
Treaty Series

---

*Treaties and international agreements
registered
or filed and recorded
with the Secretariat of the United Nations*

VOLUME 935

Recueil des Traités

---

*Traités et accords internationaux
enregistrés
ou classés et inscrits au répertoire
au Secrétariat de l'Organisation des Nations Unies*

United Nations • Nations Unies
New York, 1977

*Treaties and international agreements registered
or filed and recorded with the Secretariat
of the United Nations*

VOLUME 935

1974

I. Nos. 13295-13302

TABLE OF CONTENTS

I

*Treaties and international agreements
registered on 13 May 1974*

	<i>Page</i>
No. 13295. (a) United States of America, Democratic Republic of Viet-Nam, Provisional Revolutionary Government of the Republic of South Viet-Nam and Republic of Viet-Nam :	
Agreement on ending the war and restoring peace in Viet-Nam. Signed at Paris on 27 January 1973	
(b) United States of America and Democratic Republic of Viet-Nam :	
Agreement on ending the war and restoring peace in Viet-Nam. Signed at Paris on 27 January 1973	
(ab) Cambodia, Democratic Republic of Viet-Nam, France, Laos, People's Republic of China, State of Viet-Nam, Union of Soviet Socialist Republics, United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland and United States of America :	
Final Declaration of the Geneva Conference on the problem of restoring peace in Indo-China (with (1) declarations by Cambodia, France, Laos, the State of Viet-Nam and the United States of America; (2) the Agreement on the cessation of hostilities in Viet-Nam between the Commander-in-Chief of the People's Army of Viet-Nam and the Commander-in-Chief of the French Union Forces in Indo-China, signed at Geneva on 20 July 1954 (with maps); (3) the Agreement on the cessation of hostilities in Laos between the Commander-in-Chief of the forces of the French Union in Indo-China, on the one hand, and the Commanders-in-Chief of the fighting units of " Pathet Lao " and of the People's Army of Viet-Nam, on the other hand, done at Geneva on 20 July 1954, and (4) the Agreement on the cessation of hostilities in Cambodia between the Commander-in-Chief of the Khmer National Armed Forces, on the one hand, and the Commanders-in-Chief of the	

***Traités et accords internationaux enregistrés
ou classés et inscrits au répertoire au Secrétariat
de l'Organisation des Nations Unies***

VOLUME 935

1974

I. Nos 13295-13302

TABLE DES MATIÈRES

I

*Traités et accords internationaux
enregistrés le 13 mai 1974*

Pages

N° 13295. (a) États-Unis d'Amérique, Gouvernement révolutionnaire provisoire de la République du Sud Viet-Nam, République démocratique du Viet-Nam et République du Viet-Nam :

Accord sur la cessation de la guerre et le rétablissement de la paix au Viet-nam. Signé à Paris le 27 janvier 1973

b) États-Unis d'Amérique et République démocratique du Viet-Nam :

Accord sur la cessation de la guerre et le rétablissement de la paix au Viet-nam. Signé à Paris le 27 janvier 1973

ab) Cambodge, État du Viet Nam, États-Unis d'Amérique, France, Laos, République démocratique du Viet-Nam, République populaire de Chine, Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord et Union des Républiques socialistes soviétiques :

Déclaration finale de la Conférence de Genève sur le problème du rétablissement de la paix en Indochine (avec 1) déclarations du Cambodge, de l'État du Viet Nam, des États-Unis d'Amérique, de la France et du Laos; 2) Accord sur la cessation des hostilités au Viet-nam entre le Commandant en chef de l'Armée populaire du Viet-nam et le Commandant en chef des forces de l'Union française en Indochine, signé à Genève le 20 juillet 1954 [avec cartes]; 3) Accord sur la cessation des hostilités au Laos entre le Commandant en chef des forces de l'Union française en Indochine, d'une part, et le Commandant en chef des Unités combattantes du « Pathet-Lao » et le Commandant en chef de l'Armée populaire du Vietnam, d'autre part, signé à Genève le 20 juillet 1954; et 4) Accord sur la cessation des hostilités au Cambodge entre le Commandant en chef des forces armées nationales khmères, d'une part, et le Commandant en chef des unités des forces de résistance

	<i>Page</i>
Khmer Resistance Forces and of the Viet-Nameese Military Units, on the other hand, done at Geneva on 20 July 1954). Done at Geneva on 21 July 1954	2
No. 13296. (a) United States of America, Democratic Republic of Viet-Nam, Provisional Revolutionary Government of the Republic of South Viet-Nam and Republic of Viet-Nam :	
Protocol to the Agreement on ending the war and restoring peace in Viet-Nam concerning the return of captured military personnel and foreign civilians and captured and detained Vietnamese civilian personnel. Signed at Paris on 27 January 1973	
(b) United States of America and Democratic Republic of Viet-Nam :	
Protocol to the Agreement on ending the war and restoring peace in Viet-Nam concerning the return of captured military personnel and foreign civilians and captured and detained Vietnamese civilian personnel. Signed at Paris on 27 January 1973	202
No. 13297. (a) United States of America, Democratic Republic of Viet-Nam, Provisional Revolutionary Government of the Republic of South Viet-Nam and Republic of Viet-Nam :	
Protocol to the Agreement on ending the war and restoring peace in Viet-Nam concerning the cease-fire in South Viet-Nam and the joint military commissions (with map). Signed at Paris on 27 January 1973	
(b) United States of America and Democratic Republic of Viet-Nam :	
Protocol to the Agreement on ending the war and restoring peace in Viet-Nam concerning the cease-fire in South Viet-Nam and the joint military commissions (with map). Signed at Paris on 27 January 1973	250
No. 13298. (a) United States of America, Democratic Republic of Viet-Nam, Provisional Revolutionary Government of the Republic of South Viet-Nam and Republic of Viet-Nam :	
Protocol to the Agreement on ending the war and restoring peace in Viet-Nam concerning the International Commission of control and supervision (with map). Signed at Paris on 27 January 1973	
(b) United States of America and Democratic Republic of Viet-Nam :	
Protocol to the Agreement on ending the war and restoring peace in Viet-Nam concerning the International Commission of control and supervision (with map). Signed at Paris on 27 January 1973	328
No. 13299. United States of America and Democratic Republic of Viet-Nam :	
Protocol to the Agreement on ending the war and restoring peace in Viet-Nam concerning the removal, permanent deactivation, or destruction	

	<i>Pages</i>
khmère et le Commandant en chef des unités militaires vietnamiennes, d'autre part, signé à Genève le 20 juillet 1954). En date à Genève du 21 juillet 1954	3
N° 13296. a) États-Unis d'Amérique, Gouvernement révolutionnaire provisoire de la République du Sud Viet-Nam, République démocratique du Viet-Nam et République du Viet-Nam :	
Protocole à l'Accord sur la cessation de la guerre et le rétablissement de la paix au Vietnam concernant la remise du personnel militaire et des civils étrangers capturés et du personnel civil vietnamien capturé et détenu. Signé à Paris le 27 janvier 1973	
b) États-Unis d'Amérique et République démocratique du Viet-Nam :	
Protocole à l'Accord sur la cessation de la guerre et le rétablissement de la paix au Vietnam concernant la remise du personnel militaire et des civils étrangers capturés et du personnel civil vietnamien capturé et détenu. Signé à Paris le 27 janvier 1973	203
N° 13297. a) États-Unis d'Amérique, Gouvernement révolutionnaire provisoire de la République du Sud Viet-Nam, République démocratique du Viet-Nam et République du Viet-Nam :	
Protocole à l'Accord sur la cessation de la guerre et le rétablissement de la paix au Vietnam concernant le cessez-le-feu au Sud-Vietnam et les commissions militaires mixtes (avec carte). Signé à Paris le 27 janvier 1973	
b) États-Unis d'Amérique et République démocratique du Viet-Nam :	
Protocole à l'Accord sur la cessation de la guerre et le rétablissement de la paix au Vietnam concernant le cessez-le-feu au Sud-Vietnam et les commissions militaires mixtes (avec carte). Signé à Paris le 27 janvier 1973.	251
N° 13298. a) États-Unis d'Amérique, Gouvernement révolutionnaire provisoire de la République du Sud Viet-Nam, République démocratique du Viet-Nam et République du Viet-Nam :	
Protocole à l'Accord sur la cessation de la guerre et le rétablissement de la paix au Vietnam concernant la Commission internationale de contrôle et de surveillance (avec carte). Signé à Paris le 27 janvier 1973	
b) États-Unis d'Amérique et République démocratique du Viet-Nam :	
Protocole à l'Accord sur la cessation de la guerre et le rétablissement de la paix au Vietnam concernant la Commission internationale de contrôle et de surveillance (avec carte). Signé à Paris le 27 janvier 1973	329
N° 13299. États-Unis d'Amérique et République démocratique du Viet-Nam :	
Protocole annexé à l'Accord sur la cessation de la guerre et le rétablissement de la paix au Vietnam concernant l'enlèvement, la neutralisation	

	<i>Page</i>
of mines in the territorial waters, ports, harbors, and waterways of the Democratic Republic of Viet-Nam. Signed at Paris on 27 January 1973	393
No. 13300. United States of America, Canada, China, Democratic Republic of Viet-Nam, France, Hungary, Indonesia, Poland, Provisional Revolutionary Government of the Republic of South Viet-Nam, Republic of Viet-Nam, Union of Soviet Socialist Republics and United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland :	
Act of the International Conference on Viet-Nam. Done at Paris on 2 March 1973.	405
No. 13301. United States of America, Democratic Republic of Viet-Nam, Provisional Revolutionary Government of the Republic of South Viet-Nam and Republic of Viet-Nam :	
Joint Communiqué implementing the Agreement and Protocols of 27 January 1973 on ending the war and restoring peace in Viet-Nam. Signed at Paris on 13 June 1973.	437
No. 13302. United States of America and Democratic Republic of Viet-Nam :	
Joint Communiqué implementing the Agreement and Protocols of 27 January 1973 on ending the war and restoring peace in Viet-Nam. Signed at Paris on 13 June 1973.	467

	<i>Pages</i>
définitive ou la destruction des mines dans les eaux territoriales, les ports, les mouillages, et les voies fluviales de la République démocratique du Viet-Nam. Signé à Paris le 27 janvier 1973.	393
N° 13300. États-Unis d'Amérique, Canada, Chine, France, Gouvernement révolutionnaire provisoire de la République du Sud Viet-Nam, Hongrie, Indonésie, Pologne, République démocratique du Viet-Nam, République du Viet-Nam, Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord et Union des Républiques socialistes soviétiques :	
Acte de la Conférence internationale sur le Vietnam. En date à Paris du 2 mars 1973	405
N° 13301. États-Unis d'Amérique, Gouvernement révolutionnaire provisoire de la République du Sud Viet-Nam, République démocratique du Viet-Nam et République du Viet-Nam :	
Communiqué commun concernant l'application de l'Accord et des Protocoles du 27 janvier 1973 sur la cessation de la guerre et le rétablissement de la paix au Vietnam. Signé à Paris le 13 juin 1973	437
N° 13302. États-Unis d'Amérique et République démocratique du Viet-Nam :	
Communiqué commun concernant l'application de l'Accord et des Protocoles du 27 janvier 1973 sur la cessation de la guerre et le rétablissement de la paix au Vietnam. Signé à Paris le 13 juin 1973	467

NOTE BY THE SECRETARIAT

Under Article 102 of the Charter of the United Nations every treaty and every international agreement entered into by any Member of the United Nations after the coming into force of the Charter shall, as soon as possible, be registered with the Secretariat and published by it. Furthermore, no party to a treaty or international agreement subject to registration which has not been registered may invoke that treaty or agreement before any organ of the United Nations. The General Assembly, by resolution 97 (I), established regulations to give effect to Article 102 of the Charter (see text of the regulations, vol. 76, p. XVIII).

The terms "treaty" and "international agreement" have not been defined either in the Charter or in the regulations, and the Secretariat follows the principle that it acts in accordance with the position of the Member State submitting an instrument for registration that so far as that party is concerned the instrument is a treaty or an international agreement within the meaning of Article 102. Registration of an instrument submitted by a Member State, therefore, does not imply a judgement by the Secretariat on the nature of the instrument, the status of a party or any similar question. It is the understanding of the Secretariat that its action does not confer on the instrument the status of a treaty or an international agreement if it does not already have that status and does not confer on a party a status which it would not otherwise have.

*
* *

Unless otherwise indicated, the translations of the original texts of treaties, etc., published in this *Series* have been made by the Secretariat of the United Nations.

NOTE DU SECRÉTARIAT

Aux termes de l'Article 102 de la Charte des Nations Unies, tout traité ou accord international conclu par un Membre des Nations Unies après l'entrée en vigueur de la Charte sera, le plus tôt possible, enregistré au Secrétariat et publié par lui. De plus, aucune partie à un traité ou accord international qui aurait dû être enregistré mais ne l'a pas été ne pourra invoquer ledit traité ou accord devant un organe des Nations Unies. Par sa résolution 97 (I), l'Assemblée générale a adopté un règlement destiné à mettre en application l'Article 102 de la Charte (voir texte du règlement, vol. 76, p. XIX).

Le terme « traité » et l'expression « accord international » n'ont été définis ni dans la Charte ni dans le règlement, et le Secrétariat a pris comme principe de s'en tenir à la position adoptée à cet égard par l'Etat Membre qui a présenté l'instrument à l'enregistrement, à savoir que pour autant qu'il s'agit de cet Etat comme partie contractante l'instrument constitue un traité ou un accord international au sens de l'Article 102. Il s'ensuit que l'enregistrement d'un instrument présenté par un Etat Membre n'implique, de la part du Secrétariat, aucun jugement sur la nature de l'instrument, le statut d'une partie ou toute autre question similaire. Le Secrétariat considère donc que les actes qu'il pourrait être amené à accomplir ne confèrent pas à un instrument la qualité de « traité » ou d'« accord international » si cet instrument n'a pas déjà cette qualité, et qu'ils ne confèrent pas à une partie un statut que, par ailleurs, elle ne posséderait pas;

*
* *

Sauf indication contraire, les traductions des textes originaux des traités, etc., publiés dans ce *Recueil* ont été établies par le Secrétariat de l'Organisation des Nations Unies.

I

Treaties and international agreements

registered

on 13 May 1974

Nos. 13295 to 13302

Traités et accords internationaux

enregistrés

le 13 mai 1974

Nos 13295 à 13302

No. 13295

**(a) UNITED STATES OF AMERICA,
DEMOCRATIC REPUBLIC OF VIET-NAM,
PROVISIONAL REVOLUTIONARY GOVERNMENT
OF THE REPUBLIC OF SOUTH VIET-NAM
and REPUBLIC OF VIET-NAM**

**Agreement on ending the war and restoring peace in Viet-Nam.
Signed at Paris on 27 January 1973**

Authentic texts: English and Vietnamese.

**(b) UNITED STATES OF AMERICA
and
DEMOCRATIC REPUBLIC OF VIET-NAM**

**Agreement on ending the war and restoring peace in Viet-Nam.
Signed at Paris on 27 January 1973**

Authentic texts: English and Vietnamese.

Registered by the United States of America on 13 May 1974.

N° 13295

**(a) ÉTATS-UNIS D'AMÉRIQUE, GOUVERNEMENT
RÉVOLUTIONNAIRE PROVISOIRE
DE LA RÉPUBLIQUE DU SUD VIET-NAM,
RÉPUBLIQUE DÉMOCRATIQUE DU VIET-NAM
et RÉPUBLIQUE DU VIET-NAM**

**Accord sur la cessation de la guerre et le rétablissement de la paix
au Vietnam. Signé à Paris le 27 janvier 1973**

Textes authentiques : anglais et vietnamien.

**(b) ÉTATS-UNIS D'AMÉRIQUE
et
RÉPUBLIQUE DÉMOCRATIQUE DU VIET-NAM**

**Accord sur la cessation de la guerre et le rétablissement de la paix
au Vietnam. Signé à Paris le 27 janvier 1973**

Textes authentiques : anglais et vietnamien.

Enregistrés par les États-Unis d'Amérique le 13 mai 1974.

**(ab) CAMBODIA, DEMOCRATIC REPUBLIC
OF VIET-NAM, FRANCE, LAOS, PEOPLE'S REPUBLIC
OF CHINA, STATE OF VIET-NAM, UNION OF SOVIET
SOCIALIST REPUBLICS, UNITED KINGDOM
OF GREAT BRITAIN AND NORTHERN IRELAND
and UNITED STATES OF AMERICA**

Final Declaration of the Geneva Conference on the problem of restoring peace in Indo-China (with (1) declarations by Cambodia, France, Laos, the State of Viet-Nam and the United States of America; (2) the Agreement on the cessation of hostilities in Viet-Nam between the Commander-in-Chief of the People's Army of Viet-Nam and the Commander-in-Chief of the French Union Forces in Indo-China, signed at Geneva on 20 July 1954 (with maps); (3) the Agreement on the cessation of hostilities in Laos between the Commander-in-Chief of the forces of the French Union in Indo-China, on the one hand, and the Commanders-in-Chief of the fighting units of " Pathet-Lao " and of the People's Army of Viet-Nam, on the other hand, done at Geneva on 20 July 1954, and (4) the Agreement on the cessation of hostilities in Cambodia between the Commander-in-Chief of the Khmer National Armed Forces, on the one hand, and the Commanders-in-Chief of the Khmer Resistance Forces and of the Viet-Nameese Military Units, on the other hand, done at Geneva on 20 July 1954). Done at Geneva on 21 July 1954

Authentic text of the Final Declaration: French.

Authentic texts of the related declarations: French and English.

Authentic texts of the Agreement on the cessation of hostilities in Viet-Nam: French and Vietnamese.

Authentic texts of the Agreements on the cessation of hostilities in Laos and in Cambodia: French.

Texts communicated on 15 January 1975 to the Secretariat by the Government of the United States of America, for the purpose of information and in connexion with the registration of the Paris agreements of 27 January 1973. (Maps Nos. 1 to 6 annexed to the Agreement on the cessation of hostilities in Viet-Nam were supplied by the French Government.)

**(ab) CAMBODGE, ÉTAT DU VIET NAM, ÉTATS-UNIS
D'AMÉRIQUE, FRANCE, LAOS, RÉPUBLIQUE
DÉMOCRATIQUE DU VIET-NAM, RÉPUBLIQUE
POPULAIRE DE CHINE, ROYAUME-UNI
DE GRANDE-BRETAGNE ET D'IRLANDE DU NORD
et UNION DES RÉPUBLIQUES SOCIALISTES
SOVIÉTIQUES**

Déclaration finale de la Conférence de Genève sur le problème du rétablissement de la paix en Indochine (avec 1) déclarations du Cambodge, de l'État du Viet Nam, des États-Unis d'Amérique, de la France et du Laos; 2) Accord sur la cessation des hostilités au Viet-nam entre le Commandant en chef de l'Armée populaire du Viet-nam et le Commandant en chef des forces de l'Union française en Indochine, signé à Genève le 20 juillet 1954 [avec cartes]; 3) Accord sur la cessation des hostilités au Laos entre le Commandant en chef des forces de l'Union française en Indochine, d'une part, et le Commandant en chef des Unités combattantes du " Pathet-Lao " et le Commandant en chef de l'Armée populaire du Vietnam, d'autre part, signé à Genève le 20 juillet 1954; et 4) Accord sur la cessation des hostilités au Cambodge entre le Commandant en chef des forces armées nationales khmères, d'une part, et le Commandant en chef des unités des forces de résistance khmère et le Commandant en chef des unités militaires vietnamiennes, d'autre part, signé à Genève le 20 juillet 1954). En date à Genève du 21 juillet 1954

Texte authentique de la Déclaration finale : français.

Textes authentiques des déclarations connexes : français et anglais.

Textes authentiques de l'Accord sur la cessation des hostilités au Viet-Nam : français et vietnamien.

Textes authentiques des Accords sur la cessation des hostilités au Laos et au Cambodge : français.

Ces textes ont été communiqués le 15 janvier 1975 au Secrétariat par le Gouvernement des États-Unis d'Amérique, aux fins d'information et en relation avec l'enregistrement des accords de Paris du 27 janvier 1973. (Les cartes nos 1 à 6 annexées à l'Accord sur la cessation des hostilités au Viet-Nam ont été fournies par le Gouvernement français.)

AGREEMENT¹ ON ENDING THE WAR AND RESTORING PEACE IN VIET-NAM

The Parties participating in the Paris Conference on Viet-Nam,
With a view to ending the war and restoring peace in Viet-Nam on the
basis of respect for the Vietnamese people's fundamental national rights and
the South Vietnamese people's right to self-determination, and to contributing
to the consolidation of peace in Asia and the world,

Have agreed on the following provisions and undertake to respect and to
implement them :

Chapter I

THE VIETNAMESE PEOPLE'S FUNDAMENTAL NATIONAL RIGHTS

Article 1

The United States and all other countries respect the independence,
sovereignty, unity, and territorial integrity of Viet-Nam as recognized by the
1954 Geneva Agreements on Viet-Nam.²

Chapter II

CESSATION OF HOSTILITIES; WITHDRAWAL OF TROOPS

Article 2

A cease-fire shall be observed throughout South Viet-Nam as of 2400
hours G.M.T., on January 27, 1973.

At the same hour, the United States will stop all its military activities
against the territory of the Democratic Republic of Viet-Nam by ground, air
and naval forces, wherever they may be based, and end the mining of the
territorial waters, ports, harbors, and waterways of the Democratic Republic of
Viet-Nam. The United States will remove, permanently deactivate or destroy
all the mines in the territorial waters, ports, harbors, and waterways of North
Viet-Nam as soon as this Agreement goes into effect.

The complete cessation of hostilities mentioned in this Article shall be
durable and without limit of time.

---

¹ Came into force on 27 January 1973 by signature, in accordance with article 23.

² See p. 95 of this volume.

Article 3

The parties undertake to maintain the cease-fire and to ensure a lasting and stable peace.

As soon as the cease-fire goes into effect :

- (a) The United States forces and those of the other foreign countries allied with the United States and the Republic of Viet-Nam shall remain in-place pending the implementation of the plan of troop withdrawal. The Four-Party Joint Military Commission described in Article 16 shall determine the modalities.
- (b) The armed forces of the two South Vietnamese parties shall remain in-place. The Two-Party Joint Military Commission described in Article 17 shall determine the areas controlled by each party and the modalities of stationing.
- (c) The regular forces of all services and arms and the irregular forces of the parties in South Viet-Nam shall stop all offensive activities against each other and shall strictly abide by the following stipulations :
  - All acts of force on the ground, in the air, and on the sea shall be prohibited;
  - All hostile acts, terrorism and reprisals by both sides will be banned.

Article 4

The United States will not continue its military involvement or intervene in the internal affairs of South Viet-Nam.

Article 5

Within sixty days of the signing of this Agreement, there will be a total withdrawal from South Viet-Nam of troops, military advisers, and military personnel, including technical military personnel and military personnel associated with the pacification program, armaments, munitions, and war material of the United States and those of the other foreign countries mentioned in Article 3 (a). Advisers from the above-mentioned countries to all paramilitary organizations and the police force will also be withdrawn within the same period of time.

Article 6

The dismantlement of all military bases in South Viet-Nam of the United States and of the other foreign countries mentioned in Article 3 (a) shall be completed within sixty days of the signing of this Agreement.

Article 7

From the enforcement of the cease-fire to the formation of the government provided for in Articles 9 (b) and 14 of this Agreement, the two South Vietnamese parties shall not accept the introduction of troops, military advisers, and military personnel including technical military personnel, armaments, munitions, and war material into South Viet-Nam.

The two South Vietnamese parties shall be permitted to make periodic replacement of armaments, munitions and war material which have been destroyed, damaged, worn out or used up after the cease-fire, on the basis of piece-for-piece, of the same characteristics and properties, under the supervision of the Joint Military Commission of the two South Vietnamese parties and of the International Commission of Control and Supervision.

Chapter III

THE RETURN OF CAPTURED MILITARY PERSONNEL AND FOREIGN CIVILIANS,
AND CAPTURED AND DETAINED VIETNAMESE CIVILIAN PERSONNEL*Article 8*

(a) The return of captured military personnel and foreign civilians of the parties shall be carried out simultaneously with and completed not later than the same day as the troop withdrawal mentioned in Article 5. The parties shall exchange complete lists of the above-mentioned captured military personnel and foreign civilians on the day of the signing of this Agreement.

(b) The parties shall help each other to get information about those military personnel and foreign civilians of the parties missing in action, to determine the location and take care of the graves of the dead so as to facilitate the exhumation and repatriation of the remains, and to take any such other measures as may be required to get information about those still considered missing in action.

(c) The question of the return of Vietnamese civilian personnel captured and detained in South Viet-Nam will be resolved by the two South Vietnamese parties on the basis of the principles of Article 21 (b) of the Agreement on the Cessation of Hostilities in Viet-Nam of July 20, 1954.¹ The two South Vietnamese parties will do so in a spirit of national reconciliation and concord, with a view to ending hatred and enmity, in order to ease suffering and to reunite families. The two South Vietnamese parties will do their utmost to resolve this question within ninety days after the cease-fire comes into effect.

---

¹ See p. 149 of this volume.

Chapter IV

THE EXERCISE OF THE SOUTH VIETNAMESE PEOPLE'S
RIGHT TO SELF-DETERMINATION*Article 9*

The Government of the United States of America and the Government of the Democratic Republic of Viet-Nam undertake to respect the following principles for the exercise of the South Vietnamese people's right to self-determination :

- (a) The South Vietnamese people's right to self-determination is sacred, inalienable, and shall be respected by all countries.
- (b) The South Vietnamese people shall decide themselves the political future of South Viet-Nam through genuinely free and democratic general elections under international supervision.
- (c) Foreign countries shall not impose any political tendency or personality on the South Vietnamese people.

Article 10

The two South Vietnamese parties undertake to respect the cease-fire and maintain peace in South Viet-Nam, settle all matters of contention through negotiations, and avoid all armed conflict.

Article 11

Immediately after the cease-fire, the two South Vietnamese parties will :

- achieve national reconciliation and concord, end hatred and enmity, prohibit all acts of reprisal and discrimination against individuals or organizations that have collaborated with one side or the other ;
- ensure the democratic liberties of the people : personal freedom, freedom of speech, freedom of the press, freedom of meeting, freedom of organization, freedom of political activities, freedom of belief, freedom of movement, freedom of residence, freedom of work, right to property ownership, and right to free enterprise.

Article 12

(a) Immediately after the cease-fire, the two South Vietnamese parties shall hold consultations in a spirit of national reconciliation and concord,

mutual respect, and mutual non-elimination to set up a National Council of National Reconciliation and Concord of three equal segments. The Council shall operate on the principle of unanimity. After the National Council of National Reconciliation and Concord has assumed its functions, the two South Vietnamese parties will consult about the formation of councils at lower levels. The two South Vietnamese parties shall sign an agreement on the internal matters of South Viet-Nam as soon as possible and do their utmost to accomplish this within ninety days after the cease-fire comes into effect, in keeping with the South Vietnamese people's aspirations for peace, independence and democracy.

(b) The National Council of National Reconciliation and Concord shall have the task of promoting the two South Vietnamese parties' implementation of this Agreement, achievement of national reconciliation and concord and ensurance of democratic liberties. The National Council of National Reconciliation and Concord will organize the free and democratic general elections provided for in Article 9 (b) and decide the procedures and modalities of these general elections. The institutions for which the general elections are to be held will be agreed upon through consultations between the two South Vietnamese parties. The National Council of National Reconciliation and Concord will also decide the procedures and modalities of such local elections as the two South Vietnamese parties agree upon.

Article 13

The question of Vietnamese armed forces in South Viet-Nam shall be settled by the two South Vietnamese parties in a spirit of national reconciliation and concord, equality and mutual respect, without foreign interference, in accordance with the postwar situation. Among the questions to be discussed by the two South Vietnamese parties are steps to reduce their military effectives and to demobilize the troops being reduced. The two South Vietnamese parties will accomplish this as soon as possible.

Article 14

South Viet-Nam will pursue a foreign policy of peace and independence. It will be prepared to establish relations with all countries irrespective of their political and social systems on the basis of mutual respect for independence and sovereignty and accept economic and technical aid from any country with no political conditions attached. The acceptance of military aid by South Viet-Nam in the future shall come under the authority of the government set up after the general elections in South Viet-Nam provided for in Article 9 (b).

Chapter V

THE REUNIFICATION OF VIET-NAM AND THE RELATIONSHIP
BETWEEN NORTH AND SOUTH VIET-NAM*Article 15*

The reunification of Viet-Nam shall be carried out step by step through peaceful means on the basis of discussions and agreements between North and South Viet-Nam, without coercion or annexation by either party, and without foreign interference. The time for reunification will be agreed upon by North and South Viet-Nam.

Pending reunification :

- (a) The military demarcation line between the two zones at the 17th parallel is only provisional and not a political or territorial boundary, as provided for in paragraph 6 of the Final Declaration of the 1954 Geneva Conference.¹
- (b) North and South Viet-Nam shall respect the Demilitarized Zone on either side of the Provisional Military Demarcation Line.
- (c) North and South Viet-Nam shall promptly start negotiations with a view to re-establishing normal relations in various fields. Among the questions to be negotiated are the modalities of civilian movement across the Provisional Military Demarcation Line.
- (d) North and South Viet-Nam shall not join any military alliance or military bloc and shall not allow foreign powers to maintain military bases, troops, military advisers, and military personnel on their respective territories, as stipulated in the 1954 Geneva Agreements on Viet-Nam.

Chapter VI

THE JOINT MILITARY COMMISSIONS, THE INTERNATIONAL COMMISSION OF
CONTROL AND SUPERVISION, THE INTERNATIONAL CONFERENCE*Article 16*

(a) The Parties participating in the Paris Conference on Viet-Nam shall immediately designate representatives to form a Four-Party Joint Military Commission with the task of ensuring joint action by the parties in implementing the following provisions of this Agreement :

- The first paragraph of Article 2, regarding the enforcement of the cease-fire throughout South Viet-Nam;
- Article 3 (a), regarding the cease-fire by US forces and those of the other foreign countries referred to in that Article;

---

¹ See p. 95 of this volume.

- Article 3 (c), regarding the cease-fire between all parties in South Viet-Nam;
- Article 5, regarding the withdrawal from South Viet-Nam of US troops and those of the other foreign countries mentioned in Article 3 (a);
- Article 6, regarding the dismantlement of military bases in South Viet-Nam of the United States and those of the other foreign countries mentioned in Article 3 (a);
- Article 8 (a), regarding the return of captured military personnel and foreign civilians of the parties;
- Article 8 (b), regarding the mutual assistance of the parties in getting information about those military personnel and foreign civilians of the parties missing in action.

(b) The Four-Party Joint Military Commission shall operate in accordance with the principle of consultations and unanimity. Disagreements shall be referred to the International Commission of Control and Supervision.

(c) The Four-Party Joint Military Commission shall begin operating immediately after the signing of this Agreement and end its activities in sixty days, after the completion of the withdrawal of US troops and those of the other foreign countries mentioned in Article 3 (a) and the completion of the return of captured military personnel and foreign civilians of the parties.

(d) The four parties shall agree immediately on the organization, the working procedure, means of activity, and expenditures of the Four-Party Joint Military Commission.

Article 17

(a) The two South Vietnamese parties shall immediately designate representatives to form a Two-Party Joint Military Commission with the task of ensuring joint action by the two South Vietnamese parties in implementing the following provisions of this Agreement :

- The first paragraph of Article 2, regarding the enforcement of the cease-fire throughout South Viet-Nam, when the Four-Party Joint Military Commission has ended its activities;
- Article 3 (b), regarding the cease-fire between the two South Vietnamese parties;
- Article 3 (c), regarding the cease-fire between all parties in South Viet-Nam, when the Four-Party Joint Military Commission has ended its activities;
- Article 7, regarding the prohibition of the introduction of troops into South Viet-Nam and all other provisions of this Article;
- Article 8 (c), regarding the question of the return of Vietnamese civilian personnel captured and detained in South Viet-Nam;

—Article 13, regarding the reduction of the military effectives of the two South Vietnamese parties and the demobilization of the troops being reduced.

(b) Disagreements shall be referred to the International Commission of Control and Supervision.

(c) After the signing of this Agreement, the Two-Party Joint Military Commission shall agree immediately on the measures and organization aimed at enforcing the cease-fire and preserving peace in South Viet-Nam.

Article 18

(a) After the signing of this Agreement, an International Commission of Control and Supervision shall be established immediately.

(b) Until the International Conference provided for in Article 19 makes definitive arrangements, the International Commission of Control and Supervision will report to the four parties on matters concerning the control and supervision of the implementation of the following provisions of this Agreement :

—The first paragraph of Article 2, regarding the enforcement of the cease-fire throughout South Viet-Nam;

—Article 3 (a), regarding the cease-fire by US forces and those of the other foreign countries referred to in that Article;

—Article 3 (c), regarding the cease-fire between all the parties in South Viet-Nam;

—Article 5, regarding the withdrawal from South Viet-Nam of US troops and those of the other foreign countries mentioned in Article 3 (a);

—Article 6, regarding the dismantlement of military bases in South Viet-Nam of the United States and those of the other foreign countries mentioned in Article 3 (a);

—Article 8 (a), regarding the return of captured military personnel and foreign civilians of the parties.

The International Commission of Control and Supervision shall form control teams for carrying out its tasks. The four parties shall agree immediately on the location and operation of these teams. The parties will facilitate their operation.

(c) Until the International Conference makes definitive arrangements, the International Commission of Control and Supervision will report to the two South Vietnamese parties on matters concerning the control and supervision of the implementation of the following provisions of this Agreement :

—The first paragraph of Article 2, regarding the enforcement of the cease-fire throughout South Viet-Nam, when the Four-Party Joint Military Commission has ended its activities;

- Article 3 (b), regarding the cease-fire between the two South Vietnamese parties;
- Article 3 (c), regarding the cease-fire between all parties in South Viet-Nam, when the Four-Party Joint Military Commission has ended its activities;
- Article 7, regarding the prohibition of the introduction of troops into South Viet-Nam and all other provisions of this Article;
- Article 8 (c), regarding the question of the return of Vietnamese civilian personnel captured and detained in South Viet-Nam;
- Article 9 (b), regarding the free and democratic general elections in South Viet-Nam;
- Article 13, regarding the reduction of the military effectives of the two South Vietnamese parties and the demobilization of the troops being reduced.

The International Commission of Control and Supervision shall form control teams for carrying out its tasks. The two South Vietnamese parties shall agree immediately on the location and operation of these teams. The two South Vietnamese parties will facilitate their operation.

(d) The International Commission of Control and Supervision shall be composed of representatives of four countries : Canada, Hungary, Indonesia and Poland. The chairmanship of this Commission will rotate among the members for specific periods to be determined by the Commission.

(e) The International Commission of Control and Supervision shall carry out its tasks in accordance with the principle of respect for the sovereignty of South Viet-Nam.

(f) The International Commission of Control and Supervision shall operate in accordance with the principle of consultations and unanimity.

(g) The International Commission of Control and Supervision shall begin operating when a cease-fire comes into force in Viet-Nam. As regards the provisions in Article 18 (b) concerning the four parties, the International Commission of Control and Supervision shall end its activities when the Commission's tasks of control and supervision regarding these provisions have been fulfilled. As regards the provisions in Article 18 (c) concerning the two South Vietnamese parties, the International Commission of Control and Supervision shall end its activities on the request of the government formed after the general elections in South Viet-Nam provided for in Article 9 (b).

(h) The four parties shall agree immediately on the organization, means of activity, and expenditures of the International Commission of Control and Supervision. The relationship between the International Commission and the International Conference will be agreed upon by the International Commission and the International Conference.

Article 19

The parties agree on the convening of an International Conference within thirty days of the signing of this Agreement to acknowledge the signed agreements; to guarantee the ending of the war, the maintenance of peace in Viet-Nam, the respect of the Vietnamese people's fundamental national rights, and the South Vietnamese people's right to self-determination; and to contribute to and guarantee peace in Indochina.

The United States and the Democratic Republic of Viet-Nam, on behalf of the parties participating in the Paris Conference on Viet-Nam, will propose to the following parties that they participate in this International Conference : the People's Republic of China, the Republic of France, the Union of Soviet Socialist Republics, the United Kingdom, the four countries of the International Commission of Control and Supervision, and the Secretary-General of the United Nations, together with the parties participating in the Paris Conference on Viet-Nam.

Chapter VII

REGARDING CAMBODIA AND LAOS

Article 20

(a) The parties participating in the Paris Conference on Viet-Nam shall strictly respect the 1954 Geneva Agreements on Cambodia¹ and the 1962 Geneva Agreements on Laos,² which recognized the Cambodian and the Lao peoples' fundamental national rights, i.e., the independence, sovereignty, unity, and territorial integrity of these countries. The parties shall respect the neutrality of Cambodia and Laos.

The parties participating in the Paris Conference on Viet-Nam undertake to refrain from using the territory of Cambodia and the territory of Laos to encroach on the sovereignty and security of one another and of other countries.

(b) Foreign countries shall put an end to all military activities in Cambodia and Laos, totally withdraw from and refrain from reintroducing into these two countries troops, military advisers and military personnel, armaments, munitions and war material.

(c) The internal affairs of Cambodia and Laos shall be settled by the people of each of these countries without foreign interference.

(d) The problems existing between the Indochinese countries shall be settled by the Indochinese parties on the basis of respect for each other's independence, sovereignty, and territorial integrity, and non-interference in each other's internal affairs.

¹ See p. 185 of this volume.

² United Nations, *Treaty Series*, vol. 456, p. 301.

Chapter VIII

THE RELATIONSHIP BETWEEN THE UNITED STATES
AND THE DEMOCRATIC REPUBLIC OF VIET-NAM*Article 21*

The United States anticipates that this Agreement will usher in an era of reconciliation with the Democratic Republic of Viet-Nam as with all the peoples of Indochina. In pursuance of its traditional policy, the United States will contribute to healing the wounds of war and to postwar reconstruction of the Democratic Republic of Viet-Nam and throughout Indochina.

Article 22

The ending of the war, the restoration of peace in Viet-Nam, and the strict implementation of this Agreement will create conditions for establishing a new, equal and mutually beneficial relationship between the United States and the Democratic Republic of Viet-Nam on the basis of respect for each other's independence and sovereignty, and non-interference in each other's internal affairs. At the same time this will ensure stable peace in Viet-Nam and contribute to the preservation of lasting peace in Indochina and Southeast Asia.

Chapter IX

OTHER PROVISIONS

Article 23

This Agreement shall enter into force upon signature by plenipotentiary representatives of the parties participating in the Paris Conference on Viet-Nam. All the parties concerned shall strictly implement this Agreement and its Protocols.

DONE in Paris this twenty-seventh day of January, one thousand nine hundred and seventy-three, in English and Vietnamese. The English and Vietnamese texts are official and equally authentic.

For the Government
of the United States of America :

[*Signed*]

WILLIAM P. ROGERS
Secretary of State

For the Government
of the Republic of Viet-Nam :

[*Signed*]

TRAN VAN LAM
Minister for Foreign Affairs

For the Government
of the Democratic Republic
of Viet-Nam :

[*Signed*]

NGUYEN DUY TRINH
Minister for Foreign Affairs

For the Provisional
Revolutionary Government
of the Republic of South Viet-Nam :

[*Signed*]

NGUYEN THI BINH
Minister for Foreign Affairs

[VIETNAMESE TEXT — TEXTE VIETNAMIEN]

HIỆP ĐỊNH VỀ CHẤM DỨT CHIẾN TRANH,
LẬP LẠI HÒA BÌNH Ở VIỆT NAM

Các bên tham gia Hội nghị Pa-ri về Việt Nam,

Nhằm mục đích chấm dứt chiến tranh, lập lại hòa bình ở Việt Nam trên cơ sở tôn trọng các quyền dân tộc cơ bản của nhân dân Việt Nam và quyền tự quyết của nhân dân miền Nam Việt Nam, góp phần củng cố hòa bình ở châu Á và thế giới,

Đã thảo luận, cam kết tôn trọng và thi hành những điều khoản sau đây :

Chương I

CÁC QUYỀN DÂN TỘC CƠ BẢN CỦA NHÂN DÂN VIỆT NAM

Điều 1

Hoa Kỳ và các nước khác tôn trọng độc lập, chủ quyền, thống nhất, toàn vẹn lãnh thổ của nước Việt Nam như Hiệp định Giơ-ne-vơ năm một nghìn chín trăm năm mươi tư về Việt Nam đã công nhận.

Chương II

CHẤM DỨT CHIẾN SỰ - RÚT QUÂN

Điều 2

Một cuộc ngừng bắn sẽ được thực hiện trên khắp miền Nam Việt Nam kể từ hai mươi bốn giờ (giờ GMT), ngày hai mươi bảy tháng giêng năm một nghìn chín trăm bảy mươi ba.

Cùng ngày giờ nói trên, Hoa Kỳ sẽ chấm dứt mọi hoạt động quân sự của Hoa Kỳ chống lãnh thổ nước Việt Nam dân chủ cộng hòa bằng mọi lực lượng trên bộ, trên không, trên biển bất cứ từ đâu tới, và sẽ chấm dứt việc thả mìn tại vùng biển, các cảng và sông ngòi nước Việt Nam dân chủ cộng hòa. Hoa Kỳ sẽ tháo gỡ, làm mất hiệu lực vĩnh viễn, phá hủy tất cả những mìn ở vùng biển, các cảng và sông ngòi ở miền Bắc Việt Nam ngay sau khi Hiệp định này có hiệu lực.

Việc chấm dứt hoàn toàn chiến sự nói trong điều này là vững chắc và không thời hạn.

Điều 3

Các bên cam kết giữ vững ngừng bắn, bảo đảm hòa bình lâu dài và vững chắc.

Bắt đầu từ khi ngừng bắn :

- a) Các lực lượng của Hoa Kỳ và của các nước ngoài khác đồng minh của Hoa Kỳ và của Việt Nam cộng hòa sẽ ở nguyên vị trí của mình trong lúc chờ đợi thực hiện kế hoạch rút quân. Ban liên hợp quân sự bốn bên nói trong Điều 16 sẽ quy định những thể thức.

- b) Các lực lượng vũ trang của hai bên miền Nam Việt Nam sẽ ở nguyên vị trí của mình. Ban liên hợp quân sự hai bên nói trong Điều 17 sẽ quy định vùng do mỗi bên kiểm soát và những thể thức trú quân.
- c) Các lực lượng chính quy thuộc mọi quân chủng và binh chủng và các lực lượng không chính quy của các bên ở miền Nam Việt Nam phải ngừng mọi hoạt động tấn công nhau và triệt để tuân theo những điều quy định sau đây :
- Ngăn cấm mọi hoạt động vũ lực trên bộ, trên không và trên biển ;
  - Ngăn cấm mọi hành động đối địch, khủng bố và trả thù của cả hai bên.

Điều 4

Hoa Kỳ sẽ không tiếp tục dính líu quân sự hoặc can thiệp vào công việc nội bộ của miền Nam Việt Nam.

Điều 5

Trong thời hạn sáu mươi ngày kể từ khi ký Hiệp định này, sẽ hoàn thành việc rút hoàn toàn ra khỏi miền Nam Việt Nam mọi quân đội, cố vấn quân sự và nhân viên quân sự, kể cả nhân viên quân sự kỹ thuật, nhân viên quân sự liên quan đến chương trình bình định, vũ khí, đạn dược và dụng cụ chiến tranh của Hoa Kỳ và của các nước ngoài khác đã nói ở Điều 3(a). Cố vấn của các nước nói trên cho tất cả các tổ chức bán quân sự và lực lượng cảnh sát cũng sẽ rút trong thời hạn đó.

Điều 6

Việc hủy bỏ tất cả các căn cứ quân sự ở miền Nam Việt Nam của Hoa Kỳ và của các nước ngoài khác đã nói ở Điều 3(a) sẽ hoàn thành trong thời hạn sáu mươi ngày kể

từ khi ký Hiệp định này.

Điều 7

TỪ khi thực hiện ngừng bắn cho đến khi thành lập chính phủ ở Điều 9(b) và Điều 14 của Hiệp định này, hai bên miền Nam sẽ không được nhận đưa vào miền Nam Việt Nam quân đội, cố vấn quân sự và nhân viên quân sự, kể cả nhân viên quân sự kỹ thuật, vũ khí, đạn dược và dụng cụ chiến tranh.

Hai bên miền Nam Việt Nam được phép từng thời gian thay thế vũ khí, đạn dược, dụng cụ chiến tranh đã bị phá hủy, hư hỏng, hao mòn hoặc dùng hết từ sau khi ngừng bắn, trên cơ sở một đổi một, cùng đặc điểm và tính năng, có sự giám sát của Ban liên hợp quân sự hai bên miền Nam Việt Nam và Ủy ban quốc tế kiểm soát và giám sát.

Chương III

VIỆC TRAO TRẢ NHÂN VIÊN QUÂN SỰ BỊ BẮT, THƯỜNG DÂN NƯỚC NGOÀI BỊ BẮT VÀ NHÂN VIÊN DÂN SỰ VIỆT NAM BỊ BẮT VÀ GIAM GIỮ

Điều 8

a) Việc trao trả những nhân viên quân sự của các bên bị bắt và thường dân nước ngoài của các bên bị bắt sẽ tiến hành song song và hoàn thành không chậm hơn ngày hoàn thành việc rút quân nói trong Điều 5. Các bên sẽ trao đổi danh sách đầy đủ những nhân viên quân sự và thường dân nước ngoài bị bắt nói trên vào ngày ký kết Hiệp định này.

b) Các bên sẽ giúp đỡ nhau tìm kiếm tin tức về những nhân viên quân sự của các bên và thường dân nước ngoài

của các bên bị mất tích trong chiến đấu, xác định vị trí và bảo quản mồ mả của những người bị chết, nhằm tạo điều kiện dễ dàng cho việc oất bốc và hồi hương hài cốt và có những biện pháp khác cần thiết để tìm kiếm tin tức những người còn coi là mất tích trong chiến đấu.

c) Về vấn đề trao trả các nhân viên dân sự Việt Nam bị bắt và giam giữ ở miền Nam Việt Nam sẽ do hai bên miền Nam Việt Nam giải quyết trên cơ sở những nguyên tắc của Điều 21(b) của Hiệp định đình chỉ chiến sự ở Việt Nam ngày hai mươi tháng bảy năm một nghìn chín trăm năm mươi tư. Hai bên miền Nam Việt Nam sẽ làm việc đó trên tinh thần hòa giải và hòa hợp dân tộc, nhằm chấm dứt thù hận, giảm bớt đau khổ và đoàn tụ các gia đình. Hai bên miền Nam Việt Nam sẽ gắng hết sức mình để giải quyết vấn đề này trong vòng chín mươi ngày sau khi ngừng bắn có hiệu lực.

Chương IV

VIỆC THỰC HIỆN QUYỀN TỰ QUYẾT CỦA NHÂN DÂN MIỀN NAM VIỆT NAM

Điều 9

Chính phủ Hoa Kỳ và Chính phủ Việt Nam dân chủ cộng hòa cam kết tôn trọng những nguyên tắc thực hiện quyền tự quyết của nhân dân miền Nam Việt Nam sau đây :

- a) Quyền tự quyết của nhân dân miền Nam Việt Nam là thiêng liêng, bất khả xâm phạm và phải được tất cả các nước tôn trọng.
- b) Nhân dân miền Nam Việt Nam tự quyết định tương lai chính trị của miền Nam Việt Nam thông qua tổng tuyển cử thật sự tự do và dân chủ, có giám sát quốc tế.

- c) Các nước ngoài sẽ không được áp đặt bất cứ xu hướng chính trị hoặc cá nhân nào đối với nhân dân miền Nam Việt Nam.

Điều 10

Hai bên miền Nam Việt Nam cam kết tôn trọng ngừng bắn và giữ vững hòa bình ở miền Nam Việt Nam, giải quyết các vấn đề tranh chấp bằng thương lượng và tránh mọi xung đột bằng vũ lực.

Điều 11

Ngay sau khi ngừng bắn, hai bên miền Nam Việt Nam sẽ :

- Thực hiện hòa giải và hòa hợp dân tộc, xóa bỏ thù hận, cấm mọi hành động trả thù và phân biệt đối xử với những cá nhân hoặc tổ chức đã hợp tác với bên này hoặc bên kia ;
- Bảo đảm các quyền tự do dân chủ của nhân dân : tự do cá nhân, tự do ngôn luận, tự do báo chí, tự do hội họp, tự do tổ chức, tự do hoạt động chính trị, tự do tín ngưỡng, tự do đi lại, tự do cư trú, tự do làm ăn sinh sống, quyền tư hữu tài sản và quyền tự do kinh doanh.

Điều 12

a) Ngay sau khi ngừng bắn, hai bên miền Nam Việt Nam sẽ hiệp thương trên tinh thần hòa giải và hòa hợp dân tộc, tôn trọng lẫn nhau và không thôn tính nhau để thành lập Hội đồng quốc gia hòa giải và hòa hợp dân tộc gồm ba thành phần ngang nhau. Hội đồng sẽ làm việc theo nguyên tắc nhất trí. Sau khi Hội đồng quốc gia hòa giải và hòa hợp dân tộc nhậm chức, hai bên miền Nam Việt Nam

sẽ hiệp thương về việc thành lập các hội đồng cấp dưới. Hai bên miền Nam Việt Nam sẽ ký một hiệp định về các vấn đề nội bộ của miền Nam Việt Nam càng sớm càng tốt, và sẽ làm hết sức mình để thực hiện việc này trong vòng chín mươi ngày sau khi ngừng bắn có hiệu lực, phù hợp với nguyện vọng của nhân dân miền Nam Việt Nam là hòa bình, độc lập và dân chủ.

b) Hội đồng quốc gia hòa giải và hòa hợp dân tộc có nhiệm vụ đôn đốc hai bên miền Nam Việt Nam thi hành Hiệp định này, thực hiện hòa giải và hòa hợp dân tộc, bảo đảm tự do dân chủ. Hội đồng quốc gia hòa giải và hòa hợp dân tộc sẽ tổ chức tổng tuyển cử tự do và dân chủ như đã nói trong Điều 9(b) và quy định thủ tục và thể thức của cuộc tổng tuyển cử này. Các cơ quan quyền lực mà cuộc tổng tuyển cử đó sẽ bầu ra sẽ do hai bên miền Nam Việt Nam thông qua hiệp thương mà thỏa thuận. Hội đồng quốc gia hòa giải và hòa hợp dân tộc cũng sẽ quy định thủ tục và thể thức tuyển cử địa phương theo như hai bên miền Nam Việt Nam thỏa thuận.

Điều 13

Vấn đề lực lượng vũ trang Việt Nam ở miền Nam Việt Nam sẽ do hai bên miền Nam Việt Nam giải quyết trên tinh thần hòa giải và hòa hợp dân tộc, bình đẳng và tôn trọng lẫn nhau, không có sự can thiệp của nước ngoài, phù hợp với tình hình sau chiến tranh. Trong số những vấn đề hai bên miền Nam Việt Nam thảo luận có các biện pháp giảm số quân của họ và phục viên số quân đã giảm. Hai bên miền Nam Việt Nam sẽ hoàn thành việc đó càng sớm càng tốt.

Điều 14

Miền Nam Việt Nam sẽ thực hiện chính sách đối ngoại hòa bình, độc lập. Miền Nam Việt Nam sẵn sàng thiết lập

quan hệ với tất cả các nước không phân biệt chế độ chính trị và xã hội trên cơ sở tôn trọng độc lập, chủ quyền của nhau và nhận viện trợ kinh tế, kỹ thuật của bất cứ nước nào không kèm theo điều kiện chính trị. Vấn đề nhận viện trợ quân sự sau này cho miền Nam Việt Nam sẽ thuộc thẩm quyền của chính phủ được thành lập sau tổng tuyển cử ở miền Nam Việt Nam nói trong Điều 9(b).

Chương V

VẤN ĐỀ THỐNG NHẤT NƯỚC VIỆT NAM VÀ VẤN ĐỀ QUAN HỆ GIỮA MIỀN BẮC VÀ MIỀN NAM VIỆT NAM

Điều 15

Việc thống nhất nước Việt Nam sẽ được thực hiện từng bước bằng phương pháp hòa bình trên cơ sở bàn bạc và thỏa thuận giữa miền Bắc và miền Nam Việt Nam, không bên nào cưỡng ép hoặc thôn tính bên nào và không có sự can thiệp của nước ngoài. Thời gian thống nhất sẽ do miền Bắc và miền Nam thỏa thuận.

Trong khi chờ đợi thống nhất :

- a) Giới tuyến quân sự giữa hai miền tại vĩ tuyến thứ mười bảy chỉ là tạm thời và không phải là một ranh giới về chính trị hoặc về lãnh thổ như quy định trong đoạn 6 của Tuyên bố cuối cùng của Hội nghị Giơ-ne-vơ năm một nghìn chín trăm năm mươi tư.
- b) Miền Bắc và miền Nam Việt Nam sẽ tôn trọng khu phi quân sự ở hai bên giới tuyến quân sự tạm thời.
- c) Miền Bắc và miền Nam Việt Nam sẽ sớm bắt đầu thương lượng nhằm lập lại quan hệ bình thường về nhiều mặt. Trong các vấn đề sẽ được thương lượng, có vấn đề thể

thức đi lại dân sự qua giới tuyến quân sự tạm thời.

- d) Miền Bắc và miền Nam Việt Nam sẽ không tham gia bất cứ liên minh quân sự hoặc khối quân sự nào và không cho phép nước ngoài có căn cứ quân sự, quân đội, cố vấn quân sự và nhân viên quân sự trên đất mình, như Hiệp định Giơ-ne-vơ năm một nghìn chín trăm năm mươi tư về Việt Nam quy định.

Chương VI

CÁC BAN LIÊN HỢP QUÂN SỰ, ỦY BAN QUỐC TẾ KIỂM SOÁT VÀ GIÁM SÁT, HỘI NGHỊ QUỐC TẾ

Điều 16

a) Các bên tham gia Hội nghị Pa-ri về Việt Nam sẽ cử ngay đại diện để thành lập Ban liên hợp quân sự bốn bên có nhiệm vụ bảo đảm sự phối hợp hành động của các bên trong việc thực hiện các điều khoản sau đây của Hiệp định này :

- Đoạn đầu của Điều 2 về việc thực hiện ngừng bắn trên khắp miền Nam Việt Nam ;
- Điều 3(a) về việc ngừng bắn của lực lượng của Hoa Kỳ và của các nước ngoài khác nói trong điều này ;
- Điều 3(c) về việc ngừng bắn giữa tất cả các bên ở miền Nam Việt Nam ;
- Điều 5 về việc rút ra khỏi miền Nam Việt Nam quân đội của Hoa Kỳ và quân đội của các nước ngoài khác đã nói ở Điều 3(a) ;
- Điều 6 về việc hủy bỏ các căn cứ quân sự ở miền Nam Việt Nam của Hoa Kỳ và của các nước ngoài khác

đã nói ở Điều 3(a) ;

- Điều 8(a) về việc trao trả những nhân viên quân sự của các bên bị bắt và thường dân nước ngoài của các bên bị bắt ;
- Điều 8(b) về việc các bên giúp đỡ nhau tìm kiếm tin tức về những nhân viên quân sự của các bên và thường dân nước ngoài của các bên bị mất tích trong chiến đấu.

b) Ban liên hợp quân sự bốn bên sẽ làm việc theo nguyên tắc hiệp thương và nhất trí. Những vấn đề bất đồng sẽ chuyển cho Ủy ban quốc tế kiểm soát và giám sát.

c) Ban liên hợp quân sự bốn bên sẽ bắt đầu hoạt động ngay sau khi ký kết Hiệp định này và chấm dứt hoạt động trong thời hạn sáu mươi ngày, sau khi việc rút quân của Hoa Kỳ và quân của các nước ngoài khác đã nói ở Điều 3(a) và việc trao trả nhân viên quân sự của các bên bị bắt và thường dân nước ngoài của các bên bị bắt đã hoàn thành.

d) Bốn bên sẽ thỏa thuận ngay về tổ chức, thể thức làm việc, phương pháp hoạt động và chi phí của Ban liên hợp quân sự bốn bên.

Điều 17

a) Hai bên miền Nam Việt Nam sẽ cử ngay đại diện để thành lập Ban liên hợp quân sự hai bên có nhiệm vụ bảo đảm sự phối hợp hành động của hai bên miền Nam Việt Nam trong việc thực hiện các điều khoản sau đây của Hiệp định này :

- Đoạn đầu của Điều 2 về việc thực hiện ngừng bắn trên khắp miền Nam Việt Nam, sau khi Ban liên hợp quân sự bốn bên chấm dứt hoạt động của mình ;

- Điều 3(b) về việc ngừng bắn giữa hai bên miền Nam Việt Nam ;
- Điều 3(c) về việc ngừng bắn giữa tất cả các bên ở miền Nam Việt Nam, sau khi Ban liên hợp quân sự bốn bên chấm dứt hoạt động của mình ;
- Điều 7 về việc không được đưa quân đội vào miền Nam Việt Nam và tất cả những điều khoản khác của điều này ;
- Điều 8(c) về vấn đề trao trả các nhân viên dân sự Việt Nam bị bắt và giam giữ ở miền Nam Việt Nam ;
- Điều 13 về việc giảm số quân của hai bên miền Nam Việt Nam và phục viên số quân đã giảm.

b) Những vấn đề bất đồng sẽ chuyển cho Ủy ban quốc tế kiểm soát và giám sát.

c) Sau khi Hiệp định này được ký kết, Ban liên hợp quân sự hai bên sẽ thỏa thuận ngay những biện pháp và tổ chức nhằm thực hiện ngừng bắn và giữ gìn hòa bình ở miền Nam Việt Nam.

Điều 18

a) Sau khi ký kết Hiệp định này, thành lập ngay Ủy ban quốc tế kiểm soát và giám sát.

b) Cho đến khi Hội nghị quốc tế nói ở Điều 19 có những sắp xếp dứt khoát, Ủy ban quốc tế kiểm soát và giám sát việc thi hành những điều khoản sau đây của Hiệp định này :

- Đoạn đầu của Điều 2 về việc thực hiện ngừng bắn trên khắp miền Nam Việt Nam ;

- Điều 3(a) về việc ngừng bắn của lực lượng của Hoa Kỳ và của các nước ngoài khác nói trong điều này;
- Điều 3(c) về việc ngừng bắn giữa tất cả các bên ở miền Nam Việt Nam ;
- Điều 5 về việc rút ra khỏi miền Nam Việt Nam quân đội của các nước ngoài khác đã nói ở Điều 3(a) ;
- Điều 6 về việc hủy bỏ các căn cứ quân sự ở miền Nam Việt Nam của Hoa Kỳ và của các nước ngoài khác đã nói ở Điều 3(a) ;
- Điều 8(a) về việc trao trả những nhân viên quân sự của các bên bị bắt và thường dân nước ngoài của các bên bị bắt.

Ủy ban quốc tế kiểm soát và giám sát lập những tổ kiểm soát để làm những nhiệm vụ của mình. Bốn bên sẽ thỏa thuận ngay về chỗ đóng và sự hoạt động của các tổ đó. Các bên sẽ làm dễ dàng cho hoạt động của các tổ đó.

c) Cho đến khi Hội nghị quốc tế có những sắp xếp dứt khoát, Ủy ban quốc tế kiểm soát và giám sát sẽ báo cáo với hai bên miền Nam Việt Nam những vấn đề về việc kiểm soát và giám sát việc thi hành những điều khoản sau đây của Hiệp định này :

- Đoạn đầu của Điều 2 về việc thực hiện ngừng bắn trên khắp miền Nam Việt Nam, sau khi Ban liên hợp quân sự bốn bên chấm dứt hoạt động của mình ;
- Điều 3(b) về việc ngừng bắn giữa hai bên miền Nam Việt Nam ;
- Điều 3(c) về việc ngừng bắn giữa tất cả các bên ở miền Nam Việt Nam, sau khi Ban liên hợp quân sự

- bốn bên chấm dứt hoạt động của mình ;
- Điều 7 về việc không được đưa quân đội vào miền Nam Việt Nam và tất cả các điều khoản khác của điều này ;
  - Điều 8(c) về vấn đề trao trả các nhân viên dân sự Việt Nam bị bắt và giam giữ ở miền Nam Việt Nam ;
  - Điều 9(b) về tổng tuyển cử tự do và dân chủ ở miền Nam Việt Nam ;
  - Điều 13 về việc giảm số quân của hai bên miền Nam Việt Nam và phục viên số quân đã giảm.

Ủy ban quốc tế kiểm soát và giám sát lập những tổ kiểm soát để làm nhiệm vụ của mình. Hai bên miền Nam Việt Nam sẽ thỏa thuận ngay về chỗ đóng và sự hoạt động của các tổ đó. Hai bên miền Nam Việt Nam sẽ làm dễ dàng cho hoạt động của các tổ đó.

d) Ủy ban quốc tế kiểm soát và giám sát sẽ gồm đại diện của bốn nước : Ba Lan, Ca-na-đa, Hung-ga-ri, In-đô-nê-xi-a. Các thành viên của Ủy ban quốc tế sẽ luân phiên làm Chủ tịch trong từng thời gian do Ủy ban quốc tế quy định.

e) Ủy ban quốc tế kiểm soát và giám sát thi hành nhiệm vụ của mình theo nguyên tắc tôn trọng chủ quyền của miền Nam Việt Nam.

f) Ủy ban quốc tế kiểm soát và giám sát làm việc theo nguyên tắc hiệp thương và nhất trí.

g) Ủy ban quốc tế kiểm soát và giám sát sẽ bắt đầu hoạt động khi ngừng bắn có hiệu lực ở Việt Nam. Đối với các điều khoản liên quan đến bốn bên nói trong Điều 18(b),

Ủy ban quốc tế kiểm soát và giám sát chấm dứt hoạt động của mình khi nhiệm vụ kiểm soát và giám sát của Ủy ban đối với các điều khoản đó đã hoàn thành. Đối với các điều khoản liên quan đến hai bên miền Nam Việt Nam nói ở Điều 18(c), Ủy ban quốc tế kiểm soát và giám sát chấm dứt hoạt động của mình theo yêu cầu của chính phủ được thành lập sau tổng tuyển cử ở miền Nam Việt Nam nói ở Điều 9(b).

h) Bốn bên thỏa thuận ngay về tổ chức, phương tiện hoạt động và chi phí của Ủy ban quốc tế kiểm soát và giám sát. Mối quan hệ giữa Ủy ban quốc tế và Hội nghị quốc tế sẽ do Ủy ban quốc tế và Hội nghị quốc tế thỏa thuận.

Điều 19

Các bên thỏa thuận về việc triệu tập một Hội nghị quốc tế trong vòng ba mươi ngày kể từ khi ký Hiệp định này để ghi nhận các Hiệp định đã ký kết; bảo đảm chấm dứt chiến tranh, giữ vững hòa bình ở Việt Nam, tôn trọng các quyền dân tộc cơ bản của nhân dân Việt Nam và quyền tự quyết của nhân dân miền Nam Việt Nam; góp phần vào hòa bình và bảo đảm hòa bình ở Đông Dương.

Hoa Kỳ và Việt Nam dân chủ cộng hòa, thay mặt các bên tham gia Hội nghị Pa-ri về Việt Nam, sẽ đề nghị các bên sau đây tham gia Hội nghị quốc tế này : Cộng hòa nhân dân Trung Hoa, Cộng hòa Pháp, Liên bang Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Xô-viết, Liên hiệp Vương quốc Anh, bốn nước trong Ủy ban quốc tế kiểm soát và giám sát và Tổng thư ký Liên hợp quốc, cùng với các bên tham gia Hội nghị Pa-ri về Việt Nam.

Chương VII

ĐỐI VỚI CAM-PU-CHIA VÀ LÀO

Điều 20

a) Các bên tham gia Hội nghị Pa-ri về Việt Nam phải triệt để tôn trọng Hiệp định Giơ-ne-vơ năm một nghìn chín trăm năm mươi tư về Cam-pu-chia và Hiệp định Giơ-ne-vơ năm một nghìn chín trăm sáu mươi hai về Lào đã công nhận các quyền dân tộc cơ bản của nhân dân Cam-pu-chia và nhân dân Lào : độc lập, chủ quyền, thống nhất và toàn vẹn lãnh thổ của các nước đó. Các bên phải tôn trọng nền trung lập của Cam-pu-chia và Lào.

Các bên tham gia Hội nghị Pa-ri về Việt Nam cam kết không dùng lãnh thổ của Cam-pu-chia và lãnh thổ của Lào để xâm phạm chủ quyền và an ninh của nhau và của các nước khác.

b) Các nước ngoài sẽ chấm dứt mọi hoạt động quân sự ở Cam-pu-chia và Lào, rút hết và không đưa trở lại vào hai nước đó quân đội, cố vấn quân sự và nhân viên quân sự, vũ khí, đạn dược và dụng cụ chiến tranh.

c) Công việc nội bộ của Cam-pu-chia và Lào phải do nhân dân mỗi nước này giải quyết, không có sự can thiệp của nước ngoài.

d) Những vấn đề liên quan giữa các nước Đông Dương sẽ do các bên Đông Dương giải quyết, trên cơ sở tôn trọng độc lập, chủ quyền, toàn vẹn lãnh thổ của nhau và không can thiệp vào công việc nội bộ của nhau.

Chương VIII

QUAN HỆ GIỮA HOA KỲ VÀ VIỆT NAM DÂN CHỦ CỘNG HÒA

Điều 21

Hoa Kỳ mong rằng Hiệp định này sẽ mang lại một thời kỳ hòa giải với Việt Nam dân chủ cộng hòa cũng như với tất cả các dân tộc ở Đông Dương. Theo chính sách truyền thống của mình, Hoa Kỳ sẽ đóng góp vào việc hàn gắn vết thương chiến tranh và công việc xây dựng sau chiến tranh ở Việt Nam dân chủ cộng hòa và toàn Đông Dương.

Điều 22

Việc chấm dứt chiến tranh, lập lại hòa bình ở Việt Nam và việc thực hiện triệt để Hiệp định này sẽ tạo điều kiện thiết lập quan hệ mới, bình đẳng và cùng có lợi giữa Hoa Kỳ và Việt Nam dân chủ cộng hòa, trên cơ sở tôn trọng độc lập, chủ quyền của nhau và không can thiệp vào công việc nội bộ của nhau. Đồng thời, những việc đó sẽ bảo đảm hòa bình vững chắc ở Việt Nam và góp phần giữ gìn hòa bình lâu dài ở Đông Dương và Đông Nam Á.

Chương IX

NHỮNG ĐIỀU KHOẢN KHÁC

Điều 23

Hiệp định này sẽ có hiệu lực khi đại diện toàn quyền của các bên tham gia Hội nghị Pa-ri về Việt Nam ký. Tất cả các bên có liên quan sẽ thi hành triệt để Hiệp định

này và các Nghị định thư của Hiệp định.

Làm tại Pa-ri ngày hai mươi bảy tháng giêng năm một nghìn chín trăm bảy mươi ba, bằng tiếng Anh và tiếng Việt Nam. Bản tiếng Anh và bản tiếng Việt Nam đều là những bản chính thức và có giá trị như nhau.

Thay mặt
Chính phủ Hoa Kỳ:

Thay mặt
Chính phủ Việt Nam cộng hòa:

[Signed - Signé]
WILLIAM P. ROGERS
Bộ trưởng Bộ Ngoại giao

[Signed - Signé]
TRẦN VĂN LÂM
Tổng trưởng Ngoại giao

Thay mặt
Chính phủ Việt Nam
dân chủ cộng hòa:

Thay mặt
Chính phủ cách mạng lâm thời
Cộng hòa miền Nam Việt Nam:

[Signed - Signé]
NGUYỄN DUY TRINH
Bộ trưởng Bộ Ngoại giao

[Signed - Signé]
NGUYỄN THỊ BÌNH
Bộ trưởng Bộ Ngoại giao

[TRADUCTION — TRANSLATION]

ACCORD¹ SUR LA CESSATION DE LA GUERRE ET LE RÉTABLISSEMENT DE LA PAIX AU VIETNAM

Les parties participant à la Conférence de Paris sur le Vietnam,
Dans le dessein de mettre fin à la guerre et de rétablir la paix au Vietnam sur la base du respect des droits nationaux fondamentaux du peuple vietnamien et du droit de la population sud-vietnamienne à l'autodétermination ainsi que de contribuer à la consolidation de la paix en Asie et dans le monde,

Sont convenues des dispositions ci-après, qu'elles s'engagent à respecter et à exécuter :

Chapitre premier

DROITS NATIONAUX FONDAMENTAUX DU PEUPLE VIETNAMIEN

Article premier

Les Etats-Unis et tous les autres pays respectent l'indépendance, la souveraineté, l'unité et l'intégrité territoriale du Vietnam, telles qu'elles sont reconnues par les Accords de Genève sur le Vietnam de 1954².

Chapitre II

CESSATION DES HOSTILITÉS; RETRAIT DES TROUPES

Article 2

Un cessez-le-feu sera réalisé dans l'ensemble du Sud-Vietnam à 24 heures GMT, le 27 janvier 1973.

A la même heure, les Etats-Unis mettront fin à toutes les activités militaires menées contre le territoire de la République démocratique du Viet-Nam par leurs forces terrestres, aériennes et navales, où qu'elles soient basées, ainsi qu'au minage des eaux territoriales, des ports, des mouillages et des voies fluviales de la République démocratique du Viet-Nam. Dès l'entrée en vigueur du présent Accord, les Etats-Unis enlèveront, neutraliseront définitivement ou détruiront toutes les mines se trouvant dans les eaux territoriales, les ports, les mouillages et les voies fluviales du Nord-Vietnam.

La cessation complète des hostilités mentionnée dans le présent article sera durable et sans limitation dans le temps.

¹ Entré en vigueur le 27 janvier 1973 par la signature, conformément à l'article 23.

² Voir p. 94 du présent volume.

Article 3

Les parties s'engagent à maintenir le cessez-le-feu et à assurer une paix durable et stable.

Dès l'entrée en vigueur du cessez-le-feu :

- (a) Les forces des Etats-Unis et celles des autres pays étrangers alliés aux Etats-Unis et à la République du Viet-Nam demeureront sur leurs positions en attendant la mise en œuvre du plan de retrait des troupes. La Commission militaire mixte quadripartite décrite à l'article 16, en déterminera les modalités.
- (b) Les forces armées des deux parties sud-vietnamiennes demeureront sur leurs positions. La Commission militaire mixte bipartite décrite à l'article 17 déterminera les zones contrôlées par chaque partie ainsi que les modalités du stationnement des forces.
- (c) Les forces régulières de tous les services et de toutes les armes ainsi que les forces irrégulières des parties au Sud-Vietnam cesseront toutes leurs activités offensives réciproques et se conformeront strictement aux stipulations suivantes :
  - seront interdits tous les actes de force sur terre, dans les airs et sur mer ;
  - seront proscrits tous les actes d'hostilité, de terrorisme et de représailles commis par les deux camps.

Article 4

Les Etats-Unis ne poursuivront pas leur engagement militaire au Sud-Vietnam et n'interviendront pas dans les affaires intérieures de ce pays.

Article 5

Dans les soixante jours qui suivront la signature du présent Accord, seront totalement retirés du Sud-Vietnam les troupes, conseillers militaires et personnel militaire, y compris le personnel militaire technique et le personnel militaire associé au programme de pacification, les armements, munitions et matériel de guerre des Etats-Unis et des autres pays étrangers mentionnés à l'article 3 (a). Les conseillers des pays susmentionnés auprès de toutes les organisations paramilitaires et des forces de police seront également retirés dans le même délai.

Article 6

Le démantèlement de toutes les bases militaires au Sud-Vietnam appartenant aux Etats-Unis et aux autres pays étrangers mentionnés à l'article 3 (a) sera achevé dans les soixante jours qui suivront la signature du présent Accord.

Article 7

Entre la mise en vigueur du cessez-le-feu et la formation du gouvernement prévu aux articles 9 (b) et 14 du présent Accord, les deux parties sud-vietnamiennes n'accepteront pas que soient introduits au Sud-Vietnam des troupes, des conseillers militaires ni du personnel militaire, y compris le personnel militaire technique, des armements, des munitions ni du matériel de guerre.

Sous la surveillance de la Commission militaire mixte des deux parties sud-vietnamiennes et de la Commission internationale de contrôle et de surveillance, les deux parties sud-vietnamiennes seront autorisées à procéder périodiquement au remplacement, nombre pour nombre et par du matériel possédant les mêmes caractéristiques et propriétés, des armements, munitions et matériel de guerre qui auront été détruits, endommagés, usés ou épuisés après le cessez-le-feu.

Chapitre III

REMISE DU PERSONNEL MILITAIRE ET DES CIVILS ÉTRANGERS CAPTURÉS,
ET DU PERSONNEL CIVIL VIETNAME EN CAPTURÉ ET DÉTENU*Article 8*

(a) La remise du personnel militaire et des civils étrangers capturés relevant des diverses parties s'effectuera et devra être achevée en même temps que le retrait des troupes mentionné dans l'article 5. Le jour de la signature du présent Accord, les parties échangeront des listes complètes du personnel militaire et des civils étrangers capturés mentionnés ci-dessus.

(b) Les parties se prêteront mutuellement assistance afin de réunir des renseignements concernant le personnel militaire et les civils étrangers relevant des diverses parties qui sont portés disparus, de déterminer l'emplacement et de prendre soin des sépultures, de façon à faciliter l'exhumation et le rapatriement des dépouilles, et de prendre telles autres mesures pouvant s'avérer nécessaires pour obtenir des renseignements concernant ceux qui sont encore considérés comme disparus.

(c) La question de la remise du personnel civil vietnamien capturé et détenu au Sud-Vietnam sera réglée par les deux parties sud-vietnamiennes sur la base des principes de l'article 21 (b) de l'Accord sur la cessation de la guerre au Vietnam du 20 juillet 1954¹. Les deux parties sud-vietnamiennes agiront dans un esprit de réconciliation et de concorde nationales, dans le dessein de mettre fin à la haine et à l'inimitié, d'alléger les souffrances et de réunir les familles. Les deux parties sud-vietnamiennes feront tout leur possible pour régler cette question dans les 90 jours qui suivront l'entrée en vigueur du cessez-le-feu.

¹ Voir p. 106 du présent volume.

Chapitre IV

L'EXERCICE DU DROIT DE LA POPULATION SUD-VIETNAMIENNE
À L'AUTODÉTERMINATION*Article 9*

Le Gouvernement des Etats-Unis d'Amérique et le Gouvernement de la République démocratique du Viet-Nam s'engagent à respecter les principes suivants pour l'exercice du droit de la population sud-vietnamienne à l'autodétermination :

- (a) Le droit de la population sud-vietnamienne à l'autodétermination est sacré, inaliénable et sera respecté par tous les pays.
- (b) La population sud-vietnamienne décidera elle-même de l'avenir politique du Sud-Vietnam grâce à des élections générales véritablement libres et démocratiques sous surveillance internationale.
- (c) Les pays étrangers n'imposeront aucune tendance ou personnalité politiques à la population sud-vietnamienne.

Article 10

Les deux parties sud-vietnamiennes s'engagent à respecter le cessez-le-feu et à maintenir la paix au Sud-Vietnam, à régler tous les sujets de litige par des négociations, et à éviter tout conflit armé.

Article 11

- Immédiatement après le cessez-le-feu, les deux parties sud-vietnamiennes :
- réaliseront la réconciliation et la concorde nationales, mettront fin à la haine et à l'inimitié, interdiront tous les actes de représailles et de discrimination contre les personnes ou les organisations ayant collaboré avec l'un ou l'autre camp ;
  - garantiront les libertés démocratiques du peuple : liberté de la personne, liberté de parole, liberté de la presse, liberté de réunion, liberté d'organisation, liberté en matière d'activités politiques, liberté de croyance, liberté de mouvement, liberté de résidence, liberté de travail, droit à la propriété privée et droit à la libre entreprise.

Article 12

- (a) Immédiatement après le cessez-le-feu, les deux parties sud-vietnamiennes tiendront des consultations, dans un esprit de réconciliation et de concorde nationales, de respect mutuel et sans chercher à s'éliminer mutuellement, afin de constituer un Conseil national de réconciliation et de concorde

nationales, formé de trois composantes égales. Le Conseil fonctionnera conformément au principe de l'unanimité. Après que le Conseil national de réconciliation et de concorde nationales sera entré en fonctions, les deux parties sud-vietnamiennes se consulteront au sujet de la constitution de conseils à des niveaux moins élevés. Les deux parties sud-vietnamiennes signeront, dès que possible, un accord portant sur les questions intérieures du Sud-Vietnam et feront tout ce qui est en leur pouvoir pour y parvenir dans les quatre-vingt-dix jours suivant l'entrée en vigueur du cessez-le-feu, en conformité avec les aspirations de la population sud-vietnamienne à la paix, à l'indépendance et à la démocratie.

(b) Le Conseil national de réconciliation et de concorde nationales aura pour tâche de promouvoir l'application du présent Accord par les deux parties sud-vietnamiennes, la réalisation de la réconciliation et de la concorde nationales et la garantie des libertés démocratiques. Le Conseil national de réconciliation et de concorde nationales organisera les élections générales libres et démocratiques prévues par l'article 9 (b) et décidera des procédures et des modalités de ces élections générales. Les institutions pour lesquelles doivent être tenues ces élections générales seront établies d'un commun accord par voie de consultations entre les deux parties sud-vietnamiennes. Le Conseil national de réconciliation et de concorde nationales décidera également des procédures et des modalités des élections locales dont les deux parties sud-vietnamiennes seront convenues.

Article 13

La question des forces armées vietnamiennes au Sud-Vietnam sera réglée par les deux parties sud-vietnamiennes dans un esprit de réconciliation et de concorde nationales, d'égalité et de respect mutuel, sans ingérence étrangère, conformément à la situation d'après-guerre. Au nombre des questions à discuter par les deux parties sud-vietnamiennes figurent les mesures visant à la réduction de leurs effectifs militaires et à la démobilisation des troupes affectées par cette réduction. Les deux parties sud-vietnamiennes accompliront cette tâche aussitôt que possible.

Article 14

Le Sud-Vietnam poursuivra une politique étrangère de paix et d'indépendance. Il sera disposé à établir des relations avec tous les pays, indépendamment de leurs systèmes politiques et sociaux, sur la base du respect mutuel de l'indépendance et de la souveraineté nationale, et à accepter l'aide économique et technique de tout pays qui n'y attache aucune condition politique. L'acceptation de toute aide militaire à l'avenir par le Sud-Vietnam relèvera de la compétence du gouvernement formé après les élections générales au Sud-Vietnam prévues par l'article 9 (b).

Chapitre V

LA RÉUNIFICATION DU VIETNAM ET LES RELATIONS
ENTRE LE NORD ET LE SUD-VIETNAM*Article 15*

La réunification du Vietnam sera réalisée par étapes, par des moyens pacifiques, sur la base de discussions et d'accords entre le Nord et le Sud-Vietnam, sans coercition ni annexion de la part de l'une ou l'autre des parties et sans ingérence étrangère. Le moment de la réunification sera décidé d'un commun accord par le Nord et le Sud-Vietnam.

En attendant cette réunification :

- (a) La ligne de démarcation militaire entre les deux zones à la hauteur du 17e parallèle n'a qu'un caractère provisoire et ne constitue pas une limite politique ou territoriale, comme prévu au paragraphe 6 de la Déclaration finale de la Conférence de Genève de 1954¹.
- (b) Le Nord et le Sud-Vietnam respecteront la zone démilitarisée de part et d'autre de la ligne de démarcation militaire provisoire.
- (c) Le Nord et le Sud-Vietnam entameront rapidement des négociations en vue de rétablir des relations normales dans différents domaines. Les modalités des mouvements des civils à travers la ligne de démarcation militaire provisoire figurent parmi les questions à négocier.
- (d) Le Nord et le Sud-Vietnam ne se joindront à aucune alliance ni bloc militaire et n'autoriseront aucune puissance étrangère à maintenir sur leur territoire respectif des bases militaires, des troupes, des conseillers militaires ni du personnel militaire, comme stipulé dans les Accords de Genève de 1954 sur le Vietnam.

Chapitre VI

LES COMMISSIONS MILITAIRES MIXTES, LA COMMISSION INTERNATIONALE
DE CONTRÔLE ET DE SURVEILLANCE, LA CONFÉRENCE INTERNATIONALE*Article 16*

(a) Les parties à la Conférence de Paris sur le Vietnam désigneront immédiatement des représentants aux fins de constituer une Commission militaire mixte quadripartite qui aura pour tâche d'assurer l'action conjointe des parties dans l'application des dispositions suivantes du présent Accord :

— le premier paragraphe de l'article 2, concernant la réalisation du cessez-le-feu dans tout le Sud-Vietnam;

¹ Voir p. 94 du présent volume.

- l'article 3 (a) concernant le cessez-le-feu par les forces des Etats-Unis et des autres pays étrangers mentionnés dans cet article;
- l'article 3 (c) concernant le cessez-le-feu entre toutes les parties au Sud-Vietnam;
- l'article 5, concernant le retrait du Sud-Vietnam des troupes des Etats-Unis et des autres pays étrangers mentionnés à l'article 3 (a);
- l'article 6, concernant le démantèlement des bases militaires au Sud-Vietnam des Etats-Unis et des autres pays étrangers mentionnés à l'article 3 (a);
- l'article 8 (a), concernant la remise du personnel militaire et des civils étrangers capturés relevant des diverses parties;
- l'article 8 (b), concernant l'aide que les parties se prêteront mutuellement dans la recherche d'informations sur le personnel militaire et les civils étrangers portés disparus relevant des diverses parties.

(b) La Commission militaire mixte quadripartite fonctionnera conformément au principe des consultations et de l'unanimité. Les désaccords seront portés devant la Commission internationale de contrôle et de surveillance.

(c) La Commission militaire mixte quadripartite commencera à fonctionner immédiatement après la signature du présent Accord et mettra fin à ses activités dans les soixante jours, après qu'auront été achevés le retrait des troupes des Etats-Unis et des autres pays étrangers mentionnés à l'article 3 (a), ainsi que la remise du personnel militaire et des civils étrangers capturés relevant des diverses parties.

(d) Les quatre parties se mettront immédiatement d'accord sur l'organisation, les procédures de travail, les moyens d'action et les dépenses de la Commission militaire mixte quadripartite.

Article 17

(a) Les deux parties sud-vietnamiennes désigneront immédiatement des représentants aux fins de constituer une Commission militaire mixte bipartite qui aura pour tâche d'assurer que les deux parties sud-vietnamiennes agiront de concert pour appliquer les dispositions suivantes du présent Accord :

- le premier paragraphe de l'article 2, concernant la réalisation du cessez-le-feu dans tout le Sud-Vietnam, lorsque la Commission militaire mixte quadripartite aura cessé ses activités;
- l'article 3 (b), concernant le cessez-le-feu entre les deux parties sud-vietnamiennes;
- l'article 3 (c), concernant le cessez-le-feu entre toutes les parties au Sud-Vietnam, lorsque la Commission militaire mixte quadripartite aura cessé ses activités;

- l'article 7, concernant l'interdiction d'introduire des troupes au Sud-Vietnam et toutes les autres dispositions dudit article;
- l'article 8 (c), concernant la question de la remise du personnel civil vietnamien capturé et détenu au Sud-Vietnam;
- l'article 13, concernant la réduction des effectifs militaires des deux parties sud-vietnamiennes et la démobilisation des troupes affectées par cette réduction.

(b) Les désaccords seront portés devant la Commission internationale de contrôle et de surveillance.

(c) Après la signature du présent Accord, la Commission militaire mixte bipartite conviendra immédiatement des mesures et de l'organisation visant à réaliser le cessez-le-feu et à préserver la paix au Sud-Vietnam.

Article 18

(a) Après la signature du présent Accord, une Commission internationale de contrôle et de surveillance sera établie immédiatement.

(b) Jusqu'à ce que la Conférence internationale prévue à l'article 19 procède aux arrangements définitifs, la Commission internationale de contrôle et de surveillance rendra compte aux quatre parties des questions concernant le contrôle et la surveillance de l'application des dispositions suivantes du présent Accord :

- le premier paragraphe de l'article 2, concernant la réalisation du cessez-le-feu dans tout le Sud-Vietnam;
- l'article 3 (a), concernant la réalisation du cessez-le-feu par les forces des Etats-Unis et par celles des autres pays étrangers mentionnés dans ledit article;
- l'article 3 (c), concernant le cessez-le-feu entre toutes les parties au Sud-Vietnam;
- l'article 5, concernant le retrait du Sud-Vietnam des troupes des Etats-Unis et de celles des autres pays étrangers mentionnés à l'article 3 (a);
- l'article 6, concernant le démantèlement des bases militaires au Sud-Vietnam des Etats-Unis et des autres pays étrangers mentionnés à l'article 3 (a);
- l'article 8 (a), concernant la remise du personnel militaire et des civils étrangers capturés relevant des diverses parties.

La Commission internationale de contrôle et de surveillance constituera des équipes de contrôle pour s'acquitter de ses tâches. Les quatre parties conviendront immédiatement de l'emplacement et du fonctionnement de ces équipes. Les parties faciliteront ce fonctionnement.

(c) Jusqu'à ce que la Conférence internationale ait procédé aux arrangements définitifs, la Commission internationale de contrôle et de surveillance

rendra compte aux deux parties sud-vietnamiennes des questions concernant le contrôle et la surveillance de l'application des dispositions suivantes du présent Accord :

- le premier paragraphe de l'article 2, concernant la réalisation du cessez-le-feu dans tout le Sud-Vietnam, lorsque la Commission militaire mixte quadripartite aura cessé ses activités;
- l'article 3 (b), concernant le cessez-le-feu entre les deux parties sud-vietnamiennes;
- l'article 3 (c), concernant le cessez-le-feu entre toutes les parties au Sud-Vietnam, lorsque la Commission militaire mixte quadripartite aura cessé ses activités;
- l'article 7, concernant l'interdiction d'introduire des troupes au Sud-Vietnam et toutes les autres dispositions de cet article;
- l'article 8 (c), concernant la question de la remise du personnel civil vietnamien capturé et détenu au Sud-Vietnam;
- l'article 9 (b), concernant les élections générales libres et démocratiques au Sud-Vietnam;
- l'article 13, concernant la réduction des effectifs militaires des deux parties sud-vietnamiennes et la démobilisation des troupes affectées par cette réduction.

La Commission internationale de contrôle et de surveillance constituera des équipes de contrôle pour s'acquitter de ses tâches. Les deux parties sud-vietnamiennes conviendront immédiatement de l'emplacement et du fonctionnement de ces équipes. Les deux parties sud-vietnamiennes faciliteront ce fonctionnement.

(d) La Commission internationale de contrôle et de surveillance sera composée de représentants de quatre pays : Canada, Hongrie, Indonésie et Pologne. Les membres de la Commission en assumeront la présidence à tour de rôle pendant des périodes précises dont la durée sera fixée par la Commission.

(e) La Commission internationale de contrôle et de surveillance s'acquittera de ses tâches conformément au principe du respect de la souveraineté du Sud-Vietnam.

(f) La Commission internationale de contrôle et de surveillance fonctionnera conformément au principe des consultations et de l'unanimité.

(g) La Commission internationale de contrôle et de surveillance commencera à fonctionner lorsqu'un cessez-le-feu entrera en vigueur au Vietnam. En ce qui concerne les dispositions de l'article 18 (b) intéressant les quatre parties, la Commission internationale de contrôle et de surveillance cessera ses activités lorsqu'elle se sera acquittée de ses tâches de contrôle et de surveillance touchant ces dispositions. En ce qui concerne les dispositions de l'article 18 (c) intéressant les deux parties sud-vietnamiennes, la Commission internationale

de contrôle et de surveillance cessera ses activités à la demande du gouvernement formé après les élections générales au Sud-Vietnam prévues à l'article 9 (b).

(h) Les quatre parties conviendront immédiatement de l'organisation, des moyens d'action et des dépenses de la Commission internationale de contrôle et de surveillance. La Commission internationale et la Conférence internationale conviendront des relations à établir entre ladite Commission et ladite Conférence.

Article 19

Les parties conviennent de réunir une conférence internationale dans les trente jours qui suivront la signature du présent Accord, aux fins de prendre acte des Accords signés; de garantir la cessation de la guerre, le maintien de la paix au Vietnam, le respect des droits nationaux fondamentaux du peuple vietnamien et le droit de la population sud-vietnamienne à l'autodétermination; et de contribuer à la paix en Indochine et de la garantir.

Les Etats-Unis et la République démocratique du Vietnam, au nom des parties participant à la Conférence de Paris sur le Vietnam, proposeront aux parties suivantes de participer à cette conférence internationale : la République populaire de Chine, la République française, l'Union des Républiques socialistes soviétiques, le Royaume-Uni, les quatre pays membres de la Commission internationale de contrôle et de surveillance, et le Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies, conjointement avec les parties participant à la Conférence de Paris sur le Vietnam.

Chapitre VII

S'AGISSANT DU CAMBODGE ET DU LAOS

Article 20

(a) Les parties participant à la Conférence de Paris sur le Vietnam respecteront strictement les Accords de Genève de 1954 sur le Cambodge¹ et les Accords de Genève de 1962 sur le Laos², qui reconnaissaient les droits nationaux fondamentaux des peuples cambodgien et laotien, à savoir l'indépendance, la souveraineté, l'unité et l'intégrité territoriale de ces pays. Les parties respecteront la neutralité du Cambodge et du Laos.

Les parties participant à la Conférence de Paris sur le Vietnam s'engagent à s'abstenir d'utiliser le territoire du Cambodge et le territoire du Laos pour porter réciproquement atteinte à leur souveraineté et à leur sécurité ou celles d'autres pays.

¹ Voir p. 184 du présent volume.

² Nations Unies, *Recueil des Traités*, vol. 456, p. 301.

(b) Les pays étrangers mettront fin à toutes les activités militaires au Cambodge et au Laos, retireront totalement de ces deux pays leurs troupes, conseillers militaires et personnel militaire, armements, munitions et matériel de guerre et s'abstiendront de les y réintroduire.

(c) Les affaires intérieures du Cambodge et du Laos seront réglées par le peuple de chacun de ces pays sans ingérence étrangère.

(d) Les problèmes existant entre les pays indochinois seront réglés par les parties indochinoises sur la base du respect mutuel de leur indépendance, de leur souveraineté et de leur intégrité territoriale et sur la base de la non-ingérence dans les affaires intérieures de chacun.

Chapitre VIII

LES RELATIONS ENTRE LES ÉTATS-UNIS ET LA RÉPUBLIQUE DÉMOCRATIQUE DU VIET-NAM

Article 21

Les Etats-Unis escomptent que le présent Accord inaugurera une ère de réconciliation avec la République démocratique du Viet-Nam ainsi qu'avec tous les peuples d'Indochine. Dans la poursuite de leur politique traditionnelle, les Etats-Unis contribueront à panser les blessures dues à la guerre et participeront à la reconstruction d'après-guerre de la République démocratique du Viet-Nam et de toute l'Indochine.

Article 22

La cessation de la guerre, le rétablissement de la paix au Vietnam et la stricte application du présent Accord créeront les conditions propres à l'établissement de rapports nouveaux d'égalité et d'avantages réciproques entre les Etats-Unis et la République démocratique du Viet-Nam, sur la base du respect mutuel de leur indépendance et de leur souveraineté et de la non-ingérence dans les affaires intérieures de chacun. Cela assurera de ce fait une paix stable au Vietnam et contribuera à la sauvegarde d'une paix durable en Indochine et en Asie du Sud-Est.

Chapitre IX

AUTRES DISPOSITIONS

Article 23

Le présent Accord entrera en vigueur dès sa signature par les représentants plénipotentiaires des parties participant à la Conférence de Paris sur le Vietnam.

Toutes les parties intéressées appliqueront strictement le présent Accord et ses protocoles.

FAIT à Paris le vingt-sept janvier mil neuf cent soixante-treize, en anglais et en vietnamien. Les textes anglais et vietnamien sont officiels et font également foi.

Pour le Gouvernement
des Etats-Unis d'Amérique :

[*Signé*]

WILLIAM P. ROGERS
Secrétaire d'Etat

Pour le Gouvernement
de la République du Viet-Nam :

[*Signé*]

TRAN VAN LAM
Ministre des Affaires étrangères

Pour le Gouvernement
de la République démocratique
du Viet-Nam :

[Signé]

NGUYEN DUY TRINH
Ministre des Affaires étrangères

Pour le Gouvernement
révolutionnaire provisoire
de la République du Sud Viet-Nam :

[Signé]

NGUYEN THI BINH
Ministre des Affaires étrangères

AGREEMENT¹ ON ENDING THE WAR AND RESTORING PEACE IN VIET-NAM

The Government of the United States of America, with the concurrence of the Government of the Republic of Viet-Nam,

The Government of the Democratic Republic of Viet-Nam, with the concurrence of the Provisional Revolutionary Government of the Republic of South Viet-Nam,

With a view to ending the war and restoring peace in Viet-Nam on the basis of respect for the Vietnamese people's fundamental national rights and the South Vietnamese people's right to self-determination, and to contributing to the consolidation of peace in Asia and the world,

Have agreed on the following provisions and undertake to respect and to implement them :

Chapter I

THE VIETNAMESE PEOPLE'S FUNDAMENTAL NATIONAL RIGHTS

Article 1

The United States and all other countries respect the independence, sovereignty, unity, and territorial integrity of Viet-Nam as recognized by the 1954 Geneva Agreements on Viet-Nam.²

Chapter II

CESSATION OF HOSTILITIES; WITHDRAWAL OF TROOPS

Article 2

A cease-fire shall be observed throughout South Viet-Nam as of 2400 hours G.M.T., on January 27, 1973.

At the same hour, the United States will stop all its military activities against the territory of the Democratic Republic of Viet-Nam by ground, air and naval forces, wherever they may be based, and end the mining of the territorial waters, ports, harbors, and waterways of the Democratic Republic of Viet-Nam. The United States will remove, permanently deactivate or destroy all the mines in

---

¹ Came into force on 27 January 1973 by signature, in accordance with article 23.

² See p. 95 of this volume.

the territorial waters, ports, harbors, and waterways of North Viet-Nam as soon as this Agreement goes into effect.

The complete cessation of hostilities mentioned in this Article shall be durable and without limit of time.

Article 3

The parties undertake to maintain the cease-fire and to ensure a lasting and stable peace.

As soon as the cease-fire goes into effect :

- (a) The United States forces and those of the other foreign countries allied with the United States and the Republic of Viet-Nam shall remain in-place pending the implementation of the plan of troop withdrawal. The Four-Party Joint Military Commission described in Article 16 shall determine the modalities.
- (b) The armed forces of the two South Vietnamese parties shall remain in-place. The Two-Party Joint Military Commission described in Article 17 shall determine the areas controlled by each party and the modalities of stationing.
- (c) The regular forces of all services and arms and the irregular forces of the parties in South Viet-Nam shall stop all offensive activities against each other and shall strictly abide by the following stipulations :
  - All acts of force on the ground, in the air, and on the sea shall be prohibited;
  - All hostile acts, terrorism and reprisals by both sides will be banned.

Article 4

The United States will not continue its military involvement or intervene in the internal affairs of South Viet-Nam.

Article 5

Within sixty days of the signing of this Agreement, there will be a total withdrawal from South Viet-Nam of troops, military advisers, and military personnel, including technical military personnel and military personnel associated with the pacification program, armaments, munitions, and war material of the United States and those of the other foreign countries mentioned in Article 3 (a). Advisers from the above-mentioned countries to all paramilitary organizations and the police force will also be withdrawn within the same period of time.

Article 6

The dismantlement of all military bases in South Viet-Nam of the United States and of the other foreign countries mentioned in Article 3 (a) shall be completed within sixty days of the signing of this Agreement.

Article 7

From the enforcement of the cease-fire to the formation of the government provided for in Articles 9 (b) and 14 of this Agreement, the two South Vietnamese parties shall not accept the introduction of troops, military advisers, and military personnel including technical military personnel, armaments, munitions, and war material into South Viet-Nam.

The two South Vietnamese parties shall be permitted to make periodic replacement of armaments, munitions and war material which have been destroyed, damaged, worn out or used up after the cease-fire, on the basis of piece-for-piece, of the same characteristics and properties, under the supervision of the Joint Military Commission of the two South Vietnamese parties and of the International Commission of Control and Supervision.

Chapter III

THE RETURN OF CAPTURED MILITARY PERSONNEL AND FOREIGN CIVILIANS,
AND CAPTURED AND DETAINED VIETNAMESE CIVILIAN PERSONNEL*Article 8*

(a) The return of captured military personnel and foreign civilians of the parties shall be carried out simultaneously with and completed not later than the same day as the troop withdrawal mentioned in Article 5. The parties shall exchange complete lists of the above-mentioned captured military personnel and foreign civilians on the day of the signing of this Agreement.

(b) The parties shall help each other to get information about those military personnel and foreign civilians of the parties missing in action, to determine the location and take care of the graves of the dead so as to facilitate the exhumation and repatriation of the remains, and to take any such other measures as may be required to get information about those still considered missing in action.

(c) The question of the return of Vietnamese civilian personnel captured and detained in South Viet-Nam will be resolved by the two South Vietnamese parties on the basis of the principles of Article 21 (b) of the Agreement on the Cessation of Hostilities in Viet-Nam of July 20, 1954.¹ The two South Vietnamese parties will do so in a spirit of national reconciliation and concord, with a view to ending hatred and enmity, in order to ease suffering and to reunite

¹ See p. 149 of this volume.

families. The two South Vietnamese parties will do their utmost to resolve this question within ninety days after the cease-fire comes into effect.

Chapter IV

THE EXERCISE OF THE SOUTH VIETNAMESE PEOPLE'S RIGHT TO SELF-DETERMINATION

Article 9

The Government of the United States of America and the Government of the Democratic Republic of Viet-Nam undertake to respect the following principles for the exercise of the South Vietnamese people's right to self-determination :

- (a) The South Vietnamese people's right to self-determination is sacred, inalienable, and shall be respected by all countries.
- (b) The South Vietnamese people shall decide themselves the political future of South Viet-Nam through genuinely free and democratic general elections under international supervision.
- (c) Foreign countries shall not impose any political tendency or personality on the South Vietnamese people.

Article 10

The two South Vietnamese parties undertake to respect the cease-fire and maintain peace in South Viet-Nam, settle all matters of contention through negotiations, and avoid all armed conflict.

Article 11

Immediately after the cease-fire, the two South Vietnamese parties will :

- achieve national reconciliation and concord, end hatred and enmity, prohibit all acts of reprisal and discrimination against individuals or organizations that have collaborated with one side or the other ;
- ensure the democratic liberties of the people : personal freedom, freedom of speech, freedom of the press, freedom of meeting, freedom of organization, freedom of political activities, freedom of belief, freedom of movement, freedom of residence, freedom of work, right to property ownership, and right to free enterprise.

Article 12

(a) Immediately after the cease-fire, the two South Vietnamese parties shall hold consultations in a spirit of national reconciliation and concord,

mutual respect, and mutual non-elimination to set up a National Council of National Reconciliation and Concord of three equal segments. The Council shall operate on the principle of unanimity. After the National Council of National Reconciliation and Concord has assumed its functions, the two South Vietnamese parties will consult about the formation of councils at lower levels. The two South Vietnamese parties shall sign an agreement on the internal matters of South Viet-Nam as soon as possible and do their utmost to accomplish this within ninety days after the cease-fire comes into effect, in keeping with the South Vietnamese people's aspirations for peace, independence and democracy.

(b) The National Council of National Reconciliation and Concord shall have the task of promoting the two South Vietnamese parties' implementation of this Agreement, achievement of national reconciliation and concord and ensurance of democratic liberties. The National Council of National Reconciliation and Concord will organize the free and democratic general elections provided for in Article 9 (b) and decide the procedures and modalities of these general elections. The institutions for which the general elections are to be held will be agreed upon through consultations between the two South Vietnamese parties. The National Council of National Reconciliation and Concord will also decide the procedures and modalities of such local elections as the two South Vietnamese parties agree upon.

Article 13

The question of Vietnamese armed forces in South Viet-Nam shall be settled by the two South Vietnamese parties in a spirit of national reconciliation and concord, equality and mutual respect, without foreign interference, in accordance with the postwar situation. Among the questions to be discussed by the two South Vietnamese parties are steps to reduce their military effectives and to demobilize the troops being reduced. The two South Vietnamese parties will accomplish this as soon as possible.

Article 14

South Viet-Nam will pursue a foreign policy of peace and independence. It will be prepared to establish relations with all countries irrespective of their political and social systems on the basis of mutual respect for independence and sovereignty and accept economic and technical aid from any country with no political conditions attached. The acceptance of military aid by South Viet-Nam in the future shall come under the authority of the government set up after the general elections in South Viet-Nam provided for in Article 9 (b).

Chapter V

THE REUNIFICATION OF VIET-NAM AND THE RELATIONSHIP BETWEEN
NORTH AND SOUTH VIET-NAM*Article 15*

The reunification of Viet-Nam shall be carried out step by step through peaceful means on the basis of discussions and agreements between North and South Viet-Nam, without coercion or annexation by either party, and without foreign interference. The time for reunification will be agreed upon by North and South Viet-Nam.

Pending reunification :

- (a) The military demarcation line between the two zones at the 17th parallel is only provisional and not a political or territorial boundary, as provided for in paragraph 6 of the Final Declaration of the 1954 Geneva Conference.¹
- (b) North and South Viet-Nam shall respect the Demilitarized Zone on either side of the Provisional Military Demarcation Line.
- (c) North and South Viet-Nam shall promptly start negotiations with a view to reestablishing normal relations in various fields. Among the questions to be negotiated are the modalities of civilian movement across the Provisional Military Demarcation Line.
- (d) North and South Viet-Nam shall not join any military alliance or military bloc and shall not allow foreign powers to maintain military bases, troops, military advisers, and military personnel on their respective territories, as stipulated in the 1954 Geneva Agreements on Viet-Nam.

Chapter VI

THE JOINT MILITARY COMMISSIONS, THE INTERNATIONAL COMMISSION
OF CONTROL AND SUPERVISION, THE INTERNATIONAL CONFERENCE*Article 16*

(a) The Parties participating in the Paris Conference on Viet-Nam shall immediately designate representatives to form a Four-Party Joint Military Commission with the task of ensuring joint action by the parties in implementing the following provisions of this Agreement :

- The first paragraph of Article 2, regarding the enforcement of the cease-fire throughout South Viet-Nam;
- Article 3 (a), regarding the cease-fire by US forces and those of the other foreign countries referred to in that Article;

¹ See p. 95 of this volume.

- Article 3 (c), regarding the cease-fire between all parties in South Viet-Nam;
- Article 5, regarding the withdrawal from South Viet-Nam of US troops and those of the other foreign countries mentioned in Article 3 (a);
- Article 6, regarding the dismantlement of military bases in South Viet-Nam of the United States and those of the other foreign countries mentioned in Article 3 (a);
- Article 8 (a), regarding the return of captured military personnel and foreign civilians of the parties;
- Article 8 (b), regarding the mutual assistance of the parties in getting information about those military personnel and foreign civilians of the parties missing in action.

(b) The Four-Party Joint Military Commission shall operate in accordance with the principle of consultations and unanimity. Disagreements shall be referred to the International Commission of Control and Supervision.

(c) The Four-Party Joint Military Commission shall begin operating immediately after the signing of this Agreement and end its activities in sixty days, after the completion of the withdrawal of US troops and those of the other foreign countries mentioned in Article 3 (a) and the completion of the return of captured military personnel and foreign civilians of the parties.

(d) The four parties shall agree immediately on the organization, the working procedure, means of activity, and expenditures of the Four-Party Joint Military Commission.

Article 17

(a) The two South Vietnamese parties shall immediately designate representatives to form a Two-Party Joint Military Commission with the task of ensuring joint action by the two South Vietnamese parties in implementing the following provisions of this Agreement :

- The first paragraph of Article 2, regarding the enforcement of the cease-fire throughout South Viet-Nam, when the Four-Party Joint Military Commission has ended its activities;
- Article 3 (b), regarding the cease-fire between the two South Vietnamese parties;
- Article 3 (c), regarding the cease-fire between all parties in South Viet-Nam, when the Four-Party Joint Military Commission has ended its activities;
- Article 7, regarding the prohibition of the introduction of troops into South Viet-Nam and all other provisions of this Article;
- Article 8 (c), regarding the question of the return of Vietnamese civilian personnel captured and detained in South Viet-Nam;
- Article 13, regarding the reduction of the military effectives of the two South Vietnamese parties and the demobilization of the troops being reduced.

(b) Disagreements shall be referred to the International Commission of Control and Supervision.

(c) After the signing of this Agreement, the Two-Party Joint Military Commission shall agree immediately on the measures and organization aimed at enforcing the cease-fire and preserving peace in South Viet-Nam.

Article 18

(a) After the signing of this Agreement, an International Commission of Control and Supervision shall be established immediately.

(b) Until the International Conference provided for in Article 19 makes definitive arrangements, the International Commission of Control and Supervision will report to the four parties on matters concerning the control and supervision of the implementation of the following provisions of this Agreement :

- The first paragraph of Article 2, regarding the enforcement of the cease-fire throughout South Viet-Nam;
- Article 3 (a), regarding the cease-fire by US forces and those of the other foreign countries referred to in that Article;
- Article 3 (c), regarding the cease-fire between all the parties in South Viet-Nam;
- Article 5, regarding the withdrawal from South Viet-Nam of US troops and those of the other foreign countries mentioned in Article 3 (a);
- Article 6, regarding the dismantlement of military bases in South Viet-Nam of the United States and those of the other foreign countries mentioned in Article 3 (a);
- Article 8 (a), regarding the return of captured military personnel and foreign civilians of the parties.

The International Commission of Control and Supervision shall form control teams for carrying out its tasks. The four parties shall agree immediately on the location and operation of these teams. The parties will facilitate their operation.

(c) Until the International Conference makes definitive arrangements, the International Commission of Control and Supervision will report to the two South Vietnamese parties on matters concerning the control and supervision of the implementation of the following provisions of this Agreement :

- The first paragraph of Article 2, regarding the enforcement of the cease-fire throughout South Viet-Nam, when the Four-Party Joint Military Commission has ended its activities;
- Article 3 (b), regarding the cease-fire between the two South Vietnamese parties;

- Article 3 (c), regarding the cease-fire between all parties in South Viet-Nam, when the Four-Party Joint Military Commission has ended its activities;
- Article 7, regarding the prohibition of the introduction of troops into South Viet-Nam and all other provisions of this Article;
- Article 8 (c), regarding the question of the return of Vietnamese civilian personnel captured and detained in South Viet-Nam;
- Article 9 (b), regarding the free and democratic general elections in South Viet-Nam;
- Article 13, regarding the reduction of the military effectives of the two South Vietnamese parties and the demobilization of the troops being reduced.

The International Commission of Control and Supervision shall form control teams for carrying out its tasks. The two South Vietnamese parties shall agree immediately on the location and operation of these teams. The two South Vietnamese parties will facilitate their operation.

(d) The International Commission of Control and Supervision shall be composed of representatives of four countries : Canada, Hungary, Indonesia and Poland. The chairmanship of this Commission will rotate among the members for specific periods to be determined by the Commission.

(e) The International Commission of Control and Supervision shall carry out its tasks in accordance with the principle of respect for the sovereignty of South Viet-Nam.

(f) The International Commission of Control and Supervision shall operate in accordance with the principle of consultations and unanimity.

(g) The International Commission of Control and Supervision shall begin operating when a cease-fire comes into force in Viet-Nam. As regards the provisions in Article 18 (b) concerning the four parties, the International Commission of Control and Supervision shall end its activities when the Commission's tasks of control and supervision regarding these provisions have been fulfilled. As regards the provisions in Article 18 (c) concerning the two South Vietnamese parties, the International Commission of Control and Supervision shall end its activities on the request of the government formed after the general elections in South Viet-Nam provided for in Article 9 (b).

(h) The four parties shall agree immediately on the organization, means of activity, and expenditures of the International Commission of Control and Supervision. The relationship between the International Commission and the International Conference will be agreed upon by the International Commission and the International Conference.

Article 19

The parties agree on the convening of an International Conference within

thirty days of the signing of this Agreement to acknowledge the signed agreements; to guarantee the ending of the war, the maintenance of peace in Viet-Nam, the respect of the Vietnamese people's fundamental national rights, and the South Vietnamese people's right to self-determination; and to contribute to and guarantee peace in Indochina.

The United States and the Democratic Republic of Viet-Nam, on behalf of the parties participating in the Paris Conference on Viet-Nam, will propose to the following parties that they participate in this International Conference: the People's Republic of China, the Republic of France, the Union of Soviet Socialist Republics, the United Kingdom, the four countries of the International Commission of Control and Supervision, and the Secretary General of the United Nations, together with the parties participating in the Paris Conference on Viet-Nam.

Chapter VII

REGARDING CAMBODIA AND LAOS

Article 20

(a) The parties participating in the Paris Conference on Viet-Nam shall strictly respect the 1954 Geneva Agreements on Cambodia¹ and the 1962 Geneva Agreements on Laos,² which recognized the Cambodian and the Lao peoples' fundamental national rights, i.e., the independence, sovereignty, unity, and territorial integrity of these countries. The parties shall respect the neutrality of Cambodia and Laos.

The parties participating in the Paris Conference on Viet-Nam undertake to refrain from using the territory of Cambodia and the territory of Laos to encroach on the sovereignty and security of one another and of other countries.

(b) Foreign countries shall put an end to all military activities in Cambodia and Laos, totally withdraw from and refrain from reintroducing into these two countries troops, military advisers and military personnel, armaments, munitions and war material.

(c) The internal affairs of Cambodia and Laos shall be settled by the people of each of these countries without foreign interference.

(d) The problems existing between the Indochinese countries shall be settled by the Indochinese parties on the basis of respect for each other's independence, sovereignty, and territorial integrity, and non-interference in each other's internal affairs.

¹ See p. 185 of this volume.

² United Nations, *Treaty Series*, vol. 456, p. 301.

Chapter VIII

THE RELATIONSHIP BETWEEN THE UNITED STATES
AND THE DEMOCRATIC REPUBLIC OF VIET-NAM*Article 21*

The United States anticipate that this Agreement will usher in an era of reconciliation with the Democratic Republic of Viet-Nam as with all the peoples of Indochina. In pursuance of its traditional policy, the United States will contribute to healing the wounds of war and to postwar reconstruction of the Democratic Republic of Viet-Nam and throughout Indochina.

Article 22

The ending of the war, the restoration of peace in Viet-Nam, and the strict implementation of this Agreement will create conditions for establishing a new, equal and mutually beneficial relationship between the United States and the Democratic Republic of Viet-Nam on the basis of respect for each other's independence and sovereignty, and non-interference in each other's internal affairs. At the same time this will ensure stable peace in Viet-Nam and contribute to the preservation of lasting peace in Indochina and Southeast Asia.

Chapter IX

OTHER PROVISIONS

Article 23

The Paris Agreement on Ending the War and Restoring Peace in Viet-Nam shall enter into force upon signature of this document by the Secretary of State of the Government of the United States of America and the Minister for Foreign Affairs of the Government of the Democratic Republic of Viet-Nam, and upon signature of a document¹ in the same terms by the Secretary of State of the Government of the United States of America, the Minister for Foreign Affairs of the Government of the Republic of Viet-Nam, the Minister for Foreign Affairs of the Government of the Democratic Republic of Viet-Nam, and the Minister for Foreign Affairs of the Provisional Revolutionary Government of the Republic of South Viet-Nam. The Agreement and the protocols to it shall be strictly implemented by all the parties concerned.

¹ See p. 6 of this volume.

DONE in Paris this twenty-seventh day of January, one thousand nine hundred and seventy-three, in English and Vietnamese. The English and Vietnamese texts are official and equally authentic.

For the Government
of the United States of America :

[*Signed*]

WILLIAM P. ROGERS
Secretary of State

For the Government
of the Democratic Republic
of Viet-Nam :

[*Signed*]

NGUYEN DUY TRINH
Minister for Foreign Affairs

[VIETNAMESE TEXT — TEXTE VIETNAMIEN]

HIỆP ĐỊNH VỀ CHẤM DỨT CHIẾN TRANH,
LẬP LẠI HOA BÌNH Ở VIỆT NAM

Chính phủ Hoa Kỳ với sự thoả thuận của Chính phủ Việt Nam cộng hòa,

Chính phủ Việt Nam dân chủ cộng hòa với sự thoả thuận của Chính phủ cách mạng lâm thời Cộng hòa miền Nam Việt Nam,

Nhằm mục đích chấm dứt chiến tranh, lập lại hòa bình ở Việt Nam trên cơ sở tôn trọng các quyền dân tộc cơ bản của nhân dân Việt Nam và quyền tự quyết của nhân dân miền Nam Việt Nam, góp phần củng cố hòa bình ở châu Á và thế giới,

Đã thoả thuận, cam kết tôn trọng và thi hành những điều khoản sau đây :

Chương I

CÁC QUYỀN DÂN TỘC CƠ BẢN CỦA NHÂN DÂN VIỆT NAM

Điều 1

Hoa Kỳ và các nước khác tôn trọng độc lập, chủ quyền, thống nhất, toàn vẹn lãnh thổ cả nước Việt Nam như Hiệp định Giơ-ne-vơ năm một nghìn chín trăm năm mươi tư về Việt Nam đã công nhận.

Chương II

CHẤM DỨT CHIẾN SỰ- RÚT QUÂN

Điều 2

Một cuộc ngừng bắn sẽ được thực hiện trên khắp miền Nam Việt Nam kể từ hai mươi bốn giờ (giờ GMT), ngày hai mươi bảy tháng giêng năm một nghìn chín trăm bảy mươi ba.

Cũng ngày giờ nói trên, Hoa Kỳ sẽ chấm dứt mọi hoạt động quân sự của Hoa Kỳ chống lãnh thổ nước Việt Nam dân chủ cộng hòa bằng mọi lực lượng trên bộ, trên không, trên biển bất cứ từ đâu tới, và sẽ chấm dứt việc thả mìn tại vùng biển, các cảng và sông ngòi nước Việt Nam dân chủ cộng hòa. Hoa Kỳ sẽ tháo gỡ, làm mất hiệu lực vĩnh viễn, phá hủy tất cả những mìn ở vùng biển, các cảng và sông ngòi ở miền Bắc Việt Nam ngay sau khi Hiệp định này có hiệu lực.

Việc chấm dứt hoàn toàn chiến sự nói trong điều này là vững chắc và không thời hạn.

Điều 3

Các bên cam kết giữ vững ngừng bắn, bảo đảm hòa bình lâu dài và vững chắc.

Bắt đầu từ khi ngừng bắn :

- a) Các lực lượng của Hoa Kỳ và của các nước ngoài khác đồng minh của Hoa Kỳ và của Việt Nam cộng hòa sẽ ở nguyên vị trí của mình trong lúc chờ đợi thực hiện kế hoạch rút quân. Ban liên hợp quân sự bốn bên nói

trong Điều 16 sẽ quy định những thể thức.

- b) Các lực lượng vũ trang của hai bên miền Nam Việt Nam sẽ ở nguyên vị trí của mình. Ban liên hợp quân sự hai bên nói trong Điều 17 sẽ quy định vùng do mỗi bên kiểm soát và những thể thức trú quân.
- c) Các lực lượng chính quy thuộc mọi quân chủng và binh chủng và các lực lượng không chính quy của các bên ở miền Nam Việt Nam phải ngừng mọi hoạt động tấn công nhau và triệt để tuân theo những điều quy định sau đây :
- Ngăn cấm mọi hoạt động vũ lực trên bộ, trên không và trên biển ;
  - Ngăn cấm mọi hành động đối địch, khủng bố và trả thù của cả hai bên.

Điều 4

Hoa Kỳ sẽ không tiếp tục dính líu quân sự hoặc can thiệp vào công việc nội bộ của miền Nam Việt Nam.

Điều 5

Trong thời hạn sáu mươi ngày kể từ khi ký Hiệp định này, sẽ hoàn thành việc rút hoàn toàn ra khỏi miền Nam Việt Nam mọi quân đội, cố vấn quân sự và nhân viên quân sự, kể cả nhân viên quân sự kỹ thuật, nhân viên quân sự liên quan đến chương trình bình định, vũ khí, đạn dược và dụng cụ chiến tranh của Hoa Kỳ và của các nước ngoài khác đã nói ở Điều 3(a). Cố vấn của các nước nói trên cho tất cả các tổ chức bán quân sự và lực lượng cảnh sát cũng sẽ rút trong thời hạn đó.

Điều 6

Việc hủy bỏ tất cả các căn cứ quân sự ở miền Nam Việt Nam của Hoa Kỳ và của các nước ngoài khác đã nói ở Điều 3(a) sẽ hoàn thành trong thời hạn sáu mươi ngày kể từ khi ký Hiệp định này.

Điều 7

Từ khi thực hiện ngừng bắn cho đến khi thành lập chính phủ nói ở Điều 9(b) và Điều 14 của Hiệp định này, hai bên miền Nam Việt Nam sẽ không được nhận đưa vào miền Nam Việt Nam quân đội, cố vấn quân sự và nhân viên quân sự, kể cả nhân viên quân sự kỹ thuật, vũ khí, đạn dược và dụng cụ chiến tranh.

Hai bên miền Nam Việt Nam được phép từng thời gian thay thế vũ khí, đạn dược, dụng cụ chiến tranh đã bị phá hủy, hư hỏng, hao mòn hoặc dùng hết từ sau khi ngừng bắn, trên cơ sở một đổi một, cùng đặc điểm và tính năng, có sự giám sát của Ban liên hợp quân sự hai bên miền Nam Việt Nam và Ủy ban quốc tế kiểm soát và giám sát.

Chương III

**VIỆC TRAO TRẢ NHÂN VIÊN QUÂN SỰ BỊ BẮT, THƯỜNG DÂN NƯỚC
NGOÀI BỊ BẮT VÀ NHÂN VIÊN DÂN SỰ VIỆT NAM BỊ BẮT VÀ
GIAM GIỮ**

Điều 8

a) Việc trao trả những nhân viên quân sự của các bên bị bắt và thường dân nước ngoài của các bên bị bắt sẽ tiến hành song song và hoàn thành không chậm hơn ngày

hoàn thành việc rút quân nói trong Điều 5. Các bên sẽ trao đổi danh sách đầy đủ những nhân viên quân sự và thường dân nước ngoài bị bắt nói trên vào ngày ký kết Hiệp định này.

b) Các bên sẽ giúp đỡ nhau tìm kiếm tin tức về những nhân viên quân sự của các bên và thường dân nước ngoài của các bên bị mất tích trong chiến đấu, xác định vị trí và bảo quản mồ mả của những người bị chết, nhằm tạo điều kiện dễ dàng cho việc cất bốc và hồi hương hài cốt và có những biện pháp khác cần thiết để tìm kiếm tin tức những người còn coi là mất tích trong chiến đấu.

c) Vấn đề trao trả các nhân viên dân sự Việt Nam bị bắt và giam giữ ở miền Nam Việt Nam sẽ do hai bên miền Nam Việt Nam giải quyết trên cơ sở những nguyên tắc của Điều 21(b) của Hiệp định đình chỉ chiến sự ở Việt Nam ngày hai mươi tháng bảy năm một nghìn chín trăm năm mươi tư. Hai bên miền Nam Việt Nam sẽ làm việc đó trên tinh thần hòa giải và hoà hợp dân tộc, nhằm chấm dứt thù hận, giảm bớt đau khổ và đoàn tụ các gia đình. Hai bên miền Nam Việt Nam sẽ gắng hết sức mình để giải quyết vấn đề này trong vòng chín mươi ngày sau khi ngừng bắn có hiệu lực.

Chương IV

VIỆC THỰC HIỆN QUYỀN TỰ QUYẾT CỦA NHÂN DÂN MIỀN NAM VIỆT NAM

Điều 9

Chính phủ Hoa Kỳ và Chính phủ Việt Nam dân chủ cộng hòa cam kết tôn trọng những nguyên tắc thực hiện quyền tự quyết của nhân dân miền Nam Việt Nam sau đây :

- a) Quyền tự quyết của nhân dân miền Nam Việt Nam là thiêng liêng, bất khả xâm phạm và phải được tất cả các nước tôn trọng.
- b) Nhân dân miền Nam Việt Nam tự quyết định tương lai chính trị của miền Nam Việt Nam thông qua tổng tuyển cử thật sự tự do và dân chủ, có sự giám sát quốc tế.
- c) Các nước ngoài sẽ không được áp đặt bất cứ xu hướng chính trị hoặc cá nhân nào đối với nhân dân miền Nam Việt Nam.

Điều 10

Hai bên miền Nam Việt Nam cam kết tôn trọng ngừng bắn và giữ vững hoà bình ở miền Nam Việt Nam, giải quyết các vấn đề tranh chấp bằng thương lượng và tránh mọi xung đột bằng vũ lực.

Điều 11

Ngay sau khi ngừng bắn, hai bên miền Nam Việt Nam sẽ :

- Thực hiện hoà giải và hòa hợp dân tộc, xóa bỏ thù hận, cấm mọi hành động trả thù và phân biệt đối xử với những cá nhân hoặc tổ chức đã hợp tác với bên này hoặc bên kia ;
- Bảo đảm các quyền tự do dân chủ của nhân dân : tự do cá nhân, tự do ngôn luận, tự do báo chí, tự do hội họp, tự do tổ chức, tự do hoạt động chính trị, tự do tín ngưỡng, tự do đi lại, tự do cư trú, tự do làm ăn sinh sống, quyền tư hữu tài sản và quyền tự do kinh doanh.

Điều 12

a) Ngay sau khi ngừng bắn, hai bên miền Nam Việt Nam sẽ hiệp thương trên tinh thần hòa giải và hòa hợp dân tộc, tôn trọng lẫn nhau và không thôn tính nhau để thành lập Hội đồng quốc gia hòa giải và hòa hợp dân tộc gồm ba thành phần ngang nhau. Hội đồng sẽ làm việc theo nguyên tắc nhất trí. Sau khi Hội đồng quốc gia hòa giải và hòa hợp dân tộc nhậm chức, hai bên miền Nam Việt Nam sẽ hiệp thương về việc thành lập các hội đồng cấp dưới. Hai bên miền Nam Việt Nam sẽ ký một hiệp định về các vấn đề nội bộ của miền Nam Việt Nam càng sớm càng tốt, và sẽ làm hết sức mình để thực hiện việc này trong vòng chín mươi ngày sau khi ngừng bắn có hiệu lực, phù hợp với nguyện vọng của nhân dân miền Nam Việt Nam là hòa bình, độc lập và dân chủ.

b) Hội đồng quốc gia hòa giải và hòa hợp dân tộc có nhiệm vụ đôn đốc hai bên miền Nam Việt Nam thi hành Hiệp định này, thực hiện hòa giải và hòa hợp dân tộc, bảo đảm tự do dân chủ. Hội đồng quốc gia hòa giải và hòa hợp dân tộc sẽ tổ chức tổng tuyển cử tự do và dân chủ như đã nói trong Điều 9(b) và quy định thủ tục và thể thức của cuộc tổng tuyển cử này. Các cơ quan quyền lực mà cuộc tổng tuyển cử đó sẽ bầu ra sẽ do hai bên miền Nam Việt Nam thông qua hiệp thương mà thỏa thuận. Hội đồng quốc gia hòa giải và hòa hợp dân tộc cũng sẽ quy định thủ tục và thể thức tuyển cử địa phương theo như hai bên miền Nam Việt Nam thỏa thuận.

Điều 13

Vấn đề lực lượng vũ trang Việt Nam ở miền Nam Việt Nam sẽ do hai bên miền Nam Việt Nam giải quyết trên tinh thần hòa giải và hòa hợp dân tộc, bình đẳng và tôn trọng

lấn nhau, không có sự can thiệp của nước ngoài, phù hợp với tình hình sau chiến tranh. Trong số những vấn đề hai bên miền Nam Việt Nam thảo luận có các biện pháp giảm số quân của họ và phục viên số quân đã giảm. Hai bên miền Nam Việt Nam sẽ hoàn thành việc đó càng sớm càng tốt.

Điều 14

Miền Nam Việt Nam sẽ thực hiện chính sách đối ngoại hòa bình, độc lập. Miền Nam Việt Nam sẵn sàng thiết lập quan hệ với tất cả các nước không phân biệt chế độ chính trị và xã hội trên cơ sở tôn trọng độc lập, chủ quyền của nhau và nhận viện trợ kinh tế, kỹ thuật của bất cứ nước nào không kèm theo điều kiện chính trị. Vấn đề nhận viện trợ quân sự sau này cho miền Nam Việt Nam sẽ thuộc thẩm quyền của chính phủ được thành lập sau tổng tuyển cử ở miền Nam Việt Nam nói trong Điều 9(b).

Chương V

VẤN ĐỀ THỐNG NHẤT NƯỚC VIỆT NAM VÀ VẤN ĐỀ QUAN HỆ GIỮA MIỀN BẮC VÀ MIỀN NAM VIỆT NAM

Điều 15

Việc thống nhất nước Việt Nam sẽ được thực hiện từng bước bằng phương pháp hòa bình trên cơ sở bàn bạc và thỏa thuận giữa miền Bắc và miền Nam Việt Nam, không bên nào cưỡng ép hoặc thôn tính bên nào và không có sự can thiệp của nước ngoài. Thời gian thống nhất sẽ do miền Bắc và miền Nam Việt Nam thỏa thuận.

Trong khi chờ đợi thống nhất :

- a) Giới tuyến quân sự giữa hai miền tại vĩ tuyến thứ mười bảy chỉ là tạm thời và không phải là một ranh giới về

chính trị hoặc về lãnh thổ, như quy định trong đoạn 6 của Tuyên bố cuối cùng của Hội nghị Giơ-ne-vơ năm một nghìn chín trăm năm mươi tư.

- b) Miền Bắc và miền Nam Việt Nam sẽ tôn trọng khu phi quân sự ở hai bên giới tuyến quân sự tạm thời.
- c) Miền Bắc và miền Nam Việt Nam sẽ sớm bắt đầu thương lượng nhằm lập lại quan hệ bình thường về nhiều mặt. Trong các vấn đề sẽ được thương lượng, có vấn đề thể thức đi lại dân sự qua giới tuyến quân sự tạm thời.
- d) Miền Bắc và miền Nam Việt Nam sẽ không tham gia bất cứ liên minh quân sự hoặc khối quân sự nào và không cho phép nước ngoài có căn cứ quân sự, quân đội, cố vấn quân sự và nhân viên quân sự trên đất mình, như Hiệp định Giơ-ne-vơ năm một nghìn chín trăm năm mươi tư về Việt Nam quy định.

Chương VI

CÁC BAN LIÊN HỢP QUÂN SỰ, ỦY BAN QUỐC TẾ KIỂM SOÁT VA GIÁM SÁT, HỘI NGHỊ QUỐC TẾ

Điều 16

a) Các bên tham gia Hội nghị Pa-ri về Việt Nam sẽ cử ngay đại diện để thành lập Ban liên hợp quân sự bốn bên có nhiệm vụ bảo đảm sự phối hợp hành động của các bên trong việc thực hiện các điều khoản sau đây của Hiệp định này :

- Đoạn đầu của Điều 2 về việc thực hiện ngừng bắn trên khắp miền Nam Việt Nam ;
- Điều 3(a) về việc ngừng bắn của lực lượng của Hoa

- Kỳ và của các nước ngoài khác nói trong điều này;
- Điều 3(c) về việc ngừng bắn giữa tất cả các bên ở miền Nam Việt Nam ;
  - Điều 5 về việc rút ra khỏi miền Nam Việt Nam quân đội của Hoa Kỳ và quân đội của các nước ngoài khác đã nói ở Điều 3(a) ;
  - Điều 6 về việc hủy bỏ các căn cứ quân sự ở miền Nam Việt Nam của Hoa Kỳ và của các nước ngoài khác đã nói ở Điều 3(a) ;
  - Điều 8(a) về việc trao trả những nhân viên quân sự của các bên bị bắt và thường dân nước ngoài của các bên bị bắt ;
  - Điều 8(b) về việc các bên giúp đỡ nhau tìm kiếm tin tức về những nhân viên quân sự của các bên và thường dân nước ngoài của các bên bị mất tích trong chiến đấu.

b) Ban liên hợp quân sự bốn bên sẽ làm việc theo nguyên tắc hiệp thương và nhất trí. Những vấn đề bất đồng sẽ chuyển cho Ủy ban quốc tế kiểm soát và giám sát.

c) Ban liên hợp quân sự bốn bên sẽ bắt đầu hoạt động ngay sau khi ký kết Hiệp định này và chấm dứt hoạt động trong thời hạn sáu mươi ngày, sau khi việc rút quân của Hoa Kỳ và quân của các nước ngoài khác đã nói ở Điều 3(a) và việc trao trả nhân viên quân sự của các bên bị bắt và thường dân nước ngoài của các bên bị bắt đã hoàn thành.

d) Bốn bên sẽ thỏa thuận ngay về tổ chức, thể thức làm việc, phương tiện hoạt động và chi phí của Ban liên hợp quân sự bốn bên.

Điều 17

a) Hai bên miền Nam Việt Nam sẽ cử ngay đại diện để thành lập Ban liên hợp quân sự hai bên có nhiệm vụ bảo đảm sự phối hợp hành động của hai bên miền Nam Việt Nam trong việc thực hiện các điều khoản sau đây của Hiệp định này :

- Đoạn đầu của Điều 2 về việc thực hiện ngừng bắn trên khắp miền Nam Việt Nam, sau khi Ban liên hợp quân sự bốn bên chấm dứt hoạt động của mình ;
- Điều 3(b) về việc ngừng bắn giữa hai bên miền Nam Việt Nam ;
- Điều 3(c) về việc ngừng bắn giữa tất cả các bên ở miền Nam Việt Nam, sau khi Ban liên hợp quân sự bốn bên chấm dứt hoạt động của mình ;
- Điều 7 về việc không được đưa quân đội vào miền Nam Việt Nam và tất cả những điều khoản khác của điều này ;
- Điều 8(c) về vấn đề trao trả các nhân viên dân sự Việt Nam bị bắt và giam giữ ở miền Nam Việt Nam ;
- Điều 13 về việc giảm số quân của hai bên miền Nam Việt Nam và phục viên số quân đã giảm.

b) Những vấn đề bất đồng sẽ chuyển cho Ủy ban quốc tế kiểm soát và giám sát.

c) Sau khi Hiệp định này được ký kết, Ban liên hợp quân sự hai bên sẽ thỏa thuận ngay những biện pháp và tổ chức nhằm thực hiện ngừng bắn và giữ gìn hòa bình ở miền Nam Việt Nam.

Điều 18

a) Sau khi ký kết Hiệp định này, thành lập ngay Ủy ban quốc tế kiểm soát và giám sát.

b) Cho đến khi Hội nghị quốc tế nói ở Điều 19 có những sắp xếp dứt khoát, Ủy ban quốc tế kiểm soát và giám sát sẽ báo cáo với bốn bên những vấn đề về việc kiểm soát và giám sát việc thi hành những điều khoản sau đây của Hiệp định này :

- Đoạn đầu của Điều 2 về việc thực hiện ngừng bắn trên khắp miền Nam Việt Nam ;
- Điều 3(a) về việc ngừng bắn của lực lượng của Hoa Kỳ và của các nước ngoài khác nói trong điều này ;
- Điều 3(c) về việc ngừng bắn giữa tất cả các bên ở miền Nam Việt Nam ;
- Điều 5 về việc rút ra khỏi miền Nam Việt Nam quân đội của Hoa Kỳ và quân đội của các nước ngoài khác đã nói ở Điều 3(a) ;
- Điều 6 về việc hủy bỏ các căn cứ quân sự ở miền Nam Việt Nam của Hoa Kỳ và của các nước ngoài khác đã nói ở Điều 3(a) ;
- Điều 8(a) về việc trao trả những nhân viên quân sự của các bên bị bắt và thường dân nước ngoài của các bên bị bắt.

Ủy ban quốc tế kiểm soát và giám sát lập những tổ kiểm soát để làm những nhiệm vụ của mình. Bốn bên sẽ thỏa thuận ngay về chỗ đóng và sự hoạt động của các tổ đó. Các bên sẽ làm dễ dàng cho hoạt động của các tổ đó.

c) Cho đến khi Hội nghị quốc tế có những sắp xếp dứt khoát, Ủy ban quốc tế kiểm soát và giám sát sẽ báo cáo với hai bên miền Nam Việt Nam những vấn đề về việc kiểm soát và giám sát việc thi hành những điều khoản sau đây của Hiệp định này :

- Đoạn đầu của Điều 2 về việc thực hiện ngừng bắn trên khắp miền Nam Việt Nam, sau khi Ban liên hợp quân sự bốn bên chấm dứt hoạt động của mình ;
- Điều 3(b) về việc ngừng bắn giữa hai bên miền Nam Việt Nam ;
- Điều 3(c) về việc ngừng bắn giữa tất cả các bên ở miền Nam Việt Nam, sau khi Ban liên hợp quân sự bốn bên chấm dứt hoạt động của mình ;
- Điều 7 về việc không được đưa quân đội vào miền Nam Việt Nam và tất cả các điều khoản khác của điều này ;
- Điều 8(c) về vấn đề trao trả các nhân viên dân sự Việt Nam bị bắt và giam giữ ở miền Nam Việt Nam ;
- Điều 9(b) về tổng tuyển cử tự do và dân chủ ở miền Nam Việt Nam ;
- Điều 13 về việc giảm số quân của hai bên miền Nam Việt Nam và phục viên số quân đã giảm.

Ủy ban quốc tế kiểm soát và giám sát lập những tổ kiểm soát để làm nhiệm vụ của mình. Hai bên miền Nam Việt Nam sẽ thỏa thuận ngay về chỗ đóng và sự hoạt động của các tổ đó. Hai bên miền Nam Việt Nam sẽ làm dễ dàng cho hoạt động của các tổ đó.

d) Ủy ban quốc tế kiểm soát và giám sát sẽ gồm đại diện của bốn nước : Ba Lan, Ca-na-đa, Hung-ga-ri, In-đô-

nê-xi-a. Các thành viên của Ủy ban quốc tế sẽ luân phiên làm Chủ tịch trong từng thời gian do Ủy ban quốc tế quy định.

e) Ủy ban quốc tế kiểm soát và giám sát thi hành nhiệm vụ của mình theo nguyên tắc tôn trọng chủ quyền của miền Nam Việt Nam.

f) Ủy ban quốc tế kiểm soát và giám sát làm việc theo nguyên tắc hiệp thương và nhất trí.

g) Ủy ban quốc tế kiểm soát và giám sát sẽ bắt đầu hoạt động khi ngừng bắn có hiệu lực ở Việt Nam. Đối với các điều khoản liên quan đến bốn bên nói trong Điều 18(b), Ủy ban quốc tế kiểm soát và giám sát chấm dứt hoạt động của mình khi nhiệm vụ kiểm soát và giám sát của Ủy ban đối với các điều khoản đó đã hoàn thành. Đối với các điều khoản liên quan đến hai bên miền Nam Việt Nam nói ở Điều 18(c), Ủy ban quốc tế kiểm soát và giám sát chấm dứt hoạt động của mình theo yêu cầu của chính phủ được thành lập sau tổng tuyển cử ở miền Nam Việt Nam nói ở Điều 9(b).

h) Bốn bên thỏa thuận ngay về tổ chức, phương tiện hoạt động và chi phí của Ủy ban quốc tế kiểm soát và giám sát. Mọi quan hệ giữa Ủy ban quốc tế và Hội nghị quốc tế sẽ do Ủy ban quốc tế và Hội nghị quốc tế thỏa thuận.

Điều 19

Các bên thỏa thuận về việc triệu tập một Hội nghị quốc tế trong vòng ba mươi ngày kể từ khi ký Hiệp định này để ghi nhận các Hiệp định đã ký kết ; bảo đảm chấm dứt chiến tranh, giữ vững hòa bình ở Việt Nam, tôn trọng các quyền dân tộc cơ bản của nhân dân Việt Nam và quyền tự quyết của nhân dân miền Nam Việt Nam ; góp phần vào hòa bình và bảo đảm hòa bình ở Đông Dương.

Hoa Kỳ và Việt Nam dân chủ cộng hòa, thay mặt các bên tham gia Hội nghị Pa-ri về Việt Nam, sẽ đề nghị các bên sau đây tham gia Hội nghị quốc tế này : Cộng hòa nhân dân Trung Hoa, Cộng hòa Pháp, Liên bang Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Xô-viết, Liên hiệp Vương quốc Anh, bốn nước trong Ủy ban quốc tế kiểm soát và giám sát và Tổng thư ký Liên hợp quốc, cùng với các bên tham gia Hội nghị Pa-ri về Việt Nam.

Chương VII

ĐỐI VỚI CAM-PU-CHIA VÀ LÀO

Điều 20

a) Các bên tham gia Hội nghị Pa-ri về Việt Nam phải triệt để tôn trọng Hiệp định Giơ-ne-vơ năm một nghìn chín trăm năm mươi tư về Cam-pu-chia và Hiệp định Giơ-ne-vơ năm một nghìn chín trăm sáu mươi hai về Lào đã công nhận các quyền dân tộc cơ bản của nhân dân Cam-pu-chia và nhân dân Lào : độc lập, chủ quyền, thống nhất và toàn vẹn lãnh thổ của các nước đó. Các bên phải tôn trọng nền trung lập của Cam-pu-chia và Lào.

Các bên tham gia Hội nghị Pa-ri về Việt Nam cam kết không dùng lãnh thổ của Cam-pu-chia và lãnh thổ của Lào để xâm phạm chủ quyền và an ninh của nhau và của các nước khác.

b) Các nước ngoài sẽ chấm dứt mọi hoạt động quân sự ở Cam-pu-chia và Lào, rút hết và không đưa trở lại vào hai nước đó quân đội, cố vấn quân sự và nhân viên quân sự, vũ khí, đạn dược và dụng cụ chiến tranh.

c) Công việc nội bộ của Cam-pu-chia và Lào phải do nhân dân mỗi nước này giải quyết, không có sự can thiệp của nước ngoài.

d) Những vấn đề liên quan giữa các nước Đông Dương sẽ do các bên Đông Dương giải quyết, trên cơ sở tôn trọng độc lập, chủ quyền, toàn vẹn lãnh thổ của nhau và không can thiệp vào công việc nội bộ của nhau.

Chương VIII

QUAN HỆ GIỮA HOA KỲ VÀ VIỆT NAM DÂN CHỦ CỘNG HÒA

Điều 21

Hoa Kỳ mong rằng Hiệp định này sẽ mang lại một thời kỳ hòa giải với Việt Nam dân chủ cộng hòa cũng như với tất cả các dân tộc ở Đông Dương. Theo chính sách truyền thống của mình, Hoa Kỳ sẽ đóng góp vào việc hàn gắn vết thương chiến tranh và công cuộc xây dựng sau chiến tranh ở Việt Nam dân chủ cộng hòa và toàn Đông Dương.

Điều 22

Việc chấm dứt chiến tranh, lập lại hòa bình ở Việt Nam và việc thực hiện triệt để Hiệp định này sẽ tạo điều kiện thiết lập quan hệ mới, bình đẳng và cùng có lợi giữa Hoa Kỳ và Việt Nam dân chủ cộng hòa, trên cơ sở tôn trọng độc lập, chủ quyền của nhau và không can thiệp vào công việc nội bộ của nhau. Đồng thời, những việc đó sẽ bảo đảm hòa bình vững chắc ở Việt Nam và góp phần giữ gìn hòa bình lâu dài ở Đông Dương và Đông Nam Á.

Chương IX

NHỮNG ĐIỀU KHOẢN KHÁC

Điều 23

Hiệp định Pa-ri về chấm dứt chiến tranh, lập lại hòa bình ở Việt Nam sẽ có hiệu lực khi văn kiện này được Bộ trưởng Bộ Ngoại giao Chính phủ Hoa Kỳ và Bộ trưởng Bộ Ngoại giao Chính phủ Việt Nam dân chủ cộng hòa ký và khi một văn kiện cùng nội dung được Bộ trưởng Bộ Ngoại giao Chính phủ Hoa Kỳ, Tổng trưởng Ngoại giao Chính phủ Việt Nam cộng hòa, Bộ trưởng Bộ Ngoại giao Chính phủ Việt Nam dân chủ cộng hòa và Bộ trưởng Bộ Ngoại giao Chính phủ cách mạng lâm thời Cộng hòa miền Nam Việt Nam ký. Tất cả các bên có liên quan sẽ thi hành triệt để Hiệp định này và các Nghị định thư của Hiệp định.

Làm tại Pa-ri, ngày hai mươi bảy tháng giêng năm một nghìn chín trăm bảy mươi ba bằng tiếng Anh và tiếng Việt Nam. Bản tiếng Anh và bản tiếng Việt Nam đều là những bản chính thức và có giá trị như nhau.

Thay mặt
Chính phủ Hoa Kỳ :

Thay mặt
Chính phủ Việt Nam :

[/Signed - Signé/]
WILLIAM P. ROGERS
Bộ trưởng Bộ Ngoại giao

[/Signed - Signé/]
NGUYỄN DUY TRINH
Bộ trưởng Bộ Ngoại giao

[TRADUCTION — TRANSLATION]

ACCORD¹ SUR LA CESSATION DE LA GUERRE ET LE RÉTABLISSEMENT DE LA PAIX AU VIETNAM

Le Gouvernement des Etats-Unis d'Amérique, avec l'accord du Gouvernement de la République du Viet-Nam,

Le Gouvernement de la République démocratique du Viet-Nam, avec l'accord du Gouvernement révolutionnaire provisoire de la République du Sud Viet-Nam,

Dans le dessein de mettre fin à la guerre et de rétablir la paix au Vietnam sur la base du respect des droits nationaux fondamentaux du peuple vietnamien et du droit de la population sud-vietnamienne à l'autodétermination, ainsi que de contribuer à la consolidation de la paix en Asie et dans le monde,

Sont convenus des dispositions ci-après qu'ils s'engagent à respecter et à exécuter :

Chapitre premier

DROITS NATIONAUX FONDAMENTAUX DU PEUPLE VIETNAMIEU

Article premier

Les Etats-Unis et tous les autres pays respectent l'indépendance, la souveraineté, l'unité et l'intégrité territoriale du Vietnam, telles qu'elles sont reconnues par les Accords de Genève sur le Vietnam de 1954².

Chapitre II

[CESSATION DES HOSTILITÉS; RETRAIT DES TROUPES

Article 2

Un cessez-le-feu sera réalisé dans l'ensemble du Sud-Vietnam à 24 heures GMT, le 27 janvier 1973.

A la même heure, les Etats-Unis mettront fin à toutes les activités militaires menées contre le territoire de la République démocratique du Vietnam par leurs forces terrestres, aériennes et navales, où qu'elles soient basées, ainsi qu'au minage des eaux territoriales, des ports, des mouillages et des voies fluviales de la République démocratique du Viet-Nam. Dès l'entrée en vigueur du présent

¹ Entré en vigueur le 27 janvier 1973 par la signature, conformément à l'article 23.

² Voir p. 94 du présent volume.

Accord, les Etats-Unis enlèveront, neutraliseront définitivement ou détruiront toutes les mines se trouvant dans les eaux territoriales, les ports, les mouillages et les voies fluviales du Nord-Vietnam.

La cessation complète des hostilités mentionnée dans le présent article sera durable et sans limitation dans le temps.

Article 3

Les parties s'engagent à maintenir le cessez-le-feu et à assurer une paix durable et stable.

Dès l'entrée en vigueur du cessez-le-feu :

- (a) Les forces des Etats-Unis et celles des autres pays étrangers alliés aux Etats-Unis et à la République du Viet-Nam demeureront sur leurs positions en attendant la mise en œuvre du plan de retrait des troupes. La Commission militaire mixte quadripartite décrite à l'article 16, en déterminera les modalités.
- (b) Les forces armées des deux parties sud-vietnamiennes demeureront sur leurs positions. La Commission militaire mixte bipartite décrite à l'article 17 déterminera les zones contrôlées par chaque partie ainsi que les modalités du stationnement des forces.
- (c) Les forces régulières de tous les services et de toutes les armes ainsi que les forces irrégulières des parties au Sud-Vietnam cesseront toutes leurs activités offensives réciproques et se conformeront strictement aux stipulations suivantes :
  - seront interdits tous les actes de force sur terre, dans les airs et sur mer ;
  - seront proscrits tous les actes d'hostilité, de terrorisme et de représailles commis par les deux camps.

Article 4

Les Etats-Unis ne poursuivront pas leur engagement militaire au Sud-Vietnam et n'interviendront pas dans les affaires intérieures de ce pays.

Article 5

Dans les soixante jours qui suivront la signature du présent Accord, seront totalement retirés du Sud-Vietnam les troupes, conseillers militaires et personnel militaire, y compris le personnel militaire technique et le personnel militaire associé au programme de pacification, les armements, munitions et matériel de guerre des Etats-Unis et des autres pays étrangers mentionnés à l'article 3 (a). Les conseillers des pays susmentionnés auprès de toutes les organisations paramilitaires et des forces de police seront également retirés dans le même délai.

Article 6

Le démantèlement de toutes les bases militaires au Sud-Vietnam appartenant aux Etats-Unis et aux autres pays étrangers mentionnés à l'article 3 (a) sera achevé dans les soixante jours qui suivront la signature du présent Accord.

Article 7

Entre la mise en vigueur du cessez-le-feu et la formation du gouvernement prévu aux articles 9 (b) et 14 du présent Accord, les deux parties sud-vietnamiennes n'accepteront pas que soient introduits au Sud-Vietnam des troupes, des conseillers militaires ni du personnel militaire, y compris le personnel militaire technique, des armements, des munitions ni du matériel de guerre.

Sous la surveillance de la Commission militaire mixte des deux parties sud-vietnamiennes et de la Commission internationale de contrôle et de surveillance, les deux parties sud-vietnamiennes seront autorisées à procéder périodiquement au remplacement, nombre pour nombre et par du matériel possédant les mêmes caractéristiques et propriétés, des armements, munitions et matériel de guerre qui auront été détruits, endommagés, usés ou épuisés après le cessez-le-feu.

Chapitre III

REMISE DU PERSONNEL MILITAIRE ET DES CIVILS ÉTRANGERS CAPTURÉS,
ET DU PERSONNEL CIVIL VIETNAMIEN CAPTURÉ ET DÉTENU*Article 8*

(a) La remise du personnel militaire et des civils étrangers capturés relevant des diverses parties s'effectuera et devra être achevée en même temps que le retrait des troupes mentionné dans l'article 5. Le jour de la signature du présent Accord, les parties échangeront des listes complètes du personnel militaire et des civils étrangers capturés mentionnés ci-dessus.

(b) Les parties se prêteront mutuellement assistance afin de réunir des renseignements concernant le personnel militaire et les civils étrangers relevant des diverses parties qui sont portés disparus, de déterminer l'emplacement et de prendre soin des sépultures, de façon à faciliter l'exhumation et le rapatriement des dépouilles, et de prendre telles autres mesures pouvant s'avérer nécessaires pour obtenir des renseignements concernant ceux qui sont encore considérés comme disparus.

(c) La question de la remise du personnel civil vietnamien capturé et détenu au Sud-Vietnam sera réglée par les deux parties sud-vietnamiennes sur la base des principes de l'article 21 (b) de l'Accord sur la cessation de la guerre au Vietnam du 20 juillet 1954¹. Les deux parties sud-vietnamiennes agiront dans

¹ Voir p. 106 du présent volume.

un esprit de réconciliation et de concorde nationales, dans le dessein de mettre fin à la haine et à l'inimitié, d'alléger les souffrances et de réunir les familles. Les deux parties sud-vietnamiennes feront tout leur possible pour régler cette question dans les 90 jours qui suivront l'entrée en vigueur du cessez-le-feu.

Chapitre IV

L'EXERCICE DU DROIT DE LA POPULATION SUD-VIETNAMIENNE À L'AUTODÉTERMINATION

Article 9

Le Gouvernement des Etats-Unis d'Amérique et le Gouvernement de la République démocratique du Viet-Nam s'engagent à respecter les principes suivants pour l'exercice du droit de la population sud-vietnamienne à l'autodétermination :

- (a) Le droit de la population sud-vietnamienne à l'autodétermination est sacré, inaliénable et sera respecté par tous les pays.
- (b) La population sud-vietnamienne décidera elle-même de l'avenir politique du Sud-Vietnam grâce à des élections générales véritablement libres et démocratiques sous surveillance internationale.
- (c) Les pays étrangers n'imposeront aucune tendance ou personnalité politiques à la population sud-vietnamienne.

Article 10

Les deux parties sud-vietnamiennes s'engagent à respecter le cessez-le-feu et à maintenir la paix au Sud-Vietnam, à régler tous les sujets de litige par des négociations, et à éviter tout conflit armé.

Article 11

- Immédiatement après le cessez-le-feu, les deux parties sud-vietnamiennes :
- réaliseront la réconciliation et la concorde nationales, mettront fin à la haine et à l'inimitié, interdiront tous les actes de représailles et de discrimination contre les personnes ou les organisations ayant collaboré avec l'un ou l'autre camp ;
  - garantiront les libertés démocratiques du peuple : liberté de la personne, liberté de parole, liberté de la presse, liberté de réunion, liberté d'organisation, liberté en matière d'activités politiques, liberté de croyance, liberté de mouvement, liberté de résidence, liberté de travail, droit à la propriété privée et droit à la libre entreprise.

Article 12

(a) Immédiatement après le cessez-le-feu, les deux parties sud-vietnamiennes tiendront des consultations, dans un esprit de réconciliation et de concorde nationales, de respect mutuel et sans chercher à s'éliminer mutuellement, afin de constituer un Conseil national de réconciliation et de concorde nationales, formé de trois composantes égales. Le Conseil fonctionnera conformément au principe de l'unanimité. Après que le Conseil national de réconciliation et de concorde nationales sera entré en fonctions, les deux parties sud-vietnamiennes se consulteront au sujet de la constitution de conseils à des niveaux moins élevés. Les deux parties sud-vietnamiennes signeront, dès que possible, un accord portant sur les questions intérieures du Sud-Vietnam et feront tout ce qui est en leur pouvoir pour y parvenir dans les quatre-vingt-dix jours suivant l'entrée en vigueur du cessez-le-feu, en conformité avec les aspirations de la population sud-vietnamienne à la paix, à l'indépendance et à la démocratie.

(b) Le Conseil national de réconciliation et de concorde nationales aura pour tâche de promouvoir l'application du présent Accord par les deux parties sud-vietnamiennes, la réalisation de la réconciliation et de la concorde nationales et la garantie des libertés démocratiques. Le Conseil national de réconciliation et de concorde nationales organisera les élections générales libres et démocratiques prévues par l'article 9 (b) et décidera des procédures et des modalités de ces élections générales. Les institutions pour lesquelles doivent être tenues ces élections générales seront établies d'un commun accord par voie de consultations entre les deux parties sud-vietnamiennes. Le Conseil national de réconciliation et de concorde nationales décidera également des procédures et des modalités des élections locales dont les deux parties sud-vietnamiennes seront convenues.

Article 13

La question des forces armées vietnamiennes au Sud-Vietnam sera réglée par les deux parties sud-vietnamiennes dans un esprit de réconciliation et de concorde nationales, d'égalité et de respect mutuel, sans ingérence étrangère, conformément à la situation d'après-guerre. Au nombre des questions à discuter par les deux parties sud-vietnamiennes figurent les mesures visant à la réduction de leurs effectifs militaires et à la démobilisation des troupes affectées par cette réduction. Les deux parties sud-vietnamiennes accompliront cette tâche aussitôt que possible.

Article 14

Le Sud-Vietnam poursuivra une politique étrangère de paix et d'indépendance. Il sera disposé à établir des relations avec tous les pays, indépendamment de leurs systèmes politiques et sociaux, sur la base du respect

mutuel de l'indépendance et de la souveraineté nationale, et à accepter l'aide économique et technique de tout pays qui n'y attache aucune condition politique. L'acceptation de toute aide militaire à l'avenir par le Sud-Vietnam relèvera de la compétence du gouvernement formé après les élections générales au Sud-Vietnam prévues par l'article 9 (b).

Chapitre V

LA RÉUNIFICATION DU VIETNAM ET LES RELATIONS ENTRE LE NORD ET LE SUD-VIETNAM

Article 15

La réunification du Vietnam sera réalisée par étapes, par des moyens pacifiques, sur la base de discussions et d'accords entre le Nord et le Sud-Vietnam, sans coercition ni annexion de la part de l'une ou l'autre des parties et sans ingérence étrangère. Le moment de la réunification sera décidé d'un commun accord par le Nord et le Sud-Vietnam.

En attendant cette réunification :

- (a) La ligne de démarcation militaire entre les deux zones à la hauteur du 17e parallèle n'a qu'un caractère provisoire et ne constitue pas une limite politique ou territoriale, comme prévu au paragraphe 6 de la Déclaration finale de la Conférence de Genève de 1954¹.
- (b) Le Nord et le Sud-Vietnam respecteront la zone démilitarisée de part et d'autre de la ligne de démarcation militaire provisoire.
- (c) Le Nord et le Sud-Vietnam entameront rapidement des négociations en vue de rétablir des relations normales dans différents domaines. Les modalités des mouvements des civils à travers la ligne de démarcation militaire provisoire figurent parmi les questions à négocier.
- (d) Le Nord et le Sud-Vietnam ne se joindront à aucune alliance ni bloc militaire et n'autoriseront aucune puissance étrangère à maintenir sur leur territoire respectif des bases militaires, des troupes, des conseillers militaires ni du personnel militaire, comme stipulé dans les Accords de Genève de 1954 sur le Vietnam.

Chapitre VI

LES COMMISSIONS MILITAIRES MIXTES, LA COMMISSION INTERNATIONALE DE CONTRÔLE ET DE SURVEILLANCE, LA CONFÉRENCE INTERNATIONALE

Article 16

(a) Les parties à la Conférence de Paris sur le Vietnam désigneront immédiatement des représentants aux fins de constituer une Commission mili-

¹ Voir p. 94 du présent volume.

taire mixte quadripartite qui aura pour tâche d'assurer l'action conjointe des parties dans l'application des dispositions suivantes du présent Accord :

- le premier paragraphe de l'article 2, concernant la réalisation du cessez-le-feu dans tout le Sud-Vietnam;
- l'article 3 (a), concernant le cessez-le-feu par les forces des Etats-Unis et des autres pays étrangers mentionnés dans cet article;
- l'article 3 (c), concernant le cessez-le-feu entre toutes les parties au Sud-Vietnam;
- l'article 5, concernant le retrait du Sud-Vietnam des troupes des Etats-Unis et des autres pays étrangers mentionnés à l'article 3 (a);
- l'article 6, concernant le démantèlement des bases militaires au Sud-Vietnam des Etats-Unis et des autres pays étrangers mentionnés à l'article 3 (a);
- l'article 8 (a), concernant la remise du personnel militaire et des civils étrangers capturés relevant des diverses parties;
- l'article 8 (b), concernant l'aide que les parties se prêteront mutuellement dans la recherche d'informations sur le personnel militaire et les civils étrangers portés disparus relevant des diverses parties.

(b) La Commission militaire mixte quadripartite fonctionnera conformément au principe des consultations et de l'unanimité. Les désaccords seront portés devant la Commission internationale de contrôle et de surveillance.

(c) La Commission militaire mixte quadripartite commencera à fonctionner immédiatement après la signature du présent Accord et mettra fin à ses activités dans les soixante jours, après qu'auront été achevés le retrait des troupes des Etats-Unis et des autres pays étrangers mentionnés à l'article 3 (a), ainsi que la remise du personnel militaire et des civils étrangers capturés relevant des diverses parties.

(d) Les quatre parties se mettront immédiatement d'accord sur l'organisation, les procédures de travail, les moyens d'action et les dépenses de la Commission militaire mixte quadripartite.

Article 17

(a) Les deux parties sud-vietnamiennes désigneront immédiatement des représentants aux fins de constituer une Commission militaire mixte bipartite qui aura pour tâche d'assurer que les deux parties sud-vietnamiennes agiront de concert pour appliquer les dispositions suivantes du présent Accord :

- le premier paragraphe de l'article 2, concernant la réalisation du cessez-le-feu dans tout le Sud-Vietnam, lorsque la Commission militaire mixte quadripartite aura cessé ses activités;
- l'article 3 (b), concernant le cessez-le-feu entre les deux parties sud-vietnamiennes;

- l'article 3 (c), concernant le cessez-le-feu entre toutes les parties au Sud-Vietnam, lorsque la Commission militaire mixte quadripartite aura cessé ses activités;
- l'article 7, concernant l'interdiction d'introduire des troupes au Sud-Vietnam et toutes les autres dispositions dudit article;
- l'article 8 (c), concernant la question de la remise du personnel civil vietnamien capturé et détenu au Sud-Vietnam;
- l'article 13, concernant la réduction des effectifs militaires des deux parties sud-vietnamiennes et la démobilisation des troupes affectées par cette réduction.

(b) Les désaccords seront portés devant la Commission internationale de contrôle et de surveillance.

(c) Après la signature du présent Accord, la Commission militaire mixte bipartite conviendra immédiatement des mesures et de l'organisation visant à réaliser le cessez-le-feu et à préserver la paix au Sud-Vietnam.

Article 18

(a) Après la signature du présent Accord, une Commission internationale de contrôle et de surveillance sera établie immédiatement.

(b) Jusqu'à ce que la Conférence internationale prévue à l'article 19 procède aux arrangements définitifs, la Commission internationale de contrôle et de surveillance rendra compte aux quatre parties des questions concernant le contrôle et la surveillance de l'application des dispositions suivantes du présent Accord :

- le premier paragraphe de l'article 2, concernant la réalisation du cessez-le-feu dans tout le Sud-Vietnam;
- l'article 3 (a), concernant la réalisation du cessez-le-feu par les forces des Etats-Unis et par celles des autres pays étrangers mentionnés dans ledit article;
- l'article 3 (c), concernant le cessez-le-feu entre toutes les parties au Sud-Vietnam;
- l'article 5, concernant le retrait du Sud-Vietnam des troupes des Etats-Unis et de celles des autres pays étrangers mentionnés à l'article 3 (a);
- l'article 6, concernant le démantèlement des bases militaires au Sud-Vietnam des Etats-Unis et des autres pays étrangers mentionnés à l'article 3 (a);
- l'article 8 (a), concernant la remise du personnel militaire et des civils étrangers capturés relevant des diverses parties.

La Commission internationale de contrôle et de surveillance constituera des équipes de contrôle pour s'acquitter de ses tâches. Les quatre parties

conviendront immédiatement de l'emplacement et du fonctionnement de ces équipes. Les parties faciliteront ce fonctionnement.

(c) Jusqu'à ce que la Conférence internationale ait procédé aux arrangements définitifs, la Commission internationale de contrôle et de surveillance rendra compte aux deux parties sud-vietnamiennes des questions concernant le contrôle et la surveillance de l'application des dispositions suivantes du présent Accord :

- le premier paragraphe de l'article 2, concernant la réalisation du cessez-le-feu dans tout le Sud-Vietnam, lorsque la Commission militaire mixte quadripartite aura cessé ses activités ;
- l'article 3 (b), concernant le cessez-le-feu entre les deux parties sud-vietnamiennes ;
- l'article 3 (c), concernant le cessez-le-feu entre toutes les parties au Sud-Vietnam, lorsque la Commission militaire mixte quadripartite aura cessé ses activités ;
- l'article 7, concernant l'interdiction d'introduire des troupes au Sud-Vietnam et toutes les autres dispositions de cet article ;
- l'article 8 (c), concernant la question de la remise du personnel civil vietnamien capturé et détenu au Sud-Vietnam ;
- l'article 9 (b), concernant les élections générales libres et démocratiques au Sud-Vietnam ;
- l'article 13, concernant la réduction des effectifs militaires des deux parties sud-vietnamiennes et la démobilisation des troupes affectées par cette réduction.

La Commission internationale de contrôle et de surveillance constituera des équipes de contrôle pour s'acquitter de ses tâches. Les deux parties sud-vietnamiennes conviendront immédiatement de l'emplacement et du fonctionnement de ces équipes. Les deux parties sud-vietnamiennes faciliteront ce fonctionnement.

(d) La Commission internationale de contrôle et de surveillance sera composée de représentants de quatre pays : Canada, Hongrie, Indonésie et Pologne. Les membres de la Commission en assumeront la présidence à tour de rôle pendant des périodes précises dont la durée sera fixée par la Commission.

(e) La Commission internationale de contrôle et de surveillance s'acquittera de ses tâches conformément au principe du respect de la souveraineté du Sud-Vietnam.

(f) La Commission internationale de contrôle et de surveillance fonctionnera conformément au principe des consultations et de l'unanimité.

(g) La Commission internationale de contrôle et de surveillance commencera à fonctionner lorsqu'un cessez-le-feu entrera en vigueur au Vietnam. En ce qui concerne les dispositions de l'article 18 (b) intéressant les quatre

parties, la Commission internationale de contrôle et de surveillance cessera ses activités lorsqu'elle se sera acquittée de ses tâches de contrôle et de surveillance touchant ces dispositions. En ce qui concerne les dispositions de l'article 18 (c) intéressant les deux parties sud-vietnamiennes, la Commission internationale de contrôle et de surveillance cessera ses activités à la demande du gouvernement formé après les élections générales au Sud-Vietnam prévues à l'article 9 (b).

(h) Les quatre parties conviendront immédiatement de l'organisation, des moyens d'action et des dépenses de la Commission internationale de contrôle et de surveillance. La Commission internationale et la Conférence internationale conviendront des relations à établir entre ladite Commission et ladite Conférence.

Article 19

Les parties conviennent de réunir une conférence internationale dans les trente jours qui suivront la signature du présent Accord, aux fins de prendre acte des Accords signés; de garantir la cessation de la guerre, le maintien de la paix au Vietnam, le respect des droits nationaux fondamentaux du peuple vietnamien et le droit de la population sud-vietnamienne à l'autodétermination; et de contribuer à la paix en Indochine et de la garantir.

Les Etats-Unis et la République démocratique du Vietnam, au nom des parties participant à la Conférence de Paris sur le Vietnam, proposeront aux parties suivantes de participer à cette conférence internationale : la République populaire de Chine, la République française, l'Union des Républiques socialistes soviétiques, le Royaume-Uni, les quatre pays membres de la Commission internationale de contrôle et de surveillance, et le Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies, conjointement avec les parties participant à la Conférence de Paris sur le Vietnam.

Chapitre VII

S'AGISSANT DU CAMBODGE ET DU LAOS

Article 20

(a) Les parties participant à la Conférence de Paris sur le Vietnam respecteront strictement les Accords de Genève de 1954 sur le Cambodge¹ et les Accords de Genève de 1962 sur le Laos², qui reconnaissaient les droits nationaux fondamentaux des peuples cambodgien et laotien, à savoir l'indépendance, la souveraineté, l'unité et l'intégrité territoriale de ces pays. Les parties respecteront la neutralité du Cambodge et du Laos.

Les parties participant à la Conférence de Paris sur le Vietnam s'engagent à s'abstenir d'utiliser le territoire du Cambodge et le territoire du Laos pour

¹ Voir p. 184 du présent volume.

² Nations Unies, *Recueil des Traités*, vol. 456, p. 301.

porter réciproquement atteinte à leur souveraineté et à leur sécurité ou celles d'autres pays.

(b) Les pays étrangers mettront fin à toutes les activités militaires au Cambodge et au Laos, retireront totalement de ces deux pays leurs troupes, conseillers militaires et personnel militaire, armements, munitions et matériel de guerre et s'abstiendront de les y réintroduire.

(c) Les affaires intérieures du Cambodge et du Laos seront réglées par le peuple de chacun de ces pays sans ingérence étrangère.

(d) Les problèmes existant entre les pays indochinois seront réglés par les parties indochinoises sur la base du respect mutuel de leur indépendance, de leur souveraineté et de leur intégrité territoriale et sur la base de la non-ingérence dans les affaires intérieures de chacun.

Chapitre VIII

LES RELATIONS ENTRE LES ÉTATS-UNIS ET LA RÉPUBLIQUE DÉMOCRATIQUE DU VIET-NAM

Article 21

Les Etats-Unis escomptent que le présent Accord inaugurera une ère de réconciliation avec la République démocratique du Viet-Nam ainsi qu'avec tous les peuples d'Indochine. Dans la poursuite de leur politique traditionnelle, les Etats-Unis contribueront à panser les blessures dues à la guerre et participeront à la reconstruction d'après-guerre de la République démocratique du Viet-Nam et de toute l'Indochine.

Article 22

La cessation de la guerre, le rétablissement de la paix au Vietnam et la stricte application du présent Accord créeront les conditions propres à l'établissement de rapports nouveaux d'égalité et d'avantages réciproques entre les Etats-Unis et la République démocratique du Viet-Nam, sur la base du respect mutuel de leur indépendance et de leur souveraineté et de la non-ingérence dans les affaires intérieures de chacun. Cela assurera de ce fait une paix stable au Vietnam et contribuera à la sauvegarde d'une paix durable en Indochine et en Asie du Sud-Est.

Chapitre IX

AUTRES DISPOSITIONS

Article 23

L'Accord de Paris sur la cessation de la guerre et le rétablissement de la paix au Vietnam entrera en vigueur dès la signature du présent document par le

Secrétaire d'Etat du Gouvernement des Etats-Unis d'Amérique et le Ministre des Affaires étrangères du Gouvernement de la République démocratique du Viet-Nam, et dès la signature d'un document¹ conçu dans les mêmes termes par le Secrétaire d'Etat du Gouvernement des Etats-Unis d'Amérique, le Ministre des Affaires étrangères du Gouvernement de la République du Viet-Nam, le Ministre des Affaires étrangères du Gouvernement de la République démocratique du Viet-Nam, et le Ministre des Affaires étrangères du Gouvernement révolutionnaire provisoire de la République du Sud Viet-Nam. L'Accord et ses Protocoles seront strictement appliqués par toutes les parties intéressées.

FAIT à Paris, le vingt-sept janvier mil neuf cent soixante-treize, en anglais et en vietnamien. Les textes anglais et vietnamien sont officiels et font également foi.

Pour le Gouvernement
des Etats-Unis d'Amérique :

[Signé]

WILLIAM P. ROGERS
Secrétaire d'Etat

Pour le Gouvernement
de la République démocratique
du Viet-Nam :

[Signé]

NGUYEN DUY TRINH
Ministre des Affaires étrangères

---

¹ Voir p. 38 du présent volume.

DÉCLARATION FINALE, EN DATE DU 21 JUILLET 1954, DE LA CONFÉRENCE DE GENÈVE SUR LE PROBLÈME DU RÉTABLISSEMENT DE LA PAIX EN INDOCHINE À LAQUELLE ONT PARTICIPÉ LES REPRÉSENTANTS DU CAMBODGE, DE L'ÉTAT DU VIET NAM, DES ÉTATS-UNIS D'AMÉRIQUE, DE LA FRANCE, DU LAOS, DE LA RÉPUBLIQUE DÉMOCRATIQUE DU VIET NAM, DE LA RÉPUBLIQUE POPULAIRE DE CHINE, DU ROYAUME-UNI ET DE L'UNION DES RÉPUBLIQUES SOCIALISTES SOVIÉTIQUES

---

1. La conférence prend acte des accords qui mettent fin aux hostilités au Cambodge, au Laos et au Viet Nam et qui organisent le contrôle international et la surveillance de l'exécution des dispositions de ces accords.

2. La conférence se félicite de la fin des hostilités au Cambodge, au Laos et au Viet Nam; elle exprime la conviction que la mise en œuvre des dispositions prévues dans la présente déclaration et dans les accords sur la cessation des hostilités permettra au Cambodge, au Laos et au Viet Nam d'assumer désormais en pleine indépendance et souveraineté leur rôle dans la communauté pacifique des nations.

3. La conférence prend acte des déclarations faites par les Gouvernements du Cambodge et du Laos sur leur volonté d'adopter les mesures permettant à tous les citoyens de prendre leur place dans la communauté nationale, notamment en participant aux prochaines élections générales qui, conformément à la constitution de chacun de ces pays, auront lieu dans le courant de l'année 1955, au scrutin secret et dans le respect des libertés fondamentales.

4. La conférence prend acte des clauses de l'accord sur la cessation des hostilités au Viet Nam interdisant l'entrée au Viet Nam de troupes et de personnels militaires étrangers ainsi que de toutes armes et munitions. Elle prend acte également des déclarations faites par les Gouvernements du Cambodge et du Laos sur leur résolution de ne solliciter d'aide étrangère en matériels de guerre, en personnel ou en instructeurs que dans l'intérêt de la défense efficace de leur territoire et, en ce qui concerne le Laos, dans les limites fixées par l'accord sur la cessation des hostilités au Laos.

5. La conférence prend acte des clauses de l'accord sur la cessation des hostilités au Viet Nam, aux termes desquelles aucune base militaire relevant d'un État étranger ne pourra être établie dans les zones de regroupement des deux parties, celles-ci devant veiller à ce que les zones qui leur sont attribuées ne fassent partie d'aucune alliance militaire et ne soient pas utilisées pour la reprise des hostilités ou au service d'une politique agressive.

Elle prend acte également des déclarations des Gouvernements du Cambodge et du Laos, aux termes desquelles ceux-ci ne se joindront à aucun accord avec d'autres

[TRANSLATION¹ — TRADUCTION²]

FINAL DECLARATION, DATED THE 21ST JULY, 1954, OF THE GENEVA CONFERENCE ON THE PROBLEM OF RESTORING PEACE IN INDO-CHINA, IN WHICH THE REPRESENTATIVES OF CAMBODIA, THE DEMOCRATIC REPUBLIC OF VIET-NAM, FRANCE, LAOS, THE PEOPLE'S REPUBLIC OF CHINA, THE STATE OF VIET-NAM, THE UNION OF SOVIET SOCIALIST REPUBLICS, THE UNITED KINGDOM, AND THE UNITED STATES OF AMERICA TOOK PART

1. The Conference takes note of the agreements ending hostilities in Cambodia, Laos and Viet-Nam and organizing international control and the supervision of the execution of the provisions of these agreements.

2. The Conference expresses satisfaction at the ending of hostilities in Cambodia, Laos and Viet-Nam; the Conference expresses its conviction that the execution of the provisions set out in the present declaration and in the agreements on the cessation of hostilities will permit Cambodia, Laos and Viet-Nam henceforth to play their part, in full independence and sovereignty, in the peaceful community of nations.

3. The Conference takes note of the declarations made by the Governments of Cambodia and of Laos of their intention to adopt measures permitting all citizens to take their place in the national community, in particular by participating in the next general elections, which, in conformity with the constitution of each of these countries, shall take place in the course of the year 1955, by secret ballot and in conditions of respect for fundamental freedoms.

4. The Conference takes note of the clauses in the agreement on the cessation of hostilities in Viet-Nam prohibiting the introduction into Viet-Nam of foreign troops and military personnel as well as of all kinds of arms and munitions. The Conference also takes note of the declarations made by the Governments of Cambodia and Laos of their resolution not to request foreign aid, whether in war material, in personnel or in instructors except for the purpose of the effective defence of their territory and, in the case of Laos, to the extent defined by the agreements on the cessation of hostilities in Laos.

5. The Conference takes note of the clauses in the agreement on the cessation of hostilities in Viet-Nam to the effect that no military base under the control of a foreign State may be established in the regrouping zones of the two parties, the latter having the obligation to see that the zones allotted to them shall not constitute part of any military alliance and shall not be utilized for the resumption of hostilities or in the service of an aggressive policy. The Conference also takes note of the declarations of the Governments of Cambodia and Laos to the effect that they will not join in any agreement with other States if this agreement includes the obligation to participate in

¹ Translation supplied by the Government of the United States of America (Doc. IC/43/Rev.2 of the Geneva Conference on the problem of restoring peace in Indo-China).

² Traduction fournie par le Gouvernement des Etats-Unis d'Amérique (Doc. IC/43/Rev. 2 de la Conférence de Genève sur le problème du rétablissement de la paix en Indochine).

États si cet accord comporte l'obligation de participer à une alliance militaire non conforme aux principes de la Charte des Nations Unies ou, en ce qui concerne le Laos, aux principes de l'accord sur la cessation des hostilités au Laos, ou, aussi longtemps que leur sécurité ne sera pas menacée, d'établir des bases pour les forces militaires de puissances étrangères en territoire cambodgien ou laotien.

6. La conférence constate que l'accord relatif au Viet Nam a pour but essentiel de régler les questions militaires en vue de mettre fin aux hostilités et que la ligne de démarcation militaire est une ligne provisoire et ne saurait en aucune façon être interprétée comme constituant une limite politique ou territoriale. Elle exprime la conviction que la mise en œuvre des dispositions prévues dans la présente déclaration et dans l'accord sur la cessation des hostilités, crée les prémices nécessaires pour la réalisation dans un proche avenir du règlement politique au Viet Nam.

7. La conférence déclare qu'en ce qui concerne le Viet Nam, le règlement des problèmes politiques, mis en œuvre sur la base du respect des principes de l'indépendance, de l'unité et de l'intégrité territoriales, devra permettre au peuple vietnamien de jouir des libertés fondamentales, garanties par des institutions démocratiques formées à la suite d'élections générales libres au scrutin secret. Afin que le rétablissement de la paix ait fait des progrès suffisants et que soient réunies toutes les conditions nécessaires pour permettre la libre expression de la volonté nationale, les élections générales auront lieu en juillet 1956, sous le contrôle d'une commission internationale composée de représentants des États membres de la commission internationale pour la surveillance et le contrôle visée à l'accord sur la cessation des hostilités. Des consultations auront lieu à ce sujet entre les autorités représentatives compétentes des deux zones à partir du 20 juillet 1955.

8. Les dispositions des accords sur la cessation des hostilités qui tendent à assurer la protection des personnes et des biens devront être appliquées de la façon la plus stricte et permettre notamment à chacun, au Viet Nam, de décider librement de la zone où il veut vivre.

9. Les autorités représentatives compétentes des zones sud et nord du Viet Nam ainsi que les autorités du Laos et du Cambodge ne devront pas admettre de représailles individuelles ou collectives contre les personnes ou les membres des familles de ces personnes ayant collaboré sous quelque forme avec l'une des parties pendant la durée de la guerre.

10. La conférence prend note de la déclaration du Gouvernement de la République française aux termes de laquelle celui-ci est disposé à retirer ses troupes des territoires du Cambodge, du Laos et du Viet Nam sur la demande des Gouvernements intéressés et dans des délais qui seront fixés par accord entre les parties, à l'exclusion des cas où, par accord des deux parties, une certaine quantité de troupes françaises pourra être laissée dans des points fixés et pour un délai fixé.

11. La conférence prend acte de la déclaration du Gouvernement français aux termes de laquelle celui-ci, pour le règlement de tous les problèmes liés au rétablissement et au renforcement de la paix au Cambodge, au Laos et au Viet Nam, se fondera sur le respect de l'indépendance et de la souveraineté, de l'unité et de l'intégrité territoriales du Cambodge, du Laos et du Viet Nam.

12. Dans ses rapports avec le Cambodge, le Laos et le Viet Nam, chacun des

a military alliance not in conformity with the principles of the Charter of the United Nations or, in the case of Laos, with the principles of the agreement on the cessation of hostilities in Laos or, so long as their security is not threatened, the obligation to establish bases on Cambodian or Laotian territory for the military forces of foreign Powers.

6. The Conference recognizes that the essential purpose of the agreement relating to Viet-Nam is to settle military questions with a view to ending hostilities and that the military demarcation line is provisional and should not in any way be interpreted as constituting a political or territorial boundary. The Conference expresses its conviction that the execution of the provisions set out in the present declaration and in the agreement on the cessation of hostilities creates the necessary basis for the achievement in the near future of a political settlement in Viet-Nam.

7. The Conference declares that, so far as Viet-Nam is concerned, the settlement of political problems, effected on the basis of respect for the principles of independence, unity and territorial integrity, shall permit the Viet-Nameese people to enjoy the fundamental freedoms, guaranteed by democratic institutions established as a result of free general elections by secret ballot. In order to ensure that sufficient progress in the restoration of peace has been made, and that all the necessary conditions obtain for free expression of the national will, general elections shall be held in July 1956, under the supervision of an international commission composed of representatives of the Member States of the International Supervisory Commission, referred to in the agreement on the cessation of hostilities. Consultations will be held on this subject between the competent representative authorities of the two zones from 20 July 1955 onwards.

8. The provisions of the agreements on the cessation of hostilities intended to ensure the protection of individuals and of property must be most strictly applied and must, in particular, allow everyone in Viet-Nam to decide freely in which zone he wishes to live.

9. The competent representative authorities of the Northern and Southern zones of Viet-Nam, as well as the authorities of Laos and Cambodia, must not permit any individual or collective reprisals against persons who have collaborated in any way with one of the parties during the war, or against members of such persons' families.

10. The Conference takes note of the declaration of the Government of the French Republic to the effect that it is ready to withdraw its troops from the territory of Cambodia, Laos and Viet-Nam, at the request of the governments concerned and within periods which shall be fixed by agreement between the parties except in the cases where, by agreement between the two parties, a certain number of French troops shall remain at specified points and for a specified time.

11. The Conference takes note of the declaration of the French Government to the effect that for the settlement of all the problems connected with the re-establishment and consolidation of peace in Cambodia, Laos, and Viet-Nam, the French Government will proceed from the principle of respect for the independence and sovereignty, unity and territorial integrity of Cambodia, Laos and Viet-Nam.

12. In their relations with Cambodia, Laos and Viet-Nam, each member of the

participants à la conférence de Genève s'engage à respecter la souveraineté, l'indépendance, l'unité et l'intégrité territoriales des États susvisés et à s'abstenir de toute ingérence dans leurs affaires intérieures.

13. Les participants à la conférence conviennent de se consulter sur toute question qui leur sera transmise par les commissions internationales pour la surveillance et le contrôle, afin d'étudier les mesures qui pourraient se révéler nécessaires pour assurer le respect des accords sur la cessation des hostilités au Cambodge, au Laos et au Viet Nam.

DÉCLARATIONS CONNEXES

DÉCLARATION DU GOUVERNEMENT ROYAL DU CAMBODGE (Référence : article 3 de la déclaration finale)

Le Gouvernement royal du Cambodge,
Soucieux d'assurer la concorde et l'unanimité des populations du Royaume,

Se déclare résolu à prendre les dispositions utiles pour intégrer tous les citoyens sans aucune discrimination dans la communauté nationale et leur garantir la jouissance des droits et libertés prévus par la Constitution du Royaume.

Précise que tous les citoyens cambodgiens pourront participer librement en qualité d'électeurs et de candidats aux élections générales au scrutin secret.

DÉCLARATION DU GOUVERNEMENT ROYAL DU CAMBODGE (Référence : articles 4 et 5 de la déclaration finale)

Le Gouvernement royal du Cambodge est résolu à ne jamais prendre part à une politique agressive et ne permettra jamais que le territoire du Cambodge soit utilisé au service d'une telle politique.

Le Gouvernement royal du Cambodge ne se joindra à aucun accord avec d'autres États, si cet accord comporte pour le Gouvernement royal du Cambodge l'obligation d'entrer dans une alliance militaire non conforme aux principes de la Charte des

Geneva Conference undertakes to respect the sovereignty, the independence, the unity and the territorial integrity of the above-mentioned states, and to refrain from any interference in their internal affairs.

13. The members of the Conference agree to consult one another on any question which may be referred to them by the International Supervisory Commission, in order to study such measures as may prove necessary to ensure that the agreements on the cessation of hostilities in Cambodia, Laos and Viet-Nam are respected.

RELATED DECLARATIONS

DECLARATION BY THE ROYAL GOVERNMENT OF CAMBODIA
(Reference : Article 3 of the Final Declaration)

[TRANSLATION¹ — TRADUCTION²]

The Royal Government of Cambodia,

In the desire to ensure harmony and agreement among the peoples of the Kingdom,

Declares itself resolved to take the necessary measures to integrate all citizens, without discrimination, into the national community and to guarantee them the enjoyment of the rights and freedoms for which the Constitution of the Kingdom provides;

Affirms that all Cambodian citizens may freely participate as electors or candidates in general elections by secret ballot.

DECLARATION BY THE ROYAL GOVERNMENT OF CAMBODIA
(Reference : articles 4 and 5 of the Final Declaration)

[TRANSLATION³ — TRADUCTION⁴]

The Royal Government of Cambodia is resolved never to take part in an aggressive policy and never to permit the territory of Cambodia to be utilised in the service of such a policy.

The Royal Government of Cambodia will not join in any agreement with other states, if this agreement carries for Cambodia the obligation to enter into a military alliance not in conformity with the principles of the Charter of the United Nations, or,

¹ Translation supplied by the Government of the United States of America (Doc. IC/44/Rev. 1 of the Geneva Conference on the problem of restoring peace in Indo-China).

² Traduction fournie par le Gouvernement des Etats-Unis d'Amérique (Doc. IC/44/Rev. 1 de la Conférence de Genève sur le problème du rétablissement de la paix en Indochine).

³ Translation supplied by the Government of the United States of America (Doc. IC/46/Rev. 2 of the Geneva Conference on the problem of restoring peace in Indo-China).

⁴ Traduction fournie par le Gouvernement des Etats-Unis d'Amérique (Doc. IC/46/Rev. 2 de la Conférence de Genève sur le problème du rétablissement de la paix en Indochine).

Nations Unies ou, aussi longtemps que sa sécurité ne sera pas menacée, d'établir des bases pour les forces militaires de puissances étrangères en territoire cambodgien.

Le Gouvernement royal du Cambodge est résolu à régler ses différends internationaux par des moyens pacifiques, de telle manière que la paix et la sécurité internationales ainsi que la justice ne soient pas mises en danger.

Pendant la période qui s'écoulera entre la date de la cessation des hostilités au Viet Nam et celle du règlement définitif des problèmes politiques dans ce pays, le Gouvernement royal du Cambodge ne sollicitera d'aide étrangère en matériel de guerre, en personnel ou en instructeurs, que dans l'intérêt de la défense efficace du territoire.

DÉCLARATION DU REPRÉSENTANT DES ÉTATS-UNIS D'AMÉRIQUE

[TRADUCTION¹ — TRANSLATION²]

Le Gouvernement des États-Unis, résolu à consacrer ses efforts au renforcement de la paix conformément aux principes et aux buts des Nations Unies,

PREND ACTE des accords conclus à Genève les 20 et 21 juillet 1954 entre : *a.* le commandement franco-laotien et le commandement de l'armée populaire du Viet Nam ; *b.* le commandement de l'armée royale khmère et le commandement de l'armée populaire du Viet Nam ; *c.* le commandement franco-vietnamien et le commandement de l'armée populaire du Viet Nam, ainsi que des paragraphes 1 à 12 de la déclaration présentée à la conférence de Genève le 21 juillet 1954,

DÉCLARE, en ce qui concerne les accords et paragraphes susmentionnés : (*i*) qu'il s'abstiendra de leur porter atteinte en recourant à la menace ou à l'emploi de la force, conformément au paragraphe 4 de l'article 2 de la Charte des Nations Unies, aux termes duquel les membres de l'Organisation doivent s'abstenir, dans leurs relations internationales, de recourir à la menace ou à l'emploi de la force ; et (*ii*) que toute répétition de l'agression en violation des accords précités serait pour lui une cause grave d'inquiétude et serait considérée par lui comme une menace sérieuse pour la paix et la sécurité internationales.

DÉCLARATION DU GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE FRANÇAISE (Référence : article 10 de la déclaration finale)

Le Gouvernement de la République française déclare qu'il est disposé à retirer ses troupes des territoires du Cambodge, du Laos et du Viet Nam sur la demande des

¹ Traduction fournie par le Gouvernement des États-Unis d'Amérique.

² Translation supplied by the Government of the United States of America.

as long as its security is not threatened, the obligation to establish bases on Cambodian territory for the military forces of foreign powers.

The Royal Government of Cambodia is resolved to settle its international disputes by peaceful means, in such a manner as not to endanger peace, international security and justice.

During the period which will elapse between the date of the cessation of hostilities in Viet-Nam and that of the final settlement of political problems in this country, the Royal Government of Cambodia will not solicit foreign aid in war material, personnel or instructors except for the purpose of the effective defence of the territory.

DECLARATION BY THE REPRESENTATIVE OF THE UNITED STATES OF AMERICA

The Government of the United States being resolved to devote its efforts to the strengthening of peace in accordance with the principles and purposes of the United Nations

TAKES NOTE of the Agreements concluded at Geneva on July 20 and 21, 1954 between the (a) Franco-Laotian Command and the Command of the Peoples Army of Viet-Nam; (b) The Royal Khmer Army Command and the Command of the Peoples Army of Viet-Nam; (c) Franco-Vietnamese Command and the Command of the Peoples Army of Viet-Nam

and of paragraphs 1 to 12 inclusive of the Declaration presented to the Geneva Conference on July 21, 1954

DECLARES with regard to the aforesaid Agreements and paragraphs that (i) it will refrain from the threat or the use of force to disturb them, in accordance with Art. 2(4) of the Charter of the United Nations dealing with the obligation of Members to refrain in their international relations from the threat or use of force; and (ii) it would view any renewal of the aggression in violation of the aforesaid agreements with grave concern and as seriously threatening international peace and security.

DECLARATION BY THE GOVERNMENT OF THE FRENCH REPUBLIC
(Reference: Article 10 of the Final Declaration)

[TRANSLATION¹ — TRADUCTION²]

The Government of the French Republic declares that it is ready to withdraw its troops from the territory of Cambodia, Laos and Viet-Nam, at the request of the

¹ Translation supplied by the Government of the United States of America (Doc. IC/48 of the Geneva Conference on the problem of restoring peace in Indo-China).

² Traduction fournie par le Gouvernement des Etats-Unis d'Amérique (Doc. IC/48 de la Conférence de Genève sur le problème du rétablissement de la paix en Indochine).

gouvernements intéressés et dans les délais qui seront fixés par accord avec ceux-ci, à l'exclusion des cas où, par accord des deux parties, une certaine quantité de troupes françaises pourra être laissée dans des points fixés et pour un délai fixe.

DÉCLARATION DU GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE FRANÇAISE
(Référence : article 11 de la déclaration finale)

Dans le règlement de tous les problèmes liés au rétablissement et au renforcement de la paix au Cambodge, au Laos et au Viet Nam, le Gouvernement de la République française se fondera sur le respect de l'indépendance et de la souveraineté, de l'unité et de l'intégrité territoriale du Cambodge, du Laos et du Viet Nam.

DÉCLARATION DU GOUVERNEMENT ROYAL DU LAOS
(Référence : article 3 de la déclaration finale)

Le Gouvernement royal du Laos,
Soucieux d'assurer la concorde et l'unanimité des populations du Royaume,

Se déclare résolu à prendre les dispositions utiles pour intégrer tous les citoyens sans aucune discrimination dans la communauté nationale et leur garantir la jouissance des droits et libertés prévus par la Constitution du Royaume.

Précise que tous les citoyens laotiens pourront participer librement en qualité d'électeurs et de candidats aux élections générales au scrutin secret.

Indique, en outre, qu'il promulguera les mesures propres à organiser dans les provinces de Phang Saly et Sam Neua pendant la période s'étendant de la cessation des hostilités aux élections générales, une représentation spéciale auprès de l'administration royale de ces provinces, au bénéfice des ressortissants laotiens qui n'étaient pas aux côtés des forces royales pendant les hostilités.

Governments concerned and within a period which shall be fixed by agreement between the parties, except in the cases where, by agreement between the two parties, a certain number of French troops shall remain at specified points and for a specified time.

DECLARATION BY THE GOVERNMENT OF THE FRENCH REPUBLIC
(Reference: Article 11 of the Final Declaration)

[TRANSLATION¹ — TRADUCTION²]

For the settlement of all the problems connected with the re-establishment and consolidation of peace in Cambodia, Laos and Viet-Nam, the French Government will proceed from the principle of respect for the independence and sovereignty, the unity and territorial integrity of Cambodia, Laos and Viet-Nam.

DECLARATION BY THE ROYAL GOVERNMENT OF LAOS
(Reference: Article 3 of the Final Declaration)

[TRANSLATION³ — TRADUCTION⁴]

The Royal Government of Laos,

In the desire to ensure harmony and agreement among the peoples of the Kingdom,

Declares itself resolved to take the necessary measures to integrate all citizens, without discrimination, into the national community and to guarantee them the enjoyment of the rights and freedoms for which the Constitution of the Kingdom provides;

Affirms that all Laotian citizens may freely participate as electors or candidates in general elections by secret ballot;

Announces, furthermore, that it will promulgate measures to provide for special representation in the Royal Administration of the provinces of Phang Saly and Sam Neua during the interval between the cessation of hostilities and the general elections of the interests of Laotian nationals who did not support the Royal forces during hostilities.

---

¹ Translation supplied by the Government of the United States of America (Doc. IC/49/Rev. 1 of the Geneva Conference on the problem of restoring peace in Indo-China).

² Traduction fournie par le Gouvernement des Etats-Unis d'Amérique (Doc. IC/49/Rev. 1 de la Conférence de Genève sur le problème du rétablissement de la paix en Indochine).

³ Translation supplied by the Government of the United States of America (Doc. IC/45/Rev. 1 of the Geneva Conference on the problem of restoring peace in Indo-China).

⁴ Traduction fournie par le Gouvernement des Etats-Unis d'Amérique (Doc. IC/45/Rev. 1 de la Conférence de Genève sur le problème du rétablissement de la paix en Indochine).

DÉCLARATION DU GOUVERNEMENT ROYAL DU LAOS
(Référence : articles 4 et 5 de la déclaration finale)

Le Gouvernement royal du Laos est résolu à ne jamais prendre part à une politique agressive et ne permettra jamais que le territoire du Laos soit utilisé au service d'une telle politique.

Le Gouvernement royal du Laos ne se joindra à aucun accord avec d'autres États, si cet accord comporte pour le Gouvernement royal du Laos l'obligation d'entrer dans une alliance militaire non conforme aux principes de la Charte des Nations Unies ou aux principes de l'accord sur la cessation des hostilités, ou, aussi longtemps que sa sécurité ne sera pas menacée, d'établir des bases pour les forces militaires de puissances étrangères en territoire laotien.

Le Gouvernement royal du Laos est résolu à régler ses différends internationaux par des moyens pacifiques, de telle manière que la paix et la sécurité internationales ainsi que la justice ne soient pas mises en danger.

Pendant la période qui s'écoulera entre la date de la cessation des hostilités au Viet Nam et celle du règlement définitif des problèmes politiques dans ce pays, le Gouvernement royal du Laos ne sollicitera d'aide étrangère en matériel de guerre, en personnel ou en instructeurs que dans l'intérêt de la défense efficace du territoire et dans les limites fixées par l'accord sur la cessation des hostilités.

DÉCLARATION DE LA DÉLÉGATION DE L'ÉTAT DU VIET NAM

La conférence prend acte de la déclaration du Gouvernement de l'État du Viet Nam aux termes de laquelle celui-ci s'engage :

- à faire soutenir tout effort tendant au rétablissement de la paix au Viet Nam;
- à ne pas utiliser la force pour s'opposer aux modalités d'exécution du cessez-le-feu arrêtées malgré les objections et réserves qu'il a formulées notamment dans sa déclaration finale.

DECLARATION OF THE ROYAL GOVERNMENT OF LAOS
(Articles 4 and 5 of the Final Declaration)

[TRANSLATION¹ — TRADUCTION²]

The Royal Government of Laos is resolved never to pursue a policy of aggression and will never permit the territory of Laos to be used in furtherance of such a policy.

The Royal Government of Laos will never join in any agreement with other States if this agreement includes the obligation for the Royal Government of Laos to participate in a military alliance not in conformity with the principles of the Charter of the United Nations or with the principles of the agreement on the cessation of hostilities or, unless its security is threatened, the obligation to establish bases on Laotian territory for military forces of foreign powers.

The Royal Government of Laos is resolved to settle its international disputes by peaceful means so that international peace and security and justice are not endangered.

During the period between the cessation of hostilities in Viet-Nam and the final settlement of that country's political problems, the Royal Government of Laos will not request foreign aid, whether in war material, in personnel or in instructors, except for the purpose of its effective territorial defence and to the extent defined by the agreement on the cessation of hostilities.

*PROPOSAL FOR INSERTION IN THE FINAL ACT, SUBMITTED BY THE
DELEGATION OF THE STATE OF VIET-NAM*

[TRANSLATION³ — TRADUCTION⁴]

The Conference takes note of the declaration of the Government of the State of Viet-Nam to the effect that it undertakes :

- To make and to support every effort for the restoration of peace in Viet-Nam ;
- Not to use force to oppose the agreed procedure for execution of the cease-fire, despite the objections and reservations it has expressed, in particular in its final statement.

---

¹ Translation supplied by the Government of the United States of America (Doc. IC/47/Rev. 1 of the Geneva Conference on the problem of restoring peace in Indo-China).

² Traduction fournie par le Gouvernement des Etats-Unis d'Amérique (Doc. IC/47/ Rev. 1 de la Conférence de Genève sur le problème du rétablissement de la paix en Indochine).

³ Translation supplied by the Government of the United States of America (Doc. IC/53 of the Geneva Conference on the problem of restoring peace in Indo-China).

⁴ Traduction fournie par le Gouvernement des Etats-Unis d'Amérique (Doc. IC/53 de la Conférence de Genève sur le problème du rétablissement de la paix en Indochine).

ACCORD¹ SUR LA CESSATION DES HOSTILITÉS AU VIET-NAM

Chapitre I

LIGNE DE DÉMARCATIION MILITAIRE PROVISOIRE ET ZONE DÉMILITARISÉE

Article 1

Une ligne de démarcation militaire provisoire sera fixée, de part et d'autre de laquelle seront, après leur repli, regroupées les forces des deux parties : les forces de l'Armée populaire du Viet-nam au nord de cette ligne, les forces de l'Union Française au sud de cette ligne.

La ligne de démarcation militaire provisoire est fixée comme il est indiqué sur la carte jointe (voir carte n° 1²).

Il est également convenu qu'une zone démilitarisée sera créée de part et d'autre de cette ligne de démarcation, à une distance de 5 kilomètres au maximum de cette ligne, pour servir de zone tampon et éviter tous incidents qui pourraient amener la reprise des hostilités.

Article 2

Le délai nécessaire pour réaliser le transfert total des forces des deux parties vers leurs zones de regroupement respectives de part et d'autre de la ligne de démarcation militaire provisoire ne dépassera pas trois cents (300) jours à compter du jour de l'entrée en vigueur du présent accord.

Article 3

Lorsque la ligne de démarcation militaire provisoire coïncidera avec une voie fluviale, les eaux de cette voie fluviale seront accessibles à la navigation civile pour l'une et l'autre parties, partout où l'une des rives est placée sous le contrôle de l'une des parties et l'autre rive sous le contrôle de l'autre partie. La Commission mixte établira un règlement de navigation pour la partie intéressée de cette voie fluviale. Les navires marchands et autres embarcations civiles de chaque partie jouiront sans aucune restriction du droit de toucher terre dans le secteur soumis au contrôle militaire de cette partie.

Article 4

La ligne de démarcation militaire provisoire entre les deux zones de regroupement final est prolongée dans les eaux territoriales par un trait perpendiculaire au tracé général de la côte.

¹ L'Accord sur la cessation des hostilités au Viet-Nam est entré en vigueur le 22 juillet 1954, conformément à l'article 47, et sous réserve des dispositions de l'article 11.

² Voir hors-texte dans une pochette à la fin du présent volume.

Toutes les îles côtières situées au nord de cette limite seront évacuées par les forces armées de l'Union Française, de même que les îles situées au sud seront évacuées par les forces de l'Armée populaire du Viet-Nam.

Article 5

Pour éviter tous incidents qui pourraient amener la reprise des hostilités, la totalité des forces, approvisionnements et matériels militaires, devra être retirée de la zone démilitarisée dans le délai de vingt-cinq (25) jours à compter du jour de l'entrée en vigueur du présent accord.

Article 6

Aucune personne, militaire ou civile, ne pourra franchir la ligne de démarcation militaire provisoire sans y être expressément autorisée par la Commission mixte.

Article 7

Aucune personne, militaire ou civile, ne pourra pénétrer dans la zone démilitarisée, à l'exception des personnes responsables de l'administration civile et de l'organisation des secours, ainsi que des personnes expressément autorisées à y pénétrer par la Commission mixte.

Article 8

L'administration civile et l'organisation des secours dans la zone démilitarisée située de part et d'autre de la ligne de démarcation militaire provisoire incomberont au Commandement en Chef de chacune des parties dans leurs zones respectives. Le nombre de personnes, tant militaires que civiles, appartenant à chacune des parties, qui seront autorisées à pénétrer dans la zone démilitarisée pour assurer l'administration civile et l'organisation des secours sera fixé par les Commandants respectifs, mais en aucun cas le nombre total autorisé par l'une ou par l'autre partie ne pourra excéder, à un moment quelconque, un chiffre à déterminer par la Commission militaire de Trung Gia ou par la Commission mixte. La Commission mixte fixera les effectifs de la police civile et l'armement des membres de cette police. Aucune autre personne ne pourra porter des armes à moins d'y être expressément autorisée par la Commission mixte.

Article 9

Aucune disposition du présent chapitre ne devra être interprétée comme privant de la liberté complète de mouvement, pour entrer dans la zone démilitarisée, en sortir ou y circuler, la Commission mixte, ses groupes mixtes, la Commission internationale qui sera créée comme il est indiqué ci-après, et ses équipes d'inspection, ainsi que toutes autres personnes et tous autres approvisionnements et matériels, expressément autorisés à pénétrer dans la zone démilitarisée par la Commission mixte. La liberté de mouvement sera autorisée à travers le territoire placé sous le contrôle militaire de l'une ou l'autre partie, pour toute route ou voie d'eau qu'il sera nécessaire d'emprunter

entre des points situés dans la zone démilitarisée, lorsque ces points ne seront pas reliés par des routes ou voies d'eau situées en totalité dans la zone démilitarisée.

Chapitre II

PRINCIPES ET MODALITÉS D'EXÉCUTION DU PRÉSENT ACCORD

Article 10

Les Commandants des forces des deux parties, d'une part le Commandant en Chef des Forces de l'Union Française en Indochine, d'autre part le Commandant en Chef de l'Armée populaire du Viet-nam, ordonneront et assureront la cessation complète de toutes les hostilités au Viet-nam, par toutes les forces armées placées sous leur contrôle, y compris toutes les unités et tout le personnel des forces terrestres, navales et aériennes.

Article 11

En conformité avec le principe de la simultanéité du cessez-le-feu dans toute l'Indochine, il devra y avoir simultanéité dans la cessation des hostilités sur tous les territoires du Viet-nam, dans toutes les zones de combat et pour toutes les forces des deux parties.

Compte tenu du temps effectivement nécessaire pour la transmission de l'ordre du cessez-le-feu jusqu'aux plus petits échelons des forces combattantes des deux parties, les deux parties sont convenues que le cessez-le-feu sera réalisé d'une manière complète et simultanée, par tranches territoriales, dans les conditions ci-après :

Nord Viet-nam : à 8 heures (locales) du 27 juillet 1954

Centre Viet-nam : à 8 heures (locales) du 1er août 1954

Sud Viet-nam : à 8 heures (locales) du 11 août 1954

Il est convenu que l'heure locale est l'heure du méridien de Pékin.

A partir de la réalisation effective du cessez-le-feu au Nord Viet-nam, chacune des parties s'engage à ne pas déclencher d'actions offensives d'envahissement sur l'ensemble du théâtre d'opérations indochinois, à ne pas engager les forces aériennes basées au Nord Viet-nam hors de ce territoire. Les deux parties s'engagent également à se communiquer à titre d'information, leurs plans de transfert d'une zone de regroupement à l'autre, dans un délai de vingt-cinq (25) jours à partir de la mise en vigueur du présent accord.

Article 12

Toutes les opérations et tous les mouvements impliqués dans la cessation des hostilités et l'exécution des regroupements devront se dérouler dans l'ordre et dans la sécurité :

a) Dans un certain nombre de jours, à déterminer sur place par la Commission militaire de Trung Gia, après la réalisation effective du cessez-le-feu, chacune des parties aura à sa charge l'enlèvement et la neutralisation des mines (y compris les mines fluviales et maritimes), pièges, matières explosives et toutes autres matières dangereuses qui ont été posées par elle. Au cas où l'enlèvement et la neutralisation ne

pourraient pas se faire à temps, elle doit y placer des signaux visibles. Tous les travaux de démolition, champs de mines, réseaux de barbelés, et autres obstacles à la libre circulation du personnel de la Commission mixte et de ses groupes mixtes, dont on connaîtra l'existence après l'évacuation par les forces militaires, seront signalés à la Commission mixte par les Commandants des forces en présence.

b) Au cours de la période allant du cessez-le-feu jusqu'à l'achèvement du regroupement de part et d'autre de la ligne de démarcation :

- 1) les secteurs de stationnement provisoire attribués à une partie doivent être évacués provisoirement par les forces de l'autre partie.
- 2) lorsque les forces d'une partie se retirent par une voie de communication (route, voie ferrée, voie fluviale, voie maritime) passant par le territoire de l'autre (voir article 24), les forces de cette dernière partie doivent se retirer provisoirement à trois kilomètres de chaque côté de cette voie de communication, tout en évitant de faire obstacle à la circulation de la population civile.

Article 13

Pendant la période allant du cessez-le-feu à l'achèvement des transferts d'une zone de regroupement à l'autre, les aéronefs civils et de transport militaire doivent emprunter des couloirs aériens entre les secteurs de stationnement provisoire des Forces de l'Union Française se trouvant au nord de la ligne de démarcation d'une part, la frontière du Laos et la zone de regroupement attribuée aux Forces de l'Union Française d'autre part.

Le tracé des couloirs aériens, leur largeur, l'itinéraire de sécurité que doivent emprunter les monomoteurs militaires transférés vers le sud, ainsi que les modalités des recherches et du sauvetage des avions en détresse, seront fixés sur place par la Commission militaire de Trung Gia.

Article 14

Mesures politiques et administratives dans les deux zones de regroupement, de part et d'autre de la ligne de démarcation militaire provisoire :

a) En attendant les élections générales qui réaliseront l'unité du Viet-nam, l'administration civile dans chaque zone de regroupement est assurée par la partie dont les forces doivent y être regroupées aux termes du présent accord.

b) Un territoire relevant d'une partie qui est l'objet d'un transfert à l'autre partie, d'après le plan de regroupement, continue à être administré par la première partie, jusqu'au jour où toutes les troupes à transférer auront fini de quitter le territoire pour dégager la zone revenant à la partie intéressée. A partir de ce jour, le territoire en question est considéré comme transféré à l'autre partie, qui en assume la responsabilité.

Des mesures seront prises pour qu'il n'y ait pas de discontinuité dans le transfert des responsabilités. A cet effet, un préavis suffisant sera donné par la partie qui se retire à l'autre partie, et celle-ci prendra les dispositions nécessaires, notamment en envoyant des détachements administratifs et de police pour préparer la prise en charge des responsabilités administratives. Ces délais seront fixés par la Commission militaire de Trung Gia. Le transfert se fera par tranches territoriales successives.

Le transfert de l'administration civile de Hanoi et de Haiphong aux autorités de la République démocratique du Viet-nam sera complètement réalisé dans les délais respectifs fixés à l'article 15 pour les transferts militaires.

c) Chaque partie s'engage à ne se livrer à aucune représaille ni discrimination contre les personnes et organisations en raison de leurs activités pendant les hostilités, et à garantir leurs libertés démocratiques.

d) Dans la période entre l'entrée en vigueur du présent accord et l'achèvement du transfert des troupes, au cas où des personnes civiles résidant dans une région contrôlée par une partie, désirent aller vivre dans la zone attribuée à l'autre partie, les autorités de la première région devront autoriser et aider ce déplacement.

Article 15

La séparation des combattants, les évacuations et transferts des forces, approvisionnements et matériels militaires, doivent s'exécuter selon les principes suivants :

a) Les évacuations et transferts des forces, approvisionnements et matériels militaires des deux parties, doivent être achevés dans un délai de trois cents (300) jours comme il est prévu à l'article 2 du présent accord.

b) Les évacuations successives doivent se faire, dans chaque territoire, par secteur, fraction de secteur ou province. Les transferts d'une zone de regroupement à une autre zone de regroupement, se feront par tranches successives mensuelles proportionnelles aux effectifs à transférer.

c) Les deux parties doivent garantir l'exécution des évacuations et transferts de toutes les forces selon les buts visés par l'accord, n'admettre aucun acte hostile et ne pas prendre de mesure de quelque nature que ce soit, pouvant créer un obstacle à ces évacuations et transferts. Elles doivent s'aider mutuellement dans la mesure du possible.

d) Les deux parties n'admettent aucune destruction ou sabotage vis-à-vis de tous biens publics, et aucune atteinte à la vie et aux biens de la population civile. Elles n'admettent aucune ingérence dans l'administration civile locale.

e) La Commission mixte et la Commission internationale veillent à l'application des mesures garantissant la sécurité des forces en cours d'évacuation et de transfert.

f) La Commission militaire de Trung Gia et ensuite la Commission mixte détermineront d'un commun accord les modalités concrètes de la séparation des combattants, des évacuations et transferts des forces, en se basant sur les principes mentionnés ci-dessus, et dans le cadre défini ci-après :

1. La séparation des combattants comprenant : le rassemblement sur place des forces armées de quelque nature qu'elles soient, ainsi que les mouvements pour rejoindre les secteurs de stationnement provisoire attribués à une partie, et les mouvements de retrait provisoire de l'autre partie, devra être terminée dans un délai n'excédant pas quinze (15) jours après le jour de la réalisation du cessez-le-feu.

Le tracé général des secteurs de stationnement provisoire est défini en annexe (cartes jointes¹).

¹ Voir hors-textes dans une pochette à la fin du présent volume.

En vue d'éviter tout incident, aucune troupe ne devra stationner à moins de 1 500 mètres des lignes délimitant les secteurs de stationnement provisoire.

Dans la période allant jusqu'à la fin des transferts, toutes les îles côtières situées à l'ouest de la ligne définie ci-après sont incluses dans le périmètre de Haiphong :

- méridien de la pointe sud de l'île de Kebao
- côte nord de l'île Rousse (île excluse), prolongée jusqu'au méridien de Campha-Mines
- méridien de Campha-Mines.

2. Les évacuations et transferts s'effectueront dans l'ordre et les délais (à compter du jour de l'entrée en vigueur du présent accord) indiqués ci-après :

Forces de l'Union Française :

Périmètre de Hanoi	80 jours
Périmètre de Haiduong	100 jours
Périmètre de Haiphong	300 jours

Forces de l'Armée populaire du Viet-nam :

Secteur de stationnement provisoire de Ham Tan, Xuyenmoc	80 jours
Première tranche du Secteur de stationnement provisoire du Centre Viet-nam	80 jours
Secteur de stationnement provisoire de la Plaine des Joncs	100 jours
Deuxième tranche du Secteur de stationnement provisoire du Centre Viet-nam	100 jours
Secteur de stationnement provisoire de la pointe de Camau	200 jours
Dernière tranche du Secteur de stationnement provisoire du Centre Viet-nam	300 jours

Chapitre III

INTERDICTION D'INTRODUCTION DE TROUPES NOUVELLES, DE PERSONNEL MILITAIRE, D'ARMEMENTS ET DE MUNITIONS NOUVEAUX. BASES MILITAIRES

Article 16

Dès l'entrée en vigueur du présent accord, il est interdit de faire entrer au Viet-nam tous renforts de troupes et personnel militaire supplémentaire.

Il est entendu toutefois que la relève des unités et du personnel, l'arrivée de militaires isolés au Viet-nam pour un service temporaire et le retour au Viet-nam de militaires isolés après une courte période de permission ou de service temporaire hors du Viet-nam, seront autorisés dans les conditions fixées ci-après :

a) La relève des unités (définies au paragraphe c du présent article) et du personnel, ne sera pas autorisée, pour les troupes de l'Union Française stationnées au nord de la ligne de démarcation militaire provisoire fixée à l'article 1, au cours de la période d'évacuation prévue à l'article 2 du présent accord.

Toutefois, au titre d'arrivée et de retour de militaires isolés au nord de la ligne de démarcation militaire provisoire, pour un service temporaire ou après une courte période de permission ou de service temporaire hors du Viet-nam, il ne sera pas admis, au cours d'un mois quelconque, plus de cinquante (50) hommes, y compris le personnel officier.

b) Le terme « relève » signifie le remplacement d'unités ou de personnel, par d'autres unités de même échelon, ou d'autre personnel arrivant sur le territoire du Viet-nam pour y effectuer leur tour de service outre-mer.

c) Les unités relevées ne doivent jamais être plus grandes que le bataillon ou échelon correspondant pour l'aviation et la marine.

d) La relève se fera homme pour homme, étant entendu toutefois que l'une ou l'autre partie ne pourra, au cours d'un trimestre quelconque, admettre au Viet-nam au titre de la relève, plus de quinze mille cinq cents (15 500) hommes appartenant aux services armés.

e) Les unités (définies au paragraphe c du présent article) et le personnel de relève ainsi que les militaires isolés prévus au présent article, ne pourront entrer au Viet-nam et en sortir que par les points de passage énumérés à l'article 20 ci-après.

f) Chacune des parties doit prévenir, au minimum deux jours à l'avance, la Commission mixte et la Commission internationale, de tous les mouvements qui pourront avoir lieu : mouvements des unités, du personnel et de militaires isolés arrivant au Viet-nam ou quittant le Viet-nam. Des rapports sur les mouvements des unités, du personnel et des militaires isolés arrivant au Viet-nam ou quittant le Viet-nam, seront soumis chaque jour à la Commission mixte et à la Commission internationale.

Chacun des préavis et rapports ci-dessus mentionnés, indiquera les lieux et dates d'arrivée et de départ, ainsi que le nombre de personnes arrivées ou parties.

g) La Commission internationale, par l'intermédiaire de ses équipes d'inspection, surveillera et inspectera, aux points de passage énumérés à l'article 20 ci-après, la relève des unités et du personnel, ainsi que l'arrivée et le départ des militaires isolés autorisés ci-dessus.

Article 17

a) Dès l'entrée en vigueur du présent accord, il est interdit de faire entrer au Viet-nam tous renforts en tous types d'armements, de munitions et autres matériels de guerre, tels que : avions de combat, unités de la marine de guerre, pièces d'artillerie, engins et armes à réaction, engins blindés.

b) Il est entendu toutefois que les matériels de guerre, armements et munitions qui ont été détruits, endommagés, usés ou épuisés après la cessation des hostilités pourront être remplacés nombre pour nombre, de même type et de caractéristiques analogues. Ces remplacements de matériels de guerre, armements et munitions ne sont pas autorisés pour les forces de l'Union Française stationnées au nord de la ligne de démarcation militaire provisoire fixée à l'article 1, au cours de la période d'évacuation prévue à l'article 2 du présent accord.

Les unités de la marine de guerre peuvent effectuer des transports entre les zones de regroupement.

c) Les matériels de guerre, les armements et munitions de remplacement prévus au paragraphe b du présent article ne pourront être introduits au Viet-nam que par les points de passage énumérés à l'article 20 ci-après. Les matériels de guerre, les armements et munitions à remplacer ne pourront être expédiés du Viet-nam qu'aux points de passage énumérés à l'article 20 ci-après.

d) En dehors du remplacement dont les limites sont fixées au paragraphe b du

présent article, il est interdit d'introduire les matériels de guerre, les armements et munitions de tous types, sous forme de pièces détachées pour les remonter après.

e) Chacune des parties doit prévenir au minimum deux jours à l'avance la Commission mixte et la Commission internationale de tous les mouvements d'entrée et de sortie de matériels de guerre, d'armements et de munitions de tous types qui pourront avoir lieu.

Pour justifier les demandes d'admission au Viet-nam d'armements et munitions et autres matériels de guerre (définis au paragraphe a du présent article) aux fins de remplacement, un rapport sur chaque livraison sera présenté à la Commission mixte et à la Commission internationale. Ces rapports indiqueront l'usage qui aura été fait du matériel ainsi remplacé.

f) La Commission internationale, par l'intermédiaire de ses équipes d'inspection, surveillera et inspectera le remplacement autorisé dans les conditions indiquées dans le présent article, aux points de passage énumérés à l'article 20 ci-après.

Article 18

Dès l'entrée en vigueur du présent accord, il est interdit, sur tout le territoire du Viet-nam, de créer de nouvelles bases militaires.

Article 19

Dès l'entrée en vigueur du présent accord, aucune base militaire relevant d'un Etat étranger ne pourra être établie dans les zones de regroupement des deux parties; celles-ci veilleront à ce que les zones qui leur sont attribuées ne fassent partie d'aucune alliance militaire, et à ce qu'elles ne soient pas utilisées pour la reprise des hostilités ou au service d'une politique agressive.

Article 20

Les points de passage au Viet-nam pour le personnel de relève et pour les remplacements de matériels sont fixés comme suit :

- Zone au Nord de la ligne de démarcation militaire provisoire : Laokay, Langson, Tien-Yen, Haiphong, Vinh, Dong-Hoi, Muong-Sen.
- Zone au Sud de la ligne de démarcation militaire provisoire : Tourane, Quinhon, Nhatrang, Bangoi, Saigon, Cap Saint-Jacques, Tanchau.

Chapitre IV

PRISONNIERS DE GUERRE ET INTERNÉS CIVILS

Article 21

La libération et le rapatriement de tous les prisonniers de guerre et internés civils détenus par chacune des deux parties au moment de l'entrée en vigueur du présent accord, s'effectueront dans les conditions suivantes :

a) Tous les prisonniers de guerre et internés civils, ressortissants vietnamiens, français et d'autres nationalités, capturés depuis le début des hostilités au Viet-nam,

au cours d'opérations militaires ou en toutes autres circonstances de guerre et sur tout le territoire du Viet-nam, seront libérés dans un délai de trente (30) jours à partir de la date de la réalisation effective du cessez-le-feu sur chaque théâtre d'opérations.

b) Il est entendu que le terme « internés civils » signifie toutes les personnes qui, ayant contribué sous une forme quelconque à la lutte armée et politique entre les deux parties, ont été pour cela arrêtées et détenues par l'une des parties au cours de la période des hostilités.

c) La libération s'effectue par la remise totale des prisonniers de guerre et internés civils, par l'une des parties aux autorités compétentes de l'autre partie qui les aideront, par tous les moyens à leur disposition, à rejoindre leur pays d'origine, le lieu de leur résidence habituelle ou la zone de leur choix.

Chapitre V

DISPOSITIONS DIVERSES

Article 22

Les Commandants des Forces des deux parties veilleront à ce que les personnes placées sous leurs ordres respectifs qui violeraient l'une quelconque des dispositions du présent accord fassent l'objet d'une sanction appropriée.

Article 23

Lorsque le lieu de sépulture est connu et que l'existence de tombes a été constatée, le Commandant des Forces de chaque partie permettra, dans un délai déterminé après l'entrée en vigueur de l'accord d'armistice, au personnel du service des sépultures de l'autre partie d'entrer dans la partie du territoire vietnamien placée sous leur contrôle militaire, pour y retrouver et enlever les corps des militaires décédés de l'autre partie, y compris ceux des prisonniers de guerre décédés. La Commission mixte fixera les modalités d'exécution de cette tâche et le délai dans lequel elle doit être accomplie. Les Commandants des forces des deux parties se communiqueront mutuellement tous les renseignements dont ils disposeront concernant le lieu de sépulture des militaires de l'autre partie.

Article 24

Le présent accord s'applique à toutes les forces armées de chacune des parties. Les forces armées de chaque partie respecteront la zone démilitarisée et le territoire placé sous le contrôle militaire de l'autre partie, et n'entreprendront aucun acte et aucune opération contre l'autre partie ou aucune opération de blocus de quelque espèce que ce soit au Viet-nam.

Au sens du présent article, le terme « territoire » comprend les eaux territoriales et l'espace aérien.

Article 25

Les Commandants des Forces des deux parties accorderont toute la protection et toute l'aide et la coopération possibles à la Commission mixte et à ses Groupes mixtes,

à la Commission internationale et à ses équipes d'inspection dans l'accomplissement des fonctions et des tâches qui leur sont assignées par le présent accord.

Article 26

Les dépenses afférentes au fonctionnement de la Commission mixte et des Groupes mixtes, de la Commission internationale et de ses Equipes d'inspection, seront réparties également entre les deux parties.

Article 27

Les signataires du présent document et leurs successeurs dans leurs fonctions, seront chargés d'assurer le respect de la mise en vigueur des clauses et dispositions du présent accord. Les Commandants des Forces des deux parties prendront, dans le cadre de leurs commandements respectifs, toutes les mesures et dispositions nécessaires pour que tous les éléments et personnel militaire placés sous leurs ordres, respectent pleinement toutes les dispositions du présent accord.

Les modalités du présent accord seront, chaque fois que cela sera nécessaire, étudiées par les Commandants des deux parties et, au besoin, précisées par la Commission mixte.

Chapitre VI

COMMISSION MIXTE ET COMMISSION INTERNATIONALE POUR LA SURVEILLANCE
ET LE CONTRÔLE AU VIET-NAM

Article 28

La responsabilité de l'exécution de l'accord sur la cessation des hostilités revient aux parties.

Article 29

La surveillance et le contrôle de cette exécution sont assurés par une Commission internationale.

Article 30

Pour faciliter, dans les conditions déterminées ci-dessous, l'exécution des clauses qui comportent une action conjointe des deux parties, une Commission mixte est créée au Viet-nam.

Article 31

La Commission mixte est composée d'un nombre égal de représentants des commandants des deux Parties.

Article 32

Les Présidents des Délégations à la Commission mixte ont le grade de Général. La Commission mixte crée des groupes mixtes dont le nombre est arrêté d'un

commun accord par les parties. Les Groupes mixtes sont composés d'un nombre égal d'officiers des deux Parties. Leur implantation sur la ligne de démarcation entre les zones de regroupement, est fixée par les Parties, compte tenu des attributions de la Commission mixte.

Article 33

La Commission mixte assure l'exécution des dispositions suivantes de l'accord sur la cessation des hostilités :

- a) Cessez-le-feu, simultané et général au Viet-nam pour la totalité des forces armées régulières et irrégulières des deux Parties.
- b) Regroupement des forces armées des deux Parties.
- c) Respect des lignes de démarcation entre les zones de regroupement et des secteurs démilitarisés.

Dans les limites de sa compétence, elle aide les Parties dans l'exécution desdites clauses, assure la liaison entre elles pour l'élaboration et la mise en œuvre des plans d'application de ces clauses, s'efforce de résoudre les différends qui peuvent surgir entre les Parties dans l'exécution de ces clauses.

Article 34

Une Commission internationale chargée de la surveillance et du contrôle de l'application des dispositions de l'accord sur la cessation des hostilités au Viet-nam est créée. Elle est composée de représentants des Etats suivants : Canada, Inde, Pologne. Elle est présidée par le représentant de l'Inde.

Article 35

La Commission internationale crée des équipes d'inspection fixes et mobiles, composées d'un nombre égal d'officiers désignés par chacun des Etats ci-dessus.

Les équipes fixes sont stationnées aux points suivants : Laokay, Langson, Tien-Yen, Haiphong, Vinh, Dong-Hoi, Muong-Sen, Tourane, Quinhon, Nhatrang, Bangoi, Saïgon, Cap Saint-Jacques, Tanchau. Ces points de stationnement pourront être ultérieurement modifiés à la demande de la Commission mixte ou de l'une des Parties ou de la Commission internationale elle-même, par accord entre la Commission internationale et le Commandement de la Partie intéressée.

Les zones d'action des équipes mobiles sont les régions avoisinant les frontières terrestres et maritimes du Viet-nam, les lignes de démarcation entre les zones de regroupement et les zones démilitarisées. Dans la limite de ces zones, elles ont le droit de se déplacer librement et reçoivent des autorités locales civiles et militaires toutes les facilités dont elles ont besoin pour accomplir leurs missions (fourniture de personnel, mise à leur disposition des documents nécessaires au contrôle, convocation des témoins nécessaires aux enquêtes, protection de la sécurité et de la liberté de déplacement des équipes d'inspection, etc.). Elles disposent des moyens modernes de transport, d'observation et de transmission qui leur sont utiles.

En dehors des zones d'actions définies ci-dessus, les équipes mobiles peuvent, en accord avec le Commandement de la Partie intéressée, effectuer d'autres déplacements dans le cadre des missions qui leur sont confiées par le présent accord.

Article 36

La Commission internationale est chargée de surveiller l'exécution par les Parties des dispositions de l'Accord. A cet effet, elle remplit les missions de contrôle, d'observation, d'inspection et d'enquête liées à l'application des dispositions de l'accord sur la cessation des hostilités et elle doit notamment :

- a) contrôler les déplacements des forces armées des deux Parties effectués dans le cadre du plan de regroupement.
- b) surveiller les lignes de démarcation entre les zones de regroupement, ainsi que les zones démilitarisées.
- c) contrôler les opérations de libération des prisonniers de guerre et internés civils.
- d) surveiller, dans les ports et aérodromes ainsi que sur toutes les frontières du Vietnam, l'application des clauses de l'accord sur la cessation des hostilités réglementant l'introduction dans le pays de forces armées, de personnel militaire et de tout type d'armement, de munitions et de matériel de guerre.

Article 37

La Commission internationale procède, par l'entremise des équipes d'inspection dont il a été parlé précédemment, et dans les délais les plus courts, soit de sa propre initiative, soit à la demande de la Commission mixte ou de l'une des Parties, aux enquêtes nécessaires, sur pièces et sur le terrain.

Article 38

Les équipes d'inspection transmettent à la Commission internationale les résultats de leur contrôle, de leurs enquêtes et de leurs observations; elles établissent en outre les rapports spéciaux qu'elles estiment nécessaires ou que la Commission peut leur demander. En cas de désaccord au sein des équipes, les conclusions de chacun des membres sont transmises à la Commission.

Article 39

Si une équipe d'inspection n'a pas pu régler un incident ou si elle estime qu'il y a violation ou menace de violation grave, la Commission internationale est saisie; elle étudie les rapports et les conclusions des équipes d'inspection et fait connaître aux Parties les mesures qui doivent être prises pour régler l'incident ou pour faire cesser la violation ou faire disparaître la menace de violation.

Article 40

Lorsque la Commission mixte n'arrive pas à se mettre d'accord au sujet de l'interprétation d'une clause ou de l'appréciation d'un fait, la Commission internationale est saisie du différend. Ses recommandations sont adressées directement aux Parties et communiquées à la Commission mixte.

Article 41

Les recommandations de la Commission internationale sont adoptées à la majorité des voix, sous réserve des dispositions de l'article 42. En cas de partage des voix, celle du Président est prépondérante.

La Commission internationale peut formuler des recommandations concernant les amendements et additions qu'il y aurait lieu d'apporter aux dispositions de l'accord sur la cessation des hostilités au Viet-nam en vue d'assurer une application plus efficace dudit accord. Ces recommandations sont adoptées à l'unanimité.

Article 42

Lorsqu'il s'agit de questions ayant trait à des violations ou à des menaces de violation pouvant entraîner une reprise des hostilités, soit :

- a) du refus, par les forces armées d'une Partie, de procéder aux mouvements prévus par le plan de regroupement,
  - b) d'une violation, par les forces armées de l'une des Parties, des zones de regroupement, des eaux territoriales ou de l'espace aérien de l'autre partie,
- les décisions de la Commission internationale doivent être adoptées à l'unanimité.

Article 43

Si l'une des Parties refuse d'appliquer une recommandation de la Commission internationale, les Parties intéressées ou la Commission elle-même saisiront les membres de la Conférence de Genève.

Si la Commission internationale n'est pas parvenue à une conclusion unanime dans les cas visés à l'article 42, elle transmet aux membres de la Conférence un rapport majoritaire et un ou plusieurs rapports minoritaires.

La Commission internationale saisit les membres de la Conférence de toute entrave apportée à son activité.

Article 44

La Commission internationale est mise en place dès la cessation des hostilités en Indochine, afin d'être en mesure de remplir les tâches prévues à l'article 36.

Article 45

La Commission internationale pour la surveillance et le contrôle au Viet-nam agit en étroite coopération avec les Commissions internationales pour la surveillance et le contrôle au Cambodge et au Laos.

La coordination des activités de ces trois commissions et leurs relations sont assurées par l'intermédiaire de leurs secrétariats généraux.

Article 46

La Commission internationale pour la surveillance et le contrôle au Viet-nam peut, après consultation avec les Commissions internationales pour la surveillance et le contrôle au Cambodge et au Laos, réduire progressivement ses activités, compte tenu de l'évolution de la situation au Cambodge et au Laos. Cette décision est adoptée à l'unanimité.

Article 47

Toutes les dispositions du présent accord, à l'exception du deuxième alinéa de l'Article 11, entreront en vigueur le 22 juillet 1954, à 24 heures (heure de Genève).

FAIT à Genève, le 20 juillet 1954 à 24 heures, en langues française et vietnamienne, les deux textes faisant également foi.

Pour le Commandant en chef
de l'Armée populaire du Viet-Nam :

[Signé]

TA QUANG BUU
Vice-Ministre de la Défense Nationale
de la République démocratique
du Vietnam

Pour le Commandant en chef
des Forces de l'Union française
en Indochine :

[Signé]

Général de Brigade DELTEIL

ANNEXE À L'ACCORD SUR LA CESSATION DES HOSTILITÉS
AU VIET-NAM

I. *Tracé de la ligne de démarcation militaire provisoire et de la zone démilitarisée* (objet de l'Article 1 de l'Accord — carte de référence : 1/100 000 de l'Indochine¹)

a) La ligne de démarcation militaire provisoire¹ est définie comme suit d'Est en Ouest :

— l'embouchure du Song Ben Hat (rivière de Cua Tung) et le cours de cette rivière (qui prend dans la montagne le nom de Rao Thanh) jusqu'au village de Bo Ho Su, puis le parallèle de Bo Ho Su jusqu'à la frontière lao-vietnamienne —

b) La zone démilitarisée² sera délimitée par la Commission militaire de Trung Gia qui se conformera à cet effet aux dispositions de l'Article 1 de l'accord sur la cessation des hostilités au Viet-nam.

II. *Tracé général des secteurs de stationnement provisoires* (Référence : Article 15 de l'Accord — Cartes de référence : 1/400 000 de l'Indochine³)

a) NORD VIET-NAM

Tracé de la limite du secteur de stationnement provisoire des forces de l'Union Française

1. Le périmètre de Hanoi est délimité par un arc de cercle d'un rayon de 15 kilomètres, centré sur la culée rive droite du pont Doumer et partant du fleuve Rouge vers l'Ouest pour rejoindre au Nord-Est le Canal des Rapides.

¹ Voir carte n° 1 dans une pochette à la fin du présent volume.

² Voir cartes n°s 2 et 3 dans une pochette à la fin du présent volume.

³ Voir carte n° 4 dans une pochette à la fin du présent volume.

Dans ce cas particulier, aucune troupe de l'Union Française ne devra stationner à moins de 2 kilomètres de ce périmètre, à l'intérieur de celui-ci.

2. Le périmètre de Hai-Phong sera délimité par le Song-Van-Uc jusqu'à hauteur de Kim Thanh, une ligne partant du Song-Van-Uc, à 3 kilomètres au nord-ouest de Kim Thanh et rejoignant la Route 18 à 2 kilomètres à l'Est de Mao-Khé. Ensuite une ligne tracée à 3 kilomètres au nord de la Route n° 18 jusqu'à Cho-Troi et une ligne directe de Cho-Troi au Bac de Mong-Duong.

3. *Un couloir limité par :*

— *Au Sud* le fleuve Rouge de Thann-Tri à Bang-Nho, puis une ligne joignant ce dernier point à Do-My (sud-ouest de Kesat), Gia-Loc, Tien Kieu.

— *Au Nord* une ligne longeant le canal des Rapides à 1 500 mètres au Nord, passant à 3 kilomètres au nord de Pha-Lai et Sept-Pagodes et ensuite parallèle à la Route n° 18 jusqu'à sa jonction avec le périmètre de Hai-Phong.

Nota : Pendant toute la durée de l'évacuation du périmètre de Hanoi, les forces fluviales de l'Union Française auront toute liberté de circulation sur le Song-Van-Uc. Et les forces de l'Armée populaire du Viet-nam se retireront à 3 kilomètres au sud de la rive sud du Song-Van-Uc.

Limite entre le périmètre de Hanoi et le périmètre de Haiduong.

Une ligne droite partant du Canal des Rapides, à 3 kilomètres à l'ouest de Chi-ne et aboutissant à Do-My (8 kilomètres sud-ouest de Kesat).

b) CENTRE VIET-NAM

Tracé de la limite du secteur de stationnement provisoire des forces de l'Armée populaire du Viet-nam au sud du parallèle du Col des Nuages.

Le périmètre du Secteur du Centre Viet-nam est constitué par les limites administratives des provinces de Quang-Ngai et de Binh-Dinh telles qu'elles étaient fixées avant les hostilités¹.

c) SUD-VIET-NAM

Il est prévu trois secteurs de stationnement provisoire pour les forces de l'Armée populaire du Viet-nam.

Les limites de ces secteurs sont les suivantes :

1. *Secteur de Xuyen-Moc, Ham-Tan*²

Limite ouest : Cours du Song-Ray prolongé vers le nord jusqu'à la route n° 1 au point situé sur cette route à 8 kilomètres à l'est du carrefour des routes n° 1 et 3.

Limite nord : Du carrefour précité, route n° 1 jusqu'au carrefour de la route communale n° 9 à 27 kilomètres ouest-sud-ouest de Phanthiet, et de ce carrefour une ligne droite rejoignant la côte à Kim Thanh.

2. *Secteur de la Plaine des Joncs*²

Limite nord : La frontière entre le Viet-nam et le Cambodge.

Limite ouest : Une ligne droite allant de Tong-Binh jusqu'à Binh-Thanh.

Limite sud : Cours du fleuve antérieur (Mékong) jusqu'à dix kilomètres au sud-est de Cao Lanh. De ce dernier point, une ligne droite allant de jusqu'à Ap-My-Dien,

¹ Voir carte n° 5 dans une pochette à la fin du présent volume.

² Voir carte n° 6 dans une pochette à la fin du présent volume.

puis de Ap-My-Dien une ligne parallèle située à trois kilomètres à l'est puis au sud du Canal Tong Doc-Loc, cette ligne rejoint My-Hanh-Dong puis Hung-Thanh-My. *Limite est* : Une ligne droite partant de Hung-Thanh-My et allant vers le nord jusqu'à la frontière du Cambodge au sud de Doi-Bao-Voi.

3. *Secteur de la pointe de Camau*¹

Limite nord : Le Song-Cai-lon de son embouchure jusqu'au confluent avec le Rach-Nuoc-Trong, puis le Rach-Nuoc-Trong jusqu'au coude situé à cinq kilomètres au nord-est de Ap-Xeo-La. Puis de ces derniers points une ligne rejoignant le canal de Ngan-Dua et suivant ce canal jusqu'à Vinh-Hung. Enfin de Vinh-Hung une ligne nord-sud jusqu'à la mer.

---

¹ Voir carte n° 6 dans une pochette à la fin du présent volume.

[VIETNAMESE TEXT — TEXTE VIETNAMIEN]

HIỆP ĐỊNH DÌNH CHỈ CHIẾN SỰ Ở VIỆT NAM

Chương I

GIỚI TUYẾN QUÂN SỰ TẠM THỜI VÀ KHU PHI QUÂN SỰ

Điều 1

Một giới tuyến quân sự tạm thời sẽ được quy định rõ, để lực lượng của hai bên, sau khi rút lui, sẽ tập hợp ở bên này và bên kia giới tuyến ấy : lực lượng Quân đội Nhân dân Việt-nam ở phía Bắc giới tuyến, lực lượng Quân đội Liên hiệp Pháp ở phía Nam giới tuyến.

Giới tuyến quân sự tạm thời quy định như trong bản đồ kèm theo (xem bản đồ số 1 ¹/₁).

Hai bên đều đồng ý có một khu phi quân sự hai bên giới tuyến, mỗi bên rộng nhất là 5 cây số kể từ giới tuyến trở đi. Khu phi quân sự này dùng để làm khu đệm và để tránh những việc xung đột có thể làm cho chiến sự xảy trở lại.

Điều 2

Thời hạn cần thiết để thực hiện việc di chuyển hoàn

¹ See insert in a pocket at the end of this volume — Voir hors-texte dans une pochette à la fin du présent volume.

toàn các lực lượng của hai bên về vùng tập hợp của họ ở hai bên giới tuyến quân sự tạm thời không được quá ba trăm (300) ngày, kể từ ngày hiệp định này bắt đầu có hiệu lực.

Điều 3

Khi giới tuyến quân sự tạm thời trùng với một giòng sông, thì thuyền bè của dân đều có thể đi lại trên những khúc sông nào mà mỗi bờ sông do mỗi bên kiểm soát. Ban Liên hợp sẽ quy định thể lệ đi lại trên những khúc sông ấy.

Các tàu buôn và các loại thuyền bè khác của dân ở mỗi bên đều có quyền cập bến trong khu vực bên mình kiểm soát mà không bị hạn chế gì.

Điều 4

Giới tuyến quân sự tạm thời giữa hai vùng tập hợp kéo dài ra ngoài hải phận theo một đường thẳng góc với đường ven biển.

Lực lượng Liên hiệp Pháp sẽ rút khỏi tất cả các hải đảo ven bờ biển thuộc phía Bắc giới tuyến ấy, Quân đội Nhân dân Việt-nam sẽ rút khỏi tất cả các hải đảo thuộc phía Nam.

Điều 5

Để tránh những xung đột có thể gây lại chiến sự, tất cả lực lượng, vật liệu và dụng cụ quân sự đều phải đưa ra khỏi khu phi quân sự trong thời hạn hai mươi năm (25) ngày kể từ ngày hiệp định này bắt đầu có hiệu lực.

Điều 6

Bất cứ người nào, hoặc quân nhân, hoặc người thường, đều không được vượt qua giới tuyến quân sự tạm thời, nếu không được phép rõ ràng của Ban Liên hợp.

Điều 7

Bất cứ người nào, hoặc quân nhân, hoặc người thường, đều không được vào trong khu phi quân sự, trừ những người có trách nhiệm về hành chính dân sự và về tổ chức cứu tế, và những người được phép rõ ràng của Ban Liên hợp.

Điều 8

Việc hành chính và tổ chức cứu tế ở trong khu phi quân sự, mỗi bên giới tuyến quân sự tạm thời thuộc vùng của bên nào thì do Tổng Tư lệnh của bên ấy phụ trách.

Số người, quân nhân và người thường, của mỗi bên được phép vào trong khu phi quân sự để đảm bảo việc hành chính và việc tổ chức cứu tế đều do Tư lệnh của mỗi bên ấn định, nhưng bất kỳ lúc nào cũng không được quá số người mà Ban Quân sự Trung-giá hay Ban Liên hợp sẽ quy định.

Ban Liên hợp sẽ ấn định số nhân viên cảnh sát hành chính, số vũ khí của những nhân viên cảnh sát ấy. Không ai được mang vũ khí nếu không được phép rõ ràng của Ban Liên hợp.

Điều 9

Không có một khoản nào trong chương này có thể hiểu theo ý nghĩa làm mất quyền hoàn toàn tự do ra vào hay đi lại trong khu phi quân sự của Ban Liên hợp, của những Toán Liên hợp của Ban Quốc tế thành lập như quy định dưới

đây, của những Đội Kiểm tra, cùng tất cả những người khác và vật liệu, dụng cụ đã được phép rõ ràng của Ban Liên hợp cho vào khu phi quân sự. Khi cần đi lại từ một điểm này đến một điểm kia trong khu phi quân sự mà không có đường thủy hay đường bộ nằm hẳn trong khu phi quân sự, thì được phép dùng những con đường thủy hay đường bộ nối hai điểm ấy đi ngang qua vùng đặt dưới quyền kiểm soát quân sự của bất cứ một bên nào.

Chương II

NGUYÊN TẮC VÀ CÁCH THỨC THI HÀNH HIỆP ĐỊNH NÀY

Điều 10

Các Bộ Tư lệnh quân đội đôi bên, một bên là Tổng Tư lệnh Quân đội Liên hiệp Pháp ở Đông-dương, một bên là Tổng Tư lệnh Quân đội Nhân dân Việt-nam sẽ ra lệnh hoàn toàn đình chỉ chiến sự ở Việt-nam cho tất cả lực lượng vũ trang đặt dưới quyền của họ, kể tất cả các đơn vị và nhân viên lục, hải, không quân, và bảo đảm sự thực hiện đình chỉ chiến sự đó.

Điều 11

Theo nguyên tắc ngừng bắn đồng thời khắp toàn cõi Đông-dương, sự đình chỉ chiến sự phải đồng thời trên toàn cõi Việt-nam, tại tất cả các chiến trường và cho tất cả mọi lực lượng của hai bên.

Tính theo thời gian thực sự cần thiết để chuyển lệnh ngừng bắn tới những cấp thấp nhất của lực lượng chiến đấu đôi bên, hai bên đồng ý sẽ thực hiện ngừng bắn hoàn toàn và đồng thời, theo từng khoảnh lãnh thổ, trong những điều kiện sau đây :

- Ở Bắc bộ Việt-nam, đúng 8 giờ (địa phương) ngày hai mươi bảy (27) tháng Bảy (7) năm 1954.
- Ở Trung bộ Việt-nam, đúng 8 giờ (địa phương) ngày mồng một (1) tháng Tám (8) năm 1954.
- Ở Nam bộ Việt-nam, đúng 8 giờ (địa phương) ngày mười một (11) tháng Tám (8) năm 1954.

Giờ địa phương nói trong điều này là giờ kinh tuyến Bắc-kinh.

Kể từ khi thực hiện ngừng bắn thực sự ở Bắc bộ Việt-nam, mỗi bên cam đoan không mở những cuộc tấn công lớn trên toàn thể chiến trường Đông-dương, không huy động lực lượng không quân ở các căn cứ miền Bắc bộ Việt-nam ra ngoài địa hạt Bắc bộ Việt-nam. Hai bên cam đoan gửi cho nhau để biết những kế hoạch chuyển quân của mình từ vùng tập hợp này sang vùng tập hợp khác, trong thời hạn hai mươi năm (25) ngày kể từ ngày hiệp định này bắt đầu có hiệu lực.

Điều 12

Tất cả những hành động và vận chuyển trong việc đình chỉ chiến sự và việc thực hiện cách tập hợp phải tiến hành trong trật tự và an toàn.

a) Trong thời hạn một số ngày sau khi thực hiện ngừng bắn thực sự do Ban Quân sự Trung-gia định, mỗi bên có trách nhiệm cất dọn và làm mất hiệu lực những địa lôi và thủy lôi (kể cả ở sông và ở biển), những cạm bẫy, những chất nổ và tất cả những chất nguy hiểm khác mà bên ấy đã đặt trước. Trong trường hợp không kịp cất dọn và làm mất hiệu lực các loại nói trên, thì phải đặt những dấu hiệu rõ rệt. Tất cả những nơi phá hoại, những nơi có địa lôi, những lưới giầy thép gai và những vật chướng ngại khác cho

sự đi lại tự do của nhân viên Ban Liên hợp và của các Toán Liên hợp mà người ta tìm ra sau khi bộ đội đã rút đi, thì Tư lệnh các lực lượng của hai bên phải báo cho Ban Liên hợp biết.

b) Trong thời kỳ kể từ khi ngừng bắn cho đến khi tập hợp xong quân đội ở hai bên giới tuyến :

- 1) ở những khu định giao cho bộ đội của một bên tạm đóng thì bộ đội của bên kia tạm rút ra ngoài những khu đó,
- 2) trong khi lực lượng của một bên rút theo một đường giao thông (đường đất, đường xe lửa, đường sông hay đường biển) đi ngang qua địa hạt của bên kia (xem điều 24) thì lực lượng của bên kia phải tạm thời lui xa hai bên đường giao thông mỗi bên 3 cây số, nhưng tránh làm trở ngại cho sự đi lại của thường dân.

Điều 13

Trong thời kỳ kể từ ngày ngừng bắn đến khi chuyển quân xong từ vùng này sang vùng kia, các phi cơ thường và phi cơ vận tải quân sự phải bay theo những hành lang nhất định nối liền các khu đóng quân tạm thời của quân đội Liên hiệp Pháp ở phía Bắc giới tuyến với biên giới Lào và vùng tập hợp dành cho quân đội Liên hiệp Pháp.

Những hành lang trên không, bề rộng của các hành lang ấy, hành trình an toàn mà các phi cơ quân sự một động cơ phải theo trong việc chuyển về phía Nam, và những thể thức tìm kiếm và cứu nạn những phi cơ bị nạn sẽ do Ban Quân sự Trung-gía ấn định tại chỗ.

Điều 14

Những biện pháp chính trị và hành chính trong hai vùng tập hợp, ở hai bên giới tuyến quân sự tạm thời :

a) Trong khi đợi tổng tuyển cử để thực hiện thống nhất nước Việt-nam, bên nào có quân đội của mình tập hợp ở vùng nào theo quy định của hiệp định này thì bên ấy sẽ phụ trách quản trị hành chính ở vùng ấy.

b) Một địa hạt thuộc quyền của bên này sắp chuyển giao cho bên kia theo kế hoạch tập hợp thì vẫn do bên này tiếp tục quản trị cho đến ngày tất cả bộ đội của mình đã rời khỏi địa hạt đó để giao cho bên kia. Từ ngày đó, địa hạt này coi như chuyển cho bên kia chịu trách nhiệm quản trị.

Phải thi hành những biện pháp để tránh sự gián đoạn trong vấn đề chuyển giao trách nhiệm này. Để đạt mục đích ấy, bên rút đi phải kịp thời báo trước cho bên kia để bên kia có những sự sắp xếp cần thiết, nhất là việc cử những nhân viên hành chính và cảnh sát đến để chuẩn bị tiếp nhận những trách nhiệm về hành chính. Thời hạn báo trước sẽ do Ban Quân sự Trung-gia ấn định. Sự chuyển giao ấy sẽ tiến hành lần lượt theo từng khoảnh đất đai.

Sự chuyển giao quyền hành chính Hà-nội và Hải-phòng cho nhà đương cục của nước Việt-nam Dân chủ Cộng hòa phải hoàn toàn thi hành xong trong những thời hạn đã ấn định ở điều khoản thứ 15 về việc chuyển quân.

c) Mỗi bên cam kết không dùng cách trả thù hay phân biệt đối xử nào đối với những cá nhân hoặc tổ chức, vì lý do hoạt động của họ trong lúc chiến tranh, và cam kết bảo đảm những quyền tự do dân chủ của họ.

d) Trong thời gian kể từ khi hiệp định này bắt đầu có hiệu lực đến ngày hoàn thành việc chuyển quân, nếu có những thường dân ở một khu thuộc quyền kiểm soát của bên này mà muốn sang ở vùng giao cho bên kia, thì nhà chức trách của khu trên phải cho phép và giúp đỡ sự di chuyển ấy.

Điều 15

Việc tách rời bộ đội chiến đấu, việc rút quân, việc chuyển quân và vật liệu, dụng cụ quân sự, phải tiến hành theo những nguyên tắc sau đây :

a) Việc rút quân và chuyển quân, vật liệu và dụng cụ quân sự của hai bên phải làm xong trong thời hạn ba trăm (300) ngày như đã định ở điều khoản thứ 2 của hiệp định này.

b) Những cuộc rút quân tuần tự phải tiến hành trong mỗi địa hạt, theo từng khu vực, từng phân khu vực, hoặc từng tỉnh.

Những cuộc chuyển quân từ vùng tập hợp này sang vùng tập hợp khác sẽ tiến hành liên tiếp từng đợt hàng tháng và tính theo tỷ lệ số quân phải chuyển.

c) Hai bên phải đảm bảo sự thực hiện việc rút và chuyển tất cả các lực lượng theo đúng mục đích nói trong hiệp định, không dung thứ một hành vi địch đối nào, không được làm bất cứ việc gì có thể trở ngại cho việc rút quân và chuyển quân của nhau. Hai bên phải giúp đỡ lẫn nhau trong phạm vi có thể được.

d) Hai bên không dung thứ bất cứ hành động nào hủy hoại hoặc phá hoại tài sản công cộng và xâm phạm đến sinh mệnh và tài sản của thường dân. Hai bên cũng không dung thứ bất cứ sự can thiệp nào vào nội chính địa phương.

e) Ban Liên hợp và Ban Quốc tế theo dõi việc thi hành những biện pháp đảm bảo an toàn của bộ đội trong khi rút và trong khi chuyển.

f) Ban Quân sự Trung-Gia và sau này Ban Liên hợp sẽ cùng nhau ấn định những thể thức cụ thể về việc tách rời bộ

đội chiến đấu, việc rút quân và chuyển quân, căn cứ trên những nguyên tắc đã kể trên và trong khuôn khổ sau đây :

1) Việc tách rời bộ đội chiến đấu, bao gồm sự tụ họp tại chỗ các lực lượng vũ trang bất cứ thuộc loại nào, sự vận chuyển tới những khu đóng quân tạm thời của một bên, và sự tạm rút của quân đội bên kia, phải làm xong trong một thời hạn không được quá mười lăm (15) ngày, sau ngày thực hiện ngừng bắn.

Đường vạch những khu đóng quân tạm thời được ấn định trong phụ bản (địa đồ kèm theo 1/).

Để tránh mọi việc xung đột, không bộ đội nào được đóng dưới 1.500 thước cách giới hạn của những khu đóng quân tạm thời.

Trong thời kỳ kể từ ngày hiệp định bắt đầu có hiệu lực đến ngày chuyển quân xong, tất cả những đảo gần bờ biển ở phía Tây con đường định sau đây, đều thuộc khu chu vi Hải-phòng :

- Kinh tuyến của mỏm phía Nam cù lao Ké-bào.
- Bờ bể phía Bắc của đảo Rousse (không kể hòn đảo ấy) kéo dài tới kinh tuyến Cầm-phả Mỏ.
- Kinh tuyến Cầm-phả Mỏ.

2) Những cuộc rút quân và chuyển quân sẽ tiến hành theo thứ tự và những thời hạn (kể từ ngày hiệp định này bắt đầu có hiệu lực) định sau đây :

---

¹ See insert in a pocket at the end of this volume — Voir hors-texte dans une pochette à la fin du présent volume.

Quân đội Liên hiệp Pháp :

Chu vi Hà-nội ..... tám mươi (80) ngày.
 Chu vi Hải-dương ..... một trăm (100) ngày.
 Chu vi Hải-phòng ..... ba trăm (300) ngày.

Quân đội Nhân dân Việt-nam :

Khu Hàm-tân - Xuyên-mộc .... tám mươi (80) ngày.
 Đợt thứ nhất của khu tạm đóng quân ở Trung bộ Việt-nam ..... tám mươi (80) ngày.
 Khu Đồng-tháp-mười ..... một trăm (100) ngày.
 Đợt thứ hai của khu tạm đóng quân ở Trung bộ Việt-nam ..... một trăm (100) ngày.
 Khu Lũy Cà-mâu ..... hai trăm (200) ngày.
 Đợt chót của khu tạm đóng quân ở Trung bộ Việt-nam ..... ba trăm (300) ngày.

Chương III

CẤM ĐEM THÊM QUÂN ĐỘI, NHÂN VIÊN QUÂN SỰ,
 VŨ KHÍ ĐẠN DƯỢC MỚ. CĂN CỨ QUÂN SỰ

Điều 16

Kể từ khi hiệp định này bắt đầu có hiệu lực, cấm không được tăng thêm vào nước Việt-nam mọi bộ đội và nhân viên quân sự.

Tuy nhiên, sẽ cho phép việc thay thế những đơn vị, nhân viên, sẽ cho phép những quân nhân riêng lẻ đến Việt-nam làm một công việc nhất thời, những nhân viên riêng lẻ trở lại Việt-nam sau một thời hạn nghỉ phép ngắn hay một công vụ nhất thời ở ngoài nước Việt-nam. Sự cho phép ấy phải theo điều kiện sau đây :

a) Sự thay thế đơn vị (định nghĩa ở đoạn c của điều này) và nhân viên, không được phép thi hành đối với quân đội của Liên hiệp Pháp đóng ở phía Bắc giới tuyến quân sự tạm thời định ở điều 1, trong thời kỳ rút quân nói ở điều 2 của hiệp định này.

Tuy nhiên, đối với những quân nhân riêng lẻ mới đến hoặc trở lại vùng phía Bắc giới tuyến quân sự tạm thời, vì một công vụ nhất thời, hoặc sau một thời gian nghỉ phép ngắn hay có công vụ nhất thời ở ngoài Việt-nam, thì không được cho phép vào mỗi tháng quá năm mươi (50) người kể cả nhân viên sĩ quan.

b) Danh từ " thay thế" có nghĩa là thay những đơn vị hoặc nhân viên bằng những đơn vị ngang cấp hoặc nhân viên đến Việt-nam để làm nhiệm vụ hải ngoại thuộc phiên mình.

c) Những đơn vị thay thế không bao giờ được lớn hơn một tiểu đoàn, nếu là không quân và hải quân thì cũng không được lớn hơn một đơn vị tương đương với tiểu đoàn.

d) Sự thay thế phải là một người thay một người. Những số người được đưa vào Việt-nam để thay thế trong mỗi khoảng thời gian ba tháng không được quá một vạn năm nghìn năm trăm (15.500) người thuộc ngành quân sự.

e) Những đơn vị (định nghĩa ở đoạn c của điều này) và nhân viên thay thế cùng những quân nhân riêng lẻ nói trong điều này chỉ có thể vào và ra nước Việt-nam theo những cửa khẩu kể ở điều 20 sau này.

f) Mỗi bên phải báo trước, ít nhất là hai ngày, cho Ban Liên hợp và Ban Quốc tế, tất cả những việc vận chuyển có thể đến : vận chuyển những đơn vị, nhân viên và quân nhân riêng lẻ đến Việt-nam hoặc từ Việt-nam đi. Nhưng việc chuyển vận đơn vị, nhân viên và quân nhân riêng lẻ

đến Việt-nam hoặc từ Việt-nam đi phải được báo cáo hàng ngày cho Ban Liên hợp và Ban Quốc tế biết.

Mỗi một bản báo trước hoặc báo cáo kể trên đây phải nói rõ địa điểm và ngày tháng đi, đến và số người đi hoặc đến.

g) Ban Quốc tế dùng những Đội Kiểm tra để giám sát và kiểm tra, ở những cửa khẩu kể ở điều 20 sau đây, sự thay thế các đơn vị và nhân viên, sự đi hoặc đến của những quân nhân riêng lẻ được phép ra vào nói trên đây.

Điều 17

a) Kể từ khi hiệp định này bắt đầu có hiệu lực, cấm tăng viện vào nước Việt-nam mọi thứ vũ khí, đạn dược, và những dụng cụ chiến tranh khác, ví dụ : phi cơ chiến đấu, đơn vị thủy quân, khẩu đại bác, khí cụ và súng ống phản động lực, khí cụ thiết giáp.

b) Tuy nhiên, các dụng cụ chiến tranh, vũ khí và đạn dược bị phá hủy, hư hỏng, mòn hoặc hết sau khi đình chỉ chiến sự có thể được thay thế một đổi một, cùng một loại và với đặc điểm tương tự.

Đối với những lực lượng của Quân đội Liên hiệp Pháp đóng ở phía Bắc giới tuyến quân sự tạm thời định ở điều 1, trong thời hạn rút quân đã định ở điều 2 của hiệp định này, thì không được phép thay thế dụng cụ chiến tranh, vũ khí và đạn dược.

Các đơn vị hải quân có thể thực hiện việc vận chuyển giữa các vùng tập hợp.

c) Những dụng cụ chiến tranh, những vũ khí và đạn dược để thay thế nói ở đoạn b ở điều này chỉ có thể đưa vào Việt-nam qua những cửa khẩu kể ở điều 20 sau đây.

Những dụng cụ chiến tranh, vũ khí và đạn dược cần được thay thế chỉ có thể đưa ra ngoài nước Việt-nam qua những cửa khẩu kể ở điều 20 sau đây.

d) Ngoài sự thay thế trong phạm vi định ở đoạn b của điều này, cấm không được đưa vào những dụng cụ chiến tranh, vũ khí và đạn dược các loại, dưới hình thức từng bộ phận rời rạc, để sau đem lắp lại.

e) Mỗi bên phải báo trước ít nhất hai ngày cho Ban Liên hợp, Ban Quốc tế tất cả những Vận chuyển ra và vào của các dụng cụ chiến tranh, vũ khí và đạn dược thuộc các loại .

Để chứng minh những yêu cầu đưa vào Việt-nam những vũ khí, đạn dược và dụng cụ chiến tranh khác (định nghĩa trong đoạn a của điều này) để dùng vào việc thay thế, cần phải trình Ban Liên hợp và Ban Quốc tế một bản báo cáo, mỗi lần có vận chuyển vào. Bản báo cáo ấy nói rõ việc sử dụng các dụng cụ đã được thay thế như thế nào.

f) Ban Quốc tế dùng những Đội Kiểm tra để giám sát và kiểm tra sự thay thế đã cho phép trong những điều kiện nói trong điều khoản này tại những cửa khẩu kể trong điều 20 sau đây.

Điều 18

Từ ngày hiệp định này có hiệu lực, cấm không được thành lập, trong toàn cõi Việt-nam, những căn cứ quân sự mới.

Điều 19

Kể từ ngày hiệp định này bắt đầu có hiệu lực, cấm không được lập một căn cứ quân sự ngoại quốc nào trong vùng tập hợp của đôi bên; hai bên cam đoan rằng vùng thuộc về

họ không gia nhập một liên minh quân sự nào và không bị sử dụng để gây lại chiến tranh hoặc phục vụ cho một chính sách xâm lược.

Điều 20

Những người thay thế, và dụng cụ thay thế phải đi qua những cửa khẩu ra vào Việt-nam quy định như sau đây :

- Vùng phía Bắc giới tuyến quân sự tạm thời : Lào-kay, Lạng-sơn, Tiên-yên, Hải-phòng, Vinh, Đồng-hới, Mường-Sén.
- Vùng phía Nam giới tuyến quân sự tạm thời: Tourane, Qui-nhơn, Nha-trang, Ba-Ngòi, Sài-gòn, Cửa Ô-cấp, Tân-châu.

Chương IV

TÙ BINH VÀ THƯỜNG NHÂN BỊ GIAM GIỮ

Điều 21

Việc thả và cho hồi hương những tù binh và những thường nhân bị giam giữ khi hiệp định này bắt đầu có hiệu lực, sẽ tiến hành theo những điều kiện sau đây :

a) Tất cả tù binh và thường dân bị giam giữ, quốc tịch Việt-nam, Pháp hoặc quốc tịch khác, bị bắt từ đầu chiến tranh ở Việt-nam, trong những cuộc hành quân hoặc trong tất cả những trường hợp chiến tranh khác, ở trên toàn cõi Việt-nam, sẽ được thả trong một thời hạn là ba mươi (30) ngày, kể từ ngày thực hiện ngừng bắn thực sự trên mỗi chiến trường.

b) Danh từ " thường nhân bị giam giữ" có nghĩa là tất

cả những người đã tham gia bất cứ dưới hình thức nào vào cuộc đấu tranh vũ trang và chính trị giữa đôi bên, và vì thế mà đã bị bên này hay bên kia bắt và giam giữ trong khi chiến tranh.

c) Cách thả sẽ tiến hành như sau : Mỗi bên trao trả cho nhà chức trách có thẩm quyền của bên kia toàn thể tù binh và thường nhân bị giam giữ. Nhà chức trách bên nhận sẽ giúp đỡ họ bằng mọi cách có thể có được để họ về sinh quán, nơi cư trú thường xuyên hoặc về vùng họ tự lựa chọn.

Chương V

ĐIỀU KHOẢN LINH TINH

Điều 22

Tư lệnh hai bên chú trọng trừng phạt thích đáng những người thuộc quyền mình mà làm trái bất kỳ một điều khoản nào của hiệp định này.

Điều 23

Trong trường hợp biết rõ nơi chôn cất và có mồ mả rõ ràng, Bộ Tư lệnh mỗi bên sẽ cho phép nhân viên trông coi việc chôn cất của bên kia được vào trong vùng thuộc lãnh thổ Việt-nam đặt dưới sự kiểm soát của mình, trong một thời hạn nhất định, sau khi hiệp định đình chỉ chiến sự bắt đầu có hiệu lực để lấy thi hài của những quân nhân chết của bên kia, kể cả những tù binh chết. Ban Liên hợp sẽ ấn định phương thức thi hành việc này và thời hạn cần phải làm xong. Các Bộ Tư lệnh mỗi bên sẽ cho nhau biết tất cả những tài liệu, tin tức mà họ có về mồ mả của quân nhân của bên kia.

Điều 24

Hiệp định này áp dụng cho tất cả mọi lực lượng vũ trang của đôi bên. Lực lượng vũ trang của mỗi bên sẽ phải tôn trọng khu phi quân sự và lãnh thổ đặt dưới quyền kiểm soát quân sự của bên kia và sẽ không có hành động hoặc hoạt động gì chống bên kia, hoặc một hoạt động phong tỏa bất cứ bằng cách nào ở Việt-nam.

Danh từ "lãnh thổ" nói đây bao gồm cả hải phận và không phận.

Điều 25

Trong khi thi hành nhiệm vụ định trong hiệp định này, Ban Liên hợp và các Toán Liên hợp, Ban Quốc tế và các Đội Kiểm tra của Ban Quốc tế cần được sự bảo vệ, giúp đỡ và cộng tác của các Tư lệnh lực lượng hai bên.

Điều 26

Các phí tổn cần thiết cho Ban Liên hợp và các Toán Liên hợp, Ban Quốc tế và những Đội Kiểm tra của Ban Quốc tế sẽ do đôi bên chia đều nhau mà chịu.

Điều 27

Những người ký hiệp định này và những người kế tiếp nhiệm vụ của họ sẽ có nhiệm vụ bảo đảm sự tôn trọng việc thực hiện các điều khoản của hiệp định này. Các Tư lệnh hai bên, trong quyền hạn của mình, sẽ thi hành mọi biện pháp và mọi điều khoản cần thiết để tất cả những phần tử và nhân viên quân sự dưới quyền họ, tôn trọng hoàn toàn những điều khoản của hiệp định này.

Những thể thức thi hành hiệp định này, mỗi khi cần

thiết, sẽ do Tư lệnh đôi bên nghiên cứu và nếu cần, do Ban Liên hợp định rõ thêm.

Chương VI

BAN LIÊN HỢP VÀ BAN QUỐC TẾ Ở VIỆT NAM

Điều 28

Trách nhiệm thực hiện hiệp định đình chỉ chiến sự là thuộc về hai bên.

Điều 29

Việc giám sát và kiểm soát sự thực hiện ấy do một Ban Quốc tế bảo đảm.

Điều 30

Để làm dễ dàng cho việc thực hiện các điều khoản cần đến sự hoạt động phối hợp của hai bên, trong những điều kiện quy định dưới đây, sẽ thành lập một Ban Liên hợp ở Việt-nam.

Điều 31

Ban Liên hợp gồm một số đại biểu bằng nhau của Bộ Tư lệnh hai bên.

Điều 32

Các Trưởng đoàn đại biểu trong Ban Liên hợp là cấp tướng.

Ban Liên hợp thành lập những Nhóm Liên hợp, số lượng bao nhiêu do hai bên thỏa thuận quy định. Các Nhóm Liên hợp gồm một số sĩ quan bằng nhau của hai bên. Hai bên sẽ

căn cứ vào nhiệm vụ của Ban Liên hợp mà quy định nơi đóng của các Nhóm ấy trên giới tuyến giữa các vùng tập hợp.

Điều 33

Ban Liên hợp bảo đảm sự thực hiện những điều khoản sau đây của hiệp định :

- a) Ngừng bắn đồng thời và toàn diện ở Việt-nam, cho tất cả các lực lượng vũ trang chính quy và không chính quy của hai bên.
- b) Sự tập hợp lực lượng vũ trang của hai bên.
- c) Sự tôn trọng giới tuyến giữa các vùng tập hợp và khu phi quân sự.

Ban Liên hợp giúp hai bên theo phạm vi thẩm quyền của mình trong việc thực hiện các điều khoản kể trên, bảo đảm việc liên lạc giữa hai bên để khởi thảo và thi hành những kế hoạch áp dụng các điều khoản ấy, cố gắng giải quyết các mâu thuẫn có thể nảy ra giữa hai bên trong khi thực hiện các điều khoản ấy.

Điều 34

Nay thành lập một Ban Quốc tế phụ trách giám sát và kiểm soát sự áp dụng các điều khoản của hiệp định đình chỉ chiến sự ở Việt-nam. Ban ấy gồm một số đại biểu bằng nhau của các nước sau đây : Ấn-độ, Ba-lan, Gia-nã-đại. Ban ấy do đại biểu Ấn-độ làm chủ tịch.

Điều 35

Ban Quốc tế đặt những Đội Kiểm tra cố định và lưu động, gồm một số sĩ quan bằng nhau do mỗi nước trong các nước trên đây đề cử ra.

Những Đội cố định đóng tại các điểm sau đây :

Vùng phía Bắc giới tuyến quân sự tạm thời : Lào-kay, Lạng-sơn, Tiên-yên, Hải-phòng, Vinh, Đồng-hới, Mường-sen.

Vùng phía Nam giới tuyến quân sự tạm thời : Tourane, Qui-nhon, Nha-trang, Ba-ngòi, Sài-gòn, Cửa Ô-cấp, Tân-châu.

Sau này, những điểm đóng đó có thể thay đổi theo sự yêu cầu của Ban Liên hợp, hoặc của một trong hai bên, hoặc chính của Ban Quốc tế, do sự thỏa thuận giữa Ban Quốc tế và Bộ Tư lệnh của bên hữu quan.

Khu hoạt động của các đội lưu động là những nơi gần các biên giới thủy, bộ của Việt-nam, đường giới tuyến giữa các vùng tập hợp và khu phi quân sự. Trong phạm vi đó, các đội lưu động có quyền tự do đi lại, và được các nhà chức trách hành chính và quân sự địa phương cho mọi sự dễ dàng mà họ cần đến để làm tròn nhiệm vụ (cung cấp nhân viên, tài liệu cần thiết cho việc kiểm soát, triệu tập những người làm chứng cần thiết cho các cuộc điều tra, bảo vệ sự an toàn và sự tự do đi lại của các Đội Kiểm tra v.v...). Các Đội lưu động dùng những phương tiện vận chuyển, quan sát và thông tin tối tân mà họ cần đến.

Ngoài những khu hoạt động quy định ở trên, các Đội lưu động có thể, với sự đồng ý của Bộ Tư lệnh bên hữu quan, đi lại ở những nơi khác, trong phạm vi nhiệm vụ mà hiệp định này giao cho họ.

Điều 36

Ban Quốc tế phụ trách giám sát việc hai bên thi hành những điều khoản của hiệp định. Nhằm mục đích đó, Ban Quốc tế làm những nhiệm vụ kiểm soát, quan sát, kiểm tra

và điều tra có liên quan đến việc thi hành những điều khoản của hiệp định đình chỉ chiến sự, và nhất là phải :

- a) Kiểm soát những việc đi lại của các lực lượng vũ trang của hai bên, tiến hành trong phạm vi kế hoạch tập hợp.
- b) Giám sát giới tuyến vùng tập hợp và vùng phi quân sự.
- c) Kiểm soát những việc thả tù binh và thương nhân bị giam giữ.
- d) Giám sát, tại các cửa biển và sân bay cũng như trên các biên giới của Việt-nam, việc thi hành những điều khoản của hiệp định đình chỉ chiến sự quy định việc đưa vào trong nước các lực lượng vũ trang, nhân viên quân sự và mọi thứ vũ khí, đạn dược và vật dụng chiến tranh.

Điều 37

Ban Quốc tế hoặc tự ý của mình, hoặc theo yêu cầu của Ban Liên hợp hay của một trong hai bên, sẽ dùng những Đội kiểm tra nói trên tiến hành trong thời hạn ngắn nhất những cuộc điều tra cần thiết trên văn bản và tại chỗ.

Điều 38

Các Đội kiểm tra sẽ chuyển lên Ban Quốc tế những kết quả về việc kiểm soát, điều tra và quan sát của mình ; ngoài ra, các Đội ấy làm những bản báo cáo đặc biệt mà tự họ nhận thấy cần thiết, hoặc do Ban yêu cầu. Trường hợp có sự bất đồng ý kiến trong các Đội, kết luận của mỗi một thành viên sẽ đưa lên Ban.

Điều 39

Nếu một Đội kiểm tra không giải quyết được một việc

hoặc nhận thấy có sự vi phạm hay nguy cơ có một vi phạm nghiêm trọng đe dọa, thì sẽ báo cáo với Ban Quốc tế ; Ban Quốc tế nghiên cứu báo cáo và kết luận của các Đội kiểm tra và báo cáo cho các bên đương sự biết những biện pháp cần thi hành để giải quyết việc đó hay để chấm dứt sự vi phạm hay tiêu trừ nguy cơ vi phạm.

Điều 40

Khi Ban Liên hợp không đi đến thỏa thuận trong việc giải thích một điều khoản hay việc nhận định một sự việc, thì sẽ báo cáo Ban Quốc tế biết sự bất đồng đó. Những kiến nghị của Ban Quốc tế sẽ chuyển thẳng cho hai bên đương sự và thông tri cho Ban Liên hợp.

Điều 41

Những kiến nghị của Ban Quốc tế thông qua theo đa số, trừ đối với những điều khoản ở điều 42. Trường hợp số phiếu hai bên bằng nhau, thì phiếu của chủ tịch là quyết định.

Ban Quốc tế có thể đề ra những kiến nghị sửa chữa và bổ sung các điều khoản của hiệp định đình chỉ chiến sự ở Việt-nam nhằm đảm bảo việc thi hành có hiệu quả hơn hiệp định nói trên. Những kiến nghị đó phải được toàn thể đồng thanh biểu quyết.

Điều 42

Khi có những vấn đề có quan hệ đến những sự vi phạm hay những nguy cơ vi phạm có thể làm cho chiến sự lại xảy ra, như :

a) lực lượng vũ trang của một bên không chịu thi hành những cuộc vận chuyển đã định trong kế hoạch tập hợp,

b) lực lượng vũ trang của một bên phạm vào vùng tập hợp, vào hải phận hay không phận của bên kia,

thì những kiến nghị của Ban Quốc tế phải được toàn thể đồng thanh biểu quyết.

Điều 43

Nếu một bên không chịu chấp hành kiến nghị của Ban Quốc tế, thì các bên hữu quan hoặc tự Ban đó báo cáo cho các nước dự Hội nghị Genève.

Nếu Ban Quốc tế không đi tới được một kết luận đồng thanh trong những trường hợp nói trong điều 42, thì Ban đó sẽ đệ trình cho các nước dự hội nghị một báo cáo của đa số, và một hay nhiều báo cáo của thiểu số.

Ban Quốc tế báo cáo cho các nước dự hội nghị biết mọi việc trở ngại cho hoạt động của mình.

Điều 44

Ban Quốc tế sẽ được thành lập ngay khi ngừng bắn ở Đông-dương để có thể làm tròn những nhiệm vụ nói trong điều 36.

Điều 45

Ban Quốc tế giám sát và kiểm soát ở Việt-nam hợp tác chặt chẽ với các Ban Quốc tế kiểm soát và giám sát ở Miên và Lào.

Một cơ quan gồm một số đại biểu bằng nhau của tất cả các nước có chân trong các Ban Quốc tế sẽ đặt ra để phối hợp hoạt động của ba Ban mỗi khi cần thiết trong việc thực hiện những hiệp định đình chỉ chiến sự ở Miên, Lào

và Việt-nam.

Điều 46

Căn cứ vào tình hình phát triển ở Cao-miên, ở Lào và ở Việt-nam, Ban Quốc tế có thể, với sự thỏa hiệp của cơ quan phối hợp, đề ra những kiến nghị về việc giảm bớt dần những hoạt động của mình. Những kiến nghị ấy phải được đồng thanh biểu quyết.

Điều 47

Tất cả những điều khoản của hiệp định này, trừ đoạn 2 của điều 11, sẽ bắt đầu có hiệu lực từ 24 giờ ngày 22 tháng 7 năm 1954 (giờ Genève).

Làm tại Genève ngày 20 tháng 7 năm 1954, lúc 24 giờ bằng tiếng Pháp và tiếng Việt-nam cả hai bản đều có giá trị như nhau.

Thay mặt Tổng tư lệnh
Quân đội Liên hiệp Pháp
ở Đông-dương :

Thay mặt Tổng tư lệnh
Quân đội Nhân dân
Việt-nam :

[Signed - Signé]

THIẾU TƯỚNG DELTELL

[Signed - Signé]

TẠ QUANG BỬU
Thư trưởng Bộ Quốc phòng

Hội nghị Genève về vấn đề Đông-Dương

PHỤ BẢN KÈM THEO HIỆP ĐỊNH ĐỊNH CHỈ CHIẾN SỰ Ở VIỆT-NAM

I- Vạch giới tuyến quân sự tạm thời và khu phi quân sự (Nói trong điều 1 của hiệp định - xem bản đồ Đông-Dương : 1/100.000 ^{1/}).

a) Giới tuyến quân sự tạm thời ^{1/} định từ Đông sang Tây như sau : Cửa sông Bến Hát (sông Cửa Tùng) và giòng sông đó (trong vùng núi, sông này tên là Rào Thành) cho đến làng Bô Hồ Su, rồi vĩ tuyến Bô Hồ Su cho đến biên giới Lào Việt.

b) Vùng phi quân sự ^{2/} sẽ do Ban Quân sự Trung-giá định, căn cứ theo những điều khoản của điều 1 trong hiệp định đình chỉ chiến sự ở Việt Nam.

II- Vạch các khu đóng quân tạm thời (Xem điều 15 của hiệp định - Xem bản đồ Đông-Dương : 1/400.000 ^{3/}).

A. BẮC VIỆT NAM:

¹ See map No. 1 in a pocket at the end of this volume — Voir carte n° 1 dans une pochette à la fin du présent volume.

² See maps Nos. 2 and 3 in a pocket at the end of this volume — Voir cartes n°s 2 et 3 dans une pochette à la fin du présent volume.

³ See map No. 4 in a pocket at the end of this volume — Voir carte n° 4 dans une pochette à la fin du présent volume.

Vạch giới hạn khu đóng quân tạm thời của lực lượng Liên hiệp Pháp :

1) Chu vi Hà-nội, giới hạn trong một đường vòng cung bán kính mười lăm (15) cây số, trung tâm là chân cầu Long-biên bên hữu ngạn, chạy từ sông Hồng về phía Tây, và giáp với sông Đuống phía Đông Bắc.

Trong trường hợp đặc biệt này, không một bộ đội nào của Liên hiệp Pháp được đóng trong phạm vi một vành đai rộng hai cây số chạy theo bên trong đường chu vi Hà-nội.

2) Chu vi Hải-phòng, giới hạn theo sông Vạn-úc lên đến ngang Kim-thành, một đường đi từ sông Vạn-úc, cách Kim-thành ba cây số về phía Tây Bắc, đến gặp đường số 18 cách phía Đông Mạo-khê hai cây số. Rồi đến một đường từ phía Bắc đường số 18 ba cây số đến Cho-Troi và một đường thẳng từ Cho-Troi đến bến phà Nông-dương.

3) Một hành lang, giới hạn như sau :

- Phía Nam sông Hồng-hà từ Thanh-trì đến Bang-nho, rồi một đường nối Bang-nho với Đô-my (Tây Nam Kế-sật), Gia-lộc, Tiên-kiêu.

- Phía Bắc một đường men theo sông Đuống cách 1.500 thước về phía Bắc, cách Phả-lại và Sept Pagodes ba cây số về phía Bắc, và song song với đường số 18 cho đến khi gặp chu vi Hải-phòng.

Ghi chú : Trong suốt thời gian rút khỏi chu vi Hà-nội, thủy quân trên sông của Liên hiệp Pháp được tự do đi lại trên sông Vạn-úc. Và Quân đội Nhân dân Việt Nam sẽ rút ra cách bờ sông Vạn-úc ba cây số về phía Nam.

Giới hạn giữa chu vi Hà-nội và chu vi Hải-dương : Một đường thẳng bắt đầu từ sông Đuống, cách Chi-nê 3 cây số về phía Tây và chạy thẳng tới Đô-my (8 cây số phía Tây Nam Kê-sắt).

B. TRUNG VIỆT-NAM :

Vạch giới hạn khu đóng quân tạm thời : Chu vi của khu Trung Việt-nam là địa giới hành chính của các tỉnh Quảng-ngãi và Bình-định theo như quy định trước khi có chiến sự ^{1/}.

C. NAM VIỆT-NAM :

Quy định ba khu đóng quân tạm thời cho các lực lượng của Quân đội Nhân dân Việt-nam.

Các khu ấy giới hạn như sau :

1) Khu Xuyên-mộc - Hàm-tân ^{2/} :

Giới hạn phía Tây : Giòng sông Ray, kéo dài về phía Bắc cho tới đường số 1, đến một điểm trên con đường đó, cách ngã ba đường số 1 và số 3 tám cây số về phía Đông.

Giới hạn phía Bắc : Đường số 1, kéo dài theo đường thẳng về phía Đông cho đến Kim-thành trên bờ biển.

2) Khu Đồng-tháp-mười ^{2/} :

¹ See map No. 5 in a pocket at the end of this volume — Voir carte n° 5 dans une pochette à la fin du présent volume.

² See map No. 6 in a pocket at the end of this volume — Voir carte n° 6 dans une pochette à la fin du présent volume.

Giới hạn phía Bắc : Biên giới giữa Việt-nam và Cao-miên.

Giới hạn phía Tây : Một đường thẳng từ Tông-binh đến Bình-thành.

Giới hạn phía Nam : Giòng sông Tiền-giang (Cửu-long) cho đến mười cây số về Đông Nam Cao-lãnh. Từ đây một đường thẳng chạy đến Ấp My-diên, rồi từ Ấp My-diên một đường song hành cách kênh đào Tong-dộc-lộc ba cây số về phía Đông và ba cây số về phía Nam, đường này gặp My Hành Đông, rồi Hung Thanh My.

Giới hạn phía Đông : Một đường thẳng từ Hung Thanh My và đi về phía Bắc đến biên giới Cao-miên về phía Nam Doi Bao-voi.

3) Khu Mũi Cà-mâu ^{1/} :

Giới hạn phía Bắc : Sông Cai-lon, từ cửa sông đến chỗ hợp lưu với Rạch-Nước-Trong, rồi từ Rạch-nước-Trong đến khuỷu sông cách Ấp Keo-la năm cây số phía Đông Bắc. Một đường từ những điểm trên đến kênh đào Ngan Dưa và dọc theo kênh đào này đến Vinh-hung. Sau cùng một đường Bắc Nam từ Vinh-hung ra đến biển.

¹ See map No. 6 in a pocket at the end of this volume — Voir carte n° 6 dans une pochette à la fin du présent volume.

[TRANSLATION¹ — TRADUCTION²]

AGREEMENT³ ON THE CESSATION OF HOSTILITIES IN VIET-NAM

Chapter I

PROVISIONAL MILITARY DEMARCATION LINE AND DEMILITARIZED ZONE

Article 1

A provisional military demarcation line shall be fixed, on either side of which the forces of the two parties shall be regrouped after their withdrawal, the forces of the People's Army of Viet-Nam to the north of the line and the forces of the French Union to the south.

The provisional military demarcation line is fixed as shown on the map attached (see Map No. 1⁴).

It is also agreed that a demilitarized zone shall be established on either side of the demarcation line, to a width of not more than 5 kms. from it, to act as a buffer zone and avoid any incidents which might result in the resumption of hostilities.

Article 2

The period within which the movement of all the forces of either party into its regrouping zone on either side of the provisional military demarcation line shall be completed shall not exceed three hundred (300) days from the date of the present Agreement's entry into force.

Article 3

When the provisional military demarcation line coincides with a waterway, the waters of such waterway shall be open to civil navigation by both parties wherever one bank is controlled by one party and the other bank by the other party : The Joint Commission shall establish rules of navigation for the stretch of waterway in question. The merchant shipping and other civilian craft of each party shall have unrestricted access to the land under its military control.

Article 4

The provisional military demarcation line between the two final regrouping zones is extended into the territorial waters by a line perpendicular to the general line of the coast.

---

¹ Translation supplied by the Government of the United States of America (Doc. IC/42/Rev. 2 of the Geneva Conference on the problem of restoring peace in Indo-China).

² Traduction fournie par le Gouvernement des Etats-Unis d'Amérique (Doc. IC/42/Rev. 2 de la Conférence de Genève sur le problème du rétablissement de la paix en Indochine).

³ The Agreement on the cessation of hostilities in Viet-Nam came into force on 22 July 1954, in accordance with article 47, and subject to the provisions of article II.

⁴ See insert in a pocket at the end of this volume.

All coastal islands north of this boundary shall be evacuated by the armed forces of the French Union, and all islands south of it shall be evacuated by the forces of the People's Army of Viet-Nam.

Article 5

To avoid any incidents which might result in the resumption of hostilities, all military forces, supplies and equipment shall be withdrawn from the demilitarized zone within twenty-five (25) days of the present Agreement's entry into force.

Article 6

No person, military or civilian, shall be permitted to cross the provisional military demarcation line unless specifically authorized to do so by the Joint Commission.

Article 7

No person, military or civilian, shall be permitted to enter the demilitarized zone except persons concerned with the conduct of civil administration and relief and persons specifically authorized to enter by the Joint Commission.

Article 8

Civil administration and relief in the demilitarized zone on either side of the provisional military demarcation line shall be the responsibility of the Commanders-in-Chief of the two parties in their respective zones. The number of persons, military or civilian, from each side who are permitted to enter the demilitarized zone for the conduct of civil administration and relief shall be determined by the respective Commanders, but in no case shall the total number authorized by either side exceed at any one time a figure to be determined by the Trung Gia Military Commission or by the Joint Commission. The number of civil police and the arms to be carried by them shall be determined by the Joint Commission. No one else shall carry arms unless specifically authorized to do so by the Joint Commission.

Article 9

Nothing contained in this chapter shall be construed as limiting the complete freedom of movement, into, out of or within the demilitarized zone, of the Joint Commission, its joint groups, the International Commission to be set up as indicated below, its inspection teams and any other persons, supplies or equipment specifically authorized to enter the demilitarized zone by the Joint Commission. Freedom of movement shall be permitted across the territory under the military control of either side over any road or waterway which has to be taken between points within the demilitarized zone when such points are not connected by roads or waterways lying completely within the demilitarized zone.

Chapter II

PRINCIPLES AND PROCEDURE GOVERNING IMPLEMENTATION
OF THE PRESENT AGREEMENT*Article 10*

The Commanders of the Forces on each side, on the one side the Commander-in-Chief of the French Union forces in Indo-China and on the other side the Commander-in-Chief of the People's Army of Viet-Nam, shall order and enforce the complete cessation of all hostilities in Viet-Nam by all armed forces under their control, including all units and personnel of the ground, naval and air forces.

Article 11

In accordance with the principle of a simultaneous cease-fire throughout Indo-China, the cessation of hostilities shall be simultaneous throughout all parts of Viet-Nam, in all areas of hostilities and for all the forces of the two parties.

Taking into account the time effectively required to transmit the cease-fire order down to the lowest échelons of the combatant forces on both sides, the two parties are agreed that the cease-fire shall take effect completely and simultaneously for the different sectors of the country as follows :

Northern Viet-Nam at 8.00 a.m. (local time) on 27 July 1954

Central Viet-Nam at 8.00 a.m. (local time) on 1 August 1954

Southern Viet-Nam at 8.00 a.m. (local time) on 11 August 1954

It is agreed that Pekin mean time shall be taken as local time.

From such time as the cease-fire becomes effective in Northern Viet-Nam, both parties undertake not to engage in any large-scale offensive action in any part of the Indo-Chinese theatre of operations and not to commit the air forces based on Northern Viet-Nam outside that sector. The two parties also undertake to inform each other of their plans for movement from one regrouping zone to another within twenty-five (25) days of the present Agreement's entry into force.

Article 12

All the operations and movements entailed in the cessation of hostilities and regrouping must proceed in a safe and orderly fashion :

(a) Within a certain number of days after the cease-fire Agreement shall have become effective, the number to be determined on the spot by the Trung Gia Military Commission, each party shall be responsible for removing and neutralizing mines (including river- and sea-mines), booby traps, explosives and any other dangerous substances placed by it. In the event of its being impossible to complete the work of removal and neutralization in time, the party concerned shall mark the spot by placing visible signs there. All demolitions, mine fields, wire entanglements and other hazards to the free movement of the personnel of the Joint Commission and its joint groups, known to be present after the withdrawal of the military forces, shall be reported to the Joint Commission by the Commanders of the opposing forces;

(b) From the time of the cease-fire until regrouping is completed on either side of the demarcation line :

- (1) The forces of either party shall be provisionally withdrawn from the provisional assembly areas assigned to the other party.
- (2) When one party's forces withdraw by a route (road, rail, waterway, sea route) which passes through the territory of the other party (see Article 24), the latter party's forces must provisionally withdraw three kilometres on each side of such route, but in such a manner as to avoid interfering with the movements of the civil population.

Article 13

From the time of the cease-fire until the completion of the movements from one regrouping zone into the other, civil and military transport aircraft shall follow air-corridors between the provisional assembly areas assigned to the French Union forces north of the demarcation line on the one hand and the Laotian frontier and the regrouping zone assigned to the French Union forces on the other hand.

The position of the air-corridors, their width, the safety route for single-engined military aircraft transferred to the south and the search and rescue procedure for aircraft in distress shall be determined on the spot by the Trung Gia Military Commission.

Article 14

Political and administrative measures in the two regrouping zones, on either side of the provisional military demarcation line :

(a) Pending the general elections which will bring about the unification of Viet-Nam, the conduct of civil administration in each regrouping zone shall be in the hands of the party whose forces are to be regrouped there in virtue of the present Agreement ;

(b) Any territory controlled by one party which is transferred to the other party by the regrouping plan shall continue to be administered by the former party until such date as all the troops who are to be transferred have completely left that territory so as to free the zone assigned to the party in question. From then on, such territory shall be regarded as transferred to the other party, who shall assume responsibility for it.

Steps shall be taken to ensure that there is no break in the transfer of responsibilities. For this purpose, adequate notice shall be given by the withdrawing party to the other party, which shall make the necessary arrangements, in particular by sending administrative and police detachments to prepare for the assumption of administrative responsibility. The length of such notice shall be determined by the Trung Gia Military Commission. The transfer shall be effected in successive stages for the various territorial sectors.

The transfer of the civil administration of Hanoi and Haiphong to the authorities of the Democratic Republic of Viet-Nam shall be completed within the respective time-limits laid down in Article 15 for military movements.

(c) Each party undertakes to refrain from any reprisals or discrimination against persons or organizations on account of their activities during the hostilities and to guarantee their democratic liberties.

(d) From the date of entry into force of the present Agreement until the movement of troops is completed, any civilians residing in a district controlled by one

party who wish to go and live in the zone assigned to the other party shall be permitted and helped to do so by the authorities in that district.

Article 15

The disengagement of the combatants, and the withdrawals and transfers of military forces, equipment and supplies shall take place in accordance with the following principles :

(a) The withdrawals and transfers of the military forces, equipment and supplies of the two parties shall be completed within three hundred (300) days, as laid down in Article 2 of the present Agreement ;

(b) Within either territory successive withdrawals shall be made by sectors, portions of sectors or provinces. Transfers from one regrouping zone to another shall be made in successive monthly instalments proportionate to the number of troops to be transferred ;

(c) The two parties shall undertake to carry out all troop withdrawals and transfers in accordance with the aims of the present Agreement, shall permit no hostile act and shall take no step whatsoever which might hamper such withdrawals and transfers. They shall assist one another as far as this is possible ;

(d) The two parties shall permit no destruction or sabotage of any public property and no injury to the life and property of the civil population. They shall permit no interference in local civil administration ;

(e) The Joint Commission and the International Commission shall ensure that steps are taken to safeguard the forces in the course of withdrawal and transfer ;

(f) The Trung Gia Military Commission, and later the Joint Commission, shall determine by common agreement the exact procedure for the disengagement of the combatants and for troop withdrawals and transfers, on the basis of the principles mentioned above and within the framework laid down below :

1. The disengagement of the combatants, including the concentration of the armed forces of all kinds and also each party's movements into the provisional assembly areas assigned to it and the other party's provisional withdrawal from it, shall be completed within a period not exceeding fifteen (15) days after the date when the cease-fire becomes effective.

The general delineation of the provisional assembly areas is set out in the maps¹ annexed to the present Agreement.

In order to avoid any incidents, no troops shall be stationed less than 1,500 metres from the lines delimiting the provisional assembly areas.

During the period until the transfers are concluded, all the coastal islands west of the following lines shall be included in the Haiphong perimeter :

- meridian of the southern point of Kebao Island
- northern coast of Ile Rousse (excluding the island), extended as far as the meridian of Campha-Mines
- meridian of Campha-Mines.

¹ See inserts in a pocket at the end of this volume.

2. The withdrawals and transfers shall be effected in the following order and within the following periods (from the date of the entry into force of the present Agreement) :

Forces of the French Union

Hanoi perimeter	80 days
Haiduong perimeter	100 days
Haiphong perimeter	300 days

Forces of the People's Army of Viet-Nam

Ham Tan and Xuyenmoc provisional assembly area	80 days
Central Viet-Nam provisional assembly area—first instalment	80 days
Plaine des Joncs provisional assembly area	100 days
Central Viet-Nam provisional assembly area—second instalment	100 days
Point Camau provisional assembly area	200 days
Central Viet-Nam provisional assembly area—last instalment	300 days

Chapter III

BAN ON THE INTRODUCTION OF FRESH TROOPS, MILITARY PERSONNEL, ARMS AND MUNITIONS. MILITARY BASES

Article 16

With effect from the date of entry into force of the present Agreement, the introduction into Viet-Nam of any troop reinforcements and additional military personnel is prohibited.

It is understood, however, that the rotation of units and groups of personnel, the arrival in Viet-Nam of individual personnel on a temporary duty basis and the return to Viet-Nam of individual personnel after short periods of leave or temporary duty outside Viet-Nam shall be permitted under the conditions laid down below :

(a) Rotation of units (defined in paragraph (c) of this Article) and groups of personnel shall not be permitted for French Union troops stationed north of the provisional military demarcation line laid down in Article 1 of the present Agreement, during the withdrawal period provided for in Article 2.

However, under the heading of individual personnel not more than fifty (50) men, including officers, shall during any one month be permitted to enter that part of the country north of the provisional military demarcation line on a temporary duty basis or to return there after short periods of leave or temporary duty outside Viet-Nam.

(b) "Rotation" is defined as the replacement of units or groups of personnel by other units of the same échelon or by personnel who are arriving in Viet-Nam territory to do their overseas service there;

(c) The units rotated shall never be larger than a battalion—or the corresponding échelon for air and naval forces;

(d) Rotation shall be conducted on a man-for-man basis, provided, however, that in any one quarter neither party shall introduce more than fifteen thousand five hundred (15,500) members of its armed forces into Viet-Nam under the rotation policy.

(e) Rotation units (defined in paragraph (c) of this Article) and groups of personnel, and the individual personnel mentioned in this Article, shall enter and leave Viet-Nam only through the entry points enumerated in Article 20 below;

(f) Each party shall notify the Joint Commission and the International Commission at least two days in advance of any arrivals or departures of units, groups of personnel and individual personnel in or from Viet-Nam. Reports on the arrivals or departures of units, groups of personnel and individual personnel in or from Viet-Nam shall be submitted daily to the Joint Commission and the International Commission.

All the above-mentioned notifications and reports shall indicate the places and dates of arrival or departure and the number of persons arriving or departing;

(g) The International Commission, through its Inspection Teams, shall supervise and inspect the rotation of units and groups of personnel and the arrival and departure of individual personnel as authorized above, at the points of entry enumerated in Article 20 below.

Article 17

(a) With effect from the date of entry into force of the present Agreement, the introduction into Viet-Nam of any reinforcements in the form of all types of arms, munitions and other war material, such as combat aircraft, naval craft, pieces of ordnance, jet engines and jet weapons and armoured vehicles, is prohibited.

(b) It is understood, however, that war material, arms and munitions which have been destroyed, damaged, worn out or used up after the cessation of hostilities may be replaced on the basis of piece-for-piece of the same type and with similar characteristics. Such replacements of war material, arms and munitions shall not be permitted for French Union troops stationed north of the provisional military demarcation line laid down in article 1 of the present Agreement, during the withdrawal period provided for in Article 2.

Naval craft may perform transport operations between the regrouping zones.

(c) The war material, arms and munitions for replacement purposes provided for in paragraph (b) of this Article, shall be introduced into Viet-Nam only through the points of entry enumerated in Article 20 below. War material, arms and munitions to be replaced shall be shipped from Viet-Nam only through the points of entry enumerated in Article 20 below;

(d) Apart from the replacements permitted within the limits laid down in paragraph (b) of this Article, the introduction of war material, arms and munitions of all types in the form of unassembled parts for subsequent assembly is prohibited;

(e) Each party shall notify the Joint Commission and the International Commission at least two days in advance of any arrivals or departures which may take place of war material, arms and munitions of all types.

In order to justify the requests for the introduction into Viet-Nam of arms, munitions and other war material (as defined in paragraph (a) of this Article) for replacement purposes, a report concerning each incoming shipment shall be submitted to the Joint Commission and the International Commission. Such reports shall indicate the use made of the items so replaced;

(f) The International Commission, through its Inspection Teams, shall supervise and inspect the replacements permitted in the circumstances laid down in this Article, at the points of entry enumerated in Article 20 below.

Article 18

With effect from the date of entry into force of the present Agreement, the establishment of new military bases is prohibited throughout Viet-Nam territory.

Article 19

With effect from the date of entry into force of the present Agreement, no military base under the control of a foreign State may be established in the re-grouping zone of either party; the two parties shall ensure that the zones assigned to them do not adhere to any military alliance and are not used for the resumption of hostilities or to further an aggressive policy.

Article 20

The points of entry into Viet-Nam for rotation personnel and replacements of material are fixed as follows :

- Zones to the north of the provisional military demarcation line : Laokay, Langson, Tien-Yen, Haiphong, Vinh, Dong-Hoi, Muong-Sen;
- Zone to the south of the provisional military demarcation line : Tourane, Quinhon, Nhatrang, Bangoi, Saigon, Cap St. Jacques, Tanchau.

Chapter IV

PRISONERS OF WAR AND CIVILIAN INTERNEES

Article 21

The liberation and repatriation of all prisoners of war and civilian internees detained by each of the two parties at the coming into force of the present Agreement shall be carried out under the following conditions :

(a) All prisoners of war and civilian internees of Viet-Nam, French and other nationalities captured since the beginning of hostilities in Viet-Nam during military operations or in any other circumstances of war and in any part of the territory of Viet-Nam shall be liberated within a period of thirty (30) days after the date when the cease-fire becomes effective in each theatre.

(b) The term "civilian internees" is understood to mean all persons who, having in any way contributed to the political and armed struggle between the two parties, have been arrested for that reason and have been kept in detention by either party during the period of hostilities.

(c) All prisoners of war and civilian internees held by either party shall be surrendered to the appropriate authorities of the other party, who shall give them all

possible assistance in proceeding to their country of origin, place of habitual residence or the zone of their choice.

Chapter V
MISCELLANEOUS

Article 22

The Commanders of the Forces of the two parties shall ensure that persons under their respective commands who violate any of the provisions of the present Agreement are suitably punished.

Article 23

In cases in which the place of burial is known and the existence of graves has been established, the Commander of the Forces of either party shall, within a specific period after the entry into force of the Armistice Agreement, permit the graves service personnel of the other party to enter the part of Viet-Nam territory under their military control for the purpose of finding and removing the bodies of deceased military personnel of that party, including the bodies of deceased prisoners of war. The Joint Commission shall determine the procedures and the time limit for the performance of this task. The Commanders of the Forces of the two parties shall communicate to each other all information in their possession as to the place of burial of military personnel of the other party.

Article 24

The present Agreement shall apply to all the armed forces of either party. The armed forces of each party shall respect the demilitarized zone and the territory under the military control of the other party, and shall commit no act and undertake no operation against the other party and shall not engage in blockade of any kind in Viet-Nam.

For the purposes of the present Article, the word "territory" includes territorial waters and air space.

Article 25

The Commanders of the Forces of the two parties shall afford full protection and all possible assistance and co-operation to the Joint Commission and its joint groups and to the International Commission and its inspection teams in the performance of the functions and tasks assigned to them by the present Agreement.

Article 26

The costs involved in the operations of the Joint Commission and joint groups and of the International Commission and its Inspection Teams shall be shared equally between the two parties.

Article 27

The signatories of the present Agreement and their successors in their functions shall be responsible for ensuring the observance and enforcement of the terms and

provisions thereof. The Commanders of the Forces of the two parties shall, within their respective commands, take all steps and make all arrangements necessary to ensure full compliance with all the provisions of the present Agreement by all elements and military personnel under their command.

The procedures laid down in the present Agreement shall, whenever necessary, be studied by the Commanders of the two parties and, if necessary, defined more specifically by the Joint Commission.

Chapter VI

JOINT COMMISSION AND INTERNATIONAL COMMISSION FOR SUPERVISION AND CONTROL IN VIET-NAM

Article 28

Responsibility for the execution of the agreement on the cessation of hostilities shall rest with the parties.

Article 29

An International Commission shall ensure the control and supervision of this execution.

Article 30

In order to facilitate, under the conditions shown below, the execution of provisions concerning joint actions by the two parties a Joint Commission shall be set up in Viet-Nam.

Article 31

The Joint Commission shall be composed of an equal number of representatives of the Commanders of the two parties.

Article 32

The Presidents of the delegations to the Joint Commission shall hold the rank of General.

The Joint Commission shall set up joint groups the number of which shall be determined by mutual agreement between the parties. The joint groups shall be composed of an equal number of officers from both parties. Their location on the demarcation line between the re-grouping zones shall be determined by the parties whilst taking into account the powers of the Joint Commission.

Article 33

The Joint Commission shall ensure the execution of the following provisions of the Agreement on the cessation of hostilities :

- (a) A simultaneous and general cease-fire in Viet-Nam for all regular and irregular armed forces of the two parties.
- (b) A re-groupment of the armed forces of the two parties.

(c) Observance of the demarcation lines between the re-grouping zones and of the demilitarized sectors.

Within the limits of its competence it shall help the parties to execute the said provisions, shall ensure liaison between them for the purpose of preparing and carrying out plans for the application of these provisions, and shall endeavour to solve such disputed questions as may arise between the parties in the course of executing these provisions.

Article 34

An International Commission shall be set up for the control and supervision over the application of the provisions of the agreement on the cessation of hostilities in Viet-Nam. It shall be composed of representatives of the following States : Canada, India and Poland. It shall be presided over by the Representative of India.

Article 35

The International Commission shall set up fixed and mobile inspection teams, composed of an equal number of officers appointed by each of the above-mentioned States. The fixed teams shall be located at the following points : Laokay, Langson, Tien-Yen, Haiphong, Vinh, Dong-Hoi, Muong-Sen, Tourane, Quinhon, Nhatrang, Bangoi, Saigon, Cap St. Jacques, Tranchau. These points of location may, at a later date, be altered at the request of the Joint Commission, or of one of the parties, or of the International Commission itself, by agreement between the International Commission and the command of the party concerned. The zones of action of the mobile teams shall be the regions bordering the land and sea frontiers of Viet-Nam, the demarcation lines between the re-grouping zones and the demilitarized zones. Within the limits of these zones they shall have the right to move freely and shall receive from the local civil and military authorities all facilities they may require for the fulfilment of their tasks (provision of personnel, placing at their disposal documents needed for supervision, summoning witnesses necessary for holding enquiries, ensuring the security and freedom of movement of the inspection teams etc.). They shall have at their disposal such modern means of transport, observation and communication as they may require. Beyond the zones of action as defined above, the mobile teams may, by agreement with the command of the party concerned, carry out other movements within the limits of the tasks given them by the present agreement.

Article 36

The International Commission shall be responsible for supervising the proper execution by the parties of the provisions of the agreement. For this purpose it shall fulfil the tasks of control, observation, inspection and investigation connected with the application of the provisions of the agreement on the cessation of hostilities, and it shall in particular :

- (a) Control the movement of the armed forces of the two parties, effected within the framework of the regroupment plan.
- (b) Supervise the demarcation lines between the regrouping areas, and also the demilitarized zones.

- (c) Control the operations of releasing prisoners of war and civilian internees.
- (d) Supervise at ports and airfields as well as along all frontiers of Viet-Nam the execution of the provisions of the agreement on the cessation of hostilities, regulating the introduction into the country of armed forces, military personnel and of all kinds of arms, munitions and war material.

Article 37

The International Commission shall, through the medium of the inspection teams mentioned above, and as soon as possible either on its own initiative, or at the request of the Joint Commission, or of one of the parties, undertake the necessary investigations both documentary and on the ground.

Article 38

The inspection teams shall submit to the International Commission the results of their supervision, their investigation and their observations, furthermore they shall draw up such special reports as they may consider necessary or as may be requested from them by the Commission. In the case of a disagreement within the teams, the conclusions of each member shall be submitted to the Commission.

Article 39

If any one inspection team is unable to settle an incident or considers that there is a violation or a threat of a serious violation the International Commission shall be informed; the latter shall study the reports and the conclusions of the inspection teams and shall inform the parties of the measures which should be taken for the settlement of the incident, ending of the violation or removal of the threat of violation.

Article 40

When the Joint Commission is unable to reach an agreement on the interpretation to be given to some provision or on the appraisal of a fact, the International Commission shall be informed of the disputed question. Its recommendations shall be sent directly to the parties and shall be notified to the Joint Commission.

Article 41

The recommendations of the International Commission shall be adopted by majority vote, subject to the provisions contained in article 42. If the votes are divided the chairman's vote shall be decisive.

The International Commission may formulate recommendations concerning amendments and additions which should be made to the provisions of the agreement on the cessation of hostilities in Viet-Nam, in order to ensure a more effective execution of that agreement. These recommendations shall be adopted unanimously.

Article 42

When dealing with questions concerning violations, or threats of violations, which might lead to a resumption of hostilities, namely :

- (a) Refusal by the armed forces of one party to effect the movements provided for in the regroupment plan;
  - (b) Violation by the armed forces of one of the parties of the regrouping zones, territorial waters, or air space of the other party;
- the decisions of the International Commission must be unanimous.

Article 43

If one of the parties refuses to put into effect a recommendation of the International Commission, the parties concerned or the Commission itself shall inform the members of the Geneva Conference.

If the International Commission does not reach unanimity in the cases provided for in article 42, it shall submit a majority report and one or more minority reports to the members of the Conference.

The International Commission shall inform the members of the Conference in all cases where its activity is being hindered.

Article 44

The International Commission shall be set up at the time of the cessation of hostilities in Indo-China in order that it should be able to fulfil the tasks provided for in article 36.

Article 45

The International Commission for Supervision and Control in Viet-Nam shall act in close co-operation with the International Commissions for Supervision and Control in Cambodia and Laos.

The Secretaries-General of these three Commissions shall be responsible for co-ordinating their work and for relations between them.

Article 46

The International Commission for Supervision and Control in Viet-Nam may, after consultation with the International Commissions for Supervision and Control in Cambodia and Laos, and having regard to the development of the situation in Cambodia and Laos, progressively reduce its activities. Such a decision must be adopted unanimously.

Article 47

All the provisions of the present Agreement, save the second sub-paragraph of Article 11, shall enter into force at 2400 hours (Geneva time) on 22 July 1954.

DONE in Geneva at 2400 hours on the 20th of July 1954 in French and in Vietnamese, both texts being equally authentic.

For the Commander-in-Chief
of the People's Army of Viet-Nam :

[Signed]

TA-QUANG-BUU
Vice-Minister of National Defence
of the Democratic Republic
of Viet-Nam

For the Commander-in-Chief
of the French Union forces
in Indo-China :

[Signed]

Brigadier-General DELTEIL

ANNEX TO THE AGREEMENT ON THE CESSATION OF HOSTILITIES
IN VIET-NAM

I. *Delineation of the provisional military demarcation line and the demilitarized zone*
(Article 1 of the Agreement; reference map : Indo-China 1/100,000¹)

(a) The provisional military demarcation line¹ is fixed as follows, reading from east to west :

the mouth of the Song Ben Hat (Cua Tung River) and the course of that river (known as the Rao Thanh in the mountains) to the village of Bo Ho Su, then the parallel of Bo Ho Su to the Laos-Viet-Nam frontier.

(b) The demilitarized zone² shall be delimited by the Trung Gia Military Commission in accordance with the provisions of article 1 of the Agreement on the cessation of hostilities in Viet-Nam.

II. *General delineation of the provisional assembly areas* (Article 15 of the Agreement; reference maps : Indo-China 1/400,000³)

(a) NORTH VIET-NAM

Delineation of the boundary of the provisional assembly area of the French Union forces

1. The perimeter of Hanoi is delimited by the arc of a circle with a radius of 15 kilometres, having as its centre the right bank abutment of Doumer Bridge and running westwards from the Red River to the Rapids Canal in the north-east.

In this particular case no forces of the French Union shall be stationed less than 2 kilometres from this perimeter, on the inside thereof.

2. The perimeter of Haiphong shall be delimited by the Song-Van Uc as far as Kim Thanh and a line running from the Song-Van-Uc three kilometres north-east of Kim Thanh to cut Road No. 18 two kilometres east of Mao-Khé. Thence a line running three kilometres north of Road 18 to Cho-Troi and a straight line from Cho-Troi to the Mong-Duong ferry.

3. *A corridor contained between :*

— *In the south*, the Red River from Thanh-Tri to Bang-Nho, thence a line joining the latter point to Do-My (south-west of Kesat), Gia-Loc and Tien Kieu;

— *In the north*, a line running along the Rapids Canal at a distance of 1,500 metres to the north of the Canal, passing three kilometres north of Pha-Lai and Seven

¹ See map No. 1 in a pocket at the end of this volume.

² See maps Nos. 2 and 3 in a pocket at the end of this volume.

³ See map No. 4 in a pocket at the end of this volume.

Pagodas and thence parallel to Road No. 18 to its point of intersection with the perimeter of Haiphong.

Note: Throughout the period of evacuation of the perimeter of Hanoi, the river forces of the French Union shall enjoy complete freedom of movement on the Song-Van-Uc. And the forces of the People's Army of Viet-Nam shall withdraw three kilometres south of the south bank of the Song-Van-Uc.

Boundary between the perimeter of Hanoi and the perimeter of Haiduong

A straight line running from the Rapids Canal three kilometres west of Chi-ne and ending at Do-My (eight kilometres south-west of Kesat).

(b) CENTRAL VIET-NAM

Delineation of the boundary of the provisional assembly area of the forces of the Viet-Nam People's Army south of the Col des Nuages parallel.

The perimeter of the Central Viet-Nam area shall consist of the administrative boundaries of the provinces of Quang-Ngai and Binh-Dinh as they were defined before the hostilities.¹

(c) SOUTH VIET-NAM

Three provisional assembly areas shall be provided for the forces of the People's Army of Viet-Nam.

The boundaries of these areas are as follows :

1. *Xuyen-Moc, Ham-Tan Area*²

Western boundary: The course of the Song-Ray extended northwards as far as Road No. 1 to a point thereon eight kilometres east of the intersection of Road No. 1 and Road No. 3.

Northern boundary: Road No. 1 from the above-mentioned intersection to the intersection with Route Communale No. 9 situated 27 kilometres west-south-west of Phanthiet and from that intersection a straight line to Kim Thanh on the coast.

2. *Plaine des Joncs Area*²

Northern boundary: The Viet-Nam—Cambodia frontier.

Western boundary: A straight line from Tong-Binh to Binh-Thanh.

Southern boundary: Course of the Fleuve Antérieur (Mekong) to ten kilometres south-east of Cao Lanh. From that point, a straight line as far as Ap-My-Dien, and from Ap-My-Dien a line parallel to and three kilometres east and then south of the Tong Doc-Loc Canal, this line reaches My-Hanh-Dong and thence Hung-Thanh-My.

Eastern boundary: A straight line from Hung-Thanh-My running northwards to the Cambodian frontier south of Doi-Bao-Voi.

3. *Point Camau Area*²

Northern boundary: The Song-Cai-lon from its mouth to its junction with the Rach-Nuoc-Trong, thence the Rach-Nuoc-Trong to the bend five kilometres north-east of Ap-Xeo-La. Thereafter a line to the Ngan-Dua Canal and following that Canal as far as Vinh-Hung. Finally, from Vinh-Hung a north-south line to the sea.

¹ See map No. 5 in a pocket at the end of this volume.

² See map No. 6 in a pocket at the end of this volume.

ACCORD¹ SUR LA CESSATION DES HOSTILITÉS AU LAOS

Chapitre I

CESSEZ-LE-FEU ET ÉVACUATION DES FORCES ARMÉES ÉTRANGÈRES ET DU PERSONNEL MILITAIRE ÉTRANGER

Article 1

Les commandants des forces armées des parties au Laos, ordonneront et assureront la cessation complète de toutes les hostilités au Laos, par toutes les forces armées placées sous leur contrôle, y compris toutes les unités et tout le personnel des forces terrestres, navales et aériennes.

Article 2

En conformité avec le principe de la simultanéité du cessez-le-feu dans toute l'Indochine, il devra y avoir simultanéité dans la cessation des hostilités sur tout le territoire du Laos, dans toutes les zones de combat et pour toutes les forces des deux parties.

Pour éviter toute méprise et tout malentendu et pour assurer effectivement la simultanéité tant pour l'arrêt des hostilités que pour la séparation et les mouvements des forces en présence,

a) Compte tenu du temps effectivement nécessaire pour la transmission de l'ordre du cessez-le-feu jusqu'aux plus petits échelons des forces combattantes des deux parties, les deux parties sont convenues que le cessez-le-feu complet et simultané sur tout le territoire du Laos, sera réalisé à 8 heures (heure locale) du 6 août 1954. Il est convenu que l'heure locale est l'heure du Méridien de Pékin.

b) La Commission mixte au Laos établira un calendrier en ce qui concerne les autres opérations découlant de la cessation des hostilités.

Article 3

Toutes les opérations et tous les mouvements impliqués dans la cessation des hostilités de l'exécution des regroupements, devront se dérouler dans l'ordre et dans la sécurité.

a) Dans un certain nombre de jours, à déterminer sur place par la Commission mixte au Laos, chacune des parties aura à sa charge l'enlèvement et la neutralisation

---

¹ L'Accord sur la cessation des hostilités au Laos est entré en vigueur le 22 juillet 1954, conformément à l'article 40, et sous réserve des dispositions de l'article 2, a.

[TRANSLATION¹ — TRADUCTION²]

AGREEMENT³ ON THE CESSATION OF HOSTILITIES IN LAOS

Chapter I

CEASE-FIRE AND EVACUATION OF FOREIGN ARMED FORCES AND FOREIGN MILITARY PERSONNEL

Article 1

The Commanders of the armed forces of the parties in Laos shall order and enforce the complete cessation of all hostilities in Laos by all armed forces under their control, including all units and personnel of the ground, naval and air forces.

Article 2

In accordance with the principle of a simultaneous cease-fire throughout Indo-China the cessation of hostilities shall be simultaneous throughout the territory of Laos in all combat areas and for all forces of the two parties.

In order to prevent any mistake or misunderstanding and to ensure that both the cessation of hostilities and the disengagement and movements of the opposing forces are in fact simultaneous,

(a) Taking into account the time effectively required to transmit the cease-fire order down to the lowest échelons of the combatant forces on both sides, the two parties are agreed that the complete and simultaneous cease-fire throughout the territory of Laos shall become effective at 8 hours (local time) on 6 August 1954. It is agreed that Pekin mean time shall be taken as local time.

(b) The Joint Commission for Laos shall draw up a schedule for the other operations resulting from the cessation of hostilities.

Article 3

All operations and movements entailed by the cessation of hostilities and regrouping must proceed in a safe and orderly fashion.

(a) Within a number of days to be determined on the spot by the Joint Commission in Laos each party shall be responsible for removing and neutralizing mines,

---

¹ Translation supplied by the Government of the United States of America (Doc. IC/51/Rev. I of the Geneva Conference on the problem of restoring peace in Indo-China).

² Traduction fournie par le Gouvernement des Etats-Unis d'Amérique (Doc. IC/51/Rev. 1 de la Conférence de Genève sur le problème du rétablissement de la paix en Indochine).

³ The Agreement on the cessation of hostilities in Laos came into force on 22 July 1954, in accordance with article 40, and subject to the provisions of article 2 (a).

des mines, pièges, matières explosives et toutes autres matières dangereuses qui ont été posées par elle. Au cas où l'enlèvement et la neutralisation ne pourraient pas se faire à temps, elle doit y placer des signaux visibles.

b) En ce qui concerne la sécurité des troupes en cours de déplacement suivant les voies de communication et selon le calendrier préalablement fixé par la Commission mixte d'armistice au Laos, de même que celle des secteurs de stationnement, des mesures détaillées seront prévues en chaque cas par la Commission mixte d'armistice au Laos. En particulier, pendant que les forces d'une partie se retirent par une voie de communication passant par le territoire de l'autre partie (routes, voies fluviales), les forces de cette dernière partie doivent se retirer provisoirement à 2 km de chaque côté de cette voie de communication, tout en évitant de faire obstacle à la circulation de la population civile.

Article 4

Les retraits et transferts des forces, approvisionnements et matériels militaires doivent s'exécuter selon les principes suivants :

a) Les retraits et transferts des forces, approvisionnements et matériels militaires des deux parties, doivent être achevés dans un délai de 120 jours à compter du jour de l'entrée en vigueur du présent accord.

Les deux parties s'engagent à se communiquer, à titre d'information, leurs plans de transfert dans un délai de 25 jours à partir de la mise en vigueur du présent accord.

b) Les retraits des volontaires populaires vietnamiens au Laos à destination du Viet-Nam doivent se faire par province. La situation de ceux de ces volontaires établis au Laos avant les hostilités, fera l'objet d'une convention particulière.

c) Les itinéraires des retraits des forces de l'Union Française et des volontaires populaires vietnamiens au Laos hors du territoire du Laos, seront fixés sur place par la Commission Mixte.

d) Les deux parties doivent garantir l'exécution des retraits et transferts de toutes les forces, selon les buts visés par le présent accord, n'admettre aucun acte hostile et ne pas prendre de mesures, de quelque nature que ce soit, pouvant créer un obstacle à ces retraits et transferts. Elles doivent s'aider mutuellement dans la mesure du possible.

e) Pendant les retraits et transferts des forces, les deux parties n'admettent aucune destruction ou sabotage vis-à-vis de tous biens publics, et aucune atteinte à la vie et aux biens de la population civile. Elles n'admettent aucune ingérence dans l'administration civile locale.

f) La Commission mixte et la Commission internationale veillent à l'application des mesures garantissant la sécurité des forces en cours de retrait et de transfert.

g) La Commission mixte au Laos se basera sur les principes mentionnés ci-dessus pour déterminer les modalités concrètes des retraits et transferts des forces.

booby traps, explosives and any other dangerous substance placed by it. In the event of its being impossible to complete the work of removal and neutralization in time, the party concerned shall mark the spot by placing visible signs there.

(b) As regards the security of troops on the move following the lines of communication in accordance with the schedule previously drawn up by the Joint Armistice Commission in Laos, and the safety of the assembly areas, detailed measures shall be adopted in each case by the Joint Armistice Commission in Laos. In particular, while the forces of one party are withdrawing by a line of communication passing through the territory of the other party (roads or waterways) the forces of the latter party shall provisionally withdraw two kilometres on either side of such line of communication, but in such a manner as to avoid interfering with the movements of the civil population.

Article 4

The withdrawals and transfers of military forces, supplies and equipment shall be effected in accordance with the following principles :

(a) The withdrawals and transfers of the military forces, supplies and equipment of the two parties shall be completed within a period of 120 days from the day on which the present Agreement enters into force.

The two parties undertake to communicate their transfer plans to each other, for information, within 25 days of the entry into force of the present Agreement.

(b) The withdrawals of the Viet-Nameese People's Volunteers from Laos to Viet-Nam shall be effected by provinces. The position of those volunteers who were settled in Laos before the hostilities shall form the subject of a special convention.

(c) The routes for the withdrawal of the forces of the French Union and Viet-Nameese People's Volunteers in Laos from Laotian territory shall be fixed on the spot by the Joint Commission.

(d) The two parties shall guarantee that the withdrawals and transfers of all forces will be effected in accordance with the purposes of this Agreement, and that they will not permit any hostile action or take action of any kind whatever which might hinder such withdrawals or transfers. The parties shall assist each other as far as possible.

(e) While the withdrawals and transfers of the forces are proceeding, the two parties shall not permit any destruction or sabotage of any public property or any attack on the life or property of the local civilian population.

(f) The Joint Commission and the International Commission shall supervise the implementation of measures to ensure the safety of the forces during withdrawal and transfer.

(g) The Joint Commission in Laos shall determine the detailed procedures for the withdrawals and transfers of the forces in accordance with the above-mentioned principles.

Article 5

Dans les jours qui précéderont immédiatement le cessez-le-feu, chacune des parties s'engage à ne pas déclencher d'opération d'envergure entre le moment de la signature de l'accord sur la cessation des hostilités à Genève et l'application du cessez-le-feu.

Chapitre II

INTERDICTION D'INTRODUIRE DES TROUPES NOUVELLES, DU PERSONNEL MILITAIRE,
DES ARMEMENTS ET DES MUNITIONS NOUVEAUX*Article 6*

Dès la proclamation du cessez-le-feu, il est interdit de faire entrer de l'extérieur au Laos tout renfort de troupes et personnels militaires.

Toutefois, le Haut Commandement français peut laisser un nombre déterminé de personnels militaires français nécessaires à l'entraînement de l'Armée Nationale Lao, sur le territoire du Laos, l'effectif de ces personnels ne devant pas dépasser quinze cents (1 500) officiers et sous-officiers.

Article 7

Dès l'entrée en vigueur du présent accord, il est interdit, sur tout le territoire du Laos, de créer de nouvelles bases militaires.

Article 8

Le Haut Commandement des forces françaises maintiendra sur le territoire du Laos les personnels requis pour l'entretien de deux installations militaires françaises, la première à Séno, la deuxième dans la vallée du Mékong, soit dans la province de Vientiane, soit en aval de Vientiane.

Les effectifs entretenus dans ces installations militaires ne devront pas dépasser, au total, trois mille cinq cents (3 500) hommes.

Article 9

Dès l'entrée en vigueur du présent accord et conformément à la déclaration faite par le Gouvernement royal du Laos, le 20 juillet 1954 à la Conférence de Genève, il est interdit de faire entrer au Laos toutes sortes d'armements, de munitions, de matériels militaires, à l'exception d'une quantité déterminée d'armements de catégories déterminées, nécessaires à la défense du Laos.

Article 10

Les armements et le personnel militaire nouveaux pouvant être introduits au Laos conformément aux dispositions de l'article 9 ci-dessus, ne pourront entrer au Laos que par les points d'entrée suivants : Luang-Prabang, Xieng-Khouang, Vientiane, Seno, Paksé, Savannakhet, Tchépone.

Article 5

During the days immediately preceding the cease-fire each party undertakes not to engage in any large-scale operation between the time when the Agreement on the cessation of hostilities is signed at Geneva and the time when the cease-fire comes into effect.

Chapter II

PROHIBITION OF THE INTRODUCTION OF FRESH TROOPS, MILITARY PERSONNEL,
ARMAMENTS AND MUNITIONS*Article 6*

With effect from the proclamation of the cease-fire the introduction into Laos of any reinforcements of troops or military personnel from outside Laotian territory is prohibited.

Nevertheless, the French High Command may leave a specified number of French military personnel required for the training of the Laotian National Army in the territory of Laos; the strength of such personnel shall not exceed one thousand five hundred (1,500) officers and non-commissioned officers.

Article 7

Upon the entry into force of the present Agreement, the establishment of new military bases is prohibited throughout the territory of Laos.

Article 8

The High Command of the French forces shall maintain in the territory of Laos the personnel required for the maintenance of two French military establishments, the first at Seno and the second in the Mekong valley, either in the province of Vientiane or downstream from Vientiane.

The effectives maintained in these military establishments shall not exceed a total of three thousand five hundred (3,500) men.

Article 9

Upon the entry into force of the present Agreement and in accordance with the declaration made at the Geneva Conference by the Royal Government of Laos on 20 July 1954, the introduction into Laos of armaments, munitions and military equipment of all kinds is prohibited, with the exception of a specified quantity of armaments in categories specified as necessary for the defence of Laos.

Article 10

The new armaments and military personnel permitted to enter Laos in accordance with the terms of Article 9 above shall enter Laos at the following points only : Luang-Prabang, Xieng-Khouang, Vientiane, Seno, Paksé, Savannakhet and Tchépone.

Chapitre III

SÉPARATION DES FORCES — SECTEURS DE STATIONNEMENT
RÉGIONS DE RASSEMBLEMENT*Article 11*

La séparation des combattants comprenant le rassemblement sur place des forces armées ainsi que les mouvements pour rejoindre les secteurs de stationnement provisoire attribués à une partie, et les mouvements de retrait provisoires de l'autre partie, devra être terminée dans un délai n'excédant pas quinze (15) jours après le jour de la réalisation du cessez-le-feu.

Article 12

La Commission mixte au Laos fixera l'emplacement et les limites :

- des cinq (5) secteurs de stationnement provisoire destinés à recevoir les forces des volontaires populaires du Viet-Nam,
- des cinq (5) secteurs de stationnement provisoire destinés à recevoir les forces françaises au Laos,
- des douze (12) secteurs de stationnement provisoire destinés à recevoir, à raison d'un secteur par province, les unités combattantes « Pathet Lao ».

Les Forces de l'Armée nationale laotienne resteront sur place pendant tout le temps que dureront les opérations de séparation et de transfert des forces étrangères et des unités combattantes « Pathet Lao ».

Article 13

Les forces étrangères seront transférées hors du territoire laotien dans les conditions ci-après :

1) *Forces françaises :*

Le transfert des forces françaises hors du Laos sera effectué par voie routière suivant des itinéraires définis par la Commission mixte au Laos, ainsi que par voies aérienne et fluviale.

2) *Forces des Volontaires Populaires vietnamiens :*

Le transfert de ces forces hors du Laos sera effectué par voie de terre, suivant des itinéraires et un calendrier définis par la Commission mixte au Laos, sur la base de la simultanéité dans les retraits des forces étrangères.

Article 14

En attendant un règlement politique, les unités combattantes « Pathet Lao », rassemblées dans les secteurs de stationnement provisoire, se transféreront, à l'exception des combattants qui désireraient être démobilisés sur place, dans les Provinces de Phongsaly et de Sam-Neua. Elles auront toute liberté de circulation entre ces deux provinces dans un couloir le long de la frontière lao-vietnamienne, limité au sud par la ligne Sop, Kin, Na Mi, Sop Sang, Muong Son.

Chapter III

DISENGAGEMENT OF THE FORCES—ASSEMBLY AREAS—CONCENTRATION AREAS

Article 11

The disengagement of the armed forces of both sides, including concentration of armed forces, movements to rejoin the provisional assembly areas allotted to one party and provisional withdrawal movements by the other party, shall be completed within a period not exceeding fifteen (15) days after the cease-fire.

Article 12

The Joint Commission in Laos shall fix the site and boundaries :

- of the five (5) provisional assembly areas for the reception of the Viet-Nameese People's Volunteer Forces,
- of the five (5) provisional assembly areas for the reception of the French forces in Laos,
- of the twelve (12) provisional assembly areas, one to each province, for the reception of the fighting units of " Pathet Lao ".

The forces of the Laotian National Army shall remain *in situ* during the entire duration of the operations of disengagement and transfer of foreign forces and fighting units of " Pathet Lao ".

Article 13

The foreign forces shall be transferred outside Laotian territory as follows :

(1) *French Forces :*

The French forces shall be moved out of Laos by road (along routes laid down by the Joint Commission in Laos) and also by air and inland waterway;

(2) *Viet-Nameese People's Volunteer Forces :*

These forces shall be moved out of Laos by land, along routes and in accordance with a schedule to be determined by the Joint Commission in Laos in accordance with the principle of simultaneous withdrawal of foreign forces.

Article 14

Pending a political settlement, the fighting units of " Pathet Lao ", concentrated in the provisional assembly areas, shall move into the Provinces of Phongsaly and Sam-Neua, except for any military personnel who wish to be demobilized where they are. They shall be free to move between these two Provinces in a corridor along the frontier between Laos and Viet-Nam bounded on the south by the Line Sop Kin, Na Mi, Sop Sang, Muong Son.

L'opération de rassemblement devra être terminée dans un délai de cent vingt jours (120) à partir de l'entrée en vigueur du présent accord.

Article 15

Chaque Partie s'engage à ne se livrer à aucune représaille ni discrimination contre les personnes et organisations en raison de leurs activités pendant les hostilités, et à garantir leurs libertés démocratiques.

Chapitre IV

PRISONNIERS DE GUERRE ET INTERNÉS CIVILS

Article 16

La libération et le rapatriement de tous les prisonniers de guerre et internés civils détenus par chacune des deux parties au moment de l'entrée en vigueur du présent accord s'effectueront dans les conditions suivantes :

a) Tous les prisonniers de guerre et internés civils laotiens et d'autres nationalités, capturés depuis le début des hostilités au Laos, au cours d'opérations militaires ou en toutes autres circonstances de guerre, et sur tout le territoire du Laos, seront libérés dans un délai de trente (30) jours après la date de la réalisation effective du cessez-le-feu.

b) Il est entendu que le terme « internés civils » signifie toutes les personnes qui, ayant contribué sous une forme quelconque à la lutte armée et politique entre les deux parties, ont été, pour cela, arrêtées ou détenues par l'une des parties au cours de la période des hostilités.

c) Tous les prisonniers de guerre étrangers capturés par l'une des parties seront remis aux autorités compétentes de l'autre partie, qui les aideront par tous les moyens à se rendre aux destinations de leur choix.

Chapitre V

DISPOSITIONS DIVERSES

Article 17

Les Commandants des forces des deux parties veilleront à ce que les personnes placées sous leurs ordres respectifs qui violeraient l'une quelconque des dispositions du présent accord, fassent l'objet d'une sanction appropriée.

Article 18

Lorsque le lieu de sépulture est connu et que l'existence de tombes a été constatée, le Commandant des Forces de chaque partie permettra, dans un délai déterminé après l'entrée en vigueur du présent accord, au personnel du service des sépultures de l'autre partie, d'entrer dans la partie du territoire laotien placée sous leur contrôle militaire, pour y retrouver et enlever les corps des militaires décédés de l'autre partie, y compris ceux des prisonniers de guerre décédés .

Concentration shall be completed within one hundred and twenty (120) days from the date of entry into force of the present Agreement.

Article 15

Each party undertakes to refrain from any reprisals or discrimination against persons or organizations for their activities during the hostilities and also undertakes to guarantee their democratic freedoms.

Chapter IV

PRISONERS OF WAR AND CIVILIAN INTERNEES

Article 16

The liberation and repatriation of all prisoners of war and civilian internees detained by each of the two parties at the coming into force of the present Agreement shall be carried out under the following conditions :

(a) All prisoners of war and civilian internees of Laotian and other nationalities captured since the beginning of hostilities in Laos, during military operations or in any other circumstances of war and in any part of the territory of Laos, shall be liberated within a period of thirty (30) days after the date when the cease-fire comes into effect.

(b) The term "civilian internees" is understood to mean all persons who, having in any way contributed to the political and armed strife between the two parties, have been arrested for that reason or kept in detention by either party during the period of hostilities.

(c) All foreign prisoners of war captured by either party shall be surrendered to the appropriate authorities of the other party, who shall give them all possible assistance in proceeding to the destination of their choice.

Chapter V

MISCELLANEOUS

Article 17

The Commanders of the forces of the two parties shall ensure that persons under their respective commands who violate any of the provisions of the present Agreement are suitably punished.

Article 18

In cases in which the place of burial is known and the existence of graves has been established, the Commander of the forces of each party shall, within a specified period after the entry into force of the present Agreement, permit the graves service of the other party to enter that part of Laotian territory under his military control for the purpose of finding and removing the bodies of deceased military personnel of that party, including the bodies of deceased prisoners of war.

La Commission mixte fixera les modalités d'exécution de cette tâche et le délai dans lequel elle doit être accomplie. Les Commandants des Forces des deux parties se communiqueront mutuellement tous les renseignements dont ils disposeront concernant le lieu de sépulture des militaires de l'autre partie.

Article 19

Le présent accord s'applique à toutes les forces armées de chacune des parties. Les forces armées de chaque partie respecteront le territoire placé sous le contrôle militaire de l'autre partie, n'entreprendront aucun acte hostile contre l'autre partie.

Au sens du présent article, le terme « territoire » comprend les eaux territoriales et l'espace aérien.

Article 20

Les Commandants des forces des deux parties accorderont toute la protection, toute l'aide et la coopération possibles à la Commission mixte et à ses Groupes mixtes, à la Commission Internationale et à ses équipes d'inspection dans l'accomplissement des fonctions et des tâches qui leur sont assignées par le présent accord.

Article 21

Les dépenses afférentes au fonctionnement de la Commission mixte et des Groupes mixtes, de la Commission internationale et de ses équipes d'inspection, seront réparties également entre les deux parties.

Article 22

Les signataires du présent document, et leurs successeurs dans leurs fonctions, seront chargés d'assurer le respect et la mise en vigueur des clauses et dispositions du présent accord. Les commandants des forces des deux parties prendront, dans le cadre de leurs commandements respectifs, toutes les mesures et dispositions nécessaires pour que tous les personnels placés sous leurs ordres respectent pleinement toutes les dispositions du présent accord.

Article 23

Les modalités d'exécution du présent accord seront, chaque fois que cela sera nécessaire, étudiées par les Commandants des deux parties et, au besoin, précisées par la Commission mixte.

Chapitre VI

COMMISSION MIXTE ET COMMISSION INTERNATIONALE POUR LA SURVEILLANCE
ET LE CONTRÔLE AU LAOS

Article 24

La responsabilité et l'exécution de l'accord sur la cessation des hostilités revient aux parties.

The Joint Commission shall fix the procedures by which this task is carried out and the time limits within which it must be completed. The Commander of the forces of each party shall communicate to the other all information in his possession as to the place of burial of military personnel of the other party.

Article 19

The present Agreement shall apply to all the armed forces of either party. The armed forces of each party shall respect the territory under the military control of the other party, and engage in no hostile act against the other party.

For the purpose of the present article the word "territory" includes territorial waters and air space.

Article 20

The Commanders of the forces of the two parties shall afford full protection and all possible assistance and co-operation to the Joint Commission and its joint groups and to the International Commission and its inspection teams in the performance of the functions and tasks assigned to them by the present Agreement.

Article 21

The costs involved in the operation of the Joint Commission and its joint groups and of the International Commission and its inspection teams shall be shared equally between the two parties.

Article 22

The signatories of the present Agreement and their successors in their functions shall be responsible for the observance and enforcement of the terms and provisions thereof. The Commanders of the forces of the two parties shall, within their respective commands, take all steps and make all arrangements necessary to ensure full compliance with all the provisions of the present Agreement by all military personnel under their command.

Article 23

The procedures laid down in the present Agreement shall, whenever necessary, be examined by the Commanders of the two parties and, if necessary, defined more specifically by the Joint Commission.

Chapter VI

JOINT COMMISSION AND INTERNATIONAL COMMISSION FOR SUPERVISION
AND CONTROL IN LAOS

Article 24

Responsibility for the execution of the Agreement on the cessation of hostilities shall rest with the parties.

Article 25

Une Commission internationale est chargée de la surveillance et du contrôle de l'application des dispositions de l'accord sur la cessation des hostilités au Laos; elle est composée des représentants des Etats suivants : Canada, Inde, Pologne. Elle est présidée par le représentant de l'Inde. Elle a son siège à Vientiane.

Article 26

La Commission internationale crée des équipes d'inspection, fixes et mobiles, composées d'un nombre égal d'officiers désignés par chacun des Etats ci-dessus.

Les équipes fixes sont stationnées aux points suivants : Paksé–Seno–Tchépone–Vientiane–Xieng-Khouang–Phongsaly–Sophao (province de Samneua); ces points de stationnement pourront être ultérieurement modifiés, par accord entre le Gouvernement du Laos et la Commission internationale.

Les zones d'action des équipes mobiles sont les régions avoisinant les frontières terrestres du Laos; dans la limite de leurs zones d'action, elles ont le droit de se déplacer librement et reçoivent des autorités locales, civiles et militaires, toutes les facilités dont elles ont besoin pour accomplir leurs missions (fourniture de personnel, mise à leur disposition des documents nécessaires au contrôle, convocation des témoins nécessaires aux enquêtes, protection de la sécurité et de la liberté de déplacement des équipes d'inspection, etc.). Elles disposent des moyens modernes de transport, d'observation et transmission qui leur sont utiles.

En dehors des zones d'action définies ci-dessus, les équipes mobiles peuvent, en accord avec le Commandement de la partie intéressée, effectuer des déplacements dans le cadre des missions qui leur sont fixées par le présent accord.

Article 27

La Commission internationale est chargée de surveiller l'exécution par les Parties des dispositions de l'accord. A cet effet, elle remplit les missions de contrôle, d'observation, d'inspection et d'enquête liées à l'application des dispositions de l'accord sur la cessation des hostilités et elle doit notamment :

- a) contrôler le retrait des forces étrangères conformément aux dispositions de l'accord sur la cessation des hostilités et veiller au respect des frontières;
- b) contrôler les opérations de libération des prisonniers de guerre et internés civils;
- c) surveiller, dans les ports et aérodromes ainsi que sur toutes les frontières du Laos, l'application des dispositions réglementant l'entrée au Laos du personnel militaire et du matériel de guerre;
- d) surveiller l'application des clauses de l'accord sur la cessation des hostilités relatives aux relevés de personnel et au ravitaillement des forces de sécurité de l'Union Française maintenues au Laos.

Article 25

An International Commission shall be responsible for control and supervision of the application of the provisions of the Agreement on the cessation of hostilities in Laos. It shall be composed of representatives of the following States : Canada, India and Poland. It shall be presided over by the representative of India. Its headquarters shall be at Vientiane.

Article 26

The International Commission shall set up fixed and mobile inspection teams, composed of an equal number of officers appointed by each of the above-mentioned States.

The fixed teams shall be located at the following points : Paksé, Seno, Tchépone, Vientiane, Xieng-Khouang, Phongsaly, Sophao (province of Sam Neua). These points of location may, at a later date, be altered by agreement between the Government of Laos and the International Commission.

The zones of action of the mobile teams shall be the regions bordering the land frontiers of Laos. Within the limits of their zones of action, they shall have the right to move freely and shall receive from the local civil and military authorities all facilities they may require for the fulfilment of their tasks (provision of personnel, access to documents needed for supervision, summoning of witnesses needed for enquiries, security and freedom of movement of the inspection teams etc.). They shall have at their disposal such modern means of transport, observation and communication as they may require.

Outside the zones of action defined above, the mobile teams may, with the agreement of the Command of the party concerned, move about as required by the tasks assigned to them by the present Agreement.

Article 27

The International Commission shall be responsible for supervising the execution by the parties of the provisions of the present Agreement. For this purpose it shall fulfil the functions of control, observation, inspection and investigation connected with the implementation of the provisions of the Agreement on the cessation of hostilities, and shall in particular :

- (a) Control the withdrawal of foreign forces in accordance with the provisions of the Agreement on the cessation of hostilities and see that frontiers are respected;
- (b) control the release of prisoners of war and civilian internees;
- (c) supervise, at ports and airfields and along all the frontiers of Laos, the implementation of the provisions regulating the introduction into Laos of military personnel and war materials;
- (d) supervise the implementation of the clauses of the Agreement on the cessation of hostilities relating to rotation of personnel and to supplies for French Union security forces maintained in Laos.

Article 28

Une Commission mixte est créée pour faciliter l'exécution des clauses relatives au retrait des forces étrangères.

La Commission mixte forme des groupes mixtes dont le nombre est arrêté d'un commun accord par les Parties.

La Commission mixte facilite l'exécution des clauses de l'accord sur la cessation des hostilités relatives au cessez-le-feu simultané et général au Laos pour toutes les forces armées régulières et irrégulières des deux parties.

Elle aide les parties dans l'exécution desdites clauses; elle assure la liaison entre elles afin d'élaborer et de mettre en œuvre les plans relatifs à l'application desdites clauses; elle s'efforce de régler les différends qui peuvent surgir entre les parties dans l'application de ces clauses. Les Groupes mixtes suivent ces troupes dans leur transfert et ils sont dissous dès l'achèvement de l'exécution des plans de retrait.

Article 29

La Commission mixte et les Groupes mixtes sont composés d'un nombre égal de représentants des commandements des parties intéressées.

Article 30

La Commission internationale procède, par l'entremise des équipes d'inspection dont il a été parlé précédemment, et dans les délais les plus courts, soit de sa propre initiative, soit à la demande de la Commission mixte et de l'une des parties, aux enquêtes nécessaires, sur pièces et sur le terrain.

Article 31

Les équipes d'inspection transmettent à la Commission internationale les résultats de leur contrôle, de leurs enquêtes et de leurs observations; elles établissent en outre les rapports spéciaux qu'elles estiment nécessaires ou que la Commission peut leur demander. En cas de désaccord au sein des équipes, les conclusions de chacun des membres sont transmises à la Commission.

Article 32

Si une équipe d'inspection n'a pas pu régler un incident, ou si elle estime qu'il y a violation ou menace de violation grave, la Commission internationale est saisie; elle étudie les rapports et les conclusions des équipes d'inspection et fait connaître aux Parties les mesures qui doivent être prises pour régler l'incident, pour faire cesser la violation ou pour faire disparaître la menace de violation.

Article 33

Lorsque la Commission mixte n'arrive pas à se mettre d'accord au sujet de l'interprétation d'une clause ou de l'appréciation d'un fait, la Commission internationale

Article 28

A Joint Commission shall be set up to facilitate the implementation of the clauses relating to the withdrawal of foreign forces.

The Joint Commission shall form joint groups, the number of which shall be decided by mutual agreement between the parties.

The Joint Commission shall facilitate the implementation of the clauses of the Agreement on the cessation of hostilities relating to the simultaneous and general cease-fire in Laos for all regular and irregular armed forces of the two parties.

It shall assist the parties in the implementation of the said clauses; it shall ensure liaison between them for the purpose of preparing and carrying out plans for the implementation of the said clauses; it shall endeavour to settle any disputes between the parties arising out of the implementation of these clauses. The joint groups shall follow the forces in their movements and shall be disbanded once the withdrawal plans have been carried out.

Article 29

The Joint Commission and the joint groups shall be composed of an equal number of representatives of the Commands of the parties concerned.

Article 30

The International Commission shall, through the medium of the inspection teams mentioned above, and as soon as possible, either on its own initiative, or at the request of the Joint Commission, or of one of the parties, undertake the necessary investigations both documentary and on the ground.

Article 31

The inspection teams shall transmit to the International Commission the results of their supervision, investigations and observations; furthermore, they shall draw up such special reports as they may consider necessary or as may be requested from them by the Commission. In the case of a disagreement within the teams, the findings of each member shall be transmitted to the Commission.

Article 32

If an inspection team is unable to settle an incident or considers that there is a violation or threat of a serious violation, the International Commission shall be informed; the latter shall examine the reports and findings of the inspection teams and shall inform the parties of the measures which should be taken for the settlement of the incident, ending of the violation or removal of the threat of violation.

Article 33

When the Joint Commission is unable to reach agreement on the interpretation of a provision or on the appraisal of a fact, the International Commission shall be

est saisie du différend. Ses recommandations sont adressées directement aux Parties et communiquées à la Commission mixte.

Article 34

Les recommandations de la Commission internationale sont adoptées à la majorité des voix, sous réserve des dispositions de l'Article 35. En cas de partage des voix, celle du Président est prépondérante.

La Commission Internationale peut formuler des recommandations concernant les amendements et additions qu'il y aurait lieu d'apporter aux dispositions de l'accord sur la cessation des hostilités au Laos, en vue d'assurer une application plus efficace dudit accord. Ces recommandations sont adoptées à l'unanimité.

Article 35

Lorsqu'il s'agit de questions ayant trait à des violations ou à des menaces de violation pouvant entraîner une reprise des hostilités, et en particulier :

- a) du refus par des forces armées étrangères de procéder aux mouvements prévus par le plan de retrait;
  - b) d'une violation ou menace de violation par des forces armées étrangères de l'intégrité du pays,
- les décisions de la Commission internationale doivent être adoptées à l'unanimité.

Article 36

Si l'une des Parties refuse d'appliquer une recommandation de la Commission internationale, les Parties intéressées ou la Commission elle-même saisissent les membres de la Conférence de Genève.

Si la Commission internationale n'est pas parvenue à une conclusion unanime dans les cas visés à l'article 35, elle transmet aux membres de la Conférence un rapport majoritaire et un ou plusieurs rapports minoritaires.

La Commission Internationale saisit les membres de la Conférence de toute entrave apportée à son activité.

Article 37

La Commission internationale est mise en place dès la cessation des hostilités en Indochine, afin d'être en mesure de remplir les tâches prévues à l'Article 27.

Article 38

La Commission internationale de contrôle au Laos agit en étroite coopération avec les Commissions internationales de Contrôle au Vietnam et au Cambodge.

La coordination des activités de ces trois commissions et leurs relations sont assurées par l'intermédiaire de leurs secrétariats généraux.

informed of the disputed question. Its recommendations shall be sent directly to the parties and shall be notified to the Joint Commission.

Article 34

The recommendations of the International Commission shall be adopted by majority vote, subject to the provisions of article 35. If the votes are equally divided, the chairman's vote shall be decisive.

The International Commission may make recommendations concerning amendments and additions which should be made to the provisions of the Agreement on the cessation of hostilities in Laos, in order to ensure more effective execution of the said Agreement. These recommendations shall be adopted unanimously.

Article 35

On questions concerning violations, or threats of violations, which might lead to a resumption of hostilities and, in particular,

- (a) refusal by foreign armed forces to effect the movements provided for in the withdrawal plan,
- (b) violation or threat of violation of the country's integrity, by foreign armed forces,

the decisions of the International Commission must be unanimous.

Article 36

If one of the parties refuses to put a recommendation of the International Commission into effect, the parties concerned or the Commission itself shall inform the members of the Geneva Conference.

If the International Commission does not reach unanimity in the cases provided for in article 35, it shall transmit a majority report and one or more minority reports to the members of the Conference.

The International Commission shall inform the members of the Conference of all cases in which its work is being hindered.

Article 37

The International Commission shall be set up at the time of the cessation of hostilities in Indo-China in order that it may be able to fulfil the tasks prescribed in article 27.

Article 38

The International Commission for Supervision and Control in Laos shall act in close co-operation with the International Commissions in Viet-Nam and Cambodia.

The Secretaries-General of these three Commissions shall be responsible for co-ordinating their work and for relations between them.

Article 39

La Commission internationale pour la surveillance et le contrôle au Laos peut, après consultation des Commissions internationales pour la surveillance et le contrôle au Cambodge et au Vietnam, réduire progressivement ses activités, compte tenu de l'évolution de la situation au Cambodge et au Vietnam. Cette décision est adoptée à l'unanimité.

Chapitre VII

Article 40

Toutes les dispositions du présent accord, à l'exception du paragraphe *a* de l'Article 2, entreront en vigueur le 22 juillet 1954, à vingt-quatre heures (heure de Genève).

Article 41

FAIT à Genève, le 20 juillet 1954, à vingt-quatre heures, en langue française.

Pour le Commandant en chef
des forces de l'Union française
en Indochine :

[Signé]

Général de Brigade DELTEIL

Pour le Commandant en chef des Unités
combattantes du « Pathet-Lao » et pour
le Commandant en chef de l'Armée
populaire du Vietnam :

[Signé]

TA-QUANG-BUU
Vice-Ministre de la Défense Nationale
de la République Démocratique
du Vietnam

Article 39

The International Commission for Supervision and Control in Laos may, after consultation with the International Commissions in Cambodia and Viet-Nam, and having regard to the development of the situation in Cambodia and Viet-Nam, progressively reduce its activities. Such a decision must be adopted unanimously.

Chapter VII

Article 40

All the provisions of the present Agreement, save paragraph (a) of Article 2, shall enter into force at 24 hours (Geneva time) on 22 July 1954.

Article 41

DONE at Geneva (Switzerland) on 20 July 1954, at 24 hours, in the French language.

For the Commander-in-Chief
of the forces of the French Union
in Indo-China :

[Signed]

Général de Brigade DELTEIL

For the Commander-in-Chief
of the fighting units of " Pathet-Lao "
and for the Commander-in-Chief
of the People's Army of Viet-Nam :

[Signed]

TA-QUANG-BUU
Vice-Minister of National Defence
of the Democratic Republic of Viet-Nam

ACCORD¹ SUR LA CESSATION DES HOSTILITÉS AU CAMBODGE

Chapitre I

PRINCIPES ET MODALITÉS D'EXÉCUTION DU CESSEZ-LE-FEU

Article premier

A partir du vingt-trois juillet 1954 à huit heures (heure du méridien de Pékin), la cessation complète de toutes les hostilités sur tout le territoire du Cambodge sera ordonnée et assurée par les commandements des forces armées des deux parties pour toutes les troupes et le personnel des forces terrestres, navales et aériennes placées sous leur contrôle.

Article 2

En conformité avec le principe de la simultanéité du cessez-le-feu dans toute l'Indochine, il devra y avoir simultanéité dans la cessation des hostilités sur tout le territoire du Cambodge, dans toutes les zones de combat et pour toutes les forces des deux parties.

Pour éviter toute méprise et tout malentendu et pour assurer effectivement la simultanéité tant pour l'arrêt des hostilités que pour toutes les autres opérations découlant de la cessation des hostilités :

a. Compte tenu du temps effectivement nécessaire pour la transmission de l'ordre du cessez-le-feu jusqu'aux plus petits échelons des forces combattantes des deux parties, les deux parties sont convenues que le cessez-le-feu complet et simultané sur tout le territoire du Cambodge sera réalisé à huit heures (heure locale) du 7 août 1954. Il est convenu que l'heure locale est l'heure du méridien de Pékin;

b. Chaque partie se conformera strictement au calendrier fixé d'un commun accord entre les parties pour l'exécution de toutes les opérations liées à la cessation des hostilités.

Article 3

Toutes les opérations et tous les mouvements ayant trait à l'application de la cessation des hostilités devront s'effectuer dans l'ordre et la sécurité :

a. Dans un certain nombre de jours, à déterminer par les commandements des deux parties, après la réalisation du cessez-le-feu, chacune des parties aura à sa charge

---

¹ L'Accord sur la cessation des hostilités au Cambodge est entré en vigueur le 23 juillet 1954, conformément à l'article 33.

[TRANSLATION¹ — TRADUCTION²]

AGREEMENT³ ON THE CESSATION OF HOSTILITIES IN CAMBODIA

Chapter I

PRINCIPLES AND CONDITIONS GOVERNING EXECUTION OF THE CEASE-FIRE

Article 1

As from twenty-third July 1954 at 0800 hours (Pekin mean time) complete cessation of all hostilities throughout Cambodia shall be ordered and enforced by the Commanders of the Armed Forces of the two parties for all troops and personnel of the land, naval and air forces under their control.

Article 2

In conformity with the principle of a simultaneous cease-fire throughout Indo-China, there shall be a simultaneous cessation of hostilities throughout Cambodia, in all the combat areas and for all the forces of the two parties.

To obviate any mistake or misunderstanding and to ensure that both the ending of hostilities and all other operations arising from cessation of hostilities are in fact simultaneous,

(a) due allowance being made for the time actually required for transmission of the cease-fire order down to the lowest échelons of the combatant forces of both sides, the two parties are agreed that the complete and simultaneous cease-fire throughout the territory of Cambodia shall become effective at 8 hours (local time) on 7 August 1954. It is agreed that Pekin meantime shall be taken as local time;

(b) Each side shall comply strictly with the time-table jointly agreed upon between the parties for the execution of all operations connected with the cessation of hostilities.

Article 3

All operations and movements connected with the execution of the cessation of hostilities must be carried out in a safe and orderly fashion,

(a) Within a number of days to be determined by the Commanders of both sides, after the cease-fire has been achieved, each party shall be responsible for

¹ Translation supplied by the Government of the United States of America (Doc. IC/52 of the Geneva Conference on the problem of restoring peace in Indo-China).

² Traduction fournie par le Gouvernement des Etats-Unis d'Amérique (Doc. IC/52 de la Conférence de Genève sur le problème du rétablissement de la paix en Indochine).

³ The Agreement on the cessation of hostilities in Cambodia came into force on 23 July 1954, in accordance with article 33.

l'enlèvement et la neutralisation des mines, pièges, matières explosives ou tous autres engins dangereux qui ont été posés par elle. Au cas où l'enlèvement et la neutralisation ne pourraient se faire avant son départ, elle doit y placer des signaux visibles. Des endroits ainsi déminés ainsi que d'autres obstacles à la libre circulation du personnel de la commission internationale et de la commission mixte seront signalés à celles-ci par les commandements militaires locaux;

b. Tous les incidents pouvant surgir entre les forces des deux parties et pouvant provenir des méprises ou des malentendus seront réglés sur place avec le souci d'en limiter la portée;

c. Dans les jours qui précéderont immédiatement le cessez-le-feu, chacune des parties s'engage à ne pas déclencher d'opérations d'envergure entre le moment de la signature de l'accord sur la cessation des hostilités à Genève et l'application du cessez-le-feu.

Chapitre II

MODALITÉS D'EXÉCUTION DU RETRAIT DES FORCES ARMÉES ÉTRANGÈRES ET DU PERSONNEL MILITAIRE ÉTRANGER DU TERRITOIRE DU CAMBODGE

Article 4

1. Le retrait hors du territoire du Cambodge porte sur :

- a. Les forces armées et le personnel militaire combattant de l'Union française;
- b. Les formations combattantes de toutes natures ayant pénétré dans le territoire du Cambodge et provenant d'autres pays ou régions de la péninsule;
- c. Tous les éléments étrangers (ou cambodgiens non originaires du Cambodge) se trouvant dans les formations militaires de toutes natures ou faisant fonction de cadres dans tous les organismes politico-militaires, administratifs, économiques, financiers, sociaux ayant travaillé en liaison avec les unités militaires vietnamiennes.

2. Les retraits des forces et éléments visés aux paragraphes ci-dessus ainsi que leurs approvisionnements et matériels militaires devront être achevés dans un délai de quatre-vingt-dix jours à compter de la date d'entrée en vigueur du présent accord.

3. Les deux parties doivent garantir l'exécution des retraits de toutes les forces selon les buts visés par l'accord, n'admettre aucun acte hostile et ne prendre aucune mesure pouvant créer des difficultés à ces retraits. Elles doivent s'aider mutuellement dans la mesure du possible.

4. Pendant le processus des retraits des forces, les deux parties n'admettent aucune destruction ou sabotage vis-à-vis de tous biens publics et aucune atteinte à la vie ni aux biens de la population civile. Elles n'admettent aucune ingérence dans l'administration civile locale.

5. Le contrôle de l'application des mesures garantissant la sécurité des forces en cours de retrait sera assuré par la commission mixte et la commission internationale de contrôle.

6. La commission mixte au Cambodge se basera sur les principes mentionnés ci-dessus pour déterminer d'un commun accord les modalités concrètes des retraits des forces.

removing and neutralizing mines, booby traps, explosives and any other dangerous devices placed by it. Should it be impossible to complete removal and neutralization before departure, the party concerned will mark the spot by placing visible signs. Sites thus cleared of mines and any other obstacles to the free movement of the personnel of the International Commission and the Joint Commission shall be notified to the latter by the local military Commanders.

(b) Any incidents that may arise between the forces of the two sides and may result from mistakes or misunderstandings shall be settled on the spot so as to restrict their scope.

(c) During the days immediately preceding the cease-fire each party undertakes not to engage in any large-scale operation between the time when the Agreement on the cessation of hostilities is signed at Geneva and the time when the cease-fire comes into effect.

Chapter II

PROCEDURE FOR THE WITHDRAWAL OF THE FOREIGN ARMED FORCES AND FOREIGN MILITARY PERSONNEL FROM THE TERRITORY OF CAMBODIA

Article 4

1. The withdrawal outside the territory of Cambodia shall apply to :
  - (a) the armed forces and military combatant personnel of the French Union :
  - (b) the combatant formations of all types which have entered the territory of Cambodia from other countries or regions of the peninsula :
  - (c) all the foreign elements (or Cambodians not natives of Cambodia) in the military formations of any kind or holding supervisory functions in all political or military, administrative, economic, financial or social bodies, having worked in liaison with the Viet-Nam military units.
2. The withdrawals of the forces and elements referred to in the foregoing paragraphs and their military supplies and materials must be completed within 90 days reckoning from the entry into force of the present Agreement.
3. The two parties shall guarantee that the withdrawals of all the forces will be effected in accordance with the purposes of the Agreement, and that they will not permit any hostile action or take any action likely to create difficulties for such withdrawals. They shall assist one another as far as possible.
4. While the withdrawals are proceeding, the two parties shall not permit any destruction or sabotage of public property or any attack on the life or property of the civilian population. They shall not permit any interference with the local civil administration.
5. The Joint Commission and the International Supervisory Commission shall supervise the execution of measures to ensure the safety of the forces during withdrawal.
6. The Joint Commission in Cambodia shall determine the detailed procedures for the withdrawals of the forces on the basis of the above-mentioned principles.

Chapitre III

AUTRES QUESTIONS

A. *Les forces armées khmères, originaires du Cambodge**Article 5*

Les deux parties assureront que dans un délai de trente jours, après la proclamation de l'ordre de cessez-le-feu, les forces de résistance khmères seront démobilisées sur place; en même temps les troupes de l'armée royale khmère s'interdiront tous actes hostiles contre les forces de résistance khmères.

Article 6

La situation de ces nationaux sera déterminée compte tenu de la déclaration de la délégation du Cambodge à la conférence de Genève et dont la teneur suit :

« Le Gouvernement royal du Cambodge, soucieux d'assurer la concorde et l'unanimité des populations du Royaume, se déclare résolu à prendre les dispositions utiles pour intégrer tous les citoyens sans aucune discrimination dans la communauté nationale et leur garantir la jouissance des droits et libertés prévus par la Constitution du Royaume.

« Précise que tous les citoyens cambodgiens pourront participer librement en qualité d'électeurs et de candidats aux élections générales au scrutin secret. »

Aucune représaille ne sera exercée à l'encontre de ces nationaux ainsi que de leur famille, chacun devant pouvoir jouir, sans discrimination aucune par rapport aux autres nationaux, de toutes les garanties constitutionnelles relatives à la protection des personnes et des biens ainsi qu'aux libertés démocratiques.

Ceux qui en feront la demande pourront être admis à servir dans l'armée régulière ou les formations de police locale s'ils remplissent les conditions exigées pour le recrutement actuel de l'armée et des corps de police.

Il en sera de même de ceux qui seront rendus à la vie civile et qui pourront postuler les emplois civils dans les mêmes conditions que les autres nationaux.

B. *Interdiction d'introduction de nouvelles troupes, de personnel militaire, d'armements et de munitions nouveaux. Bases militaires**Article 7*

Conformément à la déclaration faite par la délégation du Cambodge le 20 juillet 1954 à vingt-quatre heures à la conférence des Ministres des Affaires étrangères à Genève :

« Le Gouvernement du Cambodge ne se joindra à aucun accord avec d'autres États si cet accord comporte pour le Cambodge l'obligation d'entrer dans une alliance militaire non conforme aux principes de la Charte des Nations Unies ou, aussi longtemps que sa sécurité ne sera pas menacée, l'obligation d'établir des bases pour les forces militaires des puissances étrangères en territoire cambodgien.

Chapter III

OTHER QUESTIONS

A. *The Khmer armed forces, natives of Cambodia**Article 5*

The two parties shall undertake that within thirty days after the cease-fire order has been proclaimed, the Khmer Resistance Forces shall be demobilized on the spot; simultaneously, the troops of the Royal Khmer Army shall abstain from taking any hostile action against the Khmer Resistance Forces.

Article 6

The situation of these nationals shall be decided in the light of the Declaration made by the Delegation of Cambodia at the Geneva Conference, reading as follows :

“ The Royal Government of Cambodia, in the desire to ensure harmony and agreement among the peoples of the Kingdom, declares itself resolved to take the necessary measures to integrate all citizens, without discrimination, into the national community and to guarantee them the enjoyment of the rights and freedoms for which the Constitution of the Kingdom provides;

“ Affirms that all Cambodian citizens may freely participate as electors or candidates in general elections by secret ballot.”

No reprisals shall be taken against the said nationals or their families, each national being entitled to the enjoyment, without any discrimination as compared with other nationals, of all constitutional guarantees concerning the protection of person and property and democratic freedoms.

Applicants therefore may be accepted for service in the Regular Army or local police formations if they satisfy the conditions required for current recruitment of the Army and Police Corps.

The same procedure shall apply to those persons who have returned to civilian life and who may apply for civilian employment on the same terms as other nationals.

B. *Ban on the Introduction of Fresh Troops, Military Personnel, Armaments and Munitions. Military Bases.**Article 7*

In accordance with the Declaration made by the Delegation of Cambodia at 2400 hours on 20 July 1954 at the Geneva Conference of Foreign Ministers :

“ The Royal Government of Cambodia will not join in any agreement with other States, if this agreement carries for Cambodia the obligation to enter into a military alliance not in conformity with the principles of the Charter of the United Nations or, as long as its security is not threatened, the obligation to establish bases on Cambodian territory for the military forces of foreign powers.

« Pendant la période qui s'écoulera entre la date de la cessation des hostilités au Viet Nam et celle du règlement définitif des problèmes politiques dans ce pays, le Gouvernement du Cambodge ne sollicitera l'aide étrangère en matériel, en personnel ou en instructeurs que dans l'intérêt d'une défense efficace du territoire. »

C. *Internés civils et prisonniers de guerre. Sépulture*

Article 8

La libération et le rapatriement de tous les internés civils et prisonniers de guerre détenus par chacune des deux parties au moment de l'entrée en vigueur du présent accord s'effectueront dans les conditions suivantes :

a. Tous les prisonniers de guerre et internés civils, quelle que soit leur nationalité, capturés depuis le début des hostilités au Cambodge, au cours d'opérations militaires ou en toutes autres circonstances de guerre et sur tout le territoire du Cambodge, seront libérés, après la mise en vigueur du présent accord d'armistice;

b. Il est entendu que le terme « internés civils » signifie toutes les personnes qui, ayant contribué sous une forme quelconque à la lutte armée et politique entre les deux parties, ont été pour cela arrêtées ou détenues par l'une des parties au cours de la période des hostilités.

c. Tous les prisonniers de guerre étrangers capturés par l'une des parties seront remis aux autorités compétentes de l'autre partie qui les aideront par tous les moyens à se rendre aux destinations de leur choix.

Article 9

Après l'entrée en vigueur du présent accord, si le lieu de sépulture est connu et si l'existence de tombes a été constatée, le commandement cambodgien autorisera, dans un délai déterminé, l'exhumation et l'enlèvement des corps des militaires décédés de l'autre partie, y compris des prisonniers de guerre ou du personnel décédés et enterrés sur le territoire cambodgien.

La commission mixte fixera les modalités d'exécution de cette tâche et le délai dans lequel elle doit être accomplie.

Chapitre IV

COMMISSION MIXTE ET COMMISSION INTERNATIONALE POUR LA SURVEILLANCE
ET LE CONTRÔLE AU CAMBODGE

Article 10

La responsabilité de l'exécution de l'accord sur la cessation des hostilités revient aux parties.

Article 11

Une commission internationale est chargée de la surveillance et du contrôle de l'application des dispositions de l'accord sur la cessation des hostilités au Cambodge;

“ During the period which will elapse between the date of the cessation of hostilities in Viet-Nam and that of the final settlement of political problems in this country, the Royal Government of Cambodia will not solicit foreign aid in war material, personnel or instructors except for the purpose of the effective defence of the territory.”

C. *Civilian Internees and Prisoners of War. Burial.*

Article 8

The liberation and repatriation of all civilian internees and prisoners of war detained by each of the two parties at the coming into force of the present Agreement shall be carried out under the following conditions :

(a) All prisoners of war and civilian internees of whatever nationality, captured since the beginning of hostilities in Cambodia during military operations or in any other circumstances of war and in any part of the territory of Cambodia shall be liberated after the entry into force of the present Armistice Agreement.

(b) The term “ civilian internees ” is understood to mean all persons who, having in any way contributed to the political and armed struggle between the two parties, have been arrested for that reason or kept in detention by either party during the period of hostilities.

(c) All foreign prisoners of war captured by either party shall be surrendered to the appropriate authorities of the other party, who shall give them all possible assistance in proceeding to the destination of their choice.

Article 9

After the entry into force of the present Agreement, if the place of burial is known and the existence of graves has been established, the Cambodian commander shall, within a specified period, authorize the exhumation and removal of the bodies of deceased military personnel of the other party, including the bodies of prisoners of war or personnel deceased and buried on Cambodian territory.

The Joint Commission shall fix the procedures by which this task is to be carried out and the time limit within which it must be completed.

Chapter IV

JOINT COMMISSION AND INTERNATIONAL COMMISSION FOR SUPERVISION
AND CONTROL IN CAMBODIA

Article 10

Responsibility for the execution of the Agreement on the cessation of hostilities shall rest with the parties.

Article 11

An International Commission shall be responsible for control and supervision of the application of the provisions of the Agreement on the cessation of hostilities in

elle est composée des représentants des États suivants : Canada, Inde et Pologne. Elle est présidée par le représentant de l'Inde. Elle a son siège à Phnom-Penh.

Article 12

La commission internationale crée des équipes d'inspection, fixes et mobiles, composées d'un nombre égal d'officiers désignés par chacun des États ci-dessus.

Les équipes fixes sont stationnées aux points suivants : Phnom-Penh, Kompong-Cham, Kratié, Svay-Rieng, Kampot. Ces points de stationnement pourront être ultérieurement modifiés, par accord entre le Gouvernement du Cambodge et la commission internationale.

Les zones d'action des équipes mobiles sont les régions avoisinant les frontières terrestres et maritimes du Cambodge; dans la limite de leurs zones d'action, elles ont le droit de se déplacer librement et reçoivent des autorités locales civiles et militaires toutes les facilités dont elles ont besoin pour accomplir leurs missions (fourniture de personnel, mise à leur disposition des documents nécessaires au contrôle, convocation des témoins nécessaires aux enquêtes, protection de la sécurité et de la liberté de déplacement des équipes d'inspection, etc.). Elles disposent des moyens modernes de transport, d'observation et de transmission qui leur sont utiles.

En dehors des zones d'action définies ci-dessus, les équipes mobiles peuvent, en accord avec le commandement cambodgien, effectuer des déplacements dans le cadre des missions qui leur sont fixées par le présent accord.

Article 13

La commission internationale est chargée de surveiller l'exécution par les parties des dispositions de l'accord. A cet effet, elle remplit les missions de contrôle, d'observation, d'inspection et d'enquête liées à l'application des dispositions de l'accord sur la cessation des hostilités et elle doit notamment :

- a.* Contrôler le retrait des forces étrangères, conformément aux dispositions de l'accord sur la cessation des hostilités, et veiller au respect des frontières;
- b.* Contrôler les opérations de libération des prisonniers de guerre et internés civils;
- c.* Surveiller, dans les ports et aérodromes ainsi que sur toutes les frontières du Cambodge, l'application de la déclaration cambodgienne relative à l'entrée au Cambodge à titre d'aide étrangère de personnel militaire et de matériel de guerre.

Article 14

Une commission mixte est créée pour faciliter l'exécution des clauses relatives au retrait des forces étrangères.

La commission mixte a la possibilité de former des groupes mixtes dont le nombre est arrêté d'un commun accord par les parties.

La commission mixte facilite l'exécution des clauses de l'accord sur la cessation

Cambodia. It shall be composed of representatives of the following States : Canada, India and Poland. It shall be presided over by the representative of India. Its headquarters shall be at Phnom-Penh.

Article 12

The International Commission shall set up fixed and mobile inspection teams, composed of an equal number of officers appointed by each of the above-mentioned States.

The fixed teams shall be located at the following points : Phnom-Penh, Kompong-Cham, Kratié, Svay-Rieng, Kampot. These points of location may be altered at a later date by agreement between the Government of Cambodia and the International Commission.

The zones of action of the mobile teams shall be the regions bordering on the land and sea frontiers of Cambodia. The mobile teams shall have the right to move freely within the limits of their zones of action, and they shall receive from the local civil and military authorities all facilities they may require for the fulfilment of their tasks (provision of personnel, access to documents needed for supervision, summoning of witnesses needed for enquiries, security and freedom of movement of the inspection teams, etc.). They shall have at their disposal such modern means of transport, observation and communication as they may require.

Outside the zones of action defined above, the mobile teams may, with the agreement of the Cambodian command, move about as required by the tasks assigned to them under the present Agreement.

Article 13

The International Commission shall be responsible for supervising the execution by the parties of the provisions of the present Agreement. For this purpose it shall fulfil the functions of control, observation, inspection and investigation connected with the implementation of the provisions of the Agreement on the cessation of hostilities, and shall in particular :

- (a) control the withdrawal of foreign forces in accordance with the provisions of the Agreement on the cessation of hostilities and see that frontiers are respected;
- (b) control the release of prisoners of war and civilian internees;
- (c) supervise, at ports and airfields and along all the frontiers of Cambodia, the application of the Cambodian declaration concerning the introduction into Cambodia of military personnel and war materials on grounds of foreign assistance.

Article 14

A Joint Commission shall be set up to facilitate the implementation of the clauses relating to the withdrawal of foreign forces.

The Joint Commission may form joint groups the number of which shall be decided by mutual agreement between the parties.

The Joint Commission shall facilitate the implementation of the clauses of the

des hostilités relatives au cessez-le-feu simultané et général au Cambodge pour toutes les forces armées régulières et irrégulières des deux parties.

Elle aide les parties dans l'exécution desdites clauses, elle assure la liaison entre elles afin d'élaborer et de mettre en œuvre les plans relatifs à l'application desdites clauses; elle s'efforce de régler les différends qui peuvent surgir entre les parties dans l'application de ces clauses. La commission mixte a la possibilité d'envoyer des groupes mixtes pour suivre ces troupes dans leur transfert et ceux-ci sont dissous dès l'achèvement de l'exécution des plans de retrait.

Article 15

La commission mixte est composée d'un nombre égal de représentants des commandements des parties intéressées.

Article 16

La commission internationale procède, par l'entremise des équipes d'inspection dont il a été parlé précédemment, et dans les délais les plus courts, soit de sa propre initiative, soit à la demande de la commission mixte ou de l'une des parties, aux enquêtes nécessaires, sur pièces et sur le terrain.

Article 17

Les équipes d'inspection transmettent à la commission internationale les résultats de leur contrôle, de leurs enquêtes et de leurs observations; elles établissent, en outre, les rapports spéciaux qu'elles estiment nécessaires ou que la commission peut leur demander. En cas de désaccord au sein des équipes, les conclusions de chacun des membres sont transmises à la commission.

Article 18

Si une équipe d'inspection n'a pas pu régler un incident, ou si elle estime qu'il y a violation ou menace de violation grave, la commission internationale est saisie, elle étudie les rapports et les conclusions des équipes d'inspection et fait connaître aux parties les mesures qui doivent être prises pour régler l'incident, pour faire cesser la violation ou pour faire disparaître la menace de violation.

Article 19

Lorsque la commission mixte n'arrive pas à se mettre d'accord au sujet de l'interprétation d'une clause ou de l'appréciation d'un fait, la commission internationale est saisie du différend. Ses recommandations sont adressées directement aux parties et communiquées à la commission mixte.

Article 20

Les recommandations de la commission internationale sont adoptées à la majorité des voix, sous réserve des dispositions de l'article 21. En cas de partage des voix, celle du Président est prépondérante.

Agreement on the cessation of hostilities relating to the simultaneous and general cease-fire in Cambodia for all regular and irregular armed forces of the two parties.

It shall assist the parties in the implementation of the said clauses; it shall ensure liaison between them for the purpose of preparing and carrying out plans for the implementation of the said clauses; it shall endeavour to settle any disputes between the parties arising out of the implementation of these clauses. The Joint Commission may send joint groups to follow the forces in their movements; such groups shall be disbanded once the withdrawal plans have been carried out.

Article 15

The Joint Commission shall be composed of an equal number of representatives of the Commands of the parties concerned.

Article 16

The International Commission shall, through the medium of the inspection teams mentioned above and as soon as possible, either on its own initiative or at the request of the Joint Commission or of one of the parties, undertake the necessary investigations both documentary and on the ground.

Article 17

The inspection teams shall transmit to the International Commission the results of their supervision, investigations and observations; furthermore, they shall draw up such special reports as they may consider necessary or as may be requested from them by the Commission. In the case of a disagreement within the teams, the findings of each member shall be transmitted to the Commission.

Article 18

If an inspection team is unable to settle an incident or considers that there is a violation or threat of a serious violation, the International Commission shall be informed; the Commission shall examine the reports and findings of the inspection teams and shall inform the parties of the measures to be taken for the settlement of the incident, ending of the violation or removal of the threat of violation.

Article 19

When the Joint Commission is unable to reach agreement on the interpretation of a provision or on the appraisal of a fact, the International Commission shall be informed of the disputed question. Its recommendations shall be sent directly to the parties and shall be notified to the Joint Commission.

Article 20

The recommendations of the International Commission shall be adopted by a majority vote, subject to the provisions of article 21. If the votes are equally divided, the Chairman's vote shall be decisive.

La commission internationale peut formuler des recommandations concernant les amendements et additions qu'il y aurait lieu d'apporter aux dispositions de l'accord sur la cessation des hostilités au Cambodge, en vue d'assurer une application plus efficace dudit accord. Ces recommandations sont adoptées à l'unanimité.

Article 21

Lorsqu'il s'agit de questions ayant trait à des violations ou à des menaces de violation pouvant entraîner une reprise des hostilités, et en particulier :

- a. du refus par des forces armées étrangères de procéder aux mouvements prévus par le plan de retrait,
- b. d'une violation ou menace de violation par des forces armées étrangères de l'intégrité du pays,

les décisions de la commission internationale doivent être adoptées à l'unanimité.

Article 22

Si l'une des parties refuse d'appliquer une recommandation de la commission internationale, les parties intéressées ou la commission elle-même saisissent les membres de la conférence de Genève.

Si la commission internationale n'est pas parvenue à une conclusion unanime dans les cas visés à l'article 21, elle transmet aux membres de la conférence un rapport majoritaire et un ou plusieurs rapports minoritaires.

La commission internationale saisit les membres de la conférence de toute entrave apportée à son activité.

Article 23

La commission internationale est mise en place dès la cessation des hostilités en Indochine, afin d'être en mesure de remplir les tâches prévues à l'article 13.

Article 24

La commission internationale pour la surveillance et le contrôle au Cambodge agit en étroite coopération avec les commissions internationales pour la surveillance et le contrôle au Viet Nam et au Laos. La coordination des activités de ces trois commissions et leurs relations seront assurées par l'intermédiaire de leurs secrétariats généraux.

Article 25

La commission internationale de contrôle au Cambodge peut, après consultation des commissions internationales de contrôle au Viet Nam et au Laos, réduire progressivement ses activités compte tenu de l'évolution de la situation au Viet Nam et au Laos. Cette décision sera adoptée à l'unanimité.

The International Commission may make recommendations concerning amendments and additions which should be made to the provisions of the Agreement on the cessation of hostilities in Cambodia, in order to ensure more effective execution of the said Agreement. These recommendations shall be adopted unanimously.

Article 21

On questions concerning violations, or threats of violations, which might lead to a resumption of hostilities, and in particular,

- (a) refusal by foreign armed forces to effect the movements provided for in the withdrawal plan,
- (b) violation or threat of violation of the country's integrity by foreign armed forces,

the decisions of the International Commission must be unanimous.

Article 22

If one of the parties refuses to put a recommendation of the International Commission into effect, the parties concerned or the Commission itself shall inform the members of the Geneva Conference.

If the International Commission does not reach unanimity in the cases provided for in article 21, it shall transmit a majority report and one or more minority reports to members of the Conference.

The International Commission shall inform the members of the Conference of all cases in which its work is being hindered.

Article 23

The International Commission shall be set up at the time of the cessation of hostilities in Indo-China in order that it may be able to perform the tasks prescribed in article 13.

Article 24

The International Commission for Supervision and Control in Cambodia shall act in close cooperation with the International Commissions in Viet-Nam and Laos.

The Secretaries-General of these three Commissions shall be responsible for coordinating their work and for relations between them.

Article 25

The International Commission for Supervision and Control in Cambodia may, after consultation with the International Commissions in Viet-Nam and in Laos, and having regard to the development of the situation in Viet-Nam and in Laos, progressively reduce its activities. Such a decision must be adopted unanimously.

Chapitre V

EXÉCUTION

Article 26

Les commandants des forces des deux parties veilleront à ce que les personnes placées sous leurs ordres respectifs qui violeraient l'une quelconque des dispositions du présent accord fassent l'objet d'une sanction appropriée.

Article 27

Le présent accord sur la cessation des hostilités s'applique à toutes les forces armées de chacune des parties.

Article 28

Les commandants des forces des deux parties accorderont toute la protection, l'aide et la coopération possibles à la commission mixte, à la commission internationale et à ses équipes d'inspection dans l'accomplissement des fonctions.

Article 29

La commission mixte composée d'un nombre égal de représentants des commandements des deux parties aidera les deux parties dans l'exécution de toutes les dispositions de l'accord sur la cessation des hostilités, assurera la liaison entre les deux parties, fixera les plans d'exécution de l'accord et s'efforcera de résoudre tous les différends pouvant surgir au cours de l'exécution de ces dispositions et de ces plans.

Article 30

Les dépenses afférentes au fonctionnement de la commission mixte seront réparties également entre les deux parties.

Article 31

Les signataires du présent document et leurs successeurs dans leurs fonctions seront chargés d'assurer le respect et la mise en vigueur des clauses et dispositions du présent accord sur la cessation des hostilités. Les commandants des forces des deux parties prendront, dans le cadre de leurs commandements respectifs, toutes les mesures et dispositions nécessaires pour que tous les personnels placés sous leurs ordres respectent pleinement toutes les dispositions du présent accord.

Article 32

Les modalités d'exécution du présent accord seront, chaque fois que cela sera nécessaire, étudiées par les commandements des deux parties et, au besoin, précisées par la commission mixte.

Chapter V

IMPLEMENTATION

Article 26

The Commanders of the forces of the two parties shall ensure that persons under their respective commands who violate any of the provisions of the present Agreement are suitably punished.

Article 27

The present Agreement on the cessation of hostilities shall apply to all the armed forces of either party.

Article 28

The Commanders of the forces of the two parties shall afford full protection and all possible assistance and co-operation to the Joint Commission and to the International Commission and its inspection teams in the performance of their functions.

Article 29

The Joint Commission, composed of an equal number of representatives of the Commands of the two parties, shall assist the parties in the implementation of all the clauses of the Agreement on the cessation of hostilities, ensure liaison between the two parties, draw up plans for the implementation of the Agreement, and endeavour to settle any dispute arising out of the implementation of the said clauses and plans.

Article 30

The costs involved in the operation of the Joint Commission shall be shared equally between the two parties.

Article 31

The signatories of the present Agreement on the cessation of hostilities and their successors in their functions shall be responsible for the observance and enforcement of the terms and provisions thereof. The Commanders of the forces of the two parties shall, within their respective commands, take all steps and make all arrangements necessary to ensure full compliance with all the provisions of the present Agreement by all personnel under their command.

Article 32

The procedures laid down in the present Agreement shall, whenever necessary, be examined by the Commands of the two parties and, if necessary, defined more specifically by the Joint Commission.

Article 33

Toutes les dispositions du présent accord entreront en vigueur à zéro heure (heure de Genève) le 23 juillet 1954.

FAIT à Genève le 20 juillet à 24 heures.

Pour le commandant en chef des unités
des forces de résistance khmère
et pour le commandant en chef
des unités militaires vietnamiennes :

TA-QUANG-BUU

Vice-ministre de la Défense nationale
de la République démocratique
du Viet Nam

Pour le commandant en chef
des forces armées nationales khmères :

Général NHIEK TIOULONG

Article 33

All the provisions of the present Agreement shall enter into force at 00 hours (Geneva time) on 23 July 1954.

DONE at Geneva on 20 July 1954.

For the Commander-in-Chief of the Units
of the Khmer Resistance Forces
and for the Commander-in-Chief
of the Viet-Nameese Military Units :

TA-QUANG-BUU

Vice-Minister of National Defence
of the Democratic Republic of Viet-Nam

For the Commander-in-Chief
of the Khmer National Armed Forces :

General NHIEK TIOULONG

No. 13296

**(a) UNITED STATES OF AMERICA,
DEMOCRATIC REPUBLIC OF VIET-NAM,
PROVISIONAL REVOLUTIONARY GOVERNMENT
OF THE REPUBLIC OF SOUTH VIET-NAM
and REPUBLIC OF VIET-NAM**

**Protocol to the Agreement on ending the war and restoring peace in
Viet-Nam concerning the return of captured military personnel
and foreign civilians and captured and detained Vietnamese
civilian personnel. Signed at Paris on 27 January 1973**

Authentic texts: English and Vietnamese.

**(b) UNITED STATES OF AMERICA
and
DEMOCRATIC REPUBLIC OF VIET-NAM**

**Protocol to the Agreement on ending the war and restoring peace in
Viet-Nam concerning the return of captured military personnel
and foreign civilians and captured and detained Vietnamese
civilian personnel. Signed at Paris on 27 January 1973**

Authentic texts: English and Vietnamese.

Registered by the United States of America on 13 May 1974.

N° 13296

**a) ÉTATS-UNIS D'AMÉRIQUE, GOUVERNEMENT
RÉVOLUTIONNAIRE PROVISOIRE
DE LA RÉPUBLIQUE DU SUD VIET-NAM,
RÉPUBLIQUE DÉMOCRATIQUE DU VIET-NAM
et RÉPUBLIQUE DU VIET-NAM**

Protocole à l'Accord sur la cessation de la guerre et le rétablissement de la paix au Vietnam concernant la renise dn personnel militaire et des civils étrangers capturés et dn personnel civil vietnamien capturé et détenn. Signé à Paris le 27 janvier 1973

Textes authentiques : anglais et vietnamien.

**b) ÉTATS-UNIS D'AMÉRIQUE
et
RÉPUBLIQUE DÉMOCRATIQUE DU VIET-NAM**

Protocole à l'Accord sur la cessation de la guerre et le rétablissement de la paix au Vietnam concernant la renise dn personnel militaire et des civils étrangers capturés et dn personnel civil vietnamien capturé et détenn. Signé à Paris le 27 janvier 1973

Textes authentiques : anglais et vietnamien.

Enregistrés par les États-Unis d'Amérique le 13 mai 1974.

PROTOCOL¹ TO THE AGREEMENT ON ENDING THE WAR
AND RESTORING PEACE IN VIET-NAM² CONCERNING
THE RETURN OF CAPTURED MILITARY PERSONNEL
AND FOREIGN CIVILIANS AND CAPTURED AND
DETAINED VIETNAMESE CIVILIAN PERSONNEL

The Parties participating in the Paris Conference on Viet-Nam,
In implementation of Article 8 of the Agreement on Ending the War and
Restoring Peace in Viet-Nam² signed on this date providing for the return of
captured military personnel and foreign civilians, and captured and detained
Vietnamese civilian personnel,
Have agreed as follows :

THE RETURN OF CAPTURED MILITARY PERSONNEL
AND FOREIGN CIVILIANS

Article 1

The parties signatory to the Agreement shall return the captured military
personnel of the parties mentioned in Article 8 (a) of the Agreement as follows :
—all captured military personnel of the United States and those of the other
foreign countries mentioned in Article 3 (a) of the Agreement shall be
returned to United States authorities;
—all captured Vietnamese military personnel, whether belonging to regular or
irregular armed forces, shall be returned to the two South Vietnamese parties;
they shall be returned to that South Vietnamese party under whose command
they served.

Article 2

All captured civilians who are nationals of the United States or of any other
foreign countries mentioned in Article 3 (a) of the Agreement shall be returned
to United States authorities. All other captured foreign civilians shall be
returned to the authorities of their country of nationality by any one of the
parties willing and able to do so.

---

¹ Came into force on 27 January 1973 by signature, in accordance with article 14.

² See p. 2 of this volume.

Article 3

The parties shall today exchange complete lists of captured persons mentioned in Articles 1 and 2 of this Protocol.

Article 4

(a) The return of all captured persons mentioned in Articles 1 and 2 of this Protocol shall be completed within sixty days of the signing of the Agreement at a rate no slower than the rate of withdrawal from South Viet-Nam of United States forces and those of the other foreign countries mentioned in Article 5 of the Agreement.

(b) Persons who are seriously ill, wounded or maimed, old persons and women shall be returned first. The remainder shall be returned either by returning all from one detention place after another or in order of their dates of capture, beginning with those who have been held the longest.

Article 5

The return and reception of the persons mentioned in Articles 1 and 2 of this Protocol shall be carried out at places convenient to the concerned parties. Places of return shall be agreed upon by the Four-Party Joint Military Commission. The parties shall ensure the safety of personnel engaged in the return and reception of those persons.

Article 6

Each party shall return all captured persons mentioned in Articles 1 and 2 of this Protocol without delay and shall facilitate their return and reception. The detaining parties shall not deny or delay their return for any reason, including the fact that captured persons may, on any grounds, have been prosecuted or sentenced.

THE RETURN OF CAPTURED AND DETAINED VIETNAMESE CIVILIAN PERSONNEL

Article 7

(a) The question of the return of Vietnamese civilian personnel captured and detained in South Viet-Nam will be resolved by the two South Vietnamese parties on the basis of the principles of Article 21 (b) of the Agreement on the Cessation of Hostilities in Viet-Nam of July 20, 1954,¹ which reads as follows :

“ The term ‘ civilian internees ’ is understood to mean all persons who, having in any way contributed to the political and armed struggle

¹ See p. 149 of this volume.

between the two parties, have been arrested for that reason and have been kept in detention by either party during the period of hostilities.”

(b) The two South Vietnamese parties will do so in a spirit of national reconciliation and concord with a view to ending hatred and enmity in order to ease suffering and to reunite families. The two South Vietnamese parties will do their utmost to resolve this question within ninety days after the cease-fire comes into effect.

(c) Within fifteen days after the cease-fire comes into effect, the two South Vietnamese parties shall exchange lists of the Vietnamese civilian personnel captured and detained by each party and lists of the places at which they are held.

TREATMENT OF CAPTURED PERSONS DURING DETENTION

Article 8

(a) All captured military personnel of the parties and captured foreign civilians of the parties shall be treated humanely at all times, and in accordance with international practice.

They shall be protected against all violence to life and person, in particular against murder in any form, mutilation, torture and cruel treatment, and outrages upon personal dignity. These persons shall not be forced to join the armed forces of the detaining party.

They shall be given adequate food, clothing, shelter, and the medical attention required for their state of health. They shall be allowed to exchange post cards and letters with their families and receive parcels.

(b) All Vietnamese civilian personnel captured and detained in South Viet-Nam shall be treated humanely at all times, and in accordance with international practice.

They shall be protected against all violence to life and person, in particular against murder in any form, mutilation, torture and cruel treatment, and outrages against personal dignity. The detaining parties shall not deny or delay their return for any reason, including the fact that captured persons may, on any grounds, have been prosecuted or sentenced. These persons shall not be forced to join the armed forces of the detaining party.

They shall be given adequate food, clothing, shelter and the medical attention required for their state of health. They shall be allowed to exchange post cards and letters with their families and receive parcels.

Article 9

(a) To contribute to improving the living conditions of the captured military personnel of the parties and foreign civilians of the parties, the parties

shall, within fifteen days after the cease-fire comes into effect, agree upon the designation of two or more national Red Cross societies to visit all places where captured military personnel and foreign civilians are held.

(b) To contribute to improving the living conditions of the captured and detained Vietnamese civilian personnel, the two South Vietnamese parties shall, within fifteen days after the cease-fire comes into effect, agree upon the designation of two or more national Red Cross societies to visit all places where the captured and detained Vietnamese civilian personnel are held.

WITH REGARD TO DEAD AND MISSING PERSONS

Article 10

(a) The Four-Party Joint Military Commission shall ensure joint action by the parties in implementing Article 8 (b) of the Agreement. When the Four-Party Joint Military Commission has ended its activities, a Four-Party Joint Military team shall be maintained to carry on this task.

(b) With regard to Vietnamese civilian personnel dead or missing in South Viet-Nam, the two South Vietnamese parties shall help each other to obtain information about missing persons, determine the location and take care of the graves of the dead, in a spirit of national reconciliation and concord, in keeping with the people's aspirations.

OTHER PROVISIONS

Article 11

(a) The Four-Party and Two-Party Joint Military Commissions will have the responsibility of determining immediately the modalities of implementing the provisions of this Protocol consistent with their respective responsibilities under Articles 16 (a) and 17 (a) of the Agreement. In case the Joint Military Commissions, when carrying out their tasks, cannot reach agreement on a matter pertaining to the return of captured personnel they shall refer to the International Commission for its assistance.

(b) The Four-Party Joint Military Commission shall form, in addition to the teams established by the Protocol concerning the cease-fire in South Viet-Nam and the Joint Military Commissions,¹ a sub-commission on captured persons and, as required, joint military teams on captured persons to assist the Commission in its tasks.

(c) From the time the cease-fire comes into force to the time when the Two-Party Joint Military Commission becomes operational, the two South

¹ See p. 250 of this volume.

Vietnamese parties' delegations to the Four-Party Joint Military Commission shall form a provisional sub-commission and provisional joint military teams to carry out its tasks concerning captured and detained Vietnamese civilian personnel.

(d) The Four-Party Joint Military Commission shall send joint military teams to observe the return of the persons mentioned in Articles 1 and 2 of this Protocol at each place in Viet-Nam where such persons are being returned, and at the last detention places from which these persons will be taken to the places of return. The Two-Party Joint Military Commission shall send joint military teams to observe the return of Vietnamese civilian personnel captured and detained at each place in South Viet-Nam where such persons are being returned, and at the last detention places from which these persons will be taken to the places of return.

Article 12

In implementation of Articles 18 (b) and 18 (c) of the Agreement, the International Commission of Control and Supervision shall have the responsibility to control and supervise the observance of Articles 1 through 7 of this Protocol through observation of the return of captured military personnel, foreign civilians and captured and detained Vietnamese civilian personnel at each place in Viet-Nam where these persons are being returned, and at the last detention places from which these persons will be taken to the places of return, the examination of lists, and the investigation of violations of the provisions of the above-mentioned Articles.

Article 13

Within five days after signature of this Protocol, each party shall publish the text of the Protocol and communicate it to all the captured persons covered by the Protocol and being detained by that party.

Article 14

This Protocol shall come into force upon signature by plenipotentiary representatives of all the parties participating in the Paris Conference on Viet-Nam. It shall be strictly implemented by all the parties concerned.

DONE in Paris this twenty-seventh day of January, one thousand nine hundred and seventy-three, in English and Vietnamese. The English and Vietnamese texts are official and equally authentic.

For the Government
of the United States of America :

[*Signed*]

WILLIAM P. ROGERS
Secretary of State

For the Government
of the Republic of Viet-Nam :

[*Signed*]

TRAN VAN LAM
Minister for Foreign Affairs

For the Government
of the Democratic Republic
of Viet-Nam :

[*Signed*]

NGUYEN DUY TRINH
Minister for Foreign Affairs

For the Provisional
Revolutionary Government
of the Republic of South Viet-Nam :

[*Signed*]

NGUYEN THI BINH
Minister for Foreign Affairs

[VIETNAMESE TEXT — TEXTE VIETNAMIEN]

NGHỊ ĐỊNH THƯ CỦA HIỆP ĐỊNH VỀ CHẤM DỨT CHIẾN TRANH, LẬP
LẠI HÒA BÌNH Ở VIỆT NAM VỀ VIỆC TRAO TRẢ NHÂN VIÊN
QUÂN SỰ BỊ BẮT, THƯỜNG DÂN NƯỚC NGOÀI BỊ BẮT VÀ
NHÂN VIÊN DÂN SỰ VIỆT NAM BỊ BẮT VÀ GIAM GIỮ

Các bên tham gia Hội nghị Pa-ri về Việt Nam,

Thực hiện Điều 8 của Hiệp định về chấm dứt chiến
tranh, lập lại hòa bình ở Việt Nam ký vào ngày này quy
định việc trao trả nhân viên quân sự bị bắt, thường dân
nước ngoài bị bắt và nhân viên dân sự Việt Nam bị bắt và
giam giữ,

Đã thỏa thuận như sau :

VIỆC TRAO TRẢ NHÂN VIÊN QUÂN SỰ BỊ BẮT
VÀ THƯỜNG DÂN NƯỚC NGOÀI BỊ BẮT

Điều 1

Các bên ký kết Hiệp định sẽ trao trả những nhân viên
quân sự của các bên bị bắt nói ở Điều 8(a) của Hiệp định
như sau :

- Tất cả nhân viên quân sự của Hoa Kỳ và của các
nước ngoài khác nói ở Điều 3(a) của Hiệp định bị
bắt sẽ được trao trả cho các nhà chức trách của

Hoa Kỳ ;

- Tất cả nhân viên quân sự Việt Nam bị bắt, thuộc các lực lượng vũ trang chính quy hoặc không chính quy, sẽ được trao trả cho hai bên miền Nam Việt Nam ; những người này phục vụ dưới sự chỉ huy của bên miền Nam Việt Nam nào thì sẽ được trao trả cho bên miền Nam Việt Nam đó.

Điều 2

Tất cả những thường dân bị bắt thuộc quốc tịch Hoa Kỳ hoặc của bất cứ nước ngoài nào khác nói trong Điều 3(a) của Hiệp định sẽ được trao trả cho các nhà chức trách Hoa Kỳ. Tất cả những thường dân nước ngoài khác bị bắt sẽ được trao trả cho các nhà chức trách của nước mà họ là công dân, do một trong các bên ký kết sẵn sàng và có khả năng làm việc đó.

Điều 3

Các bên sẽ trao đổi vào ngày hôm nay danh sách đầy đủ những người bị bắt nói trong Điều 1 và Điều 2 của Nghị định thư này.

Điều 4

a) Việc trao trả tất cả những người bị bắt nói ở Điều 1 và Điều 2 của Nghị định thư này sẽ được hoàn thành trong vòng sáu mươi ngày kể từ ngày ký Hiệp định, với nhịp độ không chậm hơn nhịp độ rút các lực lượng của Hoa Kỳ và của các nước ngoài khác ra khỏi miền Nam Việt Nam nói ở Điều 5 của Hiệp định.

b) Những người ốm nặng, bị thương hoặc tàn phế, những người già và phụ nữ sẽ được trao trả trước. Những người còn lại sẽ được trao trả theo cách trao trả hết gọn số

người ở từng nơi giam giữ hoặc theo thứ tự bị bắt trước sau, bắt đầu từ những người bị giam giữ lâu nhất.

Điều 5

Việc trao trả và tiếp nhận những người nói ở Điều 1 và Điều 2 của Nghị định thư này sẽ tiến hành ở những địa điểm thuận tiện cho các bên liên quan. Các địa điểm trao trả sẽ được Ban liên hợp quân sự bốn bên thỏa thuận. Các bên sẽ bảo đảm an toàn cho nhân viên làm nhiệm vụ trao trả hoặc tiếp nhận những người đó.

Điều 6

Mỗi bên sẽ trao trả hết tất cả những người bị bắt nói trong Điều 1 và Điều 2 của Nghị định thư này, không được trì hoãn và sẽ tạo điều kiện dễ dàng cho việc trao trả và tiếp nhận họ. Các bên giam giữ không được từ chối hoặc trì hoãn việc trao trả với bất cứ lý do gì, kể cả lý do người bị bắt đã bị truy tố hoặc bị kết án vì bất cứ nguyên cớ gì.

VIỆC TRAO TRẢ NHÂN VIÊN DÂN SỰ VIỆT NAM BỊ BẮT VÀ GIAM GIỮ

Điều 7

a) Vấn đề trao trả nhân viên dân sự Việt Nam bị bắt và giam giữ ở miền Nam Việt Nam sẽ do hai bên miền Nam Việt Nam giải quyết trên cơ sở các nguyên tắc của Điều 21(b) của Hiệp định đình chỉ chiến sự về Việt Nam ngày hai mươi tháng bảy năm một nghìn chín trăm năm mươi tư được viết như sau :

" Danh từ " thường dân bị giam giữ" có nghĩa là tất cả những người đã tham gia bất cứ dưới hình thức

nào vào cuộc đấu tranh vũ trang và chính trị giữa đôi bên, và vì thế mà đã bị bên này hay bên kia bắt và giam giữ trong khi chiến tranh".

b) Hai bên miền Nam Việt Nam sẽ làm việc đó trên tinh thần hòa giải và hòa hợp dân tộc, nhằm chấm dứt thù hận, giảm bớt đau khổ và đoàn tụ các gia đình. Hai bên miền Nam Việt Nam sẽ gắng hết sức mình để giải quyết vấn đề này trong vòng chín mươi ngày sau khi ngừng bắn có hiệu lực.

c) Trong vòng mười lăm ngày sau khi ngừng bắn có hiệu lực, hai bên miền Nam Việt Nam sẽ trao đổi danh sách các nhân viên dân sự Việt Nam bị mỗi bên bắt và giam giữ và danh sách những nơi giam giữ họ.

VIỆC ĐỐI XỬ VỚI NHỮNG NGƯỜI BỊ BẮT TRONG THỜI GIAN HỌ BỊ GIAM GIỮ

Điều 8

a) Tất cả nhân viên quân sự của các bên và thường dân nước ngoài của các bên bị bắt sẽ luôn luôn được đối xử nhân đạo và phù hợp với tập quán quốc tế.

Họ sẽ được bảo vệ chống lại mọi hành động bạo lực xúc phạm đến tính mạng và thân thể, nhất là việc giết hại họ bằng mọi hình thức, việc làm cho họ bị tàn phế, việc tra tấn, nhục hình và mọi hành động xúc phạm đến nhân cách, phẩm giá con người. Không được cưỡng ép họ tham gia lực lượng vũ trang của bên giam giữ.

Họ phải được ăn, mặc, ở đầy đủ và được chăm sóc về y tế theo nhu cầu của tình hình sức khỏe. Họ được phép trao đổi bưu thiếp, thư từ với gia đình và được nhận quà.

b) Tất cả nhân viên dân sự Việt Nam bị bắt và giam giữ ở miền Nam Việt Nam sẽ luôn luôn được đối xử nhân đạo và phù hợp với tập quán quốc tế.

Họ sẽ được bảo vệ chống lại mọi hành động bạo lực xúc phạm đến tính mạng và thân thể, nhất là việc giết hại họ bằng mọi hình thức, việc làm cho họ bị tàn phế, việc tra tấn, nhục hình và mọi hành động xúc phạm đến nhân cách, phẩm giá con người. Các bên giam giữ không được từ chối hoặc trì hoãn việc trao trả họ với bất cứ lý do gì, kể cả lý do người bị bắt đã bị truy tố hoặc bị kết án vì bất cứ nguyên cớ gì. Không được cưỡng ép họ tham gia lực lượng vũ trang của bên giam giữ.

Họ phải được ăn, mặc, ở đầy đủ và được chăm sóc về y tế theo nhu cầu của tình hình sức khỏe. Họ được phép trao đổi bưu thiếp, thư từ với gia đình và được nhận quà.

Điều 9

a) Để góp phần cải thiện điều kiện sinh hoạt của nhân viên quân sự của các bên bị bắt và thường dân nước ngoài của các bên bị bắt, trong vòng mười lăm ngày sau khi ngừng bắn có hiệu lực, các bên sẽ thỏa thuận về việc chỉ định hai Hội hồng thập tự quốc gia hoặc nhiều hơn để đi thăm mọi nơi giam giữ nhân viên quân sự bị bắt và thường dân nước ngoài bị bắt.

b) Để góp phần cải thiện điều kiện sinh hoạt của nhân viên dân sự Việt Nam bị bắt và giam giữ, trong vòng mười lăm ngày sau khi ngừng bắn có hiệu lực, hai bên miền Nam Việt Nam sẽ thỏa thuận về việc chỉ định hai Hội hồng thập tự quốc gia hoặc nhiều hơn để đi thăm mọi nơi giam giữ nhân viên dân sự Việt Nam bị bắt và giam giữ.

ĐỐI VỚI NHỮNG NGƯỜI CHẾT VÀ MẤT TÍCH

Điều 10

a) Ban liên hợp quân sự bốn bên sẽ bảo đảm phối hợp hành động của các bên trong việc thực hiện Điều 8(b) của Hiệp định. Khi Ban liên hợp quân sự bốn bên đã chấm dứt hoạt động của mình thì một tổ liên hợp quân sự bốn bên sẽ được duy trì để tiếp tục nhiệm vụ đó.

b) Đối với những nhân viên dân sự Việt Nam bị chết và mất tích ở miền Nam Việt Nam, hai bên miền Nam Việt Nam sẽ giúp đỡ nhau tìm kiếm tin tức về những người bị mất tích, xác định vị trí và bảo quản mồ mả của những người bị chết, trên tinh thần hòa giải và hòa hợp dân tộc, phù hợp với nguyện vọng của nhân dân.

CÁC ĐIỀU KHOẢN KHÁC

Điều 11

a) Các Ban liên hợp quân sự bốn bên và hai bên có trách nhiệm quy định ngay các thể thức thực hiện các điều khoản của Nghị định thư này phù hợp với trách nhiệm của từng Ban liên hợp theo Điều 16(a) và Điều 17(a) của Hiệp định. Trong khi thi hành nhiệm vụ của mình, trong trường hợp các Ban liên hợp quân sự không thể thỏa thuận về một vấn đề liên quan đến việc trao trả những người bị bắt thì họ sẽ yêu cầu sự giúp đỡ của Ủy ban quốc tế.

b) Ngoài những tổ đã quy định trong Nghị định thư về ngừng bắn ở miền Nam Việt Nam và về các Ban liên hợp quân sự, Ban liên hợp quân sự bốn bên sẽ thành lập một

Tiểu ban và những tổ liên hợp quân sự cần thiết về những người bị bắt để giúp Ban làm nhiệm vụ.

c) Từ khi ngừng bắn bắt đầu có hiệu lực cho đến khi Ban liên hợp quân sự hai bên có thể hoạt động, các đoàn đại biểu của hai bên miền Nam Việt Nam trong Ban liên hợp quân sự bốn bên sẽ thành lập một Tiểu ban và những tổ liên hợp quân sự lâm thời để thực hiện nhiệm vụ đối với những nhân viên dân sự Việt Nam bị bắt và giam giữ.

d) Ban liên hợp quân sự bốn bên sẽ cử những tổ liên hợp quân sự để quan sát việc trao trả những người nói trong các Điều 1 và 2 của Nghị định thư này tại mỗi nơi ở Việt Nam mà những người đó đang được trao trả và tại những nơi giam giữ cuối cùng mà từ đó những người này sẽ được đưa tới những nơi trao trả. Ban liên hợp quân sự hai bên sẽ cử những tổ liên hợp quân sự để quan sát việc trao trả những nhân viên dân sự Việt Nam bị bắt và giam giữ tại mỗi nơi ở miền Nam Việt Nam mà những người đó đang được trao trả và tại những nơi giam giữ cuối cùng mà từ đó những người này sẽ được đưa tới những nơi trao trả.

Điều 12

Thực hiện Điều 18(b) và Điều 18(c) của Hiệp định, Ủy ban quốc tế kiểm soát và giám sát có trách nhiệm kiểm soát và giám sát việc thi hành những Điều từ 1 đến 7 của Nghị định thư này bằng cách quan sát việc trao trả nhân viên quân sự bị bắt, thường dân nước ngoài bị bắt và nhân viên dân sự Việt Nam bị bắt và giam giữ ở mỗi nơi ở Việt Nam có việc trao trả những người này và ở những nơi giam giữ cuối cùng mà từ đó những người này sẽ được đưa đến những nơi trao trả, bằng cách xem xét các danh sách và điều tra các vụ vi phạm những điều khoản của các Điều nói trên.

Điều 13

Trong vòng năm ngày sau khi ký Nghị định thư này, các bên sẽ công bố và thông báo toàn văn Nghị định thư đến tất cả những người bị bắt nói trong Nghị định thư này mà bên mình đang giam giữ

Điều 14

Nghị định thư này sẽ có hiệu lực khi đại diện toàn quyền của các bên tham gia Hội nghị Pa-ri về Việt Nam ký. Tất cả các bên có liên quan sẽ thi hành triệt để Nghị định thư này.

Làm tại Pa-ri, ngày hai mươi bảy tháng giêng năm một nghìn chín trăm bảy mươi ba, bằng tiếng Anh và tiếng Việt Nam. Bản tiếng Anh và bản tiếng Việt Nam đều là những bản chính thức và có giá trị như nhau.

Thay mặt
Chính phủ Hoa Kỳ:

Thay mặt
Chính phủ Việt Nam cộng hòa:

[Signed - Signé]
WILLIAM P. ROGERS
Bộ trưởng Bộ Ngoại giao

[Signed - Signé]
TRẦN VĂN LÂM
Tổng trưởng Ngoại giao

Thay mặt
Chính phủ Việt Nam
dân chủ cộng hòa:

[Signed - Signé]
NGUYỄN DUY TRINH
Bộ trưởng Bộ Ngoại giao

Thay mặt
Chính phủ cách mạng lâm thời
Cộng hòa miền Nam Việt Nam:

[Signed - Signé]
NGUYỄN THỊ BÌNH
Bộ trưởng Bộ Ngoại giao

[TRADUCTION — TRANSLATION]

PROTOCOLE¹ À L'ACCORD SUR LA CESSATION DE LA GUERRE ET LE RÉTABLISSEMENT DE LA PAIX AU VIETNAM² CONCERNANT LA REMISE DU PERSONNEL MILITAIRE ET DES CIVILS ÉTRANGERS CAPTURÉS ET DU PERSONNEL CIVIL VIETNAMIEN CAPTURÉ ET DÉTENU

Les parties participant à la Conférence de Paris sur le Vietnam,

En application de l'article 8 de l'Accord sur la cessation de la guerre et le rétablissement de la paix au Vietnam², signé ce jour, prévoyant la remise du personnel militaire et des civils étrangers capturés et du personnel civil vietnamien capturé et détenu,

Sont convenues des dispositions ci-après :

REMISE DU PERSONNEL MILITAIRE ET DES CIVILS ÉTRANGERS CAPTURÉS

Article premier

Les parties signataires de l'Accord procéderont comme suit à la remise du personnel militaire capturé relevant des diverses parties, mentionné dans l'article 8 (a) de l'Accord :

- Tout le personnel militaire capturé relevant des Etats-Unis et des autres pays étrangers mentionnés dans l'article 3 (a) de l'Accord sera remis aux autorités des Etats-Unis.
- Tout le personnel militaire vietnamien capturé, qu'il appartienne à des forces armées régulières ou irrégulières, sera remis aux deux parties sud-vietnamiennes; il sera remis à la partie sud-vietnamienne sous le commandement de laquelle il a servi.

Article 2

Tous les civils capturés qui sont des ressortissants des Etats-Unis ou de tout autre pays étranger mentionné dans l'article 3 (a) de l'Accord seront remis aux autorités des Etats-Unis. Tous les autres civils étrangers capturés seront remis aux autorités du pays de leur nationalité, par toute partie disposée à le faire et en mesure de le faire.

¹ Entré en vigueur le 27 janvier 1973 par la signature, conformément à l'article 14.

² Voir p. 3 du présent volume.

Article 3

Les parties échangeront ce jour les listes complètes des personnes capturées mentionnées dans les articles premier et 2 du présent Protocole.

Article 4

(a) La remise de toutes les personnes capturées mentionnées dans les articles premier et 2 du présent Protocole sera achevée dans un délai de soixante jours à compter de la signature de l'Accord; elle s'effectuera à une cadence qui ne sera pas plus lente que celle du retrait du Sud-Vietnam des forces des Etats-Unis et des autres pays étrangers mentionnés dans l'article 5 de l'Accord.

(b) Les personnes gravement malades, blessées ou mutilées, les personnes âgées et les femmes seront remises les premières. Les personnes restantes seront libérées, soit par la remise de toutes celles se trouvant dans un camp de détention après l'autre, soit dans l'ordre de leur date de capture, en commençant par celles qui sont restées détenues le plus longtemps.

Article 5

La remise et l'accueil des personnes mentionnées dans les articles premier et 2 du présent Protocole s'effectueront aux points qui conviendront aux parties intéressées. Les points de restitution seront fixés d'un commun accord par la Commission militaire mixte quadripartite. Les parties assureront la sécurité du personnel chargé de la remise et de l'accueil de ces personnes.

Article 6

Chaque partie restituera sans tarder toutes les personnes capturées mentionnées dans les articles premier et 2 du présent Protocole, et en facilitera la remise et l'accueil. Les parties détentrices ne refuseront ni ne différeront leur remise sous aucun prétexte, et ne pourront notamment invoquer le fait que les personnes capturées pourraient, pour quelque raison que ce soit, avoir été poursuivies ou condamnées.

REMISE DU PERSONNEL CIVIL VIETNAMIEN CAPTURÉ ET DÉTENU

Article 7

(a) La question de la remise du personnel civil vietnamien capturé et détenu au Sud-Vietnam sera résolue par les deux parties sud-vietnamiennes sur

la base des principes de l'article 21 (b) de l'Accord sur la cessation des hostilités au Vietnam, en date du 20 juillet 1954¹, dont les termes sont les suivants :

« Il est entendu que le terme « internés civils » signifie toutes les personnes qui, ayant contribué sous une forme quelconque à la lutte armée et politique entre les deux parties, ont été pour cela arrêtées et détenues par l'une des parties au cours de la période des hostilités. »

(b) Les deux parties sud-vietnamiennes agiront ainsi dans un esprit de réconciliation et de concorde nationales, dans le dessein de mettre fin à la haine et à l'inimitié, afin d'alléger les souffrances et de réunir les familles. Les deux parties sud-vietnamiennes feront tout leur possible pour régler cette question dans les quatre-vingt-dix jours qui suivront l'entrée en vigueur du cessez-le-feu.

(c) Dans les quinze jours qui suivront l'entrée en vigueur du cessez-le-feu, les deux parties sud-vietnamiennes échangeront les listes du personnel civil vietnamien capturé et détenu par chaque partie, et les listes des lieux où il se trouve détenu.

TRAITEMENT DES PERSONNES CAPTURÉES PENDANT LEUR DÉTENTION

Article 8

(a) Tout le personnel militaire capturé relevant des parties et les civils étrangers capturés relevant des parties seront en tout temps traités avec humanité, et en conformité avec la pratique internationale.

Ils devront être protégés contre les atteintes portées à la vie et à l'intégrité corporelle, notamment contre le meurtre sous toutes ses formes, les mutilations, les tortures, les traitements cruels et les atteintes à la dignité humaine. Ces personnes ne seront pas contraintes à entrer dans les forces armées de la partie qui les détient prisonnières.

Elles recevront des vivres, des vêtements et un asile convenables, ainsi que les soins médicaux que réclame leur état de santé. Elles seront autorisées à échanger des cartes postales et des lettres avec leurs familles et à recevoir des colis.

(b) Tout le personnel civil vietnamien capturé et détenu au Sud-Vietnam sera en tout temps traité avec humanité et en conformité avec la pratique internationale.

Il devra être protégé contre les atteintes portées à la vie et à l'intégrité corporelle, notamment contre le meurtre sous toutes ses formes, les mutilations, les tortures, les traitements cruels et les atteintes à la dignité humaine. Les parties détentrices ne refuseront ni ne différeront leur remise sous aucun

¹ Voir p. 106 du présent volume.

prétexte, et ne pourront notamment invoquer le fait que les personnes capturées pourraient, pour quelque raison que ce soit, avoir été poursuivies ou condamnées. Ces personnes ne seront pas contraintes à entrer dans les forces armées de la partie qui les détient prisonnières.

Elles recevront des vivres, des vêtements et un asile convenables, ainsi que les soins médicaux que réclame leur état de santé. Elles seront autorisées à échanger des cartes postales et des lettres avec leurs familles et à recevoir des colis.

Article 9

(a) Pour contribuer à améliorer les conditions de vie du personnel militaire capturé relevant des parties et celles des civils étrangers relevant des parties, les parties se mettront d'accord, dans les quinze jours qui suivront l'entrée en vigueur du cessez-le-feu, sur la désignation de deux sociétés nationales de la Croix Rouge ou davantage, pour visiter tous les lieux de détention du personnel militaire et des civils étrangers capturés.

(b) Pour contribuer à améliorer les conditions de vie du personnel civil vietnamien capturé et détenu, les deux parties sud-vietnamiennes se mettront d'accord, dans les quinze jours qui suivront l'entrée en vigueur du cessez-le-feu, sur la désignation de deux sociétés nationales de la Croix-Rouge ou davantage, pour visiter tous les lieux de détention du personnel civil vietnamien capturé et détenu.

DISPOSITIONS RELATIVES AUX MORTS ET AUX DISPARUS

Article 10

(a) La Commission militaire mixte quadripartite assurera la mise en œuvre en commun par les parties de l'article 8 (b) de l'Accord. Lorsque la Commission militaire mixte quadripartite aura mis fin à ses activités, une équipe militaire mixte quadripartite sera maintenue afin de poursuivre cette tâche.

(b) En ce qui concerne le personnel civil vietnamien mort ou disparu au Sud-Vietnam, les deux parties sud-vietnamiennes se prêteront mutuellement assistance afin de réunir des renseignements concernant les disparus, d'établir l'emplacement et de prendre soin des sépultures, dans un esprit de réconciliation et de concorde nationales, conformément aux aspirations du peuple.

AUTRES DISPOSITIONS

Article 11

(a) Les Commissions militaires mixtes bipartite et quadripartite seront chargées d'arrêter immédiatement les modalités d'application des dispositions

du présent Protocole, conformément aux responsabilités leur incombant respectivement aux termes des articles 16 (a) et 17 (a) de l'Accord. Au cas où les Commissions militaires mixtes, en s'acquittant de leurs tâches, ne pourraient parvenir à un accord sur une question ayant trait à la remise du personnel capturé, elles en référeront à la Commission internationale et lui demanderont son aide.

(b) La Commission militaire mixte quadripartite, outre les équipes constituées aux termes du Protocole concernant le cessez-le-feu au Sud-Vietnam et les Commissions militaires mixtes¹, formera une sous-commission pour les personnes capturées et, si nécessaire, des équipes militaires mixtes pour les personnes capturées, chargées d'aider la Commission dans sa tâche.

(c) Entre le moment où le cessez-le-feu entrera en vigueur et le moment où la Commission militaire mixte bipartite deviendra opérationnelle, les délégations des deux parties sud-vietnamiennes à la Commission militaire mixte quadripartite constitueront une sous-commission provisoire et des équipes militaires mixtes provisoires chargées de s'acquitter des tâches qui lui incombent en ce qui concerne le personnel civil vietnamien capturé et détenu.

(d) La Commission militaire mixte quadripartite enverra des équipes militaires mixtes pour observer la remise des personnes mentionnées dans les articles premier et 2 du présent Protocole, en chaque point du Vietnam où s'effectuera cette remise ainsi que dans les derniers lieux de détention d'où ces personnes seront acheminées jusqu'aux points de restitution. La Commission militaire mixte bipartite enverra des équipes militaires mixtes pour observer la remise du personnel civil vietnamien capturé et détenu, en chaque point du Sud-Vietnam où s'effectuera cette remise ainsi que dans les derniers lieux de détention d'où ces personnes seront acheminées vers les points de restitution.

Article 12

Conformément aux dispositions des articles 18 (b) et 18 (c) de l'Accord, la Commission internationale de contrôle et de surveillance sera chargée du contrôle et de la surveillance de l'application des articles premier à 7 compris du présent Protocole; elle s'acquittera de sa tâche en observant la remise du personnel militaire et des civils étrangers capturés et du personnel civil vietnamien capturé et détenu, en chaque endroit du Vietnam où s'effectuera cette remise, ainsi que dans les derniers lieux de détention d'où ces personnes seront acheminées jusqu'aux points de restitution, en examinant les listes et en enquêtant sur les violations des dispositions des articles ci-dessus mentionnés.

¹ Voir p. 251 du présent volume.

Article 13

Dans les cinq jours qui suivront la signature du présent Protocole, chaque partie en publiera le texte et le communiquera à toutes les personnes capturées auxquelles s'applique le Protocole et qui sont détenues par cette partie.

Article 14

Le présent Protocole entrera en vigueur dès sa signature par les représentants plénipotentiaires de toutes les parties à la Conférence de Paris sur le Vietnam. Il sera strictement appliqué par toutes les parties intéressées.

FAIT à Paris, le vingt-sept janvier mil neuf cent soixante-treize, en anglais et en vietnamien. Les textes anglais et vietnamien sont officiels et font également foi.

Pour le Gouvernement
des Etats-Unis d'Amérique :

[*Signé*]

WILLIAM P. ROGERS
Secrétaire d'Etat

Pour le Gouvernement
de la République du Viet-Nam :

[*Signé*]

TRAN VAN LAM
Ministre des Affaires étrangères

Pour le Gouvernement
de la République démocratique
du Viet-Nam :

[*Signé*]

NGUYEN DUY TRINH
Ministre des Affaires étrangères

Pour le Gouvernement
révolutionnaire provisoire
de la République du Sud Viet-Nam :

[*Signé*]

NGUYEN THI BINH
Ministre des Affaires étrangères

PROTOCOL¹ TO THE AGREEMENT ON ENDING THE WAR
AND RESTORING PEACE IN VIET-NAM² CONCERNING
THE RETURN OF CAPTURED MILITARY PERSONNEL
AND FOREIGN CIVILIANS AND CAPTURED AND
DETAINED VIETNAMESE CIVILIAN PERSONNEL

The Government of the United States of America, with the concurrence of the Government of the Republic of Viet-Nam,

The Government of the Democratic Republic of Viet-Nam, with the concurrence of the Provisional Revolutionary Government of the Republic of South Viet-Nam,

In implementation of Article 8 of the Agreement on Ending the War and Restoring Peace in Viet-Nam² signed on this date providing for the return of captured military personnel and foreign civilians, and captured and detained Vietnamese civilian personnel,

Have agreed as follows :

THE RETURN OF CAPTURED MILITARY PERSONNEL
AND FOREIGN CIVILIANS

Article 1

The parties signatory to the Agreement shall return the captured military personnel of the parties mentioned in Article 8 (a) of the Agreement as follows :

- all captured military personnel of the United States and those of the other foreign countries mentioned in Article 3 (a) of the Agreement shall be returned to United States authorities;
- all captured Vietnamese military personnel, whether belonging to regular or irregular armed forces, shall be returned to the two South Vietnamese parties; they shall be returned to that South Vietnamese party under whose command they served.

Article 2

All captured civilians who are nationals of the United States or of any other foreign countries mentioned in Article 3 (a) of the Agreement shall be returned

---

¹ Came into force on 27 January 1973 by signature, in accordance with article 14.

² See p. 2 of this volume.

to United States authorities. All other captured foreign civilians shall be returned to the authorities of their country of nationality by any one of the parties willing and able to do so.

Article 3

The parties shall today exchange complete lists of captured persons mentioned in Articles 1 and 2 of this Protocol.

Article 4

(a) The return of all captured persons mentioned in Articles 1 and 2 of this Protocol shall be completed within sixty days of the signing of the Agreement at a rate no slower than the rate of withdrawal from South Viet-Nam of United States forces and those of the other foreign countries mentioned in Article 5 of the Agreement.

(b) Persons who are seriously ill, wounded or maimed, old persons and women shall be returned first. The remainder shall be returned either by returning all from one detention place after another or in order of their dates of capture, beginning with those who have been held the longest.

Article 5

The return and reception of the persons mentioned in Articles 1 and 2 of this Protocol shall be carried out at places convenient to the concerned parties. Places of return shall be agreed upon by the Four-Party Joint Military Commission. The parties shall ensure the safety of personnel engaged in the return and reception of those persons.

Article 6

Each party shall return all captured persons mentioned in Articles 1 and 2 of this Protocol without delay and shall facilitate their return and reception. The detaining parties shall not deny or delay their return for any reason, including the fact that captured persons may, on any grounds, have been prosecuted or sentenced.

THE RETURN OF CAPTURED AND DETAINED VIETNAMESE CIVILIAN PERSONNEL

Article 7

(a) The question of the return of Vietnamese civilian personnel captured and detained in South Viet-Nam will be resolved by the two South Vietnamese

parties on the basis of the principles of Article 21 (b) of the Agreement on the Cessation of Hostilities in Viet-Nam of July 20, 1954,¹ which reads as follows :

“ The term ‘ civilian internees ’ is understood to mean all persons who, having in any way contributed to the political and armed struggle between the two parties, have been arrested for that reason and have been kept in detention by either party during the period of hostilities.”

(b) The two South Vietnamese parties will do so in a spirit of national reconciliation and concord with a view to ending hatred and enmity in order to ease suffering and to reunite families. The two South Vietnamese parties will do their utmost to resolve this question within ninety days after the cease-fire comes into effect.

(c) Within fifteen days after the cease-fire comes into effect, the two South Vietnamese parties shall exchange lists of the Vietnamese civilian personnel captured and detained by each party and lists of the places at which they are held.

TREATMENT OF CAPTURED PERSONS DURING DETENTION

Article 8

(a) All captured military personnel of the parties and captured foreign civilians of the parties shall be treated humanely at all times, and in accordance with international practice.

They shall be protected against all violence to life and person, in particular against murder in any form, mutilation, torture and cruel treatment, and outrages upon personal dignity. These persons shall not be forced to join the armed forces of the detaining party.

They shall be given adequate food, clothing, shelter, and the medical attention required for their state of health. They shall be allowed to exchange post cards and letters with their families and receive parcels.

(b) All Vietnamese civilian personnel captured and detained in South Viet-Nam shall be treated humanely at all times, and in accordance with international practice.

They shall be protected against all violence to life and person, in particular against murder in any form, mutilation, torture and cruel treatment, and outrages against personal dignity. The detaining parties shall not deny or delay their return for any reason, including the fact that captured persons may, on any grounds, have been prosecuted or sentenced. These persons shall not be forced to join the armed forces of the detaining party.

They shall be given adequate food, clothing, shelter and the medical

¹ See p. 149 of this volume.

attention required for their state of health. They shall be allowed to exchange post cards and letters with their families and receive parcels.

Article 9

(a) To contribute to improving the living conditions of the captured military personnel of the parties and foreign civilians of the parties, the parties shall, within fifteen days after the cease-fire comes into effect, agree upon the designation of two or more national Red Cross societies to visit all places where captured military personnel and foreign civilians are held.

(b) To contribute to improving the living conditions of the captured and detained Vietnamese civilian personnel, the two South Vietnamese parties shall, within fifteen days after the cease-fire comes into effect, agree upon the designation of two or more national Red Cross societies to visit all places where the captured and detained Vietnamese civilian personnel are held.

WITH REGARD TO DEAD AND MISSING PERSONS

Article 10

(a) The Four-Party Joint Military Commission shall ensure joint action by the parties in implementing Article 8 (b) of the Agreement. When the Four-Party Joint Military Commission has ended its activities, a Four-Party Joint Military team shall be maintained to carry on this task.

(b) With regard to Vietnamese civilian personnel dead or missing in South Viet-Nam, the two South Vietnamese parties shall help each other to obtain information about missing persons, determine the location and take care of the graves of the dead, in a spirit of national reconciliation and concord, in keeping with the people's aspirations.

OTHER PROVISIONS

Article 11

(a) The Four-Party and Two-Party Joint Military Commissions will have the responsibility of determining immediately the modalities of implementing the provisions of this Protocol consistent with their respective responsibilities under Articles 16 (a) and 17 (a) of the Agreement. In case the Joint Military Commissions, when carrying out their tasks, cannot reach agreement on a matter pertaining to the return of captured personnel they shall refer to the International Commission for its assistance.

(b) The Four-Party Joint Military Commission shall form, in addition to the teams established by the Protocol concerning the cease-fire in South

Viet-Nam and the Joint Military Commissions,¹ a sub-commission on captured persons and, as required, joint military teams on captured persons to assist the Commission in its tasks.

(c) From the time the cease-fire comes into force to the time when the Two-Party Joint Military Commission becomes operational, the two South Vietnamese parties' delegations to the Four-Party Joint Military Commission shall form a provisional sub-commission and provisional joint military teams to carry out its tasks concerning captured and detained Vietnamese civilian personnel.

(d) The Four-Party Joint Military Commission shall send joint military teams to observe the return of the persons mentioned in Articles 1 and 2 of this Protocol at each place in Viet-Nam where such persons are being returned, and at the last detention places from which these persons will be taken to the places of return. The Two-Party Joint Military Commission shall send joint military teams to observe the return of Vietnamese civilian personnel captured and detained at each place in South Viet-Nam where such persons are being returned, and at the last detention places from which these persons will be taken to the places of return.

Article 12

In implementation of Articles 18 (b) and 18 (c) of the Agreement, the International Commission of Control and Supervision shall have the responsibility to control and supervise the observance of Articles 1 through 7 of this Protocol through observation of the return of captured military personnel, foreign civilians and captured and detained Vietnamese civilian personnel at each place in Viet-Nam where these persons are being returned, and at the last detention places from which these persons will be taken to the places of return, the examination of lists, and the investigation of violations of the provisions of the above-mentioned Articles.

Article 13

Within five days after signature of this Protocol, each party shall publish the text of the Protocol and communicate it to all the captured persons covered by the Protocol and being detained by that party.

Article 14

The Protocol to the Paris Agreement on Ending the War and Restoring Peace in Viet-Nam concerning the Return of Captured Military Personnel and

---

¹ See p. 250 of this volume.

Foreign Civilians and Captured and Detained Vietnamese Civilian Personnel shall enter into force upon signature of this document by the Secretary of State of the Government of the United States of America and the Minister for Foreign Affairs of the Government of the Democratic Republic of Viet-Nam, and upon signature of a document¹ in the same terms by the Secretary of State of the Government of the United States of America, the Minister for Foreign Affairs of the Government of the Republic of Viet-Nam, the Minister for Foreign Affairs of the Government of the Democratic Republic of Viet-Nam, and the Minister for Foreign Affairs of the Provisional Revolutionary Government of the Republic of South Viet-Nam. The Protocol shall be strictly implemented by all the parties concerned.

DONE in Paris this twenty-seventh day of January, one thousand nine hundred and seventy-three, in English and Vietnamese. The English and Vietnamese texts are official and equally authentic.

For the Government
of the United States of America :

[Signed]

WILLIAM P. ROGERS
Secretary of State

For the Government
of the Democratic Republic
of Viet-Nam :

[Signed]

NGUYEN DUY TRINH
Minister for Foreign Affairs

---

¹ See p. 204 of this volume.

[VIETNAMESE TEXT — TEXTE VIETNAMIEN]

NGHỊ ĐỊNH THƯ CỦA HIỆP ĐỊNH VỀ CHẤM DỨT CHIẾN TRANH, LẬP LẠI HÒA BÌNH Ở VIỆT NAM VỀ VIỆC TRAO TRẢ NHÂN VIÊN QUÂN SỰ BỊ BẮT, THƯƠNG DÂN NƯỚC NGOÀI BỊ BẮT VÀ NHÂN VIÊN DÂN SỰ VIỆT NAM BỊ BẮT VÀ GIAM GIỮ

Chính phủ Hoa Kỳ với sự thỏa thuận của Chính phủ Việt Nam cộng hòa,

Chính phủ Việt Nam dân chủ cộng hòa với sự thỏa thuận của Chính phủ cách mạng lâm thời Cộng hòa miền Nam Việt Nam,

Thực hiện Điều 8 của Hiệp định về chấm dứt chiến tranh, lập lại hòa bình ở Việt Nam ký vào ngày này quy định việc trao trả nhân viên quân sự bị bắt, thương dân nước ngoài bị bắt và nhân viên dân sự Việt Nam bị bắt và giam giữ,

Đã thỏa thuận như sau :

VIỆC TRAO TRẢ NHÂN VIÊN QUÂN SỰ BỊ BẮT
VÀ THƯƠNG DÂN NƯỚC NGOÀI BỊ BẮT

Điều 1

Các bên ký kết Hiệp định sẽ trao trả những nhân viên quân sự của các bên bị bắt nói ở Điều 8(a) của Hiệp định như sau :

- Tất cả nhân viên quân sự của Hoa Kỳ và của các nước

ngoài khác nói ở Điều 3(a) của Hiệp định bị bắt sẽ được trao trả cho các nhà chức trách của Hoa Kỳ ;

- Tất cả nhân viên quân sự Việt Nam bị bắt, thuộc các lực lượng vũ trang chính quy hoặc không chính quy, sẽ được trao trả cho hai bên miền Nam Việt Nam ; những người này phục vụ dưới sự chỉ huy của bên miền Nam Việt Nam nào thì sẽ được trao trả cho bên miền Nam Việt Nam đó.

Điều 2

Tất cả những thường dân bị bắt thuộc quốc tịch Hoa Kỳ hoặc của bất cứ nước ngoài nào khác nói trong Điều 3(a) của Hiệp định sẽ được trao trả cho các nhà chức trách Hoa Kỳ. Tất cả những thường dân nước ngoài khác bị bắt sẽ được trao trả cho các nhà chức trách của nước mà họ là công dân, do một trong các bên ký kết sẵn sàng và có khả năng làm việc đó.

Điều 3

Các bên sẽ trao đổi vào ngày hôm nay danh sách đầy đủ những người bị bắt nói trong Điều 1 và Điều 2 của Nghị định thư này.

Điều 4

a) Việc trao trả tất cả những người bị bắt nói ở Điều 1 và Điều 2 của Nghị định thư này sẽ được hoàn thành trong vòng sáu mươi ngày kể từ ngày ký Hiệp định, với nhịp độ không chậm hơn nhịp độ rút các lực lượng của Hoa Kỳ và của các nước ngoài khác ra khỏi miền Nam Việt Nam nói ở Điều 5 của Hiệp định.

b) Những người ốm nặng, bị thương hoặc tàn phế, những

người già và phụ nữ sẽ được trao trả trước. Những người còn lại sẽ được trao trả theo cách trao trả hết gọn số người ở từng nơi giam giữ hoặc theo thứ tự bị bắt trước sau, bắt đầu từ những người bị giam giữ lâu nhất.

Điều 5

Việc trao trả và tiếp nhận những người nói ở Điều 1 và Điều 2 của Nghị định thư này sẽ tiến hành ở những địa điểm thuận tiện cho các bên liên quan. Các địa điểm trao trả sẽ được Ban liên hợp quân sự bốn bên thỏa thuận. Các bên sẽ bảo đảm an toàn cho nhân viên làm nhiệm vụ trao trả hoặc tiếp nhận những người đó.

Điều 6

Mỗi bên sẽ trao trả hết tất cả những người bị bắt nói trong Điều 1 và Điều 2 của Nghị định thư này, không được trì hoãn và sẽ tạo điều kiện dễ dàng cho việc trao trả và tiếp nhận họ. Các bên giam giữ không được từ chối hoặc trì hoãn việc trao trả với bất cứ lý do gì, kể cả lý do người bị bắt đã bị truy tố hoặc bị kết án vì bất cứ nguyên cớ gì.

VIỆC TRAO TRẢ NHÂN VIÊN DÂN SỰ VIỆT NAM BỊ BẮT VÀ GIAM GIỮ

Điều 7

a) Vấn đề trao trả nhân viên dân sự Việt Nam bị bắt và giam giữ ở miền Nam Việt Nam sẽ do hai bên miền Nam Việt Nam giải quyết trên cơ sở các nguyên tắc của Điều 21(b) của Hiệp định đình chỉ chiến sự về Việt Nam ngày hai mươi tháng bảy năm một nghìn chín trăm năm mươi tư được viết như sau :

"Danh tù " thường dân bị giam giữ" có nghĩa là tất cả những người đã tham gia bất cứ dưới hình thức nào vào cuộc đấu tranh vũ trang và chính trị giữa đôi bên, và vì thế mà đã bị bên này hay bên kia bắt và giam giữ trong khi chiến tranh".

b) Hai bên miền Nam Việt Nam sẽ làm việc đó trên tinh thần hòa giải và hòa hợp dân tộc, nhằm chấm dứt thù hằn, giảm bớt đau khổ và đoàn tụ các gia đình. Hai bên miền Nam Việt Nam sẽ gắng hết sức mình để giải quyết vấn đề này trong vòng chín mươi ngày sau khi ngừng bắn có hiệu lực.

c) Trong vòng mười lăm ngày sau khi ngừng bắn có hiệu lực, hai bên miền Nam Việt Nam sẽ trao đổi danh sách các nhân viên dân sự Việt Nam bị mỗi bên bắt và giam giữ và danh sách những nơi giam giữ họ.

VIỆC ĐỐI XỬ VỚI NHỮNG NGƯỜI BỊ BẮT TRONG THỜI GIAN HỌ BỊ GIAM GIỮ

Điều 8

a) Tất cả nhân viên quân sự của các bên và thường dân nước ngoài của các bên bị bắt sẽ luôn luôn được đối xử nhân đạo và phù hợp với tập quán quốc tế.

Họ sẽ được bảo vệ chống lại mọi hành động bạo lực xúc phạm đến tính mạng và thân thể, nhất là việc giết hại họ bằng mọi hình thức, việc làm cho họ bị tàn phế, việc tra tấn, nhục hình và mọi hành động xúc phạm đến nhân cách, phẩm giá con người. Không được cưỡng ép họ tham gia lực lượng vũ trang của bên giam giữ.

Họ phải được ăn, mặc, ở đầy đủ và được chăm sóc về y tế theo nhu cầu của tình hình sức khỏe. Họ được phép

trao đổi bưu thiếp, thư từ với gia đình và được nhận quà.

b) Tất cả nhân viên dân sự Việt Nam bị bắt và giam giữ ở miền Nam Việt Nam sẽ luôn luôn được đối xử nhân đạo và phù hợp với tập quán quốc tế.

Họ sẽ được bảo vệ chống lại mọi hành động bạo lực xúc phạm đến tính mạng và thân thể, nhất là việc giết hại họ bằng mọi hình thức, việc làm cho họ bị tàn phế, việc tra tấn, nhục hình và mọi hành động xúc phạm đến nhân cách, phẩm giá con người. Các bên giam giữ không được từ chối hoặc trì hoãn việc trao trả họ với bất cứ lý do gì, kể cả lý do người bị bắt đã bị truy tố hoặc bị kết án vì bất cứ nguyên cớ gì. Không được cưỡng ép họ tham gia lực lượng vũ trang của bên giam giữ.

Họ phải được ăn, mặc, ở đầy đủ và được chăm sóc về y tế theo nhu cầu của tình hình sức khỏe. Họ được phép trao đổi bưu thiếp, thư từ với gia đình và được nhận quà.

Điều 9

a) Để góp phần cải thiện điều kiện sinh hoạt của nhân viên quân sự của các bên bị bắt và thường dân nước ngoài của các bên bị bắt, trong vòng mười lăm ngày sau khi ngừng bắn có hiệu lực, các bên sẽ thỏa thuận về việc chỉ định hai Hội hồng thập tự quốc gia hoặc nhiều hơn để đi thăm mọi nơi giam giữ nhân viên quân sự bị bắt và thường dân nước ngoài bị bắt.

b) Để góp phần cải thiện điều kiện sinh hoạt của nhân viên dân sự Việt Nam bị bắt và giam giữ, trong vòng mười lăm ngày sau khi ngừng bắn có hiệu lực, hai bên miền Nam Việt Nam sẽ thỏa thuận về việc chỉ định hai Hội hồng thập tự quốc gia hoặc nhiều hơn để đi thăm mọi nơi giam giữ nhân viên dân sự Việt Nam bị bắt và giam giữ.

ĐỐI VỚI NHỮNG NGƯỜI CHẾT VÀ MẤT TÍCH

Điều 10

a) Ban liên hợp quân sự bốn bên sẽ bảo đảm phối hợp hành động của các bên trong việc thực hiện Điều 8(b) của Hiệp định. Khi Ban liên hợp quân sự bốn bên đã chấm dứt hoạt động của mình thì một tổ liên hợp quân sự bốn bên sẽ được duy trì để tiếp tục nhiệm vụ đó.

b) Đối với những nhân viên dân sự Việt Nam bị chết và mất tích ở miền Nam Việt Nam, hai bên miền Nam Việt Nam sẽ giúp đỡ nhau tìm kiếm tin tức về những người bị mất tích, xác định vị trí và bảo quản mồ mả của những người bị chết, trên tinh thần hòa giải và hòa hợp dân tộc, phù hợp với nguyện vọng của nhân dân.

CÁC ĐIỀU KHOẢN KHÁC

Điều 11

a) Các Ban liên hợp quân sự bốn bên và hai bên có trách nhiệm quy định ngay các thể thức thực hiện các điều khoản của Nghị định thư này phù hợp với trách nhiệm của từng Ban liên hợp theo Điều 16(a) và Điều 17(a) của Hiệp định. Trong khi thi hành nhiệm vụ của mình, trong trường hợp các Ban liên hợp quân sự không thể thỏa thuận về một vấn đề liên quan đến việc trao trả những người bị bắt thì họ sẽ yêu cầu sự giúp đỡ của Ủy ban quốc tế.

b) Ngoài những tổ đã quy định trong Nghị định thư về ngừng bắn ở miền Nam Việt Nam và về các Ban liên hợp quân sự, Ban liên hợp quân sự bốn bên sẽ thành lập một Tiểu ban và những tổ liên hợp quân sự cần thiết về những người

bị bắt để giúp Ban làm nhiệm vụ.

c) Từ khi ngừng bắn bắt đầu có hiệu lực cho đến khi Ban liên hợp quân sự hai bên có thể hoạt động, các đoàn đại biểu của hai bên miền Nam Việt Nam trong Ban liên hợp quân sự bốn bên sẽ thành lập một Tiểu ban và những tổ liên hợp quân sự lâm thời để thực hiện nhiệm vụ đối với những nhân viên dân sự Việt Nam bị bắt và giam giữ.

d) Ban liên hợp quân sự bốn bên sẽ cử những tổ liên hợp quân sự để quan sát việc trao trả những người nói trong các Điều 1 và 2 của Nghị định thư này tại mỗi nơi ở Việt Nam mà những người đó đang được trao trả và tại những nơi giam giữ cuối cùng mà từ đó những người này sẽ được đưa tới những nơi trao trả. Ban liên hợp quân sự hai bên sẽ cử những tổ liên hợp quân sự để quan sát việc trao trả những nhân viên dân sự Việt Nam bị bắt và giam giữ tại mỗi nơi ở miền Nam Việt Nam mà những người đó đang được trao trả và tại những nơi giam giữ cuối cùng mà từ đó những người này sẽ được đưa tới những nơi trao trả.

Điều 12

Thực hiện Điều 18(b) và Điều 18(c) của Hiệp định, Ủy ban quốc tế kiểm soát và giám sát có trách nhiệm kiểm soát và giám sát việc thi hành những Điều từ 1 đến 7 của Nghị định thư này bằng cách quan sát việc trao trả nhân viên quân sự bị bắt, thường dân nước ngoài bị bắt và nhân viên dân sự Việt Nam bị bắt và giam giữ ở mỗi nơi ở Việt Nam có việc trao trả những người này và ở những nơi giam giữ cuối cùng mà từ đó những người này sẽ được đưa đến những nơi trao trả, bằng cách xem xét các danh sách và điều tra các vụ vi phạm những điều khoản của các Điều nói trên.

Điều 13

Trong vòng năm ngày sau khi ký Nghị định thư này, các bên sẽ công bố và thông báo toàn văn Nghị định thư đến tất cả những người bị bắt nói trong Nghị định thư này mà bên mình đang giam giữ.

Điều 14

Nghị định thư của Hiệp định Pa-ri về chấm dứt chiến tranh, lập lại hòa bình ở Việt Nam về việc trao trả nhân viên quân sự bị bắt, thường dân nước ngoài bị bắt và nhân viên dân sự Việt Nam bị bắt và giam giữ sẽ có hiệu lực khi văn kiện này được Bộ trưởng Bộ Ngoại giao Chính phủ Hoa Kỳ và Bộ trưởng Bộ Ngoại giao Chính phủ Việt Nam dân chủ cộng hòa ký và khi một văn kiện cùng nội dung được Bộ trưởng Bộ Ngoại giao Chính phủ Hoa Kỳ, Tổng trưởng Ngoại giao Chính phủ Việt Nam cộng hòa, Bộ trưởng Bộ Ngoại giao Chính phủ Việt Nam dân chủ cộng hòa và Bộ trưởng Bộ Ngoại giao Chính phủ cách mạng lâm thời Cộng hòa miền Nam Việt Nam ký. Tất cả các bên có liên quan sẽ thi hành triệt để Nghị định thư này.

Làm tại Pa-ri, ngày hai mươi bảy tháng giêng năm một nghìn chín trăm bảy mươi ba bằng tiếng Anh và tiếng Việt Nam. Bản tiếng Anh và bản tiếng Việt Nam đều là những bản chính thức và có giá trị như nhau.

Thay mặt
Chính phủ Hoa Kỳ:

Thay mặt
Chính phủ Việt Nam
dân chủ cộng hòa:

[Signed - Signé]

WILLIAM P. ROGERS
Bộ trưởng Bộ Ngoại giao

[Signed - Signé]

NGUYỄN DUY TRINH
Bộ trưởng Bộ Ngoại giao

[TRADUCTION — TRANSLATION]

PROTOCOLE¹ À L'ACCORD SUR LA CESSATION DE LA GUERRE ET LE RÉTABLISSEMENT DE LA PAIX AU VIETNAM² CONCERNANT LA REMISE DU PERSONNEL MILITAIRE ET DES CIVILS ÉTRANGERS CAPTURÉS ET DU PERSONNEL CIVIL VIETNAMIEN CAPTURÉ ET DÉTENU

Le Gouvernement des Etats-Unis d'Amérique, avec l'accord du Gouvernement de la République du Viet-Nam,

Le Gouvernement de la République démocratique du Viet-Nam, avec l'accord du Gouvernement révolutionnaire provisoire de la République du Sud Viet-Nam,

En application de l'article 8 de l'Accord sur la cessation de la guerre et le rétablissement de la paix au Vietnam², signé ce jour, prévoyant la remise du personnel militaire et des civils étrangers capturés et du personnel civil vietnamien capturé et détenu,

Sont convenus des dispositions ci-après :

REMISE DU PERSONNEL MILITAIRE ET DES CIVILS ÉTRANGERS CAPTURÉS

Article premier

Les parties signataires de l'Accord procéderont comme suit à la remise du personnel militaire capturé relevant des diverses parties, mentionné dans l'article 8 (a) de l'Accord :

- Tout le personnel militaire capturé relevant des Etats-Unis et des autres pays étrangers mentionnés dans l'article 3 (a) de l'Accord sera remis aux autorités des Etats-Unis.
- Tout le personnel militaire vietnamien capturé, qu'il appartienne à des forces armées régulières ou irrégulières, sera remis aux deux parties sud-vietnamiennes; il sera remis à la partie sud-vietnamienne sous le commandement de laquelle il a servi.

Article 2

Tous les civils capturés qui sont des ressortissants des Etats-Unis ou de tout autre pays étranger mentionné dans l'article 3 (a) de l'Accord seront remis aux autorités des Etats-Unis. Tous les autres civils étrangers capturés seront remis

¹ Entré en vigueur le 27 janvier 1973 par la signature, conformément à l'article 14.

² Voir p. 3 du présent volume.

aux autorités du pays de leur nationalité, par toute partie disposée à le faire et en mesure de le faire.

Article 3

Les parties échangeront ce jour les listes complètes des personnes capturées mentionnées dans les articles premier et 2 du présent Protocole.

Article 4

(a) La remise de toutes les personnes capturées mentionnées dans les articles premier et 2 du présent Protocole sera achevée dans un délai de soixante jours à compter de la signature de l'Accord; elle s'effectuera à une cadence qui ne sera pas plus lente que celle du retrait du Sud-Vietnam des forces des Etats-Unis et des autres pays étrangers mentionnés dans l'article 5 de l'Accord.

(b) Les personnes gravement malades, blessées ou mutilées, les personnes âgées et les femmes seront remises les premières. Les personnes restantes seront libérées, soit par la remise de toutes celles se trouvant dans un camp de détention après l'autre, soit dans l'ordre de leur date de capture, en commençant par celles qui sont restées détenues le plus longtemps.

Article 5

La remise et l'accueil des personnes mentionnées dans les articles premier et 2 du présent Protocole s'effectueront aux points qui conviendront aux parties intéressées. Les points de restitution seront fixés d'un commun accord par la Commission militaire mixte quadripartite. Les parties assureront la sécurité du personnel chargé de la remise et de l'accueil de ces personnes.

Article 6

Chaque partie restituera sans tarder toutes les personnes capturées mentionnées dans les articles premier et 2 du présent Protocole, et en facilitera la remise et l'accueil. Les parties détentrices ne refuseront ni ne différeront leur remise sous aucun prétexte, et ne pourront notamment invoquer le fait que les personnes capturées pourraient, pour quelque raison que ce soit, avoir été poursuivies ou condamnées.

REMISE DU PERSONNEL CIVIL VIETNAMIEN CAPTURÉ ET DÉTENU

Article 7

(a) La question de la remise du personnel civil vietnamien capturé et détenu au Sud-Vietnam sera résolue par les deux parties sud-vietnamiennes sur

la base des principes de l'article 21 (b) de l'Accord sur la cessation des hostilités au Vietnam, en date du 20 juillet 1954¹, dont les termes sont les suivants :

« Il est entendu que le terme « internés civils » signifie toutes les personnes qui, ayant contribué sous une forme quelconque à la lutte armée et politique entre les deux parties, ont été pour cela arrêtées et détenues par l'une des parties au cours de la période des hostilités. »

(b) Les deux parties sud-vietnamiennes agiront ainsi dans un esprit de réconciliation et de concorde nationales, dans le dessein de mettre fin à la haine et à l'inimitié, afin d'alléger les souffrances et de réunir les familles. Les deux parties sud-vietnamiennes feront tout leur possible pour régler cette question dans les quatre-vingt-dix jours qui suivront l'entrée en vigueur du cessez-le-feu.

(c) Dans les quinze jours qui suivront l'entrée en vigueur du cessez-le-feu, les deux parties sud-vietnamiennes échangeront les listes du personnel civil vietnamien capturé et détenu par chaque partie, et les listes des lieux où il se trouve détenu.

TRAITEMENT DES PERSONNES CAPTURÉES PENDANT LEUR DÉTENTION

Article 8

(a) Tout le personnel militaire capturé relevant des parties et les civils étrangers capturés relevant des parties seront en tout temps traités avec humanité, et en conformité avec la pratique internationale.

Ils devront être protégés contre les atteintes portées à la vie et à l'intégrité corporelle, notamment contre le meurtre sous toutes ses formes, les mutilations, les tortures, les traitements cruels et les atteintes à la dignité humaine. Ces personnes ne seront pas contraintes à entrer dans les forces armées de la partie qui les détient prisonnières.

Elles recevront des vivres, des vêtements et un asile convenables, ainsi que les soins médicaux que réclame leur état de santé. Elles seront autorisées à échanger des cartes postales et des lettres avec leurs familles et à recevoir des colis.

(b) Tout le personnel civil vietnamien capturé et détenu au Sud-Vietnam sera en tout temps traité avec humanité et en conformité avec la pratique internationale.

Il devra être protégé contre les atteintes portées à la vie et à l'intégrité corporelle, notamment contre le meurtre sous toutes ses formes, les mutilations, les tortures, les traitements cruels et les atteintes à la dignité humaine. Les parties détentrices ne refuseront ni ne différeront leur remise sous aucun pré-

¹ Voir p. 106 du présent volume.

texte, et ne pourront notamment invoquer le fait que les personnes capturées pourraient, pour quelque raison que ce soit, avoir été poursuivies ou condamnées. Ces personnes ne seront pas contraintes à entrer dans les forces armées de la partie qui les détient prisonnières.

Elles recevront des vivres, des vêtements et un asile convenables, ainsi que les soins médicaux que réclame leur état de santé. Elles seront autorisées à échanger des cartes postales et des lettres avec leurs familles et à recevoir des colis.

Article 9

(a) Pour contribuer à améliorer les conditions de vie du personnel militaire capturé relevant des parties et celles des civils étrangers relevant des parties, les parties se mettront d'accord, dans les quinze jours qui suivront l'entrée en vigueur du cessez-le-feu, sur la désignation de deux sociétés nationales de la Croix-Rouge ou davantage, pour visiter tous les lieux de détention du personnel militaire et des civils étrangers capturés.

(b) Pour contribuer à améliorer les conditions de vie du personnel civil vietnamien capturé et détenu, les deux parties sud-vietnamiennes se mettront d'accord, dans les quinze jours qui suivront l'entrée en vigueur du cessez-le-feu, sur la désignation de deux sociétés nationales de la Croix-Rouge ou davantage, pour visiter tous les lieux de détention du personnel civil vietnamien capturé et détenu.

DISPOSITIONS RELATIVES AUX MORTS ET AUX DISPARUS

Article 10

(a) La Commission militaire mixte quadripartite assurera la mise en œuvre en commun par les parties de l'article 8 (b) de l'Accord. Lorsque la Commission militaire mixte quadripartite aura mis fin à ses activités, une équipe militaire mixte quadripartite sera maintenue afin de poursuivre cette tâche.

(b) En ce qui concerne le personnel civil vietnamien mort ou disparu au Sud-Vietnam, les deux parties sud-vietnamiennes se prêteront mutuellement assistance afin de réunir des renseignements concernant les disparus, d'établir l'emplacement et de prendre soin des sépultures, dans un esprit de réconciliation et de concorde nationales, conformément aux aspirations du peuple.

AUTRES DISPOSITIONS

Article 11

(a) Les Commissions militaires mixtes bipartite et quadripartite seront chargées d'arrêter immédiatement les modalités d'application des dispositions

du présent Protocole, conformément aux responsabilités leur incombant respectivement aux termes des articles 16 (a) et 17 (a) de l'Accord. Au cas où les Commissions militaires mixtes, en s'acquittant de leurs tâches, ne pourraient parvenir à un accord sur une question ayant trait à la remise du personnel capturé, elles en référeront à la Commission internationale et lui demanderont son aide.

(b) La Commission militaire mixte quadripartite, outre les équipes constituées aux termes du Protocole concernant le cessez-le-feu au Sud-Vietnam et les Commissions militaires mixtes¹, formera une sous-commission pour les personnes capturées et, si nécessaire, des équipes militaires mixtes pour les personnes capturées, chargées d'aider la Commission dans sa tâche.

(c) Entre le moment où le cessez-le-feu entrera en vigueur et le moment où la Commission militaire mixte bipartite deviendra opérationnelle, les délégations des deux parties sud-vietnamiennes à la Commission militaire mixte quadripartite constitueront une sous-commission provisoire et des équipes militaires mixtes provisoires chargées de s'acquitter des tâches qui lui incombent en ce qui concerne le personnel civil vietnamien capturé et détenu.

(d) La Commission militaire mixte quadripartite enverra des équipes militaires mixtes pour observer la remise des personnes mentionnées dans les articles premier et 2 du présent Protocole, en chaque point du Vietnam où s'effectuera cette remise ainsi que dans les derniers lieux de détention d'où ces personnes seront acheminées jusqu'aux points de restitution. La Commission militaire mixte bipartite enverra des équipes militaires mixtes pour observer la remise du personnel civil vietnamien capturé et détenu, en chaque point du Sud-Vietnam où s'effectuera cette remise ainsi que dans les derniers lieux de détention d'où ces personnes seront acheminées vers les points de restitution.

Article 12

Conformément aux dispositions des articles 18 (b) et 18 (c) de l'Accord, la Commission internationale de contrôle et de surveillance sera chargée du contrôle et de la surveillance de l'application des articles premier à 7 compris du présent Protocole; elle s'acquittera de sa tâche en observant la remise du personnel militaire et des civils étrangers capturés et du personnel civil vietnamien capturé et détenu, en chaque endroit du Vietnam où s'effectuera cette remise, ainsi que dans les derniers lieux de détention d'où ces personnes seront acheminées jusqu'aux points de restitution, en examinant les listes et en enquêtant sur les violations des dispositions des articles ci-dessus mentionnés.

---

¹ Voir p. 251 du présent volume.

Article 13

Dans les cinq jours qui suivront la signature du présent Protocole, chaque partie en publiera le texte et le communiquera à toutes les personnes capturées auxquelles s'applique le Protocole et qui sont détenues par cette partie.

Article 14

Le Protocole à l'Accord de Paris sur la cessation de la guerre et le rétablissement de la paix au Vietnam, concernant la remise du personnel militaire et des civils étrangers capturés et du personnel civil vietnamien capturé et détenu, entrera en vigueur dès la signature du présent document par le Secrétaire d'Etat du Gouvernement des Etats-Unis d'Amérique et le Ministre des Affaires étrangères du Gouvernement de la République démocratique du Viet-Nam, et dès la signature d'un document¹ conçu dans les mêmes termes par le Secrétaire d'Etat du Gouvernement des Etats-Unis d'Amérique, le Ministre des Affaires étrangères du Gouvernement de la République du Viet-Nam, le Ministre des Affaires étrangères du Gouvernement de la République démocratique du Viet-Nam et le Ministre des Affaires étrangères du Gouvernement révolutionnaire provisoire de la République du Sud Viet-Nam. Le présent Protocole sera strictement appliqué par toutes les parties intéressées.

FAIT à Paris, le vingt-sept janvier mil neuf cent soixante-treize, en anglais et en vietnamien. Les textes anglais et vietnamien sont officiels et font également foi.

Pour le Gouvernement
des Etats-Unis d'Amérique :

[Signé]

WILLIAM P. ROGERS
Secrétaire d'Etat

Pour le Gouvernement
de la République démocratique
du Viet-Nam :

[Signé]

NGUYEN DUY TRINH
Ministre des Affaires étrangères

---

¹ Voir p. 221 du présent volume.

No. 13297

**(a) UNITED STATES OF AMERICA,
DEMOCRATIC REPUBLIC OF VIET-NAM,
PROVISIONAL REVOLUTIONARY GOVERNMENT
OF THE REPUBLIC OF SOUTH VIET-NAM
and REPUBLIC OF VIET-NAM**

**Protocol to the Agreement on ending the war and restoring peace in
Viet-Nam concerning the cease-fire in South Viet-Nam and
the joint military commissions (with map). Signed at Paris on
27 January 1973**

Authentic texts : English and Vietnamese.

**(b) UNITED STATES OF AMERICA
and
DEMOCRATIC REPUBLIC OF VIET-NAM**

**Protocol to the Agreement on ending the war and restoring peace in
Viet-Nam concerning the cease-fire in South Viet-Nam and the
joint military commissions (with map). Signed at Paris on
27 January 1973**

Authentic texts : English and Vietnamese.

Registered by the United States of America on 13 May 1974.

N° 13297

**a) ÉTATS-UNIS D'AMÉRIQUE, GOUVERNEMENT
RÉVOLUTIONNAIRE PROVISOIRE
DE LA RÉPUBLIQUE DU SUD VIET-NAM,
RÉPUBLIQUE DÉMOCRATIQUE DU VIET-NAM
et RÉPUBLIQUE DU VIET-NAM**

**Protocole à l'Accord sur la cessation de la guerre et le rétablissement
de la paix au Vietnam concernant le cessez-le-feu au Sud-
Vietnam et les commissions militaires mixtes (avec carte).
Signé à Paris le 27 janvier 1973**

Textes authentiques : anglais et vietnamien.

**b) ÉTATS-UNIS D'AMÉRIQUE
et
RÉPUBLIQUE DÉMOCRATIQUE DU VIET-NAM**

**Protocole à l'Accord sur la cessation de la guerre et le rétablissement
de la paix au Vietnam concernant le cessez-le-feu au Sud-
Vietnam et les commissions militaires mixtes (avec carte).
Signé à Paris le 27 janvier 1973**

Textes authentiques : anglais et vietnamien.

Enregistrés par les États-Unis d'Amérique le 13 mai 1974.

PROTOCOL¹ TO THE AGREEMENT ON ENDING THE WAR
AND RESTORING PEACE IN VIET-NAM² CONCERNING
THE CEASE-FIRE IN SOUTH VIET-NAM AND THE JOINT
MILITARY COMMISSIONS

The parties participating in the Paris Conference on Viet-Nam,
In implementation of the first paragraph of Article 2, Article 3, Article 5,
Article 6, Article 16 and Article 17 of the Agreement on Ending the War and
Restoring Peace in Viet-Nam² signed on this date which provide for the cease-
fire in South Viet-Nam and the establishment of a Four-Party Joint Military
Commission and a Two-Party Joint Military Commission,
Have agreed as follows :

CEASE-FIRE IN SOUTH VIET-NAM

Article 1

The High Commands of the parties in South Viet-Nam shall issue prompt and timely orders to all regular and irregular armed forces and the armed police under their command to completely end hostilities throughout South Viet-Nam, at the exact time stipulated in Article 2 of the Agreement and ensure that these armed forces and armed police comply with these orders and respect the cease-fire.

Article 2

(a) As soon as the cease-fire comes into force and until regulations are issued by the Joint Military Commissions, all ground, river, sea and air combat forces of the parties in South Viet-Nam shall remain in place; that is, in order to ensure a stable cease-fire, there shall be no major redeployments or movements that would extend each party's area of control or would result in contact between opposing armed forces and clashes which might take place.

(b) All regular and irregular armed forces and the armed police of the parties in South Viet-Nam shall observe the prohibition of the following acts :

- (1) Armed patrols into areas controlled by opposing armed forces and flights by bomber and fighter aircraft of all types, except for unarmed flights for proficiency training and maintenance;

---

¹ Came into force on 27 January 1973 by signature, in accordance with article 19.

² See p. 2 of this volume.

- (2) Armed attacks against any person, either military or civilian, by any means whatsoever, including the use of small arms, mortars, artillery, bombing and strafing by airplanes and any other type of weapon or explosive device;
- (3) All combat operations on the ground, on rivers, on the sea and in the air;
- (4) All hostile acts, terrorism or reprisals; and
- (5) All acts endangering lives or public or private property.

Article 3

(a) The above-mentioned prohibitions shall not hamper or restrict :

- (1) Civilian supply, freedom of movement, freedom to work, and freedom of the people to engage in trade, and civilian communication and transportation between and among all areas in South Viet-Nam;
- (2) The use by each party in areas under its control of military support elements, such as engineer and transportation units, in repair and construction of public facilities and the transportation and supplying of the population;
- (3) Normal military proficiency training conducted by the parties in the areas under their respective control with due regard for public safety.

(b) The Joint Military Commissions shall immediately agree on corridors, routes, and other regulations governing the movement of military transport aircraft, military transport vehicles, and military transport vessels of all types of one party going through areas under the control of other parties.

Article 4

In order to avert conflict and ensure normal conditions for those armed forces which are in direct contact, and pending regulation by the Joint Military Commissions, the commanders of the opposing armed forces at those places of direct contact shall meet as soon as the cease-fire comes into force with a view to reaching an agreement on temporary measures to avert conflict and to ensure supply and medical care for these armed forces.

Article 5

(a) Within fifteen days after the cease-fire comes into effect, each party shall do its utmost to complete the removal or deactivation of all demolition objects, mine-fields, traps, obstacles or other dangerous objects placed previously, so as not to hamper the population's movement and work, in the first place on waterways, roads and railroads in South Viet-Nam. Those mines which cannot be removed or deactivated within that time shall be clearly marked and must be removed or deactivated as soon as possible.

(b) Emplacement of mines is prohibited, except as a defensive measure

around the edges of military installations in places where they do not hamper the population's movement and work, and movement on waterways, roads and railroads. Mines and other obstacles already in place at the edges of military installations may remain in place if they are in places where they do not hamper the population's movement and work, and movement on waterways, roads and railroads.

Article 6

Civilian police and civilian security personnel of the parties in South Viet-Nam, who are responsible for the maintenance of law and order, shall strictly respect the prohibitions set forth in Article 2 of this Protocol. As required by their responsibilities, normally they shall be authorized to carry pistols, but when required by unusual circumstances, they shall be allowed to carry other small individual arms.

Article 7

(a) The entry into South Viet-Nam of replacement armaments, munitions, and war material permitted under Article 7 of the Agreement shall take place under the supervision and control of the Two-Party Joint Military Commission and of the International Commission of Control and Supervision and through such points of entry only as are designated by the two South Vietnamese parties. The two South Vietnamese parties shall agree on these points of entry within fifteen days after the entry into force of the cease-fire. The two South Vietnamese parties may select as many as six points of entry which are not included in the list of places where teams of the International Commission of Control and Supervision are to be based contained in Article 4 (d) of the Protocol concerning the International Commission.¹ At the same time, the two South Vietnamese parties may also select points of entry from the list of places set forth in Article 4 (d) of that Protocol.

(b) Each of the designated points of entry shall be available only for that South Vietnamese party which is in control of that point. The two South Vietnamese parties shall have an equal number of points of entry.

Article 8

(a) In implementation of Article 5 of the Agreement, the United States and the other foreign countries referred to in Article 5 of the Agreement shall take with them all their armaments, munitions, and war material. Transfers of such items which would leave them in South Viet-Nam shall not be made

---

¹ See p. 328 of this volume.

subsequent to the entry into force of the Agreement except for transfers of communications, transport, and other non-combat material to the Four-Party Joint Military Commission or the International Commission of Control and Supervision.

(b) Within five days after the entry into force of the cease-fire, the United States shall inform the Four-Party Joint Military Commission and the International Commission for Control and Supervision of the general plans for timing of complete troop withdrawals which shall take place in four phases of fifteen days each. It is anticipated that the numbers of troops withdrawn in each phase are not likely to be widely different, although it is not feasible to ensure equal numbers. The approximate numbers to be withdrawn in each phase shall be given to the Four-Party Joint Military Commission and the International Commission of Control and Supervision sufficiently in advance of actual withdrawals so that they can properly carry out their tasks in relation thereto.

Article 9

(a) In implementation of Article 6 of the Agreement, the United States and the other foreign countries referred to in that Article shall dismantle and remove from South Viet-Nam or destroy all military bases in South Viet-Nam of the United States and of the other foreign countries referred to in that Article, including weapons, mines, and other military equipment at these bases, for the purpose of making them unusable for military purposes.

(b) The United States shall supply the Four-Party Joint Military Commission and the International Commission of Control and Supervision with necessary information on plans for base dismantlement so that those Commissions can properly carry out their tasks in relation thereto.

THE JOINT MILITARY COMMISSIONS

Article 10

(a) The implementation of the Agreement is the responsibility of the parties signatory to the Agreement.

The Four-Party Joint Military Commission has the task of ensuring joint action by the parties in implementing the Agreement by serving as a channel of communication among the parties, by drawing up plans and fixing the modalities to carry out, coordinate, follow and inspect the implementation of the provisions mentioned in Article 16 of the Agreement, and by negotiating and settling all matters concerning the implementation of those provisions.

(b) The concrete tasks of the Four-Party Joint Military Commission are :

- (1) To coordinate, follow and inspect the implementation of the above-mentioned provisions of the Agreement by the four parties;

- (2) To deter and detect violations, to deal with cases of violation, and to settle conflicts and matters of contention between the parties relating to the above-mentioned provisions;
- (3) To dispatch without delay one or more joint teams, as required by specific cases, to any part of South Viet-Nam, to investigate alleged violations of the Agreement and to assist the parties in finding measures to prevent recurrence of similar cases;
- (4) To engage in observation at the places where this is necessary in the exercise of its functions;
- (5) To perform such additional tasks as it may, by unanimous decision, determine.

Article 11

(a) There shall be a Central Joint Military Commission located in Saigon. Each party shall designate immediately a military delegation of fifty-nine persons to represent it on the Central Commission. The senior officer designated by each party shall be a general officer, or equivalent.

(b) There shall be seven Regional Joint Military Commissions located in the regions shown on the annexed map and based at the following places :

<i>Regions</i>	<i>Places</i>
I	Hue
II	Danang
III	Pleiku
IV	Phan Thiet
V	Bien Hoa
VI	My Tho
VII	Can Tho

Each party shall designate a military delegation of sixteen persons to represent it on each Regional Commission. The senior officer designated by each party shall be an officer from the rank of Lieutenant Colonel to Colonel, or equivalent.

(c) There shall be a joint military team operating in each of the areas shown on the annexed map and based at each of the following places in South Viet-Nam :

Region I

Quang Tri
Phu Bai

Region II

Hoi An
Tam Ky
Chu Lai

Region III

Kontum
Hau Bon
Phu Cat
Tuy An
Ninh Hoa
Ban Me Thuot

Region IV

Da Lat
Bao Loc
Phan Rang

Region V

An Loc
Xuan Loc
Ben Cat
Cu Chi
Tan An

Region VI

Moc Hoa
Giong Trom

Region VII

Tri Ton
Vinh Long
Vi Thanh
Khanh Hung
Quan Long

Each party shall provide four qualified persons for each joint military team. The senior person designated by each party shall be an officer from the rank of Major to Lieutenant Colonel, or equivalent.

(d) The Regional Joint Military Commissions shall assist the Central Joint Military Commission in performing its tasks and shall supervise the operations of the joint military teams. The region of Saigon-Gia Dinh is placed under the responsibility of the Central Commission which shall designate joint military teams to operate in this region.

(e) Each party shall be authorized to provide support and guard personnel for its delegations to the Central Joint Military Commission and Regional Joint Military Commissions, and for its members of the joint military teams. The total number of support and guard personnel for each party shall not exceed five hundred and fifty.

(f) The Central Joint Military Commission may establish such joint sub-commissions, joint staffs and joint military teams as circumstances may require. The Central Commission shall determine the numbers of personnel required for any additional sub-commissions, staffs or teams it establishes, provided that each party shall designate one-fourth of the number of personnel required and that the total number of personnel for the Four-Party Joint Military Commission, to include its staffs, teams, and support personnel, shall not exceed three thousand three hundred.

(g) The delegations of the two South Vietnamese parties may, by agreement, establish provisional sub-commissions and joint military teams to carry out the tasks specifically assigned to them by Article 17 of the Agreement. With respect to Article 7 of the Agreement, the two South Vietnamese parties' delegations to the Four-Party Joint Military Commission shall establish joint military teams at the points of entry into South Viet-Nam used for replacement of armaments, munitions and war material which are designated in accordance with Article 7 of this Protocol. From the time the cease-fire comes into force to the time when the Two-Party Joint Military Commission becomes operational, the two South Vietnamese parties' delegations to the Four-Party Joint Military Commission shall form a provisional sub-commission and provisional joint

military teams to carry out its tasks concerning captured and detained Vietnamese civilian personnel. Where necessary for the above purposes, the two South Vietnamese parties may agree to assign personnel additional to those assigned to the two South Vietnamese delegations to the Four-Party Joint Military Commission.

Article 12

(a) In accordance with Article 17 of the Agreement which stipulates that the two South Vietnamese parties shall immediately designate their respective representatives to form the Two-Party Joint Military Commission, twenty-four hours after the cease-fire comes into force, the two designated South Vietnamese parties' delegations to the Two-Party Joint Military Commission shall meet in Saigon so as to reach an agreement as soon as possible on organization and operation of the Two-Party Joint Military Commission, as well as the measures and organization aimed at enforcing the cease-fire and preserving peace in South Viet-Nam.

(b) From the time the cease-fire comes into force to the time when the Two-Party Joint Military Commission becomes operational, the two South Vietnamese parties' delegations to the Four-Party Joint Military Commission at all levels shall simultaneously assume the tasks of the Two-Party Joint Military Commission at all levels, in addition to their functions as delegations to the Four-Party Joint Military Commission.

(c) If, at the time the Four-Party Joint Military Commission ceases its operation in accordance with Article 16 of the Agreement, agreement has not been reached on organization of the Two-Party Joint Military Commission, the delegations of the two South Vietnamese parties serving with the Four-Party Joint Military Commission at all levels shall continue temporarily to work together as a provisional two-party joint military commission and to assume the tasks of the Two-Party Joint Military Commission at all levels until the Two-Party Joint Military Commission becomes operational.

Article 13

In application of the principle of unanimity, the Joint Military Commissions shall have no chairmen, and meetings shall be convened at the request of any representative. The Joint Military Commissions shall adopt working procedures appropriate for the effective discharge of their functions and responsibilities.

Article 14

The Joint Military Commissions and the International Commission of Control and Supervision shall closely cooperate with and assist each other in

carrying out their respective functions. Each Joint Military Commission shall inform the International Commission about the implementation of those provisions of the Agreement for which that Joint Military Commission has responsibility and which are within the competence of the International Commission. Each Joint Military Commission may request the International Commission to carry out specific observation activities.

Article 15

The Central Four-Party Joint Military Commission shall begin operating twenty-four hours after the cease-fire comes into force. The Regional Four-Party Joint Military Commissions shall begin operating forty-eight hours after the cease-fire comes into force. The joint military teams based at the places listed in Article 11 (c) of this Protocol shall begin operating no later than fifteen days after the cease-fire comes into force. The delegations of the two South Vietnamese parties shall simultaneously begin to assume the tasks of the Two-Party Joint Military Commission as provided in Article 12 of this Protocol.

Article 16

(a) The parties shall provide full protection and all necessary assistance and cooperation to the Joint Military Commissions at all levels, in the discharge of their tasks.

(b) The Joint Military Commissions and their personnel, while carrying out their tasks, shall enjoy privileges and immunities equivalent to those accorded diplomatic missions and diplomatic agents.

(c) The personnel of the Joint Military Commissions may carry pistols and wear special insignia decided upon by each Central Joint Military Commission. The personnel of each party while guarding Commission installations or equipment may be authorized to carry other individual small arms, as determined by each Central Joint Military Commission.

Article 17

(a) The delegation of each party to the Four-Party Joint Military Commission and the Two-Party Joint Military Commission shall have its own offices, communication, logistics and transportation means, including aircraft when necessary.

(b) Each party, in its areas of control shall provide appropriate office and accommodation facilities to the Four-Party Joint Military Commission and the Two-Party Joint Military Commission at all levels.

(c) The parties shall endeavor to provide to the Four-Party Joint Military Commission and the Two-Party Joint Military Commission, by means of loan,

lease, or gift, the common means of operation, including equipment for communication, supply, and transport, including aircraft when necessary. The Joint Military Commissions may purchase from any source necessary facilities, equipment, and services which are not supplied by the parties. The Joint Military Commissions shall possess and use these facilities and this equipment.

(d) The facilities and the equipment for common use mentioned above shall be returned to the parties when the Joint Military Commissions have ended their activities.

Article 18

The common expenses of the Four-Party Joint Military Commission shall be borne equally by the four parties, and the common expenses of the Two-Party Joint Military Commission in South Viet-Nam shall be borne equally by these two parties.

Article 19

This Protocol shall enter into force upon signature by plenipotentiary representatives of all the parties participating in the Paris Conference on Viet-Nam. It shall be strictly implemented by all the parties concerned.

DONE in Paris this twenty-seventh day of January, one thousand nine hundred and seventy-three, in English and Vietnamese. The English and Vietnamese texts are official and equally authentic.

For the Government
of the United States of America :

[Signed]

WILLIAM P. ROGERS
Secretary of State

For the Government
of the Republic of Viet-Nam :

[Signed]

TRAN VAN LAM
Minister for Foreign Affairs

For the Government
of the Democratic Republic of
Viet-Nam :

[Signed]

NGUYEN DUY TRINH
Minister for Foreign Affairs

For the Provisional Revolutionary
Government of the Republic of
South Viet-Nam :

[Signed]

NGUYEN THI BINH
Minister for Foreign Affairs

[VIETNAMESE TEXT — TEXTE VIETNAMIEN]

NGHỊ ĐỊNH THƯ CỦA HIỆP ĐỊNH VỀ CHẤM DỨT CHIẾN TRANH, LẬP
LẠI HÒA BÌNH Ở VIỆT NAM VÀ NGỪNG BẮN Ở MIỀN NAM VIỆT
NAM VÀ VỀ CÁC BAN LIÊN HỢP QUÂN SỰ

Các bên tham gia Hội nghị Pa-ri về Việt Nam,

Thực hiện đoạn đầu Điều 2, Điều 3, Điều 5, Điều 6,
Điều 16 và Điều 17 của Hiệp định về chấm dứt chiến tranh,
lập lại hòa bình ở Việt Nam ký vào ngày này, quy định
việc ngừng bắn ở miền Nam Việt Nam và việc thành lập các
Ban liên hợp quân sự bốn bên và hai bên,

Đã thỏa thuận như sau :

VỀ NGỪNG BẮN Ở MIỀN NAM VIỆT NAM

Điều 1

Các Bộ chỉ huy của các bên ở miền Nam Việt Nam phải
nhanh chóng và kịp thời ra lệnh cho tất cả các lực lượng
vũ trang chính quy, không chính quy và cảnh sát vũ trang
dưới quyền mình chấm dứt hoàn toàn chiến sự trên khắp
miền Nam Việt Nam đúng vào ngày giờ quy định trong Điều
2 của Hiệp định và sẽ bảo đảm tất cả các lực lượng vũ
trang và cảnh sát vũ trang đó tuân theo các lệnh trên và
tôn trọng ngừng bắn.

Điều 2

a) Bắt đầu từ khi ngừng bắn có hiệu lực cho đến khi có quy định của các Ban liên hợp quân sự, tất cả các lực lượng chiến đấu trên bộ, trên sông, trên biển và trên không của các bên ở miền Nam Việt Nam ở nguyên vị trí của mình ; nghĩa là, để bảo đảm ngừng bắn vững chắc, sẽ không có sự bố trí lại lực lượng lớn hoặc không có sự di chuyển nào mở rộng vùng kiểm soát của mỗi bên, hoặc dẫn tới sự tiếp xúc giữa các lực lượng vũ trang đối địch và các hành động xung đột có thể xảy ra.

b) Mọi lực lượng vũ trang chính quy, không chính quy và cảnh sát vũ trang của các bên ở miền Nam Việt Nam phải tuân theo những điều cấm chỉ sau đây :

- 1) Cấm các cuộc tuần tra vũ trang sang vùng do lực lượng vũ trang đối phương kiểm soát và cấm những chuyến bay của các loại máy bay ném bom, máy bay chiến đấu trừ những chuyến bay không vũ trang với mục đích huấn luyện và bảo quản ;
- 2) Cấm tấn công vũ trang vào bất cứ người nào, quân sự hoặc dân sự, bằng bất cứ phương tiện nào kể cả việc sử dụng vũ khí nhỏ, súng cối, đại bác, ném bom, bắn phá bằng máy bay và bất cứ vũ khí hoặc vật có thể nổ khác ;
- 3) Cấm tiến hành mọi cuộc hành quân chiến đấu trên bộ, trên sông, trên biển và trên không ;
- 4) Cấm các hành động đối địch, khủng bố và trả thù ;
- 5) Cấm mọi hành động xâm phạm đến tính mạng và tài sản công và tư.

Điều 3

a) Những điều ngăn cấm nói trên không được cản trở hoặc hạn chế :

- 1) Việc tiếp tế dân sự, việc tự do đi lại, tự do làm ăn sinh sống, tự do buôn bán của nhân dân và giao thông vận tải dân sự giữa tất cả các vùng ở miền Nam Việt Nam ;
- 2) Mỗi bên trong vùng kiểm soát của mình sử dụng những đơn vị hậu cần như đơn vị công binh và vận tải trong việc sửa chữa và xây dựng những tiện nghi công cộng và việc vận chuyển, tiếp tế cho nhân dân ;
- 3) Mỗi bên trong vùng kiểm soát của mình tiến hành việc huấn luyện quân sự bình thường, khi tiến hành có chú ý tới an toàn công cộng.

b) Các Ban liên hợp quân sự sẽ thỏa thuận ngay về các hành lang, các tuyến đường và các quy định khác cho việc di chuyển của các máy bay vận tải quân sự, các loại xe vận tải quân sự và tàu thuyền vận tải quân sự của bên này phải đi qua vùng do các bên kia kiểm soát.

Điều 4

Để tránh xung đột và để bảo đảm sinh hoạt bình thường của các lực lượng vũ trang ở những nơi đang trực tiếp tiếp xúc, và trong khi chờ đợi việc quy định của các Ban liên hợp quân sự, ngay sau khi ngừng bắn có hiệu lực, những người chỉ huy của các lực lượng vũ trang đối diện nhau và đang trực tiếp tiếp xúc ở những nơi đó sẽ gặp nhau để đi tới thỏa thuận về các biện pháp tạm thời nhằm tránh xung đột và bảo đảm việc tiếp tế, cứu thương cho các lực lượng

vũ trang đó.

Điều 5

a) Trong vòng mười lăm ngày kể từ khi ngừng bắn có hiệu lực, mỗi bên phải làm hết sức mình để hoàn thành việc tháo gỡ hoặc làm mất hiệu lực những vật gây hủy hoại, bãi mìn, cạm bẫy, các vật chướng ngại và các vật nguy hiểm khác đặt từ trước để khỏi làm trở ngại cho sự đi lại làm ăn của nhân dân, trước hết trên các đường thủy, đường bộ và đường sắt ở miền Nam Việt Nam. Những mìn không thể tháo gỡ hoặc làm mất hiệu lực trong thời gian đó phải được đánh dấu rõ ràng và phải tiếp tục tháo gỡ hoặc làm mất hiệu lực cho xong càng sớm càng tốt.

b) Cấm đặt mìn, trừ trường hợp phòng thủ sát chung quanh các cơ sở quân sự, ở những nơi không làm trở ngại cho sự đi lại, làm ăn của nhân dân và sự đi lại trên các đường thủy, đường bộ và đường sắt. Có thể để lại những mìn và những vật chướng ngại khác đã đặt từ trước sát chung quanh các cơ sở quân sự, ở những nơi không làm trở ngại cho sự đi lại làm ăn của nhân dân và sự đi lại trên các đường thủy, đường bộ và đường sắt.

Điều 6

Cảnh sát dân sự và nhân viên an ninh dân sự của các bên miền Nam Việt Nam có trách nhiệm duy trì trật tự trị an, phải triệt để tôn trọng những điều ngăn cấm nêu ở Điều 2 của Nghị định thư này. Theo nhu cầu nhiệm vụ, binh thường họ sẽ được phép mang súng ngắn, nhưng khi hoàn cảnh đặc biệt đòi hỏi thì họ được mang vũ khí cá nhân cỡ nhỏ khác.

Điều 7

a) Việc đưa vào thay thế vũ khí, đạn dược và dụng cụ chiến tranh ở miền Nam Việt Nam theo Điều 7 của Hiệp định sẽ được tiến hành dưới sự giám sát và kiểm soát của Ban liên hợp quân sự hai bên và Ủy ban quốc tế kiểm soát và giám sát và chỉ qua những cửa khẩu do hai bên miền Nam Việt Nam chỉ định. Hai bên miền Nam Việt Nam sẽ thỏa thuận về các cửa khẩu này trong vòng mười lăm ngày sau khi ngừng bắn có hiệu lực. Hai bên miền Nam Việt Nam có thể chọn nhiều nhất là sáu cửa khẩu không nằm trong danh sách các địa điểm sẽ có tổ của Ủy ban quốc tế kiểm soát và giám sát đóng, như nói rõ trong Điều 4(d) trong Nghị định thư về Ủy ban quốc tế. Đồng thời hai bên miền Nam Việt Nam cũng có thể chọn các cửa khẩu trong danh sách các địa điểm nói rõ trong Điều 4(d) của Nghị định thư đó.

b) Những cửa khẩu đã quy định chỉ được dùng cho bên miền Nam Việt Nam nào kiểm soát cửa khẩu đó. Hai bên miền Nam Việt Nam sẽ có một số cửa khẩu ngang nhau.

Điều 8

a) Thực hiện Điều 5 của Hiệp định, Hoa Kỳ và các nước ngoài khác nói trong Điều 5 của Hiệp định sẽ mang đi với họ mọi vũ khí, đạn dược và dụng cụ chiến tranh của họ. Sau khi Hiệp định bắt đầu có hiệu lực, không được chuyển giao những thứ nói trên nhằm để lại những thứ đó ở miền Nam Việt Nam, trừ trường hợp chuyển giao những dụng cụ thông tin, vận tải và những dụng cụ khác không phải để chiến đấu cho Ban liên hợp quân sự bốn bên hoặc Ủy ban quốc tế kiểm soát và giám sát.

b) Trong vòng năm ngày sau khi ngừng bắn bắt đầu có

hiệu lực, Hoa Kỳ sẽ báo cho Ban liên hợp quân sự bốn bên và Ủy ban quốc tế kiểm soát và giám sát biết những chương trình chung về thời gian biểu cho việc rút hoàn toàn quân đội sẽ được tiến hành làm bốn đợt, mỗi đợt mười lăm ngày. Dự kiến là số quân rút trong các đợt không khác nhau nhiều mặc dầu không thể bảo đảm các số quân đó ngang nhau. Số quân đại thể rút trong mỗi đợt sẽ được báo cho Ban liên hợp quân sự bốn bên và Ủy ban quốc tế trước một thời gian đủ để cho Ban liên hợp quân sự bốn bên và Ủy ban quốc tế có thể thực hiện một cách thích đáng nhiệm vụ của họ đối với vấn đề này.

Điều 9

a) Thực hiện Điều 6 của Hiệp định, Hoa Kỳ và các nước ngoài khác nói trong điều này sẽ tháo dỡ và chuyển ra khỏi miền Nam Việt Nam hoặc phá hủy tất cả những căn cứ quân sự ở miền Nam Việt Nam của Hoa Kỳ và của các nước ngoài khác nói trong điều đó, kể cả những vũ khí, mìn và những thiết bị quân sự khác tại những căn cứ này, để không được dùng vào những mục đích quân sự.

b) Hoa Kỳ sẽ cung cấp cho Ban liên hợp quân sự bốn bên và Ủy ban quốc tế kiểm soát và giám sát những thông báo cần thiết về kế hoạch hủy bỏ căn cứ để các Ban đó có thể thi hành một cách thích đáng nhiệm vụ của họ đối với những việc đó.

VỀ CÁC BAN LIÊN HỢP QUÂN SỰ

Điều 10

a) Việc thi hành Hiệp định là trách nhiệm của các bên ký kết.

Ban liên hợp quân sự bốn bên có nhiệm vụ bảo đảm sự phối hợp hành động của các bên trong việc thực hiện Hiệp định bằng cách giữ mối liên lạc giữa các bên, bằng cách đặt những kế hoạch và quy định những thể thức thực hiện, phối hợp, theo dõi và kiểm tra sự thực hiện các điều khoản nói trong Điều 16 của Hiệp định, và bằng cách thương lượng và giải quyết mọi vấn đề có liên quan đến việc thi hành những điều khoản đó.

b) Những nhiệm vụ cụ thể của Ban liên hợp quân sự bốn bên là :

- 1) Phối hợp, theo dõi và kiểm tra bốn bên trong việc thực hiện các điều khoản nói trên của Hiệp định ;
- 2) Ngăn ngừa vi phạm và phát hiện vi phạm, giải quyết các trường hợp vi phạm và các vụ xung đột, tranh chấp giữa các bên về các điều khoản nói trên ;
- 3) Sẽ tùy trường hợp cử ngay không trì hoãn một hay nhiều tổ liên hợp đi bất kỳ nơi nào trong phạm vi miền Nam Việt Nam để điều tra những điều cho là vi phạm Hiệp định và giúp các bên tìm biện pháp tránh những trường hợp tương tự xảy ra ;
- 4) Tiến hành quan sát tại những nơi cần thiết để thực hiện chức năng của mình ;
- 5) Thực hiện những nhiệm vụ mà Ban nhất trí quyết định đảm nhiệm thêm.

Điều 11

a) Sẽ có một Ban liên hợp quân sự trung ương đóng tại Sài Gòn. Mỗi bên sẽ chỉ định ngay một đoàn đại biểu quân sự gồm năm mươi chín người để đại diện cho mình ở

Ban trung ương. Sĩ quan đứng đầu do mỗi bên chỉ định sẽ là một sĩ quan cấp tướng hoặc tương đương.

b) Sẽ có bảy Ban liên hợp quân sự khu vực đóng tại các vùng ghi trong bản đồ kèm theo và đóng ở các địa điểm sau đây :

<u>Khu vực</u>	<u>Địa điểm</u>
I	Huế
II	Đà Nẵng
III	Pleiku
IV	Phan Thiết
V	Biên Hòa
VI	Mỹ Tho
VII	Cần Thơ

Mỗi bên sẽ chỉ định một đoàn đại biểu quân sự gồm mười sáu người để đại diện cho mình ở Ban liên hợp quân sự khu vực. Sĩ quan đứng đầu do mỗi bên chỉ định sẽ là một sĩ quan từ cấp trung tá đến đại tá hoặc tương đương.

c) Sẽ có một Tổ liên hợp quân sự hoạt động ở mỗi địa phương ghi trong bản đồ kèm theo và đóng tại mỗi địa điểm sau đây ở miền Nam Việt Nam :

Khu vực I

Quảng Trị
Phước Bài

Khu vực II

Hội An
Tam Kỳ
Chu Lai

Khu vực III

Kontum
Hậu Bôn
Phước Cát
Tuy An
Ninh Hòa
Ban Mê Thuột

Khu vực IV

Đà Lạt
Bảo Lộc
Phan Rang

Khu vực VI

Mộc Hóa
Giồng Trôm

Khu vực V

An Lộc
Xuân Lộc
Bến Cát
Củ Chi
Tân An

Khu vực VII

Tri Tôn
Vĩnh Long
Vị Thanh
Khánh Hưng
Quán Long

Mỗi bên sẽ cử bốn người có thẩm quyền vào mỗi tổ liên hợp quân sự. Người đứng đầu do mỗi bên chỉ định sẽ là một sĩ quan từ cấp thiếu tá đến trung tá hoặc tương đương.

d) Các Ban liên hợp quân sự khu vực sẽ giúp đỡ Ban liên hợp quân sự trung ương làm nhiệm vụ của Ban và sẽ giám sát những hoạt động của các tổ liên hợp quân sự. Vùng Sài Gòn - Gia Định do Ban liên hợp quân sự trung ương chịu trách nhiệm và Ban liên hợp quân sự trung ương sẽ chỉ định các tổ liên hợp quân sự để hoạt động trong vùng này.

e) Mỗi bên sẽ được phép cung cấp nhân viên giúp việc và cảnh vệ cho các phái đoàn của mình ở Ban liên hợp quân sự trung ương và ở các Ban liên hợp quân sự khu vực và cho các thành viên của mình ở các tổ liên hợp quân sự. Tổng số nhân viên giúp việc và cảnh vệ của mỗi bên sẽ không quá năm trăm năm mươi người.

f) Ban liên hợp quân sự trung ương có thể lập những tiểu ban liên hợp, nhóm liên hợp và các tổ liên hợp quân sự tùy theo hoàn cảnh. Ban trung ương sẽ quyết định số

nhân viên cần thiết cho các tiểu ban, các nhóm hoặc các tổ mà Ban lập thêm, mỗi bên sẽ cử một phần tư số nhân viên cần thiết và tổng số nhân viên của Ban liên hợp quân sự bốn bên, bao gồm cả các nhóm các tổ và nhân viên giúp việc của Ban, sẽ không quá ba nghìn ba trăm người.

g) Các đoàn đại biểu của hai bên miền Nam Việt Nam có thể thành lập qua sự thỏa thuận với nhau những tiểu ban và những tổ liên hợp quân sự lâm thời để thực hiện những nhiệm vụ cụ thể quy định cho họ theo Điều 17 của Hiệp định. Đối với Điều 7 của Hiệp định, hai đoàn đại biểu của hai bên miền Nam Việt Nam trong Ban liên hợp quân sự bốn bên sẽ lập những tổ liên hợp quân sự tại những cửa khẩu vào miền Nam Việt Nam dùng cho việc thay thế vũ khí, đạn dược, dụng cụ chiến tranh quy định theo Điều 7 của Nghị định thư này. Từ khi ngừng bắn bắt đầu có hiệu lực cho đến khi Ban liên hợp quân sự hai bên có thể hoạt động, các đoàn đại biểu của hai bên miền Nam Việt Nam trong Ban liên hợp quân sự bốn bên sẽ thành lập một tiểu ban và những tổ liên hợp quân sự lâm thời để thực hiện nhiệm vụ đối với những nhân viên dân sự Việt Nam bị bắt và giam giữ. Khi cần thiết để làm những việc trên, hai bên miền Nam Việt Nam có thể thỏa thuận về việc cử số nhân viên thêm vào số nhân viên đã quy định cho những đoàn đại biểu của hai bên miền Nam Việt Nam trong Ban liên hợp quân sự bốn bên.

Điều 12

a) Theo Điều 17 của Hiệp định quy định hai bên miền Nam Việt Nam cử ngay đại diện để thành lập Ban liên hợp quân sự hai bên, hai mươi bốn giờ sau khi ngừng bắn bắt đầu có hiệu lực, các đoàn đại biểu của hai bên miền Nam Việt Nam được chỉ định vào Ban liên hợp quân sự hai bên sẽ gặp nhau ở Sài Gòn để thỏa thuận càng sớm càng tốt về

tổ chức và hoạt động của Ban liên hợp quân sự hai bên, cũng như các biện pháp và tổ chức nhằm thực hiện ngừng bắn và giữ gìn hòa bình ở miền Nam Việt Nam.

b) Từ khi ngừng bắn bắt đầu có hiệu lực cho đến khi Ban liên hợp quân sự hai bên có thể hoạt động được, hai đoàn đại biểu của hai bên miền Nam Việt Nam trong Ban liên hợp quân sự bốn bên các cấp sẽ đồng thời làm nhiệm vụ của Ban liên hợp quân sự hai bên các cấp ngoài nhiệm vụ của họ là những đoàn đại biểu trong Ban liên hợp quân sự bốn bên.

c) Nếu đến lúc Ban liên hợp quân sự bốn bên chấm dứt hoạt động theo Điều 16 của Hiệp định mà chưa đạt được sự thỏa thuận về tổ chức của Ban liên hợp quân sự hai bên, thì các đoàn đại biểu của hai bên miền Nam Việt Nam làm việc trong Ban liên hợp quân sự bốn bên ở các cấp sẽ tiếp tục làm việc tạm thời với nhau như là một ban liên hợp quân sự hai bên lâm thời và làm nhiệm vụ của Ban liên hợp quân sự hai bên ở các cấp cho đến khi Ban liên hợp quân sự hai bên bắt đầu hoạt động được.

Điều 13

Thi hành nguyên tắc nhất trí, các Ban liên hợp quân sự sẽ không có chủ tịch, và các cuộc họp của Ban sẽ được triệu tập theo yêu cầu của bất cứ đại biểu nào. Các ban liên hợp quân sự sẽ thông qua những thể thức làm việc thích hợp để thi hành chức năng và trách nhiệm của các Ban một cách có hiệu quả.

Điều 14

Các Ban liên hợp quân sự và Ủy ban quốc tế kiểm soát và giám sát sẽ hợp tác chặt chẽ và giúp đỡ lẫn nhau trong

khi thi hành nhiệm vụ của mình. Mỗi Ban liên hợp quân sự sẽ thông báo cho Ủy ban quốc tế về việc thi hành những điều khoản trong Hiệp định mà Ban liên hợp quân sự đó có trách nhiệm và thuộc thẩm quyền của Ủy ban quốc tế. Mỗi Ban liên hợp quân sự có thể yêu cầu Ủy ban quốc tế tiến hành những hoạt động quan sát cụ thể.

Điều 15

Ban liên hợp quân sự trung ương bốn bên bắt đầu hoạt động hai mươi bốn giờ sau khi ngừng bắn có hiệu lực. Các Ban liên hợp quân sự bốn bên ở khu vực bắt đầu hoạt động bốn mươi tám giờ sau khi ngừng bắn có hiệu lực. Các tổ liên hợp quân sự đóng tại các địa điểm ghi trong Điều 11(c) của Nghị định thư này sẽ bắt đầu hoạt động chậm nhất là mười lăm ngày sau khi ngừng bắn có hiệu lực. Các đoàn đại biểu của hai bên miền Nam Việt Nam sẽ đồng thời bắt đầu làm nhiệm vụ của Ban liên hợp quân sự hai bên như Điều 12 của Nghị định thư này quy định.

Điều 16

a) Các bên phải dành mọi sự bảo vệ đầy đủ và mọi sự giúp đỡ và hợp tác cần thiết cho các Ban liên hợp quân sự các cấp trong việc thi hành nhiệm vụ của họ.

b) Các Ban liên hợp quân sự và nhân viên của các Ban này trong khi thi hành nhiệm vụ được hưởng quyền ưu đãi và miễn trừ tương đương với quyền dành cho các phái đoàn ngoại giao và nhân viên ngoại giao.

c) Nhân viên của các Ban liên hợp quân sự được mang súng ngắn và mang phù hiệu riêng do mỗi Ban liên hợp quân sự trung ương quy định. Những nhân viên của mỗi bên trong khi làm nhiệm vụ bảo vệ cơ quan, nhà ở hoặc thiết bị của

minh, có thể được phép mang những vũ khí cá nhân cỡ nhỏ khác, theo sự quy định của mỗi Ban liên hợp quân sự trung ương.

Điều 17

a) Đoàn đại biểu của mỗi bên trong Ban liên hợp quân sự bốn bên và Ban liên hợp quân sự hai bên có cơ quan, phương tiện thông tin và hậu cần, phương tiện giao thông riêng của mình, kể cả máy bay khi cần thiết.

b) Mỗi bên trong các vùng kiểm soát của mình sẽ cung cấp trụ sở, nhà ở và những tiện nghi thích hợp cho Ban liên hợp quân sự bốn bên và Ban liên hợp quân sự hai bên các cấp.

c) Các bên sẽ cố gắng cung cấp dưới hình thức cho mượn, cho thuê hoặc tặng cho Ban liên hợp quân sự bốn bên và Ban liên hợp quân sự hai bên những phương tiện hoạt động chung gồm những thiết bị thông tin, tiếp tế và vận tải kể cả máy bay khi cần thiết. Các ban liên hợp quân sự có thể mua từ bất cứ nguồn nào những phương tiện, thiết bị cần thiết và thuê phục vụ cần thiết mà các bên không cung cấp được. Các Ban liên hợp quân sự sẽ sở hữu và sử dụng các phương tiện và thiết bị đó.

d) Những phương tiện và thiết bị chung trên đây sẽ trả lại cho các bên khi các Ban liên hợp quân sự chấm dứt hoạt động.

Điều 18

Những chi phí chung cho Ban liên hợp quân sự bốn bên chia đều nhau chịu và những chi phí chung cho Ban liên hợp quân sự hai bên miền Nam Việt Nam sẽ do hai bên chia

đều nhau chịu.

Điều 19

Nghị định thư này sẽ có hiệu lực khi đại diện toàn quyền của các bên tham gia Hội nghị Pa-ri về Việt Nam ký. Tất cả các bên có liên quan sẽ thi hành triệt để Nghị định thư này.

Làm tại Pa-ri ngày hai mươi bảy tháng giêng năm một nghìn chín trăm bảy mươi ba bằng tiếng Anh và tiếng Việt Nam. Bản tiếng Anh và bản tiếng Việt Nam đều là những bản chính thức và có giá trị như nhau.

Thay mặt
Chính phủ Hoa Kỳ:

Thay mặt
Chính phủ Việt Nam cộng hòa:

[Signed - Signé]
WILLIAM P. ROGERS
Bộ trưởng Bộ Ngoại giao

[Signed - Signé]
TRẦN VĂN LÂM
Tổng trưởng Ngoại giao

Thay mặt
Chính phủ Việt Nam
dân chủ cộng hòa:

Thay mặt
Chính phủ cách mạng lâm thời
Cộng hòa miền Nam Việt Nam:

[Signed - Signé]
NGUYỄN DUY TRINH
Bộ trưởng Bộ Ngoại giao

[Signed - Signé]
NGUYỄN THỊ BÌNH
Bộ trưởng Bộ Ngoại giao

This map is reduced 27% in size from the original document submitted for registration.
 La présente carte est réduite de 27% par rapport au document soumis à l'enregistrement.

[TRADUCTION — TRANSLATION]

PROTOCOLE¹ À L'ACCORD SUR LA CESSATION DE LA
GUERRE ET LE RÉTABLISSEMENT DE LA PAIX AU
VIETNAM² CONCERNANT LE CESSEZ-LE-FEU AU SUD-
VIETNAM ET LES COMMISSIONS MILITAIRES MIXTES

Les parties participant à la Conférence de Paris sur le Vietnam,
En application du premier alinéa de l'article 2, de l'article 3, de l'article 5,
de l'article 6, de l'article 16 et de l'article 17 de l'Accord sur la cessation de la
guerre et le rétablissement de la paix au Vietnam², signé ce jour, qui prévoit le
cessez-le-feu au Sud-Vietnam et l'établissement d'une Commission militaire
mixte quadripartite et d'une Commission militaire mixte bipartite,
Sont convenues des dispositions ci-après :

CESSEZ-LE-FEU AU SUD-VIETNAM

Article premier

Les Hauts Commandements des parties au Sud-Vietnam donneront rapidement et en temps voulu, à toutes les forces armées régulières et irrégulières et à la police armée placées sous leur autorité, l'ordre de mettre fin totalement aux hostilités dans tout le Sud-Vietnam au moment exact stipulé à l'article 2 de l'Accord, et s'assureront que ces forces armées et cette police armée se conforment à ces ordres et respectent le cessez-le-feu.

Article 2

(a) Dès que le cessez-le-feu entrera en vigueur et jusqu'à ce que les Commissions militaires mixtes aient publié des réglementations, toutes les forces combattantes, terrestres, fluviales, maritimes et aériennes des parties se trouvant au Sud-Vietnam demeureront sur leurs positions; c'est-à-dire que, pour assurer un cessez-le-feu stable, il ne sera procédé à aucun redéploiement ou mouvement majeur qui élargirait la zone de contrôle de chaque partie ou entraînerait des contacts entre les forces armées opposées et des accrochages éventuels.

(b) Toutes les forces armées régulières et irrégulières et les forces de police armées des parties se trouvant au Sud-Vietnam se conformeront à l'interdiction des actes suivants :

---

¹ Entré en vigueur le 27 janvier 1973 par la signature, conformément à l'article 19.

² Voir p. 3 du présent volume.

- (1) patrouilles armées dans les zones contrôlées par les forces armées adverses et vols de bombardiers et de chasseurs de tous types, à l'exception des vols non armés d'entraînement et d'entretien;
- (2) attaques armées dirigées contre tout individu, militaire ou civil, par quelque moyen que ce soit, y compris l'utilisation des armes légères, des mortiers, des pièces d'artillerie, les bombardements et les mitraillages par avion et l'emploi de tout autre type d'arme ou d'engin explosif;
- (3) toutes opérations de combat sur terre, sur les fleuves, en mer et dans les airs;
- (4) tous actes d'hostilité, de terrorisme ou de représailles;
- (5) tous actes mettant en danger des vies ou des biens publics ou privés.

Article 3

(a) Les interdictions susmentionnées ne devront pas entraver ou restreindre :

- (1) le ravitaillement des civils, la liberté de mouvement, la liberté de travail et la liberté de la population de se livrer au commerce, ni les communications et les transports civils entre et dans toutes les régions du Sud-Vietnam;
- (2) l'utilisation par chaque partie, dans les régions qu'elle contrôle, d'éléments militaires de soutien, tels qu'unités du génie et des transports, pour la réparation et la construction d'installations publiques, et le transport et le ravitaillement de la population;
- (3) l'entraînement militaire normal effectué par les parties dans les régions se trouvant sous leur contrôle respectif, compte tenu de la sécurité publique.

(b) Les Commissions militaires mixtes conviendront immédiatement des dispositions concernant les couloirs et routes et des autres réglementations régissant le mouvement des avions de transport militaires, des véhicules de transport militaires et des embarcations de transports militaires de tous types relevant d'une partie et traversant des régions contrôlées par d'autres parties.

Article 4

Afin d'éviter des conflits et d'assurer des conditions normales aux forces armées qui se trouvent en contact direct, et en attendant la réglementation édictée par les Commissions militaires mixtes, les commandants des forces armées adverses se trouvant en ces points de contact direct se rencontreront dès l'entrée en vigueur du cessez-le-feu afin de parvenir à un accord sur les mesures temporaires permettant d'éviter les conflits et d'assurer le ravitaillement et les soins médicaux nécessaires à ces forces armées.

Article 5

(a) Dans les quinze jours qui suivront l'entrée en vigueur du cessez-le-feu, chaque partie fera tout son possible pour achever l'enlèvement ou la neutralisa-

tion de tous matériel de démolition, mines, pièges, obstacles ou autres objets dangereux mis en place précédemment, afin de ne pas entraver le mouvement et le travail de la population, et en premier lieu sur les voies fluviales, les routes et les voies ferrées du Sud-Vietnam. Les mines qui ne pourront être enlevées ou neutralisées dans ce délai devront être clairement signalées et devront être enlevées ou neutralisées le plus tôt possible.

(b) Il est interdit de poser des mines, sauf à titre défensif, aux limites des installations militaires, en des points où elles n'entravent pas le travail et le mouvement de la population, non plus que la circulation sur les voies fluviales, les routes et les voies ferrées. Les mines et autres obstacles déjà en place aux limites des installations militaires pourront y demeurer, si elles se trouvent en des points où elles n'entravent pas le travail et le mouvement de la population, non plus que la circulation sur les voies fluviales, les routes et les voies ferrées.

Article 6

Les membres de la police civile et de la sécurité civile relevant des diverses parties au Sud-Vietnam, qui sont responsables du maintien de la loi et de l'ordre, respecteront strictement les interdictions énoncées à l'article 2 du présent Protocole. Ainsi que l'exige l'exercice de leurs responsabilités, ils seront normalement autorisés à porter des pistolets; cependant, lorsque des circonstances exceptionnelles l'exigeront, ils seront autorisés à porter d'autres armes légères individuelles.

Article 7

(a) L'entrée au Sud-Vietnam d'armements, de munitions et de matériel de guerre de remplacement, autorisée en vertu de l'article 7 de l'Accord, sera effectuée sous la surveillance et le contrôle de la Commission militaire mixte bipartite et de la Commission internationale de contrôle et de surveillance, uniquement par les points d'entrée désignés par les deux parties sud-vietnamiennes. Les deux parties sud-vietnamiennes conviendront de ces points d'entrée dans les quinze jours qui suivront l'entrée en vigueur du cessez-le-feu. Les deux parties sud-vietnamiennes pourront choisir jusqu'à six points d'entrée non compris dans la liste des lieux où des équipes de la Commission internationale de contrôle et de surveillance doivent être basées, qui figure à l'article 4 (d) du Protocole concernant la Commission internationale¹. En même temps, les deux parties sud-vietnamiennes pourront également choisir des points d'entrée sur la liste des lieux énumérés dans l'article 4 (d) de ce Protocole.

(b) Chacun des points d'entrée désigné ne pourra être utilisé que par la partie sud-vietnamienne qui contrôle ledit point. Les deux parties sud-vietnamiennes disposeront d'un nombre égal de points d'entrée.

¹ Voir p. 329 du présent volume.

Article 8

(a) En application de l'article 5 de l'Accord, les Etats-Unis et les autres pays étrangers mentionnés dans ledit article emporteront avec eux tous leurs armements, munitions et matériel de guerre. Aucun transfert de tels articles qui aurait pour effet de les laisser au Sud-Vietnam ne sera effectué après l'entrée en vigueur de l'Accord, à l'exception des transferts à la Commission militaire mixte quadripartite et à la Commission internationale de contrôle et de surveillance de matériel de transmission, de transport et autre équipement non destiné au combat.

(b) Dans les cinq jours qui suivront l'entrée en vigueur du cessez-le-feu, les Etats-Unis feront connaître à la Commission militaire mixte quadripartite et à la Commission internationale de contrôle et de surveillance les plans généraux d'échelonnement des retraits complets des troupes qui seront effectués en quatre phases, d'une durée de quinze jours chacune. Il est prévu que le nombre des hommes retirés ne sera probablement pas très différent d'une phase à l'autre, bien qu'il ne soit pas possible d'assurer des chiffres égaux. Le nombre approximatif des hommes qui seront retirés au cours de chaque phase sera communiqué à la Commission militaire mixte quadripartite et à la Commission internationale de contrôle et de surveillance assez longtemps avant les retraits pour que les Commissions puissent s'acquitter convenablement des tâches qui leur sont assignées dans ce domaine.

Article 9

(a) En application de l'article 6 de l'Accord, les Etats-Unis et les autres pays étrangers mentionnés dans ledit article démantèleront et enlèveront du Sud-Vietnam ou détruiront toutes les bases militaires au Sud-Vietnam appartenant aux Etats-Unis et aux autres pays étrangers mentionnés dans cet article, y compris les armes, les mines et autre matériel militaire se trouvant dans ces bases, afin de les rendre inutilisables à toute fin militaire.

(b) Les Etats-Unis communiqueront à la Commission militaire mixte quadripartite et à la Commission internationale de contrôle et de surveillance les informations nécessaires sur les plans de démantèlement des bases, afin que ces Commissions puissent s'acquitter convenablement des tâches qui leur sont assignées dans ce domaine.

LES COMMISSIONS MILITAIRES MIXTES

Article 10

(a) Les parties signataires de l'Accord seront responsables de l'application dudit Accord.

La Commission militaire mixte quadripartite est chargée d'assurer l'action conjointe des parties quant à l'application de l'Accord en servant de canal de communication entre celles-ci, en établissant les plans et en fixant les modalités à adopter pour assurer, coordonner, suivre et contrôler l'application des dispositions mentionnées à l'article 16 de l'Accord, et en négociant et en réglant toutes les questions concernant l'application de ces dispositions.

(b) Les tâches concrètes de la Commission militaire mixte quadripartite sont les suivantes :

- (1) coordonner, suivre et contrôler l'application par les quatre parties des dispositions susmentionnées de l'Accord;
- (2) prévenir et déceler les violations, s'occuper des cas de violation et régler les conflits et les points de désaccord entre les parties au sujet des dispositions susmentionnées;
- (3) envoyer sans délai une ou plusieurs équipes mixtes, selon ce que réclameront les cas considérés, dans toute partie du Sud-Vietnam, pour enquêter sur les violations dont l'Accord aurait fait l'objet et aider les parties à trouver des mesures empêchant que de tels cas ne se reproduisent.
- (4) procéder à des observations aux lieux où cela sera nécessaire à l'exercice de ses fonctions;
- (5) s'acquitter de toute tâche additionnelle qu'elle pourra avoir déterminée par décision unanime.

Article 11

(a) Une Commission militaire mixte centrale sera installée à Saigon. Chaque partie désignera immédiatement une délégation militaire de cinquante-neuf personnes qui la représentera à la Commission centrale. L'officier désigné par chaque partie pour être à la tête de sa délégation aura le grade de général ou un grade équivalent.

(b) Il y aura sept commissions militaires mixtes régionales installées dans les régions indiquées sur la carte jointe¹ et basées dans les localités suivantes :

<i>Régions</i>	<i>Localités</i>
I	Hué
II	Da Nang
III	Pleiku
IV	Phan Thiet
V	Bien Hoa
VI	My Tho
VII	Can Tho

¹ Pour la carte jointe, voir p. 263 du présent volume.

Chaque partie désignera une délégation militaire de seize personnes pour la représenter à chaque commission régionale. L'officier désigné par chaque partie pour être à la tête de sa délégation sera un officier ayant un grade allant de celui de lieutenant-colonel à celui de colonel, ou un grade équivalent.

(c) Il y aura une équipe militaire mixte opérant dans chacune des régions indiquées sur la carte jointe et basée en chacune des localités suivantes du Sud-Vietnam :

Région I

Quan Tri
Phu Bai

Région II

Hoi An
Tam Ky
Chu Lai

Région III

Kontum
Hau Bon
Phu Cat
Tuy An
Ninh Hoa
Ban Me Thuot

Région IV

Da Lat
Bao Loc
Phan Rang

Région V

An Loc
Xuan Loc
Ben Cat
Cu Chi
Tan An

Région VI

Moc Hoa
Giong Trom

Région VII

Tri Ton
Vinh Long
Vi Thanh
Khanh Hung
Quan Long

Chaque partie fournira quatre personnes qualifiées pour chaque équipe militaire mixte. La personne désignée par chaque partie pour être à la tête de sa délégation sera un officier ayant un grade allant de celui de commandant à celui de lieutenant-colonel, ou un grade équivalent.

(d) Les Commissions militaires mixtes régionales aideront la Commission militaire mixte centrale dans l'accomplissement de ses tâches et superviseront les activités des équipes militaires mixtes. La région de Saigon-Gia Dinh est placée sous la responsabilité de la Commission centrale qui désignera des équipes militaires mixtes pour opérer dans cette région.

(e) Chaque partie sera autorisée à fournir du personnel de soutien et de protection à ses délégations à la Commission militaire mixte centrale et aux Commissions militaires mixtes régionales, ainsi qu'à ses membres au sein des équipes militaires mixtes. Le nombre total des effectifs de soutien et de protection, pour chaque partie, n'excédera pas cinq cent cinquante personnes.

(f) La Commission militaire mixte centrale peut constituer autant de sous-commissions mixtes, de groupes mixtes et d'équipes militaires mixtes que

les circonstances pourront l'exiger. La Commission centrale déterminera les effectifs requis pour toutes les sous-commissions, groupes ou équipes supplémentaires qu'elle établit, à condition que chaque partie désigne un quart du personnel nécessaire et que le chiffre total du personnel de la Commission militaire mixte quadripartite, y compris ses groupes, équipes et personnel de soutien, n'excède pas trois mille trois cent personnes.

(g) Les délégations des deux parties sud-vietnamiennes peuvent, d'un commun accord, constituer des sous-commissions et des équipes militaires mixtes provisoires pour mener à bien les tâches qui leur sont expressément assignées par l'article 17 de l'Accord. S'agissant de l'article 7 de l'Accord, les délégations des deux parties sud-vietnamiennes à la Commission militaire mixte quadripartite établiront des équipes militaires mixtes aux points d'entrée au Sud-Vietnam utilisés pour le remplacement des armements, des munitions et du matériel de guerre qui sont désignés à cette fin conformément à l'article 7 du présent Protocole. Du moment où le cessez-le-feu entrera en vigueur jusqu'au moment où la Commission militaire mixte bipartite deviendra opérationnelle, les délégations des deux parties sud-vietnamiennes à la Commission militaire mixte quadripartite formeront une sous-commission provisoire et des équipes militaires mixtes provisoires pour mener à bien les tâches qui lui incombent en ce qui concerne le personnel civil vietnamien capturé et détenu. Lorsque cela sera nécessaire pour réaliser les objectifs mentionnés ci-dessus, les deux parties sud-vietnamiennes pourront convenir d'adjoindre du personnel supplémentaire à celui affecté aux deux délégations sud-vietnamiennes à la Commission militaire mixte quadripartite.

Article 12

(a) Conformément à l'article 17 de l'Accord qui stipule que les deux parties sud-vietnamiennes désigneront immédiatement leurs représentants respectifs aux fins de constituer la Commission militaire mixte bipartite, vingt-quatre heures après l'entrée en vigueur du cessez-le-feu, les délégations des deux parties sud-vietnamiennes désignées à la Commission militaire mixte bipartite se réuniront à Saigon en vue de parvenir aussitôt que possible à un accord sur l'organisation et le fonctionnement de la Commission militaire mixte bipartite, ainsi que sur les mesures et l'organisation visant à assurer l'application du cessez-le-feu et à maintenir la paix au Sud-Vietnam.

(b) Du moment où le cessez-le-feu entrera en vigueur jusqu'au moment où la Commission militaire mixte bipartite deviendra opérationnelle, les délégations des deux parties sud-vietnamiennes à la Commission militaire mixte quadripartite, siégeant à tous les niveaux, assumeront simultanément, à tous les niveaux, les tâches de la Commission militaire mixte bipartite, en sus de leurs fonctions en tant que délégations à la Commission militaire mixte quadripartite.

(c) Si, au moment où la Commission militaire mixte quadripartite cesse ses activités comme prévu à l'article 16 de l'Accord, un accord n'a pas encore

été réalisé sur l'organisation de la Commission militaire mixte bipartite, les délégations des deux parties sud-vietnamiennes à la Commission militaire mixte quadripartite, siégeant à tous les niveaux, continueront temporairement à travailler de concert en tant que commission militaire mixte bipartite provisoire et à assumer les tâches de la Commission militaire mixte bipartite jusqu'à ce que celle-ci devienne opérationnelle.

Article 13

En application du principe de l'unanimité, les Commissions militaires mixtes n'auront pas de président, et les réunions seront convoquées à la demande de n'importe quel représentant. Les Commissions militaires mixtes adopteront des procédures de travail appropriées leur permettant de s'acquitter efficacement de leurs fonctions et responsabilités.

Article 14

Les Commissions militaires mixtes et la Commission internationale de contrôle et de surveillance coopéreront étroitement et se prêteront mutuellement assistance dans l'accomplissement de leurs fonctions respectives. Chaque Commission militaire mixte tiendra la Commission internationale au courant de l'application des dispositions de l'Accord dont cette Commission militaire mixte a la responsabilité et qui relèvent de la compétence de la Commission internationale. Chaque Commission militaire mixte peut demander à la Commission internationale de se livrer à des activités d'observation spécifiques.

Article 15

La Commission militaire mixte quadripartite centrale entrera en fonctions vingt-quatre heures après l'entrée en vigueur du cessez-le-feu. Les Commissions militaires mixtes quadripartites régionales entreront en fonctions quarante-huit heures après l'entrée en vigueur du cessez-le-feu. Les équipes militaires mixtes basées dans les endroits énumérés à l'article 11 (c) du présent Protocole entreront en fonctions quinze jours au plus tard après l'entrée en vigueur du cessez-le-feu. Les délégations des deux parties sud-vietnamiennes commenceront simultanément à assumer les tâches de la Commission militaire mixte bipartite conformément aux dispositions de l'article 12 du présent Protocole.

Article 16

(a) Les parties fourniront pleine protection et toute l'aide et la coopération nécessaires à l'accomplissement de leurs tâches aux Commissions militaires mixtes à tous les niveaux.

(b) Les Commissions militaires mixtes et leur personnel, dans l'accomplissement de leurs tâches, jouiront de privilèges et immunités équivalents à ceux qui sont accordés aux missions diplomatiques et aux agents diplomatiques.

(c) Le personnel des Commissions militaires mixtes peut porter des pistolets et des insignes spéciaux conformes aux décisions prises par chaque Commission militaire mixte centrale. Le personnel de chaque partie, appelé à garder les installations ou équipements de la Commission, peut être autorisé à porter d'autres armes légères individuelles ainsi qu'en aura décidé chaque Commission militaire mixte centrale.

Article 17

(a) La délégation de chaque partie à la Commission militaire mixte quadripartite et à la Commission militaire mixte bipartite disposera de ses propres bureaux et de ses propres moyens de communication, de logistique et de transport, y compris des avions en cas de nécessité.

(b) Chaque partie, dans les zones soumises à son contrôle, fournira des bureaux et des installations matérielles appropriés à la Commission militaire mixte quadripartite et à la Commission militaire mixte bipartite à tous les niveaux.

(c) Les parties s'efforceront de fournir à la Commission militaire mixte quadripartite et à la Commission militaire mixte bipartite, à titre de prêt, de bail ou de don, les moyens courants de fonctionnement, y compris le matériel nécessaire aux communications, au ravitaillement et aux transports et les avions si besoin est. Les Commissions militaires mixtes peuvent acheter auprès de n'importe quelle source les installations, les équipements et les services nécessaires qui ne sont pas fournis par les parties. Les Commissions militaires mixtes auront la possession et l'usage de ces installations et de ce matériel.

(d) Les installations et le matériel destinés à l'usage courant mentionné ci-dessus seront rendus aux parties quand les Commissions militaires mixtes auront cessé leurs activités.

Article 18

Les dépenses communes de la Commission militaire mixte quadripartite seront supportées à parts égales par les quatre parties, et les dépenses communes de la Commission militaire mixte bipartite au Sud-Vietnam seront supportées à parts égales par ces deux parties.

Article 19

Le présent Protocole entrera en vigueur dès sa signature par les représentants plénipotentiaires de toutes les parties participant à la Conférence de Paris sur le Vietnam. Il sera strictement appliqué par toutes les parties intéressées.

FAIT à Paris, le vingt-sept janvier mil neuf cent soixante-treize, en anglais et en vietnamien. Les textes anglais et vietnamien sont officiels et font également foi.

Pour le Gouvernement
des Etats-Unis d'Amérique :

[Signé]

WILLIAM P. ROGERS
Secrétaire d'Etat

Pour le Gouvernement
de la République du Viet-Nam :

[Signé]

TRAN VAN LAM
Ministre des Affaires étrangères

Pour le Gouvernement
de la République démocratique
du Viet-Nam :

[Signé]

NGUYEN DUY TRINH
Ministre des Affaires étrangères

Pour le Gouvernement
révolutionnaire provisoire
de la République du Sud Viet-Nam :

[Signé]

NGUYEN THI BINH
Ministre des Affaires étrangères

PROTOCOL¹ TO THE AGREEMENT ON ENDING THE WAR
AND RESTORING PEACE IN VIET-NAM² CONCERNING
THE CEASE-FIRE IN SOUTH VIET-NAM AND THE JOINT
MILITARY COMMISSIONS

The Government of the United States of America, with the concurrence of the Government of the Republic of Viet-Nam,

The Government of the Democratic Republic of Viet-Nam, with the concurrence of the Provisional Revolutionary Government of the Republic of South Viet-Nam,

In implementation of the first paragraph of Article 2, Article 3, Article 5, Article 6, Article 16 and Article 17 of the Agreement on Ending the War and Restoring Peace in Viet-Nam² signed on this date which provide for the cease-fire in South Viet-Nam and the establishment of a Four-Party Joint Military Commission and a Two-Party Joint Military Commission,

Have agreed as follows :

CEASE-FIRE IN SOUTH VIET-NAM

Article 1

The High Commands of the parties in South Viet-Nam shall issue prompt and timely orders to all regular and irregular armed forces and the armed police under their command to completely end hostilities throughout South Viet-Nam, at the exact time stipulated in Article 2 of the Agreement and ensure that these armed forces and armed police comply with these orders and respect the cease-fire.

Article 2

(a) As soon as the cease-fire comes into force and until regulations are issued by the Joint Military Commissions, all ground, river, sea and air combat forces of the parties in South Viet-Nam shall remain in place; that is, in order to ensure a stable cease-fire, there shall be no major redeployments or movements that would extend each party's area of control or would result in contact between opposing armed forces and clashes which might take place.

---

¹ Came into force on 27 January 1973 by signature, in accordance with article 19.

² See p. 2 of this volume.

(b) All regular and irregular armed forces and the armed police of the parties in South Viet-Nam shall observe the prohibition of the following acts :

- (1) Armed patrols into areas controlled by opposing armed forces and flights by bomber and fighter aircraft of all types, except for unarmed flights for proficiency training and maintenance;
- (2) Armed attacks against any person, either military or civilian, by any means whatsoever, including the use of small arms, mortars, artillery, bombing and strafing by airplanes and any other type of weapon or explosive device;
- (3) All combat operations on the ground, on rivers, on the sea and in the air;
- (4) All hostile acts, terrorism or reprisals; and
- (5) All acts endangering lives or public or private property.

Article 3

(a) The above-mentioned prohibitions shall not hamper or restrict :

- (1) Civilian supply, freedom of movement, freedom to work, and freedom of the people to engage in trade, and civilian communication and transportation between and among all areas in South Viet-Nam;
- (2) The use by each party in areas under its control of military support elements, such as engineer and transportation units, in repair and construction of public facilities and the transportation and supplying of the population;
- (3) Normal military proficiency training conducted by the parties in the areas under their respective control with due regard for public safety.

(b) The Joint Military Commissions shall immediately agree on corridors, routes, and other regulations governing the movement of military transport aircraft, military transport vehicles, and military transport vessels of all types of one party going through areas under the control of other parties.

Article 4

In order to avert conflict and ensure normal conditions for those armed forces which are in direct contact, and pending regulation by the Joint Military Commissions, the commanders of the opposing armed forces at those places of direct contact shall meet as soon as the cease-fire comes into force with a view to reaching an agreement on temporary measures to avert conflict and to ensure supply and medical care for these armed forces.

Article 5

(a) Within fifteen days after the cease-fire comes into effect, each party shall do its utmost to complete the removal or deactivation of all demolition

objects, mine-fields, traps, obstacles or other dangerous objects placed previously, so as not to hamper the population's movement and work, in the first place on waterways, roads and railroads in South Viet-Nam. Those mines which cannot be removed or deactivated within that time shall be clearly marked and must be removed or deactivated as soon as possible.

(b) Emplacement of mines is prohibited, except as a defensive measure around the edges of military installations in places where they do not hamper the population's movement and work, and movement on waterways, roads and railroads. Mines and other obstacles already in place at the edges of military installations may remain in place if they are in places where they do not hamper the population's movement and work, and movement on waterways, roads and railroads.

Article 6

Civilian police and civilian security personnel of the parties in South Viet-Nam, who are responsible for the maintenance of law and order, shall strictly respect the prohibitions set forth in Article 2 of this Protocol. As required by their responsibilities, normally they shall be authorized to carry pistols, but when required by unusual circumstances, they shall be allowed to carry other small individual arms.

Article 7

(a) The entry into South Viet-Nam of replacement armaments, munitions, and war material permitted under Article 7 of the Agreement shall take place under the supervision and control of the Two-Party Joint Military Commission and of the International Commission of Control and Supervision and through such points of entry only as are designated by the two South Vietnamese parties. The two South Vietnamese parties shall agree on these points of entry within fifteen days after the entry into force of the cease-fire. The two South Vietnamese parties may select as many as six points of entry which are not included in the list of places where teams of the International Commission of Control and Supervision are to be based contained in Article 4 (d) of the Protocol concerning the International Commission.¹ At the same time, the two South Vietnamese parties may also select points of entry from the list of places set forth in Article 4 (d) of that Protocol.

(b) Each of the designated points of entry shall be available only for that South Vietnamese party which is in control of that point. The two South Vietnamese parties shall have an equal number of points of entry.

---

¹ See p. 328 of this volume.

Article 8

(a) In implementation of Article 5 of the Agreement, the United States and the other foreign countries referred to in Article 5 of the Agreement shall take with them all their armaments, munitions, and war material. Transfers of such items which would leave them in South Viet-Nam shall not be made subsequent to the entry into force of the Agreement except for transfers of communications, transport, and other non-combat material to the Four-Party Joint Military Commission or the International Commission of Control and Supervision.

(b) Within five days after the entry into force of the cease-fire, the United States shall inform the Four-Party Joint Military Commission and the International Commission for Control and Supervision of the general plans for timing of complete troop withdrawals which shall take place in four phases of fifteen days each. It is anticipated that the numbers of troops withdrawn in each phase are not likely to be widely different, although it is not feasible to ensure equal numbers. The approximate numbers to be withdrawn in each phase shall be given to the Four-Party Joint Military Commission and the International Commission of Control and Supervision sufficiently in advance of actual withdrawals so that they can properly carry out their tasks in relation thereto.

Article 9

(a) In implementation of Article 6 of the Agreement, the United States and the other foreign countries referred to in that Article shall dismantle and remove from South Viet-Nam or destroy all military bases in South Viet-Nam of the United States and of the other foreign countries referred to in that Article, including weapons, mines, and other military equipment at these bases, for the purpose of making them unusable for military purposes.

(b) The United States shall supply the Four-Party Joint Military Commission and the International Commission of Control and Supervision with necessary information on plans for base dismantlement so that those Commissions can properly carry out their tasks in relation thereto.

THE JOINT MILITARY COMMISSIONS

Article 10

(a) The implementation of the Agreement is the responsibility of the parties signatory to the Agreement.

The Four-Party Joint Military Commission has the task of ensuring joint action by the parties in implementing the Agreement by serving as a channel of

communication among the parties, by drawing up plans and fixing the modalities to carry out, coordinate, follow and inspect the implementation of the provisions mentioned in Article 16 of the Agreement, and by negotiating and settling all matters concerning the implementation of those provisions.

(b) The concrete tasks of the Four-Party Joint Military Commission are :

- (1) To coordinate, follow and inspect the implementation of the above-mentioned provisions of the Agreement by the four parties;
- (2) To deter and detect violations, to deal with cases of violation, and to settle conflicts and matters of contention between the parties relating to the above-mentioned provisions;
- (3) To dispatch without delay one or more joint teams, as required by specific cases, to any part of South Viet-Nam, to investigate alleged violations of the Agreement and to assist the parties in finding measures to prevent recurrence of similar cases;
- (4) To engage in observation at the places where this is necessary in the exercise of its functions;
- (5) To perform such additional tasks as it may, by unanimous decision, determine.

Article 11

(a) There shall be a Central Joint Military Commission located in Saigon. Each party shall designate immediately a military delegation of fifty-nine persons to represent it on the Central Commission. The senior officer designated by each party shall be a general officer, or equivalent.

(b) There shall be seven Regional Joint Military Commissions located in the regions shown on the annexed map and based at the following places :

<i>Regions</i>	<i>Places</i>
I	Hue
II	Danang
III	Pleiku
IV	Phan Thiet
V	Bien Hoa
VI	My Tho
VII	Can Tho

Each party shall designate a military delegation of sixteen persons to represent it on each Regional Commission. The senior officer designated by each party shall be an officer from the rank of Lieutenant Colonel to Colonel, or equivalent.

(c) There shall be a joint military team operating in each of the areas shown on the annexed map and based at each of the following places in South Viet-Nam :

Region I

Quang Tri
Phu Bai

Region II

Hoi An
Tam Ky
Chu Lai

Region III

Kontum
Hau Bon
Phu Cat
Tuy An
Ninh Hoa
Ban Me Thuot

Region IV

Da Lat
Bao Loc
Phan Rang

Region V

An Loc
Xuan Loc
Ben Cat
Cu Chi
Tan An

Region VI

Moc Hoa
Giong Trom

Region VII

Tri Ton
Vinh Long
Vi Thanh
Khanh Hung
Quan Long

Each party shall provide four qualified persons for each joint military team. The senior person designated by each party shall be an officer from the rank of Major to Lieutenant Colonel, or equivalent.

(d) The Regional Joint Military Commissions shall assist the Central Joint Military Commission in performing its tasks and shall supervise the operations of the joint military teams. The region of Saigon-Gia Dinh is placed under the responsibility of the Central Commission which shall designate joint military teams to operate in this region.

(e) Each party shall be authorized to provide support and guard personnel for its delegations to the Central Joint Military Commission and Regional Joint Military Commissions, and for its members of the joint military teams. The total number of support and guard personnel for each party shall not exceed five hundred and fifty.

(f) The Central Joint Military Commission may establish such joint sub-commissions, joint staffs and joint military teams as circumstances may require. The Central Commission shall determine the numbers of personnel required for any additional sub-commissions, staffs or teams it establishes, provided that each party shall designate one-fourth of the number of personnel required and that the total number of personnel for the Four-Party Joint Military Commission, to include its staffs, teams, and support personnel, shall not exceed three thousand three hundred.

(g) The delegations of the two South Vietnamese parties may, by agreement, establish provisional sub-commissions and joint military teams to carry out the tasks specifically assigned to them by Article 17 of the Agreement. With

respect to Article 7 of the Agreement, the two South Vietnamese parties' delegations to the Four-Party Joint Military Commission shall establish joint military teams at the points of entry into South Viet-Nam used for replacement of armaments, munitions and war material which are designated in accordance with Article 7 of this Protocol. From the time the cease-fire comes into force to the time when the Two-Party Joint Military Commission becomes operational, the two South Vietnamese parties' delegations to the Four-Party Joint Military Commission shall form a provisional sub-commission and provisional joint military teams to carry out its tasks concerning captured and detained Vietnamese civilian personnel. Where necessary for the above purposes, the two South Vietnamese parties may agree to assign personnel additional to those assigned to the two South Vietnamese delegations to the Four-Party Joint Military Commission.

Article 12

(a) In accordance with Article 17 of the Agreement which stipulates that the two South Vietnamese parties shall immediately designate their respective representatives to form the Two-Party Joint Military Commission, twenty-four hours after the cease-fire comes into force, the two designated South Vietnamese parties' delegations to the Two-Party Joint Military Commission shall meet in Saigon so as to reach an agreement as soon as possible on organization and operation of the Two-Party Joint Military Commission, as well as the measures and organization aimed at enforcing the cease-fire and preserving peace in South Viet-Nam.

(b) From the time the cease-fire comes into force to the time when the Two-Party Joint Military Commission becomes operational, the two South Vietnamese parties' delegations to the Four-Party Joint Military Commission at all levels shall simultaneously assume the tasks of the Two-Party Joint Military Commission at all levels, in addition to their functions as delegations to the Four-Party Joint Military Commission.

(c) If, at the time the Four-Party Joint Military Commission ceases its operation in accordance with Article 16 of the Agreement, agreement has not been reached on organization of the Two-Party Joint Military Commission, the delegations of the two South Vietnamese parties serving with the Four-Party Joint Military Commission at all levels shall continue temporarily to work together as a provisional two-party joint military commission and to assume the tasks of the Two-Party Joint Military Commission at all levels until the Two-Party Joint Military Commission becomes operational.

Article 13

In application of the principle of unanimity, the Joint Military Commissions shall have no chairmen, and meetings shall be convened at the request of

any representative. The Joint Military Commissions shall adopt working procedures appropriate for the effective discharge of their functions and responsibilities.

Article 14

The Joint Military Commissions and the International Commission of Control and Supervision shall closely cooperate with and assist each other in carrying out their respective functions. Each Joint Military Commission shall inform the International Commission about the implementation of those provisions of the Agreement for which that Joint Military Commission has responsibility and which are within the competence of the International Commission. Each Joint Military Commission may request the International Commission to carry out specific observation activities.

Article 15

The Central Four-Party Joint Military Commission shall begin operating twenty-four hours after the cease-fire comes into force. The Regional Four-Party Joint Military Commissions shall begin operating forty-eight hours after the cease-fire comes into force. The joint military teams based at the places listed in Article 11 (c) of this Protocol shall begin operating no later than fifteen days after the cease-fire comes into force. The delegations of the two South Vietnamese parties shall simultaneously begin to assume the tasks of the Two-Party Joint Military Commission as provided in Article 12 of this Protocol.

Article 16

(a) The parties shall provide full protection and all necessary assistance and cooperation to the Joint Military Commissions at all levels, in the discharge of their tasks.

(b) The Joint Military Commissions and their personnel, while carrying out their tasks, shall enjoy privileges and immunities equivalent to those accorded diplomatic missions and diplomatic agents.

(c) The personnel of the Joint Military Commissions may carry pistols and wear special insignia decided upon by each Central Joint Military Commission. The personnel of each party while guarding Commission installations or equipment may be authorized to carry other individual small arms, as determined by each Central Joint Military Commission.

Article 17

(a) The delegation of each party to the Four-Party Joint Military Commission and the Two-Party Joint Military Commission shall have its own offices,

communication, logistics and transportation means, including aircraft when necessary.

(b) Each party, in its areas of control shall provide appropriate office and accommodation facilities to the Four-Party Joint Military Commission and the Two-Party Joint Military Commission at all levels.

(c) The parties shall endeavor to provide to the Four-Party Joint Military Commission and the Two-Party Joint Military Commission, by means of loan, lease, or gift, the common means of operation, including equipment for communication, supply, and transport, including aircraft when necessary. The Joint Military Commissions may purchase from any source necessary facilities, equipment, and services which are not supplied by the parties. The Joint Military Commissions shall possess and use these facilities and this equipment.

(d) The facilities and the equipment for common use mentioned above shall be returned to the parties when the Joint Military Commissions have ended their activities.

Article 18

The common expenses of the Four-Party Joint Military Commission shall be borne equally by the four parties, and the common expenses of the Two-Party Joint Military Commission in South Viet-Nam shall be borne equally by these two parties.

Article 19

The Protocol to the Paris Agreement on Ending the War and Restoring Peace in Vietnam concerning the Cease-fire in South Viet-Nam and the Joint Military Commissions shall enter into force upon signature of this document by the Secretary of State of the Government of the United States of America and the Minister for Foreign Affairs of the Government of the Democratic Republic of Viet-Nam, and upon signature of a document¹ in the same terms by the Secretary of State of the Government of the United States of America, the Minister for Foreign Affairs of the Government of the Republic of Vietnam, the Minister for Foreign Affairs of the Government of the Democratic Republic of Viet-Nam, and the Minister for Foreign Affairs of the Provisional Revolutionary Government of the Republic of South Viet-Nam. The Protocol shall be strictly implemented by all the parties concerned.

DONE in Paris this twenty-seventh day of January, one thousand nine hundred and seventy-three, in English and Vietnamese. The English and Vietnamese texts are official and equally authentic.

---

¹ See p. 252 of this volume.

For the Government
of the United States of America :

[*Signed*]

WILLIAM P. ROGERS
Secretary of State

For the Government
of the Democratic Republic
of Viet-Nam :

[*Signed*]

NGUYEN DUY TRINH
Minister for Foreign Affairs

[VIETNAMESE TEXT — TEXTE VIETNAMIEN]

**NGHỊ ĐỊNH THƯ CỦA HIỆP ĐỊNH VỀ CHẤM DỨT CHIẾN TRANH, LẬP
LẠI HÒA BÌNH Ở VIỆT NAM VỀ NGỪNG BẮN Ở MIỀN NAM VIỆT
NAM VÀ VỀ CÁC BAN LIÊN HỢP QUÂN SỰ**

Chính phủ Hoa Kỳ với sự thỏa thuận của Chính phủ
Việt Nam cộng hòa,

Chính phủ Việt Nam dân chủ cộng hòa với sự thỏa thuận
của Chính phủ cách mạng lâm thời Cộng hòa miền Nam Việt
Nam,

Thực hiện đoạn đầu Điều 2, Điều 3, Điều 5, Điều 6,
Điều 16 và Điều 17 của Hiệp định về chấm dứt chiến tranh,
lập lại hòa bình ở Việt Nam ký vào ngày này, quy định
việc ngừng bắn ở miền Nam Việt Nam và việc thành lập các
Ban liên hợp quân sự bốn bên và hai bên,

Đã thỏa thuận như sau :

VỀ NGỪNG BẮN Ở MIỀN NAM VIỆT NAM

Điều 1

Các Bộ chỉ huy của các bên ở miền Nam Việt Nam phải
nhanh chóng và kịp thời ra lệnh cho tất cả các lực lượng
vũ trang chính quy, không chính quy và cảnh sát vũ trang
dưới quyền mình chấm dứt hoàn toàn chiến sự trên khắp
miền Nam Việt Nam đúng vào ngày giờ quy định trong Điều 2

của Hiệp định và sẽ bảo đảm tất cả các lực lượng vũ trang và cảnh sát vũ trang đó tuân theo các lệnh trên và tôn trọng ngừng bắn.

Điều 2

a) Bắt đầu từ khi ngừng bắn có hiệu lực cho đến khi có quy định của các Ban liên hợp quân sự, tất cả các lực lượng chiến đấu trên bộ, trên sông, trên biển và trên không của các bên ở miền Nam Việt Nam ở nguyên vị trí của mình ; nghĩa là, để bảo đảm ngừng bắn vững chắc, sẽ không có sự bố trí lại lực lượng lớn hoặc không có sự di chuyển nào mở rộng vùng kiểm soát của mỗi bên, hoặc dẫn tới sự tiếp xúc giữa các lực lượng vũ trang đối địch và các hành động xung đột có thể xảy ra.

b) Mọi lực lượng vũ trang chính quy, không chính quy và cảnh sát vũ trang của các bên ở miền Nam Việt Nam phải tuân theo những điều cấm chỉ sau đây :

- 1) Cấm các cuộc tuần tra vũ trang sang vùng do lực lượng vũ trang đối phương kiểm soát và cấm những chuyến bay của các loại máy bay ném bom, máy bay chiến đấu trừ những chuyến bay không vũ trang với mục đích huấn luyện và bảo quản ;
- 2) Cấm tấn công vũ trang vào bất cứ người nào, quân sự hoặc dân sự, bằng bất cứ phương tiện nào kể cả việc sử dụng vũ khí nhỏ, súng cối, đại bác, ném bom, bắn phá bằng máy bay và bất cứ vũ khí hoặc vật có thể nổ khác ;
- 3) Cấm tiến hành mọi cuộc hành quân chiến đấu trên bộ, trên sông, trên biển và trên không ;
- 4) Cấm các hành động đối địch, khủng bố và trả thù ;

5) Cấm mọi hành động xâm phạm đến tính mạng và tài sản công và tư.

Điều 3

a) Những điều ngăn cấm nói trên không được cản trở hoặc hạn chế :

- 1) Việc tiếp tế dân sự, việc tự do đi lại, tự do làm ăn sinh sống, tự do buôn bán của nhân dân và giao thông vận tải dân sự giữa tất cả các vùng ở miền Nam Việt Nam ;
- 2) Mỗi bên trong vùng kiểm soát của mình sử dụng những đơn vị hậu cần như đơn vị công binh và vận tải trong việc sửa chữa và xây dựng những tiện nghi công cộng và việc vận chuyển, tiếp tế cho nhân dân ;
- 3) Mỗi bên trong vùng kiểm soát của mình tiến hành việc huấn luyện quân sự bình thường, khi tiến hành có chú ý tới an toàn công cộng.

b) Các Ban liên hợp quân sự sẽ thỏa thuận ngay về các hành lang, các tuyến đường và các quy định khác cho việc di chuyển của các máy bay vận tải quân sự, các loại xe vận tải quân sự và tàu thuyền vận tải quân sự của bên này phải đi qua vùng do các bên kia kiểm soát.

Điều 4

Để tránh xung đột và để bảo đảm sinh hoạt bình thường của các lực lượng vũ trang ở những nơi đang trực tiếp tiếp xúc, và trong khi chờ đợi việc quy định của các Ban liên hợp quân sự, ngay sau khi ngừng bắn có hiệu lực, những người chỉ huy của các lực lượng vũ trang đối diện nhau và

đang trực tiếp tiếp xúc ở những nơi đó sẽ gặp nhau để đi tới thỏa thuận về các biện pháp tạm thời nhằm tránh xung đột và bảo đảm việc tiếp tế, cứu thương cho các lực lượng vũ trang đó.

Điều 5

a) Trong vòng mười lăm ngày kể từ khi ngừng bắn có hiệu lực, mỗi bên phải làm hết sức mình để hoàn thành việc tháo gỡ hoặc làm mất hiệu lực những vật gây hủy hoại, bãi mìn, cạm bẫy, các vật chướng ngại và các vật nguy hiểm khác đặt từ trước để khỏi làm trở ngại cho sự đi lại làm ăn của nhân dân, trước hết trên các đường thủy, đường bộ và đường sắt ở miền Nam Việt Nam. Những mìn không thể tháo gỡ hoặc làm mất hiệu lực trong thời gian đó phải được đánh dấu rõ ràng và phải tiếp tục tháo gỡ hoặc làm mất hiệu lực cho xong càng sớm càng tốt.

b) Cấm đặt mìn, trừ trường hợp phòng thủ sát chung quanh các cơ sở quân sự, ở những nơi không làm trở ngại cho sự đi lại, làm ăn của nhân dân và sự đi lại trên các đường thủy, đường bộ và đường sắt. Có thể để lại những mìn và những vật chướng ngại khác đã đặt từ trước sát chung quanh các cơ sở quân sự, ở những nơi không làm trở ngại cho sự đi lại làm ăn của nhân dân và sự đi lại trên các đường thủy, đường bộ và đường sắt.

Điều 6

Cảnh sát dân sự và nhân viên an ninh dân sự của các bên miền Nam Việt Nam có trách nhiệm duy trì trật tự trị an, phải triệt để tôn trọng những điều ngăn cấm nêu ở Điều 2 của Nghị định thư này. Theo nhu cầu nhiệm vụ, bình thường họ sẽ được phép mang súng ngắn, nhưng khi hoàn

cảnh đặc biệt đòi hỏi thì họ được mang vũ khí cá nhân cỡ nhỏ khác.

Điều 7

a) Việc đưa vào thay thế vũ khí, đạn dược và dụng cụ chiến tranh ở miền Nam Việt Nam theo Điều 7 của Hiệp định sẽ được tiến hành dưới sự giám sát và kiểm soát của Ban liên hợp quân sự hai bên và Ủy ban quốc tế kiểm soát và giám sát và chỉ qua những cửa khẩu do hai bên miền Nam Việt Nam chỉ định. Hai bên miền Nam Việt Nam sẽ thỏa thuận về các cửa khẩu này trong vòng mười lăm ngày sau khi ngừng bắn có hiệu lực. Hai bên miền Nam Việt Nam có thể chọn nhiều nhất là sáu cửa khẩu không nằm trong danh sách các địa điểm sẽ có tổ của Ủy ban quốc tế kiểm soát và giám sát đóng, như nói rõ trong Điều 4(d) trong Nghị định thư về Ủy ban quốc tế. Đồng thời hai bên miền Nam Việt Nam cũng có thể chọn các cửa khẩu trong danh sách các địa điểm nói rõ trong Điều 4(d) của Nghị định thư đó.

b) Những cửa khẩu đã quy định chỉ được dùng cho bên miền Nam Việt Nam nào kiểm soát cửa khẩu đó. Hai bên miền Nam Việt Nam sẽ có một số cửa khẩu ngang nhau.

Điều 8

a) Thực hiện Điều 5 của Hiệp định, Hoa Kỳ và các nước ngoài nói trong Điều 5 của Hiệp định sẽ mang đi với họ mọi vũ khí, đạn dược và dụng cụ chiến tranh của họ. Sau khi Hiệp định bắt đầu có hiệu lực, không được chuyển giao những thứ nói trên nhằm để lại những thứ đó ở miền Nam Việt Nam, trừ trường hợp chuyển giao những dụng cụ thông tin, vận tải và những dụng cụ khác không phải để chiến đấu cho Ban liên hợp quân sự bốn bên hoặc Ủy ban quốc tế kiểm soát và giám sát.

b) Trong vòng năm ngày sau khi ngừng bắn bắt đầu có hiệu lực, Hoa Kỳ sẽ báo cho Ban liên hợp quân sự bốn bên và Ủy ban quốc tế kiểm soát và giám sát biết những chương trình chung về thời gian biểu cho việc rút hoàn toàn quân đội sẽ được tiến hành làm bốn đợt, mỗi đợt mười lăm ngày. Dự kiến là số quân rút trong các đợt không khác nhau nhiều mặc dầu không thể bảo đảm các số quân đó ngang nhau. Số quân đại thể rút trong mỗi đợt sẽ được báo cho Ban liên hợp quân sự bốn bên và Ủy ban quốc tế trước một thời gian đủ để cho Ban liên hợp quân sự bốn bên và Ủy ban quốc tế có thể thực hiện một cách thích đáng nhiệm vụ của họ đối với vấn đề này.

Điều 9

a) Thực hiện Điều 6 của Hiệp định, Hoa Kỳ và các nước ngoài khác nói trong điều này sẽ tháo dỡ và chuyển ra khỏi miền Nam Việt Nam hoặc phá hủy tất cả những căn cứ quân sự ở miền Nam Việt Nam của Hoa Kỳ và của các nước ngoài khác nói trong điều đó, kể cả những vũ khí, mìn và những thiết bị quân sự khác tại những căn cứ này, để không được dùng vào những mục đích quân sự.

b) Hoa Kỳ sẽ cung cấp cho Ban liên hợp quân sự bốn bên và Ủy ban quốc tế kiểm soát và giám sát những thông báo cần thiết về kế hoạch hủy bỏ căn cứ để các Ban đó có thể thi hành một cách thích đáng nhiệm vụ của họ đối với những việc đó.

VỀ CÁC BAN LIÊN HỢP QUÂN SỰ

Điều 10

a) Việc thi hành Hiệp định là trách nhiệm của các

bên ký kết.

Ban liên hợp quân sự bốn bên có nhiệm vụ bảo đảm sự phối hợp hành động của các bên trong việc thực hiện Hiệp định bằng cách giữ mối liên lạc giữa các bên, bằng cách đặt những kế hoạch và quy định những thể thức thực hiện, phối hợp, theo dõi và kiểm tra sự thực hiện các điều khoản nói trong Điều 16 của Hiệp định, và bằng cách thương lượng và giải quyết mọi vấn đề có liên quan đến việc thi hành những điều khoản đó.

b) Những nhiệm vụ cụ thể của Ban liên hợp quân sự bốn bên là :

- 1) Phối hợp, theo dõi và kiểm tra bốn bên trong việc thực hiện các điều khoản nói trên của Hiệp định ;
- 2) Ngăn ngừa vi phạm và phát hiện vi phạm, giải quyết các trường hợp vi phạm và các vụ xung đột, tranh chấp giữa các bên về các điều khoản nói trên ;
- 3) Sẽ tùy trường hợp cử ngay không trì hoãn một hay nhiều tổ liên hợp đi bất kỳ nơi nào trong phạm vi miền Nam Việt Nam để điều tra những điều cho là vi phạm Hiệp định và giúp các bên tìm biện pháp tránh những trường hợp tương tự xảy ra ;
- 4) Tiến hành quan sát tại những nơi cần thiết để thực hiện chức năng của mình ;
- 5) Thực hiện những nhiệm vụ mà Ban nhất trí quyết định đảm nhiệm thêm.

Điều 11

a) Sẽ có một Ban liên hợp quân sự trung ương đóng tại Sài Gòn. Mỗi bên sẽ chỉ định ngay một đoàn đại biểu

quân sự gồm năm mươi chín người để đại diện cho mình ở Ban trung ương. Sĩ quan đứng đầu do mỗi bên chỉ định sẽ là một sĩ quan cấp tướng hoặc tương đương.

b) Sẽ có bảy Ban liên hợp quân sự khu vực đóng tại các vùng ghi trong bản đồ kèm theo và đóng ở các địa điểm sau đây :

<u>Khu vực</u>	<u>Địa điểm</u>
I	Huế
II	Đà Nẵng
III	Pleiku
IV	Phan Thiết
V	Biên Hòa
VI	Mỹ Tho
VII	Cần Thơ

Mỗi bên sẽ chỉ định một đoàn đại biểu quân sự gồm mười sáu người để đại diện cho mình ở Ban liên hợp quân sự khu vực. Sĩ quan đứng đầu do mỗi bên chỉ định sẽ là một sĩ quan từ cấp trung tá đến đại tá hoặc tương đương.

c) Sẽ có một Tổ liên hợp quân sự hoạt động ở mỗi địa phương ghi trong bản đồ kèm theo và đóng tại mỗi địa điểm sau đây ở miền Nam Việt Nam :

Khu vực I

Quảng Trị
Phước Bài

Khu vực II

Hội An
Tam Kỳ
Chu Lai

Khu vực III

Kontum
Hậu Bôn
Phước Cát
Tuy An
Ninh Hòa
Ban Mê Thuột

Khu vực IV

Đà Lạt
 Bảo Lộc
 Phan Rang

Khu vực VI

Mộc Hóa
 Giồng Trôm

Khu vực V

An Lộc
 Xuân Lộc
 Bến Cát
 Củ Chi
 Tân An

Khu vực VII

Tri Tôn
 Vĩnh Long
 Vị Thanh
 Khánh Hưng
 Quán Long

Mỗi bên sẽ cử bốn người có thẩm quyền vào mỗi tổ liên hợp quân sự. Người đứng đầu do mỗi bên chỉ định sẽ là một sĩ quan từ cấp thiếu tá đến trung tá hoặc tương đương.

d) Các Ban liên hợp quân sự khu vực sẽ giúp đỡ Ban liên hợp quân sự trung ương làm nhiệm vụ của Ban và sẽ giám sát những hoạt động của các tổ liên hợp quân sự. Vùng Sài Gòn - Gia Định do Ban liên hợp quân sự trung ương chịu trách nhiệm và Ban liên hợp quân sự trung ương sẽ chỉ định các tổ liên hợp quân sự để hoạt động trong vùng này.

e) Mỗi bên sẽ được phép cung cấp nhân viên giúp việc và cảnh vệ cho các phái đoàn của mình ở Ban liên hợp quân sự trung ương và ở các Ban liên hợp quân sự khu vực và cho các thành viên của mình ở các tổ liên hợp quân sự. Tổng số nhân viên giúp việc và cảnh vệ của mỗi bên sẽ không quá năm trăm năm mươi người.

f) Ban liên hợp quân sự trung ương có thể lập những tiểu ban liên hợp, nhóm liên hợp và các tổ liên hợp quân sự tùy theo hoàn cảnh. Ban trung ương sẽ quyết định số

nhân viên cần thiết cho các tiểu ban, các nhóm hoặc các tổ mà Ban lập thêm, mỗi bên sẽ cử một phần tư số nhân viên cần thiết và tổng số nhân viên cần thiết của Ban liên hợp quân sự bốn bên, bao gồm cả các nhóm, các tổ và nhân viên giúp việc của Ban, sẽ không quá ba nghìn ba trăm người.

g) Các đoàn đại biểu của hai bên miền Nam Việt Nam có thể thành lập qua sự thỏa thuận với nhau những tiểu ban và những tổ liên hợp quân sự lâm thời để thực hiện những nhiệm vụ cụ thể quy định cho họ theo Điều 17 của Hiệp định. Đối với Điều 7 của Hiệp định, hai đoàn đại biểu của hai bên miền Nam Việt Nam trong Ban liên hợp quân sự bốn bên sẽ lập những tổ liên hợp quân sự tại những cửa khẩu vào miền Nam Việt Nam dùng cho việc thay thế vũ khí, đạn dược, dụng cụ chiến tranh quy định theo Điều 7 của Nghị định thư này. Từ khi ngừng bắn bắt đầu có hiệu lực cho đến khi Ban liên hợp quân sự hai bên có thể hoạt động, các đoàn đại biểu của hai bên miền Nam Việt Nam trong Ban liên hợp quân sự bốn bên sẽ thành lập một tiểu ban và những tổ liên hợp quân sự lâm thời để thực hiện nhiệm vụ đối với những nhân viên dân sự Việt Nam bị bắt và giam giữ. Khi cần thiết để làm những việc trên, hai bên miền Nam Việt Nam có thể thỏa thuận về việc cử số nhân viên thêm vào số nhân viên đã quy định cho những đoàn đại biểu của hai bên miền Nam Việt Nam trong Ban liên hợp quân sự bốn bên.

Điều 12

a) Theo Điều 17 của Hiệp định quy định hai bên miền Nam Việt Nam cử ngay đại diện để thành lập Ban liên hợp quân sự hai bên, hai mươi bốn giờ sau khi ngừng bắn bắt đầu có hiệu lực, các đoàn đại biểu của hai bên miền Nam Việt Nam được chỉ định vào Ban liên hợp quân sự hai bên sẽ gặp nhau ở Sài Gòn để thỏa thuận càng sớm càng tốt về

tổ chức và hoạt động của Ban liên hợp quân sự hai bên , cũng như các biện pháp và tổ chức nhằm thực hiện ngừng bắn và giữ gìn hòa bình ở miền Nam Việt Nam.

b) Từ khi ngừng bắn bắt đầu có hiệu lực cho đến khi Ban liên hợp quân sự hai bên có thể hoạt động được, hai đoàn đại biểu của hai bên miền Nam Việt Nam trong Ban liên hợp quân sự bốn bên oác cấp sẽ đồng thời làm nhiệm vụ của Ban liên hợp quân sự hai bên các cấp ngoài nhiệm vụ của họ là những đoàn đại biểu trong Ban liên hợp quân sự bốn bên.

c) Nếu đến lúc Ban liên hợp quân sự bốn bên chấm dứt hoạt động theo Điều 16 của Hiệp định mà chưa đạt được sự thỏa thuận về tổ chức của Ban liên hợp quân sự hai bên, thì các đoàn đại biểu của hai bên miền Nam Việt Nam làm việc trong Ban liên hợp quân sự bốn bên ở các cấp sẽ tiếp tục làm việc tạm thời với nhau như là một ban liên hợp quân sự hai bên lâm thời và làm nhiệm vụ của Ban liên hợp quân sự hai bên ở các cấp cho đến khi Ban liên hợp quân sự hai bên bắt đầu hoạt động được.

Điều 13

Thi hành nguyên tắc nhất trí, các Ban liên hợp quân sự sẽ không có chủ tịch, và các cuộc họp của Ban sẽ được triệu tập theo yêu cầu của bất cứ đại biểu nào. Các ban liên hợp quân sự sẽ thông qua những thể thức làm việc thích hợp để thi hành chức năng và trách nhiệm của các Ban một cách có hiệu quả.

Điều 14

Các Ban liên hợp quân sự và Ủy ban quốc tế kiểm soát và giám sát sẽ hợp tác chặt chẽ và giúp đỡ lẫn nhau trong

khi thi hành nhiệm vụ của mình. Mỗi Ban liên hợp quân sự sẽ thông báo cho Ủy ban quốc tế về việc thi hành những điều khoản trong Hiệp định mà Ban liên hợp quân sự đó có trách nhiệm và thuộc thẩm quyền của Ủy ban quốc tế. Mỗi Ban liên hợp quân sự có thể yêu cầu Ủy ban quốc tế tiến hành những hoạt động quan sát cụ thể.

Điều 15

Ban liên hợp quân sự trung ương bốn bên bắt đầu hoạt động hai mươi bốn giờ sau khi ngừng bắn có hiệu lực. Các Ban liên hợp quân sự bốn bên ở khu vực bắt đầu hoạt động bốn mươi tám giờ sau khi ngừng bắn có hiệu lực. Các tổ liên hợp quân sự đóng tại các địa điểm ghi trong Điều 11(c) của Nghị định thư này sẽ bắt đầu hoạt động chậm nhất là mười lăm ngày sau khi ngừng bắn có hiệu lực. Các đoàn đại biểu của hai bên miền Nam Việt Nam sẽ đồng thời bắt đầu làm nhiệm vụ của Ban liên hợp quân sự hai bên như Điều 12 của Nghị định thư này quy định.

Điều 16

a) Các bên phải dành mọi sự bảo vệ đầy đủ và mọi sự giúp đỡ và hợp tác cần thiết cho các Ban liên hợp quân sự các cấp trong việc thi hành nhiệm vụ của họ.

b) Các Ban liên hợp quân sự và nhân viên của các Ban này trong khi thi hành nhiệm vụ được hưởng quyền ưu đãi và miễn trừ tương đương với quyền dành cho các phái đoàn ngoại giao và nhân viên ngoại giao.

c) Nhân viên của các Ban liên hợp quân sự được mang súng ngắn và mang phù hiệu riêng do mỗi Ban liên hợp quân sự trung ương quy định. Những nhân viên của mỗi bên trong khi làm nhiệm vụ bảo vệ cơ quan, nhà ở hoặc thiết bị của

mình, có thể được phép mang những vũ khí cá nhân cỡ nhỏ khác, theo sự quy định của mỗi Ban liên hợp quân sự trung ương.

Điều 17

a) Đoàn đại biểu của mỗi bên trong Ban liên hợp quân sự bốn bên và Ban liên hợp quân sự hai bên có cơ quan, phương tiện thông tin và hậu cần, phương tiện giao thông riêng của mình, kể cả máy bay khi cần thiết.

b) Mỗi bên trong các vùng kiểm soát của mình sẽ cung cấp trụ sở, nhà ở và những tiện nghi thích hợp cho Ban liên hợp quân sự bốn bên và Ban liên hợp quân sự hai bên các cấp.

c) Các bên sẽ cố gắng cung cấp dưới hình thức cho mượn, cho thuê hoặc tặng cho Ban liên hợp quân sự bốn bên và Ban liên hợp quân sự hai bên những phương tiện hoạt động chung gồm những thiết bị thông tin, tiếp tế và vận tải kể cả máy bay khi cần thiết. Các ban liên hợp quân sự có thể mua từ bất cứ nguồn nào những phương tiện, thiết bị cần thiết và thuê phục vụ cần thiết mà các bên không cung cấp được. Các Ban liên hợp quân sự sẽ sở hữu và sử dụng các phương tiện và thiết bị đó.

d) Những phương tiện và thiết bị chung trên đây sẽ trả lại cho các bên khi các Ban liên hợp quân sự chấm dứt hoạt động.

Điều 18

Những chi phí chung cho Ban liên hợp quân sự bốn bên sẽ do bốn bên chia đều nhau chịu và những chi phí chung cho Ban liên hợp quân sự hai bên miền Nam Việt Nam sẽ do

hai bên chia đều nhau chịu.

Điều 19

Nghị định thư của Hiệp định Pa-ri về chấm dứt chiến tranh, lập lại hòa bình ở Việt Nam về ngừng bắn ở miền Nam Việt Nam và về các Ban liên hợp quân sự sẽ có hiệu lực khi văn kiện này được Bộ trưởng Bộ Ngoại giao Hoa Kỳ và Bộ trưởng Bộ Ngoại giao Chính phủ Việt Nam dân chủ cộng hòa ký và khi một văn kiện cùng nội dung được Bộ trưởng Bộ Ngoại giao Chính phủ Hoa Kỳ, Tổng trưởng Ngoại giao Chính phủ Việt Nam cộng hòa, Bộ trưởng Bộ Ngoại giao Chính phủ Việt Nam dân chủ cộng hòa và Bộ trưởng Bộ Ngoại giao Chính phủ cách mạng lâm thời Cộng hòa miền Nam Việt Nam ký. Tất cả các bên có liên quan sẽ thi hành triệt để Nghị định thư này.

Làm tại Pa-ri ngày hai mươi bảy tháng giêng năm một nghìn chín trăm bảy mươi ba bằng tiếng Anh và tiếng Việt Nam. Bản tiếng Anh và bản tiếng Việt Nam đều là những bản chính thức và có giá trị như nhau.

Thay mặt
Chính phủ Hoa Kỳ:

Thay mặt
Chính phủ Việt Nam
dân chủ cộng hòa:

[Signed - Signé]

WILLIAM P. ROGERS
Bộ trưởng Bộ Ngoại giao

[Signed - Signé]

NGUYỄN DUY TRINH
Bộ trưởng Bộ Ngoại giao

[TRADUCTION — TRANSLATION]

PROTOCOLE¹ À L'ACCORD SUR LA CESSATION DE LA
GUERRE ET LE RÉTABLISSEMENT DE LA PAIX AU
VIETNAM² CONCERNANT LE CESSEZ-LE-FEU AU SUD-
VIETNAM ET LES COMMISSIONS MILITAIRES MIXTES

Le Gouvernement des Etats-Unis d'Amérique, avec l'accord du Gouvernement de la République du Viet-Nam,

Le Gouvernement de la République démocratique du Viet-Nam, avec l'accord du Gouvernement révolutionnaire provisoire de la République du Sud Viet-Nam,

En application du premier alinéa de l'article 2, de l'article 3, de l'article 5, de l'article 6, de l'article 16 et de l'article 17 de l'Accord sur la cessation de la guerre et le rétablissement de la paix au Vietnam², signé ce jour, qui prévoit le cessez-le-feu au Sud-Vietnam et l'établissement d'une Commission militaire mixte quadripartite et d'une Commission militaire mixte bipartite,

Sont convenus des dispositions ci-après :

CESSEZ-LE-FEU AU SUD-VIETNAM

Article premier

Les Hauts commandements des parties au Sud-Vietnam donneront rapidement et en temps voulu, à toutes les forces armées régulières et irrégulières et à la police armée placées sous leur autorité, l'ordre de mettre fin totalement aux hostilités dans tout le Sud-Vietnam au moment exact stipulé à l'article 2 de l'Accord, et s'assureront que ces forces armées et cette police armée se conforment à ces ordres et respectent le cessez-le-feu.

Article 2

(a) Dès que le cessez-le-feu entrera en vigueur et jusqu'à ce que les Commissions militaires mixtes aient publié des réglementations, toutes les forces combattantes, terrestres, fluviales, maritimes et aériennes des parties se trouvant au Sud-Vietnam demeureront sur leurs positions, c'est-à-dire que, pour assurer un cessez-le-feu stable, il ne sera procédé à aucun redéploiement ou mouvement majeur qui élargirait la zone de contrôle de chaque partie ou entraînerait des contacts entre les forces armées opposées et des accrochages éventuels.

¹ Entré en vigueur le 27 janvier 1973 par la signature, conformément à l'article 19.

² Voir p. 3 du présent volume.

(b) Toutes les forces armées régulières et irrégulières et les forces de police armées des parties se trouvant au Sud-Vietnam se conformeront à l'interdiction des actes suivants :

- (1) patrouilles armées dans les zones contrôlées par les forces armées adverses et vols de bombardiers et de classeurs de tous types, à l'exception des vols non armés d'entraînement et d'entretien;
- (2) attaques armées dirigées contre tout individu, militaire ou civil, par quelque moyen que ce soit, y compris l'utilisation des armes légères, des mortiers, des pièces d'artillerie, les bombardements et les mitraillages par avion et l'emploi de tout autre type d'arme ou d'engin explosif;
- (3) toutes opérations de combat sur terre, sur les fleuves, en mer et dans les airs;
- (4) tous actes d'hostilité, de terrorisme ou de représailles;
- (5) tous actes mettant en danger des vies ou des biens publics ou privés.

Article 3

(a) Les interdictions susmentionnées ne devront pas entraver ou restreindre :

- (1) le ravitaillement des civils, la liberté de mouvement, la liberté de travail et la liberté de la population de se livrer au commerce, ni les communications et les transports civils entre et dans toutes les régions du Sud-Vietnam;
- (2) l'utilisation par chaque partie, dans les régions qu'elle contrôle, d'éléments militaires de soutien, tels qu'unités du génie et des transports, pour la réparation et la construction d'installations publiques, et le transport et le ravitaillement de la population;
- (3) l'entraînement militaire normal effectué par les parties dans les régions se trouvant sous leur contrôle respectif, compte tenu de la sécurité publique.

(b) Les Commissions militaires mixtes conviendront immédiatement des dispositions concernant les couloirs et routes et des autres réglementations régissant le mouvement des avions de transport militaires, des véhicules de transport militaires et des embarcations de transports militaires de tous types relevant d'une partie et traversant des régions contrôlées par d'autres parties.

Article 4

Afin d'éviter des conflits et d'assurer des conditions normales aux forces armées qui se trouvent en contact direct, et en attendant la réglementation édictée par les Commissions militaires mixtes, les commandants des forces armées adverses se trouvant en ces points de contact direct se rencontreront dès l'entrée en vigueur du cessez-le-feu afin de parvenir à un accord sur les mesures temporaires permettant d'éviter les conflits et d'assurer le ravitaillement et les soins médicaux nécessaires à ces forces armées.

Article 5

(a) Dans les quinze jours qui suivront l'entrée en vigueur du cessez-le-feu, chaque partie fera tout son possible pour achever l'enlèvement ou la neutralisation de tous matériel de démolition, mines, pièges, obstacles ou autres objets dangereux mis en place précédemment, afin de ne pas entraver le mouvement et le travail de la population, et en premier lieu sur les voies fluviales, les routes et les voies ferrées du Sud-Vietnam. Les mines qui ne pourront être enlevées ou neutralisées dans ce délai devront être clairement signalées et devront être enlevées ou neutralisées le plus tôt possible.

(b) Il est interdit de poser des mines, sauf à titre défensif, aux limites des installations militaires, en des points où elles n'entravent pas le travail et le mouvement de la population, non plus que la circulation sur les voies fluviales, les routes et les voies ferrées. Les mines et autres obstacles déjà en place aux limites des installations militaires pourront y demeurer, si elles se trouvent en des points où elles n'entravent pas le travail et le mouvement de la population, non plus que la circulation sur les voies fluviales, les routes et les voies ferrées.

Article 6

Les membres de la police civile et de la sécurité civile relevant des diverses parties au Sud-Vietnam, qui sont responsables du maintien de la loi et de l'ordre, respecteront strictement les interdictions énoncées à l'article 2 du présent Protocole. Ainsi que l'exige l'exercice de leurs responsabilités, ils seront normalement autorisés à porter des pistolets; cependant, lorsque des circonstances exceptionnelles l'exigeront, ils seront autorisés à porter d'autres armes légères individuelles.

Article 7

(a) L'entrée au Sud-Vietnam d'armements, de munitions et de matériel de guerre de remplacement, autorisée en vertu de l'article 7 de l'Accord, sera effectuée sous la surveillance et le contrôle de la Commission militaire mixte bipartite et de la Commission internationale de contrôle et de surveillance, uniquement par les points d'entrée désignés par les deux parties sud-vietnamiennes. Les deux parties sud-vietnamiennes conviendront de ces points d'entrée dans les quinze jours qui suivront l'entrée en vigueur du cessez-le-feu. Les deux parties sud-vietnamiennes pourront choisir jusqu'à six points d'entrée non compris dans la liste des lieux où des équipes de la Commission internationale de contrôle et de surveillance doivent être basées, qui figure à l'article 4 (d) du Protocole concernant la Commission internationale¹. En même temps, les deux parties sud-vietnamiennes pourront également choisir des points d'entrée sur la liste des lieux énumérés dans l'article 4 (d) de ce Protocole.

(b) Chacun des points d'entrée désigné ne pourra être utilisé que par la

¹ Voir p. 329 du présent volume.

partie sud-vietnamienne qui contrôle ledit point. Les deux parties sud-vietnamiennes disposeront d'un nombre égal de points d'entrée.

Article 8

(a) En application de l'article 5 de l'Accord, les Etats-Unis et les autres pays étrangers mentionnés dans ledit article emporteront avec eux tous leurs armements, munitions et matériel de guerre. Aucun transfert de tels articles qui aurait pour effet de les laisser au Sud-Vietnam ne sera effectué après l'entrée en vigueur de l'Accord, à l'exception des transferts à la Commission militaire mixte quadripartite et à la Commission internationale de contrôle et de surveillance de matériel de transmission, de transport et autre équipement non destiné au combat.

(b) Dans les cinq jours qui suivront l'entrée en vigueur du cessez-le-feu, les Etats-Unis feront connaître à la Commission militaire mixte quadripartite et à la Commission internationale de contrôle et de surveillance les plans généraux d'échelonnement des retraits complets des troupes qui seront effectués en quatre phases, d'une durée de quinze jours chacune. Il est prévu que le nombre des hommes retirés ne sera probablement pas très différent d'une phase à l'autre, bien qu'il ne soit pas possible d'assurer des chiffres égaux. Le nombre approximatif des hommes qui seront retirés au cours de chaque phase sera communiqué à la Commission militaire mixte quadripartite et à la Commission internationale de contrôle et de surveillance assez longtemps avant les retraits pour que les Commissions puissent s'acquitter convenablement des tâches qui leur sont assignées dans ce domaine.

Article 9

(a) En application de l'article 6 de l'Accord, les Etats-Unis et les autres pays étrangers mentionnés dans ledit article démantèleront et enlèveront du Sud-Vietnam ou détruiront toutes les bases militaires au Sud-Vietnam appartenant aux Etats-Unis et aux autres pays étrangers mentionnés dans cet article, y compris les armes, les mines et autre matériel militaire se trouvant dans ces bases, afin de les rendre inutilisables à toute fin militaire.

(b) Les Etats-Unis communiqueront à la Commission militaire mixte quadripartite et à la Commission internationale de contrôle et de surveillance les informations nécessaires sur les plans de démantèlement des bases, afin que ces Commissions puissent s'acquitter convenablement des tâches qui leur sont assignées dans ce domaine.

LES COMMISSIONS MILITAIRES MIXTES

Article 10

(a) Les parties signataires de l'Accord seront responsables de l'application dudit Accord.

La Commission militaire mixte quadripartite est chargée d'assurer l'action conjointe des parties quant à l'application de l'Accord en servant de canal de communication entre celles-ci, en établissant les plans et en fixant les modalités à adopter pour assurer, coordonner, suivre et contrôler l'application des dispositions mentionnées à l'article 16 de l'Accord, et en négociant et en réglant toutes les questions concernant l'application de ces dispositions.

(b) Les tâches concrètes de la Commission militaire mixte quadripartite sont les suivantes :

- (1) coordonner, suivre et contrôler l'application par les quatre parties des dispositions susmentionnées de l'Accord;
- (2) prévenir et déceler les violations, s'occuper des cas de violation et régler les conflits et les points de désaccord entre les parties au sujet des dispositions susmentionnées;
- (3) envoyer sans délai une ou plusieurs équipes mixtes, selon ce que réclameront les cas considérés, dans toute partie du Sud-Vietnam, pour enquêter sur les violations dont l'Accord aurait fait l'objet et aider les parties à trouver des mesures empêchant que de tels cas ne se reproduisent.
- (4) procéder à des observations aux lieux où cela sera nécessaire à l'exercice de ses fonctions;
- (5) s'acquitter de toute tâche additionnelle qu'elle pourra avoir déterminée par décision unanime.

Article 11

(a) Une Commission militaire mixte centrale sera installée à Saigon. Chaque partie désignera immédiatement une délégation militaire de cinquante-neuf personnes qui la représentera à la Commission centrale. L'officier désigné par chaque partie pour être à la tête de sa délégation aura le grade de général ou un grade équivalent.

(b) Il y aura sept commissions militaires mixtes régionales installées dans les régions indiquées sur la carte jointe¹ et basées dans les localités suivantes :

<i>Régions</i>	<i>Localités</i>
I	Hué
II	Da Nang
III	Pleiku
IV	Phan Thiet
V	Bien Hoa
VI	My Tho
VII	Can Tho

¹ Pour la carte jointe, voir p. 302 du présent volume.

Chaque partie désignera une délégation militaire de seize personnes pour la représenter à chaque commission régionale. L'officier désigné par chaque partie pour être à la tête de sa délégation sera un officier ayant un grade allant de celui de lieutenant-colonel à celui de colonel, ou un grade équivalent.

(c) Il y aura une équipe militaire mixte opérant dans chacune des régions indiquées sur la carte jointe et basée en chacune des localités suivantes du Sud-Vietnam :

Région I

Quan Tri
Plu Bai

Région II

Hoi An
Tam Ky
Chu Lai

Région III

Kontum
Hau Bon
Phu Cat
Tuy An
Ninh Hoa
Ban Me Thuot

Région IV

Da Lat
Bao Loc
Phan Rang

Région V

An Loc
Xuan Loc
Ben Cat
Cu Chi
Tan An

Région VI

Moc Hoa
Giong Trom

Région VII

Tri Ton
Vinh Long
Vi Thanh
Khanh Hung
Quan Long

Chaque partie fournira quatre personnes qualifiées pour chaque équipe militaire mixte. La personne désignée par chaque partie pour être à la tête de sa délégation sera un officier ayant un grade allant de celui de commandant à celui de lieutenant-colonel, ou un grade équivalent.

(d) Les Commissions militaires mixtes régionales aideront la Commission militaire mixte centrale dans l'accomplissement de ses tâches et superviseront les activités des équipes militaires mixtes. La région de Saigon-Gia Dinh est placée sous la responsabilité de la Commission centrale qui désignera des équipes militaires mixtes pour opérer dans cette région.

(e) Chaque partie sera autorisée à fournir du personnel de soutien et de protection à ses délégations à la Commission militaire mixte centrale et aux Commissions militaires mixtes régionales, ainsi qu'à ses membres au sein des équipes militaires mixtes. Le nombre total des effectifs de soutien et de protection, pour chaque partie, n'excédera pas cinq cent cinquante personnes.

(f) La Commission militaire mixte centrale peut constituer autant de sous-commissions mixtes, de groupes mixtes et d'équipes militaires mixtes que les

circonstances pourront l'exiger. La Commission centrale déterminera les effectifs requis pour toutes les sous-commissions, groupes ou équipes supplémentaires qu'elle établit, à condition que chaque partie désigne un quart du personnel nécessaire et que le chiffre total du personnel de la Commission militaire mixte quadripartite, y compris ses groupes, équipes et personnel de soutien, n'excède pas trois mille trois cent personnes.

(g) Les délégations des deux parties sud-vietnamiennes peuvent, d'un commun accord, constituer des sous-commissions et des équipes militaires mixtes provisoires pour mener à bien les tâches qui leur sont expressément assignées par l'article 17 de l'Accord. S'agissant de l'article 7 de l'Accord, les délégations des deux parties sud-vietnamiennes à la Commission militaire mixte quadripartite établiront des équipes militaires mixtes aux points d'entrée au Sud-Vietnam utilisés pour le remplacement des armements, des munitions et du matériel de guerre qui sont désignés à cette fin conformément à l'article 7 du présent Protocole. Du moment où le cessez-le-feu entrera en vigueur jusqu'au moment où la Commission militaire mixte bipartite deviendra opérationnelle, les délégations des deux parties sud-vietnamiennes à la Commission militaire mixte quadripartite formeront une sous-commission provisoire et des équipes militaires mixtes provisoires pour mener à bien les tâches qui lui incombent en ce qui concerne le personnel civil vietnamien capturé et détenu. Lorsque cela sera nécessaire pour réaliser les objectifs mentionnés ci-dessus, les deux parties sud-vietnamiennes pourront convenir d'adjoindre du personnel supplémentaire à celui affecté aux deux délégations sud-vietnamiennes à la Commission militaire mixte quadripartite.

Article 12

(a) Conformément à l'article 17 de l'Accord qui stipule que les deux parties sud-vietnamiennes désigneront immédiatement leurs représentants respectifs aux fins de constituer la Commission militaire mixte bipartite, vingt-quatre heures après l'entrée en vigueur du cessez-le-feu, les délégations des deux parties sud-vietnamiennes désignées à la Commission militaire mixte bipartite se réuniront à Saigon en vue de parvenir aussitôt que possible à un accord sur l'organisation et le fonctionnement de la Commission militaire mixte bipartite, ainsi que sur les mesures et l'organisation visant à assurer l'application du cessez-le-feu et à maintenir la paix au Sud-Vietnam.

(b) Du moment où le cessez-le-feu entrera en vigueur jusqu'au moment où la Commission militaire mixte bipartite devienne opérationnelle, les délégations des deux parties sud-vietnamiennes à la Commission militaire mixte quadripartite, siégeant à tous les niveaux, assumeront simultanément, à tous les niveaux, les tâches de la Commission militaire mixte bipartite, en sus de leurs fonctions en tant que délégations à la Commission militaire mixte quadripartite.

(c) Si, au moment où la Commission militaire mixte quadripartite cesse

ses activités comme prévu à l'article 16 de l'Accord, un accord n'a pas encore été réalisé sur l'organisation de la Commission militaire mixte bipartite, les délégations des deux parties sud-vietnamiennes à la Commission militaire mixte quadripartite, siégeant à tous les niveaux, continueront temporairement à travailler de concert en tant que commission militaire mixte bipartite provisoire et à assumer les tâches de la Commission militaire mixte bipartite jusqu'à ce que celle-ci devienne opérationnelle.

Article 13

En application du principe de l'unanimité, les Commissions militaires mixtes n'auront pas de président, et les réunions seront convoquées à la demande de n'importe quel représentant. Les Commissions militaires mixtes adopteront des procédures de travail appropriées leur permettant de s'acquitter efficacement de leurs fonctions et responsabilités.

Article 14

Les Commissions militaires mixtes et la Commission internationale de contrôle et de surveillance coopéreront étroitement et se prêteront mutuellement assistance dans l'accomplissement de leurs fonctions respectives. Chaque Commission militaire mixte tiendra la Commission internationale au courant de l'application des dispositions de l'Accord dont cette Commission militaire mixte a la responsabilité et qui relèvent de la compétence de la Commission internationale. Chaque Commission militaire mixte peut demander à la Commission internationale de se livrer à des activités d'observation spécifiques.

Article 15

La Commission militaire mixte quadripartite centrale entrera en fonctions vingt-quatre heures après l'entrée en vigueur du cessez-le-feu. Les Commissions militaires mixtes quadripartites régionales entreront en fonctions quarante-huit heures après l'entrée en vigueur du cessez-le-feu. Les équipes militaires mixtes basées dans les endroits énumérés à l'article 11 (c) du présent Protocole entreront en fonctions quinze jours au plus tard après l'entrée en vigueur du cessez-le-feu. Les délégations des deux parties sud-vietnamiennes commenceront simultanément à assumer les tâches de la Commission militaire mixte bipartite conformément aux dispositions de l'article 12 du présent Protocole.

Article 16

(a) Les parties fourniront pleine protection et toute l'aide et la coopération nécessaires à l'accomplissement de leurs tâches aux Commissions militaires mixtes à tous les niveaux.

(b) Les Commissions militaires mixtes et leur personnel, dans l'accomplissement de leurs tâches, jouiront de privilèges et immunités équivalents à ceux qui sont accordés aux missions diplomatiques et aux agents diplomatiques.

(c) Le personnel des Commissions militaires mixtes peut porter des pistolets et des insignes spéciaux conformes aux décisions prises par chaque Commission militaire mixte centrale. Le personnel de chaque partie, appelé à garder les installations ou équipements de la Commission, peut être autorisé à porter d'autres armes légères individuelles ainsi qu'en aura décidé chaque Commission militaire mixte centrale.

Article 17

(a) La délégation de chaque partie à la Commission militaire mixte quadripartite et à la Commission militaire mixte bipartite disposera de ses propres bureaux et de ses propres moyens de communication, de logistique et de transport, y compris des avions en cas de nécessité.

(b) Chaque partie, dans les zones soumises à son contrôle, fournira des bureaux et des installations matérielles appropriés à la Commission militaire mixte quadripartite et à la Commission militaire mixte bipartite à tous les niveaux.

(c) Les parties s'efforceront de fournir à la Commission militaire mixte quadripartite et à la Commission militaire mixte bipartite, à titre de prêt, de bail ou de don, les moyens courants de fonctionnement, y compris le matériel nécessaire aux communications, au ravitaillement et aux transports et les avions si besoin est. Les Commissions militaires mixtes peuvent acheter auprès de n'importe quelle source les installations, les équipements et les services nécessaires qui ne sont pas fournis par les parties. Les Commissions militaires mixtes auront la possession et l'usage de ces installations et de ce matériel.

(d) Les installations et le matériel destinés à l'usage courant mentionné ci-dessus seront rendus aux parties quand les Commissions militaires mixtes auront cessé leurs activités.

Article 18

Les dépenses communes de la Commission militaire mixte quadripartite seront supportées à parts égales par les quatre parties, et les dépenses communes de la Commission militaire mixte bipartite au Sud-Vietnam seront supportées à parts égales par ces deux parties.

Article 19

Le Protocole à l'Accord de Paris sur la cessation de la guerre et le rétablissement de la paix au Vietnam, concernant le cessez-le-feu au Sud-Vietnam

et les Commissions militaires mixtes, entrera en vigueur dès la signature du présent document par le Secrétaire d'Etat du Gouvernement des Etats-Unis d'Amérique et le Ministre des Affaires étrangères du Gouvernement de la République démocratique du Viet-Nam, et dès la signature d'un document¹ conçu dans les mêmes termes par le Secrétaire d'Etat du Gouvernement des Etats-Unis d'Amérique, le Ministre des Affaires étrangères du Gouvernement de la République du Viet-Nam, le Ministre des Affaires étrangères du Gouvernement de la République démocratique du Viet-Nam et le Ministre des Affaires étrangères du Gouvernement révolutionnaire provisoire de la République du Sud Viet-Nam. Le présent Protocole sera strictement appliqué par toutes les parties intéressées.

FAIT à Paris, le vingt-sept janvier mil neuf cent soixante-treize, en anglais et en vietnamien. Les textes anglais et vietnamien sont officiels et font également foi.

Pour le Gouvernement
des Etats-Unis d'Amérique :

[Signé]

WILLIAM P. ROGERS
Secrétaire d'Etat

Pour le Gouvernement
de la République démocratique
du Viet-Nam :

[Signé]

NGUYEN DUY TRINH
Ministre des Affaires étrangères

---

¹ Voir p. 281 du présent volume.

No. 13298

**(a) UNITED STATES OF AMERICA,
DEMOCRATIC REPUBLIC OF VIET-NAM,
PROVISIONAL REVOLUTIONARY GOVERNMENT
OF THE REPUBLIC OF SOUTH VIET-NAM
and REPUBLIC OF VIET-NAM**

Protocol to the Agreement on ending the war and restoring peace in Viet-Nam concerning the International Commission of control and supervision (with map). Signed at Paris on 27 January 1973

Authentic texts: English and Vietnamese.

**(b) UNITED STATES OF AMERICA
and
DEMOCRATIC REPUBLIC OF VIET-NAM**

Protocol to the Agreement on ending the war and restoring peace in Viet-Nam concerning the International Commission of control and supervision (with map). Signed at Paris on 27 January 1973

Authentic texts: English and Vietnamese.

Registered by the United States of America on 13 May 1974.

N° 13298

**a) ÉTATS-UNIS D'AMÉRIQUE, GOUVERNEMENT
RÉVOLUTIONNAIRE PROVISOIRE
DE LA RÉPUBLIQUE DU SUD VIET-NAM,
RÉPUBLIQUE DÉMOCRATIQUE DU VIET-NAM
et RÉPUBLIQUE DU VIET-NAM**

**Protocole à l'Accord sur la cessation de la guerre et le rétablissement
de la paix au Vietnam concernant la Commission internationale
de contrôle et de surveillance (avec carte). Signé à Paris le
27 janvier 1973**

Textes authentiques : anglais et vietnamien.

**b) ÉTATS-UNIS D'AMÉRIQUE
et
RÉPUBLIQUE DÉMOCRATIQUE DU VIET-NAM**

**Protocole à l'Accord sur la cessation de la guerre et le rétablissement
de la paix au Vietnam concernant la Commission internationale
de contrôle et de surveillance (avec carte). Signé à Paris le
27 janvier 1973**

Textes authentiques : anglais et vietnamien.

Enregistrés par les États-Unis d'Amérique le 13 mai 1974.

PROTOCOL¹ TO THE AGREEMENT ON ENDING THE WAR
AND RESTORING PEACE IN VIET-NAM² CONCERNING
THE INTERNATIONAL COMMISSION OF CONTROL
AND SUPERVISION

The parties participating in the Paris Conference on Viet-Nam,
In implementation of Article 18 of the Agreement on Ending the War and
Restoring Peace in Viet-Nam² signed on this date providing for the formation
of the International Commission of Control and Supervision,
Have agreed as follows :

Article 1

The implementation of the Agreement is the responsibility of the parties
signatory to the Agreement.

The functions of the International Commission are to control and supervise
the implementation of the provisions mentioned in Article 18 of the Agreement.
In carrying out these functions, the International Commission shall :

- (a) Follow the implementation of the above-mentioned provisions of the Agree-
ment through communication with the parties and on-the-spot observation
at the places where this is required;
- (b) Investigate violations of the provisions which fall under the control and
supervision of the Commission;
- (c) When necessary, cooperate with the Joint Military Commissions in deterring
and detecting violations of the above-mentioned provisions.

Article 2

The International Commission shall investigate violations of the provisions
described in Article 18 of the Agreement on the request of the Four-Party Joint
Military Commission, or of the Two-Party Joint Military Commission, or of
any party, or, with respect to Article 9 (b) of the Agreement on general elections,
of the National Council of National Reconciliation and Concord, or in any
case where the International Commission has other adequate grounds for
considering that there has been a violation of those provisions. It is understood
that, in carrying out this task, the International Commission shall function with
the concerned parties' assistance and cooperation as required.

---

¹ Came into force on 27 January 1973 by signature, in accordance with article 18.

² See p. 2 of this volume.

Article 3

(a) When the International Commission finds that there is a serious violation in the implementation of the Agreement or a threat to peace against which the Commission can find no appropriate measure, the Commission shall report this to the four parties to the Agreement so that they can hold consultations to find a solution.

(b) In accordance with Article 18 (f) of the Agreement, the International Commission's reports shall be made with the unanimous agreement of the representatives of all the four members. In case no unanimity is reached, the Commission shall forward the different views to the four parties in accordance with Article 18 (b) of the Agreement, or to the two South Vietnamese parties in accordance with Article 18 (c) of the Agreement, but these shall not be considered as reports of the Commission.

Article 4

(a) The headquarters of the International Commission shall be at Saigon.

(b) There shall be seven regional teams located in the regions shown on the annexed map and based at the following places :

<i>Regions</i>	<i>Places</i>
I	Hue
II	Danang
III	Pleiku
IV	Phan Thiet
V	Bien Hoa
VI	My Tho
VII	Can Tho

The International Commission shall designate three teams for the region of Saigon-Gia Dinh.

(c) There shall be twenty-six teams operating in the areas shown on the annexed map and based at the following places in South Viet-Nam :

Region I
 Quang Tri
 Phu Bai

Region II
 Hoi An
 Tam Ky
 Chu Lai

Region III
 Kontum
 Hau Bon
 Phu Cat
 Tuy An
 Ninh Hoa
 Ban Me Thuot

Region IV

Da Lat
Bao Loc
Phan Rang

Region V

An Loc
Xuan Loc
Ben Cat
Cu Chi
Tan An

Region VI

Moc Hoa
Giong Trom

Region VII

Tri Ton
Vinh Long
Vi Thanh
Khanh Hung
Quan Long

(d) There shall be twelve teams located as shown on the annexed map and based at the following places :

Gio Linh (to cover the area south of the Provisional Military Demarcation Line)

Lao Bao
Ben Het
Duc Co
Chu Lai
Qui Nhon
Nha Trang
Vung Tau
Xa Mat
Bien Hoa Airfield
Hong Ngu
Can Tho

(e) There shall be seven teams, six of which shall be available for assignment to the points of entry which are not listed in paragraph (d) above and which the two South Vietnamese parties choose as points for legitimate entry to South Viet-Nam for replacement of armaments, munitions, and war material permitted by Article 7 of the Agreement. Any team or teams not needed for the above-mentioned assignment shall be available for other tasks, in keeping with the Commission's responsibility for control and supervision.

(f) There shall be seven teams to control and supervise the return of captured and detained personnel of the parties.

Article 5

(a) To carry out its tasks concerning the return of the captured military personnel and foreign civilians of the parties as stipulated by Article 8 (a) of the Agreement, the International Commission shall, during the time of such return, send one control and supervision team to each place in Viet-Nam where the captured persons are being returned, and to the last detention places from which these persons will be taken to the places of return.

(b) To carry out its tasks concerning the return of the Vietnamese civilian personnel captured and detained in South Viet-Nam mentioned in Article 8 (c) of the Agreement, the International Commission shall, during the time of such return, send one control and supervision team to each place in South Viet-Nam where the above-mentioned captured and detained persons are being returned, and to the last detention places from which these persons shall be taken to the places of return.

Article 6

To carry out its tasks regarding Article 9 (b) of the Agreement on the free and democratic general elections in South Viet-Nam, the International Commission shall organize additional teams, when necessary. The International Commission shall discuss this question in advance with the National Council of National Reconciliation and Concord. If additional teams are necessary for this purpose, they shall be formed thirty days before the general elections.

Article 7

The International Commission shall continually keep under review its size, and shall reduce the number of its teams, its representatives or other personnel, or both, when those teams, representatives or personnel have accomplished the tasks assigned to them and are not required for other tasks. At the same time, the expenditures of the International Commission shall be reduced correspondingly.

Article 8

Each member of the International Commission shall make available at all times the following numbers of qualified personnel :

- (a) One senior representative and twenty-six others for the headquarters staff.
- (b) Five for each of the seven regional teams.
- (c) Two for each of the other international control teams, except for the teams at Gio Linh and Vung Tau, each of which shall have three.
- (d) One hundred sixteen for the purpose of providing support to the Commission Headquarters and its teams.

Article 9

(a) The International Commission, and each of its teams, shall act as a single body comprising representatives of all four members.

(b) Each member has the responsibility to ensure the presence of its

representatives at all levels of the International Commission. In case a representative is absent, the member concerned shall immediately designate a replacement.

Article 10

(a) The parties shall afford full cooperation, assistance, and protection to the International Commission.

(b) The parties shall at all times maintain regular and continuous liaison with the International Commission. During the existence of the Four-Party Joint Military Commission, the delegations of the parties to that Commission shall also perform liaison functions with the International Commission. After the Four-Party Joint Military Commission has ended its activities, such liaison shall be maintained through the Two-Party Joint Military Commission, liaison missions, or other adequate means.

(c) The International Commission and the Joint Military Commissions shall closely cooperate with and assist each other in carrying out their respective functions.

(d) Wherever a team is stationed or operating, the concerned party shall designate a liaison officer to the team to cooperate with and assist it in carrying out without hindrance its task of control and supervision. When a team is carrying out an investigation, a liaison officer from each concerned party shall have the opportunity to accompany it, provided the investigation is not thereby delayed.

(e) Each party shall give the International Commission reasonable advance notice of all proposed actions concerning those provisions of the Agreement that are to be controlled and supervised by the International Commission.

(f) The International Commission, including its teams, is allowed such movement for observation as is reasonably required for the proper exercise of its functions as stipulated in the Agreement. In carrying out these functions, the International Commission, including its teams, shall enjoy all necessary assistance and cooperation from the parties concerned.

Article 11

In supervising the holding of the free and democratic general elections described in Articles 9 (b) and 12 (b) of the Agreement in accordance with modalities to be agreed upon between the National Council of National Reconciliation and Concord and the International Commission, the latter shall receive full cooperation and assistance from the National Council.

Article 12

The International Commission and its personnel who have the nationality of a member state shall, while carrying out their tasks, enjoy privileges and immunities equivalent to those accorded diplomatic missions and diplomatic agents.

Article 13

The International Commission may use the means of communication and transport necessary to perform its functions. Each South Vietnamese party shall make available for rent to the International Commission appropriate office and accommodation facilities and shall assist it in obtaining such facilities. The International Commission may receive from the parties, on mutually agreeable terms, the necessary means of communication and transport and may purchase from any source necessary equipment and services not obtained from the parties. The International Commission shall possess these means.

Article 14

The expenses for the activities of the International Commission shall be borne by the parties and the members of the International Commission in accordance with the provisions of this Article :

(a) Each member country of the International Commission shall pay the salaries and allowances of its personnel.

(b) All other expenses incurred by the International Commission shall be met from a fund to which each of the four parties shall contribute twenty-three percent (23%) and to which each member of the International Commission shall contribute two percent (2%).

(c) Within thirty days of the date of entry into force of this Protocol, each of the four parties shall provide the International Commission with an initial sum equivalent to four million, five hundred thousand (4,500,000) French francs in convertible currency, which sum shall be credited against the amounts due from that party under the first budget.

(d) The International Commission shall prepare its own budgets. After the International Commission approves a budget, it shall transmit it to all parties signatory to the Agreement for their approval. Only after the budgets have been approved by the four parties to the Agreement shall they be obliged to make their contributions. However, in case the parties to the Agreement do not agree on a new budget, the International Commission shall temporarily base its expenditures on the previous budget, except for the extraordinary, one-time expenditures for installation or for the acquisition of equipment, and the parties shall continue to make their contributions on that basis until a new budget is approved.

Article 15

(a) The headquarters shall be operational and in place within twenty-four hours after the cease-fire.

(b) The regional teams shall be operational and in place, and three teams for supervision and control of the return of the captured and detained personnel shall be operational and ready for dispatch within forty-eight hours after the cease-fire.

(c) Other teams shall be operational and in place within fifteen to thirty days after the cease-fire.

Article 16

Meetings shall be convened at the call of the Chairman. The International Commission shall adopt other working procedures appropriate for the effective discharge of its functions and consistent with respect for the sovereignty of South Viet-Nam.

Article 17

The Members of the International Commission may accept the obligations of this Protocol by sending notes of acceptance to the four parties signatory to the Agreement. Should a member of the International Commission decide to withdraw from the International Commission, it may do so by giving three months notice by means of notes to the four parties to the Agreement, in which case those four parties shall consult among themselves for the purpose of agreeing upon a replacement member.

Article 18

This Protocol shall enter into force upon signature by plenipotentiary representatives of all the parties participating in the Paris Conference on Viet-Nam. It shall be strictly implemented by all the parties concerned.

DONE in Paris this twenty-seventh day of January, one thousand nine hundred and seventy-three, in English and Vietnamese. The English and Vietnamese texts are official and equally authentic.

For the Government
of the United States of America :

[Signed]

WILLIAM P. ROGERS
Secretary of State

For the Government
of the Republic of Viet-Nam :

[Signed]

TRAN VAN LAM
Minister for Foreign Affairs

For the Government
of the Democratic Republic
of Viet-Nam :

[Signed]

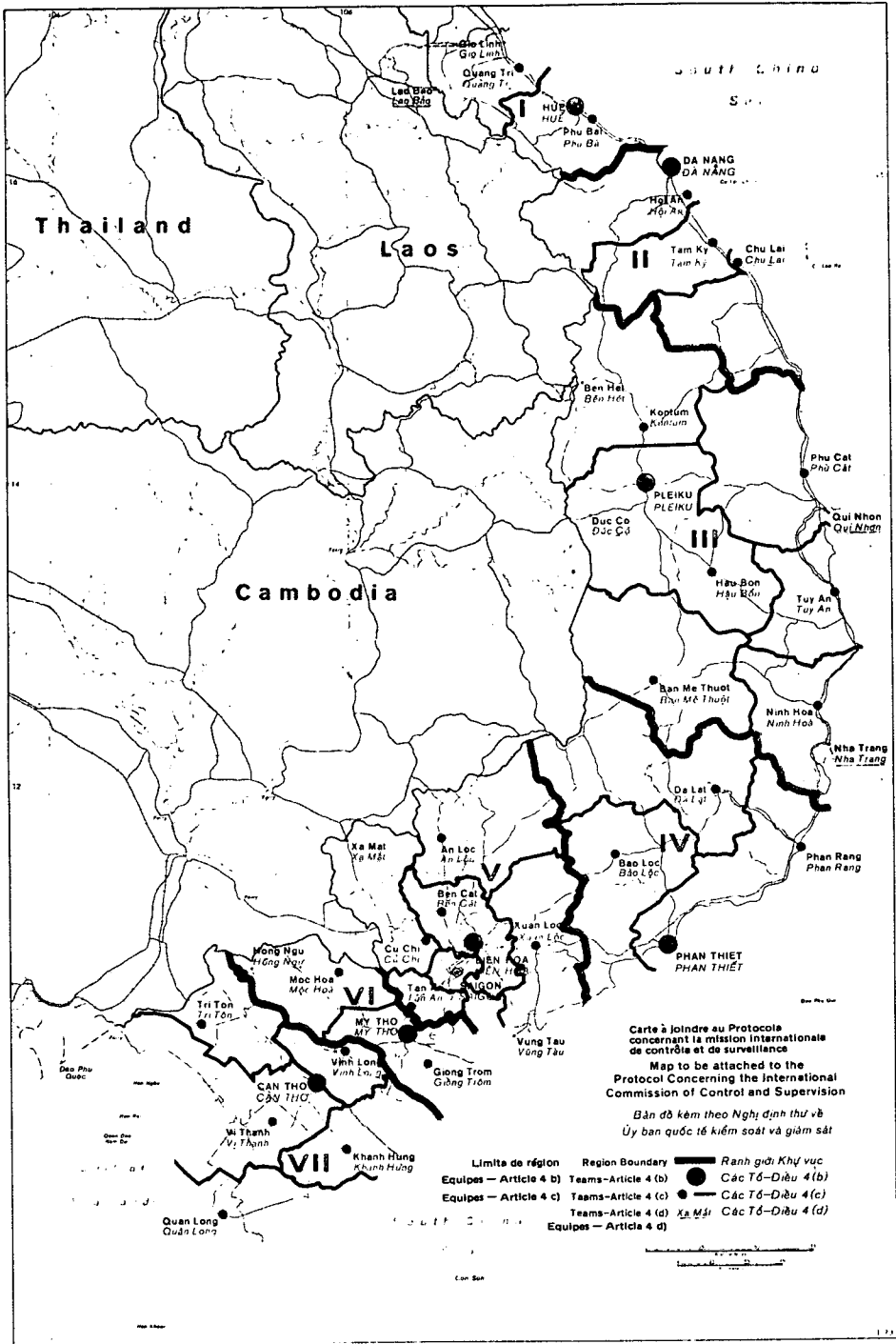
NGUYEN DUY TRINH
Minister for Foreign Affairs

For the Provisional Revolutionary
Government of the Republic
of South Viet-Nam :

[Signed]

NGUYEN THI BINH
Minister for Foreign Affairs

This map is reduced 40% in size from the original document submitted for registration.
 La présente carte est réduite de 40% par rapport au document soumis à l'enregistrement.

[VIETNAMESE TEXT — TEXTE VIETNAMIEN]

NGHỊ ĐỊNH THƯ CỦA HIỆP ĐỊNH VỀ CHẤM DỨT CHIẾN TRANH, LẬP
LẠI HÒA BÌNH Ở VIỆT NAM VỀ ỦY BAN QUỐC TẾ KIỂM SOÁT
VÀ GIÁM SÁT

Các bên tham gia Hội nghị Pa-ri về Việt Nam,

Thực hiện điều 18 của Hiệp định về chấm dứt chiến
tranh, lập lại hòa bình ở Việt Nam ký vào ngày này, quy
định việc thành lập Ủy ban quốc tế kiểm soát và giám sát,

Đã thỏa thuận như sau :

Điều 1

Việc thi hành Hiệp định là trách nhiệm của các bên
ký kết.

Nhiệm vụ của Ủy ban quốc tế là kiểm soát và giám
sát việc thi hành những điều khoản nói trong Điều 18
của Hiệp định. Trong khi thực hiện nhiệm vụ này, Ủy ban
quốc tế sẽ :

- a) Theo dõi việc thực hiện những điều khoản trên đây của
Hiệp định qua liên lạc với các bên và quan sát tại
chỗ ở những nơi cần thiết ;
- b) Điều tra các vụ vi phạm những điều khoản thuộc thẩm
quyền kiểm soát và giám sát của Ủy ban ;

- c) Khi cần thiết, hợp tác với các Ban liên hợp quân sự trong việc ngăn ngừa và phát hiện vi phạm các điều khoản nói trên.

Điều 2

Ủy ban quốc tế sẽ điều tra những vụ vi phạm nói trong Điều 18 của Hiệp định theo yêu cầu của Ban liên hợp quân sự bốn bên, hoặc của Ban liên hợp quân sự hai bên, hoặc của bất cứ bên nào, hoặc, đối với Điều 9(b) của Hiệp định về tổng tuyển cử, của Hội đồng quốc gia hòa giải và hòa hợp dân tộc, hoặc trong bất cứ trường hợp nào mà Ủy ban quốc tế có đầy đủ căn cứ khác để cho rằng đã xảy ra vi phạm đối với các điều khoản đó. Cần hiểu rằng, khi tiến hành nhiệm vụ này, Ủy ban quốc tế sẽ hành động với sự giúp đỡ và hợp tác cần thiết của các bên có liên quan.

Điều 3

a) Khi Ủy ban quốc tế thấy có một sự vi phạm nghiêm trọng đối với việc thực hiện Hiệp định hoặc thấy có nguy cơ đe dọa hòa bình mà Ủy ban không đi đến một biện pháp thích đáng, thì Ủy ban sẽ báo cáo việc đó cho bốn bên ký kết Hiệp định để bốn bên hiệp thương giải quyết.

b) Theo Điều 18(f) của Hiệp định, các bản báo cáo của Ủy ban quốc tế phải được sự nhất trí thỏa thuận của đại diện tất cả bốn thành viên. Trong trường hợp không có sự nhất trí, thì Ủy ban sẽ chuyển các ý kiến khác nhau cho bốn bên theo Điều 18(b) của Hiệp định hoặc cho hai bên miền Nam Việt Nam theo Điều 18(c) của Hiệp định, nhưng không được coi đó là báo cáo của Ủy ban.

Điều 4

a) Trụ sở của Ủy ban quốc tế đặt tại Sài Gòn.

b) Sẽ có bảy tổ khu vực đặt tại các khu vực ghi trong bản đồ kèm theo và đóng tại các địa điểm sau đây :

<u>Khu vực</u>	<u>Địa điểm</u>
I	Huế
II	Đà Nẵng
III	Pleiku
IV	Phan Thiết
V	Biên Hòa
VI	Mỹ Tho
VII	Cần Thơ

Ủy ban quốc tế cử ba tổ cho khu vực Sài Gòn - Gia Định.

c) Sẽ có hai mươi sáu tổ hoạt động trong các địa phương ghi trong bản đồ kèm theo và đóng tại các địa điểm sau đây ở miền Nam Việt Nam :

Khu vực I

Quảng Trị
Phủ Bài

Khu vực II

Hội An
Tam Kỳ
Chu Lai

Khu vực III

Kontum
Hậu Bón
Phù Cát
Tuy An
Ninh Hòa
Ban Mê Thuột

Khu vực IV

Đà Lạt
 Bảo Lộc
 Phan Rang

Khu vực V

An Lộc
 Xuân Lộc
 Bến Cát
 Củ Chi
 Tân An

Khu vực VI

Mộc Hóa
 Giồng Trôm

Khu vực VII

Tri Tôn
 Vĩnh Long
 Vị Thanh
 Khánh Hưng
 Quán Long

d) Sẽ có mười hai tổ bố trí theo như bản đồ kèm theo và đóng tại những địa điểm sau đây :

Gio Linh (hoạt động trong vùng phía Nam giới tuyến quân sự tạm thời)

Lao Bảo
 Bến Hết
 Đức Cơ
 Chu Lai
 Quy Nhơn
 Nha Trang
 Vũng Tàu
 Xa Mát
 Sân bay Biên Hòa
 Hồng Ngự
 Cần Thơ

e) Sẽ có bảy tổ, trong số đó sáu tổ có thể được cử đến các cửa khẩu không nằm trong danh sách nói ở đoạn (d) trên đây, mà được hai bên miền Nam Việt Nam chọn làm nơi cho phép đưa vào miền Nam Việt Nam vũ khí, đạn dược và

dụng cụ chiến tranh được phép thay thế theo Điều 7 của Hiệp định. Tổ nào hoặc những tổ nào không cần cho nhiệm vụ nói trên thì có thể dùng vào nhiệm vụ khác phù hợp với trách nhiệm kiểm soát và giám sát của Ủy ban.

f) Sẽ lập bảy tổ kiểm soát và giám sát việc trao trả nhân viên của các bên bị bắt và giam giữ.

Điều 5

a) Để thực hiện nhiệm vụ của mình về việc trao trả những nhân viên quân sự của các bên bị bắt và thường dân nước ngoài của các bên bị bắt nói trong Điều 8(a) của Hiệp định, Ủy ban quốc tế sẽ, trong thời gian tiến hành trao trả, cử một tổ kiểm soát và giám sát tới mỗi nơi ở Việt Nam có việc trao trả những người bị bắt và tới những nơi giam giữ cuối cùng trước khi những người đó được đưa đến nơi trao trả.

b) Để thực hiện nhiệm vụ của mình về việc trao trả những nhân viên dân sự Việt Nam bị bắt và giam giữ ở miền Nam Việt Nam nói trong Điều 8(c) của Hiệp định, Ủy ban quốc tế sẽ, trong thời gian tiến hành trao trả, cử một tổ kiểm soát và giám sát tới mỗi nơi ở miền Nam Việt Nam có việc trao trả những người bị bắt và giam giữ nói trên và tới những nơi giam giữ cuối cùng trước khi những người đó được đưa đến nơi trao trả.

Điều 6

Để thực hiện nhiệm vụ liên quan đến Điều 9(b) của Hiệp định về cuộc tổng tuyển cử tự do và dân chủ ở miền Nam Việt Nam, Ủy ban quốc tế sẽ tổ chức thêm những tổ, nếu thấy cần thiết. Ủy ban quốc tế sẽ thảo luận trước vấn đề này với Hội đồng quốc gia hòa giải và hòa hợp dân tộc.

Nếu cần có thêm những tổ nhằm mục đích đó, thì những tổ đó sẽ được thành lập ba mươi ngày trước cuộc tổng tuyển cử.

Điều 7

Ủy ban quốc tế sẽ luôn luôn xem lại vấn đề số nhân viên của mình, và sẽ giảm bớt số tổ, số đại biểu hoặc số nhân viên khác, hoặc cả hai, khi các tổ, đại biểu hoặc nhân viên ấy đã hoàn thành nhiệm vụ mà họ đã được giao và không cần cho nhiệm vụ khác, đồng thời Ủy ban quốc tế giảm các chi phí một cách tương ứng.

Điều 8

Mỗi thành viên Ủy ban quốc tế luôn luôn phải cung cấp số nhân viên có thẩm quyền sau đây :

- a) Một trưởng đoàn và hai mươi sáu người khác cho cơ quan Ủy ban.
- b) Năm người cho mỗi tổ trong số bảy tổ khu vực.
- c) Hai người cho mỗi tổ khác của Ủy ban quốc tế, trừ các tổ ở Gio Linh và Vũng Tàu thì mỗi tổ có ba người.
- d) Một trăm mười sáu người để giúp việc tại cơ quan Ủy ban quốc tế và các tổ.

Điều 9

a) Ủy ban quốc tế, và mỗi tổ của Ủy ban quốc tế, hành động như một cơ quan thống nhất bao gồm đại biểu của tất cả bốn thành viên.

- b) Mỗi thành viên có trách nhiệm bảo đảm sự có mặt

của các đại biểu của mình ở tất cả các cấp của Ủy ban quốc tế. Trong trường hợp một đại biểu vắng mặt, thành viên hữu quan phải cử ngay người thay thế.

Điều 10

a) Các bên sẽ dành sự hợp tác, giúp đỡ và bảo vệ đầy đủ cho Ủy ban quốc tế.

b) Các bên sẽ thường xuyên giữ liên lạc đều đặn và liên tục với Ủy ban quốc tế. Trong thời gian tồn tại của Ban liên hợp quân sự bốn bên, các đoàn đại biểu của các bên trong Ban này sẽ đồng thời làm chức năng liên lạc với Ủy ban quốc tế. Sau khi Ban liên hợp quân sự bốn bên đã chấm dứt hoạt động, sự liên lạc đó sẽ được duy trì thông qua Ban liên hợp quân sự hai bên, các phái đoàn liên lạc, hoặc bằng các cách thích hợp khác.

c) Ủy ban quốc tế và các Ban liên hợp quân sự hợp tác chặt chẽ và giúp đỡ lẫn nhau trong khi tiến hành nhiệm vụ của mình.

d) Tổ đóng hoặc hoạt động ở vùng nào, thì bên có liên quan cử sĩ quan liên lạc bên cạnh tổ để hợp tác và giúp đỡ tổ tiến hành nhiệm vụ kiểm soát và giám sát mà không có sự cản trở. Khi một tổ tiến hành một cuộc điều tra, sĩ quan liên lạc của mỗi bên liên quan sẽ có cơ hội cùng đi với tổ miễn là việc đó không làm trì hoãn cuộc điều tra.

e) Mỗi bên sẽ thông báo trước với một thời gian hợp lý cho Ủy ban quốc tế về tất cả những hành động dự định tiến hành có liên quan đến các điều khoản của Hiệp định mà Ủy ban quốc tế phải kiểm soát và giám sát.

f) Ủy ban quốc tế, kể cả các tổ, được đi lại quan

sát theo sự cần thiết hợp lý để thực hiện đúng đắn nhiệm vụ của mình như đã quy định trong Hiệp định. Trong khi thực hiện các nhiệm vụ này, Ủy ban quốc tế, kể cả các tổ, sẽ được mọi sự giúp đỡ và hợp tác cần thiết của các bên hữu quan.

Điều 11

Trong khi giám sát việc thực hiện tổng tuyển cử tự do và dân chủ nói trong Điều 9(b) và Điều 12(b) của Hiệp định theo những thể thức sẽ được thỏa thuận giữa Hội đồng quốc gia hòa giải và hòa hợp dân tộc với Ủy ban quốc tế, Ủy ban quốc tế sẽ được sự hợp tác và giúp đỡ đầy đủ của Hội đồng quốc gia hòa giải và hòa hợp dân tộc.

Điều 12

Ủy ban quốc tế và nhân viên của Ủy ban có quốc tịch của một nước thành viên, trong khi thi hành nhiệm vụ, sẽ được hưởng quyền ưu đãi và miễn trừ tương đương với quyền dành cho các phái đoàn ngoại giao và nhân viên ngoại giao.

Điều 13

Ủy ban quốc tế được sử dụng những phương tiện thông tin và vận tải cần thiết để thi hành nhiệm vụ. Mỗi bên miền Nam Việt Nam sẽ cung cấp cho Ủy ban quốc tế, do Ủy ban quốc tế trả tiền, trụ sở, nhà ở và những tiện nghi thích hợp và sẽ giúp đỡ Ủy ban quốc tế có các tiện nghi đó. Ủy ban quốc tế có thể nhận của các bên, theo điều kiện hai bên đều thỏa thuận, phương tiện thông tin và vận tải cần thiết và có thể mua từ bất cứ nguồn nào những thiết bị cần thiết và thuê phục vụ cần thiết không nhận được của các bên. Ủy ban quốc tế sẽ sở hữu các phương tiện nói trên.

Điều 14

Chi phí cho các hoạt động của Ủy ban quốc tế sẽ do các bên và các thành viên Ủy ban quốc tế chịu theo các điều khoản của điều này :

- a) Mỗi nước thành viên của Ủy ban quốc tế sẽ trả lương và phụ cấp cho nhân viên của mình.
- b) Tất cả các chi phí khác của Ủy ban quốc tế sẽ lấy ở một quỹ do bốn bên đóng góp, mỗi bên hai mươi ba phần trăm (23%) và do các thành viên của Ủy ban quốc tế đóng góp, mỗi nước hai phần trăm (2%).
- c) Trong vòng ba mươi ngày sau khi Nghị định thư này có hiệu lực, mỗi bên trong bốn bên sẽ cấp cho Ủy ban quốc tế một số tiền đầu tiên tương đương với bốn triệu năm trăm nghìn (4.500.000) đồng pho-răng Pháp bằng loại tiền có thể đổi ra được, số tiền này sẽ được tính vào số tiền mà bên đó phải trả trong ngân sách đầu tiên.
- d) Ủy ban quốc tế sẽ dự trù các ngân sách của mình. Sau khi Ủy ban quốc tế thông qua một ngân sách, Ủy ban sẽ chuyển ngân sách đó cho tất cả các bên ký kết Hiệp định để được thông qua. Chỉ sau khi các ngân sách đã được bốn bên ký kết Hiệp định thông qua thì các bên đó mới có nghĩa vụ đóng góp. Tuy nhiên, trong trường hợp các bên ký kết Hiệp định chưa thỏa thuận được ngân sách mới, Ủy ban quốc tế sẽ tạm thời chi tiêu theo ngân sách trước trừ các khoản đặc biệt chỉ chi một lần về đặt cơ quan và mua trang bị, và các bên sẽ tiếp tục đóng góp trên cơ sở đó cho đến khi ngân sách mới được thông qua.

Điều 15

a) Cơ quan Ủy ban quốc tế sẽ sẵn sàng hoạt động và có mặt ở vị trí hai mươi bốn giờ sau khi ngừng bắn.

b) Các tổ khu vực sẽ sẵn sàng hoạt động và có mặt ở vị trí và ba tổ kiểm soát và giám sát việc trao trả nhân viên bị bắt và giam giữ sẽ sẵn sàng hoạt động và sẵn sàng được cử đi trong vòng bốn mươi tám giờ sau khi ngừng bắn.

c) Các tổ khác sẽ sẵn sàng hoạt động và có mặt ở vị trí trong vòng mười lăm đến ba mươi ngày sau khi ngừng bắn.

Điều 16

Các cuộc họp sẽ do Chủ tịch triệu tập. Ủy ban quốc tế sẽ thông qua những thủ tục làm việc khác thích hợp để thực hiện có hiệu quả nhiệm vụ của mình và phù hợp với việc tôn trọng chủ quyền của miền Nam Việt Nam.

Điều 17

Các thành viên của Ủy ban quốc tế có thể nhận nghĩa vụ theo Nghị định thư này bằng cách gửi công hàm, chấp nhận cho bốn bên ký kết Hiệp định. Thành viên nào trong Ủy ban quốc tế quyết định rút khỏi Ủy ban quốc tế thì họ có thể làm như vậy bằng cách gửi công hàm trước ba tháng cho bốn bên ký kết Hiệp định; trong trường hợp đó, bốn bên ký kết Hiệp định sẽ hiệp thương với nhau để thỏa thuận về một thành viên thay thế.

Điều 18

Nghị định thư này sẽ có hiệu lực khi đại diện toàn quyền của các bên tham gia Hội nghị Pa-ri về Việt Nam ký. Tất cả các bên có liên quan sẽ thi hành triệt để Nghị định thư này.

Làm tại Pa-ri, ngày hai mươi bảy tháng giêng năm một nghìn chín trăm bảy mươi ba, bằng tiếng Anh và tiếng Việt Nam. Bản tiếng Anh và bản tiếng Việt Nam đều là những bản chính thức và có giá trị như nhau.

Thay mặt
Chính phủ Hoa Kỳ:

Thay mặt
Chính phủ Việt Nam cộng hòa:

[Signed - Signé]
WILLIAM P. ROGERS
Bộ trưởng Bộ Ngoại giao

[Signed - Signé]
TRẦN VĂN LÂM
Tổng trưởng Ngoại giao

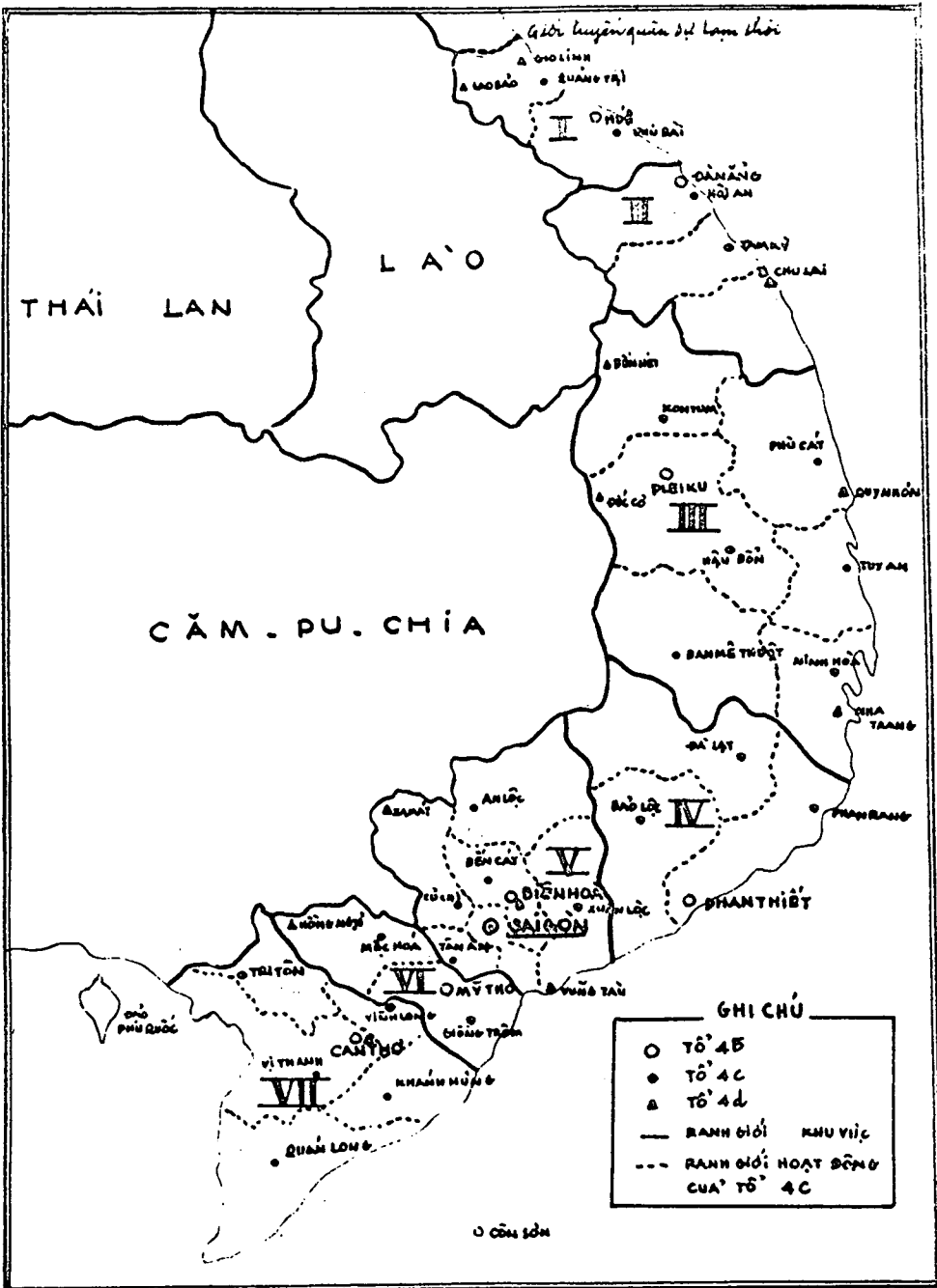
Thay mặt
Chính phủ Việt Nam
dân chủ cộng hòa:

Thay mặt
Chính phủ cách mạng lâm thời
Cộng hòa miền Nam Việt Nam:

[Signed - Signé]
NGUYỄN DUY TRINH
Bộ trưởng Bộ Ngoại giao

[Signed - Signé]
NGUYỄN THỊ BÌNH
Bộ trưởng Bộ Ngoại giao

This map is reduced 27% in size from the original document submitted for registration.
 La présente carte est réduite de 27% par rapport au document soumis à l'enregistrement.

[TRADUCTION — TRANSLATION]

PROTOCOLE¹ À L'ACCORD SUR LA CESSATION DE LA GUERRE ET LE RÉTABLISSEMENT DE LA PAIX AU VIETNAM² CONCERNANT LA COMMISSION INTERNATIONALE DE CONTRÔLE ET DE SURVEILLANCE

Les parties participant à la Conférence de Paris sur le Vietnam,
En application de l'article 18 de l'Accord sur la cessation de la guerre et le rétablissement de la paix au Vietnam², signé ce jour, qui prévoit l'établissement de la Commission internationale de contrôle et de surveillance,
Sont convenues des dispositions ci-après :

Article premier

Les parties signataires de l'Accord sont responsables de l'application dudit Accord.

La Commission internationale est chargée de contrôler et de surveiller l'application des dispositions mentionnées dans l'article 18 de l'Accord. Dans l'accomplissement de ces fonctions, la Commission internationale :

- (a) suivra l'application des dispositions susmentionnées de l'Accord, moyennant communication avec les parties et observation sur les lieux, là où ce sera nécessaire;
- (b) enquêtera sur les violations des dispositions dont elle a la charge de contrôler et de surveiller l'application;
- (c) en cas de besoin, coopérera avec les Commissions militaires mixtes pour prévenir et déceler les violations des dispositions susmentionnées.

Article 2

La Commission internationale enquêtera sur les violations des dispositions énumérées dans l'article 18 de l'Accord à la demande de la Commission militaire mixte quadripartite ou de la Commission militaire mixte bipartite, ou de toute partie, ou, pour ce qui concerne l'article 9 (b) de l'Accord sur les élections générales, du Conseil national de réconciliation et de concorde nationales, ou dans tous les cas où elle a d'autres motifs suffisants de considérer qu'il y a eu violation de ces dispositions. Il est entendu que, dans l'accomplissement de cette tâche, la Commission internationale fonctionnera avec l'assistance et la coopération des parties intéressées dans la mesure requise.

¹ Entré en vigueur le 27 janvier 1973 par la signature, conformément à l'article 18.

² Voir p. 3 du présent volume.

Article 3

(a) Si la Commission internationale constate une violation grave dans l'application de l'Accord ou une menace pour la paix, contre lesquelles elle ne peut trouver de mesures appropriées, elle en rendra compte aux quatre parties à l'Accord de façon que celles-ci puissent se consulter pour trouver une solution.

(b) Conformément à l'article 18 (f) de l'Accord, les rapports de la Commission internationale seront établis avec l'accord unanime des représentants de chacun des quatre membres. Si cette unanimité n'est pas obtenue, la Commission communiquera les différentes opinions aux quatre parties conformément à l'article 18 (b) de l'Accord ou aux deux parties sud-vietnamiennes conformément à l'article 18 (c) de l'Accord, mais ces communications ne seront pas considérées comme des rapports de la Commission.

Article 4

(a) Le quartier général de la Commission internationale sera à Saigon.

(b) Il y aura sept équipes régionales, installées dans les régions indiquées sur la carte figurant en annexe et basées dans les localités suivantes :

<i>Régions</i>	<i>Localités</i>
I	Hué
II	Da Nang
III	Pleiku
IV	Phan Thiet
V	Bien Hoa
VI	My Tho
VII	Can Tho

La Commission internationale désignera trois équipes pour la région de Saigon-Gia Dinh.

(c) Il y aura vingt-six équipes opérant dans les régions indiquées sur la carte jointe¹ et basées dans les localités suivantes du Sud-Vietnam :

<i>Région I</i>	<i>Région III</i>
Quang Tri	Kontum
Phu Bai	Hau Bon
<i>Région II</i>	Phu Cat
Hoi An	Tuy An
Tam Ky	Ninh Hoa
Chu Lai	Ban Me Thuot

¹ Pour la carte jointe voir p. 339 du présent volume.

Région IV

Da Lat
Bao Loc
Phan Rang

Région V

An Loc
Xuan Loc
Ben Cat
Cu Chi
Tan An

Région VI

Moc Hoa
Giong Trom

Région VII

Tri Ton
Vinh Long
Vi Thanh
Khanh Hung
Quan Long

(d) Il y aura douze équipes installées comme indiqué sur la carte figurant en annexe et basées dans les localités suivantes :

Gio Linh, pour l'équipe affectée à la zone située au sud de la ligne de démarcation militaire provisoire

Lao Bao
Duc Co
Qui Nhon
Vung Tau
terrain d'aviation de Bien Hoa
Can Tho
Ben Het
Chu Lai
Nha Trang
Xa Mat
Hong Ngu

(e) Il y aura sept équipes, dont six seront disponibles pour affectation aux points d'entrée non énumérés à l'alinéa (d) ci-dessus et que les deux parties sud-vietnamiennes choisiront comme points d'entrée licite au Sud-Vietnam pour le remplacement des armements, munitions et matériel de guerre autorisés par l'article 7 de l'Accord. Les équipes qu'il n'aura pas été nécessaire de pourvoir d'une telle affectation seront disponibles pour d'autres tâches, dans l'exercice des responsabilités de la Commission en matière de contrôle et de surveillance.

(f) Il y aura sept équipes pour contrôler et surveiller la remise du personnel capturé et détenu relevant des diverses parties.

Article 5

(a) Pour exécuter ses tâches concernant la remise du personnel militaire et des civils étrangers capturés relevant des diverses parties, ainsi qu'il est stipulé à l'article 8 (a) de l'Accord, la Commission internationale enverra, pendant la durée de cette remise, une équipe de contrôle et de surveillance en

chaque point du Vietnam où s'effectuera cette remise ainsi que dans les derniers lieux de détention d'où ces personnes seront acheminées vers les points de restitution.

(b) Pour exécuter ses tâches concernant la remise du personnel civil vietnamien capturé et détenu au Sud-Vietnam dont il est question à l'article 8 (c) de l'Accord, la Commission internationale enverra, pendant la durée de cette remise une équipe de contrôle et de surveillance en chaque point du Sud-Vietnam où s'effectuera cette remise ainsi que dans les derniers lieux de détention d'où ces personnes seront acheminées vers les points de restitution.

Article 6

Pour exécuter ses tâches en ce qui concerne l'article 9 (b) de l'Accord sur les élections générales libres et démocratiques au Sud-Vietnam, la Commission internationale organisera des équipes supplémentaires, si nécessaire. La Commission internationale étudiera cette question à l'avance avec le Conseil national de réconciliation et de concorde nationales. Si des équipes supplémentaires sont nécessaires à cette fin, elles seront constituées trente jours avant les élections générales.

Article 7

La Commission internationale appréciera de façon continue l'importance de ses effectifs et réduira le nombre de ses équipes, de ses représentants ou du reste de son personnel, ou des unes et des autres, quand ces équipes, ces représentants, ou ce personnel auront accompli les tâches qui leur auront été assignées et ne seront plus nécessaires à l'accomplissement d'autres tâches.

Les dépenses de la Commission internationale seront, parallèlement, réduites en conséquence.

Article 8

Chaque membre de la Commission internationale mettra à tout moment à la disposition de la Commission le nombre suivant de personnes qualifiées :

- (a) un représentant d'un rang supérieur et vingt-six autres représentants pour le personnel du quartier général;
- (b) cinq pour chacune des sept équipes régionales;
- (c) deux pour chacune des autres équipes internationales de contrôle, sauf pour les équipes de Gio Linh et de Vung Tau, qui en auront trois chacune;
- (d) cent seize pour fournir leurs services au quartier général de la Commission et à ses équipes.

Article 9

(a) La Commission internationale et chacune de ses équipes agiront comme un organisme unique comprenant des représentants de chacun des quatre membres.

(b) Chaque membre a la responsabilité d'assurer la présence de ses représentants à tous les niveaux de la Commission internationale. En cas d'absence d'un représentant, le membre intéressé désignera immédiatement un remplaçant.

Article 10

(a) Les parties assureront pleinement à la Commission internationale, coopération, assistance et protection.

(b) Les parties maintiendront en tout temps une liaison régulière et continue avec la Commission internationale. Tant qu'existera la Commission militaire mixte quadripartite, les délégations des parties à cette Commission assumeront aussi des fonctions de liaison avec la Commission internationale. Quand la Commission militaire mixte quadripartite aura cessé ses activités, cette liaison sera assurée par la Commission militaire mixte bipartite, des missions de liaison ou par d'autres moyens adéquats.

(c) La Commission internationale et les Commissions militaires mixtes coopéreront étroitement et se prêteront mutuellement assistance dans l'exécution de leurs fonctions respectives.

(d) En tout endroit où une équipe sera basée ou en fonctions, la partie intéressée désignera un officier de liaison auprès de l'équipe pour coopérer avec elle et l'aider à exécuter sans obstacle sa tâche de contrôle et de surveillance. Quand une équipe mènera une enquête, un officier de liaison de chaque partie intéressée aura la faculté de l'accompagner pourvu que l'enquête n'en soit pas retardée.

(e) Chaque partie préviendra la Commission internationale avec un délai raisonnable de tout ce qu'elle se propose de faire touchant les dispositions de l'Accord dont la Commission internationale a mission de contrôler et de surveiller l'application.

(f) La Commission internationale et, notamment, ses équipes jouiront, aux fins d'observation, de la liberté de mouvement qui leur est raisonnablement nécessaire pour qu'elles puissent s'acquitter convenablement de leurs fonctions, ainsi qu'il est stipulé dans l'Accord. Dans l'exercice de ces fonctions, la Commission internationale et notamment ses équipes, recevront des parties intéressées toute l'aide et toute la coopération qui leur sont nécessaires.

Article 11

Le Conseil national de réconciliation et de concorde nationales apportera

sans restriction sa coopération et son assistance à la Commission internationale pour permettre à celle-ci de surveiller l'organisation des élections générales libres et démocratiques décrites dans les articles 9 (b) et 12 (b) de l'Accord conformément aux modalités dont seront convenus le Conseil national et la Commission internationale.

Article 12

La Commission internationale et les membres de son personnel qui ont la nationalité d'un Etat membre jouiront, dans l'accomplissement de leurs tâches, de privilèges et immunités équivalents à ceux qui sont accordés aux missions diplomatiques et aux agents diplomatiques.

Article 13

La Commission internationale pourra utiliser les moyens de communication et de transport qui lui seront nécessaires pour s'acquitter de ses fonctions. Chaque partie sud-vietnamienne mettra à la disposition de la Commission internationale des installations convenables à usage de bureaux et de logements et l'aidera à se procurer ces installations à louer. La Commission internationale pourra obtenir des parties, à des conditions mutuellement acceptables, les moyens de communication et de transport qui lui seront nécessaires et pourra acheter de n'importe quelle source le matériel et les services qui lui seront nécessaires et qu'elle n'aura pas obtenus des parties. Ces moyens seront la possession de la Commission internationale.

Article 14

Les dépenses entraînées par les activités de la Commission internationale seront supportées par les parties et les membres de la Commission internationale conformément aux dispositions du présent article.

(a) Chaque pays membre de la Commission internationale paiera les traitements et indemnités de son personnel.

(b) Toutes les autres dépenses de la Commission internationale seront couvertes par prélèvement sur un fonds auquel chacune des quatre parties contribuera à raison de vingt-trois pour cent (23%) et auquel chaque membre de la Commission internationale contribuera à raison de deux pour cent (2%).

(c) Dans un délai de trente jours à compter de la date d'entrée en vigueur du présent Protocole, chacune des quatre parties fera à la Commission internationale un versement initial équivalent à quatre millions cinq cent mille (4 500 000) francs français, en monnaie convertible, somme qui viendra en déduction du montant dû par ladite partie au titre du premier budget.

(d) La Commission internationale préparera elle-même ses budgets.

Lorsque la Commission internationale aura approuvé un budget, elle le soumettra pour approbation à toutes les parties signataires de l'Accord. Ce n'est qu'après l'approbation des budgets par les quatre parties à l'Accord que celles-ci seront tenues de verser leur contribution. Cependant, si les parties à l'Accord ne parviennent pas à convenir d'un nouveau budget, la Commission internationale prendra provisoirement pour base de ses dépenses le budget précédent, non compris les dépenses extraordinaires engagées une fois pour toutes pour l'installation ou pour l'acquisition d'équipement; les parties continueront à verser leur contribution sur cette base jusqu'à ce qu'un nouveau budget soit approuvé.

Article 15

(a) Le quartier général sera opérationnel et en place dans les vingt-quatre heures qui suivront le cessez-le-feu.

(b) Les équipes régionales seront opérationnelles et en place, et trois équipes de surveillance et de contrôle de la remise du personnel capturé et détenu seront opérationnelles et prêtes à être acheminées dans les 48 heures qui suivront le cessez-le-feu.

(c) Les autres équipes seront opérationnelles et en place dans les quinze à trente jours qui suivront le cessez-le-feu.

Article 16

Les réunions seront convoquées par le Président. La Commission internationale adoptera d'autres procédures de travail propres à lui permettre de remplir efficacement ses fonctions, et compatibles avec le respect de la souveraineté du Sud-Vietnam.

Article 17

Les membres de la Commission internationale pourront accepter les obligations découlant du présent Protocole en adressant des notes d'acceptation aux quatre parties signataires de l'Accord. Si un membre de la Commission internationale désire se retirer de la Commission internationale, il pourra le faire sous préavis de trois mois signifié par des notes adressées aux quatre parties à l'Accord; dans ce cas, ces quatre parties se consulteront afin de convenir d'un membre remplaçant.

Article 18

Le présent Protocole entrera en vigueur dès sa signature par les représentants plénipotentiaires de toutes les parties participant à la Conférence de

Paris sur le Vietnam. Il sera strictement appliqué par toutes les parties intéressées.

FAIT à Paris, le vingt-sept janvier mil neuf cent soixante-treize, en anglais et en vietnamien. Les textes anglais et vietnamien sont officiels et font également foi.

Pour le Gouvernement
des Etats-Unis d'Amérique :

[*Signé*]

WILLIAM P. ROGERS
Secrétaire d'Etat

Pour le Gouvernement
de la République du Viet-Nam :

[*Signé*]

TRAN VAN LAM
Ministre des Affaires étrangères

Pour le Gouvernement
de la République démocratique
du Viet-Nam :

[Signé]

NGUYEN DUY TRINH
Ministre des Affaires étrangères

Pour le Gouvernement
révolutionnaire provisoire
de la République du Sud Viet-Nam :

[Signé]

NGUYEN THI BINH
Ministre des Affaires étrangères

PROTOCOL¹ TO THE AGREEMENT ON ENDING THE WAR
AND RESTORING PEACE IN VIET-NAM² CONCERNING
THE INTERNATIONAL COMMISSION OF CONTROL
AND SUPERVISION

The Government of the United States of America, with the concurrence of the Government of the Republic of Viet-Nam,

The Government of the Democratic Republic of Viet-Nam, with the concurrence of the Provisional Revolutionary Government of the Republic of South Viet-Nam,

In implementation of Article 18 of the Agreement on Ending the War and Restoring Peace in Viet-Nam² signed on this date providing for the formation of the International Commission of Control and Supervision,

Have agreed as follows :

Article 1

The implementation of the Agreement is the responsibility of the parties signatory to the Agreement.

The functions of the International Commission are to control and supervise the implementation of the provisions mentioned in Article 18 of the Agreement. In carrying out these functions, the International Commission shall :

- (a) Follow the implementation of the above-mentioned provisions of the Agreement through communication with the parties and on-the-spot observation at the places where this is required;
- (b) Investigate violations of the provisions which fall under the control and supervision of the Commission;
- (c) When necessary, cooperate with the Joint Military Commissions in deterring and detecting violations of the above-mentioned provisions.

Article 2

The International Commission shall investigate violations of the provisions described in Article 18 of the Agreement on the request of the Four-Party Joint Military Commission, or of the Two-Party Joint Military Commission, or of any party, or, with respect to Article 9 (b) of the Agreement on general elections, of the National Council of National Reconciliation and Concord,

---

¹ Came into force on 27 January 1973 by signature, in accordance with article 18.

² See p. 2 of this volume.

or in any case where the International Commission has other adequate grounds for considering that there has been a violation of those provisions. It is understood that, in carrying out this task, the International Commission shall function with the concerned parties' assistance and cooperation as required.

Article 3

(a) When the International Commission finds that there is a serious violation in the implementation of the Agreement or a threat to peace against which the Commission can find no appropriate measure, the Commission shall report this to the four parties to the Agreement so that they can hold consultations to find a solution.

(b) In accordance with Article 18 (f) of the Agreement, the International Commission's reports shall be made with the unanimous agreement of the representatives of all the four members. In case no unanimity is reached, the Commission shall forward the different views to the four parties in accordance with Article 18 (b) of the Agreement, or to the two South Vietnamese parties in accordance with Article 18 (c) of the Agreement, but these shall not be considered as reports of the Commission.

Article 4

(a) The headquarters of the International Commission shall be at Saigon.

(b) There shall be seven regional teams located in the regions shown on the annexed map and based at the following places :

<i>Regions</i>	<i>Places</i>
I	Hue
II	Danang
III	Pleiku
IV	Phan Thiet
V	Bien Hoa
VI	My Tho
VII	Can Tho

The International Commission shall designate three teams for the region of Saigon-Gia Dinh.

(c) There shall be twenty-six teams operating in the areas shown on the annexed map and based at the following places in South Viet-Nam :

Region I
Quang Tri
Phu Bai

Region II
Hoi An
Tam Ky
Chu Lai

Region III

Kontum
Hau Bon
Phu Cat
Tuy An
Ninh Hoa
Ban Me Thuot

Region IV

Da Lat
Bao Loc
Phan Rang

Region V

An Loc
Xuan Loc
Ben Cat
Cu Chi
Tan An

Region VI

Moc Hoa
Giong Trom

Region VII

Tri Ton
Vinh Long
Vi Thanh
Khanh Hung
Quan Long

(d) There shall be twelve teams located as shown on the annexed map and based at the following places :

Gio Linh (to cover the area south of the Provisional Military Demarcation Line)

Lao Bao
Ben Het
Duc Co
Chu Lai
Qui Nhon
Nha Trang
Vung Tau
Xa Mat
Bien Hoa Airfield
Hong Ngu
Can Tho

(e) There shall be seven teams, six of which shall be available for assignment to the points of entry which are not listed in paragraph (d) above and which the two South Vietnamese parties choose as points for legitimate entry to South Viet-Nam for replacement of armaments, munitions, and war material permitted by Article 7 of the Agreement. Any team or teams not needed for the above-mentioned assignment shall be available for other tasks, in keeping with the Commission's responsibility for control and supervision.

(f) There shall be seven teams to control and supervise the return of captured and detained personnel of the parties.

Article 5

(a) To carry out its tasks concerning the return of the captured military personnel and foreign civilians of the parties as stipulated by Article 8 (a) of the Agreement, the International Commission shall, during the time of such return, send one control and supervision team to each place in Viet-Nam where the captured persons are being returned, and to the last detention places from which these persons will be taken to the places of return.

(b) To carry out its tasks concerning the return of the Vietnamese civilian personnel captured and detained in South Viet-Nam mentioned in Article 8 (c) of the Agreement, the International Commission shall, during the time of such return, send one control and supervision team to each place in South Viet-Nam where the above-mentioned captured and detained persons are being returned, and to the last detention places from which these persons shall be taken to the places of return.

Article 6

To carry out its tasks regarding Article 9 (b) of the Agreement on the free and democratic general elections in South Viet-Nam, the International Commission shall organize additional teams, when necessary. The International Commission shall discuss this question in advance with the National Council of National Reconciliation and Concord. If additional teams are necessary for this purpose, they shall be formed thirty days before the general elections.

Article 7

The International Commission shall continually keep under review its size, and shall reduce the number of its teams, its representatives or other personnel, or both, when those teams, representatives or personnel have accomplished the tasks assigned to them and are not required for other tasks. At the same time, the expenditures of the International Commission shall be reduced correspondingly.

Article 8

Each member of the International Commission shall make available at all times the following numbers of qualified personnel :

- (a) One senior representative and twenty-six others for the headquarters staff.
- (b) Five for each of the seven regional teams.
- (c) Two for each of the other international control teams, except for the teams at Gio Linh and Vung Tau, each of which shall have three.

- (d) One hundred sixteen for the purpose of providing support to the Commission Headquarters and its teams.

Article 9

(a) The International Commission, and each of its teams, shall act as a single body comprising representatives of all four members.

(b) Each member has the responsibility to ensure the presence of its representatives at all levels of the International Commission. In case a representative is absent, the member concerned shall immediately designate a replacement.

Article 10

(a) The parties shall afford full cooperation, assistance, and protection to the International Commission.

(b) The parties shall at all times maintain regular and continuous liaison with the International Commission. During the existence of the Four-Party Joint Military Commission, the delegations of the parties to that Commission shall also perform liaison functions with the International Commission. After the Four-Party Joint Military Commission has ended its activities, such liaison shall be maintained through the Two-Party Joint Military Commission, liaison missions, or other adequate means.

(c) The International Commission and the Joint Military Commissions shall closely cooperate with and assist each other in carrying out their respective functions.

(d) Wherever a team is stationed or operating, the concerned party shall designate a liaison officer to the team to cooperate with and assist it in carrying out without hindrance its task of control and supervision. When a team is carrying out an investigation, a liaison officer from each concerned party shall have the opportunity to accompany it, provided the investigation is not thereby delayed.

(e) Each party shall give the International Commission reasonable advance notice of all proposed actions concerning those provisions of the Agreement that are to be controlled and supervised by the International Commission.

(f) The International Commission, including its teams, is allowed such movement for observation as is reasonably required for the proper exercise of its functions as stipulated in the Agreement. In carrying out these functions, the International Commission, including its teams, shall enjoy all necessary assistance and cooperation from the parties concerned.

Article 11

In supervising the holding of the free and democratic general elections described in Articles 9 (b) and 12 (b) of the Agreement in accordance with

modalities to be agreed upon between the National Council of National Reconciliation and Concord and the International Commission, the latter shall receive full cooperation and assistance from the National Council.

Article 12

The International Commission and its personnel who have the nationality of a member state shall, while carrying out their tasks, enjoy privileges and immunities equivalent to those accorded diplomatic missions and diplomatic agents.

Article 13

The International Commission may use the means of communication and transport necessary to perform its functions. Each South Vietnamese party shall make available for rent to the International Commission appropriate office and accommodation facilities and shall assist it in obtaining such facilities. The International Commission may receive from the parties, on mutually agreeable terms, the necessary means of communication and transport and may purchase from any source necessary equipment and services not obtained from the parties. The International Commission shall possess these means.

Article 14

The expenses for the activities of the International Commission shall be borne by the parties and the members of the International Commission in accordance with the provisions of this Article :

(a) Each member country of the International Commission shall pay the salaries and allowances of its personnel.

(b) All other expenses incurred by the International Commission shall be met from a fund to which each of the four parties shall contribute twenty-three percent (23%) and to which each member of the International Commission shall contribute two percent (2%).

(c) Within thirty days of the date of entry into force of this Protocol, each of the four parties shall provide the International Commission with an initial sum equivalent to four million, five hundred thousand (4,500,000) French francs in convertible currency, which sum shall be credited against the amounts due from that party under the first budget.

(d) The International Commission shall prepare its own budgets. After the International Commission approves a budget, it shall transmit it to all parties signatory to the Agreement for their approval. Only after the budgets have been approved by the four parties to the Agreement shall they be obliged to make their contributions. However, in case the parties to the Agreement do

not agree on a new budget, the International Commission shall temporarily base its expenditures on the previous budget, except for the extraordinary, one-time expenditures for installation or for the acquisition of equipment, and the parties shall continue to make their contributions on that basis until a new budget is approved.

Article 15

(a) The headquarters shall be operational and in place within twenty-four hours after the cease-fire.

(b) The regional teams shall be operational and in place, and three teams for supervision and control of the return of the captured and detained personnel shall be operational and ready for dispatch within forty-eight hours after the cease-fire.

(c) Other teams shall be operational and in place within fifteen to thirty days after the cease-fire.

Article 16

Meetings shall be convened at the call of the Chairman. The International Commission shall adopt other working procedures appropriate for the effective discharge of its functions and consistent with respect for the sovereignty of South Viet-Nam.

Article 17

The Members of the International Commission may accept the obligations of this Protocol by sending notes of acceptance to the four parties signatory to the Agreement. Should a member of the International Commission decide to withdraw from the International Commission, it may do so by giving three months notice by means of notes to the four parties to the Agreement, in which case those four parties shall consult among themselves for the purpose of agreeing upon a replacement member.

Article 18

The Protocol to the Paris Agreement on Ending the War and Restoring Peace in Viet-Nam concerning the International Commission of Control and Supervision shall enter into force upon signature of this document by the Secretary of State of the Government of the United States of America and the Minister for Foreign Affairs of the Government of the Democratic Republic of Viet-Nam, and upon signature of a document¹ in the same terms by the Secre-

¹ See p. 330 of this volume.

tary of State of the Government of the United States of America, the Minister for Foreign Affairs of the Government of the Republic of Viet-Nam, the Minister for Foreign Affairs of the Government of the Democratic Republic of Viet-Nam, and the Minister for Foreign Affairs of the Provisional Revolutionary Government of the Republic of South Viet-Nam. The Protocol shall be strictly implemented by all the parties concerned.

DONE in Paris this twenty-seventh day of January, one thousand nine hundred and seventy-three, in English and Vietnamese. The English and Vietnamese texts are official and equally authentic.

For the Government
of the United States of America :

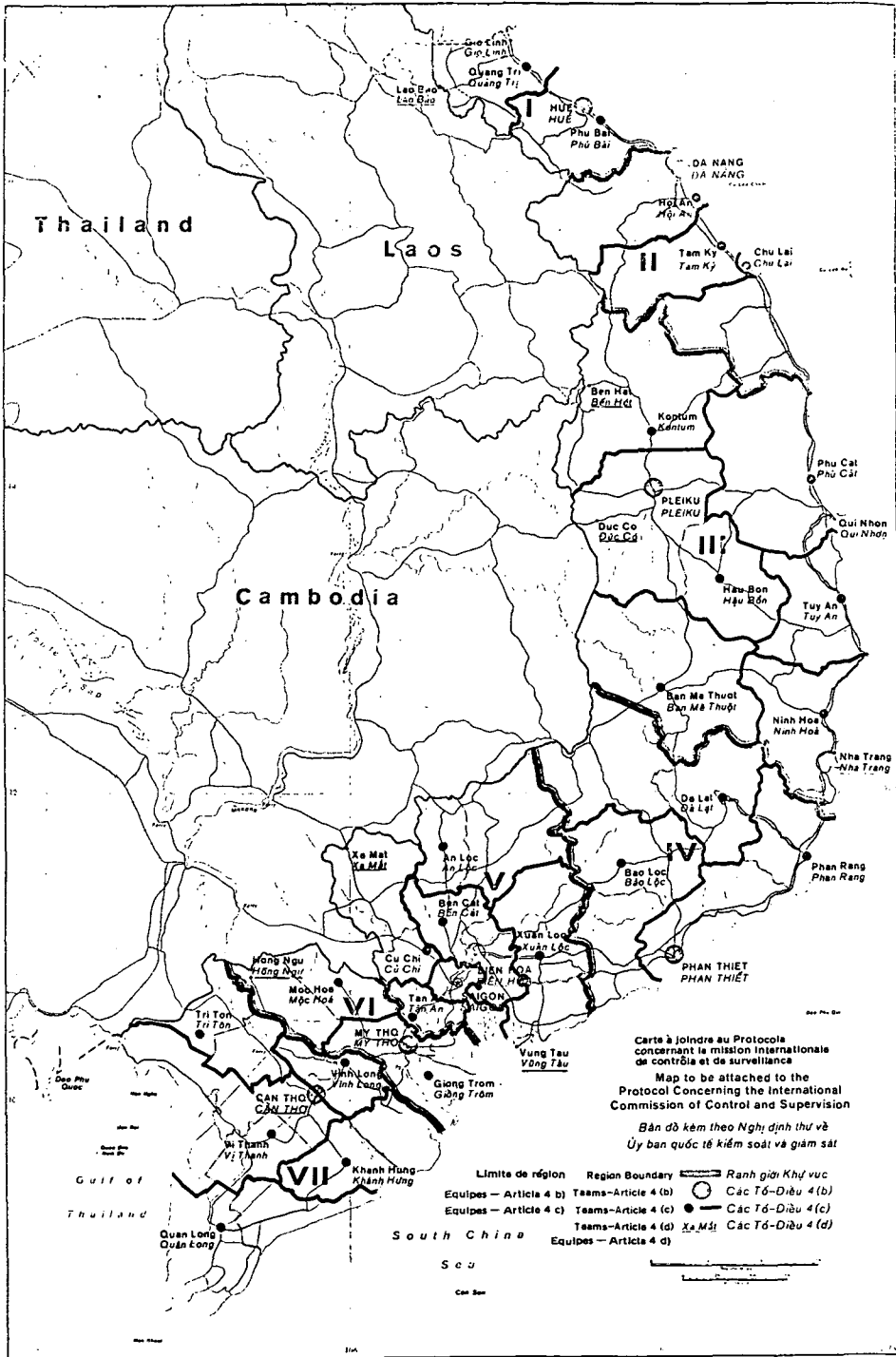
[Signed]

WILLIAM P. ROGERS
Secretary of State

For the Government
of the Democratic Republic
of Viet-Nam :

[Signed]

NGUYEN DUY TRINH
Minister for Foreign Affairs

This map is reduced 40% in size from the original document submitted for registration.
 La présente carte est réduite de 40% par rapport au document soumis à l'enregistrement.

[VIETNAMESE TEXT — TEXTE VIETNAMIEN]

NGHỊ ĐỊNH THƯ CỦA HIỆP ĐỊNH VỀ CHẤM DỨT CHIẾN TRANH, LẬP
LẠI HÒA BÌNH Ở VIỆT NAM VỀ ỦY BAN QUỐC TẾ KIỂM SOÁT
VÀ GIÁM SÁT

Chính phủ Hoa Kỳ với sự thỏa thuận của Chính phủ
Việt Nam cộng hòa,

Chính phủ Việt Nam dân chủ cộng hòa với sự thỏa
thuận của Chính phủ cách mạng lâm thời Cộng hòa miền Nam
Việt Nam,

Thực hiện điều 18 của Hiệp định về chấm dứt chiến
tranh, lập lại hòa bình ở Việt Nam ký vào ngày này, quy
định việc thành lập Ủy ban quốc tế kiểm soát và giám sát,

Đã thỏa thuận như sau :

Điều 1

Việc thi hành Hiệp định là trách nhiệm của các bên
ký kết.

Nhiệm vụ của Ủy ban quốc tế là kiểm soát và giám
sát việc thi hành những điều khoản nói trong Điều 18 của
Hiệp định. Trong khi thực hiện nhiệm vụ này, Ủy ban
quốc tế sẽ :

- a) Theo dõi việc thực hiện những điều khoản trên đây của
Hiệp định qua liên lạc với các bên và quan sát tại

chỗ ở những nơi cần thiết ;

- b) Điều tra các vụ vi phạm những điều khoản thuộc thẩm quyền kiểm soát và giám sát của Ủy ban ;
- c) Khi cần thiết, hợp tác với các Ban liên hợp quân sự trong việc ngăn ngừa và phát hiện vi phạm các điều khoản nói trên.

Điều 2

Ủy ban quốc tế sẽ điều tra những vụ vi phạm các điều khoản nói trong Điều 18 của Hiệp định theo yêu cầu của Ban liên hợp quân sự bốn bên, hoặc của bất cứ bên nào, hoặc, đối với Điều 9(b) của Hiệp định về tổng tuyển cử, của Hội đồng quốc gia hòa giải và hòa hợp dân tộc, hoặc trong bất cứ trường hợp nào mà Ủy ban quốc tế có đầy đủ căn cứ khác để cho rằng đã xảy ra vi phạm đối với các điều khoản đó. Cần hiểu rằng, khi tiến hành nhiệm vụ này, Ủy ban quốc tế sẽ hành động với sự giúp đỡ và hợp tác cần thiết của các bên có liên quan.

Điều 3

a) Khi Ủy ban quốc tế thấy có một sự vi phạm nghiêm trọng đối với việc thực hiện Hiệp định hoặc thấy có nguy cơ đe dọa hòa bình mà Ủy ban không đi đến một biện pháp thích đáng, thì Ủy ban sẽ báo cáo việc đó cho bốn bên ký kết Hiệp định để bốn bên hiệp thương giải quyết.

b) Theo Điều 18(f) của Hiệp định, các bản báo cáo của Ủy ban quốc tế phải được sự nhất trí thỏa thuận của đại diện tất cả bốn thành viên. Trong trường hợp không có sự nhất trí, thì Ủy ban sẽ chuyển các ý kiến khác nhau cho bốn bên theo Điều 18(b) của Hiệp định hoặc cho hai

bên miền Nam Việt Nam theo Điều 18(c) của Hiệp định, nhưng không được coi đó là báo cáo của Ủy ban.

Điều 4

a) Trụ sở của Ủy ban quốc tế đặt tại Sài Gòn.

b) Sẽ có bảy tổ khu vực đặt tại các khu vực ghi trong bản đồ kèm theo và đóng tại các địa điểm sau đây :

<u>Khu vực</u>	<u>Địa điểm</u>
I	Huế
II	Đà Nẵng
III	Pleiku
IV	Phan Thiết
V	Biên Hòa
VI	Mỹ Tho
VII	Cần Thơ

Ủy ban quốc tế cử ba tổ cho khu vực Sài Gòn - Gia Định

c) Sẽ có hai mươi sáu tổ hoạt động trong các địa phương ghi trong bản đồ kèm theo và đóng tại các địa điểm sau đây ở miền Nam Việt Nam :

Khu vực I

Quảng Trị
Phước Bài

Khu vực II

Hội An
Tam Kỳ
Chu Lai

Khu vực III

Kontum
Hậu Bôn
Phước Cát
Tuy An
Ninh Hòa
Ban Mê Thuột

Khu vực IV

Đà Lạt
Bảo Lộc
Phan Rang

Khu vực V

An Lộc
Xuân Lộc
Bến Cát
Củ Chi
Tân An

Khu vực VI

Mộc Hóa
Giồng Trôm

Khu vực VII

Tri Tôn
Vĩnh Long
Vị Thanh
Khánh Hưng
Quán Long

d) Sẽ có mười hai tổ bố trí theo như bản đồ kèm theo và đóng tại những địa điểm sau đây :

Gio Linh (hoạt động trong vùng phía Nam giới tuyến quân sự tạm thời)

Lao Bảo
Bến Hết
Đức Cơ
Chu Lai
Quy Nhơn
Nha Trang
Vũng Tàu
Xa Mát
Sân bay Biên Hòa
Hồng Ngự
Cần Thơ

e) Sẽ có bảy tổ, trong số đó sáu tổ có thể được cử đến các cửa khẩu không nằm trong danh sách nói ở đoạn (d) trên đây, mà được hai bên miền Nam Việt Nam chọn làm nơi cho phép đưa vào miền Nam Việt Nam vũ khí, đạn dược

và dụng cụ chiến tranh được phép thay thế theo Điều 7 của Hiệp định. Tổ nào hoặc những tổ nào không cần cho nhiệm vụ nói trên thì có thể dùng vào nhiệm vụ khác phù hợp với trách nhiệm kiểm soát và giám sát của Ủy ban.

f) Sẽ lập bảy tổ kiểm soát và giám sát việc trao trả nhân viên của các bên bị bắt và giam giữ.

Điều 5

a) Để thực hiện nhiệm vụ của mình về việc trao trả những nhân viên quân sự của các bên bị bắt và thường dân nước ngoài của các bên bị bắt nói trong Điều 8(a) của Hiệp định, Ủy ban quốc tế sẽ, trong thời gian trao trả, cử một tổ kiểm soát và giám sát tới mỗi nơi ở Việt Nam có việc trao trả những người bị bắt và tới những nơi giam giữ cuối cùng trước khi những người đó được đưa đến nơi trao trả.

b) Để thực hiện nhiệm vụ của mình về việc trao trả những nhân viên dân sự Việt Nam bị bắt và giam giữ ở miền Nam Việt Nam nói trong Điều 8(c) của Hiệp định, Ủy ban quốc tế sẽ, trong thời gian tiến hành trao trả, cử một tổ kiểm soát và giám sát tới mỗi nơi ở miền Nam Việt Nam có việc trao trả những người bị bắt và giam giữ nói trên và tới những nơi giam giữ cuối cùng trước khi những người đó được đưa đến nơi trao trả.

Điều 6

Để thực hiện nhiệm vụ liên quan đến Điều 9(b) của Hiệp định về cuộc tổng tuyển cử tự do và dân chủ ở miền Nam Việt Nam, Ủy ban quốc tế sẽ tổ chức thêm những tổ, nếu thấy cần thiết. Ủy ban quốc tế sẽ thảo luận trước về vấn đề này với Hội đồng quốc gia hòa giải và hòa hợp dân

tộc. Nếu cần có thêm những tổ nhằm mục đích đó, thì những tổ đó sẽ được thành lập ba mươi ngày trước cuộc tổng tuyển cử.

Điều 7

Ủy ban quốc tế sẽ luôn luôn xem lại vấn đề số nhân viên của mình, và sẽ giảm bớt số tổ, số đại biểu hoặc số nhân viên khác, hoặc cả hai, khi các tổ, đại biểu hoặc nhân viên ấy đã hoàn thành nhiệm vụ mà họ đã được giao và không cần cho nhiệm vụ khác, đồng thời Ủy ban quốc tế giảm các chi phí một cách tương ứng.

Điều 8

Mỗi thành viên Ủy ban quốc tế luôn luôn phải cung cấp số nhân viên có thẩm quyền sau đây :

- a) Một trưởng đoàn và hai mươi sáu người khác cho cơ quan Ủy ban.
- b) Năm người cho mỗi tổ trong số bảy tổ khu vực.
- c) Hai người cho mỗi tổ khác của Ủy ban quốc tế, trừ các tổ ở Gio Linh và Vũng Tàu thì mỗi tổ có ba người.
- d) Một trăm mười sáu người để giúp việc tại cơ quan Ủy ban quốc tế và các tổ.

Điều 9

a) Ủy ban quốc tế, và mỗi tổ của Ủy ban quốc tế, hành động như một cơ quan thống nhất bao gồm đại biểu của tất cả bốn thành viên.

b) Mỗi thành viên có trách nhiệm bảo đảm sự có mặt của các đại biểu của mình ở tất cả các cấp của Ủy ban quốc

tế. Trong trường hợp một đại biểu vắng mặt, thành viên hữu quan phải cử ngay người thay thế.

Điều 10

a) Các bên sẽ dành sự hợp tác, giúp đỡ và bảo vệ đầy đủ cho Ủy ban quốc tế.

b) Các bên sẽ thường xuyên giữ liên lạc đều đặn và liên tục với Ủy ban quốc tế. Trong thời gian tồn tại của Ban liên hợp quân sự bốn bên, các đoàn đại biểu của các bên trong Ban này sẽ đồng thời làm chức năng liên lạc với Ủy ban quốc tế. Sau khi Ban liên hợp quân sự bốn bên đã chấm dứt hoạt động, sự liên lạc đó sẽ được duy trì thông qua Ban liên hợp quân sự hai bên, các phái đoàn liên lạc, hoặc bằng các cách thích hợp khác.

c) Ủy ban quốc tế và các Ban liên hợp quân sự hợp tác chặt chẽ và giúp đỡ lẫn nhau trong khi tiến hành nhiệm vụ của mình.

d) Tổ đóng hoặc hoạt động ở vùng nào, thì bên có liên quan cử sĩ quan liên lạc bên cạnh tổ để hợp tác và giúp đỡ tổ tiến hành nhiệm vụ kiểm soát và giám sát mà không có sự cản trở. Khi một tổ tiến hành một cuộc điều tra, sĩ quan liên lạc của mỗi bên liên quan sẽ có cơ hội cùng đi với tổ miễn là việc đó không làm trì hoãn cuộc điều tra.

e) Mỗi bên sẽ thông báo trước với một thời gian hợp lý cho Ủy ban quốc tế về tất cả những hành động dự định tiến hành có liên quan đến các điều khoản của Hiệp định mà Ủy ban quốc tế phải kiểm soát và giám sát.

f) Ủy ban quốc tế, kể cả các tổ, được đi lại quan sát theo sự cần thiết hợp lý để thực hiện đúng đắn nhiệm

vụ của mình như đã quy định trong Hiệp định. Trong khi thực hiện các nhiệm vụ này, Ủy ban quốc tế, kể cả các tổ, sẽ được mọi sự giúp đỡ và hợp tác cần thiết của các bên hữu quan.

Điều 11

Trong khi giám sát việc thực hiện tổng tuyên cử tự do và dân chủ nói trong Điều 9(b) và Điều 12(b) của Hiệp định theo những thể thức sẽ được thỏa thuận giữa Hội đồng quốc gia hòa giải và hòa hợp dân tộc với Ủy ban quốc tế, Ủy ban quốc tế sẽ được sự hợp tác và giúp đỡ đầy đủ của Hội đồng quốc gia hòa giải và hòa hợp dân tộc.

Điều 12

Ủy ban quốc tế và nhân viên của Ủy ban có quốc tịch của một nước thành viên, trong khi thi hành nhiệm vụ, sẽ được hưởng quyền ưu đãi và miễn trừ tương đương với quyền dành cho các phái đoàn ngoại giao và nhân viên ngoại giao.

Điều 13

Ủy ban quốc tế được sử dụng những phương tiện thông tin và vận tải cần thiết để thi hành nhiệm vụ. Mỗi bên miền Nam Việt Nam sẽ cung cấp cho Ủy ban quốc tế, do Ủy ban quốc tế trả tiền, trụ sở, nhà ở và những tiện nghi thích hợp và sẽ giúp đỡ Ủy ban quốc tế có các tiện nghi đó. Ủy ban quốc tế có thể nhận của các bên, theo điều kiện hai bên đều thỏa thuận, phương tiện thông tin và vận tải cần thiết và có thể mua từ bất cứ nguồn nào những thiết bị cần thiết và thuê phục vụ cần thiết không nhận được của các bên. Ủy ban quốc tế sẽ sở hữu các phương tiện nói trên.

Điều 14

Chi phí cho các hoạt động của Ủy ban quốc tế sẽ do các bên và các thành viên Ủy ban quốc tế chịu theo các điều khoản của điều này :

- a) Mỗi nước thành viên của Ủy ban quốc tế sẽ trả lương và phụ cấp cho nhân viên của mình.
- b) Tất cả các chi phí khác của Ủy ban quốc tế sẽ lấy ở một quỹ do bốn bên đóng góp, mỗi bên hai mươi ba phần trăm (23%) và do các thành viên của Ủy ban quốc tế đóng góp, mỗi nước hai phần trăm (2%).
- c) Trong vòng ba mươi ngày sau khi Nghị định thư này có hiệu lực, mỗi bên trong bốn bên sẽ cấp cho Ủy ban quốc tế một số tiền đầu tiên tương đương với bốn triệu năm trăm nghìn (4.500.000) đồng pho-răng Pháp bằng loại tiền có thể đổi ra được, số tiền này sẽ được tính vào số tiền mà bên đó phải trả trong ngân sách đầu tiên.
- d) Ủy ban quốc tế sẽ dự trù các ngân sách của mình. Sau khi Ủy ban quốc tế thông qua một ngân sách, Ủy ban sẽ chuyển ngân sách đó cho tất cả các bên ký kết Hiệp định để được thông qua. Chỉ sau khi các ngân sách đã được bốn bên ký kết Hiệp định thông qua thì các bên đó mới có nghĩa vụ đóng góp. Tuy nhiên, trong trường hợp các bên ký kết Hiệp định chưa thỏa thuận được ngân sách mới, Ủy ban quốc tế sẽ tạm thời chi tiêu theo ngân sách trước trừ các khoản đặc biệt chỉ chi một lần về đặt cơ quan và mua trang bị, và các bên sẽ tiếp tục đóng góp trên cơ sở đó cho đến khi ngân sách mới được thông qua.

Điều 15

a) Cơ quan Ủy ban quốc tế sẽ sẵn sàng hoạt động và có mặt ở vị trí hai mươi bốn giờ sau khi ngừng bắn.

b) Các tổ khu vực sẽ sẵn sàng hoạt động và có mặt ở vị trí và ba tổ kiểm soát và giám sát việc trao trả nhân viên bị bắt và giam giữ sẽ sẵn sàng hoạt động và sẵn sàng được cử đi trong vòng bốn mươi tám giờ sau khi ngừng bắn.

c) Các tổ khác sẽ sẵn sàng hoạt động và có mặt ở vị trí trong vòng mười lăm đến ba mươi ngày sau khi ngừng bắn.

Điều 16

Các cuộc họp sẽ do Chủ tịch triệu tập. Ủy ban quốc tế sẽ thông qua những thủ tục làm việc khác thích hợp để thực hiện có hiệu quả nhiệm vụ của mình và phù hợp với việc tôn trọng chủ quyền của miền Nam Việt Nam.

Điều 17

Các thành viên của Ủy ban quốc tế có thể nhận nghĩa vụ theo Nghị định thư này bằng cách gửi công hàm, chấp nhận cho bốn bên ký kết Hiệp định. Thành viên nào trong Ủy ban quốc tế quyết định rút khỏi Ủy ban quốc tế thì họ có thể làm như vậy bằng cách gửi công hàm trước ba tháng cho bốn bên ký kết Hiệp định; trong trường hợp đó, bốn bên ký kết Hiệp định sẽ hiệp thương với nhau để thỏa thuận về một thành viên thay thế.

Điều 18

Nghị định thư của Hiệp định Pa-ri về chấm dứt chiến tranh, lập lại hòa bình ở Việt Nam về Ủy ban quốc tế kiểm soát và giám sát sẽ có hiệu lực khi văn kiện này được Bộ trưởng Bộ Ngoại giao Chính phủ Hoa Kỳ và Bộ trưởng Bộ Ngoại giao Chính phủ Việt Nam dân chủ cộng hòa ký và khi một văn kiện cùng nội dung được Bộ trưởng Bộ Ngoại giao Chính phủ Hoa Kỳ, Tổng trưởng Ngoại giao Chính phủ Việt Nam cộng hòa, Bộ trưởng Bộ Ngoại giao Chính phủ Việt Nam dân chủ cộng hòa và Bộ trưởng Bộ Ngoại giao Chính phủ cách mạng lâm thời Cộng hòa miền Nam Việt Nam ký. Tất cả các bên có liên quan sẽ thi hành triệt để Nghị định thư này.

Làm tại Pa-ri ngày hai mươi bảy tháng giêng năm một nghìn chín trăm bảy mươi ba, bằng tiếng Anh và tiếng Việt Nam. Bản tiếng Anh và bản tiếng Việt Nam đều là những bản chính thức và có giá trị như nhau.

Thay mặt
Chính phủ Hoa Kỳ:

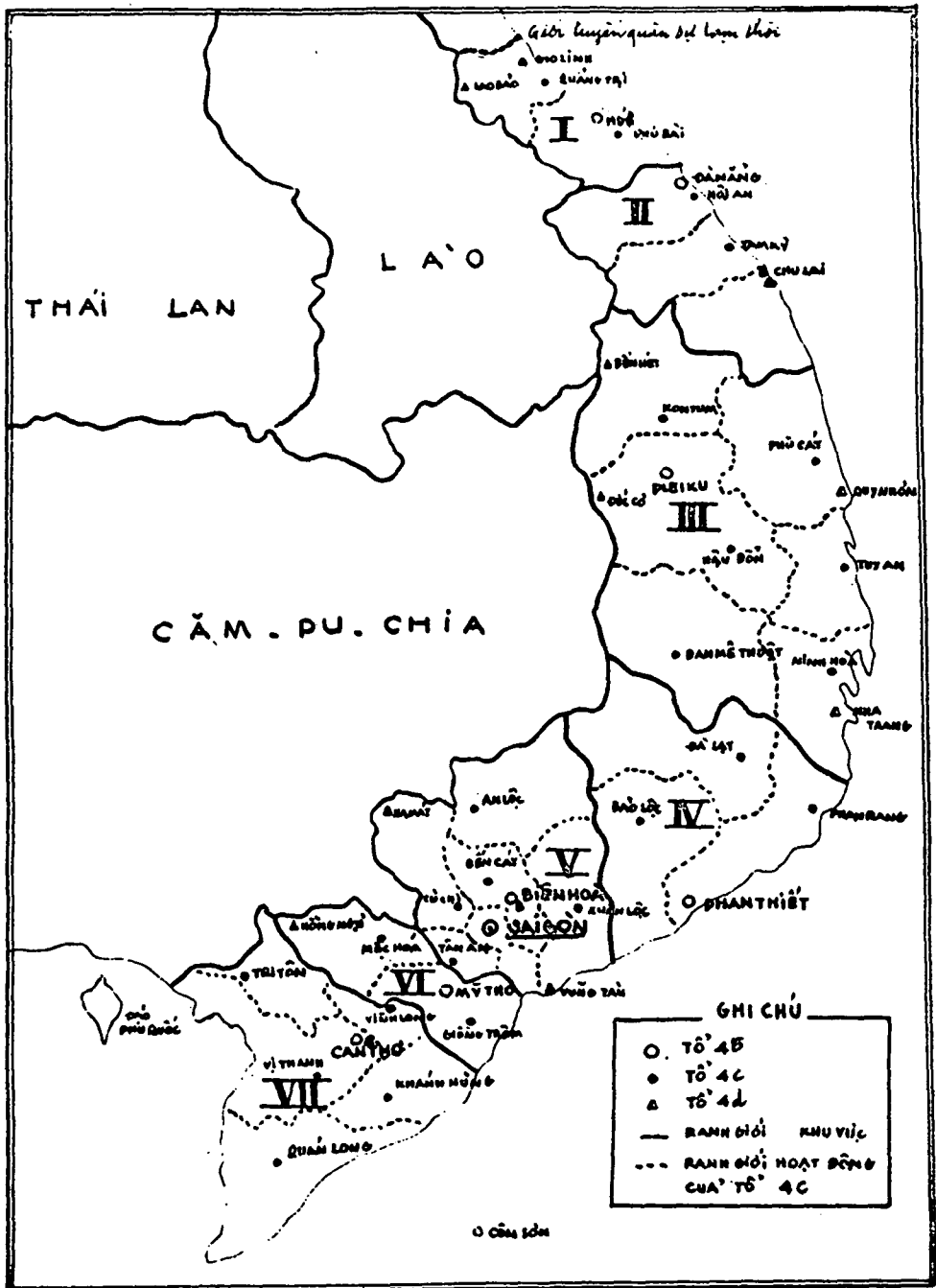
Thay mặt
Chính phủ Việt Nam
dân chủ cộng hòa:

[Signed - Signé]

WILLIAM P. ROGERS
Bộ trưởng Bộ Ngoại giao

[Signed - Signé]

NGUYỄN DUY TRINH
Bộ trưởng Bộ Ngoại giao

This map is reduced 27% in size from the original document submitted for registration.
 La présente carte est réduite de 27% par rapport au document soumis à l'enregistrement.

[TRADUCTION — TRANSLATION]

PROCOLE¹ À L'ACCORD SUR LA CESSATION DE LA GUERRE ET LE RÉTABLISSEMENT DE LA PAIX AU VIETNAM² CONCERNANT LA COMMISSION INTERNATIONALE DE CONTRÔLE ET DE SURVEILLANCE

Le Gouvernement des Etats-Unis d'Amérique, avec l'accord du Gouvernement de la République du Viet-Nam,

Le Gouvernement de la République démocratique du Viet-Nam, avec l'accord du Gouvernement révolutionnaire provisoire de la République du Sud Viet-Nam,

En application des dispositions de l'article 18 de l'Accord sur la cessation de la guerre et le rétablissement de la paix au Viet-Nam², signé ce jour, prévoyant l'établissement de la Commission internationale de contrôle et de surveillance, Sont convenus des dispositions ci-après :

Article premier

Les parties signataires de l'Accord sont responsables de l'application dudit Accord.

La Commission internationale est chargée de contrôler et de surveiller l'application des dispositions mentionnées dans l'article 18 de l'Accord. Dans l'accomplissement de ces fonctions, la Commission internationale :

- (a) suivra l'application des dispositions susmentionnées de l'Accord, moyennant communication avec les parties et observation sur les lieux, là où ce sera nécessaire;
- (b) enquêtera sur les violations des dispositions dont elle a la charge de contrôler et de surveiller l'application;
- (c) en cas de besoin, coopérera avec les Commissions militaires mixtes pour prévenir et déceler les violations des dispositions susmentionnées.

Article 2

La Commission internationale enquêtera sur les violations des dispositions énumérées dans l'article 18 de l'Accord à la demande de la Commission militaire mixte quadripartite ou de la Commission militaire mixte bipartite, ou de toute

---

¹ Entré en vigueur le 27 janvier 1973 par la signature conformément à l'article 18.

² Voir p. 3 du présent volume.

partie, ou, pour ce qui concerne l'article 9 (b) de l'Accord sur les élections générales, du Conseil national de réconciliation et de concorde nationales, ou dans tous les cas où elle a d'autres motifs suffisants de considérer qu'il y a eu violation de ces dispositions. Il est entendu que, dans l'accomplissement de cette tâche, la Commission internationale fonctionnera avec l'assistance et la coopération des parties intéressées dans la mesure requise.

Article 3

(a) Si la Commission internationale constate une violation grave dans l'application de l'Accord ou une menace pour la paix, contre lesquelles elle ne peut pas trouver de mesures appropriées, elle en rendra compte aux quatre parties à l'Accord de façon que celles-ci puissent se consulter pour trouver une solution.

(b) Conformément à l'article 18 (f) de l'Accord, les rapports de la Commission internationale seront établis avec l'accord unanime des représentants de chacun des quatre membres. Si cette unanimité n'est pas obtenue, la Commission communiquera les différentes opinions aux quatre parties conformément à l'article 18 (b) de l'Accord ou aux deux parties sud-vietnamiennes conformément à l'article 18 (c) de l'Accord, mais ces communications ne seront pas considérées comme des rapports de la Commission.

Article 4

(a) Le quartier général de la Commission internationale sera à Saigon.

(b) Il y aura sept équipes régionales, installées dans les régions indiquées sur la carte figurant en annexe et basées dans les localités suivantes :

<i>Régions</i>	<i>Localités</i>
I	Hué
II	Da Nang
III	Pleiku
IV	Phan Thiet
V	Bien Hoa
VI	My Tho
VII	Can Tho

La Commission internationale désignera trois équipes pour la région de Saigon-Gia Dinh.

(c) Il y aura vingt-six équipes opérant dans les régions indiquées sur la carte jointe¹ et basées dans les localités suivantes du Sud-Vietnam :

¹ Pour la carte jointe, voir p. 372 du présent volume.

Région I

Quang Tri
Phu Bai

Région II

Hoi An
Tam Ky
Chu Lai

Région III

Kontum
Hau Bon
Phu Cat
Tuy An
Ninh Hoa
Ban Me Thuot

Région IV

Da Lat
Bao Loc
Phan Rang

Région V

An Loc
Xuan Loc
Ben Cat
Cu Chi
Tan An

Région VI

Moc Hoa
Giong Trom

Région VII

Tri Ton
Vinh Long
Vi Thanh
Khanh Hung
Quan Long

(d) Il y aura douze équipes installées comme indiqué sur la carte figurant en annexe et basées dans les localités suivantes :

Gio Linh, pour l'équipe affectée à la zone située au sud de la ligne de démarcation militaire provisoire

Lao Bao
Duc Co
Qui Nhon
Vung Tau
terrain d'aviation de Bien Hoa
Can Tho
Ben Het
Chu Lai
Nha Trang
Xa Mat
Hong Ngu

(e) Il y aura sept équipes, dont six seront disponibles pour affectation aux points d'entrée non énumérés à l'alinéa (d) ci-dessus et que les deux parties sud-vietnamiennes choisiront comme points d'entrée licite au Sud-Vietnam pour le remplacement des armements, munitions et matériel de guerre autorisés par l'article 7 de l'Accord. Les équipes qu'il n'aura pas été nécessaire de pourvoir d'une telle affectation seront disponibles pour d'autres tâches, dans l'exercice des responsabilités de la Commission en matière de contrôle et de surveillance.

(f) Il y aura sept équipes pour contrôler et surveiller la remise du personnel capturé et détenu relevant des diverses parties.

Article 5

(a) Pour exécuter ses tâches concernant la remise du personnel militaire et des civils étrangers capturés relevant des diverses parties ainsi qu'il est stipulé à l'article 8 (a) de l'Accord, la Commission internationale enverra, pendant la durée de cette remise, une équipe de contrôle et de surveillance en chaque point du Vietnam où s'effectuera cette remise ainsi que dans les derniers lieux de détention d'où ces personnes seront acheminées vers les points de restitution.

(b) Pour exécuter ses tâches concernant la remise du personnel civil vietnamien capturé et détenu au Sud-Vietnam dont il est question à l'article 8 (c) de l'Accord, la Commission internationale enverra, pendant la durée de cette remise, une équipe de contrôle et de surveillance en chaque point du Sud-Vietnam où s'effectuera cette remise ainsi que dans les derniers lieux de détention d'où ces personnes seront acheminées vers les points de restitution.

Article 6

Pour exécuter ses tâches en ce qui concerne l'article 9 (b) de l'Accord sur les élections générales libres et démocratiques au Sud-Vietnam, la Commission internationale organisera des équipes supplémentaires, si nécessaire. La Commission internationale étudiera cette question à l'avance avec le Conseil national de réconciliation et de concorde nationales. Si des équipes supplémentaires sont nécessaires à cette fin, elles seront constituées trente jours avant les élections générales.

Article 7

La Commission internationale appréciera de façon continue l'importance de ses effectifs et réduira le nombre de ses équipes, de ses représentants ou du reste de son personnel, ou des unes et des autres, quand ces équipes, ces représentants ou ce personnel auront accompli les tâches qui leur auront été assignées et ne seront plus nécessaires à l'accomplissement d'autres tâches.

Les dépenses de la Commission internationale seront, parallèlement, réduites en conséquence.

Article 8

Chaque membre de la Commission internationale mettra à tout moment à la disposition de la Commission le nombre suivant de personnes qualifiées :

- (a) un représentant d'un rang supérieur et vingt-six autres représentants pour le personnel du quartier général;
- (b) cinq pour chacune des sept équipes régionales;
- (c) deux pour chacune des autres équipes internationales de contrôle, sauf pour les équipes de Gio Linh et de Vung Tau, qui en auront trois chacune.

(d) cent seize pour fournir leurs services au quartier général de la Commission et à ses équipes.

Article 9

(a) La Commission internationale et chacune de ses équipes agiront comme un organisme unique comprenant des représentants de chacun des quatre membres.

(b) Chaque membre a la responsabilité d'assurer la présence de ses représentants à tous les niveaux de la Commission internationale. En cas d'absence d'un représentant, le membre intéressé désignera immédiatement un remplaçant.

Article 10

(a) Les parties assureront pleinement à la Commission internationale, coopération, assistance et protection.

(b) Les parties maintiendront en tout temps une liaison régulière et continue avec la Commission internationale. Tant qu'existera la Commission militaire mixte quadripartite, les délégations des parties à cette Commission assumeront aussi des fonctions de liaison avec la Commission internationale. Quand la Commission militaire mixte quadripartite aura cessé ses activités, cette liaison sera assurée par la Commission militaire mixte bipartite, des missions de liaison ou par d'autres moyens adéquats.

(c) La Commission internationale et les Commissions militaires mixtes coopéreront étroitement et se prêteront mutuellement assistance dans l'exécution de leurs fonctions respectives.

(d) En tout endroit où une équipe sera basée ou en fonctions, la partie intéressée désignera un officier de liaison auprès de l'équipe pour coopérer avec elle et l'aider à exécuter sans obstacle sa tâche de contrôle et de surveillance. Quand une équipe mènera une enquête, un officier de liaison de chaque partie intéressée aura la faculté de l'accompagner pourvu que l'enquête n'en soit pas retardée.

(e) Chaque partie préviendra la Commission internationale avec un délai raisonnable de tout ce qu'elle se propose de faire touchant les dispositions de l'Accord dont la Commission internationale a mission de contrôler et de surveiller l'application.

(f) La Commission internationale, et notamment ses équipes jouiront, aux fins d'observation, de la liberté de mouvement qui leur est raisonnablement nécessaire pour qu'elles puissent s'acquitter convenablement de leurs fonctions, ainsi qu'il est stipulé dans l'Accord. Dans l'exercice de ces fonctions, la Commission internationale et notamment ses équipes, recevront des parties intéressées toute l'aide et toute la coopération qui leur sont nécessaires.

Article 11

Le Conseil national de réconciliation et de concorde nationales apportera sans restriction sa coopération et son assistance à la Commission internationale pour permettre à celle-ci de surveiller l'organisation des élections générales libres et démocratiques décrites dans les articles 9 (b) et 12 (b) de l'Accord conformément aux modalités dont seront convenus le Conseil national et la Commission internationale.

Article 12

La Commission internationale et les membres de son personnel qui ont la nationalité d'un Etat membre jouiront, dans l'accomplissement de leurs tâches, de privilèges et immunités équivalents à ceux qui sont accordés aux missions diplomatiques et aux agents diplomatiques.

Article 13

La Commission internationale pourra utiliser les moyens de communication et de transport qui lui seront nécessaires pour s'acquitter de ses fonctions. Chaque partie sud-vietnamienne mettra à la disposition de la Commission internationale des installations convenables à usage de bureaux et de logements et l'aidera à se procurer ces installations à louer. La Commission internationale pourra obtenir des parties, à des conditions mutuellement acceptables, les moyens de communication et de transport qui lui seront nécessaires et pourra acheter de n'importe quelle source le matériel et les services qui lui seront nécessaires et qu'elle n'aura pas obtenus des parties. Ces moyens seront la possession de la Commission internationale.

Article 14

Les dépenses entraînées par les activités de la Commission internationale seront supportées par les parties et les membres de la Commission internationale conformément aux dispositions du présent article.

(a) Chaque pays membre de la Commission internationale paiera les traitements et indemnités de son personnel.

(b) Toutes les autres dépenses de la Commission internationale seront couvertes par prélèvement sur un fonds auquel chacune des quatre parties contribuera à raison de vingt-trois pour cent (23%) et auquel chaque membre de la Commission internationale contribuera à raison de deux pour cent (2%).

(c) Dans un délai de trente jours à compter de la date d'entrée en vigueur du présent Protocole, chacune des quatre parties fera à la Commission internationale un versement initial équivalent à quatre millions cinq cent mille (4 500 000) francs français, en monnaie convertible, somme qui viendra en déduction du montant dû par ladite partie au titre du premier budget.

(d) La Commission internationale préparera elle-même ses budgets. Lorsque la Commission internationale aura approuvé un budget, elle le soumettra pour approbation à toutes les parties signataires de l'Accord. Ce n'est qu'après l'approbation des budgets par les quatre parties à l'Accord que celles-ci seront tenues de verser leur contribution. Cependant, si les parties à l'Accord ne parviennent pas à convenir d'un nouveau budget, la Commission internationale prendra provisoirement pour base de ses dépenses le budget précédent, non compris les dépenses extraordinaires engagées une fois pour toutes pour l'installation ou pour l'acquisition d'équipement; les parties continueront à verser leur contribution sur cette base jusqu'à ce qu'un nouveau budget soit approuvé.

Article 15

(a) Le quartier général sera opérationnel et en place dans les vingt-quatre heures qui suivront le cessez-le-feu.

(b) Les équipes régionales seront opérationnelles et en place, et trois équipes de surveillance et de contrôle de la remise du personnel capturé et détenu seront opérationnelles et prêtes à être acheminées dans les 48 heures qui suivront le cessez-le-feu.

(c) Les autres équipes seront opérationnelles et en place dans les quinze à trente jours qui suivront le cessez-le-feu.

Article 16

Les réunions seront convoquées par le Président. La Commission internationale adoptera d'autres procédures de travail propres à lui permettre de remplir efficacement ses fonctions, et compatibles avec le respect de la souveraineté du Sud-Vietnam.

Article 17

Les membres de la Commission internationale pourront accepter les obligations découlant du présent Protocole en adressant des notes d'acceptation aux quatre parties signataires de l'Accord. Si un membre de la Commission internationale désire se retirer de la Commission internationale, il pourra le faire sous préavis de trois mois signifié par des notes adressées aux quatre parties à l'Accord; dans ce cas, ces quatre parties se consulteront afin de convenir d'un membre remplaçant.

Article 18

Le Protocole à l'Accord de Paris sur la cessation de la guerre et le rétablissement de la paix au Vietnam, concernant la Commission internationale

de contrôle et de surveillance, entrera en vigueur dès la signature du présent document par le Secrétaire d'Etat du Gouvernement des Etats-Unis d'Amérique et le Ministre des Affaires étrangères du Gouvernement de la République démocratique du Viet-Nam, et dès la signature d'un document¹ conçu dans les mêmes termes par le Secrétaire d'Etat du Gouvernement des Etats-Unis d'Amérique, le Ministre des Affaires étrangères du Gouvernement de la République du Viet-Nam, le Ministre des Affaires étrangères du Gouvernement de la République démocratique du Viet-Nam et le Ministre des Affaires étrangères du Gouvernement révolutionnaire provisoire de la République du Sud Viet-Nam. Le Protocole sera strictement appliqué par toutes les parties intéressées.

FAIT à Paris, le vingt-sept janvier mil neuf cent soixante-treize, en anglais et en vietnamien. Les textes anglais et vietnamien sont officiels et font également foi.

Pour le Gouvernement
des Etats-Unis d'Amérique :

[Signé]

WILLIAM P. ROGERS
Secrétaire d'Etat

Pour le Gouvernement
de la République démocratique
du Viet-Nam :

[Signé]

NGUYEN DUY TRINH
Ministre des Affaires étrangères

---

¹ Voir p. 354 du présent volume.

No. 13299

**UNITED STATES OF AMERICA
and
DEMOCRATIC REPUBLIC OF VIET-NAM**

Protocol to the Agreement on ending the war and restoring peace in Viet-Nam concerning the removal, permanent deactivation, or destruction of mines in the territorial waters, ports, harbors, and waterways of the Democratic Republic of Viet-Nam. Signed at Paris on 27 January 1973

Authentic texts: English and Vietnamese.

Registered by the United States of America on 13 May 1974.

**ÉTATS-UNIS D'AMÉRIQUE
et
RÉPUBLIQUE DÉMOCRATIQUE DU VIET-NAM**

Protocole à l'Accord sur la cessation de la guerre et le rétablissement de la paix au Vietnam concernant l'enlèvement, la neutralisation définitive ou la destruction des mines dans les eaux territoriales, les ports, les mouillages, et les voies fluviales de la République démocratique du Viet-Nam. Signé à Paris le 27 janvier 1973

Textes authentiques: anglais et vietnamien.

Enregistré par les États-Unis d'Amérique le 13 mai 1974.

PROTOCOL¹ TO THE AGREEMENT ON ENDING THE WAR
AND RESTORING PEACE IN VIET-NAM² CONCERNING
THE REMOVAL, PERMANENT DEACTIVATION, OR
DESTRUCTION OF MINES IN THE TERRITORIAL
WATERS, PORTS, HARBORS, AND WATERWAYS OF
THE DEMOCRATIC REPUBLIC OF VIET-NAM

The Government of the United States of America,
The Government of the Democratic Republic of Viet-Nam,
In implementation of the second paragraph of Article 2 of the Agreement
on Ending the War and Restoring Peace in Viet-Nam² signed on this date,
Have agreed as follows :

Article 1

The United States shall clear all the mines it has placed in the territorial waters, ports, harbors, and waterways of the Democratic Republic of Viet-Nam. This mine clearing operation shall be accomplished by rendering the mines harmless through removal, permanent deactivation, or destruction.

Article 2

With a view to ensuring lasting safety for the movement of people and watercraft and the protection of important installations, mines shall, on the request of the Democratic Republic of Viet-Nam, be removed or destroyed in the indicated areas; and whenever their removal or destruction is impossible, mines shall be permanently deactivated and their emplacement clearly marked.

Article 3

The mine clearing operation shall begin at twenty-four hundred (2400) hours GMT on January 27, 1973. The representatives of the two parties shall consult immediately on relevant factors and agree upon the earliest possible target date for the completion of the work.

Article 4

The mine clearing operation shall be conducted in accordance with priorities and timing agreed upon by the two parties. For this purpose, represen-

---

¹ Came into force on 27 January 1973 by signature, in accordance with article 8.

² See p. 2 of this volume.

tatives of the two parties shall meet at an early date to reach agreement on a program and a plan of implementation. To this end :

- (a) The United States shall provide its plan for mine clearing operations, including maps of the minefields and information concerning the types, numbers and properties of the mines;
- (b) The Democratic Republic of Viet-Nam shall provide all available maps and hydrographic charts and indicate the mined places and all other potential hazards to the mine clearing operations that the Democratic Republic of Viet-Nam is aware of;
- (c) The two parties shall agree on the timing of implementation of each segment of the plan and provide timely notice to the public at least forty-eight hours in advance of the beginning of mine clearing operations for that segment.

Article 5

The United States shall be responsible for the mine clearance on inland waterways of the Democratic Republic of Viet-Nam. The Democratic Republic of Viet-Nam shall, to the full extent of its capabilities, actively participate in the mine clearance with the means of surveying, removal and destruction and technical advice supplied by the United States.

Article 6

With a view to ensuring the safe movement of people and watercraft on waterways and at sea, the United States shall in the mine clearing process supply timely information about the progress of mine clearing in each area, and about the remaining mines to be destroyed. The United States shall issue a communiqué when the operations have been concluded.

Article 7

In conducting mine clearing operations, the U.S. personnel engaged in these operations shall respect the sovereignty of the Democratic Republic of Viet-Nam and shall engage in no activities inconsistent with the Agreement on Ending the War and Restoring Peace in Viet-Nam and this Protocol. The U.S. personnel engaged in the mine clearing operations shall be immune from the jurisdiction of the Democratic Republic of Viet-Nam for the duration of the mine clearing operations.

The Democratic Republic of Viet-Nam shall ensure the safety of the U.S. personnel for the duration of their mine clearing activities on the territory of the Democratic Republic of Viet-Nam, and shall provide this personnel with all possible assistance and the means needed in the Democratic Republic of Viet-Nam that have been agreed upon by the two parties.

Article 8

This Protocol to the Paris Agreement on Ending the War and Restoring Peace in Viet-Nam shall enter into force upon signature by the Secretary of State of the Government of the United States of America and the Minister for Foreign Affairs of the Government of the Democratic Republic of Viet-Nam. It shall be strictly implemented by the two parties.

DONE in Paris this twenty-seventh day of January, one thousand nine hundred and seventy-three, in English and Vietnamese. The English and Vietnamese texts are official and equally authentic.

For the Government
of the United States of America :

[*Signed*]

WILLIAM P. ROGERS
Secretary of State

For the Government
of the Democratic Republic
of Viet-Nam :

[*Signed*]

NGUYEN DUY TRINH
Minister for Foreign Affairs

[VIETNAMESE TEXT — TEXTE VIETAMIEN]

NGHỊ ĐỊNH THƯ CỦA HIỆP ĐỊNH VỀ CHẤM DỨT CHIẾN TRANH, LẬP
LẠI HÒA BÌNH Ở VIỆT NAM VỀ THÁO GỠ, LÀM MẤT HIỆU LỰC
VĨNH VIỄN, PHÁ HỦY Mìn Ở VÙNG BIỂN, CÁC CẢNG, SÔNG
NGỒI VIỆT NAM DÂN CHỦ CỘNG HÒA

Chính phủ Hoa Kỳ,

Chính phủ Việt Nam dân chủ cộng hòa,

Thực hiện đoạn 2 của Hiệp định về chấm dứt chiến
tranh, lập lại hòa bình ở Việt Nam ký vào ngày này,

Đã thỏa thuận như sau :

Điều 1

Hoa Kỳ sẽ quét sạch tất cả mìn mà Hoa Kỳ đã đặt tại
vùng biển, các cảng, sông ngòi Việt Nam dân chủ cộng hòa.
Việc quét sạch mìn này sẽ thực hiện bằng cách làm mất tác
dụng thông qua việc tháo vớt, làm mất hiệu lực vĩnh viễn,
phá hủy.

Điều 2

Nhằm bảo đảm an toàn lâu dài cho người và tàu thuyền
qua lại, bảo vệ các công trình quan trọng, sẽ tiến hành
tháo vớt hoặc phá hủy mìn trên những khu vực theo yêu cầu

của Việt Nam dân chủ cộng hòa và những nơi nào không tháo vớt được hoặc phá hủy thì làm mất hiệu lực vĩnh viễn, cần đánh dấu những nơi có mìn đã làm mất hiệu lực.

Điều 3

Công việc quét sạch mìn sẽ bắt đầu vào hai mươi bốn giờ (giờ GMT) ngày hai mươi bảy tháng giêng năm một nghìn chín trăm bảy mươi ba. Đại diện của hai bên sẽ gặp nhau ngay trao đổi những yếu tố có liên quan để thỏa thuận về thời gian phấn đấu hoàn thành sớm nhất việc quét sạch mìn.

Điều 4

Công việc quét sạch mìn sẽ tiến hành theo ưu tiên và thời gian được hai bên thỏa thuận. Nhằm mục đích đó, đại biểu của hai bên sẽ sớm gặp nhau để thỏa thuận về chương trình và kế hoạch thực hiện. Nhằm mục đích này :

- a) Hoa Kỳ sẽ cung cấp kế hoạch của mình cho công việc quét sạch mìn, kể cả những bản đồ những bãi mìn và tài liệu về chủng loại, số lượng và tính năng mìn ;
- b) Việt Nam dân chủ cộng hòa sẽ cung cấp bản đồ, tài liệu thủy văn mình có và nêu rõ những chỗ có những mìn, vật có thể gây nguy hiểm cho công việc quét sạch mìn mà Việt Nam dân chủ cộng hòa biết ;
- c) Hai bên sẽ thỏa thuận về thời gian thực hiện mỗi bộ phận trong kế hoạch và kịp thời thông báo cho công chúng ít ra bốn mươi tám tiếng đồng hồ trước khi bắt đầu công việc quét sạch mìn cho bộ phận đó.

Điều 5

Hoa Kỳ sẽ chịu trách nhiệm về việc quét sạch mìn tại các sông ngòi thuộc nội địa Việt Nam dân chủ cộng hòa. Việt Nam dân chủ cộng hòa sẽ tham gia tích cực với hết khả năng của mình vào việc quét sạch mìn cùng với sự cung cấp của Hoa Kỳ về phương tiện để xác định vị trí mìn, phương tiện tháo vớt, phá hủy mìn, và sự hướng dẫn kỹ thuật.

Điều 6

Nhằm bảo đảm an toàn cho người và tàu thuyền đi lại trên sông, trên biển, trong quá trình tiến hành việc quét sạch mìn, Hoa Kỳ sẽ kịp thời thông báo tin tức về sự tiến triển của công việc quét sạch mìn tại mỗi khu vực và những mìn còn lại sẽ phải phá hủy. Hoa Kỳ sẽ ra một thông cáo khi công việc đã hoàn thành.

Điều 7

Trong khi tiến hành công việc quét sạch mìn, các nhân viên Hoa Kỳ tham gia việc quét sạch mìn sẽ tôn trọng chủ quyền của Việt Nam dân chủ cộng hòa và sẽ không có hoạt động gì không phù hợp với Hiệp định về chấm dứt chiến tranh, lập lại hòa bình ở Việt Nam và Nghị định thư này. Các nhân viên Hoa Kỳ tham gia việc quét sạch mìn sẽ được miễn trừ về mặt pháp lý đối với Việt Nam dân chủ cộng hòa trong thời gian làm nhiệm vụ quét mìn.

Việt Nam dân chủ cộng hòa sẽ bảo đảm an toàn cho các nhân viên Hoa Kỳ trong thời gian họ ở trên lãnh thổ Việt Nam dân chủ cộng hòa để làm công tác quét sạch mìn, và sẽ cung cấp cho các nhân viên đó mọi sự giúp đỡ có thể được

và những phương tiện tại Việt Nam dân chủ cộng hòa mà hai bên thỏa thuận.

Điều 8

Nghị định thư này của Hiệp định Pa-ri về chấm dứt chiến tranh, lập lại hòa bình ở Việt Nam sẽ có hiệu lực khi được Bộ trưởng Bộ Ngoại giao Chính phủ Hoa Kỳ và Bộ trưởng Bộ Ngoại giao Chính phủ Việt Nam dân chủ cộng hòa ký.

Hai bên sẽ thi hành triệt để Nghị định thư này.

Làm tại Pa-ri ngày hai mươi bảy tháng giêng năm một nghìn chín trăm bảy mươi ba bằng tiếng Anh và tiếng Việt Nam. Bản tiếng Anh và tiếng Việt Nam đều là những bản chính thức và có giá trị như nhau.

Thay mặt
Chính phủ Hoa Kỳ:

Thay mặt
Chính phủ Việt Nam
dân chủ cộng hòa:

[Signed - Signé]
WILLIAM P. ROGERS
Bộ trưởng Bộ Ngoại giao

[Signed - Signé]
NGUYỄN DUY TRINH
Bộ trưởng Bộ Ngoại giao

[TRADUCTION — TRANSLATION]

PROTOCOLE¹ À L'ACCORD SUR LA CESSATION DE LA GUERRE ET LE RÉTABLISSEMENT DE LA PAIX AU VIETNAM² CONCERNANT L'ENLÈVEMENT, LA NEUTRALISATION DÉFINITIVE OU LA DESTRUCTION DES MINES DANS LES EAUX TERRITORIALES, LES PORTS, LES MOUILLAGES, ET LES VOIES FLUVIALES DE LA RÉPUBLIQUE DÉMOCRATIQUE DU VIET-NAM

Le Gouvernement des Etats-Unis d'Amérique,
Le Gouvernement de la République démocratique du Viet-Nam,
En application du deuxième alinéa de l'article 2 de l'Accord sur la cessation de la guerre et le rétablissement de la paix au Vietnam² signé ce jour,
Sont convenus des dispositions ci-après :

Article premier

Les Etats-Unis débarrasseront les eaux territoriales, les ports, les mouillages et les voies fluviales de la République démocratique du Viet-Nam de toutes les mines qu'ils y ont placées. Cette opération consistera à rendre ces mines inoffensives en les enlevant, en les neutralisant définitivement ou en les détruisant.

Article 2

En vue d'assurer de manière durable la sécurité de mouvement des personnes et des embarcations et de protéger les installations importantes, les mines seront enlevées ou détruites, à la demande de la République démocratique du Viet-Nam, dans les régions indiquées; lorsque leur enlèvement ou leur destruction sera impossible, les mines seront neutralisées définitivement et leur emplacement clairement indiqué.

Article 3

Les opérations de déminage commenceront à 24 heures GMT, le 27 janvier 1973. Les représentants des deux parties se consulteront immédiatement sur les facteurs pertinents et conviendront de la date d'achèvement des travaux la plus rapprochée possible.

¹ Entré en vigueur le 27 janvier 1973 par la signature, conformément à l'article 8.

² Voir p. 3 du présent volume.

Article 4

Les opérations de déminage se dérouleront conformément aux priorités et au calendrier convenus par les deux parties. Dans ce dessein, des représentants des deux parties se réuniront à une date rapprochée pour aboutir à un accord sur un programme et sur un plan d'application. A cette fin :

- (a) les Etats-Unis présenteront leur plan de déminage, y compris des cartes des champs de mines et des informations concernant le type, le nombre et les propriétés des mines;
- (b) la République démocratique du Viet-Nam présentera toutes les cartes et tous les levés hydrographiques disponibles, et indiquera les endroits minés et tous les autres dangers potentiels que pourraient, à sa connaissance, rencontrer les opérations de déminage;
- (c) les deux parties conviendront du calendrier d'application de chaque partie du plan et avertiront le public en temps opportun, quarante-huit heures au moins avant le commencement des opérations de déminage correspondant à cette partie.

Article 5

Les Etats-Unis seront responsables du déminage des eaux intérieures de la République démocratique du Viet-Nam. Celle-ci participera activement au déminage dans toute la mesure de ses capacités, en utilisant les moyens de repérage, d'enlèvement et de destruction, ainsi que les conseils techniques fournis par les Etats-Unis.

Article 6

En vue d'assurer la sécurité de mouvement des personnes et des embarcations sur les voies fluviales et maritimes, les Etats-Unis, au cours des opérations de déminage, fourniront en temps opportun des informations sur le progrès du déminage dans chaque secteur et sur les mines restant à détruire. Les Etats-Unis publieront un communiqué lorsque ces opérations auront pris fin.

Article 7

En procédant aux opérations de déminage, le personnel des Etats-Unis engagé dans cette tâche respectera la souveraineté de la République démocratique du Viet-Nam et n'entreprendra aucune activité incompatible avec l'Accord sur la cessation de la guerre et le rétablissement de la paix au Vietnam et avec le présent Protocole. Le personnel des Etats-Unis engagé dans les opérations de déminage bénéficiera de l'immunité de juridiction vis-à-vis de la République démocratique du Viet-Nam pendant la durée des opérations de déminage.

La République démocratique du Viet-Nam assurera la sécurité du personnel des Etats-Unis pendant la durée de ses activités de déminage sur le territoire de la République démocratique du Viet-Nam et fournira à ce personnel sur le territoire de la République démocratique du Viet-Nam toute l'aide possible et les moyens requis sur lesquels les deux parties se sont mises d'accord.

Article 8

Le présent Protocole à l'Accord de Paris sur la cessation de la guerre et le rétablissement de la paix au Vietnam entrera en vigueur dès sa signature par le Secrétaire d'Etat du Gouvernement des Etats-Unis d'Amérique et le Ministre des Affaires étrangères du Gouvernement de la République démocratique du Viet-Nam. Il sera strictement appliqué par les deux parties.

FAIT à Paris, le vingt-sept janvier mil neuf cent soixante-treize, en anglais et en vietnamien. Les textes anglais et vietnamien sont officiels et font également foi.

Pour le Gouvernement
des Etats-Unis d'Amérique :

[Signé]

WILLIAM P. ROGERS
Secrétaire d'Etat

Pour le Gouvernement
de la République démocratique
du Viet-Nam :

[Signé]

NGUYEN DUY TRINH
Ministre des Affaires étrangères

No. 13300

**UNITED STATES OF AMERICA, CANADA, CHINA,
DEMOCRATIC REPUBLIC OF VIET-NAM, FRANCE,
HUNGARY, INDONESIA, POLAND, PROVISIONAL
REVOLUTIONARY GOVERNMENT OF THE REPUBLIC
OF SOUTH VIET-NAM, REPUBLIC OF VIET-NAM,
UNION OF SOVIET SOCIALIST REPUBLICS
and UNITED KINGDOM OF GREAT BRITAIN
AND NORTHERN IRELAND**

**Act of the International Conference on Viet-Nam. Done at Paris
on 2 March 1973.**

Authentic texts: English, Chinese, French, Russian and Vietnamese.

Registered by the United States of America on 13 May 1974.

**ÉTATS-UNIS D'AMÉRIQUE, CANADA, CHINE, FRANCE,
GOUVERNEMENT RÉVOLUTIONNAIRE PROVISOIRE
DE LA RÉPUBLIQUE DU SUD VIET-NAM, HONGRIE,
INDONÉSIE, POLOGNE, RÉPUBLIQUE DÉMOCRATIQUE
DU VIET-NAM, RÉPUBLIQUE DU VIET-NAM,
ROYAUME-UNI DE GRANDE-BRETAGNE ET D'IRLANDE
DU NORD et UNION DES RÉPUBLIQUES SOCIALISTES
SOVIÉTIQUES**

**Acte de la Conférence internationale sur le Vietnam. En date à
Paris du 2 mars 1973**

Textes authentiques: anglais, chinois, français, russe et vietnamien.

Enregistré par les États-Unis d'Amérique le 13 mai 1974.

ACT¹ OF THE INTERNATIONAL CONFERENCE ON VIET-NAM

The Government of the United States of America;
The Government of the French Republic;
The Provisional Revolutionary Government of the Republic of South Viet-Nam;
The Government of the Hungarian People's Republic;
The Government of the Republic of Indonesia;
The Government of the Polish People's Republic;
The Government of the Democratic Republic of Viet-Nam;
The Government of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland;
The Government of the Republic of Viet-Nam;
The Government of the Union of Soviet Socialist Republics;
The Government of Canada; and
The Government of the People's Republic of China;

In the presence of the Secretary-General of the United Nations;

With a view to acknowledging the signed Agreements;² guaranteeing the ending of the war, the maintenance of peace in Viet-Nam, the respect of the Vietnamese people's fundamental national rights, and the South Vietnamese people's right to self-determination; and contributing to and guaranteeing peace in Indochina;

Have agreed on the following provisions, and undertake to respect and implement them;

Article 1

The Parties to this Act solemnly acknowledge, express their approval of, and support the Paris Agreement on Ending the War and Restoring Peace in Viet-Nam signed in Paris on January 27, 1973,³ and the four Protocols⁴ to the Agreement signed on the same date (hereinafter referred to respectively as the Agreement and the Protocols).

Article 2

The Agreement responds to the aspirations and fundamental national rights of the Vietnamese people, *i.e.*, the independence, sovereignty, unity, and territorial integrity of Viet-Nam, to the right of the South-Vietnamese people to

¹ Came into force on 2 March 1973, the day when it was signed on behalf of the twelve Parties thereto, in accordance with article 9.

² See p. 2 of this volume.

³ *Ibid.*

⁴ See pp. 202, 250, 328 and 393 of this volume.

self-determination, and to the earnest desire for peace shared by all countries in the world. The Agreement constitutes a major contribution to peace, self-determination, national independence, and the improvement of relations among countries. The Agreement and the Protocols should be strictly respected and scrupulously implemented.

Article 3

The Parties to this Act solemnly acknowledge the commitments by the parties to the Agreement and the Protocols to strictly respect and scrupulously implement the Agreement and the Protocols.

Article 4

The Parties to this Act solemnly recognize and strictly respect the fundamental national rights of the Vietnamese people, *i.e.*, the independence, sovereignty, unity, and territorial integrity of Viet-Nam, as well as the right of the South Vietnamese people to self-determination. The Parties to this Act shall strictly respect the Agreement and the Protocols by refraining from any action at variance with their provisions.

Article 5

For the sake of a durable peace in Viet-Nam, the Parties to this Act call on all countries to strictly respect the fundamental national rights of the Vietnamese people, *i.e.*, the independence, sovereignty, unity, and territorial integrity of Viet-Nam and the right of the South Vietnamese people to self-determination and to strictly respect the Agreement and the Protocols by refraining from any action at variance with their provisions.

Article 6

(a) The four parties to the Agreement or the two South Vietnamese parties may, either individually or through joint action, inform the other Parties to this Act about the implementation of the Agreement and the Protocols. Since the reports and views submitted by the International Commission of Control and Supervision concerning the control and supervision of the implementation of those provisions of the Agreement and the Protocols which are within the tasks of the Commission will be sent to either the four parties signatory to the Agreement or to the two South Vietnamese parties, those parties shall be responsible, either individually or through joint action, for forwarding them promptly to the other Parties to this Act.

(b) The four parties to the Agreement or the two South Vietnamese parties shall also, either individually or through joint action, forward this information and these reports and views to the other participant in the International Conference on Viet-Nam for his information.

Article 7

(a) In the event of a violation of the Agreement or the Protocols which threatens the peace, the independence, sovereignty, unity, or territorial integrity of Viet-Nam, or the right of the South Vietnamese people to self-determination, the parties signatory to the Agreement and the Protocols shall, either individually or jointly, consult with the other Parties to this Act with a view to determining necessary remedial measures.

(b) The International Conference on Viet-Nam shall be reconvened upon a joint request by the Government of the United States of America and the Government of the Democratic Republic of Viet-Nam on behalf of the parties signatory to the Agreement or upon a request by six or more of the Parties to this Act.

Article 8

With a view to contributing to and guaranteeing peace in Indochina, the Parties to this Act acknowledge the commitment of the parties to the Agreement to respect the independence, sovereignty, unity, territorial integrity, and neutrality of Cambodia and Laos as stipulated in the Agreement, agree also to respect them and to refrain from any action at variance with them, and call on other countries to do the same.

Article 9

This Act shall enter into force upon signature by plenipotentiary representatives of all twelve Parties and shall be strictly implemented by all the Parties. Signature of this Act does not constitute recognition of any Party in any case in which it has not previously been accorded.

DONE in twelve copies in Paris this second day of March, One Thousand Nine Hundred and Seventy-Three, in English, French, Russian, Vietnamese, and Chinese. All texts are equally authentic.

For the Government of the United States of America :

The Secretary of State,

[*Signed*]

WILLIAM P. ROGERS

For the Government of the French Republic :

The Minister for Foreign Affairs,

[*Signed*]

MAURICE SCHUMANN

For the Provisional Revolutionary Government of the Republic of South Viet-Nam :

The Minister for Foreign Affairs,
[Signed]
NGUYEN THI BINH

For the Government of the Hungarian People's Republic :

The Minister for Foreign Affairs,
[Signed]
JANOS PETER

For the Government of the Republic of Indonesia :

The Minister for Foreign Affairs,
[Signed]
ADAM MALIK

For the Government of the Polish People's Republic :

The Minister for Foreign Affairs,
[Signed]
STEFAN OLSZOWSKI

For the Government of the Democratic Republic of Viet-Nam :

The Minister for Foreign Affairs,
[Signed]
NGUYEN DUY TRINH

For the Government of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland :

The Secretary of State for Foreign and Commonwealth Affairs,
[Signed]
ALEC DOUGLAS-HOME

For the Government of the Republic of Viet-Nam :

The Minister for Foreign Affairs,
[Signed]
TRAN VAN LAM

For the Government of the Union of Soviet Socialist Republics :

The Minister for Foreign Affairs,
[Signed]
ANDREI A. GROMYKO

For the Government of Canada :

The Secretary of State for External Affairs,

[*Signed*]

MITCHELL SHARP

For the Government of the People's Republic of China :

The Minister for Foreign Affairs,

[*Signed*]

CHI PENG-FEI

[CHINESE TEXT — TEXTE CHINOIS]

关于越南问题的国际会议的

决 议 书

美利坚合众国政府；
法兰西共和国政府；
越南南方共和临时革命政府；
匈牙利人民共和国政府；
印度尼西亚共和国政府；
波兰人民共和国政府；
越南民主共和国政府；
大不列颠及北爱尔兰联合王国政府；
越南共和政府；
苏维埃社会主义共和国联盟政府；
加拿大政府；和
中华人民共和国政府；

有联合国秘书长在场；

为了确认已签署的各项协议；保证在越南结束战争、维护和平，保证越南人民的基本民族权利和越南南方人民的自决权得到尊重；为促进和保证印度支那的和平；

已商定并承担义务尊重和实施下列条款：

第 一 条

签署本决议书的各方郑重确认并宣布赞成和支持一九七三年一月二十七日在巴黎签署的关于在越南结束战争、恢复和平的巴黎协定和在同日签署的该协定的四个议定书（以下分别称为协定和议定书）。

第 二 条

协定符合越南人民的愿望和基本民族权利，即越南的独立、主权、统一和领土完整以及越南南方人民

的自决权，也符合世界所有国家对和平的殷切愿望。

协定对和平、自决权、民族独立和国与国之间关系的改善是一个重大的贡献。协定和议定书应得到彻底尊重和严格执行。

第 三 条

签署本决议书的各方郑重确认签署协定和议定书的各方所承担的关于彻底尊重和严格执行协定和议定书的义务。

第 四 条

签署本决议书的各方郑重承认并彻底尊重越南人民的基本民族权利，即越南的独立、主权、统一和领土完整以及越南南方人民的自决权。签署本决议书的各方将彻底尊重协定和议定书，不采取任何不符合协定和议定书各项条款的行动。

第 五 条

为了越南的持久和平，签署本决议书的各方呼吁所有国家彻底尊重越南人民的基本民族权利，即越南的独立、主权、统一和领土完整以及越南南方人民的自决权，并彻底尊重协定和议定书，不采取任何不符合协定和议定书各项条款的行动。

第 六 条

(甲) 签署协定的四方或越南南方的两方可以单独或共同将执行协定和议定书的情况通报签署本决议书的其他各方。鉴于国际监察和监督委员会所提出的关于监察和监督协定和议定书中属于委员会任务范围内的各项条款的执行情况的报告和意见将送交签署协定的四方或越南南方的两方，因此，这几方有责任单独或共同将这些报告和意见迅速转发签署本决议书的其他各方。

(乙) 签署协定的四方或越南南方的两方也将单独或共同将上述通报、报告和意见转发给关于越南问题的国际会议的另一与会者，供其了解。

第 七 条

(甲) 当发生威胁到越南的和平、独立、主权、统一和领土完整或越南南方人民自决权的违反协定和议定书的情况时，签署协定和议定书的各方将单独或共同与签署本决议书的其他各方进行磋商，以便确定必要的补救措施。

(乙) 当美利坚合众国政府和越南民主共和国政府代表签署协定的各方共同提出要求，或签署本决议书的各方中有六方或六方以上提出要求时，将重新召开关于越南问题的国际会议。

第 八 条

为促进和保证印度支那的和平，签署本决议书的各方确认签署协定的各方所承担的依照协定规定尊重柬埔寨和老挝的独立、主权、统一、领土完整和中立的义务，签署本决议书的各方还同意尊重上述各项，不采取任何与上述各项不符的行动，並呼吁其他国家也这样行事。

第 九 条

本决议书在所有十二方的全权代表签字后生效並由所有有关各方彻底执行。签署本决议书不构成对以前未予承认的任何一方的承认。

一九七三年三月二日订于巴黎，共十二分，每份用中文、法文、俄文、越南文和英文写成，各种文本具有同等效力。

美利坚合众国政府代表
国务卿

[Signed — Signé]
WILLIAM P. ROGERS

法兰西共和国政府代表
外交部长

[Signed — Signé]
MAURICE SCHUMANN

越南南方共和临时革命政府代表
外交部长

[Signed — Signé]
NGUYEN THI BINH

匈牙利人民共和国政府代表
外交部长

[Signed — Signé]
JANOS PETER

印度尼西亚共和国政府代表
外交部长

[Signed — Signé]
ADAM MALIK

波兰人民共和国政府代表
外交部长

[Signed — Signé]
STEFAN OLSZOWSKI

越南民主共和国政府代表
外交部长

[Signed — Signé]
NGUYEN DUY TRINH

大不列颠及北爱尔兰联合王国
政府代表
外交和联邦事务国务大臣

[Signed — Signé]
ALEC DOUGLAS-HOME

越南共和政府代表
外交部长

[Signed — Signé]
TRAN VAN LAM

苏维埃社会主义共和国联盟
政府代表
外交部长

[Signed — Signé]
ANDREI A. GROMYKO

加拿大政府代表
外交部长

[Signed — Signé]
MITCHELL SHARP

中华人民共和国政府代表
外交部长

[Signed — Signé]
CHI PENG-FEI

ACTE¹ DE LA CONFÉRENCE INTERNATIONALE SUR LE VIET-NAM

Le Gouvernement des Etats-Unis d'Amérique;
Le Gouvernement de la République française;
Le Gouvernement révolutionnaire provisoire de la République du Sud Vietnam;
Le Gouvernement de la République populaire hongroise;
Le Gouvernement de la République d'Indonésie;
Le Gouvernement de la République populaire de Pologne;
Le Gouvernement de la République démocratique du Vietnam;
Le Gouvernement du Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord;
Le Gouvernement de la République du Vietnam;
Le Gouvernement de l'Union des Républiques socialistes soviétiques;
Le Gouvernement du Canada et
Le Gouvernement de la République populaire de Chine;

En présence du Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies;

Aux fins de prendre acte des accords signés², de garantir la cessation de la guerre, le maintien de la paix au Vietnam, le respect des droits nationaux fondamentaux du peuple vietnamien et le droit de la population sud-vietnamienne à l'autodétermination et de contribuer à la paix en Indochine et de la garantir,

Sont convenus des dispositions ci-après, qu'ils s'engagent à respecter et à exécuter :

Article premier

Les Parties au présent Acte prennent solennellement acte et expriment solennellement leur approbation de l'Accord de Paris sur la cessation de la guerre et le rétablissement de la paix au Vietnam, signé à Paris le 27 janvier 1973³, et des quatre Protocoles⁴ accompagnant l'Accord, signés à la même date (ci-après désignés respectivement l'Accord et les Protocoles), et les appuient solennellement.

Article 2

L'Accord correspond aux aspirations et aux droits nationaux fondamen-

¹ Entré en vigueur le 2 mars 1973, date à laquelle il avait été signé au nom des douze Parties, conformément à l'article 9.

² Voir p. 3 du présent volume.

³ *Ibid.*

⁴ Voir p. 203, 251, 329 et 393 du présent volume.

taux du peuple vietnamien, à savoir l'indépendance, la souveraineté, l'unité et l'intégrité territoriale du Vietnam, au droit de la population sud-vietnamienne à l'autodétermination, ainsi qu'au désir sincère de paix commun à tous les pays du monde. Il représente une contribution majeure à la paix, à l'autodétermination, à l'indépendance nationale et à l'amélioration des relations entre les pays. L'Accord et les Protocoles doivent être strictement respectés et scrupuleusement exécutés.

Article 3

Les Parties au présent Acte prennent solennellement acte de l'engagement pris par les parties à l'Accord et aux Protocoles de respecter strictement et d'exécuter scrupuleusement l'Accord et les Protocoles.

Article 4

Les Parties au présent Acte reconnaissent solennellement et respectent strictement les droits nationaux fondamentaux du peuple vietnamien, à savoir l'indépendance, la souveraineté, l'unité et l'intégrité territoriale du Vietnam, ainsi que le droit de la population sud-vietnamienne à l'autodétermination. Les Parties au présent Acte respecteront strictement l'Accord et les Protocoles en s'abstenant de toute action qui ne serait pas conforme à leurs dispositions.

Article 5

Dans l'intérêt d'une paix durable au Vietnam, les Parties au présent Acte invitent tous les pays à respecter strictement les droits nationaux fondamentaux du peuple vietnamien, à savoir l'indépendance, la souveraineté, l'unité et l'intégrité territoriale du Vietnam et le droit de la population sud-vietnamienne à l'autodétermination et à respecter strictement l'Accord et les Protocoles en s'abstenant de toute action qui ne serait pas conforme à leurs dispositions.

Article 6

a) Les quatre parties à l'Accord ou les deux parties sud-vietnamiennes pourront, soit individuellement, soit au moyen d'une action commune, informer les autres Parties au présent Acte de l'exécution de l'Accord et des Protocoles. Etant donné que les rapports et les vues présentés par la Commission internationale de contrôle et de surveillance concernant le contrôle et la surveillance de la mise en œuvre des dispositions de l'Accord et des Protocoles qui font partie des tâches de la Commission seront adressés soit aux quatre parties signataires de l'Accord soit aux deux parties sud-vietnamiennes, il incombera à ces parties, soit individuellement, soit au moyen d'une action commune, de les transmettre sans délai aux autres Parties au présent Acte.

b) Les quatre parties à l'Accord ou les deux parties sud-vietnamiennes transmettront aussi, soit individuellement, soit au moyen d'une action commune, ces renseignements ainsi que ces rapports et vues à l'autre participant à la Conférence internationale sur le Vietnam pour information.

Article 7

a) Dans le cas d'une violation de l'Accord ou des Protocoles qui menace la paix, l'indépendance, la souveraineté, l'unité ou l'intégrité territoriale du Vietnam, ou le droit de la population sud-vietnamienne à l'autodétermination, les parties signataires de l'Accord et des Protocoles, agissant soit individuellement, soit conjointement, consulteront les autres Parties au présent Acte en vue de déterminer les mesures nécessaires pour y porter remède.

b) La Conférence internationale sur le Vietnam sera convoquée de nouveau sur demande conjointe du Gouvernement des Etats-Unis d'Amérique et du Gouvernement de la République démocratique du Vietnam au nom des parties signataires de l'Accord ou à la demande de six au moins des Parties au présent Acte.

Article 8

Aux fins de contribuer à la paix en Indochine et de la garantir, les Parties au présent Acte prennent acte de l'engagement pris par les parties à l'Accord de respecter l'indépendance, la souveraineté, l'unité, l'intégrité territoriale et la neutralité du Cambodge et du Laos comme il est stipulé dans l'Accord, conviennent aussi de les respecter et de s'abstenir de toute action qui ne leur serait pas conforme et invitent les autres pays à faire de même.

Article 9

Le présent Acte entre en vigueur lors de sa signature par les représentants plénipotentiaires de chacune des douze Parties et sera exécuté strictement par toutes les Parties. La signature du présent Acte ne vaudra en aucun cas reconnaissance d'une Partie quelle qu'elle soit si cette reconnaissance n'a pas été accordée antérieurement.

FAIT à Paris en douze exemplaires le deux mars mil neuf cent soixante-treize, en langues française, russe, vietnamienne, anglaise et chinoise, tous les textes faisant également foi.

Pour le Gouvernement des Etats-Unis d'Amérique :

Le Secrétaire d'Etat,

[Signé]

WILLIAM P. ROGERS

Pour le Gouvernement de la République française :

Le Ministre des Affaires Etrangères,

[Signé]

MAURICE SCHUMANN

Pour le Gouvernement révolutionnaire provisoire de la République du Sud Vietnam :

Le Ministre des Affaires Etrangères,

[Signé]

NGUYEN THI BINH

Pour le Gouvernement de la République populaire hongroise :

Le Ministre des Affaires Etrangères,

[Signé]

JANOS PETER

Pour le Gouvernement de la République d'Indonésie :

Le Ministre des Affaires Etrangères,

[Signé]

ADAM MALIK

Pour le Gouvernement de la République populaire de Pologne :

Le Ministre des Affaires Etrangères,

[Signé]

STEFAN OLSZOWSKI

Pour le Gouvernement de la République démocratique du Vietnam :

Le Ministre des Affaires Etrangères,

[Signé]

NGUYEN DUY TRINH

Pour le Gouvernement du Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord :

Le Secrétaire d'Etat pour les Affaires Etrangères et
les Affaires du Commonwealth,

[Signé]

ALEC DOUGLAS-HOME

Pour le Gouvernement de la République du Vietnam :

Le Ministre des Affaires Etrangères,

[Signé]

TRAN VAN LAM

Pour le Gouvernement de l'Union des Républiques socialistes soviétiques :

Le Ministre des Affaires Etrangères,

[Signé]

ANDREI A. GROMYKO

Pour le Gouvernement du Canada :

Le Secrétaire d'Etat aux Affaires Extérieures,

[Signé]

MITCHELL SHARP

Pour le Gouvernement de la République populaire de Chine :

Le Ministre des Affaires Etrangères,

[Signé]

CHI PENG-FEI

[RUSSIAN TEXT — TEXTE RUSSE]

АКТ МЕЖДУНАРОДНОЙ КОНФЕРЕНЦИИ ПО ВЬЕТНАМУ

Правительство Соединенных Штатов Америки,
Правительство Французской Республики,
Временное революционное правительство Республики Южный Вьетнам,
Правительство Венгерской Народной Республики,
Правительство Республики Индонезии,
Правительство Польской Народной Республики,
Правительство Демократической Республики Вьетнам,
Правительство Соединенного Королевства Великобритании и Северной Ирландии,
Правительство Республики Вьетнам,
Правительство Союза Советских Социалистических Республик,
Правительство Канады и
Правительство Китайской Народной Республики,
в присутствии Генерального секретаря Организации Объединенных Наций,

Имея в виду принять к сведению подписанные Соглашения, гарантировать прекращение войны, поддержание мира во Вьетнаме, уважение основных национальных прав вьетнамского народа и право южно-вьетнамского населения на самоопределение, содействовать миру в Индокитае и обеспечить его,

согласились о следующих положениях и обязуются уважать и выполнять их:

Статья 1

Стороны, подписавшие настоящий Акт, торжественно принимают к сведению, выражают свое одобрение и поддерживают Соглашение о прекращении войны и восстановлении мира во Вьетнаме, подписанное в Париже 27 января 1973 года, и четыре Протокола к этому Соглашению, подписанные в тот же день (далее именуемые соответственно Соглашением и Протоколами).

Статья 2

Соглашение отвечает чаяниям и основным национальным правам вьетнамского народа, а именно: на независимость, суверенитет, единство и территориальную целостность Вьетнама, праву южновьетнамского населения на самоопределение и искреннему стремлению к миру всех стран мира. Соглашение является крупным вкладом в дело мира,

самоопределения, национальной независимости и улучшения отношений между странами. Соглашение и Протоколы должны строго уважаться и неукоснительно выполняться.

Статья 3

Стороны, подписавшие пастоящий Акт, торжественно принимают к сведению обязательства, взятые на себя сторонами, подписавшими Соглашение и Протоколы, строго уважать и неукоснительно выполнять Соглашение и Протоколы.

Статья 4

Стороны, подписавшие настоящий Акт, торжественно признают и строго уважают основные национальные права вьетнамского народа, а именно: независимость, суверенитет, единство и территориальную целостность Вьетпама, а также право южновьетнамского населения на самоопределение. Стороны, подписавшие настоящий Акт, будут строго уважать Соглашение и Протоколы, воздерживаясь от каких бы то ни было действий, противоречащих их положениям.

Статья 5

В интересах прочного мира во Вьетнаме Стороны, подписавшие настоящий Акт, призывают все страны строго уважать основные национальные права вьетнамского народа, а именно: независимость, суверенитет, единство и территориальную целостность Вьетнама, и право южновьетнамского населения на самоопределение, строго уважать Соглашение и Протоколы, воздерживаясь от каких бы то ни было действий, противоречащих их положениям.

Статья 6

а) Четыре стороны, подписавшие Соглашение, или две южновьетнамские стороны могут, каждая в отдельности или совместно, информировать другие Стороны, подписавшие настоящий Акт, о выполнении Соглашения и Протоколов. Поскольку доклады и мнения Международной комиссии по контролю и наблюдению, касающиеся контроля и наблюдения за выполнением тех положений Соглашения и Протоколов, которые относятся к задачам Комиссии, будут направляться либо четырьмя сторонами, подписавшим Соглашение, либо двум южновьетнамским сторонам, то этим сторонам надлежит, каждой в отдельности или совместно, незамедлительно передавать их другим Сторонам, подписавшим настоящий Акт.

б) Четыре стороны, подписавшие Соглашение, или две южновьетнамские стороны будут также, каждая в отдельности или совместно,

передавать эту информацию и эти доклады и мнения другому участнику Международной конференции по Вьетнаму для его сведения.

Статья 7

а) В случае нарушения Соглашения или Протоколов, ставящего под угрозу мир, независимость, суверенитет, единство и территориальную целостность Вьетнама или право южновьетнамского населения на самоопределение, стороны, подписавшие Соглашение и Протоколы, будут консультироваться, каждая в отдельности или совместно, с другими Сторонами, подписавшими настоящий Акт, с целью определения необходимых мер для исправления положения.

б) Международная конференция по Вьетнаму будет созвана вновь по совместной просьбе Правительства Соединенных Штатов Америки и Правительства Демократической Республики Вьетнам от имени сторон, подписавших Соглашение, либо по просьбе шести или более Сторон, подписавших настоящий Акт.

Статья 8

В целях содействия миру в Индокитае и его обеспечения Стороны, подписавшие настоящий Акт, принимают к сведению обязательство сторон, подписавших Соглашение, уважать независимость, суверенитет, единство, территориальную целостность и нейтралитет Камбоджи и Лаоса, как это предусмотрено Соглашением, а также соглашаются уважать их и воздерживаться от каких бы то ни было действий, противоречащих им, и призывают к этому другие страны.

Статья 9

Настоящий Акт вступает в силу с момента его подписания Полномочными представителями всех двенадцати Сторон и будет неукоснительно выполняться всеми Сторонами. Подписание настоящего Акта не означает признания какой-либо Стороны в том случае, если этого признания не было ранее.

СОВЕРШЕНО в Париже второго марта тысяча девятьсот семьдесят третьего года в двенадцати экземплярах на русском, вьетнамском, английском, китайском и французском языках, причем все тексты имеют одинаковую силу.

За Правительство Соединенных Штатов Америки:

Государственный секретарь,

[Signed — Signé]

WILLIAM P. ROGERS

- За Правительство Французской Республики:
Министр иностранных дел,
[Signed — Signé]
MAURICE SCHUMANN
- За Временное революционное правительство Республики Южный Вьетнам:
Министр иностранных дел,
[Signed — Signé]
NGUYEN THI BINH
- За Правительство Венгерской Народной Республики:
Министр иностранных дел,
[Signed — Signé]
JANOS PETER
- За Правительство Республики Индонезии:
Министр иностранных дел,
[Signed — Signé]
ADAM MALIK
- За Правительство Польской Народной Республики:
Министр иностранных дел,
[Signed — Signé]
STEFAN OLSZOWSKI
- За Правительство Демократической Республики Вьетнам:
Министр иностранных дел,
[Signed — Signé]
NGUYEN DUY TRINH
- За Правительство Соединенного Королевства Великобритании и Северной Ирландии:
Министр иностранных дел и по делам Содружества,
[Signed — Signé]
ALEC DOUGLAS-HOME
- За Правительство Республики Вьетнам:
Министр иностранных дел,
[Signed — Signé]
TRAN VAN LAM
- За Правительство Союза Советских Социалистических Республик:
Министр иностранных дел,
[Signed — Signé]
ANDREI A. GROMYKO

За Правительство Канады:

Министр иностранных дел,

[*Signed — Signé*]

MITCHELL SHARP

За Правительство Китайской Народной Республики:

Министр иностранных дел,

[*Signed — Signé*]

CHI PENG-FEI

[VIETNAMESE TEXT — TEXTE VIETNAMIEN]

ĐỊNH ƯỚC
CỦA HỘI NGHỊ QUỐC TẾ VỀ VIỆT NAM

Chính phủ Hoa Kỳ;
Chính phủ Cộng hòa Pháp;
Chính phủ cách mạng lâm thời Cộng hòa miền Nam Việt Nam;
Chính phủ Cộng hòa Nhân dân Hung-ga-ri;
Chính phủ Cộng hòa In-đô-nê-xi-a;
Chính phủ Cộng hòa Nhân dân Ba Lan;
Chính phủ Việt Nam dân chủ cộng hòa;
Chính phủ Vương quốc Anh và Bắc Ái Nhĩ Lan;
Chính phủ Việt Nam cộng hòa;
Chính phủ Liên bang Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Xô-viết;
Chính phủ Ca-na-đa; và
Chính phủ Cộng hòa Nhân dân Trung Hoa;

Với sự có mặt của ông Tổng thư ký Liên hợp quốc;

Nhằm mục đích ghi nhận các Hiệp định đã ký kết; bảo đảm chấm dứt chiến tranh, giữ vững hòa bình ở Việt Nam, tôn trọng các quyền dân tộc cơ bản của nhân dân Việt Nam và quyền tự quyết của nhân dân miền Nam Việt Nam; góp phần vào hòa bình và bảo đảm hòa bình ở Đông Dương;

Đã thỏa thuận, cam kết tôn trọng và thi hành những điều khoản sau đây:

Điều 1

Các bên ký kết Định ước này trịnh trọng ghi nhận, tuyên bố tán thành và ủng hộ Hiệp định Pa-ri về chấm dứt chiến tranh, lập lại hòa bình ở Việt Nam ký tại Pa-ri ngày 27 tháng giêng năm 1973 và bốn Nghị định thư của Hiệp định ký kết cũng vào ngày đó (sau đây gọi là Hiệp định và các Nghị định thư).

Điều 2

Hiệp định đáp ứng các nguyện vọng và các quyền dân tộc cơ bản của nhân dân Việt Nam là độc lập, chủ quyền, thống nhất và toàn vẹn lãnh thổ của nước Việt Nam, quyền tự quyết của nhân dân miền Nam Việt Nam, và đáp ứng nguyện vọng tha thiết về hòa bình của tất cả các nước trên thế giới. Hiệp định là một cống hiến to lớn đối với hòa bình, quyền tự quyết, độc lập dân tộc và việc cải thiện quan hệ giữa các nước. Hiệp định và các Nghị định thư phải được tôn trọng triệt để và phải được thi hành nghiêm chỉnh.

Điều 3

Các bên ký kết Định ước này trịnh trọng ghi nhận

những cam kết của các bên ký kết Hiệp định và các Nghị định thư tôn trọng triệt để và thi hành nghiêm chỉnh Hiệp định và các Nghị định thư.

Điều 4

Các bên ký kết Định ước này trịnh trọng công nhận và triệt để tôn trọng các quyền dân tộc cơ bản của nhân dân Việt Nam là độc lập, chủ quyền, thống nhất và toàn vẹn lãnh thổ của nước Việt Nam cũng như quyền tự quyết của nhân dân miền Nam Việt Nam. Các bên ký kết định ước này triệt để tôn trọng Hiệp định và các Nghị định thư bằng cách không có bất cứ hành động nào trái với các điều khoản của Hiệp định và các Nghị định thư.

Điều 5

Vì sự nghiệp hòa bình lâu dài ở Việt Nam, các bên ký kết Định ước này kêu gọi tất cả các nước triệt để tôn trọng các quyền dân tộc cơ bản của nhân dân Việt Nam là độc lập, chủ quyền, thống nhất và toàn vẹn lãnh thổ của nước Việt Nam và quyền tự quyết của nhân dân miền Nam Việt Nam, triệt để tôn trọng Hiệp định và các Nghị định thư bằng cách không có bất cứ hành động nào trái với các điều khoản của Hiệp định và các Nghị định thư.

Điều 6

a) Bốn bên ký kết Hiệp định hoặc hai bên miền Nam Việt Nam mỗi bên có thể tự mình, hoặc bằng hành động thống nhất, thông báo cho các bên khác ký kết Định ước này về tình hình thi hành Hiệp định và các Nghị định thư. Vì các báo cáo và ý kiến của Ủy ban quốc tế kiểm soát và giám sát về việc kiểm soát và giám sát việc thực hiện các điều khoản của Hiệp định và các Nghị định thư thuộc nhiệm vụ của Ủy

ban sẽ gửi đến bốn bên ký kết Hiệp định hoặc hai bên miền Nam Việt Nam, nên các bên đó có trách nhiệm mỗi bên tự mình, hoặc bằng hành động thống nhất, nhanh chóng chuyển các báo cáo và ý kiến đó đến các bên khác ký kết Định ước này.

b) Bốn bên ký kết Hiệp định hoặc hai bên miền Nam Việt Nam cũng sẽ, mỗi bên tự mình, hoặc bằng hành động thống nhất, chuyển những thông báo, báo cáo và ý kiến nói trên cho bên khác tham gia Hội nghị quốc tế về Việt Nam để biết.

Điều 7

a) Trong trường hợp xảy ra một sự vi phạm Hiệp định và các Nghị định thư, đe dọa hòa bình, độc lập, chủ quyền, thống nhất và toàn vẹn lãnh thổ của nước Việt Nam hoặc quyền tự quyết của nhân dân miền Nam Việt Nam, các bên ký kết Hiệp định và các Nghị định thư mỗi bên sẽ tự mình, hoặc bằng hành động thống nhất, trao đổi ý kiến với các bên khác ký kết Định ước này để xác định những biện pháp cần thiết để giải quyết.

b) Hội nghị quốc tế về Việt Nam sẽ được họp lại khi Chính phủ Hoa Kỳ và Chính phủ Việt Nam dân chủ cộng hòa, thay mặt các bên ký kết Hiệp định, cùng yêu cầu, hoặc khi có sáu hoặc hơn sáu bên ký kết Định ước này yêu cầu.

Điều 8

Để góp phần vào hòa bình và bảo đảm hòa bình ở Đông Dương, các bên ký kết Định ước này ghi nhận lời cam kết của các bên ký kết Hiệp định tôn trọng độc lập, chủ quyền, thống nhất, toàn vẹn lãnh thổ, và nền trung lập của Campuchia và của Lào như Hiệp định đã quy định. Các bên ký

kết Định ước cũng thỏa thuận tôn trọng các điều trên và sẽ không có bất cứ hành động nào trái với các điều trên, và kêu gọi các nước khác cũng làm như thế.

Điều 9

Định ước này sẽ có hiệu lực từ khi Đại diện toàn quyền của tất cả mười hai bên ký và sẽ được tất cả các bên thi hành triệt để. Việc ký kết vào Định ước này không phải là sự công nhận bất cứ một bên nào trong trường hợp mà trước đây chưa có sự công nhận đó.

Làm thành mười hai bản tại Pa-ri, ngày hai tháng ba năm một nghìn chín trăm bảy mươi ba bằng tiếng Việt Nam, tiếng Anh, tiếng Trung Quốc, tiếng Pháp và tiếng Nga. Tất cả các bản đều có giá trị như nhau.

Thay mặt

Chính phủ Hoa Kỳ:

[Signed - Signé]

WILLIAM P. ROGERS

Bộ trưởng Bộ Ngoại giao

Thay mặt

Chính phủ Cộng hòa Pháp:

[Signed - Signé]

MAURICE SCHUMANN

Bộ trưởng Bộ Ngoại giao

Thay mặt

Chính phủ cách mạng lâm thời Cộng hòa miền Nam Việt Nam:

[Signed - Signé]

NGUYỄN THỊ BÌNH

Bộ trưởng Bộ Ngoại giao

Thay mặt

Chính phủ Cộng hòa Nhân dân Hung-ga-ri:

[Signed - Signé]

JANOS PETER

Bộ trưởng Bộ Ngoại giao

Thay mặt

Chính phủ Cộng hòa In-đô-nê-xi-a:

[Signed - Signé]

ADAM MALIK

Bộ trưởng Bộ Ngoại giao

Thay mặt

Chính phủ Cộng hòa Nhân dân Ba Lan:

[Signed - Signé]

STEFAN OLSZOWSKI

Bộ trưởng Bộ Ngoại giao

Thay mặt

Chính phủ Việt Nam dân chủ cộng hòa:

[Signed - Signé]

NGUYỄN DUY TRINH

Bộ trưởng Bộ Ngoại giao

Thay mặt

Chính phủ Vương quốc Anh và Bắc Ai Nhĩ Lan:

[Signed - Signé]

ALEC DOUGLAS-HOME

Bộ trưởng Bộ Ngoại giao

Thay mặt

Chính phủ Việt Nam cộng hòa:

[Signed - Signé]

TRẦN VĂN LÂM

Tổng trưởng Ngoại giao

Thay mặt

Chính phủ Liên bang Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Xô-viết:

[Signed - Signé]

A.A. GROMYKO

Bộ trưởng Bộ Ngoại giao

Thay mặt

Chính phủ Ca-na-đa:

[Signed - Signé]

MITCHELL SHARP

Bộ trưởng Bộ Ngoại giao

Thay mặt

Chính phủ Cộng hòa Nhân dân Trung Hoa:

[Signed - Signé]

CÓ BĂNG PHI

Bộ trưởng Bộ Ngoại giao

No. 13301

**UNITED STATES OF AMERICA,
DEMOCRATIC REPUBLIC OF VIET-NAM,
PROVISIONAL REVOLUTIONARY GOVERNMENT
OF THE REPUBLIC OF SOUTH VIET-NAM
and REPUBLIC OF VIET-NAM**

**Joint Communiqué implementing the Agreement and Protocols of
27 January 1973 on ending the war and restoring peace in
Viet-Nam. Signed at Paris on 13 June 1973**

Authentic texts: English and Vietnamese.

Registered by the United States of America on 13 May 1974.

**ÉTATS-UNIS D'AMÉRIQUE, GOUVERNEMENT
RÉVOLUTIONNAIRE PROVISOIRE
DE LA RÉPUBLIQUE DU SUD VIET-NAM,
RÉPUBLIQUE DÉMOCRATIQUE DU VIET-NAM
et RÉPUBLIQUE DU VIET-NAM**

**Communiqué commun concernant l'application de l'Accord et des
Protocoles du 27 janvier 1973 sur la cessation de la guerre et le
rétablissement de la paix au Vietnam. Signé à Paris le 13 juin
1973**

Textes authentiques: anglais et vietnamien.

Enregistré par les États-Unis d'Amérique le 13 mai 1974.

JOINT COMMUNIQUÉ¹

The Parties signatory to the Paris Agreement on Ending the War and Restoring Peace in Viet-Nam, signed on January 27, 1973,²

Considering that strict respect and scrupulous implementation of all provisions of the Agreement and its Protocols³ by all the parties signatory to them are necessary to ensure the peace in Viet-Nam and contribute to the cause of peace in Indochina and Southeast Asia,

Have agreed on the following points (in the sequence of the relevant articles in the Agreement) :

1. In conformity with Article 2 of the Agreement, the United States shall cease immediately, completely, and indefinitely aerial reconnaissance over the territory of the Democratic Republic of Viet-Nam.

2. In conformity with Article 2 of the Agreement and with the Protocol on Mine Clearance :⁴

- (a) The United States shall resume mine clearance operations within five days from the date of signature of this Joint Communiqué and shall successfully complete those operations within thirty days thereafter.
- (b) The United States shall supply to the Democratic Republic of Viet-Nam means which are agreed to be adequate and sufficient for sweeping mines in rivers.
- (c) The United States shall announce when the mine clearance in each main channel is completed and issue a final announcement when all the operations are completed.

3. In implementation of Article 2 of the Agreement, at 1200 hours, GMT, June 14, 1973, the High Commands of the two South Vietnamese parties shall issue identical orders to all regular and irregular armed forces and the armed police under their command, to strictly observe the cease-fire throughout South Viet-Nam beginning at 0400 hours, GMT, June 15, 1973, and scrupulously implement the Agreement and its Protocols.

4. The two South Vietnamese parties shall strictly implement Articles 2 and 3 of the Protocol on the Cease-Fire in South Viet-Nam,⁵ which read as follows :

---

¹ Came into force on 13 June 1973 by signature.

² See p. 2 of this volume.

³ See pp. 202, 250, 328 and 393 of this volume.

⁴ See p. 393 of this volume.

⁵ See p. 250 of this volume.

“ Article 2

(a) As soon as the cease-fire comes into force and until regulations are issued by the Joint Military Commissions, all ground, river, sea and air combat forces of the parties in South Viet-Nam shall remain in place; that is, in order to ensure a stable cease-fire, there shall be no major redeployments or movements that would extend each party's area of control or would result in contact between opposing armed forces and clashes which might take place.

(b) All regular and irregular armed forces and the armed police of the parties in South Viet-Nam shall observe the prohibition of the following acts :

- (1) Armed patrols into areas controlled by opposing armed forces and flights by bomber and fighter aircraft of all types, except for unarmed flights for proficiency training and maintenance;
- (2) Armed attacks against any person, either military or civilian, by any means whatsoever, including the use of small arms, mortars, artillery, bombing and strafing by airplanes and any other type of weapon or explosive device;
- (3) All combat operations on the ground, on rivers, on the sea and in the air;
- (4) All hostile acts, terrorism or reprisals; and
- (5) All acts endangering lives or public or private property.

Article 3

(a) The above-mentioned prohibitions shall not hamper or restrict :

- (1) Civilian supply, freedom of movement, freedom to work, and freedom of the people to engage in trade, and civilian communication and transportation between and among all areas in South Viet-Nam;
- (2) The use by each party in areas under its control of military support elements, such as engineer and transportation units, in repair and construction of public facilities and the transportation and supplying of the population;
- (3) Normal military proficiency training conducted by the parties in the areas under their respective control with due regard for public safety.

(b) The Joint Military Commissions shall immediately agree on corridors, routes, and other regulations governing the movement of military transport aircraft, military transport vehicles, and military transport vessels of all types of one party going through areas under the control of other parties.”

5. The Two-Party Joint Military Commission shall immediately carry out its task pursuant to Article 3 (b) of the Agreement to determine the areas controlled by each of the two South Vietnamese parties and the modalities of

stationing. This task shall be completed as soon as possible. The Commission shall also immediately discuss the movements necessary to accomplish a return of the armed forces of the two South Vietnamese parties to the positions they occupied at the time the cease-fire entered into force on January 28, 1973.

6. Twenty-four hours after the cease-fire referred to in paragraph 3 enters into force, the commanders of the opposing armed forces at those places of direct contact shall meet to carry out the provisions of Article 4 of the Protocol on the Cease-Fire in South Viet-Nam with a view to reaching an agreement on temporary measures to avert conflict and to ensure supply and medical care for these armed forces.

7. In conformity with Article 7 of the Agreement :

(a) The two South Vietnamese parties shall not accept the introduction of troops, military advisers, and military personnel, including technical military personnel, into South Viet-Nam.

(b) The two South Vietnamese parties shall not accept the introduction of armaments, munitions, and war material into South Viet-Nam. However, the two South Vietnamese parties are permitted to make periodic replacement of armaments, munitions, and war material, as authorized by Article 7 of the Agreement, through designated points of entry and subject to supervision by the Two-Party Joint Military Commission and the International Commission of Control and Supervision.

In conformity with Article 15 (b) of the Agreement regarding the respect of the Demilitarized Zone, military equipment may transit the Demilitarized Zone only if introduced into South Viet-Nam as replacements pursuant to Article 7 of the Agreement and through a designated point of entry.

(c) Twenty-four hours after the entry into force of the cease-fire referred to in paragraph 3, the Two-Party Joint Military Commission shall discuss the modalities for the supervision of the replacements of armaments, munitions, and war material permitted by Article 7 of the Agreement at the three points of entry already agreed upon for each party. Within fifteen days of the entry into force of the cease-fire referred to in paragraph 3, the two South Vietnamese parties shall also designate by agreement three additional points of entry for each party in the area controlled by that party.

8. In conformity with Article 8 of the Agreement :

(a) Any captured personnel covered by Article 8 (a) of the Agreement who have not yet been returned shall be returned without delay, and in any event within no more than thirty days from the date of signature of this Joint Communiqué.

(b) All the provisions of the Agreement and the Protocol on the Return of Captured Personnel¹ shall be scrupulously implemented. All Vietnamese

¹ See p. 202 of this volume.

civilian personnel covered by Article 8 (c) of the Agreement and Article 7 of the Protocol on the Return of Captured Personnel shall be returned as soon as possible. The two South Vietnamese parties shall do their utmost to accomplish this within forty-five days from the date of signature of this Joint Communiqué.

(c) In conformity with Article 8 of the Protocol on the Return of Captured Personnel, all captured and detained personnel covered by that Protocol shall be treated humanely at all times. The two South Vietnamese parties shall immediately implement Article 9 of that Protocol and, within fifteen days from the date of signature of this Joint Communiqué, allow National Red Cross Societies they have agreed upon to visit all places where these personnel are held.

(d) The two South Vietnamese parties shall cooperate in obtaining information about missing persons and in determining the location of and in taking care of the graves of the dead.

(e) In conformity with Article 8 (b) of the Agreement, the parties shall help each other to get information about those military personnel and foreign civilians of the parties missing in action, to determine the location and take care of the graves of the dead so as to facilitate the exhumation and repatriation of the remains, and to take any such other measures as may be required to get information about those still considered missing in action. For this purpose, frequent and regular liaison flights shall be made between Saigon and Hanoi.

9. The two South Vietnamese parties shall implement Article 11 of the Agreement, which reads as follows :

“Immediately after the cease-fire, the two South Vietnamese parties will :

- achieve national reconciliation and concord, end hatred and enmity, prohibit all acts of reprisal and discrimination against individuals or organizations that have collaborated with one side or the other;
- ensure the democratic liberties of the people : personal freedom, freedom of speech, freedom of the press, freedom of meeting, freedom of organization, freedom of political activities, freedom of belief, freedom of movement, freedom of residence, freedom of work, right to property ownership and right to free enterprise.”

10. Consistent with the principles for the exercise of the South Vietnamese people's right to self-determination stated in Chapter IV of the Agreement :

(a) The South Vietnamese people shall decide themselves the political future of South Viet-Nam through genuinely free and democratic general elections under international supervision.

(b) The National Council of National Reconciliation and Concord consisting of three equal segments shall be formed as soon as possible, in conformity with Article 12 of the Agreement.

The two South Vietnamese parties shall sign an agreement on the internal matters of South Viet-Nam as soon as possible, and shall do their utmost to

accomplish this within forty-five days from the date of signature of this Joint Communiqué.

(c) The two South Vietnamese parties shall agree through consultations on the institutions for which the free and democratic general elections provided for in Article 9 (b) of the Agreement will be held.

(d) The two South Vietnamese parties shall implement Article 13 of the Agreement, which reads as follows :

“ The question of Vietnamese armed forces in South Viet-Nam shall be settled by the two South Vietnamese parties in a spirit of national reconciliation and concord, equality and mutual respect, without foreign interference, in accordance with the postwar situation. Among the questions to be discussed by the two South Vietnamese parties are steps to reduce their military effectives and to demobilize the troops being reduced. The two South Vietnamese parties will accomplish this as soon as possible.”

11. In implementation of Article 17 of the Agreement :

(a) All the provisions of Articles 16 and 17 of the Protocol on the Cease-Fire in South Viet-Nam shall immediately be implemented with respect to the Two-Party Joint Military Commission. That Commission shall also immediately be accorded the eleven points of privileges and immunities agreed upon by the Four-Party Joint Military Commission. Frequent and regular liaison flights shall be made between Saigon and the headquarters of the Regional Two-Party Joint Military Commissions and other places in South Viet-Nam as required for the operations of the Two-Party Joint Military Commission. Frequent and regular liaison flights shall also be made between Saigon and Loc Ninh.

(b) The headquarters of the Central Two-Party Joint Military Commission shall be located in Saigon proper or at a place agreed upon by the two South Vietnamese parties where an area controlled by one of them adjoins an area controlled by the other. The locations of the headquarters of the Regional Two-Party Joint Military Commissions and of the teams of the Two-Party Joint Military Commission shall be determined by that Commission within fifteen days after the entry into force of the cease-fire referred to in paragraph 3. These locations may be changed at any time as determined by the Commission. The locations, except for teams at the points of entry, shall be selected from among those towns specified in Article 11 (b) and (c) of the Protocol on the Cease-Fire in South Viet-Nam and those places where an area controlled by one South Vietnamese party adjoins an area controlled by the other, or at any other place agreed upon by the Commission.

(c) Once the privileges and immunities mentioned in paragraph 11 (a) are accorded by both South Vietnamese parties, the Two-Party Joint Military Commission shall be fully staffed and its regional commissions and teams fully deployed within fifteen days after their locations have been determined.

(d) The Two-Party Joint Military Commission and the International

Commission of Control and Supervision shall closely cooperate with and assist each other in carrying out their respective functions.

12. In conformity with Article 18 of the Agreement and Article 10 of the Protocol on the International Commission of Control and Supervision,¹ the International Commission, including its teams, is allowed such movement for observation as is reasonably required for the proper exercise of its functions as stipulated in the Agreement. In carrying out these functions, the International Commission, including its teams, shall enjoy all necessary assistance and cooperation from the parties concerned. The two South Vietnamese parties shall issue the necessary instructions to their personnel and take all other necessary measures to ensure the safety of such movement.

13. Article 20 of the Agreement, regarding Cambodia and Laos, shall be scrupulously implemented.

14. In conformity with Article 21 of the Agreement, the United States-Democratic Republic of Viet-Nam Joint Economic Commission shall resume its meetings four days from the date of signature of this Joint Communiqué and shall complete the first phase of its work within fifteen days thereafter.

Affirming that the parties concerned shall strictly respect and scrupulously implement all the provisions of the Paris Agreement, its Protocols, and this Joint Communiqué, the undersigned representatives of the parties signatory to the Paris Agreement have decided to issue this Joint Communiqué to record and publish the points on which they have agreed.

SIGNED in Paris, June 13, 1973.

---

¹ See p. 328 of this volume.

For the Government
of the United States of America :

[Signed]

HENRY A. KISSINGER
Assistant to the President
of the United States of America

For the Government
of the Republic of Viet-Nam :

[Signed]

NGUYEN LUU VIEN
Representative of the Government
of the Republic of Viet-Nam :

For the Government
of the Democratic Republic
of Viet-Nam :

[Signed]

LE DUC THO
Representative of the Government
of the Democratic Republic
of Viet-Nam

For the Provisional
Revolutionary Government
of the Republic of South Viet-Nam :

[Signed]

NGUYEN VAN HIEU
Minister of State of the Provisional
Revolutionary Government
of the Republic of South Viet-Nam

[VIETNAMESE TEXT — TEXTE VIETNAMIEN]

THÔNG CÁO CHUNG

Các bên ký kết Hiệp định Pa-ri về chấm dứt chiến tranh, lập lại hòa bình ở Việt Nam ký ngày 27 tháng 1 năm 1973,

Cho rằng việc các bên ký kết triệt để tôn trọng và nghiêm chỉnh thi hành mọi điều khoản của Hiệp định và các Nghị định thư của Hiệp định là cần thiết để bảo đảm hòa bình ở Việt Nam và góp phần vào sự nghiệp hòa bình ở Đông Dương và Đông Nam Á,

Đã thỏa thuận những điều sau đây (theo thứ tự những điều khoản liên quan trong Hiệp định):

1. Theo đúng Điều 2 của Hiệp định, Hoa Kỳ chấm dứt ngay, hoàn toàn và không thời hạn việc trinh sát trên không trên lãnh thổ nước Việt Nam dân chủ cộng hòa.

2. Theo đúng Điều 2 của Hiệp định và Nghị định thư về tháo gỡ mìn:

a) Hoa Kỳ sẽ tiến hành trở lại việc quét mìn trong vòng năm ngày kể từ ngày ký Thông cáo chung này và hoàn thành tốt việc này trong vòng ba mươi ngày sau đó.

b) Hoa Kỳ sẽ cung cấp cho Việt Nam dân chủ cộng hòa những phương tiện được thỏa thuận là thích hợp và đầy đủ để

quét mìn trên sông.

- c) Hoa Kỳ sẽ ra thông cáo mỗi khi làm xong việc quét mìn ở từng luồng chính và ra thông cáo cuối cùng khi hoàn thành toàn bộ việc quét mìn.

3. Thực hiện Điều 2 của Hiệp định, vào 12 giờ 00 (giờ GMT) ngày 14 tháng 6 năm 1973, các Bộ chỉ huy tối cao của hai bên miền Nam Việt Nam ra lệnh giống nhau cho tất cả các lực lượng vũ trang chính quy, không chính quy và cảnh sát vũ trang dưới quyền mình triệt để thực hiện ngừng bắn trên khắp miền Nam Việt Nam bắt đầu từ 4 giờ 00 (giờ GMT) ngày 15 tháng 6 năm 1973 và phải thực hiện nghiêm chỉnh Hiệp định và các Nghị định thư của Hiệp định.

4. Hai bên miền Nam Việt Nam sẽ triệt để thi hành Điều 2 và Điều 3 của Nghị định thư về ngừng bắn ở miền Nam Việt Nam nói như sau:

" Điều 2

a) Bắt đầu từ khi ngừng bắn có hiệu lực cho đến khi có quy định của các Ban liên hợp quân sự, tất cả các lực lượng chiến đấu trên bộ, trên sông, trên biển và trên không của các bên ở miền Nam Việt Nam ở nguyên vị trí của mình; nghĩa là, để bảo đảm ngừng bắn vững chắc, sẽ không có sự bố trí lại lực lượng lớn hoặc không có sự di chuyển nào mở rộng vùng kiểm soát của mỗi bên, hoặc dẫn tới sự tiếp xúc giữa các lực lượng vũ trang đối địch và các hành động xung đột có thể xảy ra.

b) Mọi lực lượng vũ trang chính quy, không chính quy và cảnh sát vũ trang của các bên ở miền Nam Việt Nam phải tuân theo những điều cấm chỉ sau đây:

- 1) Cấm các cuộc tuần tra vũ trang sang vùng do lực

lượng vũ trang đối phương kiểm soát và cấm những chuyến bay của các loại máy bay ném bom, máy bay chiến đấu trừ những chuyến bay không vũ trang với mục đích huấn luyện và bảo quản;

- 2) Cấm tấn công vũ trang vào bất cứ người nào, quân sự hoặc dân sự, bằng bất cứ phương tiện nào kể cả việc sử dụng vũ khí nhỏ, súng cối, đại bác, ném bom, bắn phá bằng máy bay và bất cứ vũ khí hoặc vật có thể nổ khác;
- 3) Cấm tiến hành mọi cuộc hành quân chiến đấu trên bộ, trên sông, trên biển và trên không;
- 4) Cấm các hành động đối địch, khủng bố và trả thù;
- 5) Cấm mọi hành động xâm phạm đến tính mạng và tài sản công và tư.

Điều 3

a) Những điều ngăn cấm nói trên không được cản trở hoặc hạn chế:

- 1) Việc tiếp tế dân sự, việc tự do đi lại, tự do làm ăn sinh sống, tự do buôn bán của nhân dân và giao thông vận tải dân sự giữa tất cả các vùng ở miền Nam Việt Nam;
- 2) Mỗi bên trong vùng kiểm soát của mình sử dụng những đơn vị công binh và vận tải trong việc sửa chữa và xây dựng những tiện nghi công cộng và việc vận chuyển, tiếp tế cho nhân dân;
- 3) Mỗi bên trong vùng kiểm soát của mình tiến hành việc huấn luyện quân sự bình thường, khi tiến hành có chú ý tới an toàn công cộng.

b) Các Ban liên hợp quân sự sẽ thỏa thuận ngay về các hành lang, các tuyến đường và các quy định khác cho việc di chuyển của các máy bay vận tải quân sự, các loại xe vận tải quân sự và tàu thuyền vận tải quân sự của bên này phải đi qua vùng do các bên kia kiểm soát."

5. Ban liên hợp quân sự hai bên thực hiện ngay nhiệm vụ của mình theo Điều 3(b) của Hiệp định để quy định các vùng do mỗi bên trong hai bên miền Nam Việt Nam kiểm soát và những thể thức trú quân. Nhiệm vụ này sẽ hoàn thành càng sớm càng tốt. Ban liên hợp quân sự hai bên cũng bàn ngay về sự di chuyển cần thiết để hoàn thành việc các lực lượng vũ trang của hai bên miền Nam Việt Nam trở về vị trí mà họ đóng giữ vào lúc ngừng bắn bắt đầu có hiệu lực ngày 28 tháng 1 năm 1973.

6. Hai mươi bốn giờ sau khi ngừng bắn nói ở đoạn 3 có hiệu lực, những người chỉ huy của các lực lượng vũ trang đối diện nhau và đang trực tiếp tiếp xúc ở những nơi đó sẽ gặp nhau để thực hiện những điều khoản của Điều 4 của Nghị định thư về ngừng bắn ở miền Nam Việt Nam để đi tới thỏa thuận về các biện pháp tạm thời nhằm tránh xung đột và bảo đảm việc tiếp tế, cứu thương cho các lực lượng vũ trang đó.

7. Theo đúng Điều 7 của Hiệp định:

- a) Hai bên miền Nam Việt Nam sẽ không được nhận đưa vào miền Nam Việt Nam quân đội, cố vấn quân sự và nhân viên quân sự, kể cả nhân viên quân sự kỹ thuật.
- b) Hai bên miền Nam Việt Nam sẽ không được nhận đưa vào miền Nam vũ khí, đạn dược và dụng cụ chiến tranh. Tuy nhiên, hai bên miền Nam Việt Nam được phép từng thời gian thay thế vũ khí, đạn dược và dụng cụ chiến tranh,

theo như Điều 7 của Hiệp định cho phép, qua những cửa khẩu đã được chỉ định và có sự giám sát của Ban liên hợp quân sự hai bên và Ủy ban quốc tế kiểm soát và giám sát.

Theo đúng Điều 15(b) của Hiệp định nói về việc tôn trọng khu phi quân sự, các trang bị quân sự được qua khu phi quân sự nếu chỉ đưa vào miền Nam Việt Nam để thay thế theo Điều 7 của Hiệp định và tới một cửa khẩu đã được chỉ định.

- c) Hai mươi bốn giờ sau khi ngừng bắn nói ở đoạn 3 có hiệu lực, Ban liên hợp quân sự hai bên sẽ thảo luận về những thể thức giám sát việc thay thế vũ khí, đạn dược và dụng cụ chiến tranh mà Điều 7 của Hiệp định cho phép tại ba cửa khẩu đã được thỏa thuận cho mỗi bên. Trong vòng mười lăm ngày kể từ khi ngừng bắn nói ở đoạn 3 có hiệu lực, hai bên miền Nam Việt Nam cũng sẽ thỏa thuận để chỉ định ba cửa khẩu bổ sung cho mỗi bên trong vùng do bên đó kiểm soát.

8. Theo đúng Điều 8 của Hiệp định:

- a) Bất cứ nhân viên bị bắt nào nói ở Điều 8(a) của Hiệp định mà chưa được trao trả thì sẽ được trao trả không trì hoãn, và trong bất cứ trường hợp nào cũng không chậm quá ba mươi ngày kể từ ngày ký Thông cáo chung này.
- b) Tất cả các điều khoản của Hiệp định và Nghị định thư về việc trao trả nhân viên bị bắt phải được thực hiện nghiêm chỉnh. Tất cả nhân viên dân sự Việt Nam nói ở Điều 8(c) của Hiệp định và Điều 7 của Nghị định thư về việc trao trả nhân viên bị bắt sẽ được trao trả càng sớm càng tốt. Hai bên miền Nam Việt Nam sẽ làm hết sức mình để hoàn thành việc này trong vòng bốn mươi

nhăm ngày kể từ ngày ký Thông cáo chung này.

- c) Theo đúng Điều 8 của Nghị định thư về việc trao trả nhân viên bị bắt, tất cả những nhân viên bị bắt và giam giữ nói trong Nghị định thư này phải được đối xử nhân đạo trong bất cứ lúc nào. Hai bên miền Nam Việt Nam thực hiện ngay Điều 9 của Nghị định thư này, và trong vòng mười lăm ngày kể từ ngày ký Thông cáo chung này, sẽ để cho những Hội hồng thập tự quốc gia được họ thỏa thuận tới thăm tất cả các nơi giam giữ những nhân viên đó.
- d) Hai bên miền Nam Việt Nam sẽ hợp tác trong việc tìm kiếm tin tức những người bị mất tích, xác định vị trí và bảo quản mồ mả của những người bị chết.
- e) Theo đúng Điều 8(b) của Hiệp định, các bên sẽ giúp đỡ nhau tìm kiếm tin tức về những nhân viên quân sự của các bên và thường dân nước ngoài của các bên bị mất tích trong chiến đấu, xác định vị trí và bảo quản mồ mả của những người bị chết, nhằm tạo điều kiện dễ dàng cho việc cất bốc và hồi hương hài cốt và có những biện pháp khác cần thiết để tìm kiếm tin tức những người còn coi là mất tích trong chiến đấu. Nhằm mục đích này, sẽ có những chuyến bay liên lạc thường xuyên giữa Sài Gòn và Hà Nội.

9. Hai bên miền Nam Việt Nam sẽ thi hành Điều 11 của Hiệp định nói như sau:

" Ngay sau khi ngừng bắn, hai bên miền Nam Việt Nam sẽ:

- Thực hiện hòa giải và hòa hợp dân tộc, xóa bỏ thù hận, cấm mọi hành động trả thù và phân biệt đối xử với những cá nhân hoặc tổ chức đã hợp tác với bên này hoặc bên kia;

- Bảo đảm các quyền tự do dân chủ của nhân dân: tự do cá nhân, tự do ngôn luận, tự do báo chí, tự do hội họp, tự do tổ chức, tự do hoạt động chính trị, tự do tín ngưỡng, tự do đi lại, tự do cư trú, tự do làm ăn sinh sống, quyền tư hữu tài sản và quyền tự do kinh doanh."

10. Phù hợp với những nguyên tắc về việc thực hiện quyền tự quyết của nhân dân miền Nam Việt Nam ghi trong Chương IV của Hiệp định:

- a) Nhân dân miền Nam Việt Nam tự quyết định tương lai chính trị của miền Nam Việt Nam thông qua tổng tuyển cử thật sự tự do và dân chủ, có giám sát quốc tế.
- b) Hội đồng quốc gia hòa giải và hòa hợp dân tộc gồm ba thành phần ngang nhau phải được thành lập càng sớm càng tốt, theo đúng Điều 12 của Hiệp định.

Hai bên miền Nam Việt Nam sẽ ký một hiệp định về các vấn đề nội bộ của miền Nam Việt Nam càng sớm càng tốt, và sẽ làm hết sức mình để làm xong việc này trong bốn mươi nhăm ngày kể từ ngày ký Thông cáo chung này.

- c) Hai bên miền Nam Việt Nam sẽ hiệp thương để thỏa thuận về các cơ quan quyền lực mà cuộc tổng tuyển cử tự do và dân chủ nói trong Điều 9(b) của Hiệp định sẽ bầu ra.
- d) Hai bên miền Nam Việt Nam sẽ thực hiện Điều 13 của Hiệp định nói như sau:

" Vấn đề lực lượng vũ trang Việt Nam ở miền Nam Việt Nam sẽ do hai bên miền Nam Việt Nam giải quyết trên tinh thần hòa giải và hòa hợp dân tộc, bình đẳng và tôn trọng lẫn nhau, không có sự can thiệp của nước ngoài, phù hợp với tình hình sau chiến tranh. Trong số những vấn đề hai bên miền Nam Việt Nam

thảo luận có các biện pháp giảm số quân của họ và phục viên số quân đã giảm. Hai bên miền Nam Việt Nam sẽ hoàn thành việc đó càng sớm càng tốt."

11. Thực hiện Điều 17 của Hiệp định:

- a) Tất cả những điều khoản của Điều 16 và Điều 17 của Nghị định thư về ngừng bắn ở miền Nam Việt Nam sẽ được thi hành ngay đối với Ban liên hợp quân sự hai bên cũng sẽ được hưởng ngay 11 điều ưu đãi và miễn trừ đã được Ban liên hợp quân sự bốn bên thỏa thuận. Sẽ có những chuyến bay liên lạc thường xuyên giữa Sài Gòn và trụ sở của các Ban liên hợp quân sự khu vực hai bên và những địa điểm khác ở miền Nam Việt Nam theo nhu cầu hoạt động của Ban liên hợp quân sự hai bên. Sẽ có những chuyến bay liên lạc thường xuyên giữa Sài Gòn và Lộc Ninh.
- b) Trụ sở của Ban liên hợp quân sự trung ương hai bên sẽ đặt ở nội thành Sài Gòn hoặc tại một địa điểm, do hai bên miền Nam Việt Nam thỏa thuận, tiếp giáp giữa một vùng do bên này kiểm soát với một vùng do bên kia kiểm soát. Các địa điểm đặt trụ sở của các Ban liên hợp quân sự khu vực hai bên và của các tổ của Ban liên hợp quân sự hai bên sẽ do Ban liên hợp quân sự ấn định trong vòng mười lăm ngày kể từ khi ngừng bắn nói ở đoạn 3 có hiệu lực. Các địa điểm này có thể thay đổi bất cứ lúc nào theo Ban liên hợp quân sự quyết định. Các địa điểm, trừ đối với các tổ ở các cửa khẩu, sẽ được chọn trong những thành thị ghi ở Điều 11(b) và (c) của Nghị định thư về ngừng bắn ở miền Nam Việt Nam và những nơi tiếp giáp giữa một vùng do bên này kiểm soát với một vùng do bên kia kiểm soát, hoặc ở bất cứ địa điểm nào do Ban liên hợp quân sự thỏa thuận.

c) Một khi cả hai bên miền Nam Việt Nam đã thi hành các quyền ưu đãi và miễn trừ nói ở đoạn 11(a), Ban liên hợp quân sự hai bên sẽ có đầy đủ nhân viên và triển khai đầy đủ các Ban liên hợp quân sự khu vực và các tổ trong vòng mười lăm ngày sau khi các địa điểm nói trên đã được ấn định.

d) Ban liên hợp quân sự hai bên và Ủy ban quốc tế kiểm soát và giám sát sẽ hợp tác chặt chẽ và giúp đỡ lẫn nhau trong khi thi hành nhiệm vụ của mình.

12. Theo đúng Điều 18 của Hiệp định và Điều 10 của Nghị định thư về Ủy ban quốc tế kiểm soát và giám sát, Ủy ban quốc tế, kể cả các tổ, được đi lại quan sát theo sự cần thiết hợp lý để thực hiện đúng đắn nhiệm vụ của mình như đã quy định trong Hiệp định. Trong khi thực hiện các nhiệm vụ này, Ủy ban quốc tế, kể cả các tổ, sẽ được mọi sự giúp đỡ và hợp tác cần thiết của các bên hữu quan. Hai bên miền Nam Việt Nam sẽ ra những chỉ thị cần thiết cho nhân viên của mình và sẽ có tất cả những biện pháp cần thiết khác để bảo đảm an toàn cho sự đi lại như vậy.

13. Điều 20 của Hiệp định, đối với Cam-pu-chia và Lào, sẽ được thi hành nghiêm chỉnh.

14. Theo đúng Điều 21 của Hiệp định, Ủy ban kinh tế hỗn hợp Hoa Kỳ và Việt Nam dân chủ cộng hòa sẽ nối lại các cuộc họp sau bốn ngày kể từ ngày ký Thông cáo chung này và hoàn thành giai đoạn đầu công việc của Ủy ban mười lăm ngày sau đó.

Khẳng định rằng các bên có liên quan sẽ triệt để tôn trọng và nghiêm chỉnh thi hành mọi điều khoản của Hiệp định Pa-ri, các Nghị định thư của Hiệp định và Thông cáo chung này, đại diện ký tên dưới đây của các bên ký kết

Hiệp định Pa-ri quyết định ra Thông cáo chung này để ghi lại và công bố những điều họ đã thỏa thuận.

Ký tại Pa-ri, ngày 13 tháng 6 năm 1973

Thay mặt
Chính phủ Hoa Kỳ:

Thay mặt
Chính phủ Việt Nam cộng hòa:

[Signed - Signé]
HENRY A. KISSINGER
Phụ tá
Tổng thống Hoa Kỳ

[Signed - Signé]
B.S. NGUYỄN LƯU VIÊN
Đại diện Chính phủ
Việt Nam cộng hòa

Thay mặt
Chính phủ Việt Nam
dân chủ cộng hòa:

Thay mặt
Chính phủ cách mạng lâm thời
Cộng hòa miền Nam Việt Nam:

[Signed - Signé]

LÊ ĐỨC THỌ

Đại diện Chính phủ
Việt Nam dân chủ cộng hòa

[Signed - Signé]

NGUYỄN VĂN HIẾU

Bộ trưởng Chính phủ cách mạng
lâm thời Cộng hòa miền Nam
Việt Nam

[TRADUCTION — TRANSLATION]
COMMUNIQUÉ COMMUN¹

Les parties signataires de l'Accord de Paris sur la cessation de la guerre et le rétablissement de la paix au Vietnam, signé le 27 janvier 1973²,

Considérant que le strict respect et l'application scrupuleuse de toutes les dispositions de l'Accord et de ses Protocoles³ par toutes les parties signataires sont nécessaires pour assurer la paix au Vietnam et contribuer à la cause de la paix en Indochine et en Asie du Sud-Est,

Sont convenues des points suivants (dans l'ordre des articles correspondants de l'Accord) :

1. Conformément à l'article 2 de l'Accord, les Etats-Unis cesseront immédiatement, complètement et indéfiniment leurs reconnaissances aériennes au-dessus du territoire de la République démocratique du Viet-Nam.

2. Conformément à l'article 2 de l'Accord et au Protocole sur le déminage⁴ :

- (a) Les Etats-Unis reprendront leurs opérations de déminage dans les cinq jours suivant la signature du présent communiqué commun et achèveront de mener à bien ces opérations dans les trente jours qui suivront.
- (b) Les Etats-Unis fourniront à la République démocratique du Viet-Nam les moyens reconnus d'un commun accord comme adéquats et suffisants pour débarrasser les voies fluviales des mines qui s'y trouvent.
- (c) Lorsque le déminage de chaque voie fluviale principale sera terminé, les Etats-Unis devront l'annoncer, et ils publieront une déclaration finale quand toutes les opérations seront achevées.

3. En application de l'article 2 de l'Accord, à 12 heures G.M.T., le 14 juin 1973, les hauts commandements des deux parties sud-vietnamiennes donneront à toutes les forces armées régulières et irrégulières et aux forces de police armées placées sous leur commandement des ordres identiques leur enjoignant d'observer strictement le cessez-le-feu dans tout le Sud-Vietnam à partir de 4 heures G.M.T., le 15 juin 1973, et d'appliquer scrupuleusement l'Accord et ses Protocoles.

4. Les deux parties sud-vietnamiennes appliqueront strictement les articles 2 et 3 du Protocole concernant le cessez-le-feu au Sud-Vietnam⁵, qui sont ainsi conçus :

---

¹ Entré en vigueur le 13 juin 1973 par la signature.

² Voir p. 3 du présent volume.

³ Voir p. 203, 251, 329 et 393 du présent volume.

⁴ Voir p. 393 du présent volume.

⁵ Voir p. 251 du présent volume.

« Article 2

« (a) Dès que le cessez-le-feu entrera en vigueur et jusqu'à ce que les Commissions militaires mixtes aient publié des réglementations, toutes les forces combattantes terrestres, fluviales, maritimes et aériennes des parties se trouvant au Sud-Vietnam demeureront sur leurs positions, c'est-à-dire que, pour assurer un cessez-le-feu stable, il ne sera procédé à aucun redéploiement ou mouvement majeur qui élargirait la zone de contrôle de chaque partie ou entraînerait des contacts entre les forces armées opposées, et des accrochages éventuels.

« (b) Toutes les forces armées régulières et irrégulières et les forces de police armées des parties se trouvant au Sud-Vietnam se conformeront à l'interdiction des actes suivants :

- (1) patrouilles armées dans les zones contrôlées par les forces armées adverses et vols de bombardiers et de chasseurs de tous types, à l'exception des vols non armés d'entraînement et d'entretien ;
- (2) attaques armées dirigées contre tout individu, militaire ou civil, par quelque moyen que ce soit, y compris l'utilisation des armes légères, des mortiers, des pièces d'artillerie, les bombardements et les mitraillages par avion et l'emploi de tout autre type d'arme ou d'engin explosif ;
- (3) toutes opérations de combat sur terre, sur les voies fluviales, en mer et dans les airs ;
- (4) tous actes d'hostilité, de terrorisme ou de représailles, et
- (5) tous actes mettant en danger des vies ou des biens publics ou privés.

« Article 3

« (a) Les interdictions susmentionnées ne devront pas entraver ou restreindre :

- (1) Le ravitaillement des civils, la liberté de mouvement, la liberté de travail et la liberté de la population de se livrer au commerce, ni les communications et les transports civils entre et dans les régions du Sud-Vietnam ;
- (2) l'utilisation par chaque partie, dans les régions qu'elle contrôle, d'éléments militaires de soutien, tels qu'unités du génie et des transports, pour la réparation et la construction d'installations publiques, et le transport et le ravitaillement de la population ;
- (3) l'entraînement militaire normal effectué par les parties dans les régions se trouvant sous leur contrôle respectif, compte tenu de la sécurité publique.

« (b) Les Commissions militaires mixtes conviendront immédiatement de dispositions concernant les couloirs et routes et des autres réglementations régissant le mouvement des avions de transport militaires, des

véhicules de transport militaires et des embarcations de transport militaires de tous types relevant d'une partie et traversant des régions contrôlées par d'autres parties. »

5. La Commission militaire mixte bipartite s'acquittera immédiatement de sa tâche, conformément à l'article 3 (b) de l'Accord, qui est de déterminer les régions contrôlées par chacune des deux parties sud-vietnamiennes et les modalités de stationnement. Cette tâche devra être menée à bien le plus tôt possible. La Commission discutera aussi immédiatement des mouvements nécessaires pour ramener les forces armées des deux parties sud-vietnamiennes sur les positions qu'elles occupaient au moment où le cessez-le-feu est entré en vigueur, le 28 janvier 1973.

6. Vingt-quatre heures après l'entrée en vigueur du cessez-le-feu visé au paragraphe 3, les commandants des forces armées adverses, aux points où celles-ci se trouvent directement en contact, se rencontreront pour appliquer les dispositions de l'Article 4 du Protocole concernant le cessez-le-feu au Sud-Vietnam, en vue de parvenir à un accord sur les mesures temporaires permettant d'éviter les conflits et d'assurer le ravitaillement et les soins médicaux nécessaires à ces forces armées.

7. Conformément à l'article 7 de l'Accord :

(a) Les deux parties sud-vietnamiennes n'accepteront pas que soient introduits au Sud-Vietnam des troupes, des conseillers militaires et du personnel militaire, y compris le personnel militaire technique.

(b) Les deux parties sud-vietnamiennes n'accepteront pas que soient introduits au Sud-Vietnam des armements, des munitions et du matériel de guerre. Cependant, lesdites parties pourront procéder au remplacement périodique d'armements, de munitions et de matériel de guerre, comme l'autorise l'article 7 de l'Accord, en passant par des points d'entrée désignés, et sous la surveillance de la Commission militaire mixte bipartite et de la Commission internationale de contrôle et de surveillance.

Conformément à l'article 15 (b) de l'Accord concernant le respect de la zone démilitarisée, le matériel militaire ne pourra transiter par la zone démilitarisée que s'il est introduit au Sud-Vietnam en tant que matériel de remplacement, au titre de l'article 7 de l'Accord, et ce en passant par un point d'entrée désigné.

(c) Vingt-quatre heures après l'entrée en vigueur du cessez-le-feu visé au paragraphe 3, la Commission militaire mixte bipartite discutera des modalités concernant la surveillance des remplacements d'armements, de munitions et de matériel de guerre autorisés par l'article 7 de l'Accord aux trois points d'entrée déjà acceptés d'un commun accord pour chaque partie. Dans les quinze jours suivant l'entrée en vigueur du cessez-le-feu visé au paragraphe 3, les deux parties sud-vietnamiennes désigneront également d'un commun accord trois points d'entrée supplémentaires pour chaque partie dans la région contrôlée par ladite partie.

8. Conformément à l'article 8 de l'Accord :

(a) Tout personnel capturé couvert par l'article 8 (a) de l'Accord qui n'aura pas encore été remis le sera sans délai, ou, en tout cas, dans un délai ne dépassant pas trente jours à compter de la signature du présent communiqué commun.

(b) Toutes les dispositions de l'Accord et du Protocole concernant la remise du personnel capturé¹ devront être scrupuleusement appliquées. Tout le personnel civil vietnamien couvert par l'article 8 (c) de l'Accord et l'article 7 du Protocole concernant la remise du personnel capturé sera restitué le plus rapidement possible. Les deux parties sud-vietnamiennes feront tout leur possible pour effectuer cette opération dans les quarante-cinq jours qui suivront la date de la signature du présent communiqué commun.

(c) Conformément à l'article 8 du Protocole concernant la remise du personnel capturé, toutes les personnes capturées et détenues couvertes par ce Protocole seront en tout temps traitées avec humanité. Les deux parties sud-vietnamiennes appliqueront immédiatement l'article 9 de ce Protocole et, dans les quinze jours suivant la date de signature du présent communiqué commun, autoriseront les sociétés nationales de la Croix-Rouge sur lesquelles elles se sont mises d'accord à visiter tous les lieux où ce personnel est détenu.

(d) Les deux parties sud-vietnamiennes coopéreront pour réunir des renseignements concernant les disparus, établir l'emplacement et prendre soin des sépultures.

(e) Conformément à l'article 8 (b) de l'Accord, les parties se prêteront mutuellement assistance afin de réunir des renseignements concernant le personnel militaire et les civils étrangers relevant des diverses parties qui sont portés disparus, de déterminer l'emplacement et de prendre soin des sépultures, de façon à faciliter l'exhumation et le rapatriement des dépouilles, et de prendre telles autres mesures pouvant s'avérer nécessaires pour obtenir des renseignements concernant ceux qui sont encore considérés comme disparus. A cette fin, des vols de liaison fréquents et réguliers seront effectués entre Saïgon et Hanoi.

9. Les deux parties sud-vietnamiennes appliqueront l'article 11 de l'Accord, qui est ainsi conçu :

« Immédiatement après le cessez-le-feu, les deux parties sud-vietnamiennes :

— réaliseront la réconciliation et la concorde nationales, mettront fin à la haine et à l'inimitié, interdiront tous les actes de représailles et de discrimination contre les personnes ou les organisations ayant collaboré avec l'un ou l'autre camp ;

— garantiront les libertés démocratiques du peuple : liberté de la personne, liberté de parole, liberté de la presse, liberté de réunion, liberté

¹ Voir p. 203 du présent volume.

d'organisation, liberté en matière d'activité politique, liberté de croyance, liberté de mouvement, liberté de résidence, liberté de travail, droit à la propriété privée et droit à la libre entreprise. »

10. Conformément aux principes de l'exercice du droit de la population sud-vietnamienne à l'autodétermination énoncé dans le chapitre IV de l'Accord :

(a) La population sud-vietnamienne décidera elle-même de l'avenir politique du Sud-Vietnam grâce à des élections générales véritablement libres et démocratiques sous surveillance internationale.

(b) Le Conseil national de réconciliation et de concorde nationales, formé de trois composantes égales, sera constitué aussitôt que possible, conformément à l'article 12 de l'Accord.

Les deux parties sud-vietnamiennes signeront, dès que possible, un accord portant sur les questions intérieures du Sud-Vietnam et feront tout ce qui est en leur pouvoir pour y parvenir dans les quarante-cinq jours suivant la date de signature du présent communiqué commun.

(c) Les deux parties sud-vietnamiennes décideront d'un commun accord, grâce à des consultations, des institutions pour la création desquelles seront tenues les élections générales libres et démocratiques prévues à l'article 9 (b) de l'Accord.

(d) Les deux parties sud-vietnamiennes appliqueront les dispositions de l'article 13 de l'Accord, qui est ainsi conçu :

« La question des forces armées vietnamiennes au Sud-Vietnam sera réglée par les deux parties sud-vietnamiennes dans un esprit de réconciliation et de concorde nationales, d'égalité et de respect mutuel, sans ingérence étrangère, conformément à la situation d'après-guerre. Au nombre des questions à discuter par les deux parties sud-vietnamiennes figurent les mesures visant à la réduction de leurs effectifs militaires et à la démobilisation des troupes affectées par cette réduction. Les deux parties sud-vietnamiennes accompliront cette tâche aussitôt que possible. »

11. Conformément à l'article 17 de l'Accord :

(a) Toutes les dispositions des articles 16 et 17 du Protocole concernant le cessez-le-feu au Sud-Vietnam seront immédiatement mises en vigueur pour ce qui est de la Commission militaire mixte bipartite. Cette Commission se verra également accorder immédiatement le bénéfice des privilèges et immunités en 11 points décidés d'un commun accord par la Commission militaire mixte quadripartite. Des vols de liaison fréquents et réguliers seront effectués entre Saïgon et les sièges des Commissions militaires mixtes bipartites régionales ainsi que d'autres points du Sud-Vietnam, comme l'exigera le fonctionnement de la Commission militaire mixte bipartite. Des vols de liaison fréquents et réguliers auront également lieu entre Saïgon et Loc Ninh.

(b) Le siège de la Commission militaire mixte bipartite centrale sera situé

à Saïgon même ou encore dans un endroit, choisi d'un commun accord par les deux parties sud-vietnamiennes, où une zone contrôlée par l'une d'elles est limitrophe d'une zone contrôlée par l'autre. L'emplacement des sièges des Commissions militaires mixtes bipartites régionales et des équipes de la Commission militaire mixte bipartite sera déterminé par cette Commission dans les 15 jours suivant l'entrée en vigueur du cessez-le-feu mentionné au paragraphe 3. Ces emplacements pourront être changés à tout moment, sur décision de la Commission. Ces emplacements, à l'exception de ceux où sont établies les équipes aux points d'entrée, seront choisis parmi les villes dont la liste est donnée dans l'article 11 (b) et (c) du Protocole concernant le cessez-le-feu au Sud-Vietnam et les endroits où une zone contrôlée par l'une des parties sud-vietnamiennes est limitrophe d'une zone contrôlée par l'autre, ou seront fixés en tout autre endroit choisi d'un commun accord par la Commission.

(c) Dès que les privilèges et immunités visés au paragraphe 11 (a) auront été accordés par les deux parties sud-vietnamiennes, la Commission militaire mixte bipartite sera complètement constituée et ses commissions et ses équipes régionales seront définitivement mises en place dans les 15 jours suivant le moment où l'emplacement de leur siège aura été déterminé.

(d) La Commission militaire mixte bipartite et la Commission internationale de contrôle et de surveillance coopéreront étroitement entre elles et se viendront mutuellement en aide pour l'accomplissement de leurs fonctions respectives.

12. Conformément à l'article 18 de l'Accord et l'article 10 du Protocole concernant la Commission internationale de contrôle et de surveillance¹, la Commission internationale, y compris ses équipes, pourra effectuer tous les déplacements d'observation raisonnablement nécessaires à l'accomplissement correct de ses fonctions telles qu'elles sont définies dans l'Accord. Dans l'accomplissement de ces fonctions, la Commission internationale, y compris ses équipes, bénéficieront de toute l'aide et de toute la coopération nécessaires de la part des parties intéressées. Les deux parties sud-vietnamiennes donneront les instructions voulues à leur personnel et prendront toutes les autres mesures nécessaires pour assurer la sécurité de ces déplacements.

13. L'article 20 de l'Accord, concernant le Cambodge et le Laos, sera scrupuleusement appliqué.

14. Conformément à l'article 21 de l'Accord, la Commission économique mixte Etats-Unis-République démocratique du Vietnam reprendra ses réunions 4 jours après la signature du présent communiqué commun et devra avoir complété la première phase de ses travaux dans les 15 jours qui suivront.

Affirmant que les parties intéressées respecteront strictement et appliqueront scrupuleusement toutes les dispositions de l'Accord de Paris, de ses Protocoles,

¹ Voir p. 329 du présent volume.

et du présent communiqué commun, les représentants soussignés des parties signataires de l'Accord de Paris ont décidé de publier le présent communiqué commun afin de consigner officiellement et de faire connaître les points dont ils sont convenus.

SIGNÉ à Paris, le 13 juin 1973.

Pour le Gouvernement
des Etats-Unis d'Amérique :

[Signé]

HENRY A. KISSINGER
Assistant du Président
des Etats-Unis d'Amérique

Pour le Gouvernement
de la République du Viet-Nam :

[Signé]

NGUYEN LUU VIEN
Représentant du Gouvernement
de la République du Viet-Nam

Pour le Gouvernement
de la République démocratique
du Viet-Nam :

[Signé]

LE DUC THO
Représentant du Gouvernement
de la République démocratique
du Viet-Nam

Pour le Gouvernement
révolutionnaire provisoire
de la République du Sud Viet-Nam :

[Signé]

NGUYEN VAN HIEU
Ministre d'Etat du Gouvernement
révolutionnaire provisoire
de la République du Sud Viet-Nam

No. 13302

UNITED STATES OF AMERICA
and
DEMOCRATIC REPUBLIC OF VIET-NAM

**Joint Communiqué implementing the Agreement and Protocols of
27 January 1973 on ending the war and restoring peace in
Viet-Nam. Signed at Paris on 13 June 1973**

Authentic texts: English and Vietnamese.

Registered by the United States of America on 13 May 1974.

ÉTATS-UNIS D'AMÉRIQUE
et
RÉPUBLIQUE DÉMOCRATIQUE DU VIET-NAM

**Communiqué commun concernant l'application de l'Accord et des
Protocoles du 27 janvier 1973 sur la cessation de la guerre et le
rétablissement de la paix au Vietnam. Signé à Paris le 13 juin
1973**

Textes authentiques: anglais et vietnamien.

Enregistré par les États-Unis d'Amérique le 13 mai 1974.

JOINT COMMUNIQUÉ¹

From May 17 to May 23, from June 6 to June 9, and on June 12 and June 13, 1973, Dr. Henry A. Kissinger, on behalf of the Government of the United States of America, and Mr. Le Duc Tho, on behalf of the Government of the Democratic Republic of Viet-Nam, reviewed the implementation of the Paris Agreement on Ending the War and Restoring Peace in Viet-Nam² and its Protocols³ and discussed urgent measures to ensure the correct and strict implementation of the Agreement and its Protocols.

The Government of the United States of America, with the concurrence of the Government of the Republic of Viet-Nam,

The Government of the Democratic Republic of Viet-Nam, with the concurrence of the Provisional Revolutionary Government of the Republic of South Viet-Nam,

Considering that strict respect and scrupulous implementation of all provisions of the Paris Agreement and its Protocols by all the parties signatory to them are necessary to ensure the peace in Viet-Nam and contribute to the cause of peace in Indochina and Southeast Asia,

Have agreed on the following points (in the sequence of the relevant articles in the Agreement) :

1. In conformity with Article 2 of the Agreement, the United States shall cease immediately, completely, and indefinitely aerial reconnaissance over the territory of the Democratic Republic of Viet-Nam.

2. In conformity with Article 2 of the Agreement and with the Protocol on Mine Clearance :⁴

- (a) The United States shall resume mine clearance operations within five days from the date of signature of this Joint Communiqué and shall successfully complete those operations within thirty days thereafter.
- (b) The United States shall supply to the Democratic Republic of Viet-Nam means which are agreed to be adequate and sufficient for sweeping mines in rivers.
- (c) The United States shall announce when the mine clearance in each main channel is completed and issue a final announcement when all the operations are completed.

---

¹ Came into force on 13 June 1973 by signature.

² See p. 2 of this volume.

³ See pp. 202, 250, 328 and 393 of this volume.

⁴ See p. 393 of this volume.

3. In implementation of Article 2 of the Agreement, at 1200 hours, G.M.T., June 14, 1973, the High Commands of the two South Vietnamese parties shall issue identical orders to all regular and irregular armed forces and the armed police under their command, to strictly observe the cease-fire throughout South Viet-Nam beginning at 0400 hours, G.M.T., June 15, 1973, and scrupulously implement the Agreement and its Protocols.

4. The two South Vietnamese parties shall strictly implement Articles 2 and 3 of the Protocol on the Cease-fire in South Viet-Nam,¹ which read as follows :

“ Article 2

(a) As soon as the cease-fire comes into force and until regulations are issued by the Joint Military Commissions, all ground, river, sea and air combat forces of the parties in South Viet-Nam shall remain in place; that is, in order to ensure a stable cease-fire, there shall be no major redeployments or movements that would extend each party's area of control or would result in contact between opposing armed forces and clashes which might take place.

(b) All regular and irregular armed forces and the armed police of the parties in South Viet-Nam shall observe the prohibition of the following acts :

- (1) Armed patrols into areas controlled by opposing armed forces and flights by bomber and fighter aircraft of all types, except for unarmed flights for proficiency training and maintenance;
- (2) Armed attacks against any person, either military or civilian, by any means whatsoever, including the use of small arms, mortars, artillery, bombing and strafing by airplanes and any other type of weapon or explosive device;
- (3) All combat operations on the ground, on rivers, on the sea and in the air;
- (4) All hostile acts, terrorism or reprisals; and
- (5) All acts endangering lives or public or private property.

Article 3

(a) The above-mentioned prohibitions shall not hamper or restrict :

- (1) Civilian supply, freedom of movement, freedom to work, and freedom of the people to engage in trade, and civilian communication and transportation between and among all areas in South Viet-Nam;
- (2) The use by each party in areas under its control of military support elements, such as engineer and transportation units, in repair and

---

¹ See p. 250 of this volume.

construction of public facilities and the transportation and supplying of the population;

(3) Normal military proficiency training conducted by the parties in the areas under their respective control with due regard for public safety.

(b) The Joint Military Commissions shall immediately agree on corridors, routes, and other regulations governing the movement of military transport aircraft, military transport vehicles, and military transport vessels of all types of one party going through areas under the control of other parties."

5. The Two-Party Joint Military Commission shall immediately carry out its task pursuant to Article 3 (b) of the Agreement to determine the areas controlled by each of the two South Vietnamese parties and the modalities of stationing. This task shall be completed as soon as possible. The Commission shall also immediately discuss the movements necessary to accomplish a return of the armed forces of the two South Vietnamese parties to the positions they occupied at the time the cease-fire entered into force on January 28, 1973.

6. Twenty-four hours after the cease-fire referred to in paragraph 3 enters into force, the commanders of the opposing armed forces at those places of direct contact shall meet to carry out the provisions of Article 4 of the Protocol on the Cease-Fire in South Viet-Nam with a view to reaching an agreement on temporary measures to avert conflict and to ensure supply and medical care for these armed forces.

7. In conformity with Article 7 of the Agreement :

(a) The two South Vietnamese parties shall not accept the introduction of troops, military advisers, and military personnel, including technical military personnel, into South Viet-Nam.

(b) The two South Vietnamese parties shall not accept the introduction of armaments, munitions, and war material into South Viet-Nam. However, the two South Vietnamese parties are permitted to make periodic replacement of armaments, munitions, and war material, as authorized by Article 7 of the Agreement, through designated points of entry and subject to supervision by the Two-Party Joint Military Commission and the International Commission of Control and Supervision.

In conformity with Article 15 (b) of the Agreement regarding the respect of the Demilitarized Zone, military equipment may transit the Demilitarized Zone only if introduced into South Viet-Nam as replacements pursuant to Article 7 of the Agreement and through a designated point of entry.

(c) Twenty-four hours after the entry into force of the cease-fire referred to in paragraph 3, the Two-Party Joint Military Commission shall discuss the modalities for the supervision of the replacements of armaments, munitions, and war material permitted by Article 7 of the Agreement at the three points of entry already agreed upon for each party. Within fifteen days of the entry into

force of the cease-fire referred to in paragraph 3, the two South Vietnamese parties shall also designate by agreement three additional points of entry for each party in the area controlled by that party.

8. In conformity with Article 8 of the Agreement :

(a) Any captured personnel covered by Article 8 (a) of the Agreement who have not yet been returned shall be returned without delay, and in any event within no more than thirty days from the date of signature of this Joint Communiqué.

(b) All the provisions of the Agreement and the Protocol on the Return of Captured Personnel¹ shall be scrupulously implemented. All Vietnamese civilian personnel covered by Article 8 (c) of the Agreement and Article 7 of the Protocol on the Return of Captured Personnel shall be returned as soon as possible. The two South Vietnamese parties shall do their utmost to accomplish this within forty-five days from the date of signature of this Joint Communiqué.

(c) In conformity with Article 8 of the Protocol on the Return of Captured Personnel, all captured and detained personnel covered by that Protocol shall be treated humanely at all times. The two South Vietnamese parties shall immediately implement Article 9 of that Protocol and, within fifteen days from the date of signature of this Joint Communiqué, allow National Red Cross Societies they have agreed upon to visit all places where these personnel are held.

(d) The two South Vietnamese parties shall cooperate in obtaining information about missing persons and in determining the location of and in taking care of the graves of the dead.

(e) In conformity with Article 8 (b) of the Agreement, the parties shall help each other to get information about those military personnel and foreign civilians of the parties missing in action, to determine the location and take care of the graves of the dead so as to facilitate the exhumation and repatriation of the remains, and to take any such other measures as may be required to get information about those still considered missing in action. For this purpose, frequent and regular liaison flights shall be made between Saigon and Hanoi.

9. The two South Vietnamese parties shall implement Article 11 of the Agreement, which reads as follows :

“ Immediately after the cease-fire, the two South Vietnamese parties will :

- achieve national reconciliation and concord, end hatred and enmity, prohibit all acts of reprisal and discrimination against individuals or organizations that have collaborated with one side or the other;
- ensure the democratic liberties of the people : personal freedom, freedom of speech, freedom of the press, freedom of meeting, freedom of

¹ See p. 202 of this volume.

organization, freedom of political activities, freedom of belief, freedom of movement, freedom of residence, freedom of work, right to property ownership and right to free enterprise.”

10. Consistent with the principles for the exercise of the South Vietnamese people's right to self-determination stated in Chapter IV of the Agreement :

(a) The South Vietnamese people shall decide themselves the political future of South Viet-Nam through genuinely free and democratic general elections under international supervision.

(b) The National Council of National Reconciliation and Concord consisting of three equal segments shall be formed as soon as possible, in conformity with Article 12 of the Agreement.

The two South Vietnamese parties shall sign an agreement on the internal matters of South Viet-Nam as soon as possible, and shall do their utmost to accomplish this within forty-five days from the date of signature of this Joint Communiqué.

(c) The two South Vietnamese parties shall agree through consultations on the institutions for which the free and democratic general elections provided for in Article 9 (b) of the Agreement will be held.

(d) The two South Vietnamese parties shall implement Article 13 of the Agreement, which reads as follows :

“ The question of Vietnamese armed forces in South Viet-Nam shall be settled by the two South Vietnamese parties in a spirit of national reconciliation and concord, equality and mutual respect, without foreign interference, in accordance with the postwar situation. Among the questions to be discussed by the two South Vietnamese parties are steps to reduce their military effectives and to demobilize the troops being reduced. The two South Vietnamese parties will accomplish this as soon as possible.”

11. In implementation of Article 17 of the Agreement :

(a) All the provisions of Articles 16 and 17 of the Protocol on the Cease-Fire in South Viet-Nam shall immediately be implemented with respect to the Two-Party Joint Military Commission. That Commission shall also immediately be accorded the eleven points of privileges and immunities agreed upon by the Four-Party Joint Military Commission. Frequent and regular liaison flights shall be made between Saigon and the headquarters of the Regional Two-Party Joint Military Commissions and other places in South Viet-Nam as required for the operations of the Two-Party Joint Military Commission. Frequent and regular liaison flights shall also be made between Saigon and Loc Ninh.

(b) The headquarters of the Central Two-Party Joint Military Commission shall be located in Saigon proper or at a place agreed upon by the two South Vietnamese parties where an area controlled by one of them adjoins an area controlled by the other. The locations of the headquarters of the Regional

Two-Party Joint Military Commissions and of the teams of the Two-Party Joint Military Commission shall be determined by that Commission within fifteen days after the entry into force of the cease-fire referred to in paragraph 3. These locations may be changed at any time as determined by the Commission. The locations, except for teams at the points of entry, shall be selected from among those towns specified in Article 11 (b) and (c) of the Protocol on the Cease-Fire in South Viet-Nam and those places where an area controlled by one South Vietnamese party adjoins an area controlled by the other, or at any other place agreed upon by the Commission.

(c) Once the privileges and immunities mentioned in paragraph 11 (a) are accorded by both South Vietnamese parties, the Two-Party Joint Military Commission shall be fully staffed and its regional commissions and teams fully deployed within fifteen days after their locations have been determined.

(d) The Two-Party Joint Military Commission and the International Commission of Control and Supervision shall closely cooperate with and assist each other in carrying out their respective functions.

12. In conformity with Article 18 of the Agreement and Article 10 of the Protocol on the International Commission of Control and Supervision,¹ the International Commission, including its teams, is allowed such movement for observation as is reasonably required for the proper exercise of its functions as stipulated in the Agreement. In carrying out these functions, the International Commission, including its teams, shall enjoy all necessary assistance and cooperation from the parties concerned. The two South Vietnamese parties shall issue the necessary instructions to their personnel and take all other necessary measures to ensure the safety of such movement.

13. Article 20 of the Agreement, regarding Cambodia and Laos, shall be scrupulously implemented.

14. In conformity with Article 21 of the Agreement, the United States-Democratic Republic of Viet-Nam Joint Economic Commission shall resume its meetings four days from the date of signature of this Joint Communiqué and shall complete the first phase of its work within fifteen days thereafter.

Affirming that the parties concerned shall strictly respect and scrupulously implement all the provisions of the Paris Agreement, its Protocols, this Joint Communiqué, and a Joint Communiqué² in the same terms signed by representatives of the Government of the United States of America, the Government of the Republic of Viet-Nam, the Government of the Democratic Republic of Viet-Nam, and the Provisional Revolutionary Government of the Republic of South Viet-Nam, the representative of the United States of America, Dr. Henry A. Kissinger, and the representative of the Democratic Republic of Viet-Nam,

¹ See p. 328 of this volume.

² See p. 437 of this volume.

Mr. Le Duc Tho, have decided to issue this Joint Communiqué to record and publish the points on which they have agreed.

SIGNED in Paris, June 13, 1973.

For the Government
of the United States of America :

[*Signed*]

HENRY A. KISSINGER
Assistant to the President
of the United States of America

For the Government
of the Democratic Republic
of Viet-Nam :

[*Signed*]

LE DUC THO
Representative of the Government
of the Democratic Republic
of Viet-Nam

[VIETNAMESE TEXT — TEXTE VIETNAMIEN]

THÔNG CÁO CHUNG

Từ ngày 17 tháng 5 đến ngày 23 tháng 5, từ ngày 6 tháng 6 đến ngày 9 tháng 6 và những ngày 12 và 13 tháng 6 năm 1973, Tiến sĩ Henry A. Kissinger, thay mặt Chính phủ Hoa Kỳ, và Ông Lê Đức Thọ, thay mặt Chính phủ Việt Nam dân chủ cộng hòa, đã kiểm điểm việc thi hành Hiệp định Pa-ri về chấm dứt chiến tranh, lập lại hòa bình ở Việt Nam và các Nghị định thư của Hiệp định, và đã thảo luận về những biện pháp cấp bách để bảo đảm Hiệp định và các Nghị định thư của Hiệp định được thi hành nghiêm chỉnh và triệt để.

Chính phủ Hoa Kỳ với sự thỏa thuận của Chính phủ Việt Nam cộng hòa ,

Chính phủ Việt Nam dân chủ cộng hòa với sự thỏa thuận của Chính phủ cách mạng lâm thời Cộng hòa miền Nam Việt Nam,

Cho rằng việc các bên ký kết triệt để tôn trọng và nghiêm chỉnh thi hành mọi điều khoản của Hiệp định và các Nghị định thư của Hiệp định là cần thiết để bảo đảm hòa bình ở Việt Nam và góp phần vào sự nghiệp hòa bình ở Đông Dương và Đông Nam Á,

Đã thỏa thuận những điều sau đây (theo thứ tự những điều khoản liên quan trong Hiệp định) :

1. Theo đúng Điều 2 của Hiệp định, Hoa Kỳ chấm dứt ngay, hoàn toàn và không thời hạn việc trinh sát trên không trên lãnh thổ nước Việt Nam dân chủ cộng hòa.

2. Theo đúng Điều 2 của Hiệp định và Nghị định thư về tháo gỡ mìn :

- a) Hoa Kỳ sẽ tiến hành trở lại việc quét mìn trong vòng năm ngày kể từ ngày ký Thông cáo chung này và hoàn thành tốt việc này trong vòng ba mươi ngày sau đó.
- b) Hoa Kỳ sẽ cung cấp cho Việt Nam dân chủ cộng hòa những phương tiện được thỏa thuận là thích hợp và đầy đủ để quét mìn trên sông.
- c) Hoa Kỳ sẽ ra thông cáo mỗi khi làm xong việc quét mìn ở từng luồng chính và ra thông cáo cuối cùng khi hoàn thành toàn bộ việc quét mìn.

3. Thực hiện Điều 2 của Hiệp định, vào 12 giờ 00 (giờ GMT) ngày 14 tháng 6 năm 1973, các Bộ chỉ huy tối cao của hai bên miền Nam Việt Nam ra lệnh giống nhau cho tất cả các lực lượng vũ trang chính quy, không chính quy và cảnh sát vũ trang dưới quyền mình triệt để thực hiện ngừng bắn trên khắp miền Nam Việt Nam bắt đầu từ 4 giờ 00 (giờ GMT) ngày 15 tháng 6 năm 1973 và phải thực hiện nghiêm chỉnh Hiệp định và các Nghị định thư của Hiệp định.

4. Hai bên miền Nam Việt Nam sẽ triệt để thi hành Điều 2 và Điều 3 của Nghị định thư về ngừng bắn ở miền Nam Việt Nam nói như sau :

" Điều 2

- a) Bắt đầu từ khi ngừng bắn có hiệu lực cho đến khi có quy định của các Ban liên hợp quân sự, tất cả

các lực lượng chiến đấu trên bộ, trên sông, trên biển và trên không của các bên ở miền Nam Việt Nam ở nguyên vị trí của mình ; nghĩa là, để bảo đảm ngừng bắn vững chắc, sẽ không có sự bố trí lại lực lượng lớn hoặc không có sự di chuyển nào mở rộng vùng kiểm soát của mỗi bên, hoặc dẫn tới sự tiếp xúc giữa các lực lượng vũ trang đối địch và các hành động xung đột có thể xảy ra.

b) Mọi lực lượng vũ trang chính quy, không chính quy và cảnh sát vũ trang của các bên ở miền Nam Việt Nam phải tuân theo những điều cấm chỉ sau đây :

- 1) Cấm các cuộc tuần tra vũ trang sang vùng do lực lượng vũ trang đối phương kiểm soát và cấm những chuyến bay của các loại máy bay ném bom, máy bay chiến đấu trừ những chuyến bay không vũ trang với mục đích huấn luyện và bảo quản ;
- 2) Cấm tấn công vũ trang vào bất cứ người nào, quân sự hoặc dân sự, bằng bất cứ phương tiện nào kể cả việc sử dụng vũ khí nhỏ, súng cối, đại bác, ném bom, bắn phá bằng máy bay và bất cứ vũ khí hoặc vật có thể nổ khác ;
- 3) Cấm tiến hành mọi cuộc hành quân chiến đấu trên bộ, trên sông, trên biển và trên không ;
- 4) Cấm các hành động đối địch, khủng bố và trả thù ;
- 5) Cấm mọi hành động xâm phạm đến tính mạng và tài sản công và tư.

Điều 3

a) Những điều ngăn cấm nói trên không được cản trở hoặc hạn chế :

- 1) Việc tiếp tế dân sự, việc tự do đi lại, tự do làm ăn sinh sống, tự do buôn bán của nhân dân và giao thông vận tải dân sự giữa tất cả các vùng ở miền Nam Việt Nam ;
- 2) Mỗi bên trong vùng kiểm soát của mình sử dụng những đơn vị hậu cần như đơn vị công binh và vận tải trong việc sửa chữa và xây dựng những tiện nghi công cộng và việc vận chuyển, tiếp tế cho nhân dân ;
- 3) Mỗi bên trong vùng kiểm soát của mình tiến hành việc huấn luyện quân sự bình thường, khi tiến hành có chú ý tới an toàn công cộng.

b) Các Ban liên hợp quân sự sẽ thỏa thuận ngay về các hành lang, các tuyến đường và các quy định khác cho việc di chuyển của các máy bay vận tải quân sự, các loại xe vận tải quân sự và tàu thuyền vận tải quân sự của bên này phải đi qua vùng do các bên kia kiểm soát."

5. Ban liên hợp quân sự hai bên thực hiện ngay nhiệm vụ của mình theo Điều 3(b) của Hiệp định để quy định các vùng do mỗi bên trong hai bên miền Nam Việt Nam kiểm soát và những thể thức trú quân. Nhiệm vụ này sẽ hoàn thành càng sớm càng tốt. Ban liên hợp quân sự hai bên cũng bàn ngay về sự di chuyển cần thiết để hoàn thành việc các lực lượng vũ trang của hai bên miền Nam Việt Nam trở về vị trí mà họ đóng giữ vào lúc ngừng bắn bắt đầu có hiệu lực ngày 28 tháng 1 năm 1973.

6. Hai mươi bốn giờ sau khi ngừng bắn nói ở đoạn 3 có hiệu lực, những người chỉ huy của các lực lượng vũ trang đối diện nhau và đang trực tiếp tiếp xúc ở những nơi đó sẽ gặp nhau để thực hiện những điều khoản của Điều 4

của Nghị định thư về ngừng bắn ở miền Nam Việt Nam để đi tới thỏa thuận về các biện pháp tạm thời nhằm tránh xung đột và bảo đảm việc tiếp tế, cứu thương cho các lực lượng vũ trang đó.

7. Theo đúng Điều 7 của Hiệp định :

- a) Hai bên miền Nam Việt Nam sẽ không được nhận đưa vào miền Nam Việt Nam quân đội, cố vấn quân sự và nhân viên quân sự, kể cả nhân viên quân sự kỹ thuật.
- b) Hai bên miền Nam sẽ không được nhận đưa vào miền Nam vũ khí, đạn dược và dụng cụ chiến tranh. Tuy nhiên, hai bên miền Nam Việt Nam được phép từng thời gian thay thế vũ khí, đạn dược và dụng cụ chiến tranh, theo như Điều 7 của Hiệp định cho phép, qua những cửa khẩu đã được chỉ định và có sự giám sát của Ban liên hợp quân sự hai bên và Ủy ban quốc tế kiểm soát và giám sát.

Theo đúng Điều 15(b) của Hiệp định nói về việc tôn trọng khu phi quân sự, các trang bị quân sự được qua khu phi quân sự nếu chỉ đưa vào miền Nam Việt Nam để thay thế theo Điều 7 của Hiệp định và tới một cửa khẩu đã được chỉ định.

- c) Hai mươi bốn giờ sau khi ngừng bắn nói ở đoạn 3 có hiệu lực, Ban liên hợp quân sự hai bên sẽ thảo luận về những thể thức giám sát việc thay thế vũ khí, đạn dược và dụng cụ chiến tranh mà Điều 7 của Hiệp định cho phép tại ba cửa khẩu đã được thỏa thuận cho mỗi bên. Trong vòng mười lăm ngày kể từ khi ngừng bắn nói ở đoạn 3 có hiệu lực, hai bên miền Nam Việt Nam cũng sẽ thỏa thuận để chỉ định ba cửa khẩu bổ sung cho mỗi bên trong vòng do bên đó kiểm soát.

8. Theo đúng Điều 8 của Hiệp định :

- a) Bất cứ nhân viên bị bắt nào nói ở Điều 8(a) của Hiệp định mà chưa được trao trả thì sẽ được trao trả không trì hoãn, và trong bất cứ trường hợp nào cũng không chậm quá ba mươi ngày kể từ ngày ký thông cáo chung này.
- b) Tất cả các điều khoản của Hiệp định và Nghị định thư về việc trao trả nhân viên bị bắt phải được thực hiện nghiêm chỉnh. Tất cả nhân viên dân sự Việt Nam nói ở Điều 8(c) của Hiệp định và Điều 7 của Nghị định thư về việc trao trả nhân viên bị bắt sẽ được trao trả càng sớm càng tốt. Hai bên miền Nam Việt Nam sẽ làm hết sức mình để hoàn thành việc này trong vòng bốn mươi nhăm ngày kể từ ngày ký thông cáo chung này.
- c) Theo đúng Điều 8 của Nghị định thư về việc trao trả nhân viên bị bắt, tất cả những nhân viên bị bắt và giam giữ nói trong Nghị định thư này phải được đối xử nhân đạo trong bất cứ lúc nào. Hai bên miền Nam Việt Nam thực hiện ngay Điều 9 của Nghị định thư này, và trong vòng mười lăm ngày kể từ ngày ký Thông cáo chung này, sẽ để cho những Hội hồng thập tự quốc gia được họ thỏa thuận tới thăm tất cả các nơi giam giữ những nhân viên đó.
- d) Hai bên miền Nam Việt Nam sẽ hợp tác trong việc tìm kiếm tin tức những người bị mất tích, xác định vị trí và bảo quản mồ mả của những người bị chết.
- e) Theo đúng Điều 8(b) của Hiệp định, các bên sẽ giúp đỡ nhau tìm kiếm tin tức về những nhân viên quân sự của các bên và thường dân nước ngoài của các bên bị mất tích trong chiến đấu, xác định vị trí và bảo quản mồ mả của những người bị chết, nhằm tạo điều kiện dễ dàng cho việc cất bốc và hồi hương hài cốt và có những biện pháp khác cần thiết để tìm kiếm tin tức những người còn

coi là mất tích trong chiến đấu. Nhằm mục đích này, sẽ có những chuyến bay liên lạc thường xuyên giữa Sài Gòn và Hà Nội.

9. Hai bên miền Nam Việt Nam sẽ thi hành Điều 11 của Hiệp định nói như sau :

" Ngay sau khi ngừng bắn, hai bên miền Nam Việt Nam sẽ :

- Thực hiện hòa giải và hòa hợp dân tộc, xóa bỏ thù hận, cấm mọi hành động trả thù và phân biệt đối xử với những cá nhân hoặc tổ chức đã hợp tác với bên này hoặc bên kia ;
- Bảo đảm các quyền tự do dân chủ của nhân dân : tự do cá nhân, tự do ngôn luận, tự do báo chí, tự do hội họp, tự do tổ chức, tự do hoạt động chính trị, tự do tín ngưỡng, tự do đi lại, tự do cư trú, tự do làm ăn sinh sống, quyền tư hữu tài sản và quyền tự do kinh doanh."

10. Phù hợp với những nguyên tắc về việc thực hiện quyền tự quyết của nhân dân miền Nam Việt Nam ghi trong Chương IV của Hiệp định :

- a) Nhân dân miền Nam Việt Nam tự quyết định tương lai chính trị của miền Nam Việt Nam thông qua tổng tuyển cử thật sự tự do và dân chủ, có giám sát quốc tế.
- b) Hội đồng quốc gia hòa giải và hòa hợp dân tộc gồm ba thành phần ngang nhau phải được thành lập càng sớm càng tốt, theo đúng Điều 12 của Hiệp định.

Hai bên miền Nam Việt Nam sẽ ký một hiệp định về các vấn đề nội bộ của miền Nam Việt Nam càng sớm càng tốt, và sẽ làm hết sức mình để làm xong việc này trong bốn

mười năm ngày kể từ ngày ký Thông cáo chung này.

- c) Hai bên miền Nam Việt Nam sẽ hiệp thương để thỏa thuận về các cơ quan quyền lực mà cuộc tổng tuyển cử tự do và dân chủ nói trong Điều 9(b) của Hiệp định sẽ bầu ra.
- d) Hai bên miền Nam Việt Nam sẽ thực hiện Điều 13 của Hiệp định nói như sau :

" Vấn đề lực lượng vũ trang Việt Nam ở miền Nam Việt Nam sẽ do hai bên miền Nam Việt Nam giải quyết trên tinh thần hòa giải và hòa hợp dân tộc, bình đẳng và tôn trọng lẫn nhau, không có sự can thiệp của nước ngoài, phù hợp với tình hình sau chiến tranh. Trong số những vấn đề hai bên miền Nam Việt Nam thảo luận có các biện pháp giảm số quân của họ và phục viên số quân đã giảm. Hai bên miền Nam Việt Nam sẽ hoàn thành việc đó càng sớm càng tốt."

11. Thực hiện Điều 17 của Hiệp định :

- a) Tất cả những điều khoản của Điều 16 và Điều 17 của Nghị định thư về ngừng bắn ở miền Nam Việt Nam sẽ được thi hành ngay đối với Ban liên hợp quân sự hai bên. Ban liên hợp quân sự hai bên cũng sẽ được hưởng ngay 11 điều ưu đãi và miễn trừ đã được Ban liên hợp quân sự bốn bên thỏa thuận. Sẽ có những chuyến bay liên lạc thường xuyên giữa Sài Gòn và trụ sở của các Ban liên hợp quân sự khu vực hai bên và những địa điểm khác ở miền Nam Việt Nam theo nhu cầu hoạt động của Ban liên hợp quân sự hai bên. Sẽ có những chuyến bay liên lạc thường xuyên giữa Sài Gòn và Lộc Ninh.
- b) Trụ sở của Ban liên hợp quân sự trung ương hai bên sẽ đặt ở nội thành Sài Gòn hoặc tại một địa điểm, do hai bên miền Nam Việt Nam thỏa thuận, tiếp giáp giữa một vùng do bên này kiểm soát với một vùng do bên kia kiểm

soát. Các địa điểm đặt trụ sở của các Ban liên hợp quân sự khu vực hai bên và của các tổ của Ban liên hợp quân sự hai bên sẽ do Ban liên hợp quân sự ấn định trong vòng mười lăm ngày kể từ khi ngừng bắn nói ở đoạn 3 có hiệu lực. Các địa điểm này có thể thay đổi bất cứ lúc nào theo Ban liên hợp quân sự quyết định. Các địa điểm, trừ đối với các tổ ở các cửa khẩu, sẽ được chọn trong những thành thị ghi ở Điều 11(b) và (c) của Nghị định thư về ngừng bắn ở miền Nam Việt Nam và những nơi tiếp giáp giữa một vùng do bên này kiểm soát với một vùng do bên kia kiểm soát, hoặc ở bất cứ địa điểm nào do Ban liên hợp quân sự thỏa thuận.

- c) Một khi cả hai bên miền Nam Việt Nam đã thi hành các quyền ưu đãi và miễn trừ nói ở đoạn 11(a), Ban liên hợp quân sự hai bên sẽ có đầy đủ nhân viên và triển khai đầy đủ các Ban liên hợp quân sự khu vực và các tổ trong vòng mười lăm ngày sau khi các địa điểm nói trên đã được ấn định.
- d) Ban liên hợp quân sự hai bên và Ủy ban quốc tế kiểm soát và giám sát sẽ hợp tác chặt chẽ và giúp đỡ lẫn nhau trong khi thi hành nhiệm vụ của mình.

12. Theo đúng Điều 18 của Hiệp định và Điều 10 của Nghị định thư về Ủy ban quốc tế kiểm soát và giám sát, Ủy ban quốc tế, kể cả các tổ, được đi lại quan sát theo sự cần thiết hợp lý để thực hiện đúng đắn nhiệm vụ của mình như đã quy định trong Hiệp định. Trong khi thực hiện các nhiệm vụ này, Ủy ban quốc tế, kể cả các tổ, sẽ được mọi sự giúp đỡ và hợp tác cần thiết của các bên hữu quan. Hai bên miền Nam Việt Nam sẽ ra những chỉ thị cần thiết cho nhân viên của mình và sẽ có tất cả những biện pháp cần thiết khác để bảo đảm an toàn cho sự đi lại như vậy.

13. Điều 20 của Hiệp định, đối với Cam-pu-chia và Lào, sẽ được thi hành nghiêm chỉnh.

14. Theo đúng Điều 21 của Hiệp định, Ủy ban kinh tế hỗn hợp Hoa Kỳ và Việt Nam dân chủ cộng hòa sẽ nối lại các cuộc họp sau bốn ngày kể từ ngày ký Thông cáo chung này và hoàn thành giai đoạn đầu công việc của Ủy ban mười lăm ngày sau đó.

Khẳng định rằng các bên có liên quan sẽ triệt để tôn trọng và nghiêm chỉnh thi hành mọi điều khoản của Hiệp định Pa-ri, các Nghị định thư của Hiệp định, Thông cáo chung này và một số Thông cáo chung cùng nội dung đại diện của Chính phủ Hoa Kỳ, Chính phủ Việt Nam cộng hòa, Chính phủ Việt Nam dân chủ cộng hòa và Chính phủ cách mạng lâm thời Cộng hòa miền Nam Việt Nam ký, đại diện Hoa Kỳ, Tiến sĩ Henry A. Kissinger, và đại diện Việt Nam dân chủ cộng hòa, Ông Lê Đức Thọ, quyết định ra Thông cáo chung này để ghi lại và công bố những điều họ đã thỏa thuận.

Ký tại Pa-ri, ngày 13 tháng 6 năm 1973

Thay mặt
Chính phủ Hoa Kỳ:

[Signed - Signé]
HENRY A. KISSINGER

Phụ tá
Tổng thống Hoa Kỳ

Thay mặt
Chính phủ Việt Nam
dân chủ cộng hòa:

[Signed - Signé]
LÊ ĐỨC THỌ

Đại diện Chính phủ
Việt Nam dân chủ cộng hòa

[TRADUCTION — TRANSLATION]

COMMUNIQUÉ COMMUN¹

Du 17 au 23 mai, du 6 au 9 juin, ainsi que le 12 et le 13 juin 1973, M. Henry A. Kissinger, agissant au nom du Gouvernement des Etats-Unis d'Amérique, et M. Le Duc Tho, agissant au nom du Gouvernement de la République démocratique du Viet-Nam, ont procédé à un examen de l'application de l'Accord de Paris sur la cessation de la guerre et le rétablissement de la paix au Vietnam² et de ses Protocoles³, et ont discuté des mesures devant être prises d'urgence afin d'assurer l'exécution stricte et scrupuleuse de l'Accord et de ses Protocoles.

Le Gouvernement des Etats-Unis d'Amérique, avec l'accord du Gouvernement de la République du Viet-Nam,

Le Gouvernement de la République démocratique du Viet-Nam, avec l'accord du Gouvernement révolutionnaire provisoire de la République du Sud Viet-Nam,

Considérant que le respect strict et l'application scrupuleuse de toutes les dispositions de l'Accord de Paris et de ses Protocoles par toutes les parties signataires sont nécessaires pour assurer la paix au Vietnam et contribuer à la cause de la paix en Indochine et en Asie du Sud-Est,

Sont convenus des points suivants (dans l'ordre des articles correspondants de l'Accord) :

1. Conformément à l'article 2 de l'Accord, les Etats-Unis cesseront immédiatement, complètement et indéfiniment leurs reconnaissances aériennes au-dessus du territoire de la République démocratique du Vietnam.

2. Conformément à l'article 2 de l'Accord et au Protocole sur le déminage⁴ :

(a) Les Etats-Unis reprendront leurs opérations de déminage dans les cinq jours suivant la signature du présent communiqué commun et achèveront de mener à bien ces opérations dans les trente jours qui suivront.

(b) Les Etats-Unis fourniront à la République démocratique du Vietnam les moyens reconnus d'un commun accord comme adéquats et suffisants pour débarrasser les voies fluviales des mines qui s'y trouvent.

(c) Lorsque le déminage de chaque voie fluviale principale sera terminé, les Etats-Unis devront l'annoncer, et ils publieront une déclaration finale quand toutes les opérations seront achevées.

3. En application de l'article 2 de l'Accord, à 12 heures G.M.T., le 14 juin

¹ Entré en vigueur le 13 juin 1973 par la signature.

² Voir p. 3 du présent volume.

³ Voir p. 203, 251, 329 et 393 du présent volume.

⁴ Voir p. 393 du présent volume.

1973, les hauts commandements des deux parties sud-vietnamiennes donneront à toutes les forces armées régulières et irrégulières et aux forces de police armées placées sous leur commandement des ordres identiques leur enjoignant d'observer strictement le cessez-le-feu dans tout le Sud-Vietnam à partir de 4 heures G.M.T., le 15 juin 1973, et d'appliquer scrupuleusement l'Accord et ses Protocoles.

4. Les deux parties sud-vietnamiennes appliqueront strictement les articles 2 et 3 du Protocole concernant le cessez-le-feu au Sud-Vietnam¹, qui sont ainsi conçus :

« Article 2

« (a) Dès que le cessez-le-feu entrera en vigueur et jusqu'à ce que les Commissions militaires mixtes aient publié des réglementations, toutes les forces combattantes terrestres, fluviales, maritimes et aériennes des parties se trouvant au Sud-Vietnam demeureront sur leurs positions, c'est-à-dire que, pour assurer un cessez-le-feu stable, il ne sera procédé à aucun redéploiement ou mouvement majeur qui élargirait la zone de contrôle de chaque partie ou entraînerait des contacts entre les forces armées opposées, et des accrochages éventuels.

« (b) Toutes les forces armées régulières et irrégulières et les forces de police armées des parties se trouvant au Sud-Vietnam se conformeront à l'interdiction des actes suivants :

- (1) patrouilles armées dans les zones contrôlées par les forces armées adverses et vols de bombardiers et de chasseurs de tous types, à l'exception des vols non armés d'entraînement et d'entretien;
- (2) attaques armées dirigées contre tout individu, militaire ou civil, par quelque moyen que ce soit, y compris l'utilisation des armes légères, des mortiers, des pièces d'artillerie, les bombardements et les mitraillages par avion et l'emploi de tout autre type d'arme ou d'engin explosif;
- (3) toutes opérations de combat sur terre, sur les voies fluviales, en mer et dans les airs;
- (4) tous actes d'hostilité, de terrorisme ou de représailles, et
- (5) tous actes mettant en danger des vies ou des biens publics ou privés.

« Article 3

« (a) Les interdictions susmentionnées ne devront pas entraver ou restreindre :

- (1) Le ravitaillement des civils, la liberté de mouvement, la liberté de travail et la liberté de la population de se livrer au commerce, ni les

¹ Voir p. 251 du présent volume.

communications et les transports civils entre et dans les régions du Sud-Vietnam;

- (2) l'utilisation par chaque partie, dans les régions qu'elle contrôle, d'éléments militaires de soutien, tels qu'unités du génie et des transports, pour la réparation et la construction d'installations publiques, et le transport et le ravitaillement de la population;
- (3) l'entraînement militaire normal effectué par les parties dans les régions se trouvant sous leur contrôle respectif, compte tenu de la sécurité publique.

« (b) Les Commissions militaires mixtes conviendront immédiatement de dispositions concernant les couloirs et routes et des autres réglementations régissant le mouvement des avions de transport militaires, des véhicules de transport militaires et des embarcations de transport militaires de tous types relevant d'une partie et traversant des régions contrôlées par d'autres parties. »

5. La Commission militaire mixte bipartite s'acquittera immédiatement de sa tâche, conformément à l'article 3 (b) de l'Accord, qui est de déterminer les régions contrôlées par chacune des deux parties sud-vietnamiennes et les modalités de stationnement. Cette tâche devra être menée à bien le plus tôt possible. La Commission discutera aussi immédiatement des mouvements nécessaires pour ramener les forces armées des deux parties sud-vietnamiennes sur les positions qu'elles occupaient au moment où le cessez-le-feu est entré en vigueur, le 28 janvier 1973.

6. Vingt-quatre heures après l'entrée en vigueur du cessez-le-feu visé au paragraphe 3, les commandants des forces armées adverses, aux points où celles-ci se trouvent directement en contact, se rencontreront pour appliquer les dispositions de l'Article 4 du Protocole concernant le cessez-le-feu au Sud-Vietnam, en vue de parvenir à un accord sur les mesures temporaires permettant d'éviter les conflits et d'assurer le ravitaillement et les soins médicaux nécessaires à ces forces armées.

7. Conformément à l'article 7 de l'Accord :

(a) Les deux parties sud-vietnamiennes n'accepteront pas que soient introduits au Sud-Vietnam des troupes, des conseillers militaires et du personnel militaire, y compris le personnel militaire technique.

(b) Les deux parties sud-vietnamiennes n'accepteront pas que soient introduits au Sud-Vietnam des armements, des munitions et du matériel de guerre. Cependant, lesdites parties pourront procéder au remplacement périodique d'armements, de munitions et de matériel de guerre, comme l'autorise l'article 7 de l'Accord, en passant par des points d'entrée désignés, et sous la surveillance de la Commission militaire mixte bipartite et de la Commission internationale de contrôle et de surveillance.

Conformément à l'article 15 (b) de l'Accord concernant le respect de la

zone démilitarisée, le matériel militaire ne pourra transiter par la zone démilitarisée que s'il est introduit au Sud-Vietnam en tant que matériel de remplacement, au titre de l'article 7 de l'Accord, et ce en passant par un point d'entrée désigné.

(c) Vingt-quatre heures après l'entrée en vigueur du cessez-le-feu visé au paragraphe 3, la Commission militaire mixte bipartite discutera des modalités concernant la surveillance des remplacements d'armements, de munitions et de matériel de guerre autorisés par l'article 7 de l'Accord aux trois points d'entrée déjà acceptés d'un commun accord pour chaque partie. Dans les quinze jours suivant l'entrée en vigueur du cessez-le-feu visé au paragraphe 3, les deux parties sud-vietnamiennes désigneront également d'un commun accord trois points d'entrée supplémentaire pour chaque partie dans la région contrôlée par ladite partie.

8. Conformément à l'article 8 de l'Accord :

(a) Tout personnel capturé couvert par l'article 8 (a) de l'Accord qui n'aura pas encore été remis le sera sans délai, ou, en tout cas, dans un délai ne dépassant pas trente jours à compter de la signature du présent communiqué commun.

(b) Toutes les dispositions de l'Accord et du Protocole concernant la remise du personnel capturé¹ devront être scrupuleusement appliquées. Tout le personnel civil vietnamien couvert par l'article 8 (c) de l'Accord et l'article 7 du Protocole concernant la remise du personnel capturé sera restitué le plus rapidement possible. Les deux parties sud-vietnamiennes feront tout leur possible pour effectuer cette opération dans les quarante-cinq jours qui suivront la date de la signature du présent communiqué commun.

(c) Conformément à l'article 8 du Protocole concernant la remise du personnel capturé, toutes les personnes capturées et détenues couvertes par ce Protocole seront en tout temps traitées avec humanité. Les deux parties sud-vietnamiennes appliqueront immédiatement l'article 9 de ce Protocole et, dans les quinze jours suivant la date de signature du présent communiqué commun, autoriseront les sociétés nationales de la Croix-Rouge sur lesquelles elles se sont mises d'accord à visiter tous les lieux où ce personnel est détenu.

(d) Les deux parties sud-vietnamiennes coopéreront pour réunir des renseignements concernant les disparus, établir l'emplacement et prendre soin des sépultures.

(e) Conformément à l'article 8 (b) de l'Accord, les parties se prêteront mutuellement assistance afin de réunir des renseignements concernant le personnel militaire et les civils étrangers relevant des diverses parties qui sont portés disparus, de déterminer l'emplacement et de prendre soin des sépultures, de façon à faciliter l'exhumation et le rapatriement des dépouilles, et de prendre

¹ Voir p. 203 du présent volume.

telles autres mesures pouvant s'avérer nécessaires pour obtenir des renseignements concernant ceux qui sont encore considérés comme disparus. A cette fin, des vols de liaison fréquents et réguliers seront effectués entre Saigon et Hanoi.

9. Les deux parties sud-vietnamiennes appliqueront l'article 11 de l'Accord qui est ainsi conçu :

« Immédiatement après le cessez-le-feu, les deux parties sud-vietnamiennes :

- réaliseront la réconciliation et la concorde nationales, mettront fin à la haine et à l'inimitié, interdiront tous les actes de représailles et de discrimination contre les personnes ou les organisations ayant collaboré avec l'un ou l'autre camp ;
- garantiront les libertés démocratiques du peuple : liberté de la personne, liberté de parole, liberté de la presse, liberté de réunion, liberté d'organisation, liberté en matière d'activité politique, liberté de croyance, liberté de mouvement, liberté de résidence, liberté de travail, droit à la propriété privée et droit à la libre entreprise. »

10. Conformément aux principes de l'exercice du droit de la population sud-vietnamienne à l'autodétermination énoncé dans le chapitre IV de l'Accord :

(a) La population sud-vietnamienne décidera elle-même de l'avenir politique du Sud-Vietnam grâce à des élections générales véritablement libres et démocratiques sous surveillance internationale.

(b) Le Conseil national de réconciliation et de concorde nationales, formé de trois composantes égales, sera constitué aussitôt que possible, conformément à l'article 12 de l'Accord.

Les deux parties sud-vietnamiennes signeront, dès que possible, un accord portant sur les questions intérieures du Sud-Vietnam et feront tout ce qui est en leur pouvoir pour y parvenir dans les quarante-cinq jours suivant la date de signature du présent communiqué commun.

(c) Les deux parties sud-vietnamiennes décideront d'un commun accord, grâce à des consultations, des institutions pour la création desquelles seront tenues les élections générales libres et démocratiques prévues à l'article 9 (b) de l'Accord.

(d) Les deux parties sud-vietnamiennes appliqueront les dispositions de l'article 13 de l'Accord, qui est ainsi conçu :

« La question des forces armées vietnamiennes au Sud-Vietnam sera réglée par les deux parties sud-vietnamiennes dans un esprit de réconciliation et de concorde nationales, d'égalité et de respect mutuel, sans ingérence étrangère, conformément à la situation d'après-guerre. Au nombre des questions à discuter par les deux parties sud-vietnamiennes figurent les mesures visant à la réduction de leurs effectifs militaires et à la

démobilisation des troupes affectées par cette réduction. Les deux parties sud-vietnamiennes accompliront cette tâche aussitôt que possible. »

11. Conformément à l'article 17 de l'Accord :

(a) Toutes les dispositions des articles 16 et 17 du Protocole concernant le cessez-le-feu au Sud-Vietnam seront immédiatement mises en vigueur pour ce qui est de la Commission militaire mixte bipartite. Cette Commission se verra également accorder immédiatement le bénéfice des privilèges et immunités en 11 points décidés d'un commun accord par la Commission militaire mixte quadripartite. Des vols de liaison fréquents et réguliers seront effectués entre Saigon et les sièges des Commissions militaires mixtes bipartites régionales ainsi que d'autres points du Sud-Vietnam, comme l'exigera le fonctionnement de la Commission militaire mixte bipartite. Des vols de liaison fréquents et réguliers auront également lieu entre Saigon et Loc Ninh.

(b) Le siège de la Commission militaire mixte bipartite centrale sera situé à Saigon même ou encore dans un endroit, choisi d'un commun accord par les deux parties sud-vietnamiennes, où une zone contrôlée par l'une d'elles est limitrophe d'une zone contrôlée par l'autre. L'emplacement des sièges des Commissions militaires mixtes bipartites régionales et des équipes de la Commission militaire mixte bipartite sera déterminé par cette Commission dans les 15 jours suivant l'entrée en vigueur du cessez-le-feu mentionné au paragraphe 3. Ces emplacements pourront être changés à tout moment, sur décision de la Commission. Ces emplacements, à l'exception de ceux où sont établies les équipes aux points d'entrée, seront choisis parmi les villes dont la liste est donnée dans l'article 11 (b) et (c) du Protocole concernant le cessez-le-feu au Sud-Vietnam et les endroits où une zone contrôlée par l'une des parties sud-vietnamiennes est limitrophe d'une zone contrôlée par l'autre, ou seront fixés en tout autre endroit choisi d'un commun accord par la Commission.

(c) Dès que les privilèges et immunités visés au paragraphe 11 (a) auront été accordés par les deux parties sud-vietnamiennes, la Commission militaire mixte bipartite sera complètement constituée et ses commissions et ses équipes régionales seront définitivement mises en place dans les 15 jours suivant le moment où l'emplacement de leur siège aura été déterminé.

(d) La Commission militaire mixte bipartite et la Commission internationale de contrôle et de surveillance coopéreront étroitement entre elles et se viendront mutuellement en aide pour l'accomplissement de leurs fonctions respectives.

12. Conformément à l'article 18 de l'Accord et l'article 10 du Protocole concernant la Commission internationale de contrôle et de surveillance¹, la Commission internationale, y compris ses équipes, pourra effectuer tous les déplacements d'observation raisonnablement nécessaires à l'accomplissement

¹ Voir p. 329 du présent volume.

correct de ses fonctions telles qu'elles sont définies dans l'Accord. Dans l'accomplissement de ces fonctions, la Commission internationale, y compris ses équipes, bénéficieront de toute l'aide et de toute la coopération nécessaires de la part des parties intéressées. Les deux parties sud-vietnamiennes donneront les instructions voulues à leur personnel et prendront toutes les autres mesures nécessaires pour assurer la sécurité de ces déplacements.

13. L'article 20 de l'Accord, concernant le Cambodge et le Laos, sera scrupuleusement appliqué.

14. Conformément à l'article 21 de l'Accord, la Commission économique mixte Etats-Unis-République démocratique du Vietnam reprendra ses réunions 4 jours après la signature du présent communiqué commun et devra avoir complété la première phase de ses travaux dans les 15 jours qui suivront.

Affirmant que les parties intéressées respecteront strictement et appliqueront scrupuleusement toutes les dispositions de l'Accord de Paris, de ses Protocoles, du présent communiqué commun et d'un communiqué commun¹ rédigé dans les mêmes termes et signé par les représentants du Gouvernement des Etats-Unis d'Amérique, du Gouvernement de la République du Viet-Nam, du Gouvernement de la République démocratique du Viet-Nam et du Gouvernement révolutionnaire provisoire de la République du Sud Viet-Nam, le représentant des Etats-Unis d'Amérique, M. Henry A. Kissinger, et le représentant de la République démocratique du Viet-Nam, M. Le Duc Tho, ont décidé de publier le présent communiqué commun afin de consigner officiellement et de faire connaître les points dont ils sont convenus.

SIGNÉ à Paris, le 13 juin 1973.

Pour le Gouvernement
des Etats-Unis d'Amérique :

[Signé]

HENRY A. KISSINGER
Assistant du Président
des Etats-Unis d'Amérique

Pour le Gouvernement
de la République démocratique
du Viet-Nam :

[Signé]

LE DUC THO
Représentant du Gouvernement
de la République démocratique
du Viet-Nam

---

¹ Voir p. 437 du présent volume.

N.B. Because of the graphic imprecision in the conventional map signs, the numerical data to be taken into consideration are those given in the text of the Agreement attached for reference.

Nota. En raison des imprécisions graphiques inhérentes aux signes conventionnels de la carte, les données numériques à prendre en considération sont celles qui sont indiquées dans le texte de l'accord joint en référence.

LEGEND
Provisional Military Demarcation Line
(Reference article 1 of the Agreement on the Cessation of Hostilities in Viet-Nam and paragraph 1 (a) of the annex to that Agreement.)

LEGENDE
Tracé de la ligne de démarcation militaire provisoire.
(Référence article 1 de l'accord sur la cessation des hostilités au Viet-Nam et § 1 - a) de l'annexe à cet accord.)

